

סֵפֶר אֲשֶׁר בַּנַּחַל חֵלֶק ע'

וְהוּא קִבֵּץ מִכְתָּבִים וּשְׂאֵלוֹת וְתַשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנַּחַל
הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה יִסְדָּתָם, עֲנִינִים נוֹרָאִים
וְנִפְלְאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת, הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוֹרְרוֹת
לְהִתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דְּרָגָה וְדְרָגָה מִכָּל
מְקוֹם שֶׁהוּא, יְהִיָּה מִי שִׁיְהִיָּה.

בְּנוֵי וּמִיֶּסֶד עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצִּפּוֹן
בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנֵינוּ
רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ
וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ הַגָּאוֹן
הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלְאָה, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִים לִיָּה
רַבֵּי נִתָּן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ
וּמְשַׁלֵּב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדַפּוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלֵב
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

הכתובת להשיג את הספר הזה
ועוד ספרים של אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
וספרי מוהר"אש הצדיק מיבנאל
עיר ברסלב בגליל

* * *

הוצא לאור על ידי
ניצני הקודש הוצאה לאור
יבנאל ת.ד. 599
טלפקס: 151-774-419-808
דואר אלקטרוני: nizaniakodes@gmail.com

* * *

להזמנות ספר זה וספרים נוספים
עם אפשרות משלוחים עד בית הלקוח
תוך 48 שעות
"ניצני הקודש הוצאה לאור" - חנות

054-2287882

בני ברק - 052-7138892

הרצליה - 052-2491719

פְּתַח דְבָר

הִנֵּה חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחָל", נִדְפְּסוּ כְּבַר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמַחִיִּים וּמְחַזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֵלֶּי, וְכָל חֵיוֹתָם וְהִתְמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, הֵיא רַק עַל יָדָם, וַיֵּמָּה גַם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לֹוֹקָחִים מִסְפָּרִים אֵלֶּי, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שְׁלֹא כְּסֵדֶר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כַּרְף מְעַרְבִים מְכַתְּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הַרְבֵּה מְכַתְּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמֵנוּ לְסֵדֶר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחָל", מִהַמְּכַתֵּב הָרֵאשׁוֹן שְׁנֵדפֵּס עַד עַתָּה, דְּבַר הַמְּסַתֵּכִם בְּיֹוֹתֵר מֵעֲשָׂרִים אֶלֶף מְכַתְּבִים, וְסֵדֶרְנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים עַל-פִּי סֵדֶר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מְכַתְּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲרֵי כֵן מְכַתֵּב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינֵי הַדְּפוּס, וְכִמּוֹ-כֵן סֵדֶרְנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים בְּהַדְּפָסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנֵסְנוּ אֶת כָּל מַרְאֵי הַמְּקוֹמוֹת מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים ז"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׂמֵדְבַר עֲלֵיהֶם
בַּמִּכְתָּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וַיְגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מִדְּפִיסִים עֵתָה אֶת כָּרֶךְ ע',
וּמְקוּיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכָּרְכִים כְּפִי סֵדֶר
הַשָּׁנִים, כָּרֶךְ אַחַר כָּרֶךְ, וּבִלְבָנוּ תִקְנוּהָ, שְׁכַל מִי שִׁיקְרָא בְּזוּהָ,
יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלּוּ הֵם אוֹצָר כְּלֵי
חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרָךְ חֲדָשָׁה בְּפִרוּשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי
תַנ"ךְ וְעַל מֵאֲמָרֵי חַז"ל הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר
הַקְּדוּשׁ וְכוּ', וְגִלְוִיִּים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים
בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלַבּוֹשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֶפְלוּ הִירוּד
וְהַנְּמֵךְ בִּיּוֹתֵר, יוּכַל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹתָיו? תִּכְרַךְ בְּאִפְּן נִפְלָא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכַּל עֲלִיוֹן לְשִׁכַּל
תַּחְתּוֹן, מֵעִילָא לְעֻלּוּל, כַּאֲשֶׁר יוֹדֶה מִי שֶׁרָגִיל בָּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יְתִבְרַךְ, אֵיךְ לְהַחְזִיק מֵעֵמֶד עַל כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהִתְמוֹדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבֵרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזוּהָ הָעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיִּתְמַיֵּד בָּהֶם, וְאֵזוּ יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יְתִבְרַךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אִמְתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִ'בָּלִים נִפְלוּ לִינוּ
בְּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּזִי וְהַצָּפוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינַי לֹא רָאִתָּה
אֱלֻלִים ז'וֹלְתֵיךְ י'עֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגִאֲלָה שְׁלִ'מָה', אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבוא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג — הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד בפני בחינתו, וכפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר כהוא זה — דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לך על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו באלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשארו אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל

הַצְדִּיק וְהָרַב הָאֱמֶת, אֲזוּ יָכוֹל לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ עֲצוֹת עַל כָּל דְּבָר, הֵן לוֹ וְהֵן לְאַחֵרִים – הַחֲפִצִּים לְשִׁמְעַע בְּקוֹלוֹ (עֵינֵי לְקוּטֵי-מִזְהָרִין, חֶלֶק א', סִימָן קכג), וְגַם יִזְכֶּה לְיֵצֵאת מִשְׁגָּעוֹנוֹ וּמִשְׁטִיּוֹתָיו, שְׁנֵדְבִקוּ בּוֹ עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹתָיו (עֵינֵי שִׁיחוֹת-הֶרֶץ, סִימָן סז), כִּי הַצְדִּיק הוּא מְלֵא עֲצוֹת וְחִדוּשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְגֹדֹל וְעַד קָטָן, דְּרִי מַעֲלָה וְדְרִי מַטָּה, וְעַל-כֵּן עֲלִינוּ רַק לְהַעֲתִיק דְּבָרֵי הַצְדִּיק כַּפְּשׁוּטִים וְלְהַלְבִּישָׁם בְּכֵלִים מְכֵלִים שׁוֹנִים לְכָל הַשּׁוֹאֲלִים אוֹתָנוּ דְּבַר הַשֵּׁם, וְלִבְלִי לֹאמַר וְלְהַמְצִיא סְבָרוֹת כְּרִסְיוֹת וְכוּ', כִּי כָּל אֵלּוֹ הַחֹלְקִים עַל הַצְדִּיק, לְמוֹדֵם הוּא מְמוֹתְרוֹת, אֲשֶׁר מִשָּׁם יוֹצֵא מִשְׁפָּט מַעֲקָל, וְלֹא דֵי שְׂאִינָם יְכוּלִים אֲפֹלוּ לְהִנְהִיג אֶת עַצְמוֹ, מִכָּל שְׂכָן שְׂאִינָם יְכוּלִים לְהִנְהִיג אֶת אַחֵרִים וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְשׁוֹב עַל פָּגַם אֱמוּנַת חֲכָמִים, וּכְשֶׁאֶחָד שׁוֹאֵל אֵיזָה דְּבָר אוֹ אֵיזוֹ עֲצָה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, הָעֵקֶר לְהִשִּׁיב דְּבָרֵי הַצְדִּיק הָאֱמֶת, וְעַל-יְדֵי שְׁזָה מְקַשָּׁה וְשׁוֹאֵל, וְזֶה מְשִׁיב וּמְתַרַץ אֶת הַשְּׂאֵלָה, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה סֶפֶר שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְחַדְּשׁוּ הַרְבֵּה סְפָרִים לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הָרַב הָאֱמֶת, שֶׁהוּא שְׂכָל הַכּוֹלָל כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכָל הַדְּרָגוֹת וְכוּ'.

וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: יֵשׁ כַּמָּה סְפָרִים עֲכָשׁוּ וְגַם עֲתִידִים לְהִיּוֹת עוֹד כַּמָּה סְפָרִים, וְכֻלָּם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְאָסוּר לְלַעַג עֲלֵיהֶם, חֵס וְשָׁלוֹם (עֵינֵי לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, קִדּוּשֵׁינֵי, הַלְכָה ג), כִּי רַק הַסְּפָרִים הַמְּדַבְּרִים מִחֻקֵּי רִצּוֹן צְרִיכִין לְהַרְחִיקָם כַּמְּטַחֲוֵי קֶשֶׁת, וּלְבַעֲרָם מִבֵּיתוֹ בְּבַעוֹר חֲמִץ וּשְׂאוֹר וְיֹתֵר וְיֹתֵר וְכוּ' וְכוּ', וְרָאוּי לְגֹזֵר שְׁלֹא לְהַדְפִּיסָם עוֹד, כִּי שׁוֹרְפִים נִשְׁמוֹת הַקּוֹרְאִים בָּהֶם וְכוּ', אֲבָל כָּל הַסְּפָרִים הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, בְּדַרְכֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּדַרְכֵי הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, בְּוִדְאֵי מַצְוֵה גְדוּלָה לְהַדְפִּיסָם לְהַרְבּוֹת סְפָרִים בְּחוֹל הַיָּם, כִּי כָּל סֶפֶר שְׁמֵדְבָר מַעֲנִינֵי תּוֹרָה הֵן בְּדַרְכֵי פֶשֶׁט, אוֹ דְרוּשׁ, אוֹ רְמֵז, אוֹ סוּד, אוֹ

פּרוּשׁ, אוּ בַאור, אוּ ספְרֵי הַפּוֹסְקִים וּשְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, אוּ ספְרֵי מוֹסֵר וְאֶגְדוֹת וְכִיּוֹצֵא בָהֶם, כָּלֵם נְכוּחִים לַמְבִּינִן, וְכָלֵם צְרִיכִים לְעוֹלָם, כָּלֵם אֲהוּבִים, כָּלֵם קְדוּשִׁים, כִּי כָלֵם מְדַבְּרִים מֵרְצוֹנוֹ יִתְבַּרְךָ, הַנֶּעְלָם בַּתּוֹרָה וּבַמִּצְוֹת, וּבְיִדְאֵי אֲסוּר לְקוּץ בְּרַבּוּי ספְרִים, כְּמוֹ שֶׁנִּמְצְאִים קֶצֶת, אֲשֶׁר עֵינָם צָרָה כְּשֵׁרוּאִים שְׁנַתְּחַדֵּשׁ עוֹד אֵיזָה סֵפֶר חֲדָשׁ, וְעַתָּה יוֹצֵא מִפִּיהֶם כְּאֵלוֹ מְצֻטְעָרִים עַל הָרֵאשׁוֹנִים, שֶׁכָּבֵר יֵשׁ הַרְבֵּה ספְרִים, וְלָמָּה לָהֶם עוֹד; וּבִאֲמַת לֹא בְדַעַת יִדְבְּרוּ, כִּי "לְכָל זְמַן וְעַת לְכָל חִפְץ" (קִהְלֵת ג, א), כִּי מִי יִכְרִיחַ אוֹתָם לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר, וְאִם לֹא יִהְיֶה לָהֶם פְּנָאֵי לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר הַחֲדָשׁ, רַק יִבְלוּ יְמֵיהֶם בְּספְרִים שְׂיֵשׁ מְכַבֵּר, מִי יִמְחָה בְיָדָם, וּמָה אִכְפַּת לָהֶם, שְׂיֵשׁ עוֹד ספְרִים בְּעוֹלָם, אוּלַי יֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁמְסַגֵּל לָהֶם זֶה הַסֵּפֶר דּוֹקָא, כְּמוֹ שְׁרוּאִים בְּחוּשׁ, שְׂיֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שְׂיֵשׁ לָהֶם חֵיוֹת מִסֵּפֶר זֶה, וְיֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁמְחַיֶּה אוֹתָם סֵפֶר אַחֵר, וְגַם בְּאָדָם אֶחָד בְּעֶצְמוֹ יֵשׁ שְׁנוּיִים בֵּין הַזְּמַן, לְפַעֲמִים מִתְעוֹרֵר לְהִשָּׁם יִתְבַּרְךָ עַל־יְדֵי דְבַר זֶה שֶׁבְּסֵפֶר זֶה, וְלַפְעָמִים אֵינּוּ יָכוֹל לְהִתְעוֹרֵר כִּי אִם עַל־יְדֵי דְבַרֵי תּוֹרָה וּמוֹסֵר שֶׁבְּסֵפֶר אַחֵר, וְגַם מִי שֶׁנִּפְשׁוֹ חֲשָׁקָה בַּתּוֹרָה, וּמִבְּלָה יָמָיו עָלֶיהָ כְּרֵאוּי כִּי לִכְךָ נוֹצֵר, יֵשׁ פְּנָאֵי בִימֵי הָאָדָם אֲשֶׁר הוּא חַי עַל פְּנֵי הָאָדָמָה לְעֵינַן וּלְהִבִּיט בְּספְרִים הַרְבֵּה מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁרְאִינוּ כְּפֹמָה גְּדוּלִים, שֶׁהָיוּ בְּקִיָּאִים בְּכַמָּה ספְרִים הַרְבֵּה מְאֹד, וְלָמָּה לֹא נִלְמַד קַל וְחֹמֶר מִהַגּוֹיִם, שֶׁלֹּא קִבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכָל עֵנִינֵי חֲכָמָתָם בְּעַסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהוּא הֶבֶל וְרִיק, צֶל עוֹבֵר, וְאִף־עַל־פִּי־כֵן יֵשׁ לָהֶם הַרְבֵּה ספְרִים בְּאֲרִיכוֹת גְּדוּלָּה מְאֹד, וּבְכָל מְדִינָה וּמְדִינָה נִתְחַדְּשִׁים אֲצֵלֶם ספְרֵיהֶם הַרְבֵּה מְאֹד בְּכָל שָׁנָה וְכַמְעַט בְּכָל יוֹם, וְאֵינָם קֹצִים בְּרַבּוּי ספְרֵיהֶם, וּמִדּוּעַ נִבְּגוּד אֲנַחְנוּ, חֵס וְשָׁלוֹם, לְהִקְפִיד, חֵס וְשָׁלוֹם, עַל רַבּוּי הַספְרִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הִיא חַיִּינוּ וְאַרְךָ יְמֵינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, לְעוֹלָם שֶׁכָּלוּ אַרְךָ וְטוֹב לְעוֹלָמֵי עַד וּלְנִצְח

נצחיים?! והלא כִּמָּה תחבולות עושים וכמה ספרים לאֲלָפִים ולרַבּוֹת מְחַבְּרִים בְּשָׁבִיל עֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קל וְחֹמֶר בֵּן בְּנוֹ שֶׁל קל וְחֹמֶר כִּמָּה אֲלָפֵי אֲלָפִים וְרַב רַבִּי רַבּוֹת רַבּוֹת וְכוּ' ספרים עד אין קץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בְּשָׁבִיל הַתְּכָלִית הָאֲחֻרוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּין לְעִצְמָנוּ צִידָה לְדַרְכֵנוּ הֶרְחֹקָה מְאֹד מְאֹד, וְכִבֵּר נִלְכְּדוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בְּתַאווֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבַהֲבִלּוֹ וּבְטַעֲוֹתָיו וְכוּ', וכמה ספרים ותחבולות אין מספר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כְּדֵי לְמַצֵּא עֶצֶה וְתַחבּוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁוֹתֵי אֲנֵינוּ וּבְנֵינוּ וּבְנֹתֵינוּ וְהַתְּלֵוִיִּים בְּנוֹ לְהַצִּיל כָּלֵם מִנֵּי שַׁחַת, וּלְהַחְיֹתָם עַל פְּנֵי הָאָדָמָה בְּחַיִּים נְצִיחִים, לְקַרְבָּם אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל הָעֲבוּדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, כִּי תוֹרַת ה' תַּמְיָמָה, כִּי לֹא נִגְעוּ בָּהּ עַדִּין.

נמצא, שְׁכָל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרְאִים שֶׁכָּבַר נִמְצְאִים בְּעוֹלָם, עַדִּין לֹא נִגְעוּ בְּעִצְמָם הַתּוֹרָה, וְעַתָּה רְאֵה וְהִבֵּן כִּמָּה ספרים צְרִיכִים עוֹד, עַד שֶׁנִּתְחִיל לַגַּע בְּתוֹרָה, מִכָּל שָׁפָן וְכָל שָׁפָן לְבוֹא לְחַדְרֶיהָ וְלִירֵד לְעַמְקָהּ, עַל-כֵּן כָּל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁחִבְּרוּ עַד הַנּוֹה, עַדִּין אֵינָם חֵלֶק אֶחָד מֵאֶלֶף מַעֲמָק רַבּוּי הַסְּפָרִים שֶׁיִּתְגַּלוּ עוֹד, בְּעַת שֶׁיִּתְגַּלוּ סְתָרֵי וְרֵזֵי הַתּוֹרָה הָאֲמִתִּיִּים, עַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַזְהֵר לֹא לְלַעַג וּלְבִזּוֹת שׁוֹם סֵפֶר הַהוֹלֵךְ עַל-פִּי דֶרֶךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַל-פִּי הַגְּמָרָא וְהַמְדַרְשִׁים וְסִפְרֵי הַזְּהַר הַקְּדוֹשׁ וְהָאֲרִיז״ל, כִּי כָּלֵם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְגַם כִּי יֵשׁ כִּמָּה וְכִמָּה מְדִינּוֹת וְעִירוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּבְמִקּוֹמוֹת אֵלוּ מִתְפַּשְׁטִים אֵלוּ הַסְּפָרִים וְהֵם מְחִיִּין אֶת עִצְמָן בָּהֶם, וּבְמִקּוֹמוֹת אֲחֵרִים מְחִיִּין אֶת עִצְמָן בְּסִפְרֵים אֲחֵרִים. דִּיקָא וְכוּ'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו', וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, כִּאֲשֶׁר יֵרָאֶה הַרוֹאֶה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מפלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהיינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כף וכו', וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכו', וכן שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרפבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחביב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקו בענוה של שקר, אמה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — כשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהיינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים

עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבבות, אשר רבים נתפסו בזה בידועים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-פן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, כִּאֲשֶׁר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, לְמוֹהַרְנ"ת ז"ל: כְּשֵׁיגִיעַ בְּכַתִּיבְתוֹ לְעֵנֵן "אֲמוֹנָה" או "צִדִּיק", יִרְחִיב אֶת הָעֵט, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַנְצִל וְלִצְאָת מֵהַחֲשֶׁה, כִּי אִם עַל-יַדֵּי הַתְּקַרְבוֹת אֶל הַצִּדִּיק הָאֱמֵת, אֲשֶׁר מְגַלֶּה אֲמוּנָתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲמַתָּתוֹ יִתְבַּרֵךְ וְרַחֲמָנוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי הוּא הָרוֹפֵא הָאֱמֵתִי, הָרוֹפֵא הַמְּמַחֶה מְאֹד מְאֹד (עֵין לְקוּטִי-מֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל'), וְהוּא וְאֲנָשָׁיו יְכוּלִים לִירֵד אֶל כָּל מִינֵי צְנוּרוֹת שֶׁל הַסְטֵרָא אַחֲרָא לְהַכְנִיעָהּ, לְשַׁבְּרָהּ וּלְבַטְלָהּ, וּלְהָרִים אֶת הַנְּפֹשׁוֹת שֶׁנִּשְׁקָעוּ שָׁם (עֵין לְקוּטִי-מֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ח').

על-פן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקות כל בית ישראל, ותקות כל הדורות ותקות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתו ונצחיו, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה ויזכה לגאולה שלמה, אמן פן יהי רצון!

ספר אשר בנחל כרף ע'

י"ד תתח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תרו, י"ט שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד אני מצטער בצערך הקשה.

ראו לבדק את מזוזות ביתכם אם הן כשרות, ואם לא חסרה על איזו דלת מזוזה, ובפרט בחדר השנה.

ראה להניח בכל יום תפלין, כי כל המניח תפלין — זוכה לחיים (מנחות מד.).

נא ונא תעשו שלום עם כל המשפחה, ותשתדלו בכל מיני אפנים שבעולם לדון את כלם לכף זכות, כי לא כדאי להתערב במחלוקת ובמריבות, ואשרי משפחה שהיא תמיד בשלום.

עליך לדעת, אשר לא כל מה שרוצים מקבלים, ולא כל מה שמקבלים רוצים, ועל-כן עליך להשלים עם גורלך, ותשמח עם אשת נעורייך, ותדון אותה לכף זכות, ותדבר עמה בצורה יפה, ואל תדקדק עליה כל-כף, ואל תהיה קמצן, ואז תראה איך שהכל יתהפך לטובה.

נא ונא תשתדל שתהיה אהבה גדולה בינך לבין אשתך, ותמסר

את נפשך על דבר זה לא להתקוטט ולא להתנוכח ולא לריב עמה בשום פנים ואפן.

תשתדלו לעשות את כל הקניות בערב שבת-קדש לכבוד שבת-קדש, ותקנו שפע גדול, שהמקור יהיה מלא עם אכל, באפן שישאר לכל השבוע, כי מי שזוכה לקנות על שבת-קדש כל מיני מעדנים, הברכה מצויה בידו. וחקמינו הקדושים אומרים, שכל מה שהאדם קונה לכבוד שבת-קדש, זה אינו כלול בתוך התקציב שלו, רק הקדוש-ברוך-הוא בעצמו יתן לו, ועל-כן מה ולמה לך לדאג ולדקדק על אשתך, שהיא קונה כל-כף הרבה אכל, תקנו את זה לכבוד שבת-קדש, וממילא ישאר לכל השבוע, כי כל הברכות באות בשביל שבת-קדש.

תשתדלו לשמר שבת-קדש, ואז תהיה ברכה והצלחה בכל מעשיכם, ותהיו תמיד בשלום.

הכפל הדבר, העקר הוא שלום-בית, למסר את נפשכם שיהיה רק שלום בינך לבין אשתך.

מה טוב ומה נעים, אם אשתך תדליק ארבעה גרות לכבוד שבת-קדש, ושני גרות של שמן זית, ולבקש מאת הקדוש-ברוך-הוא אז כל מה שהיא צריכה, כי התפלה שהאשה מבקשת בעת הדלקת הגרות, מאד מקבלת ומרצה בשמים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר יתרו, י"ט שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אֲשֶׁר י"ד תתי בנחל יג

רְאֵה לְבֹדֵק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא, חֲסֵרָה בְּזֶה אֵיזוֹ אוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם.

תִּשְׁתַּדֵּל לְהַגִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּמְסֹר אֶת נַפְשְׁךָ לְלֶכֶת בְּבִקְרָוּת וּבְעָרֵב לְבֵית-הַכְּנֶסֶת דִּיקָא, וְזֶה יַעֲזֹר לְךָ בֵּין בְּגַשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחָנִי, כִּי תִזְכֶּה לְהַתְעַלּוֹת מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי אֲשַׁרֵּי מִי שֶׁזוֹכֶה לִילָף לְבֵית-הַכְּנֶסֶת עָרֵב וּבִקְרָוּת.

רְאֵה לוֹמַר בְּכָל יוֹם הַעֲשֵׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים שֶׁגִּלָּה רַבְּנוּ ז"ל בְּשִׁבִיל תַּקּוּן הַבְּרִית, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגַשְׁמִיּוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתי.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, י"ט שְׁבַט ה'תשנ"ן.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנֹכַח קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מְאֹד אֲנִי מַצְטַעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה מֵהַ שְׁעָבַר עָלֶיךָ בְּחַיִּיךָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים נְסִיווֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְעַל כֵּן אֶחָד עוֹבֵר מֵהַ שְׁעוֹבֵר בְּצוּרָה זוֹ אוֹ בְּצוּרָה אַחֲרָת, וְאֲשַׁרֵּי מִי שֶׁמִּחְזִיק אֶת עַצְמוֹ. וְעַקֵּר הַהִתְחַזְקוֹת הוּא לֹא לְחַיּוֹת עִם הָעֹבֵר כָּלֵל, רַק לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה וְלַצֵּאת מֵעַצְמוֹ.

הֵן אֲמַת שְׁעָבְרוּ עָלֶיךָ מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר דִּכְּאוּ אוֹתְךָ מְאֹד, עִם כָּל זֹאת אַתְּ עֲדִין צָעִירָה, וְלֹא כְּדַאי לְךָ לְהִמְשִׁיךְ אֶת עַצְמְךָ כֹּל-כָּף אֶל הָעֹבֵר, וּמְכַל שְׁכֵן שְׁלֵא יְהִיָּה לְךָ שׁוֹם רַגְשׁוֹת אֲשֶׁמָּה וְיִסוּרֵי הַמַּצְפוֹן.

הַרְגִילִי אֶת עֲצֻמְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכֹל פַּעַם הַתְחַלָּה חֲדָשָׁה, וְתִשְׁמָעֵי כְּלִי זָמֵר, וְאִזּוּ תִצְאֵי מֵעֲצֻמְךָ.

נָא וְנָא רְאֵי לְשִׁמּוֹר שַׁבַּת-קִדְשׁ, וְאִזּוּ הַשַּׁבָּת תִּשְׁמָר עֲלֶיךָ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעֶדְךָ, שֶׁתִּצְלִיחֵי בְּחַיֶּיךָ.

הַמְּאַחַל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתיא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, י"ט שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲוִיָּה.

רְאֵי לְזֶרֶק מִמֶּךָ אֶת כָּל הַדְּמִיוֹנוֹת וְאֶת כָּל הַשְּׁטִיּוֹת, רַק תִּשְׁתַּדְּלִי בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת שְׂמִחָה וְעֲלִיזָה, כִּי הַשְּׂמִחָה תִּבְנֶה אֶת מִזְלְךָ וְתַחַזֵּק אֶת לִבְךָ וְתֵאֱמָץ אֶת רוּחְךָ. וְאֶת צְרִיכָה לַעֲבֹד מְאֹד עַל נִקְדַּת הַשְּׂמִחָה, וְזֶה יַעֲזֹר לְךָ בְּכֹל הַמּוֹכְבָּנִים.

נָא וְנָא רְאֵי לְשִׁמּוֹר שַׁבַּת-קִדְשׁ, וְאִזּוּ הַשַּׁבָּת תִּשְׁמָר עֲלֶיךָ, וּבִזְכוּת שְׂמִירַת שַׁבַּת-קִדְשׁ תִּזְכִּי לְמִצָּא אֶת בֶּן זִוְגְךָ, כִּי הַשַּׁבָּת הִיא בֶּן זִוְגָן שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל.

רְאֵי לֹא לְהִיּוֹת בְּרִנְיָת, אֲלָא הַשְׂדוּף הַרְאוּן שֶׁיִּצְיַעוּ לְךָ תַּקְחֵי וְתַתְּחַתְּנֵי, וְתִבְשְׂרֵי לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

אִם אֲפָשֶׁר לֹאמַר בְּכֹל יוֹם הַעֲשֶׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים שֶׁגָּלָה רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהֵם מְסֻגָּלִים לְכֹל דְּבָר מַה טוֹב וּמַה נְּעִים, וְהֵם: ט"ז, ל"ב, מ"א, מ"ב, נ"ט, ע"ז, צ', ק"ה, קל"ז, ק"נ.

הַמְּצַפֶּה לְשִׁמְעַ מִכֶּם בְּקֶרוֹב בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמְּאַחַל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, י"ט שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי ...
נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָה גַם שְׁלַחְתִּי לְךָ שְׁנֵי מִכְתָּבִים
לְיִשְׁבֵּה, וְאֲנִי מְקַנְהָ שֶׁתִּקְבְּלָם, אַף שֶׁאֲתָה נִמְצָא עֲכָשׁוּ בְּבֵיתְךָ.

רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ מְאֹד עַל מִדַּת הַשִּׂמְחָה,
כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים לְעֵבֶד הַרְבֵּה עַל נִקְדַּת הַשִּׂמְחָה, כִּי עוֹבְרִים
עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מְשַׁבְּרִים וְגַלִּים, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחַזֵּק
אֶת עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי בְּלֹא שִׂמְחָה אָדָם נִמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם
בְּסִפְנֵי גְדוּלָה בְּחַיָּיו, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִיּוֹנֵי פְעֻלוֹת
שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וְהַשִּׂמְחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת בְּרוּחָנִיּוֹת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

מָה אָמַר לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֵינוּ עֲכָשׁוּ מִהָעֶרְב־רֵב
בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה — זֶה אֵים וְנוֹרָא, וְאִין עֲצָה אַחֲרָת, רַק לְמַלֵּא אֶת
כָּל אַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה עִם הַקּוֹנְטְרָסִים הָאֵלוּ, שֶׁהֵם תְּמַצִּית דְּבָרֵי רַבְּנוּ
ז"ל, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ חֵלֶק בְּזֶה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד עֲצָמְךָ עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ
אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת סִבְלָן גְּדוֹל עַל כָּל מָה
שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְעֵבֶר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּלִי מִדַּת הַסִּבְלָנוּת.

רְאֵה לְצַמְצֵם אֶת עֲצָמְךָ, וְלֹא לְהַעֲמִיס עָלֶיךָ הַרְבֵּה שְׁעוּרִים, כִּי
אֲזוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, תִּתְבַּטֵּל לְגַמְרִי, רַק תִּדַּע אֶת הַכָּלֵל שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ
ז"ל: 'מְעַט גַּם-כֵּן טוֹב'.

הַעֲקֹר תַעֲשֶׂה לְעֶצְמְךָ קְבִיעוֹת לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ,
וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, י"ט שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עֲלִיךָ לֹמֵר לְבַחוּר, אִם הוּא רוֹצֵה לְהִתְחַתֵּן — מֵה טוֹב וּמֵה
נָעִים, וְאִם לֹא אֶת עוֹזֶבֶת אוֹתוֹ, כִּי אֵין טַעַם וְכוּ' לְהִסְתּוֹבֵב כָּכָה,
בְּפָרֵט שְׂיִכּוּלִים לְהַפְשִׁיל, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, בְּעֵבְרוֹת חֲמוּרוֹת, אֲשֶׁר
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְקַפֵּיד עַל זֶה, עַל-כֵּן רְאִי לְשָׁמֹר עַל כְּבוֹד
עֶצְמְךָ מְאֹד.

רְאִי לְשָׁמֹר שְׁבַת-קִדְשׁ, וְאִזּוּ הַשְּׁבַת תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ, וּבְזִכּוֹת שְׁמִירַת
שְׁבַת, תִּזְכִּי לְמַצֵּא אֶת בֶּן זִוְגְךָ, כִּי הַשְּׁבַת הִיא בֵּת זִוּגָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּיל לְבַעֲדֶךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי בְּחַיֶּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתיד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, י"ט שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲשֶׁר י"ד תתטו בַּנְחַל יז

אודות האבא, הִיָּה טוב מאד שְׁתַּנְיִחוּ עִמּוֹ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת, כִּי כָּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין – זֹכֶה לְחַיִּים.

וְכֵן רְצוּי מְאֹד לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת הַבַּיִת אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה עַל אִיזוֹ דְּלַת מְזוּזָה.

אודות וכו', כְּפִי הַנִּרְאָה קָרָה לוֹ אִיזָה שְׁטֵף דָּם בַּמַּח וְכו'.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְּפִלַּתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְּפִלֵּל בְּעַדּוֹ, שְׂיִהְיֶה בְּרִיא, וְעוֹד יִזְכֶּה לְרֵאוֹת בְּשִׂמְחָתָךְ.

הַמֵּאֲחֵל וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתטו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, י"ט שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵי לַעֲשׂוֹת כָּל מִיָּנִי פְּעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשְׁלוֹם עִם בְּעֵלְךָ, וְתַכְבְּדִי אוֹתוֹ מְאֹד, וְחַכְמִינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (תָּנָא דְּבִי אֱלִיהוּ רַבָּה, פֶּרֶק ט'): אִיזוּהִי אִשָּׁה כְּשֵׁרָה? הַעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעֵלָה; לְזֹאת רְאֵי לְהַדְּלִיק לְכַבּוֹד שְׁבַת-קֹדֶשׁ אַרְבָּעָה גְרוֹת, וּלְהוֹסִיף שְׁנֵי גְרוֹת שֶׁל שְׂמֹן זַיִת, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ בְּעַת הַדְּלָקַת הַגְּרוֹת עַל בֶּן זָכָר, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעַת הַדְּלָקַת הַגְּרוֹת, מְאֹד מְקַבֵּלֶת וּמְרַצָּה בְּשָׂמִים.

נָא וְנָא רְאוּ לְשָׁנוֹת אֶת הַמְּזוּרְגִים וְלִקְנוֹת חֲדָשִׁים.

רְאוּ לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה עַל אִיזוֹ דְּלַת מְזוּזָה.

שֶׁהַבַּעַל יְבַדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין שְׁלוֹ, וַיִּנְיַח בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת.

רְאוּ לְשָׁמֵר שְׁבַת-קֹדֶשׁ, וְאִזּוֹ הַשְּׁבַת תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם.

אם תקימו את כל זאת, אני מבטיח לכם, שהקדוש-ברוך-הוא יתן לכם בן זכר, ותרוו רב נחת. העקר רק שלום ואהבה ואחווה, ולא לריב, חס ושלום.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתטז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר יתרו, כ' שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... נרו יאיר.

מאד מאד אני משתוקק לראות את כתיבת ידך.

ראה לחזק ולאמץ את אנשי שלומנו שבמחנה, כי בזה העולם צריכים חזוק חדש בכל פעם, ועל-כן אשרי מי שעוסק לחזק את אחרים, ועל-ידי-זה גם לו יהיה חזוק, כי כשאדם מחזק את זולתו, על-ידי-זה גם הוא מתחזק, כי זה תלוי בזה.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לך לשמח מאד על נעם חלקך, על אשר בנחל שם גורלך, כי אתה יודע מרבי אמת בזה, רבי נורא ונפלא בזה, ומה היית עושה בלי רבנו ו"ל, על-כן בזה בעצמו ראוי לך להחיות את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם. והעקר להיות בשמחה, כי בזה העולם צריכים למסר את נפשו על מדת השמחה, כי כפי פגעי ומקרי הזמן שעוברים על כל אחד ואחד, ההכרח לו שיפיל תמיד במרירות, אבל על-ידי שאדם מוסר את נפשו על מדת השמחה, זוכה אחר-כך לכל טוב אמתי ונצחי, כי השמחה היא השער והפתיח להגיע אל כל הקדשות שבעולם, ועל-כן הזהירנו רבנו ו"ל כל-כך על מדת השמחה.

מה אמר לך, ידידי היקר! על-ידי שמחה יתרחב לך לבך, שתוכל לדבר עמו יתברך, כי אין לך טוב בחיים יותר מתפלה והתבודדות. ואנשי שלומנו היו רגילים לומר: אלמלא לא זכינו

להתקרב אל רבנו ז"ל רק להתודע מעגנן של התבודדות, גם-כן הָיָה
קְדָאִי, וְכָל שָׁפָן שְׁעַל-יְדֵי רַבְנוּ ז"ל קָבְלוּנוּ עוֹד הַרְבֵּה טוֹבוֹת רַבּוֹת
וְנִפְלְאוֹת.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי כַּמָּה שׁוֹרוֹת, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתיז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, כ' שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב
מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֶפְגִּים שְׁבַעוֹלָם, וְאֵל תְּנִיחַ אֶת
הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוֹת שֶׁתִּכְנַס בָּךְ, כִּי הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוֹת הוֹרְסִים אֶת
הָאָדָם לְגַמְרֵי, וְעֲלִינוּ לְמָסוֹר אֶת נַפְשֵׁנוּ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְזוֹ
צָרִיכָה לְהִיּוֹת כָּל עֲבוֹדָתֵנוּ — לְהִיּוֹת רַק שְׂמֵחַ תָּמִיד, וְהַשְׂמֵחָה
מִרְחֶבֶת אֶת הַדַּעַת, וְכָל מִי שֶׁשְׂמֵחַ יוֹתֵר — מְצַלִּיחַ יוֹתֵר בְּחַיִּים,
בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת.

וְעַקֵּר הַשְׂמֵחָה — לְשִׂמְחַ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי, תִּהְלֶה לְאֵל,
אֲנוּ מֵאֲמִינִים וּבְנֵי מֵאֲמִינִים, וְהַשְׂמֵחָה נַעֲשִׂית כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ הָאוֹר
אֵין סוּף, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל אֶת הָאוֹר אֵין סוּף, אֶפְלוּ בְּבַחֲיַנַּת מְטִי
וְלֹא מְטִי, רַק עַל-יְדֵי שְׂמִחַת הַמְצוּוֹת, כִּי עַל-יְדֵי שְׂמֵחָה נִתְרַחֵב
הַמַּחֲזִין (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"ד); וְעַל-כֵּן קָדָם שְׂזוּכִים
לְשִׂמְחָה כְּזוֹ, צָרִיכִים לְשִׁמְעַ חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין, בְּזִיוּנוֹת וּשְׂפִיכוֹת
דְּמִים, וְזֶה אֲשֶׁר "ש'מ'ח'ו' צְדִיקִים בְּהַנְי"ה" (תְּהִלִּים צ"ו, יב), רְאֵשִׁי
תְּבוֹת: שׁוֹמְעִים חֲרָפְתָם וְאֵינָם מְשִׁיבִים, וְעַל-כֵּן אֵל יִירָא לְבָךְ,
שְׂאֵתָה שׁוֹמְעַ חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין וּשְׂפִיכוֹת דְּמִים, כִּי הַכֹּל הוּא תִקְוֹן
גְּדוֹל מְאֹד; כִּי בְּאֵמַת מָה שְׁעוֹבֵר עֲלֵינוּ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת רַק

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ, וְכָל הַמְרִירוֹת שְׁעוֹבֶרֶת עָלֵינוּ — הַכֹּל כְּדֵי לְכַפֵּר עַל מַעֲשֵׂינוּ הָרָעִים. וְעַל-כֵּן רְאֵה בְּאֵמֶת לְהִתְחַזֵּק וּלְחַזֵּק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּתְדַבֵּר עִמָּהֶם דְּבוּרֵי הַתְּחַזְּקוֹת, וְאִז תִּרְאֶה שְׂיִהְיֶה טוֹב לָךְ וְטוֹב לָהֶם.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְבוֹדֵד בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְכֵן רְאֵה לְחַזֵּק אֶת אֲשֶׁתְּךָ, שְׂתִהְיֶה תָּמִיד שְׂמֵחָה וְעֹלִיזָה. וְאִם תּוּכַל לְצַאת בְּלִילָה לְהִתְבוֹדֵדוֹת בֵּין הַהָרִים — מַה טוֹב וּמַה נְּעִים, אֲשֶׁר זֶה יִקָּר מְזֻהָב. וַיֵּשׁ לֹדֹמֶר: וַיְהִיב' — רִאשֵׁי תְּבוֹת (אִיּוֹב לֵה, י): "הִצֹּתָן זְמִירוֹת בְּלִילָה"; כִּי לָתֵן זְמִירוֹת וְתִשְׁבְּחוּת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּלִילָה, הוּא יוֹתֵר יִקָּר מְזֻהָב, וּמַה גַּם אִם זוֹכִים לְלַמֵּד גְּמָרָא, שְׂזֵה גַם-כֵּן יוֹתֵר שְׂזֵה מְכַל מִינֵי זֶהָב שְׁבַעוֹלָם. וְעַל-כֵּן וַיְהִיב' — רִאשֵׁי תְּבוֹת (בְּבֹא מְצִיעָא לֵג:): הָיִי וַיְהִיר בְּתִלְמוּד.

נָא וְנָא תְּמַסֵּר נְפִשְׁךָ עַל מַדַּת הַשְּׂמֵחָה, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתיח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר יִתְרוֹ, כ' שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

מַה אֲמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! מְאֹד אֲנִי שְׂבוּר מִמְּצַבְּךָ בְּמַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ. וְאֲנִי רוּאָה, שֶׁהַבְּעַל-דְּבָר אֹרֵב עָלֶיךָ מְאֹד מְאֹד יוֹתֵר מְכַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְעַל-כֵּן בָּאתִי לְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ אוֹתְךָ, שְׂתַחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, עַל אִף שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ שְׂקָשָׁה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, עִם כָּל זֹאת עָלֵינוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם. כִּי אִם הִיִּית יוֹדֵעַ אֶת גְּדֹל צְעָרֵי וְעִגְמַת הַנֶּפֶשׁ, שְׁעוֹבְרִים עָלֵי קִטְנוֹת וְצִמְצוּמִים לְהַשִּׁיג אֶת הַמְּעוֹת בְּעֵבוֹר בֵּית-הַכְּנֶסֶת, וְעַד כֵּן לֹא עָלָה אֶצְלִי אֶפְלוּ לְמַחְצָה, לְשִׁלֵּשׁ וּלְרַבִּיעַ וְכוּ', וּמַה גַּם שְׂעַדִּין אֵין לִי אֲשׁוּר, כִּי הַסְּמִ"ךְ-מ"ם

בעצמו עומד נגד זה. עם כל זאת איני מתיאש כלל, רק בכל יום אני בא אליו יתברך בתמימות ובפשטות, ואני מבקש ומתחנן מלפניו, שיחוס וירחם עלי, שפכר אזכה להוציא מהכח אל הפעל, ולבנות את בית-הכנסת. ועל-כן ראה גם אתה לבוא בכל יום אליו יתברך, ובפרט בלילה, בין הקרים, ולהתבודד עמו יתברך, ולבקש ולהתחנן על נפשך, שיחוס וירחם עליך, שתזכה כפר להפנס בתוך ביתך, ויהיה ביתך בית ועד לחכמים.

נא ונא אל תתיאש כלל, כי סוף כל סוף תראה ישועה גדולה שייעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, ולא לנצח יריב עמך וכו', כי הכל רק נסיונות — לראות להיכן תברח בעת צרתך. ועל-כן אמת' — ראשי תבות: אל תרחק ממני; כי זה עקר האמת — כשאין האדם מתרחק ממנו יתברך.

ותאמין לי, ידידי היקר! כי כל פונתי לנטע אשל ביבנאל, הינו כמו שעשה אברהם אבינו, שנאמר בו (בראשית כא, לג): "ויטע אשל בבאר שבע", ויש לומר אשל' — ראשי תבות (צפניה ג, ט): "לעבדו שכם אחד", וכן ראשי תבות (תהלים קמב, ג): "אשפך לפניו שיחי", וכן ראשי תבות: שאתה לבדך אלקינו, הינו שאני רוצה להפוך את המקום הזה ל"עיר ברסלב", ולגלות ולפרסם את האמונה הקדושה בעירה הזו דיקא, ולגלות לכל עם ישראל, שאתה לבדך אלקינו, וכן אשפך לפניו שיחי, כי עקר התפלה וההתבודדות הוא על-ידי ההקדמות של רבנו ז"ל. וזה אשר הכניס אברהם אבינו בעולם: "ויטע אשל" — ראשי תבות: אשפך לפניו שיחי, כי זה הכניס בעולם, וזו כל פונתי ביבנאל. ובשביל זה הסמ"ך-מ"ם אורב עלינו מאד מאד.

וצריך שתדע, שגם על אחרים עובר מה שעובר, ואינם תולים את זה כלל על דבר רבנו ז"ל. ועל-כן ראה להחיות את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואז תראה עוד ישועות גדולות שייעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

נא ונא ראה לשמח את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, אפלו

במלי דשטותא, ותשתדל להתבודד בלילה בין החרים, ולצעק קולי
קולות אליו יתברך, שיחוס וירחם עלינו, ותצא מחובותיך — בין
בגשמיות ובין ברוחניות, ועל-ידי-זה תראה סוף כל סוף ישועה
שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

ראה לחזק את כל אנשי שלומנו, אשר היא הגמילות חסד הכי
גדולה — לחזק את אחרים, ואף שאתה בעצמך שבור פחדם
הנשבר מכל התלאות שעוברות עליך, עם כל זאת בזה שתחזק
ותאמץ את אחרים, בזה תהיה גם לך התחזקות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תטיט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר יתרו, כ' שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
מך.

ראה לחזק את עצמך להיות תמיד בשמחה, ותצמצם את עצמך
מאד מאד, כי בזה העולם צריכים להיות חכם גדול בעבודת השם
יתברך, ועקר החכמה לידע מתי צריכים לצמצם את עצמו, ולא
לקחת על עצמו עבודות יותר גדולות מכחו.

נא ונא ראה להתמיד בכל יום בתפלה והתבודדות, שתגנב
לעצמך זמן לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה
נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל.

ראה להתמיד בכל יום ללמד ולומר ח"י פראים משניות, שהוא
מופך ומטהר את הנשמה מכל מיני חלדה, אשרי מי שחזק באמירת
ח"י פראים משניות בכל יום, ואז טוב לך כל הימים.

רָאָה לְשֹׁמֵר מָאֹד בְּכַבוֹד אָב וְאִם, וְתַחֲבִיא אֶת הַתְּקַרְבוּתְךָ, בְּאִפְּן שְׁלֹא תִתְעוֹרֵר עָלֶיךָ מִחֲלָקָת. וּכְתִיב (מְשַׁלֵּי יא, ב): "וְאֵת צְנוּעִים חֲכָמָה"; וְזֶה עֵקֶר הַחֲכָמָה — לְהִיּוֹת צְנוּעַ, שְׂאֵף אֶחָד לֹא יִכִּיר בּוֹ שׁוֹם דְּבַר, וּבִפְרָט בִּישִׁיבָה.

רָאָה לְכָתֹב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וְאִז אֶכְתֹּב לְךָ עוֹד.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתכ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כ' שָׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה אֵל ... גִּירוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּגְדֹל שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רָאָה לְהַחֲבִיא אֶת הַתְּקַרְבוּתְךָ, כְּדֵי שְׁלֹא תִתְעוֹרֵר עָלֶיךָ מִחֲלָקָת מִתְּבִיטָה, וּבְכָלֵל כְּדֵי לְהַסְתִּיר אֶת הַתְּקַרְבוּת, כִּי מֵה וְלִמָּה לְךָ לְהַכְנִס בְּמִחֲלָקָת וּבְמַרְיבוּת, אֲשֶׁר זֶה רַק מְעַצְבֵּן אֶת הָאָדָם וְשׁוֹבֵר אוֹתוֹ לְגַמְרִי, וְאַחֲר־כֵּן הוּא צָרִיךְ רַחֲמִים רַבִּים, רַחֲמִים גְּדוֹלִים, שְׂיִשְׁאֵר חֲזַק בְּהַתְּקַרְבוּת, כְּאֲשֶׁר רָאִינוּ כְּבָר סְפוּרִים הַרְּבָה כְּאֵלוֹ.

נָא וְנָא רָאָה לְהַתְּמִיד בְּכָל יוֹם בְּאַמִּירַת ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת חֶק וְלֹא יַעֲבֹר, וְאִז תִּרְאֶה יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רָאָה לְחַזֵּר הַרְּבָה פְּעָמִים עַל הַשְּׁעוֹר שְׂאֵתָה לּוֹמֵד בִּישִׁיבָה, וְשַׁעוֹר זֶה יִהְיֶה הַשְּׁעוֹר עֵינֵן שְׁלֵף. וּמֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תִּקַּח אֶת הַמְּסַכְתָּא שְׂאֵתָם לּוֹמְדִים, וְלְחַזֵּר עָלֶיהָ פְּעָמִים אֵין מְסַפֵּר, כִּי אֲשֶׁרִי מִי שְׁלֹקַח מְסַכְתָּא אַחַת, וְחַזֵּר עָלֶיהָ מֵאָה וְאַחַת פְּעָמִים, מְלַבֵּד הַשְּׁעוֹר שְׁלּוֹמְדִים לְעַצְמוֹ שַׁעוֹר בְּקִיאוֹת כְּסֻדְרָן. וְעַל-כֵּן רָאָה

לְקַחַת אֶת הַמַּסְכָּתָא שְׁאַתָּם לּוּמְדִים בְּשָׁנָה זֹו בִּישִׁיבָה, וְלַחְזֹר עַל זֶה פְּעָמִים אֵין מְסֻפֵּר, וְכִף יִהְיֶה אֶצְלְךָ מַסְכָּתָא שְׁלָמָה.

רְאֵה לְחִזּוּק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׁמִחָה תִּרְחִיב לְךָ אֶת הַדַּעַת, וְתִזְכֶּה לְהִיּוֹת כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ כָּל הַקְּדָשׁוֹת.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תְּחִינֵינִי.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתכא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֻדֵּר יְתָרוֹ, כ' שָׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה מְאֹד אֲנִי מְצֻטְעָר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלַיךָ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

עָלִיךָ לְהַשְׁלִים עִם מִצְבְּךָ, וְתִדַּע כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת חַכִּי מְאֹד בְּחַיִּים, וְלִשְׂמַח בְּמָה שְׁנוֹתֵן לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִצְלִיחַ בְּחַיָּיו. לֹא-כֵן מִי שְׁאִינוֹ שִׂמְחָה, וְאִינוֹ מְשָׁלִים עִם גּוֹרְלוֹ, לוֹ תְּמִיד צָר וּמָר הַחַיִּים. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַשְׁלִים עִם גּוֹרְלְךָ, אִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה שְׁתַּהַיֶּה כְּמוֹ שְׂאֵתָהּ, אֲזַ תִּשְׂמַח מְאֹד מְאֹד, וּבִנְדָאֵי יֵשׁ לְךָ שְׁלִיחוֹת גְּדוּלָה לְהוֹצִיא בְּזֶה הָעוֹלָם; עַל-כֵּן רְאֵה לְעַבֵּד מְאֹד עַל נִקְדַּת הַשְּׁמִחָה, וְתַהַיֶּה שִׂמְחָה בְּמָה שְׂאֵתָהּ הוּא, וְאֲזַ תִּצְלִיחַ בְּרַבְּךָ.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִדַּע שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְחַיֶּה וּמְהַיֶּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזָק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּאת — לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֲזַ תִּצְלִיחַ בְּרַבְּךָ.

אֲשֶׁר י"ד תתכב — י"ד תתכג בַּנְחַל כה

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ בְּחַיֶּיךָ.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וְאִזּוּ אֶכְתֵּב לְךָ עוֹד.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, כ' שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְבִדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה בּוֹ
אִיזוֹ אוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, וְכֵן רְאֵה לְבִדֵּק אֶת הַמְּזוּזוֹת בְּבֵיתְךָ וּבְבֵית
הַמְּשֻׁפָּחָה, כִּי כָּל הַצְּרוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עַל הָאָדָם הֵן רַק כְּשֵׁאִין לוֹ
מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת. וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל לְבִדֵּק אֶת כָּל הַמְּזוּזוֹת, וְאִזּוּ תִּרְאֶה
בְּרֻכָּה וְהַצְלַחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ בְּחַיֵּיכֶם.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, כ' שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְשִׁמּוֹר שַׁבַּת-קִדְּשׁ, וְאִזּוּ הַשַּׁבָּת תִּשְׁמָר עֲלֶיךָ, כִּי הַשַּׁבָּת הִיא
בֵּת זִוְגָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי שְׁמִירַת שַׁבַּת-קִדְּשׁ כֹּהֲלַכְתָּהּ,

וְתִהְיֶי שְׁמִחָה וְעֲלִיזָה בְּשִׁבְתָּ, עַל־יְדֵי־זֶה תִזְכֵּי לְמִצָּא בֶּן זֹוג הַמִּתְאַיִם
לָךְ, וְתַחֲיוּ בְּיַחַד בְּשָׁלוֹם וּבְאַהֲבָה.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחֵי בְּחַיֶּיךָ, וְתִרְוֵי רַב נַחַת מֵהַבֵּן, וּכְבֹר
תִּהְיֶי שְׁמִחָה וְעֲלִיזָה בְּחַיֶּיךָ.

הַמֵּאַחַל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתכד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, כ" שְׁבַט ה'תש"ן.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַנֶּקֶד לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּגְדַל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּבְפָרֵט שְׁאַתָּה עוֹסֵק בְּהַפְצַת מַעֲיִנוֹת
הַחֲכָמָה חוֹצָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַפִּיץ אֶת אוֹר
רַבְּנוּ ז"ל בְּדוֹר הַזֶּה, וְאֵז יִהְיֶה לוֹ חֵלֶק בְּגֵאֲלָה, כִּי זֶה בְּרוּר, מִי
שְׁמַפִּיץ עֲכָשׁוּ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, יֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּגֵאֲלָה, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ
הַרְבִּים, עוֹבְרִים עַל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל צְרוּת וְיִסוּרִים וּמְרִירוֹת כְּאֵלוֹ
אֲשֶׁר אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּבְנֵי־אָדָם מְחַזְקִים אֶת עֲצָמָם מְאֹד
עִם הַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים, וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְהַפִּיץ אֶת
הַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים.

מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תְּפִיץ גַּם בְּשִׁכּוֹנְתְּךָ אֶת "עֲלוֹן בְּרֶסֶלֶב",
וְהִיא זְכוּת הַרְבִּים גְּדוֹלָה מְאֹד.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ, וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ שְׁתַּצְלִיחֵי בְּחַיֶּיךָ.

רֵאֵה לְחִזּוֹק וּלְאַמֵץ אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְתִקְנֶה בְּכָל עָרֵב שִׁבְת־קִדְשׁ

אֲשֶׁר י"ד תתכה בנחל כז

לְכַבֹּד שַׁבַּת-קֹדֶשׁ בְּשִׁפְעַת כְּזֶה, בְּאִפְּן שְׂיִשְׂאָר עַל כָּל הַשָּׁבוּעַ, תִּמְלֹא אֶת כָּל הַמְקַרֵּר עִם אֶכֶל, שְׂיִשְׂאָר לְכָל הַשָּׁבוּעַ, וְאֵל תִּקְמֵץ כָּלֵל, כִּי בְּפִרוּשׁ גָּלוּ לָנוּ חֻמְיֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בִּיצָה טז:), אֲשֶׁר כָּל מְזוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם קְצוּבִים לוֹ מֵרֵאשׁ הַשָּׁנָה, חוּץ מֵהוּצָאוֹת שַׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים; וְעַל-כֵּן בְּזֶה שֶׁתִּקְנֶה לְשַׁבַּת-קֹדֶשׁ בְּשִׁפְעַת כְּזֶה, עַד שְׂיִשְׂאָר לְכָל הַשָּׁבוּעַ, זֶה לֹא נִכְנָס בְּתַקְצִיב שְׁלָף שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, וְעַל-כֵּן אִם נִגְזְרָה עֲלֶיךָ עֲנִיּוֹת, חֵס וְשָׁלוֹם, זֶה לֹא יִכְנָס בְּחֻשְׁבוֹן. וְלָכֵן אֲשַׁרִּי מִי שְׁקוּנָה לְשַׁבַּת-קֹדֶשׁ בְּשִׁפְעַת, וְאִזּוֹ יִשְׂאָר לוֹ גַּם עַל כָּל הַשָּׁבוּעַ.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

תקח את הקונטרסים שלך מ... דיקא.

י"ד תתכה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר יְתָרוֹ, כִּי שָׁבַט הִ'תַּש"ן.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנֹכַח קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, רְאֵה לְבָדֵק אֶת הַתְּפִלִּין שְׁלָךְ, אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, כִּי הַתְּפִלִּין מִמְשַׁכֵּת חַיִּים וְאֲרִיכוֹת חַיִּים לְאָדָם.

אֵל תִּפְחַד כָּלֵל מִכָּל הַחֻבוֹת שֶׁנִּסְתַּבְּכַת בָּהֶם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

רְאֵה לְהִתְחַתֵּן מֵה שְׂיֹתֵר מֵהָר, וְאִזּוֹ יִפְתַּח לְךָ הַמַּזָּל.

רְאֵה לְשִׁנוֹת אֶת מְקוֹמְךָ, וְאִם אֶפְשָׁר לְעֹבֵר לְמִדִּינָה אַחֲרֵת — מֵה טוֹב וּמֵה נָעִים, מְשָׁנָה מְקוֹם מְשָׁנָה מַזָּל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כ' שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲנִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאִי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד בְּבִשְׁחוֹן עֲצָמִי, כִּי עַל זֶה אַתָּה צָרִיכָה הַרְבֵּה לְעִבּוֹד.

נָא וְנָא רְאִי לְהִתְחִיל בְּמִצְוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם, וּתְכַבְּדִי מְאֹד אֶת הַהוֹרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּרְאִי שְׂפָלָם יִתְחִילוּ לְאַהֵב אוֹתְךָ, כִּי בְּזִכּוֹת מִצְוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם יִשְׁתַּנֶּה מִזֶּלְךָ לְטוֹבָה. וְעַל-כֵּן תִּתְחִילִי מֵעַכְשָׁיו לְקַיֵּם בְּשִׁלְמוֹת מִצְוָה זוֹ, וְאֲזוּ תִּרְאִי יְשׁוּעָה גְדוֹלָה בְּחַיִּיךָ.

נָא וְנָא אֵל תִּתְיַחֲסִי כָּלֵל לְמָה שְׂאַחֲרִים אוֹמְרִים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּחַיֵּיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כ' שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נְרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְבָדֵק אֶת הַמְּזוּזוֹת בְּבֵיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה עַל אִיזוֹ דָּלֶת מְזוּזָה.

אֲשֶׁר י"ד תתכח — י"ד תתכט בַּנְחַל כט

גַּם רָאָה לְבָדֵק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם
תְּפִלִּין בְּשֵׁרוֹת, וְתִקְרָא בְּהֵן קְרִיאַת שְׁמַע.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שְׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּהִיוּ בְּרִיאִים וּמְצַלְחִים בְּחַיֵּיכֶם, וְתִרְוּ
רַב גַּחַת.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתכח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, כ' שָׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְהִיוֹת שְׂמֵחָה וְעֵלִיזָה, וְאִזּוּ תִּצְלַחֲתִי בְּחַיֵּיךָ, וְתִדְעֵי כִּי עַקֵּר
הַצְּלַחַת הַחַיִּים תְּלוּיָה רַק כְּפִי שֶׁהָאָדָם שְׂמֵחַ וְעֵלִיז.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִצְלִיחַ דְּרַכְכֶם, וּיְבָרֶךְ אֶתְכֶם בְּכָל מְשָׁאוֹת
לְבַבְכֶם לְטוֹבָה.

הַמֵּאַחַל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, כ' שָׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד אֲנִי מְצֻטָּעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה
שֶׁנִּכְנַסְתָּ בוֹ.

רְאֵי לְחַזֵּק אֶת עֲצָמֶיךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵל תְּפִלֵּי
בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, וְאִף שְׂזָה קָשָׁה לְךָ מְאֹד מְאֹד, עִם כָּל זֹאת אֲסוּר

לְהִתְיַאֵשׁ, כִּי אַתָּה עֹדֵן צְעִירָה, וְכָל הָעוֹלָם לְפָנֶיךָ, וְאַף שְׁלֹךְ נְדָמָה,
כִּי כָּבֵד סוּף הָעוֹלָם, תִּאֲמִינִי לִי, כִּי עֹדֵן יֵשׁ תִּקְוָה גְּדוֹלָה.

לְדַעֲתִי, אֵינִן לָךְ לְעֹזב אֶת הַדִּירָה כִּלְל, כִּי הָרִי הוּא אֲשֶׁם וְכוּ'.

רְאֵי לְכַתֵּב לִי מָה אֲרַע לְבִסוּף.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שְׂאֵנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי בְּחַיִּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כ' שָׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנֹכַח מִצְּאֵתִי עֲכָשׁוּ אֶת מִכְתָּבְךָ מִיּוֹם חֲמִישִׁי חַיִּי שָׂרָה שֶׁשְׁלַחְתָּ
לִי.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! מָאֵד מָאֵד אָנִי מְצֻטָּעַר בְּצַעֲרֶךָ
הַקָּשָׁה, עִם כָּל זֹאת אָנִי מָאֵד שֹׂמֵחַ וְגֹאֵה לְשִׂמְעַ שְׂאֵתָה מְחֻזָּק אֶת
עֲצָמְךָ, וְקוֹבֵעַ עֵתִים לַתּוֹרָה. עָלֶיךָ לְדַעֲתָ, כִּי בְּזֵה אֵתָה לֹא עוֹשֶׂה
טוֹבָה לְאֵף אֶחָד רַק לְעֲצָמְךָ. וּבְאַמַּת כָּבֵד יְדוּעַ לָךְ, שְׁלֹאֲדָם אֵינִן
חֲבָרִים, אֲדַרְבָּה, הַחֲבָרִים הֵכִי טוֹבִים יְכוּלִים לְקַבֵּר אוֹתוֹ. וְעַל-כֵּן
רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְקַח אֶת עֲצָמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְתִדַּע כִּי גְּדוֹל
אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְנֹדָאֵי עוֹד תִּרְאֶה אוֹר בְּחַיִּיךָ.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדֵּל לְשִׂמְחָה אֶת עֲצָמְךָ, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ
יִתְבָּרַךְ בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלֹךְ, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל מַה שְׁקוּרָה
לָךְ, כִּי רַק הוּא יִתְבָּרַךְ יְכוּל לְהַבִּין אוֹתְךָ, וְרַק הוּא יִתְבָּרַךְ יְכוּל לְעֹזֵר
לָךְ.

לְדַעֲתִי, אֵל תִּקַּח גְּרוּשָׁה בְּשׁוֹם פָּנִים וְאַפָּן.

אֲשֶׁר י"ד תתלא בנחל לא

מה טוב ומה נעים, אם תוכל לקחת אשה מהעדה הזו, שהן בדרך כלל נשים טובות מאד ומסורות לגמרי לבעל, ואף שאני יודע שישתכלו עליך וכו', עם כל זאת מה אכפת לך מאחרים!? אתה צריך להתחתן בשביל הקדוש-ברוך-הוא, ולהקים דור ישרים בברך, ועל-כן תעשה את אשר אני אומר לך, והקדוש-ברוך-הוא בואמת יצליח את דרכך, ותמצא חן בעיני כל רואיך.

נא ונא אל תשבר כלל, וראה לכתב לי תכף-ומיד מכתב, כי המכתב שלך נעלם ממני עד עכשו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

הכפל הדבר, ראה לכתב לי תכף-ומיד מכתב.

י"ד תתלא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר יתרו, כ' שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לבדק את מזוזות ביתך אם הן פשרות, ואם לא חסרה על איזו דלת מזוזה, כי כל הצרות והבעיות שיש לאדם, הן רק פשאין לו מזוזות פשרות.

ראה לבדק את התפלין שלך אם הן פשרות, ותניח בכל יום תפלין פשרות.

לב אֲשֶׁר י"ד תתלב בַּנְחַל

תִּשְׁתַּדֵּל לְהִתְפַּלֵּל עָרֵב וּבֹקֵר בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת דִּיקָא, וּמִכָּל שְׁפָן
בְּיוֹם הַשַּׁבָּת.

רְאוּ לְהַחֲלִיף אֶת הַמְזֻרְגִים וְלִקְנוֹת מְזֻרְגִים חֲדָשִׁים.

רְאֵה שְׂאֵשְׁתָּךְ שֶׁתְּדַלִּיק אַרְבָּעָה גֵרוֹת לְכַבּוֹד שַׁבַּת־קִדְשׁ,
וְלְהוֹסִיף שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שְׁמֶן זַיִת, וּבָעֵת הַדְּלָקָה הַגֵּרוֹת לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עַל יְלָדִים, כִּי הַתְּפִלָּה שְׂאֵשָׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעֵת הַדְּלָקָה
הַגֵּרוֹת, מְאֹד מְקַבֵּלָת וּמְרַצָּה בַשָּׁמַיִם.

רְאוּ לְדַקְדֵּק מְאֹד עַל טְהָרַת הַמְּשֻׁפָּחָה.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּפַקְדוּ בְּזֵרַע שֶׁל קִימָא, וּתְבַשְׂרוּ לִי
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתלב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כ' שָׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְשֹׁמֵר שַׁבַּת־קִדְשׁ, וְאִזּוֹ הַשַּׁבָּת תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ, וְתִדַּע שֶׁעַקֵּר
כָּל הַבְּרָכוֹת נִמְשָׁכוֹת לְאָדָם רַק בְּזִכּוֹת שְׁמִירַת שַׁבַּת־קִדְשׁ, וּבִפְרָט
בַּת זִוְיָה, וְעַל־כֵּן אִם תִּשְׁמַר שַׁבַּת־קִדְשׁ כְּהַלְכָתָהּ, וְתִשְׁמַח בַּשַּׁבָּת, וְכֹל
הַשַּׁבָּת תִּהְיֶה רַק שְׂמִחָה, וְתִלְךָ לְבֵית־הַכְּנֶסֶת, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּמְצָא
בַּת־זִוְיָה הַרְאוּיָה לָךְ מִהַשָּׁמַיִם.

נָא וְנָא רְאֵה לְבָדִיק אֶת הַתְּפִלִּין שְׁלֶךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהַנִּיחַ בְּכֹל יוֹם
תְּפִלִּין, וְכֹל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין — זֹכֵה לְחַיִּים וְלְאַרְיִכוֹת יָמִים.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי

אֲשֶׁר י"ד תתלג בנחל לג
מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך, ובכל אשר תפנה תשכיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתלג.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר יתרו, כ' שבט ה'תש"ן.

שלום רב אף ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראו לבדק את מזוזות ביתכם אם הן כשרות, ואם לא חסרה על איזו דלת מזוזה, כי כל הצרות בביתו של אדם, פשאין לו מזוזות כשרות.

תדקדקו מאד על כשרות המאכלים מה שאתם אוכלים.

ראי להדליק שבועה גרות לכבוד שבת-קדש, ולהוסיף שני גרות של שמן זית, ולבקש בעת הדלקת הגרות כל מה שאת צריכה, כי התפלה שהאשה מבקשת בעת הדלקת הגרות, מאד מקבלת ומרצה בשמים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שיתהפך מזלכם לטובה, ותרוו רב נחת מהילדים, שכלם יתחננו, ושיהיה לכם מהיום כבר רק שמחות בבית.

נא ונא לא להיות בררנים, אלא ההצעות שמציעים תקחו, והקדוש-ברוך-הוא יצליח את דרככם.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתלד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר יתרו, כ' שבט ה'תש"ן.

שלום רב אָל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי לשמור שבת-קדש, ואז השבת תשמר עליך, ותדעי כי בזכות שמירת שבת תזכי למצא את בן זוגך, כי השבת היא בת זוגן של ישראל, ועל-כן כשזוכים לשמור שבת-קדש, זוכים למצא בן-זוג.

נא ונא אל תפגסי בקשיות ובספקות למה ומה ואימת, כי חבל לשאל קשיות, את צריכה להתחתן עכשו, וראי לקחת את השדוך הראשון שמציעים לך, ואל תהיי ברגנית, והקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שפבר יתחיל האור להאיר לך, ותצליחי למצא בחור טוב ותתחתני, ותבני בית נאמן בישראל.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתלה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר יתרו, כ' שבט ה'תש"ן.

שלום רב אָל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי לצית את ההורים, אשר הם אינם מסכימים עם השדוך וכו', הן אמת שאת רוצה אותו וכו', את עדין צעירה מאד,

אָשֶׁר י"ד תתלו **בנחל** **לה**
 וכַשְׁתַּגְדְּלִי תְּבִינִי, כִּי הִרְבֵּה פְעָמִים הִצְעִירִים אֵינָם מְבִינִים מֵה
 שְׂמִבְגָּרִים מְבִינִים. עַל־כֵּן רְאֵי לְנַתֵּק אֶת כָּל הַקְּשָׁרִים.
 הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכֶךָ, שְׁתַּמְצָאִי בְּן־זוּג הַשִּׁיף לָךְ
 מִן הַשָּׁמַיִם.
 הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׂאֲנִי
 מִבְּקֶשׁ וּמִתַּפְלִל עֲלֶיךָ, שְׁתַּצְּלִיחֵי בְּחַיֶּיךָ.
 הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, כ' שְׁבַט ה'תש"ן.
 שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.
 לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.
 רְאֵה לְבָדִיק אֶת הַמְזוּזוֹת בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא
 חֲסָרָה עַל אֵיזוֹ דָּלֶת מְזוּזָה.
 גַּם רְאֵה לְבָדִיק אֶת הַתַּפְּלִין שְׁלָךְ.
 רְאֵה לוֹמֵר בְּכָל יוֹם הַעֲשֶׂרָה מְזִמּוּרֵי תְּהִלִּים שְׁגֵלָה רַבָּנוּ וְ"ל,
 שֶׁהֵם תְּקוּן גְּדוֹל, וְהֵם: ט"ז, ל"ב, מ"א, מ"ב, נ"ט, י"ז, צ', ק"ה,
 קל"ז, ק"נ. וְאֵל יַחְסֹר לָךְ יוֹם אֶחָד מֵאֲמִירַת עֲשֶׂרָה מְזִמּוּרֵי תְּהִלִּים
 אֵלוֹ, וְאֵז תִּהְיֶה לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה.
 הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׂאֲנִי
 מִבְּקֶשׁ וּמִתַּפְלִל בְּעַדְךָ, שְׁתִּהְיֶה לָךְ רְפוּאָה הַנְּפֹשׁ וּרְפוּאָה הַגּוּף.
 הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתלו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר יתרו, כ' שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אֵל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

אין מלים בפני להודות לך על כל החסד שאתה עושה עמי, שאתה משיג לי את הספרים.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לי, שאזכה לשלם לך את כל החוב מה שיותר מהר.

נא ונא תשתדל 'לגנב' בכל יום איזה זמן להתבודד עמו יתברך, כי כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל, ואשרי מי שחזק בעבודה הקדושה הזו של תפלה והתבודדות, ואפלו כמה דבורים מאד יקרים אצלו יתברך. ובאמת הבעל-דבר עושה מה שעושה, ואת כל אחד הוא שובר בצורה אחרת, כי אל כל אחד ואחד הוא בא באופן אחר, העקר לא לדבר עמו יתברך. ובאמת אם היו בני-אדם יודעים את מעלת הזוכה לפרש שיחתו אליו יתברך, היו עסוקים בזה תמיד, אשרי מי שמתבודד בכל יום אליו יתברך.

עליך לדעת, כי אנשי שלומנו היו תמיד אומרים: אם לא פעלנו בהתקרבות אֵל רבנו ז"ל רק בזה שנתודענו מענין תפלה והתבודדות, הִיָּה גַם-כֵּן כְּדַאי. לכן ראה, אהובי, אחי היקר! לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ו'תגנב' בכל יום אילו רגעים לדבר עמו יתברך, ואז באמת תראה את גדל התועלת, שיהיה לך בין בגשמי ובין ברוחני, ובפרט שעובר עליך בבית מה שעובר, על זה אתה צריך להתאזר מאד במדת הסבלנות, כי אי אפשר לעבר את החיים בלי מדת הסבלנות. ובפרט אתה, שכבר עבר עליך בחייה

אָשֶׁר י"ד תתלח — י"ד תתלט בַּנְחָל לז

מה שָׁעֵבֶר, "כָּל מִשְׁבְּרֵיךָ וְגַלְיֵךָ עָלַי עֲבֹרוּ", עַל-כֵּן עָלֶיךָ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְרַךְ, אֲפֹלוּ כִּמְהָ דְבוּרִים בְּכָל יוֹם, וְאִז תִּרְאֶה אֶת הַיְשׁוּעָה שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי עַל-יְדֵי הַתְּבוּדוֹת בָּאָה יְשׁוּעָה.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ תְּחַיֶּינִי.

הַמְאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתלח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יְתָרוֹ כ' שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵה לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְכֵן תְּבַדֵּק אֶת הַתְּפָלִין שֶׁלְּךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת.

גַּא וְנָא רְאֵה לְשָׁמֵר שְׁבֵת-קִדְשׁ, וְאִז הַשְּׁבֵת תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ, כִּי כָּל הַבְּרָכוֹת בָּאִים לְאָדָם רַק בְּזִכּוֹת שְׁמִירַת שְׁבֵת-קִדְשׁ.

הַמְאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, כ' שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵי לְחַזֵּק אֶת עֲצָמֶיךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַע עוֹלָם, וְאֵל תְּפִלֵּי בִיאוּשׁ וּבְדַכְּאוֹן, כִּי בּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

לח אשר י"ד תתמ – י"ד תתמא בנחל

נָא וְנָא רְאִי לְבָדֵק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא
חֲסָרָה עַל אֵיזוֹ דָּלֶת מְזוּזָה, כִּי רַב הַצָּרוֹת בְּבֵיתוֹ שֶׁל אָדָם הֵן כְּשֵׁאִין
לוֹ מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת.

נָא וְנָא רְאִי לְשֹׁמֵר שַׁבַּת-קִדְשׁ, וְאִזּוֹ הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ, וְעוֹד
תִּבְשְׂרִי לִי בְּקֶרֶב בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שֶׁתְּמַיֵּד תִּהְיֶי שְׂמִיחָה וְעֲלִיזָה וְתַצְלִיחֵי בַחַיִּים.
הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר יְתָרוֹ, כִּי שָׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנֶכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהַגִּיחַ בְּכֹל יוֹם תְּפִלִּין, כִּי כָּל הַמְּגִיחַ תְּפִלִּין – זוֹכֵה
לְחַיִּים וְלְאֲרִיכוֹת יָמִים.

אֵל תִּתְעַרֵב בְּעֲנִיגֵי הוֹרֶיךָ, כִּי זֶה אֵינּוֹ נוֹגֵעַ לְךָ.

אוֹדוֹת הַהֲצָעָה, הִנֵּה טוֹב מְאֹד שֶׁתַּחֲזוֹר וְתִקְשֹׁר קֶשֶׁר עִם הַשְּׂדֵכָן,
וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ שֶׁתַּצְּלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר יְתָרוֹ, כִּי שָׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, גֵּר
לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

עֲלִיךָ לְדַעַת, שְׁחַכְמִינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (תַּעֲנִית כג.): או חֲבֵרוֹתָא או מִיתוּתָא; הֵינּוּ לְאָדָם צָרִיךְ שְׂיִהְיֶה לוֹ חֵבֵר, כִּי לְבַד הוּא יָכוֹל לְהַשְׁתַּגֵּעַ וְכוּ' וְכוּ', וְצָרִיכִים חֵבֵר שְׂיִחְזֹק אוֹתוֹ תְּמִיד, וְרוֹאִים בְּנֵי אָדָם מְסֻתּוֹכָבִים "לְבַד" מְבַדְדִים מִבְּנֵי-אָדָם וְכוּ', וְצָר וּמָר לָהֶם לָמָּה אֵין לָהֶם חֵבֵרִים. וּבְאֵמַת הַכֹּל תְּלוּי בְּאָדָם בְּעֶצְמוֹ, כִּי לְזִכּוֹת לְחֵבֵר טוֹב, זֶה רַק עַל-יְדֵי דְבָר אֶחָד, אָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִיל עֶצְמוֹ רַק לְתַת וְלְתַת וְלְתַת וְכוּ' לְזוּלַת, לְהִיּוֹת מְשֻׁפֵּיעַ כָּל טוֹב לְהַזוּלַת, וְלֹא יִצְפֶּה לְשׁוּם גָּמוּל בְּעֵבוּר זֶה כָּלֵל, רַק לְהִיּוֹת רְגִיל לְתַן וְלְתַן, וְלֹא לְצַפּוֹת לְשׁוּם טוֹבַת הַנְּאֻה חֲזָרָה, אֲזִי יִהְיֶה לָךְ הַמּוֹן חֵבֵרִים, כִּי כָּלֵם יִרְצוּ לְהִתְחַבֵּר אִתּוֹ, וְיֵשׁ לְהֶאֱרִיךְ בְּזֶה, אֲבָל הַהֶכְרַח לְקַצֵּר מִהַטְרָדָה שְׂנִכְנְסָה עֲכָשׁוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, כ' שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מֵה שְׂשֻׁאֲלָתְךָ וְכוּ', יֵשׁ לוֹמַר בְּפִשְׁיטוֹת לְמוֹד עֲמַק לְחַיֵּי יוֹם יוֹם וּבְדַרְךָ עֲבוּדָה, הַגּוֹי"ה בְּהַפָּאָה עוֹלָה מְקוֹ"ם, הֵינּוּ י' פֵּעַם י', ה' פֵּעַם ה', ו' פֵּעַם ו', ה' פֵּעַם ה', עוֹלָה כְּמִסְפַּר מְקוֹ"ם, לְהוֹרוֹת אִם אָדָם מְקַבֵּל מִכּוֹת (הֵינּוּ שְׁעוֹבָרִים עֲלֶיךָ צָרוֹת וְיִסּוּרִים וְהִרְפַּתְקָאוֹת), צָרִיךְ לִידַע שֶׁהַכֹּל מִהַגּוֹי"ה בְּרוּךְ הוּא. וְהִנֵּה נִדְמָה לְאָדָם שְׂיִבְרַח אֶל מְקוֹ"ם אֲחֵר, וְזֶה יַעֲזְרוּ וְכוּ', הוּא צָרִיךְ לְדַעַת, כִּי אִם נִגְזַר עָלָיו הַפָּאָה (צָרוֹת וְיִסּוּרִים וְהִרְפַּתְקָאוֹת), לֹא יוֹעִיל לוֹ מְקוֹ"ם לְהִתְחַבֵּא, כִּי הַגּוֹי"ה בְּהַפָּאָה עוֹלָה מְקוֹ"ם, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ נִמְצָא בְּכָל מְקוֹ"ם, וְזֶה שְׂמִנְחָמִים אֶת הָאָבֵל (לֹא עֲלִינוּ): הַמְּקוֹ"ם יִנַּחֵם אֶתְכֶם בְּתוֹךְ

שָׁאֵר אַבְלֵי צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם; הַמְקוֹ"ם יִנְחַם אוֹתְךָ, אֶף שֶׁקִּבַּלְתָּ מִכָּה קָשָׁה כְּזוֹ בְּאֵבוֹד יְקִירְךָ, תִּזְכֹּר שְׁאֵלֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם גָּנוּז בְּתוֹךְ הַמְקוֹ"ם, הַיְוִנָּה בְּהַפָּאָה עוֹלָה מְקוֹ"ם. וְאִם תִּשְׁאַל מֵהוּ הַקָּשָׁר לְאַבְלֵי צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם? אֵלֶּא אִם יִקָּשֶׁה לְךָ אִיךָ מִתְּאַבְּלִים כְּכֹר קְרוֹב לְאַלְפִים שָׁנָה עַל צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם שֶׁנִּחְרְבוּ? אֵלֶּא מָה שָׁם כָּלְנוּ מִתְנַחֲמִים, שְׁעוֹד יוֹם יָבוֹא בִירוּשָׁלַיִם עִם הַמְּשִׁיחַ שֶׁיִּנְחַמְנוּ בְּכַפְּלִים, כְּמוֹ-כֵן יִנְחַם גַּם אֶת הָאֵבֶל, אֶף שְׁבִין כֶּךָ אֲנַחְנוּ סוֹבְלִים מְאֹמֹת הָעוֹלָם, שְׁגָלִינוּ מְאַרְצֵנוּ זֶה אֲלֵפִים שָׁנָה, עִם כָּל זֹאת אֲסוּר לְהִתְאַשׁ, וְאַנְחָנוּ מִבְּקָשִׁים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ: "אֲבִינוּ מִלְּכֵנוּ, נִקֵּם נִקְמַת דָּם עֲבָדֶיךָ הַשְּׁפוּךְ", שְׁנִזְכֶּה כְּכֹר לְרֵאוֹת אֶת נִקְמַת הַרוּגֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּהְרְגוּ וְנִשְׁחָטוּ וְנִחְנָקוּ וְנִשְׂרָפוּ וְכוּ', בְּכָל מִיַּנִּי מִיִּתּוֹת אֲכַזְרִיּוֹת וּמִשְׁנֹת, הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִנְקָם דָּמָם.

הַמְקוֹ"ם יִנְחַם אוֹתְךָ בְּתוֹךְ שָׁאֵר אַבְלֵי צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם.

הַמְּאַחַל לְךָ נַחְמָה שְׁלָמָה...

י"ד תתמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, כ' שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיְקָר וְהַנְּעִלָה, גֵּר לְהַצְדִּיק גַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע לְךָ, מֵאַחַר שֶׁשְׁאַלְתָּ עֲצָה מִצְדִּיק אָמֵת וְכוּ', וְאֶף שֶׁנֶּאֱרַע עִמָּךְ בְּדִיּוֹק הַהַפּוּךְ מִמָּה שֶׁרְצִיתָ וְכוּ', עַל זֶה רְאוּי לְךָ לַעֲיֵן עֲכָשׁוּ בְּהַגְלוֹי הַנִּפְלָא שֶׁגָּלָה רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מִזְהַרְזָן, חֵלֶק א', סִימָן קמג) כְּשֶׁמְקַבֵּל עֲצָה מִחֲכָמֵי הַדּוֹר הוּא הַמְּתַקֵּת הַדִּינִים, כִּי הַצְדִּיק וְהַחֲכָם מִרְחִיב לוֹ מִהַצְמָצוּם וְכוּ', וְאַפְלוּ שְׁאִין עוֹלָה יָפָה הַעֲצָה, אֲזִי דַע לְךָ, שְׁזֶה הִזָּה רְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מֵהַ שְׁאִין כֵּן אִם לֹא הִיִּיתָ שׂוֹאֵל עֲצָה מִחֲכָם וְצְדִיק, וְהִזָּה נֶאֱרַע לְךָ הַהַפּוּךְ, אֲזִי הִיִּיתָ חַיָּב, כְּמוֹ

אָשֶׁר י"ד תתמד — י"ד תתמה בַּנְחָל מֵא

שְׁכֵתוֹב (מְשָׁלִי יט, ג): "אֲנֹלֶת אָדָם תְּסַלֵּף דְּרָכּוֹ, וְעַל הַוְיָ"ה יִזְעַף לְבוֹ",
וּבָזָה שְׁקִבְלָתָ עֲצָה מִצַּדִּיק, תִּדְעַ, שְׁזָה הָיָה רְצוֹנּוֹ יִתְבָּרַךְ שִׁיְהִיָּה כָּךְ.
הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתמד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כ' שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אִמַּר לָךְ! קוֹל בְּכִיָּתְךָ נִכְנַס בְּלִבִּי וְכוּ', וְאֲנִי מִבִּין וּמְרַגֵּשׁ
אֶת צַעֲרְךָ הַקָּשָׁה וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מְאֹד, רְאֵה לְהַרְגֵעַ,
וְלֹא לְהַפְגִּס בְּלַחֲץ, כִּי הָרִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ, וּמָה
שֶׁהִרְשָׁע מְאִים עָלֶיךָ וְכוּ', הוּא אֵינּוּ יוֹדֵעַ, אָשֶׁר "צוּפָה רָשָׁע לְצַדִּיק
וּמִבְקֵשׁ לְהַמִּיתוֹ" (תהלים לז, לב), אָבָל "הַשָּׁם לֹא יַעֲזֹבֵנוּ בְּיָדוֹ", וְלִכְּנֹן
אֵל תִּקַּח אֶל הַלֵּב כָּל הַפְּחָדִים שֶׁמִּפְחָדִים אוֹתְךָ, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ, וְלֹא... שֶׁהוּא טָמֵא מְטָמֵא, פְּלֵא אֵיךְ מְדַבֵּר כָּל-כָּף
גְּדוּלוֹת, שֶׁיִּבְטֵל אוֹתְךָ, וְיִחַרֵּיב אוֹתְךָ, בְּשַׁעָה שֶׁהוּא אֵינּוּ בְּטוּחַ
בְּעֲצָמוֹ כְּרַגַּע מִמָּשׁ, הַגָּה הוּא כָּאֵן, וְלִמְחָר הוּא בְּקִבְרְךָ, וְלִכְּנֹן אֵל תִּירָא
וְאֵל תַּחַת מִכָּל הָאִיוָּמִים וְהַפְּחָדִים שֶׁמְאַיָּמִים עָלֶיךָ וּמִפְחָדִים אוֹתְךָ
וְכוּ', בְּלַעֲדֵי רְשׁוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ לֹא יִכּוֹלִים לַעֲשׂוֹת לָךְ שׁוּם דְּבָר בְּשׁוּם
פָּנִים וְאִפֶּן כָּלֵל!

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתמה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כ' שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה, גְּר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבַע מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רק חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, וְאַל תִּכְנַס בְּלַחֵץ וְכוּ', מִכָּל צָרָה יְכוּלִים לְצַאת, לְהִכָּל יֵשׁ פִּתְרוֹן רַק בְּלִי לַחֵץ וּפְחָד, כִּי אִם רִבְנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מ"ח), 'שֶׁהָאָדָם צָרִיף לְעֵבֵר עַל גֹּשֶׁר צָר מְאֹד, וְהֵעֱקָר לֹא לְהִתְפַּחַד כָּלָל', אַזִּי זֶהוּ זֶה; וְהִנֵּה כְּשֶׁהוֹלְכִים עַל גֹּשֶׁר צָר, בְּהִכָּרַח שְׂיָהִיו לְהִגָּשֶׁר שְׂפִי גְדֵרוֹת, גְּדֵר מִזֶּה וּגְדֵר מִזֶּה, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִפֹּל, וְאִם הָעוֹלָם הַזֶּה הוּא כְּדִגְמַת גֹּשֶׁר צָר מְאֹד, וְהִתְכַּרַח לְעֵבֵר עָלָיו, לְכֵן מִכְרַחִים שְׂפִי גְדֵרוֹת מְשַׁנֵּי הַצְּדָדִים, וְהֵן הֵן שְׂמִיחָה וְהִתְבוּדָדוֹת. קִדְּם צָרִיכִים לְהִיּוֹת מְאֹד מְאֹד בְּשִׂמְחָה, וְלְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ בְּמֵה שָׂרֵק יְכוּלִים כִּי מִי שֶׁנוֹפֵל בְּעֲצָבוֹת וּבְדַכְאוֹן פְּנִימִי וּבְיִאוּשׁ גְּדוֹל, עַל-יְדֵי-זֶה נִכְנָס בְּלַחֵץ עֲצוּם, וּמְאַבֵּד אֶת עֲשֵׂתוֹנוֹתָיו וְכוּ', עַד שֶׁמִּבְקֵשׁ נִפְשׁוֹ לָמוֹת מְרִירָה וְלַחֵץ שֶׁנִּכְנָס מִתּוֹךְ הַבְּעֵיָה שֶׁמִּלְחָצָת אוֹתוֹ. וְלִכֵּן הֵעֱקָר הוּא שְׂמִיחָה שֶׁזֶּה גְּדֵר אַחַת, וּגְדֵר שְׂנֵיָה זֶה הִתְבוּדָדוֹת, לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִשְׂיחַ וְלִסְפֹּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְזֶה יִבְנֶה לוֹ אֶת הָאֲמוּנָה וְהַבְּטָחוֹן, כִּי בְּרַגַע שֶׁאָדָם יוֹדֵעַ בִּידֵיעָה בְּרוּרָה וּמְחֻלָּטָה, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדָּיו יִתְבָּרַךְ כָּלָל, אַזִּי הוּא מְדַבֵּר רַק עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶהוּ הַדְּבָר הַכִּי בְטוֹחַ, כִּי בְּשֶׁר וְדָם אֵינוֹ יְכוּל לְעֹזֵר לָךְ כָּלָל, וְאִם הוּא צָרִיף לְהִיּוֹת שְׂלִיחַ טוֹב, עֲדִיף לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל מִשְׁאֲלוֹת לְבוֹ, וְשֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ כְּכֹר יִמְצֵיא לוֹ שְׂלִיחַ טוֹב לְעֹזֵר לוֹ.

הַכָּלָל, שֶׁאֲסוּר לְהִכְנִס בְּלַחֵץ וְכוּ', אֶפְלוּ שֶׁהִמְצַב חֲמוּר מְאֹד מְאֹד, אֲסוּר לְאַבֵּד אֶת עֲשֵׂתוֹנוֹתָיו, וְלֹא לְדַבֵּר שְׂטִיּוֹת: "אֲנִי הוֹלֵךְ לְהִתְאַבֵּד", וְכַדּוּמָה דְבוּרֵי הַכָּל שֶׁל יִאוּשׁ, אֶלֹא בְּמִצְבִּים הַכִּי קָשִׁים צָרִיכִים קִדְּם לְהִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלִשְׂמֵעַ כְּלֵי זִמְרָה וְלִרְקֹד וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לְבוֹ וְיִדְעֵתוֹ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא אָב הַרְחֻמָּן, וּבְנוֹדָאֵי יְעֹזֵר לָךְ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קמ"ה, יח): "קְרוֹב הַנְּוִי" הַכָּל קְרָאִיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת".

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתמו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר יתרו, כ' שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה אַל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק לשמח יש, רק להתחזק מכרח, רק עם תקנה צריכים לחיות, ואז אם תכניס בדיעתך ידיעות אלו, תוכל להחזיק מעמד, וזה מה שקבלנו מרבנו ז"ל, ואת המסר הזה כדאי להעביר הלאה, וזו מצוה גדולה לעזר לזולת תמיד, ולהפיח בו רוח חיים. וזו מצוה צדקה הכי גדולה, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קו), בסוד (תהלים לב, א): "אשרי משפיל אַל דַּל", אשרי מי שפמכניס שכל באדם דל, מספן, שאין לו שכל, כי מי שיש לו דעת ושכל, הוא העשיר הכי גדול, ולהפוך אין עני אלא מדעת' (גדרים מא.), וצריך הבעל שכל להשפילו. ואמר רבנו ז"ל, שבזה שפמחזקים אחרים, על-ידי-זה יהיה לו גם-כן התחזקות, כי עצה לבוא לגדלות המחזין — להאיר דעת באחרים, אשרי מי שאוחז בזה!

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ד תתמו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר יתרו, כ' שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה אַל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין בגדים לבנים בשפת-קדש שפכתת וכו', מה אמר לך! כבר הארכתי הרבה בענין זה, והחפץ יחפץ והחדל יחדל, בפרט ביבנאל, שם התחלנו וכו', ושם יכולים לקיים את זה. ולכן למה

שלא גלף בשבת עם בגדים לבנים [ובמקום אחר הארכתי באריכות גדולה מעלת הזוכה ללבש בשבת בגדים לבנים]. ובאמת חכמינו הקדושים אמרו (מדות, פרק ה', משנה ד'): כהן שנמצא בו פסול לובש שחורים ומתעטף שחורים, ויוצא והולך לו, ושלל נמצא בו פסול לובש לבנים ומתעטף לבנים, נכנס ומשמש עם אהיו הכהנים, ויום טוב היו עושים, שלא נמצא פסול בורעו של אהרן הכהן. וכך היו אומרים: "ברוך המקום ברוך הוא, שלא נמצא פסול בורעו של אהרן, וברוך הוא שפחר באהרן ובבניו לעמד לשרת לפני ה' בבית קדשי הקדשים", עין שם, ותבין מרחוק מעלת הבגדים לבנים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתמח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר יתרו, כ' שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק תחזק עצמך מאד עם כל נקדה טובה שיש בך, ותרגיל עצמך לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור עושה רשם גדול בשמים. ואם היית יודע מה שדבור של בר ישראל גורם בכל העולמות, היית מרבה בדבורים כל היום ולרבות הלילה, כי בזה שבר ישראל מדבר עמו יתברך, גורם שעשועים גדולים למעלה, אשרי לו!

בזה העולם העקר הוא דבר אחד — רק להפיר את הבורא יתברך שמו מכל פרט ופרט מהבלי העולם הזה. וכמו שגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן א'), שאיש הישראלי צריך להסתפל על השכל שבכל דבר, שמאיר מאד, הינו להסתפל בכל דבר על החיות אלקות המחיה את הדבר, ובזה יאיר לו מחו בפשמש

אֲשֶׁר י"ד תתמט — י"ד תתנ בַּנְחָל מה

בְּצַהָרִים. וְזֶה זֹכִים עַל-יְדֵי שְׂיָרְכָה בַתְּפִלָּה וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֹו,
אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוּ מְטַעָה אֶת עֲצָמוּ בְּזֶה הָעוֹלָם!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ד תתמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כ' שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

תִּהְיֶה חֲזַק מְאֹד מְאֹד בְּשִׂיחָה בֵּינָךְ לְבֵין קוֹנֵךְ, וְזֶה יֵיִשֵׁב אֶת
דַּעְתְּךָ הַיָּטֵב, כִּי בְּפִרוּשׁ גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רכח),
שְׂיָכוּלִים לְהִיּוֹת אִישׁ כְּשֶׁר בְּלֹא הַתְּבוּדָה, אֲבָל הוּא אִישׁ מְבֹהָל
וּמְבֹלְבָל וְכוּ', לֹא-כֵן מִי שְׂמַתְבוּדָד עֲצָמוּ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי הוּא
מֵיִשֵׁב כְּמוֹ אָדָם אַחֵר הַשָּׁנָה. וְלִכֵּן הִרְגַל עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא בְּתַמִּימוּת וּבְפִשְׁטוּת, כִּי כָּל אֱלוֹהֵי הַדְּבוּרִים שֶׁתִּזְכֶּה לְדַבֵּר
לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, הֵם כָּלִים לְקַבֵּל בָּהֶם אֶת אוֹרוֹ הָאֵיךְ סוּף בְּרוּךְ הוּא,
כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהִיא הַמְּלָכוּת, הִיא הַכְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ הָאֲרוֹת כָּל הַסְּפִירוֹת
הָעֲלִיוֹנוֹת. וְלִכֵּן זֶה עֲנִיָן גְּדוֹל מְאֹד לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְיָבוֹא הַיּוֹם שֶׁתִּתְחַרֵּט — לְמָה הִצְרַכְתָּ לְדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם דְּבָרִים
בְּטָלִים וּמְבִטְלִים, שְׂאִיךְ יוֹצֵאת מִזֶּה שׁוֹם תּוֹעֵלָת, וְהִיִּית בְּזִמְן הַזֶּה
יְכוֹל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה הִיִּית זֹכָה לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ
יִתְבָּרַךְ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כ' שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אודות הצָרָה שֶׁנִּפְלְאָה עָלֶיךָ וְכוּ', כָּבֵר הָיָה לְעוֹלָמִים סְפוּר כְּזֶה, הָרַב הַקְדוֹשׁ מֵאַפְטָא זי"ע בַּעַל הַ"אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל", הָיָה רַב בְּעִיר הַגְּדוֹלָה יֵאֵס בְּמַדִּינַת מוֹלְדוּבְיָא, קָרָה פַּעַם שֶׁהִרְבֵּנִית הָיָה לָהּ רִיב עִם אִשֶׁת רֹאשׁ הַקְּהָל, וְהוּא הָיָה גָּבֵר אֱלִים, וּפָעַל דְּרָךְ הַמְּמַשְׁלָה עַל-יְדֵי מְסִירוֹת, שֶׁהַצְדִּיק הַקְדוֹשׁ מֵאַפְטָא זי"ע יִצְטָרֵךְ לַעֲזוֹב אֶת הַמְּדִינָה, וְהִצְרִיךְ לַצָּאת בְּבִשְׁת פָּנִים וְכוּ' [וְהֵתְבַטָּא אֲזֵי הָרַב הַקְדוֹשׁ מֵאַפְטָא זי"ע: הָיִיתִי נוֹקֵם נִקְמָתִי בְּמַדִּינָה הַזֹּאת, וּלְשָׂרֵשׁ אוֹתָהּ מִשְׂרָשָׁה, אִךְ יַעַן שְׂאֵנִי רוּאָה, שֶׁבְּאַחֲרִית הַיָּמִים תִּהְיֶה מְדִינָה זוֹ מְקוֹם פְּלִטָּה לְיִהוּדִים, עַל-כֵּן אֲנִי מְנִיחַ לָהֶם. וְכֵן הָיָה, שֶׁבָּעֵת מַלְחַמַת הָעוֹלָם הַשְּׂנִיָּה, רַבּוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל נִצְלוּ מִהַעֲמָלָקִים, יִמַח שָׁמַם, כִּי רוּמְנִיָּה הִתְחַבְּרָה עִם רוּסְיָה (מוֹלְדוּבְיָא הָיְתָה אֲזֵי רוּמְנִיָּה), וְאֲזֵי נִתְבָּרַר הַרוּחַ-הַקְּדוֹשׁ שֶׁצָּפָה מִרֹאשׁ מַה שִּׁיְהִיָּה בְּסוּף]; רוּאִים מִזֶּה, שֶׁכָּבֵר קָרָה מִקְרָה כְּמוֹ שֶׁלָּךְ אֲצִל צְדִיק קְדוֹשׁ, וְלִכְּנֹן לְדַעֲתִי, אֵל תִּתְפַּעַל כָּלֵל, רַק תַּחֲזִיק מֵעַמֶּד, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהַנְמִיךְ אֶת אִשׁ הַמַּחְלָקָת, כְּמַה דְּאַפְשֵׁר, עַד שֶׁתִּתְבַּטֵּל לְגַמְרִי, כִּי לֹא כְּדָאֵי בְּכָלֵל לְהִרְבּוֹת בְּמַחְלָקָת. וְכָבֵר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה ל', סִימָן יז): אֵין דְּבָר טוֹב יוֹצֵא מִתּוֹךְ מְרִיבָה וְכוּ', וְרַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (סְפָר־הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן סו): בְּמְקוֹם מְרִיבָה שָׁם הַשֵּׁטֶן; וְלִכְּנֹן מַה אִתָּה צְרִיךְ לְהִבְיֵא עָלֶיךָ אֶת הַשֵּׁטֶן וְכוּ', וּבְכָלֵל כְּדָאֵי לְבָרַח מִמַּחְלָקָת.

רְאֵה גַם רְאֵה מַה אֲנִי סוֹבֵל כָּל-כֶּף הַרְבֵּה שָׁנִים מִמַּחְלָקָת בַּחֲנָם עַל לֹא דְבָר וְכוּ' [וּפַעַם אַחַת הִתְלוּנְנָתִי לְפָנֵי אָבִי (זי"ע), שְׂאִינִי יְכוֹל כָּבֵר לְסַבֵּל מַחְלָקָת וְכוּ', הֵיכֵן שְׂאֵנִי בָּא מִתְעוֹרְרַת עָלַי מַחְלָקָת, הִנֵּה מִבֵּית מִבֵּין אֲנִשֵּׁי שְׁלוּמֵנוּ עַל לֹא דְבָר, וְהִנֵּה מִבְּחוּץ בִּיבְנָאֵל, שֶׁקָּם עָלַי הַרְשָׁע, וְאֵין לִי כָּבֵר כַּחוֹת לָזֶה וְכוּ', עָנָה וְאָמַר לִי בְּצַחוֹת לְשׁוֹנוֹ: יֵשׁ נִשְׁמוֹת, שֶׁהִתְכַּרַח לָהֵן לְסַבֵּל מַחְלָקָת, אִם הָיִיתָ אֶפְלוּ בּוֹרַח לְתוֹךְ יַעַר, שְׂאֵין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וְהָיִיתָ מִתְחַבָּא שָׁם, אֲזֵי הָיוּ מִתְחִילִים לְפַל עַל רֹאשְׁךָ עֲנֻפֵי אֵילָן וְכוּ'. וְלִכְּנֹן רַק חֲזַק וְאַמֵּץ וּבְרַח

אָשֶׁר י"ד תתנא בנחל מז

רק אליו יתברך, דים להוני"ה והתחולל לו (תהלים לז, ז), והוא יפיל
לך חללים חללים (גטין ז).

וראה גם אתה לברח ממחלקת, ותרגיע את אשפתך, ותאמר לה:
מוטב להיות מהגרדפים ולא מהרודפים. והקדוש-ברוך-הוא יוליך
אתכם על דרך הנכונה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתנא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר יתרו, כ' שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין שפתבת וכו', דע לך, שחכמינו הקדושים אמרו (מנחות
מד.): כל המניח תפלין — זוכה לחיים; ולכן תמסור את נפשך
להניח תפלין בכל יום, וזו תהיה לך שמירה גדולה בנפש וברוח
וכו', ותצא מעצמך.

שמור מאד מאד לא לפגם בברית, שהיא עון חמור וכו', כי
מכל טפה יכול להולד ולד, ועל-ידי הוצאת זרע לבטלה בזה הורגין
את הבן או הבת שלו, וכבר מובא מחכמי הרופאים, שאם יקחו
זכוכית מגדלת, יראו בטפי זרע ולד: ראש, גוף, ידים ורגלים וכו',
וכשמוציא את זה לבטלה, הרי זה הורג את הנפש, ורמנא לצלן,
ולכן לא בחנם שאמרו חכמינו הקדושים (גדה יג.): כל המוציא זרע
לבטלה חיב מיתה; פי הרי הוא בכלל רוצח, ורמנא לישזבן, ורבונו
ז"ל בא לזה העולם לתקן את כל אלו הירודים והנפולים, ולהגביה
אותם וכו'.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, כ' שִׁבְט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָרַב הַיְקָר לִי מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי קַבְלַת הַרְשָׁ"ש, שֶׁהוּא פֶתַח שִׁטָּה חֲדָשָׁה בְּדַבְרֵי הָאֲרִיז"ל וְכוּ', אֲדַרְבֵּה הַמְקַבְּלִים עֲדַת הַמְכַוְּנִים כָּלֵם תַּפְסוּ אֶת שִׁטָּתוֹ, וְהוּא מַפְעֵנַח אֶת דַּבְרֵי הָאֲרִיז"ל בְּאֶפֶן פְּלֵא וְכוּ', פְּרָצוּפֵי אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, וְאֲבִי"ע דְּאֲבִי"ע וְכוּ' בְּדֶרֶךְ שְׁמוֹת וְיַחֲוּדִים, שָׁזָה מִמְשִׁיף אֶת הַמַּחִין וְכוּ', לֹא-כֵן יֵשׁ שְׁאָר שִׁטוֹת שְׁלוֹמְדִים בְּדֶרֶךְ עֲבוּדָה וְכוּ', בְּמִצִּיאוֹתָן וְלֹא בְּמַהוֹתָן, לֹא חוֹקְרִים אֵיךְ וּמָה וְכוּ', וְזוֹ דֶּרֶךְ הַחֲסִידוּת, וּבְדֶרֶךְ כָּלֵל כְּשֶׁהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ אַחַת לֹא כְּדַאי לְהַתְבַּלְּבֵל בְּדֶרֶכִים אַחֲרוֹת וְכוּ', כָּל אֶחָד נִמְשָׁף לְפִי שְׂרָשׁ נִשְׁמָתוֹ, וְהַעֲקָר לֹא לְבַטֵּל אֶת דֶּרֶךְ הַזוּלָּת, כִּי אֱלוֹ וְאֱלוֹ דַּבְרֵי אֱלֹקִים חַיִּים, כָּל אֶחָד מְגַלֵּה רְזִין וְרְזִי דְרְזִין כְּפִי שְׂרָשׁ נִשְׁמָתוֹ, וְאֶסוּר לְבַטֵּל אֶת דֶּרֶךְ הַזוּלָּת בַּקַּבְלָה.

הַעֲקָר שֶׁלֹּא לְנַגֵּעַ בְּשִׁלְחֵן עֲרוּף, כִּי עַל זֶה הַקַּפִּיד רַבְּנוּ ז"ל מְאֹד מְאֹד לֹא לְנַגֵּעַ בְּשׁוֹם הַלְכָה בְּשִׁלְחֵן עֲרוּף, כִּי זֶה יֵצֵר הָרַע לְחַדֵּשׁ הַלְכוֹת חֲדָשׁוֹת וְכוּ', וּבַפֶּרֶט מִי שְׁלוֹמֵד קַבְלָה, נִכְנָסִים בּוֹ דְּמִיוֹנוֹת לְחַדֵּשׁ הַלְכוֹת נַחֲמִי-מוֹהֲרָ"ן, סִימָן תַּפְד), וְהַכֵּל עַל-פִּי קַבְלָה וְכוּ', וְהַכֵּל דְּמִיּוֹן גָּדוֹל מְאֹד (וַיֵּשׁ לְהָאֲרִיף בְּזָה, אֲבָל אֵין פֶּאֵן הַמְקוֹם, וּמִכָּל שַׁפְּן שֶׁבְּכַתָּב זֶה נִשְׁאָר לְדוֹרוֹת).

הַיּוֹצֵא מִדְּבַרְנוֹ, שֵׁיִשׁ כְּמָה וְכְמָה שִׁטוֹת וּדְרָכִים אֵיף לְלַמֵּד קַבְלָה וְכֵלֵן נִכּוֹנוֹת, וְאֶסוּר לְבַטֵּל אֶף דֶּרֶךְ שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי הַעֲקָר הוּא אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּשִׁי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא), שֶׁמִּכָּל הַלְמוּדִים צְרִיכִים לְמִצָּא עֲצוֹת וְהַנְהַגוֹת יְשׁוּרוֹת הֵן לְעֲצֻמוֹ וְהֵן לְאַחֲרִים. וְלִכֵּן כָּל הַלְמוּדִים שְׁלוֹמְדִים צְרִיף לְלַמֵּד בְּאֶפֶן

אֲשֶׁר י"ד תתנג בנחל מט

שֶׁל גְּלוּי אֱלֻקוֹת, עַל-יְדֵי אֱמוּנָה פְּשוּטָה. וְדַרְךְ הַרְשָׁ"ש זי"ע זֶהוּ יְחִידִים וְהַמְשַׁכַּת הַמַּחֲיִן, דַּרְךְ הָעוֹלָמוֹת בְּכֻלָּיוֹת וּבַפְּרָטִיּוֹת וּבַפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר, כִּי דְבָרִים אֵלּוּ קָשָׁה לְהַסְבִּיר עַל פְּנֵי הַכְּתָב.
הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתנג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, כ' שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רַק רָאָה לְחִזֵּק עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵל תִּתֵּן שְׁהַעֲצֹבוֹת תִּשְׁבַּר אוֹתָךְ וְכוּ', דַּע לָךְ, שְׁכַל מִי שֶׁנִּכְשַׁל בְּפָגַם הַבְּרִית, עָלָיו מִתְגַּבְּרֶת הַקְּלָפָה לִילִי"ת, הַנִּקְרָאת עַל שֵׁם הַיְלָלָה, וּמְכַנְסֶת בְּאֲדָם מְרִירוֹת, עֲצֻבוֹת וְדַכְאוֹן, וּמְרָה שְׁחוֹרָה וְכוּ', וְלִכֵּן יַעַן שְׁאֵתָה כָּל-כֹּף הַרְבֵּה פְּגָמָת בְּבְרִית וְכוּ', לֹא בְּחִנָּם שְׁנוּפְלֶת עָלֶיךָ בְּכֹל פְּעַם עֲצֻבוֹת וּמְרִירוֹת. וְלִכֵּן אֵתָה מְכַרְח לְעֻצּוֹת חֲדָשׁוֹת בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם מַחְדָּשׁ, אִיךָ לַחֲפֵשׁ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא אֲצִלְךָ נִקְדוּת טוֹבוֹת לְהַחֲיוֹת עֲצָמְךָ, וְאֵת זֶה תִּמְצָא בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל.

וְהִיָּה טוֹב, שְׁתֹּאמַר בְּכֹל יוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר אַחַר הַתְּפִלָּה אֶת הַתְּקוּן הַכְּלָלִי, שֶׁהֵם הַעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים, שְׁרַבְנוּ ז"ל גְּלָה בְּשִׁבִיל תְּקוּן הַבְּרִית, וְכֹךְ תִּתְנַהֵג כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. וְרַבְּנוֹ ז"ל גְּלָה נִפְלְאוֹת עַל מִי שֶׁזוֹכֶה לֹאמַר אֶת הַתְּקוּן הַכְּלָלִי, וְאִיךָ שֶׁהוּא תְּקוּן גָּמוּר לְפָגַם-הַבְּרִית, וְהֵם כְּלוּלִים מִעֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגִינָה, וְהוּא מְרַפָּא בְּזֶה אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וּבְיָדָיו אִם תִּזְכֶּה לְנִסְעַ אֵל צִיּוֹן רַבְּנוֹ ז"ל — אֵין לְמַעַלָּה מְזֶה, כִּי עוֹד לֹא הִיָּה צְדִיק בְּעוֹלָם שֶׁהַבְּטִיחַ הַבְּטָחָה כְּזוֹ, וְלֹא עוֹד, אֲלֹא שֶׁהַעֲמִיד שְׁנֵי עֲדִים כְּשֵׁרִים צְדִיקִים מְפֻלְגִים, שְׁמִי שְׁיָבוֹא אֵל צִיּוֹנוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּעִיר אוֹמֵן, וַיִּתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה,

וַיֹּאמֶר שָׁם אֶת הָעֶשְׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים, אֲפֹלוּ אִם עֲצָמוּ וְגָבְהוּ
 חֲטָאֵיו וּפְשָׁעָיו יוֹצִיא אוֹתוֹ מִהַשָּׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו שְׁנֹפֶל לְשָׁם.
 וְלָכֵן עֲצָתִי אֲמוּנָה, שֶׁתַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֻמְצִים לְנִסְעַ אֶל עִיר אוֹמֵן
 לְהִיּוֹת אֶצֶל רַבְּנוֹ ז"ל, וְשָׁם תֹּאמַר אֶת הָעֶשְׂרָה מִינֵי נְגִינָה, וְתִשְׁפָּד
 בַּשָּׂפָד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִז תִּרְאֶה יְשׁוּעָה שְׁלָמָה, וּבְיָדָי תִּזְכֶּה לְתַקּוֹן
 נְצָחִי.

אֲשֶׁרֵי מִי שְׁנוּסַע בְּעֲצָמוֹ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוֹ ז"ל בְּעִיר אוֹמֵן, וְעוֹד
 מְחַזֵּק אַחֲרֵים שְׂיִסְעוֹ, אֲשֶׁר זֶה זְכוּת הַרְבִּים, שְׂאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל.
 הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלֵחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתנד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, כ' שָׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אוֹדוֹת וְכוּ', כְּשֶׁעֲצָבוֹת תּוֹקֶפֶת אוֹתְךָ וְכוּ', רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי
 פְּעֻלוֹת לְשִׂמְחַ עֲצָמְךָ, וְכֵן תִּשְׁמַע כְּלֵי זָמֵר, כְּדֵי לְהַגְבִּיחַ אֶת רוּחְךָ
 שְׁנֹפֶלָה וְכוּ', כִּי עֲלִיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר מִי שֶׁפָּגַם בְּבְרִית, וּבִפְרָט בַּחֲטָא
 הַמְּגַנֵּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, זֶה מְכַנֵּס בּוֹ מְרִירוֹת וְדַכְאוֹן פְּנִימִי,
 עַד שֶׁקָּשָׁה לְהוֹצִיא אֶת זֶה מֵהַלֵּב, וְעַל-יְדֵי עֲצוּתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל
 רַבְּנוֹ ז"ל, תּוֹכֵל לְהוֹצִיא מִלְבָּבְךָ אֶת הָעֲצָבוֹת וְהַדְּכָאוֹן. וְלָכֵן נִקְרָא
 רַבִּי גַ'חֲמֵן בֶּן שִׁמְחָה זי"ע, שֶׁהוּא רֵאשִׁי תְבוּת (תְּהִלִּים ד, ח): "גַ'תַּתָּה
 שִׁמְחָה בְּלִבִּי", כִּי הוּא בֶן הַשִּׁמְחָה הָעוֹסֵק לְקַשְׁרָנוּ אֶל שְׂרֵשׁ
 הַשִּׁמְחָה.

גַּא וְנָא תִרְחִיק מִמֶּךָ הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת, וְתִתְמַיד בְּלַמּוּד
 מִשְׁנֵיּוֹת כְּסִדְרָן, וְאִם תִּזְכֶּה לְסִיִּם בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, זֶה

אָשֶׁר י"ד תתנה בנחל נא

יְכַנִּיס בְּךָ שְׂמֵחָה עֲצוּמָה, כִּי הַתּוֹרָה הִיא הַשְּׂמֵחָה הָאֲמִתִּית, הַתּוֹרָה
תַּחֲזִיר אוֹתְךָ אֶל שְׂרָשֶׁף הַנִּצְחִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כִּי שָׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנֶכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רק חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד לֹא לִפְחַד מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם, כִּי גְדוֹל
אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאִם תִּתְחַזֵּק בְּבִטְחוֹן בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אַז תִּרְאֶה
יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי בִטְחוֹן זֶהוּ
הַכִּלִּי לְהַצְּלִיחָה בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת. וּפְרוּשׁוֹ הַפְּשׁוּט לְבִטְחוֹן כְּדֹאֵי
לְעֵינַי הַרְבֵּה בְּסֵפֶר חוֹבוֹת הַלְּבָבוֹת, שֶׁעַר הַבִּטְחוֹן, וְלַחֲזוֹר עַל זֶה כַּמָּה
וּכְמָה פְּעָמִים, וְהוּא יִפְתַּח לְךָ אֶת הַמַּחַ, וְתִתְבָּרַר לְךָ מֵהִי מִדַּת
הַבִּטְחוֹן. וְטוֹב מְאֹד, שֶׁתַּעֲיֵן גַּם בְּלִקְוִיטֵי-עֲצוֹת הַמְּשַׁלֵּשׁ, אוֹת בִּטְחוֹן,
וּבְסֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת בִּטְחוֹן, וְהַעֲקֵר שְׂתִרְאָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם אֶת
הַמֵּאֲמָר הַנִּפְלֵא בְּלִקְוִיטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן עו, וְתֹאמַר עֲלֶיךָ
הַתְּפִלָּה מְלִקְוִיטֵי-תְּפִלוֹת. וּמֵה גַם טוֹב וְיָפֵה מְאֹד, שֶׁתַּעֲיֵן בְּכָל יוֹם
בְּסֵפֶר שֶׁל הַבַּעַל בִּטְחוֹן, שֶׁסֵּפֶר רַבֵּנוּ ז"ל, אֵיךְ אָדָם חַי חַיִּים טוֹבִים
וְהַכִּי מְאֻשְׁרִים שָׂרָק יְכוּלִים לְהִיּוֹת, וְהַכֵּל עַל-יְדֵי בִטְחוֹן.

וְעַל כָּלֵם — עַל בִּטְחוֹן צְרִיכִים הַרְבֵּה לְהַתְּפַלֵּל וּלְבַקֵּשׁ, שְׂיִזְכָּה
לְבִטַּח בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לַעֲשׂוֹת לוֹ הַרְשָׁעִים שׁוֹם רַע, חַס
וְשָׁלוֹם, "אֵף טוֹב וְחֹסֵד יִרְדְּפוּנִי כָּל יְמֵי חַיִּי" (תהלים כג, ו).

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כ' שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דְּעֵי לְךָ, שְׁאֲסוּר לְצַעַר אֶת הַבֶּעַל וְכוּ', בְּהִמְנָעוֹת מְטֻבֵּילָה וְכוּ', וְנִהְיֶה עוֹן חֲמוּר מְאֹד מְאֹד לְאִשָּׁה וְכוּ', בְּזֶה לֹא קוֹנְסִים אֶת הַבֶּעַל וְכוּ', וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְקַפֵּיד עַל דְּבַר זֶה. אֲדַרְבָּה, תַּחֲיוּ בְיַחַד בְּאַהֲבָה, וְתִתְרָצִי וְכוּ', וְדִיקָא כִּף יִבְנֶה הַקָּשֶׁר בֵּינֵיכֶם, וְתִזְכּוּ שְׁנֵיכֶם שֶׁהַשְׂכִּינָה תִשָּׁרָה בֵּינֵיכֶם. וּבְמִקוֹם שֶׁהַשְׂכִּינָה מְצוּיָה, שֵׁם הַבְּרָכָה מְצוּיָה. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סוֹטָה יז): אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ — שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶם, לֹא זָכוּ — אִשׁ וְאִשׁ אוֹכְלֵתָן; וְלִכֵּן לָמָּה לָךְ לַעֲשׂוֹת זֹאת לְבַעַלְךָ וְכוּ', שׁוּבִי מִדְּרַבְּךָ וְכוּ', וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשָּׁרָה אֲהָבָה גְדוּלָה בֵּינֵיכֶם תָּמִיד, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִצָּאוּ מֵהַעֲנִיּוֹת וְהַקְטָנוֹת וְכוּ'.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר בְּעֲנִינִים אֱלוֹ, שֶׁקָּשָׁה לְרַשֵּׁם עַל פְּנֵי הַכְּתָב, שְׂיֵד כֻּלָּם מְעֵינַת בְּזֶה, וְהִיָּה רְאוּי שֶׁתְּבוֹאוּ שְׁנֵיכֶם אֵלַי, וְאֲדַבֵּר עִמָּכֶם פָּנִים אֶל פָּנִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם וְטוֹבַתְכֶם כָּל הַיָּמִים...

י"ד תתנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כ' שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גְרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

צָרִיךְ שֶׁתִּדְעַ, אֲשֶׁר הָאֲרָבַע תַּעֲנִיּוֹת: י"ז בְּתַמּוּז, תִּשְׁעָה בָּאָב,

צום גְּדֻלָּהּ, עֲשָׂרָה בְּטַבַּת, הֵן מִדְּבָרֵי קְבֻלָּה וּמִתְקַנַּת נְבִיאִים, וְהַכֹּל חֲיָבִים לְהִתְעַנּוֹת בָּהֶם, כַּמּוּבָא בְּטוֹר, סִימָן תַּק"נ. וְכַתֵּב הַבֵּית-יוֹסֵף (שָׁם), שֶׁעֲכָשׁוּ נְהַגוּ הַכֹּל לְהִתְעַנּוֹת תַּעֲנִיּוֹת אֵלּוּ, הֵרִי הֵן חוֹבָה עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, עַד שֶׁיִּבְנֶה בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ (וְלִכְן אֵלּוּ הַקְּלִים וְהַפּוֹחֲזִים, שְׂרוּצִים לְבִטֵּל אֶת הַצּוּמוֹת וְכוּ', הֵם עֲמֵי אֲרָצוֹת גְּדוּלִים, כִּי עַדִּין אָנוּ בְּגִלוֹת מְרָה, בַּחֲשׂוֹן כַּפּוֹל וּמְכַפֵּל, וְהֵם מְחַלְלִים שְׂבָתוֹת, אוֹכְלִים טְרֵפוֹת וְנִבְלוֹת, בּוֹעֲלֵי נְדָה וְכוּ', חַיִּים חַיֵּי הַפְּקָרוֹת וְכוּ', מְכַחֲשִׁים בְּכָל הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת וְכוּ', אִם בֵּן אֵיזוֹ מַלְכוּת זֶה?! אֵיזוֹ גְּאֻלָּה הִיא זֶה?! עֲפָרָא לְפּוּמֵייהוּ. וְכִבְר צַעֲקוֹ חַכְמֵי הַדּוֹר, שָׂאֵם הִזָּה כַּח, הֵינּוּ צְרִיכִים לְהִתְעַנּוֹת כָּל יוֹם מֵרַב צְרוֹת וְיִסוּרִים שְׂיֵשׁ לְעַם אֲמוּנָם, עַל-יְדֵי רְשָׁעִים אֲרוּרִים וְכוּ').

בְּעִנְיַן הַשְּׁלֵשָׁה צוּמוֹת: עֲשָׂרָה בְּטַבַּת, י"ז בְּתַמּוּז, צוּם גְּדֻלָּהּ וְכוּ', מְבֹאֵר בַּמִּשְׁנָה בְּרוּרָה (סִימָן תַּק"נ, סְעִיף א', בְּסְעִיף קָטָן ד'): וְכָל שָׁכֵן אִם הוּא חוֹלָה שְׂאִין בּוֹ סַכְנָה, בְּנִדְאֵי פְטוֹר מִלְּהִתְעַנּוֹת, וְאִסוּר לְהַחֲמִיר עַל עֲצָמוֹ, עֵינַן שָׁם. וְיִדּוּעַ שְׂמַחֲלַת עֲצָבִים, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, הִיא בֵּן סַכְנַת נַפְשׁוֹת, שְׂיִכּוֹל לְכוּא לִידֵי טְרוּף וְכוּ', וְלִכְן מְקַלֵּים לְמִי שְׂיֵשׁ לוֹ בְּעִיּוֹת עִם הָעֲצָבִים, וְזֶה פְּשׁוּט.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתנח.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, כ' שָׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

רְאֵה לְדוֹן אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל לְכַף זְכוּת, וְזוֹ מִמֶּשׁ חוֹבָה עָלֶיךָ. כִּי אִם הֵייתָ יוֹדֵעַ מַה שְׂעוֹבֵר עַל בְּנֵי-אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, זֶה בְּכַה וְזֶה בְּכַה, אָז לֹא הֵייתָ דֵּן אֶת אָף אֶחָד.

לְדַעֲתִי, הַרְגַּל עֲצָמָךְ לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל מַה שְׂאִתָּה

צָרִיף, תְּבַקֵּשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, כִּי הוּא וְרַק הוּא יִתְבַּרֵךְ בְּעַל-הַבַּיִת
 שֶׁל הָעוֹלָם, תְּכַנִּיס אֶת זֶה הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּדַעְתְּךָ, וְאַל תַּחְזִיחַ בְּאִשְׁלֵיּוֹת,
 אֲשֶׁר פְּלוֹנֵי אֲשֶׁם וְכוּ', אוֹ פְּלוֹנֵי מִפְרִיעַ וְכוּ', אוֹ בְּשִׁבִיל פְּלוֹנֵי אוֹ
 בְּשִׁבִיל אֱלֹמוֹנֵי וְכוּ' זֶה קָרָה, אֵינן טֹבֵעַ, מִקָּרָה וּמִזֶּל כָּלֵל, הַכֹּל מִשְׁגָּח
 רַק בְּהִשְׁגָּחְתּוֹ הַפְּרִטִי פְּרִטִית. וְלִכֵּן רַק הוּא הַכַּתְּבָת הַיְחִידָה לַפְּנוֹת
 אֱלֹהֵי תְּמִיד, וּבִכְרִטִיּוֹת בְּעֵת צָרָה, וְזֶה מֵה שֶׁמְּלַמֵּד אוֹתָנוּ רַבְּנוּ ז"ל.
 וְהַמְדַרְגָּה הַזֹּאת צָרִיכָה לְהִיּוֹת כְּסוּפִיו שֶׁל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, כִּי זֶה מִעַקְרֵי
 הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שְׂאִין לָנוּ אֵף אֶחָד בְּעוֹלָם רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, וְאֶת זֶה צָרִיכִים לְהַחֲדִיר הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאִזּוּ יוּכַל
 לְהִיּוֹת אִישׁ כָּשֵׁר.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, כ' שִׁבְט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֵינֵי הַבֵּן שְׁלֹף וְכוּ', אֵל תֵּלֵךְ אִתּוֹ בְּיַד חֲזָקָה רַק בְּיַד רַפָּה,
 וְתֵלֵךְ עִמּוֹ בְּדֶרֶךְ אֲהָבָה וְכוּ', כִּי בְּזֶה שְׂאֵתָה וְאִשְׁתָּךְ הַתְּנַהֲגָתָם עִמּוֹ
 בְּיַד תִּקְיָפָה וְהַשְׁפִּילָתָם אוֹתוֹ כָּל הַשָּׁנִים בְּצוּרָה מִחֲפִירָה, מִחֲמַת זֹאת
 אֵבֶד אֶת הַבְּטָחוֹן הָעֲצָמִי שֶׁלוֹ לְגַמְרִי, וְהוּא סוֹבֵל עֲכָשׁוּ נִפְשִׁית.
 וְלִכֵּן הָעֲצָה — רַק לְבָנוֹת אוֹתוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְאֵף פֶּעַם לֹא לְהִרְאוֹת
 לוֹ אִיזָה כְּעֵס וּקְפָדָה וְכוּ', צְעָקוֹת וּבְזִיוּנוֹת וְכוּ', וְאִזּוּ תוּכְלוּ
 עוֹד לְהַצִּיל מִשְׁהוֹ וְכוּ', הֵן אֵמֶת שֶׁהוּא מִתְּנַהֵג מוֹזֵר מֵאֵד וְכוּ', מֵה
 לְעִשׂוֹת, זֶהוּ הַבֵּן שְׁלֹכָם, וְאֵינן עֲצָה רַק לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 שִׁישְׁלַח לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף גַּם יַחַד, אֲכַל אִתָּה
 וְאִשְׁתָּךְ צָרִיכִים לְעִשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת רַק לְבָנוֹת אוֹתוֹ, וְלִתֵּת לוֹ

הַרְבֵּה חֵם וְאַהֲבָה וּמְחַמָּאוֹת וְכוּ', וְלִהְפָּסִיק עִם הַהִשְׁפָּלוֹת, שֶׁדָּבַר
זֶה אֶסוּר לַעֲשׂוֹת לְאַף אֶחָד בְּעוֹלָם.

הַמְצַפֶּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ רַק טוֹב...

י"ד תתס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כ' שִׁבְט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי מַה שְּׁאַתָּה כּוֹתֵב, שֶׁמָּאֵד מְשַׁעֲמֵם לְךָ וְכוּ', דַּע לְךָ, כִּי
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (כְּתוּבוֹת נט.): הַבְּטִלָּה מְבִיאָה לִיְדֵי זְמָה וְלִיְדֵי
שְׁעָמוּם (שְׁגֵעוֹן), כָּל הַצָּרוֹת בָּאוֹת רַק מִחֲמַת שְׁאֲדָם מִסְכָּן, צָרִיךְ
תְּשׁוּמַת-לֵב מֵהַזּוּלָּת, וּכְשֶׁאֵינּוּ מְקַבְּלוֹ, הוּא מְשַׁתְּגֵעַ לְגַמְרֵי, כִּי כָּל
אֱלוֹ שֵׁהֶם בְּמַחֲזֵן דְּקִטְנוּת תְּמִיד, מְחַפְּשִׁים אַחַר תְּשׁוּמַת לֵב מֵהַזּוּלָּת,
וְרוֹצִים תְּמִיד שְׁיִכְבְּדוּ אוֹתָם וְיִשְׁבְּחוּ אוֹתָם, וְיַעֲשׂוּ עֵסֶק גָּדוֹל מֵהֶם,
וְאִם אֵינָם מְקַבְּלִים, אֲזִי הֵם נִשְׁבָּרִים לְגַמְרֵי, וּמֵר לֵהֶם מָאֵד מָאֵד,
וּחִיִּיהֶם חִיִּי מוֹת מִמֶּשׁ, וְרוֹצִים רַק לְמוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, מֵרַב שְׁעָמוּם
וְעֶצְבוֹת וּמְרִירוֹת שֶׁמְסַבְּקַת אוֹתָם וְכוּ'.

וְלִכֵּן עֲצַתִּי אֶמוּנָה אֶלֶיךָ, קִדְּם תַּעֲבֹד הַרְבֵּה עַל נִקְדַּת הַשְּׁמִחָה
— לַהֲיוֹת בְּשִׁמְחָה, וּכְדֵי שֶׁלֹּא יִשְׁעָמֵם לְךָ — קַח תְּהִלִּים, וְתֹאמֶר
כָּל יוֹם יוֹם תְּהִלִּים, כְּדֵי שֶׁתִּסִּים בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת כָּל סִפּוֹר תְּהִלִּים,
וְהַתְּהִלִּים יֵשׁ בּוֹ כַּח עֲלִיוֹן וְנוֹרָא לְטַהֵר אֶת הַנֶּפֶשׁ וְלַהֲדַבֵּיקָה אֶל
קוֹנָה, וְאַחֲר־כֵּן תִּקַּח מְשָׁנִיּוֹת, וְתִגְרַס הַרְבֵּה פְּרָקִים פְּסִדְרָן, וְאִם
תִּזְכֶּה לְגָרֵס בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים, אֵינן לְמַעַלָּה מְזָה, וְכֵן לֹא תִהְיֶה
מְשַׁעֲמֵם, אֶלָּא תֹאמֶר עוֹד פְּרָק מְשָׁנִיּוֹת וְעוֹד פְּרָק וְכוּ', פְּרָק אַחֵר
פְּרָק, וְזֶה יִכְנִיס בְּךָ סְפוּק נִפְשֵׁי עֲצוּם, וְכֵן תַּעֲשֶׂה עִם ש"ס, שֶׁתִּתְחִיל
לֹאמֹר בְּכָל יוֹם כְּמָה דְּפִים גְּמָרָא פְּסִדְרָן, וְכֵן זֶה־ר וְתִקְוִינִים, וְאֲזוֹ לֹא
תִהְיֶה מְשַׁעֲמֵם, וְרַב הַיּוֹם יִלְךָ לְךָ עִם אֲמִירַת תְּהִלִּים, מְשָׁנִיּוֹת, גְּמָרָא,

זֶהר וְתַקוּנִים, וְזֶה יִזְכֹּךְ לָךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה. וְהַעֲקֹר אֶף פַּעַם לֹא תִהְיֶה לְבָד, אֲלֵא תָמִיד תִּהְיֶה עָסוּק בְּלַמּוּד תּוֹרָה וּבִתְפִלָּה, וְתִרְגִּיל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כַּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבִּין אֶל אָבִיו, וְכֵן תִּהְיֶה עָסוּק כָּל הַיּוֹם, וּבִמְקוֹם לֵילֶךְ בְּטֵל, תִּהְיֶה עָסוּק בְּכָל הַלְמוּדִים הַלְלוּ שֶׁתִּבְחַר לְעֲצָמְךָ. הַעֲקֹר לֹא לְהִסְתַּוֵּבב בְּחֹסֶר מַעַשׂ, שֶׁזֶה הַדְּבָר הַכִּי מְסַפֵּן, כִּי הַשְּׁעִמוּם הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה מְשָׁעָה. וְלָכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אָבוֹת ב, ב): יָפָה תִלְמוּד תּוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֶרֶץ, שִׁיגִיעַת שְׁנִיָּהֵם מִשְׁכַּחַת עוֹן; וַיֵּשׁ מִפְּרָשִׁים: מִשְׁכַּחַת — לְשׁוֹן שְׂכָחָה, אִם אָדָם מִתְמַיֵּד בְּלַמּוּד וְכֵן עוֹסֵק לְצָרְכֵי פְרֻנְסָתוֹ, וְהוּא תָמִיד עָסוּק, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא יִשְׁכַּח מִלְחָטָא וְכוּ', כִּי סֵתָם לְהִסְתַּוֵּבב וְלֹא לַעֲשׂוֹת דְּבָר, זֶה מְסַפֵּן בְּיוֹתֵר. וְרַב הַמְשָׁעִים וְחוֹלֵי נַפְשׁ בָּאִים רַק מִחֲמַת חֹסֶר מַעַשׂ וּבִטְלָה וְכוּ'. אֲבָל מִי שֶׁתָּמִיד עָסוּק, כָּל הַחַיִּים שָׁלוֹ כָּבֵר מִתְנַהֲלִים בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרֵי.

בְּעֵנִין אַמִּירַת מְשֻׁנִּיּוֹת, זֶהוּ דְבָר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְהוֹרֵג אֶת הַיֶּצֶר הָרָע. וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ מַעֲלַת הַגְּרָסָא בְּמְשֻׁנִּיּוֹת, הֵייתָ מִתְמַיֵּד בְּזֶה תָמִיד. וְהַ'בֵּית יוֹסֵף' זָכָה עַל-יְדֵי רַבּוּי לַמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת, שֶׁבָּא לוֹ מַגִּיד מִן הַשָּׁמַיִם, וְגַלְהַ סוּדוֹת הַתּוֹרָה, וְהָיָה יָכוֹל לְלַמֵּד בְּפַעַם אַחַת אַרְבָּעִים אוֹ חֲמֵשִׁים פְּרָקֵי מְשֻׁנִּיּוֹת, וְזֶה הֵבִיא אוֹתוֹ לְמַדְרַגָּה כְּזוֹ, עַד שֶׁהִלְכָה כְּמוֹתוֹ. וְכִלְלֵי יִשְׂרָאֵל קִבְּלוּ אֶת הוֹרְאוֹתָיו בְּלֵי שׁוּם פְּקָפוּק, כִּי כֵן הִכְרִיזוּ בַשָּׁמַיִם, כַּמּוּבָא בַּסֵּפֶר "מַגִּיד מִיִּשְׂרָאֵל".

הַהֲכָרַח לְקִצְר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ וְטוֹבְתָךְ כָּל הַיָּמִים...

י"ד תתסא.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כ' שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוּן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

הַעֲקֹר רְאֵה לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת. וּמַחְשַׁב"ה אוֹתִיּוֹת בְּשִׁמְחָה (תְּקוּנֵי זֵהר, דָּף סז.), עַל-יְדֵי שִׁמְחָה יְכוּלִים לְהוֹלִיף אֶת הַמַּחְשָׁבָה כְּפִי שְׂרוּצִים, כְּמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י'): מֵה שְׂבָנֵי-אָדָם רְחוּקִים מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מִפְּנֵי שְׂאִין לָהֶם יָשׁוּב הַדַּעַת וְלָמָּה אֵין לָהֶם יָשׁוּב הַדַּעַת? מִפְּנֵי שְׂאִינָם שְׂמִחִים. נִמְצָא, שְׂעַל-יְדֵי שִׁמְחָה זוֹכִים לְיָשׁוּב הַדַּעַת, וְלִכְּנֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, וְאִף שְׂזֵה בָּא לָךְ מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, כִּי מִי שְׂפָגַם בְּבְרִית, אֶפְלוּ עַל-יְדֵי הִרְהוּרִים רָעִים, שְׂהַכְנִיס בְּמַחוּ וְנִדְעָתוֹ מַחְשָׁבוֹת רָעוֹת וְהִרְהוּר בְּנֶאֱוָף, כְּבָר מְטַמְטֵם אֶת מַחוּ, וּבָא לְיְדֵי עֲצָבוֹת, וּמְכַל שְׂכָן כְּשֶׁאָדָם, רַחֲמָנָא לְצַלָן, פָּגַם בְּהוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, וּמְכַל שְׂכָן עִם נִשְׁגִּ"ז, רַחֲמָנָא לְצַלָן, בְּוִדְאֵי הַקְּלָפָה הוֹלְכֶת לְפָנָיו, וּמְכַנְיָסָה בּוֹ תְּמִיד עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת, וְלִכְּנֵן עֲקָר תְּקוּנּוֹ הוּא רַק עַל-יְדֵי שִׁמְחָה, לְהַכְרִיחַ עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת שֵׁשׁ וְשִׁמְחָה, וְזֵה עֲקָר תְּקוּן הַבְּרִית.

וְזוֹ מַעֲלַת אַמִּירַת ה'תְּקוּן הַכְּלָלִי, שְׂהֵם עֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְהֵלִים שְׂגִלָּה רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא תְקוּן גְּמוּר. וְלִכְּנֵן אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאוּמֵר בְּכָל יוֹם אֶת הַעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְהֵלִים, וְזֵה יְכַנְיֵס בּוֹ הַעֲשָׂרָה מִינֵי נְגִינָה, וְיִהְיֶה שְׂמִחָה עִם נְקֻדוֹת יְהוּדוּתוֹ, אֲשֶׁר זֶה הַתְּקוּן הַכִּי גְדוֹל, וְזוֹהֵי הַפְּדֻרְגָּה הַכִּי עֲלִיּוֹנָה לְזָפוֹת אֵלֶיהָ, לְרַקֵּד מֵרַב שִׁמְחָה "שְׂלֵא עֲשֵׂנִי גוִי", וּבְזֵה הוּא מְרָאָה שְׂבָאָמֶת לֹא רָצָה לְחַטָּא, אֲלֵא הִתְהַוָּה עֲלָיו הַתְּגַבְרוּת הַיִּצְרָר עַד מְאֹד מְאֹד, וְלֹא הָיָה יְכוּל לְעַמֵּד בְּנִסְיוֹן. וְהִרְאָהָ, שֶׁהוּא עוֹשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְשְׂמִחָה עִם כָּל מַצְנָה שְׂזוֹכָה לְקַיָּם, וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב), שְׂאֶפְלוּ רָשָׁע גְּמוּר צָרִיף לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׁ וְלִמְצָא בְּעֲצָמוֹ נְקֻדוֹת טוֹבוֹת, שְׂשֵׁם אֵינוֹ רָשָׁע.

וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סְפָר-הַמְּדוּת, אוֹת שִׁמְחָה, סִימָן א'): כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה בְּשִׁמְחָה, זֶה סִימָן שְׂלָבוֹ שְׂלָם לְאַלְקִיו, וְלִכְּנֵן עֲקָר הַתְּקוּן שֶׁל כָּל הַחֲטָאִים וּבְכַרְטִיּוֹת פָּגַם הַבְּרִית — לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, שִׁמְחָה לְמַעֲלָה מְכַל הַגְּבוּלוֹת, וְיִתְחִיל מַחְדָּשׁ לְלַמֵּד תּוֹרָה בְּתִשְׁוֹקָה עֲצוּמָה

וּבַהֲתַמְדָּה רַבָּה, וְכֵן יִתְפַּלֵּל אֶת תְּפִלוֹתָיו בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה, שְׂזוּכָה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן יִקְיִים אֶת הַמְצוּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, שְׂזוּכָה לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ וְטוֹבָתָהּ כָּל הַיָּמִים...

י"ד תתסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כ' שָׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... תַּחֲיִיה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבָהּ.

עֲלִיךָ לְהַבִּין הַיָּטִב, שְׁעֲשִׂית דְּבַר חֲמוּר מְאֹד מְאֹד וְכוּ', וְעֲלִיךָ לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה עַל הַחֲטָא וְהַעֲוֹן הַפָּר הַזֶּה לְהַכְשִׁיל אֶת מִישֵׁהוּ וְכוּ', לְדַעְתִּי תִסְעִי אֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְשֵׁם תְּבַקְּשִׁי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּזִכּוֹת רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא עוֹסֵק בְּתַקּוּן נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְתֹאמְרִי אֶת ה'תַּקּוּן הַכָּלְלִי, שֶׁהֵם הַעֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים עִם הַתְּפִלָּה שֶׁל מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, וּבְנוֹדָאֵי יִהְיֶה לָּךְ תַּקּוּן נִצְחִי, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הִבְטִיחַ, שְׁמִי שְׂיָבֹא אֵל צִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ, וְיִתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה, וְיֹאמֶר אֶת הַעֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים, אֲפֹלוּ אִם עֲצָמוּ וְגָבְהוּ חֲטָאֵיו וְעוֹנוֹתָיו, יוֹצִיאוּ מִהַשְּׂאוּל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו. וְלָכֵן זֶה שְׂיָךְ גַּם לְנָשִׁים בְּלִי שׁוֹם סֶפֶק, כִּי אֲשֶׁה שְׂחֲטָאָה בְּזִנוּת וְכוּ', רַחֲמָנָא לְצַלָּךְ, לֹא צָרִיכָה תַקּוּן?! אוֹי אִיךָ הִיא צָרִיכָה תַקּוּן שֶׁהַכְשִׁילָה וְכוּ', וְלָכֵן חֲזַרְתִּי בְּתִשׁוּבָה, וְתִסְעִי אֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְתִבְכִּי הַרְבֵּה, וְתִשְׁפְּכִי נַפְשְׁךָ כַּמַּיִם. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֲבוּדָה זָרָה ד.): בְּשֹׁכֵר שְׂמִשׁוּעִין לְפָנַי, אֲנִי מוֹשִׁיעַ אוֹתָם. וְלָכֵן זֹאת עָשִׂי, תַּכְּף-וּמְדַד תִּסְעִי לְאוּמָן אֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְתֹאמְרִי אֶת ה'תַּקּוּן הַכָּלְלִי, וְתִבְכִּי שָׁם, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל וְיִסְלַח לָּךְ בְּזִכּוֹת רַבְּנוּ ז"ל.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כ' שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נְרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מֵאֵד מְאֵד אֲנִי מִתְפַּלֵּא עֲלֶיךָ, שְׂאֵתָה נִמְצָא בְּחִבּוּרָה כְּזוֹ וְכוּ', הַיְתָכֵן לְהַדְבִּיק מוֹדְעוֹת בְּרַחֲוֹבוֹת, שְׁבִכָל יוֹם נוֹסֵעַ טְנֵדֶר בְּלִילָה בְּשִׁבִיל הַתְּבוּדָדוֹת וְכוּ', הָאֵם דְּכָר זֶה אֵינוֹ מְגַחֵךְ?! הֲלֹא כָּל עֵנִין הַהַתְּבוּדָדוֹת הוּא "בַּד בְּבַד יִהְיֶה קִדְשׁ" (שְׁמוֹת ל, לֵד), עֶקֶר הַמַּעֲלָה שֶׁל הַתְּבוּדָדוֹת הוּא כְּמוֹ שְׁגָלָה לְנוֹ רַבְּנוֹ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נב) עַל הַמַּשְׁנָה (אָבוֹת ג, ד): "הַנְּעוֹר בְּלִילָה וְהַמְהַלֵּךְ יַחֲדִידִי", יַחֲדִידִי דִיְקָא בְּמָקוֹם שְׂאִין שֵׁם אִישׁ, וְשֵׁם הוּא שׁוֹפֵךְ אֶת לִבּוֹ, זוֹ תְּפִלָּה עִם אֲמַת, כִּי אֵף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ לְהִיכֵן נַעֲלָם, וְכֵךְ שׁוֹפֵךְ שִׁיחָה וְתִפְלָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, הָאֲמַת הַזֶּה תִּתְגַּלֶּה בְּבִיאַת מְשִׁיחַ. אֲבָל לְנִסְעָ עִם טְנֵדֶר בְּיַחַד, וְאַחֲרֵי-כֵן לְצַעֵק בְּשִׁדָּה, בְּאִפְּן שְׁכָל אֶחָד יִשְׁמַע צַעֲקָתוֹ וְכוּ', בְּזֶה כְּכֹר נַחֲסֵר הָאֲמַת. וְלִכֵּן אֲשַׁרִי מִי שְׁהוֹלֵךְ לְבַד.

עַל-כָּל-פָּנִים אִם תּוֹלִים מוֹדְעָה בְּבֵית מְדֻרְשָׁנוֹ 'א בְּרִסְלָבֶר שְׁטִיבְל', שְׁבִכָל לִילָה יוֹצֵא טְנֵדֶר לְשִׁדָּה, זֶהוּ עוֹד יְכוֹלִים לְהַבִּין, שִׁישׁ מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ שְׁרוּצִים לְקַיֵּם אֶת עֲצַת רַבְּנוֹ ז"ל שֶׁל "הַנְּעוֹר בְּלִילָה וְהַמְהַלֵּךְ יַחֲדִידִי" דִיְקָא, זֶהוּ מוֹכֵן, אֲבָל לְהַדְבִּיק מוֹדְעוֹת בְּרַחֲוֹבוֹת, זֶה יִגְרֵם לְהַתְּנַגְּדוֹת וְחוּכָא וְאַטְלוּלָא, שְׁיַעֲשׂוּ צָחוּק מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ. וְיָדוּעַ, בְּעַת שְׁגָלָה לְנוֹ רַבְּנוֹ ז"ל אֶת הַהַתְּגַלּוֹת הַזֶּה, נִתְלַהֵב כָּל-כָּךְ מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, וְרָצָה לְרוּץ בְּרַחֲוֹבוֹת וְלַצַּעֵק: מָה אַתֶּם מַחְרִישִׁים, וְוַאֲס שְׁווייגֵט אִיְהָר, לְמָה אֵינְכֶם מְסַתְּפִלִים עַל הַתְּכַלִּית וְכוּ' וְכוּ'?! וְתַפְסוּ רַבְּנוֹ ז"ל בְּמַעֲלוֹ וְאָמַר לוֹ: שְׁטִי דוֹ וְוַעֲסֵט נִישְׁט פּוֹעֲלִין, תַּעֲמַד כִּי לֹא תִפְעַל; רוֹאִים מְזֶה, שְׁסַתֶּם לְהַדְבִּיק

מוֹדְעוֹת בְּרַחוּב, בְּזֶה לֹא פּוֹעֲלִים, וְאֶדְרָבָה זֶה מְעוֹדֵד עוֹד מִחֻלְקֵת וְכוּ', וּמִתְבַּטְּאִים 'בְּרִסְלָבֵר מְשַׁנְעִים' וְכוּ', וְלִכֵּן מִי צָרִיךְ אֶת זֶה, הַשְּׁלֵמוֹת הַיָּא "וְהַצְנַע לְכַת עִם הַיָּ"ה אֶלְקִיךְ" (מִיכָה ו, ח), וְכָל דְּבָר שֶׁבָּא לְאָדָם בְּהַצְנַע, יוֹתֵר אֶמֶת וְחֵן יֵשׁ בְּזֶה, וְזֶה עָקֵר שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה וְהַהֲתַבּוּדוֹת, שֶׁהוּלֵךְ בְּמָקוֹם שֶׁאֵין שָׁם בְּגִי-אָדָם, וְשָׁם דִּיקָא הוּא מְסַפֵּר הַכֹּל בְּפִרְטֵי פִרְטֵי מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו. וְזוֹ שְׁלֵמוֹת הַהֲתַבּוּדוֹת, וְלֹא עִם חֲבוּרָה, וּמְכַל שֶׁכֵּן לֹא לְגִלוֹת לְאַחֵרִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתסד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כ' שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, שֶׁחַיִּים אֵינָם קָלִים לְאַף אֶחָד, וְלִכֵּן לְמָה לָךְ הַתְּלוּנָה עַל מִישֶׁהוּ וְכוּ', עַל כֹּל אֶחָד וְאֶחָד בְּלִי יוֹצֵא מִהַכֹּל עוֹבֵר מַה שֶׁעוֹבֵר, אֵין אָדָם שֶׁיִּהְיֶה נָקִי מִכָּל מִינֵי צָרוֹת וְיִסּוּרִים, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשִׁי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קִיט): הַנְּרָאָה שֶׁכָּאֵן הוּא הַגִּיהֶנוֹם, כְּפִי מַה שֶׁעוֹבֵר עַל כֹּל אֶחָד וְאֶחָד כֹּל מִינֵי צָרוֹת וְיִסּוּרִים. וְכֵן אָמַר הַחֶכֶם מִכָּל הָאָדָם (קִהֵלֶת ב, כג): "כִּי כָל יָמָיו מִכְּאֲבִים וְכַעַס" וְגו', וְכַתִּיב (אִיּוֹב ה, ז): "אָדָם לְעֵמֶל יוֹלֵד קֶצֶר יָמִים וְשָׁבַע רִגְזוֹ" וְגו', וְזֶה כּוֹלֵל כֹּל בְּגִי-אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם מְקַטֵּן שֶׁבְּקֻטָּנִים עַד גְּדוֹל שֶׁבְּגְדוֹלִים, כִּי כָּלֵם נוֹלְדוֹ לְעֵמֶל וּמְלֵאִים רִגְזוֹ וְיִסּוּרִים, וְאֵין שׁוּם עֲצָה אַחֲרָת, וְאֵין שׁוּם תַּחֲבוּלָה לְהַנְצִל מֵעֵמֶל וְיִגוֹן הַזֶּה, כִּי אִם לְבָרַח לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלַעֲסֵק בַּתּוֹרָה שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא, בְּמִדְרָשׁ, בְּשִׁלְחַן עָרוּךְ וְכוּ', כִּי מִי שֶׁמְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁעוּרִים קְבוּעִים כְּסֻדְרָן דִּיקָא, מְרַגֵּישׁ כֹּל מִינֵי עֲרָבוֹת וְנִעְיָמוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי רַק זֶה נִקְרָא חַיִּים אֲמִתִּים וְנִצְחִיִּים, וְאֵף שֶׁאֵין יוֹדֵעַ, אֲשֶׁר זֶה בְּעֵצְמוֹ קָשָׁה וְכִבֵּד לָךְ לְקַיֵּם, עִם כֹּל זֹאת

עֲלִיף לְזָכֹר מֵה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה יג, סִימָן ז'): אֲשֶׁרֵינוּ לְאָדָם שֶׁהוּא עֹמֵל בַּתּוֹרָה, וְכַתִּיב (אִיּוֹב ה, ז): "אָדָם לְעֹמֵל יוֹלֵד", וְאָמַר עַל זֶה רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קִיט), הַיְנוּ מֵאַחַר שֶׁאָדָם לְעֹמֵל יוֹלֵד, וְאֵי אֲפָשֶׁר לְהַמְלִיט מִזֶּה בְּשׁוֹם אַפֶּן, אֲפֹלוּ אִם יִהְיֶה לוֹ כָּל חֲלָלֵי דְעֵלְמָא, דְּבוֹדָאֵי יִהְיֶה לוֹ עֹמֵל וְיִסּוּרֵין וּדְאָגוֹת הַרְבֵּה, עַל-כֵּן הֶחֱכַם עֵינָיו בְּרֵאשׁוֹ, שְׂיִהְפֶּה הָעֹמֵל לְעֹמֵל שֶׁל תּוֹרָה, אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה נוֹלָד, שְׂיַעֲמַל בַּתּוֹרָה, וְאֵז אֲשֶׁרֵינוּ לוֹ, כִּי נִצּוֹל מֵעֲמַל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְזוֹכֵה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.

מֵה אָמַר לָךְ! אֲנִי יוֹדֵעַ הֵיטֵב מֵה עוֹבֵר עָלֶיךָ עֲכָשׁוֹ וְכוּ', וְכֵן מֵה שֶׁעָבַר עָלֶיךָ, שֶׁנִּתְגַּרְשַׁתְּ בְּצוּרָה בְּרוּטָאֵלִית וְזָרְקוּ אוֹתְךָ וְכוּ', וְלִקְחוּ מִמֶּךָ אֶת הַיְלָדִים, וְכִבֵּר כַּמָּה שָׁנִים אֶתְּהָ אֵינְךָ יָכוֹל לְרֵאוֹתָם וְכוּ', וְאַחֲרֵי-כֵן הִתְחַתַּנְתָּ וְכוּ', וְנִתְגַּלְגַּלָּה שֶׁהִיא חוֹלָה בְּמַחְלַת נַפְשׁ, וְהִיא מְאֻשְׁפֹּזֶת וְכוּ', וַיֵּשׁ לָךְ מִמֶּנָּה שְׁנֵי יְלָדִים שֶׁהַהוֹרִים שָׁלָה לְקַחוּ אוֹתָם, וְאֵינָם נוֹתְנִים לָךְ לְרֵאוֹתָם, וְלֹא דֵי בְּכָל הַצָּרוֹת שָׁלָךְ, עוֹד מְאֻשְׁמִימִים אוֹתְךָ שֶׁאֶתְּהָ אֲשֶׁם בְּזֶה וְכוּ', אִף שֶׁאֲנִי מְפִיר אוֹתְךָ עוֹד בְּהִיוֹתְךָ בַּחוּר צָעִיר, וְאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאֵינְךָ הַדְּבָר כֵּן. וְעֲכָשׁוֹ אֶתְּהָ בּוֹכָה וּמְבַכָּה עַל מַר נִפְשָׁךְ, וְאֶתְּהָ שׁוֹאֵל וְכוּ' וּמִתְרַעַם כְּלָפֵי מַעְלָה וְכוּ' וְכוּ', וְאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאֵינְךָ לָךְ, חַס וְשָׁלוֹם, כְּפִנּוֹת רַעוּת, אֲלֵא מֵרַב צָעַר וּמְכַאוּבִים אֶתְּהָ מִפְּלִיט מִפִּיד וְכוּ', וְהֵנָּה חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּבֵא בְּתָרָא טז): אֵין אָדָם נִתְפָּס בְּשַׁעַת צָעֲרוֹ; וְלִכֵּן אֲנִי דֵן אוֹתְךָ לְכַף זְכוּת.

אֲבָל הַהֶכְרַח לֹאֵמַר לָךְ, שֶׁאֵינְךָ זוֹ דְרָךְ יְהוּדִי לְהַתְרַעַם כְּלָפֵינוּ יִתְבָּרַךְ, כַּמָּה מֵאוֹת וְאֵלֶפִים וְרַבּוֹת אֲנָשִׁים אֲבָדוּ אֶת כָּל מֵה שֶׁהָיָה לָהֶם בְּמַלְחַמַת הָעוֹלָם הַשְּׁנֵינִי, עַל-יְדֵי הָעֲמַלְקִים, יַמַּח שָׁמַם וְזָכְרָם, וּבְמוֹ עֵינֵיהֶם רָאוּ אֵיךְ הִרְגוּ אֶת אֲבֵיהֶם וְאִמָּם, אֲחֵיהֶם וְאֶחָיוֹתֵיהֶם, נִשׁוּתֵיהֶם וְיִלְדֵיהֶם, וְנִשְׁאַרוּ לְבַד לְבַד בְּלֵי שׁוֹם קְרוּבֵי מִשְׁפָּחָה, וְגַם הֵם עָבְרוּ אֶת כּוֹס הַתְּרַעְלָה, שֶׁעָבְדוּ עִמָּהֶם עֲבוֹדַת פָּרֶךְ, עַד שֶׁהָיוּ כְּמוֹ שְׁלָדֵי מֵתִים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עָזַר לָהֶם שֶׁעָבְרוּ אֶת הַכָּל, וְהִתְחִילוּ לְבָנוֹת בֵּית חֲדָשׁ, וְהִתְחַתְּנוּ עוֹד פַּעַם, וְהוֹלִידוּ יְלָדִים, וְגִדְלוּ וְחַתְּנוּ אוֹתָם וְכוּ', מִי יָכוֹל לְהֶאֱמִין דְּבָר כְּזֶה, שֶׁאָדָם רָאָה

בְּמוֹ עֵינָיו אֶת הַשְּׂבָעָה מְדוּרֵי גֵיהֲנוֹם, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ, אִיךָ שְׁשׁוֹרְפִים בְּכָל יוֹם אֶלְפֵי נִשְׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת אַחַר שְׁנַחְנְקוֹ בְּתַאי הַגְזִים וְכוּ', וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן יָכוֹל לְהִתְחַזֵּק וּלְהִקִּים דְּוֵרוֹת.

וְלִי יֵצֵא לְדַבֵּר עִם הַרְבֵּה אֲנָשִׁים נִצּוּלֵי שׂוֹאָה, וְסִפְרוּ לִי סִפּוּרִים נוֹרָאִים מִמָּה שֶׁעָבַר עֲלֵיהֶם וּמִמָּה שֶׁרָאוּ בְּמוֹ עֵינֵיהֶם, וְגַם הִתְאַרְחוּ בְּבִיתִי כַּמָּה חֲדָשִׁים אֲנָשִׁים אֲמֻלָּלִים פְּלִיטֵי חֶרֶב וְכוּ', וְגַם אַחֲרֵי שֶׁהִתְחַתְּנוּ עָבַר עֲלֵיהֶם וְכוּ', וְהֵייתִי לָהֶם אֶזֶן קְשֻׁבָה בְּסִבְלָנוֹת גְּדוּלָה, וּמִכָּל מָה שֶׁהִבְנֵיתִי מֵהֶם, עָקַר הִתְחַזְקוּתָם הֵייתָה, כִּי בְּתוֹךְ כָּל צְרוּתֵיהֶם וְיִסוּרֵיהֶם הַמְרִים וְהַקְּשִׁים, אָמְרוּ לְעֶצְמָם דְּבוּרֵי נְחוּמִים, דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן: "הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנֹדָאֵי יַעֲזֹר לִי, שְׂאֵצָא מִהַצָּרָה הַזֹּאת, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתִי, עַל אֶף שֶׁרָאִיתִי כָּל-כֶּף הַרְבֵּה מִיתוֹת מְשֻׁנוֹת, מִיתוֹת אַכְזָרִיוֹת וְכוּ' וְכוּ', הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לִי לְחַזֵּר וּלְבָנוֹת וּלְשַׁקֵּם אוֹתִי", וְכֵן דְּבָרוּ לְעֶצְמָם תְּמִיד דְּבוּרֵי הִתְחַזְקוּת וְתִקְוָה, דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן, וְזֶה מִה שֶׁעֲזַר לָהֶם לְעַבֵּר עַל הַכֹּל. וְלִהְיוֹת — כָּל אֵלוֹ שֶׁנִּפְּלוּ לִיאֹוֶשׁ, לֹא הִתְחַזְּקוּ מֵעַמֵּד כָּלֵל, וְכִבֵּר נִשְׁבְּרוּ, וְנִפְּלָה רוּחָם וְנִתְּנוּ עוֹד קֶדֶם שֶׁהִכְנִיסוּ אוֹתָם לְתַאי הַגְזֵי וְכוּ', וְרַבִּים הִתְאַבְּדוּ, וְהַכֹּל מְרִירוֹת דְּמִרִירוֹת שֶׁעָבְרָה עֲלֵיהֶם וְכוּ', רַחֲמֵנָא לְצַלֵּן, וְדִיקָא אֵלוֹ הָאֲנָשִׁים שֶׁחֲזְקוּ אֶת עֶצְמָם, וְדָבְרוּ לְעֶצְמָם דְּבוּרֵי נְחוּמִים וְדְבָרֵי אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן, שִׁיְהִיָּה עוֹד טוֹב וְכוּ', זֶה מִה שֶׁעֲזַר לָהֶם וְעָבְרוּ אֶת הַכֹּל.

וְלָכֵן, עֲצַתִּי אֲמוּנָה גַם לָךְ, שֶׁתְּרַגֵּיל עֲצַמְךָ לְדַבֵּר עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּשֵׁפֶת הָאֵם שְׁלֶךְ, וְתִשְׁיַח וְתִסְפֹּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבְתוֹךְ הַדְּבוּרִים וְהַבְּקָשׁוֹת, הִתְחַנְּנוֹת וְהִתְפַּלְלוֹת שֶׁאַתָּה מִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שִׁיַּחֲוֶס וִירַחֵם עָלֶיךָ, תְּדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ גַּם דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה, וּבּוֹטַח בְּבִטְחוֹן חֲזָק, שֶׁאַתָּה לֹא תַעֲזֹב אוֹתִי, וְתִתֵּן לִי [וּפֶה תִזְכִּיר מִה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ, וְכָל אֲשֶׁר תִּבְקַשׁ], וְאִז תִּרְאֶה שֶׁתִּקְבַּל אֶת זֶה בְּדֶרֶךְ פֶּלֶא, פֶּלֶאִי פְּלֵאוֹת, כִּי הַדְּבוּר יֵשׁ לוֹ כַּח גְּדוּל לְטוֹב אוֹ לְהַפּוֹךְ. וְלָכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵן, חֵלֵק א', סִימָן קיג), שֶׁאֲסוּר לְדוֹן אֶת שׁוֹם אָדָם, וְצָרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד אִיךָ מְדַבְּרִים.

וּחְכְּמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרִכוֹת יט.): לְעוֹלָם אֵל יִפְתַּח אָדָם פִּיו לְשֹׁטָן; וְאִז תִּרְאֶה אֵיךְ עוֹד בְּחַיִּיךָ תִּהְיֶה מְשַׁחֵרֵר מִהַצָּרָה הַזֹּאת שֶׁנִּפְלְטָה אֵלֶיךָ.

הַעֲקָר הַחֲזוֹק מְעַמֵּד, וְתִהְיֶה רַק בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׁמַע תָּמִיד שִׁירֵי שִׂמְחָה שְׂיַחֲיוּ אוֹתְךָ. וְהַעֲקָר הוּא לְמוֹד תּוֹרָה, כִּי (תהלים יט, ט): "פְּקוּדֵי הַיְוָיָה יִשְׂרָיִם מְשַׁמְּחֵי לֵב", הַתּוֹרָה הִיא הַשִּׂמְחָה, תִּקְבַּע לְעֲצָמְךָ שְׁעוּרִים רַבִּים, מְכַל שְׁעוֹר תִּלְמַד קֶצֶת, וְכָךְ תּוֹרִיד מִמֶּךָ אֶת הַמַּחְשָׁבוֹת הַטּוֹרְדוֹת וְכוּ', הַשּׁוֹכְרוֹת אוֹתְךָ וְכוּ', "מִיָּמֵינוּ כָּצֵל עוֹבֵר" (תהלים קמד, ד), כָּצֵל צָפוֹר שְׁפוֹרֵחַ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה צו, סִימָן ב'), וְלֹא כְּדֹאֵי לְהַתְאַנַּח עַל עוֹלָם שְׂאִינוּ שְׁלָךְ, כָּל-כָּךְ מְרִים הַחַיִּים, כָּל-כָּךְ מִתְגַּבֵּר הַסִּבָּל עַל בְּנֵי-אָדָם, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמַּחֲזִיק עֲצָמוֹ וּמְדַבֵּר לְעֲצָמוֹ דְּבוּרֵי נַחוּמִים, דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן, וְאִז יִרְאֶה נְסִים נִגְלִים לְמַעַלְהָ מְדַרְךָ הַטָּבַע, שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה אֲצִלִּי בְּרוּר כְּשֶׁמֶשׁ בַּצְּהָרִים, רַק תִּתְחִיל מֵהַיּוֹם וּלְהַבֵּא לְדַבֵּר הֵן לְעֲצָמְךָ וְהֵן לְאַחֵרִים רַק בְּאִפְּן חַיּוּבִי, וְזֶה יַעֲזֹר לְךָ מְאֹד מְאֹד.

וְכֵן תַּעֲזֹר לְאַחֵרִים, כִּי אָדָם שֶׁמְדַבֵּר רַק חַיּוּבִי כָּלֵם אוֹהֲבִים אוֹתוֹ, וְאָדָם שֶׁתָּמִיד בּוֹכָה, אֵף אֶחָד לֹא מְעַנֵּן לְשִׁמְעַ, כִּי צְרוּת אֵינֶן חֲסֵרוֹת לְאֵף אֶחָד וְכוּ', וְלִכֵּן אֲנָשִׁים רוֹצִים רַק לְשִׁמְעַ דְּבָרִים טוֹבִים, וְכָךְ אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כט): 'טוֹב' הַכֹּל חֲפָצִים לְשִׁמְעַ, וַיֵּשׁ פִּתְגָם עֲמָמִי: "כְּשֶׁאֲתָה בּוֹכָה מִשְׂאִירִים אוֹתְךָ לְבָבוֹת לְבַד, וּכְשֶׁתִּהְיֶה שְׂמִיחַ — כָּלֵם יִשְׁמַחוּ אֲתָךְ", וְזֶה פִּתְגָם אֲמַתִּי, וְזֶהוּ בְּכֹלֵל שְׂאֲמְרוּ חֲכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים: הֵינּוּ דְאֲמְרֵי אִינְשֵׁי, כִּי אֲפֹלוּ מִפִּתְגָּמִים עֲמָמִיִּים יְכוּלִים לְשִׁמְעַ וּלְהִבִּין וּלְלַמֵּד הַרְבֵּה דְּבָרִים.

וְלִכֵּן שְׁמַע בְּקוֹלִי, וּתְעַיֵן בְּמִכְתָּבִי זֶה כָּל יוֹם, וְכֵן תְּעַיֵן בְּכֹל יוֹם בְּכִמְהָ מִכְתָּבִים בְּשׁו"ת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנַפְשֶׁךָ, כִּי הַמִּכְתָּבִים נִכְתְּבוּ בְּדֶרֶךְ פֶּלֶא וּבְנִסֵּי נְסִים, עַל-יְדֵי הַתְּשׁוּקָה שֶׁל בַּחוּרִים וְאַבְרָכִים שְׁבוּרִים וְרִצּוּצִים, שֶׁרְצוּ לְשִׁמְעַ דְּבָרֵי חֲזוֹק, וְנִכְתְּבוּ בִישׁוּעַת הַשֵּׁם מְמָשׁ, כִּי פֶשׁוּט אֵין לִי זְמַן כְּרָגַע מְרַב טְרִדוֹת הַצְּבוּר וְכוּ', וְאֵיךְ הַסִּפְקָתִי לְכַתֵּב? אֲנִי בְּעֲצָמִי אֵינִי יוֹדֵעַ, כִּי

אין עתותי בְּיַדִּי כָּלֵל מְרַב טְרֵדוֹת הַרְבִּים, וְלִכְּנֵן אֲשֶׁרִי מִי שֵׁיִשׁ לֹא חָלַק בְּהַדְפָּסֶת כָּרֶךְ אֶחָד מִשׁוֹ"ת "אֲשֶׁר בַּנְחַל", אֲשֶׁר אֲנִי מִבְּטִיחוֹ, שְׁתִּהְיֶה לֹא יְשׁוּעָה, וּבִפְרָט שְׁזִכּוֹת הַרְבִּים תְּלוּיָהּ בּוֹ לְדוֹרוֹת, כִּי אֲנִי כָּבֵד מְזַמֵּן לֹא אֶהְיֶה בְּעוֹלָם, וְהַסְפָּרִים הָאֵלֹהִי שׁוֹ"ת "אֲשֶׁר בַּנְחַל" יִדְפְּסוּ וְיִפּוּצוּ בְּעוֹלָם.

הַמְּבַרֵךְ אוֹתָךְ בְּכִרְפַת חֶזֶק וְאַמֶּץ...

י"ד תתסה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, כ"א שְׁבֻט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע אֵיךְ אֶת מִשְׁתַּוְּקָקֶת לְהִתְקַרֵּב אֵל דְּרָכֶי רַבְּנוּ ו"ל.

וְהִנֵּה לְהִסְבִּיר לָךְ אֶת דְּרָכֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּמִכְתָּב, זֶה קֶשֶׁה מְאֹד. הָעֵקֶר עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי דְרָכֵי רַבְּנוּ ו"ל הֵם דְּרָכֵי נֵעַם וְאַהֲבָה לְזוּלָת, וְלִקְרֹב אֶת הָאָדָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלְהִסְתַּפֵּל תְּמִיד עַל הַחַיִּים בְּדֶרֶךְ חַיּוּבִית, וְלִהְפֹךְ אֶת כָּל הַחַיִּים לְשִׂמְחָה וְלְהִרְחִיבַת הַדַּעַת, וְלִחְזֹק אֶת עֲצָמוֹ וְלִחְזֹק אֶת אַחֲרִים, וְהָעוֹלָה עַל הַכֹּל — לְהִיּוֹת חֶזֶק מְאֹד בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְאוֹדוֹת שְׂאֵלְתֶךָ שֶׁהָאָמָא מְעַכְבֶּת וְכו', בְּדָבָר זֶה לֹא שִׁיךְ לְשֵׂאל כָּלֵל, כִּי מָה אֶת עוֹשֶׂה? אֶת רַק מְקַיֶּמֶת אֶת רְצוֹן הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְעַל-כֵּן אֵין בְּזָה שׁוּם פְּגָם כְּבוֹד אִם, וּמִכָּל שְׁכֵן הָאָבָא שְׁרוּצָה דְּוָקָא שְׁתִּהְיִי פּוֹרְקַת עַל, חַס וְשְׁלוֹם, בְּוֹדָאֵי אֵינְךָ צְרִיכָה לְשִׁמְעַע לֹא בְּזָה, וְזֶה יְהִי עֵקֶר הַכְּבוֹד אָב וְאִם — כְּשִׁתְּזַכֵּי לְעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִקְיָמִי אֶת הַמְּצוּוֹת, וְהַכֹּל בְּשִׂמְחָה.

אָשֶׁר י"ד תתסו — י"ד תתסז בַּנְחָל סה

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שְׂתַצְּלִיחַי בְּחַיִּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתְבָרְךָ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, כ"א שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת הָאֵח, מַה טוֹב וּמַה נְעִים אִם תּוּכְלוּ לְהַשְׁתַּדֵּל שְׂיָנִיחַ
בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת, וְזֶה יִשְׁנֶה אֶת דַּעְתּוֹ.

רְאוּ לְבָדֵק אֶת הַמְזוּזוֹת עַל חֲדָרוֹ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שְׂיִזְכֶּה לְרַפּוּאָה הַנְּפֹשׁ וְלְרַפּוּאָה הַגּוּף, וְיִזְכֶּה
לְמִצָּא אֶת בֵּית זִוְגוֹ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתְבָרְךָ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, כ"א שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ שְׂתַנְּשְׁעִי, וְתַעֲבְרֵי עַל הַכָּל בְּשָׁלוֹם, וְתַרְוֵי רַב
נַחַת מֵהִלָּדִים.

נָא וְנָא רְאֵי לְהַדְלִיק לְכַבוֹד שְׁבַת-קִדְשׁ אַרְבַּעַת גְּרוֹת, וְלַהוֹסִיף
שְׁנֵי גְרוֹת שֶׁל שְׁמֶן זַיִת, וּבִיעַת הַדְּלָקָה הַגְּרוֹת לְבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ
כָּל מֵה שְׂאֵת צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעַת הַדְּלָקָה
הַגְּרוֹת, מְאֹד מְקַבֵּלֶת וּמְרַצָּה בְּשָׂמִים.

אֵל תִּפְחָדִי, וְאֵל תְּהַיֵּי בְּמַתַּח, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא
יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַמְּאַחַל בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׂמַיִם...

י"ד תתסח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כ"א שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְבָדֵק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְתַנִּיחַ בְּכָל יוֹם
תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת, וְאִז תִּרְאֶה יְשׁוּעָה גְּדוּלָּה שֶׁתְּבוֹא לְךָ מִן הַשָּׂמַיִם.

נָא וְנָא אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוּלָם, רַק תַּחֲזֹק
אֶת עֲצָמְךָ בְּאִמּוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאִז תִּרְאֶה יְשׁוּעָה שִׁיעֶשֶׂה
עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׂמַיִם...

י"ד תתסט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כ"א שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוֹ יְאִיר.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהַמְּשִׁיךְ

בַּעֲבוּדֹתָךְ עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ, וְאֵל תִּתְּבַלְּבֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעְעוֹלָם. אַתָּה
 רֹאֵה לְהַכְנִיֵס אֶת עֲצָמְךָ בְּמִדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר מִי שְׁמַכְנִיֵס
 אֶת עֲצָמוֹ בְּמִדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, הֲרִי זֶה נִשְׁמַר מִכָּל רַע; כִּי
 בְּאֵמַת הָאֱמוּנָה הַיָּסוּד וְהַעֲקָר בְּכָל הַיְהוּדוּת, שְׂאֵדָם מְכַנְּיֵס בְּדַעְתּוֹ,
 אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵי וְתִבְרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְּבַרֵךְ מִחַיָּה
 וּמְהוּהָ וּמְקִיָּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח, חִי, מְדַבֵּר, הֵם
 עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְּבַרֵךְ, וְהוּא מְצִיר בְּדַעְתּוֹ תְּמִיד, אֲשֶׁר
 הַכֹּל אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהוּא עוֹמֵד בְּתוֹךְ הָאוֹר, וְעַל-יְדֵי-זֶה אָדָם
 נִשְׁמַר מִכָּלֵם, וְאֵין שׁוּם בְּרִיָּה יְכוּלָה לְשַׁלֵּט בוֹ, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה
 לְהַגִּיעַ אֶל אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת כְּזוֹ!

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! שְׁמַר עֲצָמְךָ מְאֹד מִחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת,
 שְׁלֹא תִהְיֶה לָךְ שׁוּם חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעְעוֹלָם, יִהְיֶה אִיךָ
 שְׁיִהְיֶה וְיִהְיֶה מָה שְׁיִהְיֶה, אַתָּה רֹאֵה לְלַכֵּת פְּסִיעָה אַחַר פְּסִיעָה
 בְּדַרְכְּךָ, וְאִז תִּרְאֶה אִיךָ שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפַּעַל
 עֲנִינְיָךְ, "דָּעַר אֵיבֶעֱשֶׁטְעַר וְנִעַט דִּיךְ אוּיִס פִּירְעֵן מִיט דִּיין זַאךְ"
 (הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹלִיךְ אוֹתְךָ בְּעֵגֶן שְׁלֵף); וּבְאֵמַת מִי שְׁזוֹכָה
 לְהַכְנִס בְּאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, הוּא חֲזָק בְּדַבְּרִים אֱלוֹ, שְׁשׁוּם דְּבַר
 שְׁבַעְעוֹלָם אֵינוֹ מְבַלְּבֵל אוֹתוֹ, הוּא צָרִיךְ רַק לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלוֹ, זֶה
 הָעֵגֶן שְׁלוֹ, וְזֶה הוּא צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת, וּמָה שְׁקוֹרָה עִם אַחֲרִים וּמָה
 שְׂאֲחֲרִים רוֹצִים — מָה אַכְפַּת לִי, וּכְשִׁחִיִּים בְּצוּרָה כְּזוֹ, כָּל הַחַיִּים
 כְּבָר הוֹלְכִים בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרִי, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְלַכֵּת בְּדַרְכְּךָ
 הַתָּם וְהַנְּפֵלָא הַזֶּה.

רֹאֵה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְּבַרֵךְ בְּכָל יוֹם, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים, וְאֶפְלוּ
 כְּמָה דְבוּרִים תִּסְפֹּר לְפָנָיו יִתְּבַרֵךְ.

רֹאֵה לְשַׁלַּח אֶת הַמְּכַתְּבִים הָאֵלֶּה, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנוֹדָי
 יַעֲזוּר לָךְ כְּמוֹ שְׂאֵתָה עוֹזֵר לִי.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר יִתְרוֹ, כ"א שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד אָנִי מְצֻטָּעֵר בְּצַעֲרְךָ
הַקָּשָׁה מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

עָלֶיךָ לְשִׁמַּח מָאֵד, שְׁתַּהַלֵּה לְאֵל, חֲזֵרָת בְּתֻשׁוּבָה, וְאַתָּה מְקַיֵּם
מְצוּוֹתַי וְיִתְבָּרֵךְ, וּבְיָדָי לֹא תִפְסֵיד מְזֵה.

הֲיֵה טוֹב מָאֵד, שֶׁתִּבְדֹּק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלָּךְ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְכֵן
תִּבְדֹּק אֶת הַמְּזוּזוֹת בְּבִיתְךָ, אִם לֹא חֲסֵרָה עַל אִיזוֹ דֶּלֶת מְזוּזָה, כִּי
רַב הַצְּרוֹת בְּבֵיתוֹ שֶׁל אָדָם הֵן כְּשֵׁאִין לוֹ מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת.

רְאֵה לְהַשְׁלִים עִם אֲשֶׁתְּךָ, כִּי כָּל הַבִּרְכָּה הַמְּצוּיָה בְּבֵיתוֹ שֶׁל
אָדָם הִיא רַק בְּזִכּוֹת אֲשֶׁתוֹ, וְעַל־כֵּן מִי שֶׁמְכַבֵּד אֶת אֲשֶׁתוֹ, וּמִשְׁתַּדֵּל
לְהִיּוֹת עִמָּה בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְהַבְּנָה הַדְּדִית, וְעוֹזְרִים זֶה אֶת
זֶה, עַל־יְדֵי־זֶה יֵשׁ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּמַעֲשֵׂי יְדֵיהֶם. לְזֹאת רְאֵה, אֶהוּבִי,
יְדִידִי הַיְקָר מָאֵד! לְהַשְׁלִים עִם אֲשֶׁתְּךָ, וְתִתְחִיל לְכַבְּדָהּ. וּכְשֶׁאַתָּה
תִּכְבֵּד אֶת אֲשֶׁתְּךָ, אֲשֶׁתְּךָ תִּכְבֵּד אוֹתְךָ, וְאֵז תִּהְיֶה הַבִּרְכָּה מְצוּיָה
בְּיַדְכֶם.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — רְאוּ לְשִׁמּוֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאֵז הַשַּׁבַּת תִּשְׁמֹר
עֲלֵיכֶם. וְתִדְעוּ, שֶׁכָּל הַעֲשִׁירוֹת בְּאֶה לְאָדָם רַק בְּזִכּוֹת שְׁמִירַת שַׁבַּת,
כִּי הַשַּׁבַּת מְשַׁפְּעַת אֶת כָּל הַהַשְׁפָּעוֹת עַל שְׁשֵׁת יְמֵי הַחֹל. וְעַל־כֵּן
רְאוּ לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַקְּנִיּוֹת לְכַבּוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְתִקְנּוּ כָּל־כָּף הַרְבֵּה
בְּעֵבוֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, בְּאִפְּן שִׁישְׂאָר עַד שַׁבַּת הַבָּאָה; כִּי בְּפִרוּשׁ גָּלוּ
לָנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בִּיצֵה טו:), אֲשֶׁר כָּל מְזוּנּוֹתַי שֶׁל אָדָם קְצוּבִים
לוֹ מֵרֵאשׁ הַשָּׁנָה, חוּץ מֵהוּצָאוֹת שַׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים. וְעַל־כֵּן מֵה
שֶׁתִּקְנּוּ לְכַבּוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, זֶה לֹא נִכְנָס בְּתַקְצִיב שְׁלָךְ שֶׁהִקְצִיבוּ לָךְ
מֵרֵאשׁ הַשָּׁנָה. לְזֹאת אֵל תִּקְצֹץ וְתִצְמָצֵם כָּלֵל בְּהוּצָאוֹת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.

ראַה, אַהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! לֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל מִשְׁפַּחְתְּךָ, רְאֵה רַק לְהִסְתַּכֵּל עַל אֲשֶׁתְּךָ וְעַל יְלָדֶיךָ, כִּי זֶה הֶרְכוּשׁ שְׁלֹךְ, וְזוֹ הַמַּתָּנָה שֶׁנִּתְּנָה לּוֹ בְּשָׁמַיִם. אַתָּה יוֹדֵעַ אִיךָ הוֹלֵךְ בְּחַיִּים, הַמִּשְׁפָּחָה לְעַתְּ שִׂמְחָה כָּלֵם בָּאִים, וּבָעֵת צָרָה — כָּלֵם בּוֹרְחִים וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן מֵה וְלָמָּה לָךְ לְהִתְעַרֵב עִמָּהֶם, שְׂיִלְכוּ כָּל אֶחָד לְדַרְכּוֹ, וְאַתָּה לָךְ לְדַרְכְּךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ. הֶעֱקָר רְאֵה, שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם-בֵּית אָצִילְךָ, וְאִז תִּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ.

אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֲלֻקְךָ, שְׂאֵתָה אוֹמֵר בְּכֹל יוֹם הַעֲשֵׂרָה מְזֻמְרֵי תַהֲלִים שֶׁגָּלָה רַבְּנוּ ז"ל לְאֶמְרָם בְּשִׁבְלֵי תַקוּן הַכְּלָלִי, וּבּוֹדֵאֵי בְּזִכּוֹת זֶה עוֹד תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הֶעֱקָר רְאֵה לְצִיַּת אוֹתִי לְכַבֵּד אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתעא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי יְתָרוֹ, כ"א שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סִלָּה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדַּל שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ — אִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חֲקוּק בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי.

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים, כִּי זֶה יְסוּד גְּדוֹל בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, הֵן לְמַעַן שְׂיִהְיֶה לָךְ חֲזוּק בְּעֲצָמְךָ, וְהֵן שְׂתַחֲזַק אֶת אַחֵרִים, כִּי רַק עַל-יְדֵי-זֶה תַחֲזִיק מֵעַמֶּד, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׂעוּבֵר — יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, וּבְכָל פַּעַם הָאָדָם מִתְקַרֵּר מִדְּבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְהַרְבֵּה פְּעָמִים הוּא שׁוֹכַח לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ וְכוּ' וְכוּ', כִּי תַעֲנוּג תְּמִידִי אִינוּ תַעֲנוּג. וְעַל-כֵּן מִן הַשָּׁמַיִם מְסַבְּבִים, שְׂיִהְיֶה חֲשׂוֹךְ לְאָדָם, בְּאִפְּן שְׂיַעֲשֶׂה בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה. אִךְ רַב בְּנֵי-אָדָם אִינָם

יודעים מזה, על-פּן בְּשֵׁעָה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם מֵה שְׁעוֹבֵר — הֵם נִשְׁבָּרִים לְגַמְרִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְרִים לָהֶם הַחַיִּים, וְעַל-כֵּן רָאָה, אֱהוֹבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לַעֲשׂוֹת בְּכָל פֶּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה. וְעַקֵּר הַהֲתַחֲלָה הוּא לַמְצָא בְּכָל פֶּעַם אִיזוֹ נֶפֶשׁ חֲדָשָׁה, וְלִשִׁים עָלֶיהָ הַכְּלִי, וְאִזּוֹ יִשִּׁיר הַנְּגוֹן הַנּוֹפֵלָא וְהַנּוֹרָא מְאֹד וְכוּ'.

נָא וְנָא רָאָה לְהַתְּבוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֱלִיו יִתְבַּרֵּךְ בְּתַמִּימוֹת וּבַכְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית. וְאֵל יִהְיֶה בְּנִקְל לָךְ דְּבָרִים אֵלֶּה, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא כְּלִי לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם, וְכֵד חַם גְּבָה יִתְהַפֵּךְ, הֵינּוּ שְׂתַתְּהַפֵּךְ מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת הַרְחָמִים, וְעוֹד תִּרְאֶה נּוֹרָאוֹת נּוֹפֵלָאוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַעֲקֹר רָאָה לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ מִמָּשׁ לְדַבֵּר עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וּמִי יִתֵּן, שְׂתִזְכֶּה לַעֲשׂוֹת בְּכָל מוֹצָאֵי שַׁבַּת מְלוּוָה מְלָכָה, וְתִקְבֹּץ בְּיַחַד אֶת הַבַּחֲוָרִים וְאֶת הָאֲבָרְכִים, וְתִלְמַד עִמָּהֶם אֶת הַדְּבוּרִים שְׂשִׁמְעֶתָ אֶצְלָנוּ, וְלֹא תִתְפַּעַל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעוֹלָם.

אֲשֶׁרנּוּ מֵה טוֹב חֵלְקֵנוּ וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, שְׂאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבֵּי נּוֹרָא וְנּוֹפֵלָא כְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסֵד חַנּוּם שְׂעֲשֶׂה עִמָּנוּ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתעב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׂשִׁי עַרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר יִתְרוֹ, כ"א שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְגִדְל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמָּךְ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּיַחַד עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ

הַיְקָרִים, וְתִלְךָ עִמָּהֶם לְהַפְיִץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם תְּמַצִּית דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּכָלִים מְכֻלִּים שׁוֹנִים, וְזֶה יַעֲזֹר לָךְ — בֵּין בְּרוּחָנִי וּבֵין בְּגִשְׁמִי. הָעֵקֶר רְאֵה לַעֲזֹר בְּבִיתְךָ לְאַשְׁתְּךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׁעוֹד תִּזְכּוּ לְבֵית בְּיַבְנָאֵל, וְיִהְיֶה בֵּיתְכֶם בֵּית וַעֲד לַחֲכָמִים, וְתִרְוּ רַב גַּחַת מִהִלְדִּים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר יְתָרוֹ, כ"א שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

בְּאֵתִי לְבָרַךְ אוֹתְךָ בְּבִרְכַּת "מִזֵּל טוֹב" עַל הַלְדָּת בְּתָךְ, יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּרְוֶה רַב גַּחַת מִמְּנָה וּמְכָל הִילְדִים.

מְאֹד הִצְטַעַרְתִּי שֶׁנִּתְקַן הַטֵּלְפּוֹן כַּמָּה פְּעָמִים, וּמֵאֵת הַשֵּׁם הִיָּתָה זֹאת, בְּוֹדָאֵי כָּפִי הַמְּנִיעוֹת כֵּן יִתְרַבֶּה הַחֹשֶׁק.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדֵי הַיְקָר! עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי חַיֵּי הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם מְלֵאִים נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְהַתְגַּבֵּר עַל כָּל הַמְּנִיעוֹת.

רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוֹלָם, וְאֵל תִּסְתַּכַּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, מִי שְׁרוּצָה לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, הָעֵקֶר רְאֵה רַק לְהַדְבִּיק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה רְגִיל לְהַתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְאִם אֶפְשָׁר לְנִסְעַ פַּעַם בְּשָׁבוּעַ אֶל מַצְבַּת צִיּוֹן שְׁמוּאֵל הַנְּבִיא, אֲשֶׁר הִיא לֹא רְחוּקָה מִבֵּיתְךָ — מָה טוֹב וּמָה נָעִים, כִּי שֵׁם הוּא הַמְּקוֹם הַכִּי טוֹב לְהַתְבוּדָד, וְהַתְּפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׁיחַתְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ, וְאֶפְלוּ אִם יִהְיוּ שֵׁם בְּפָנִים אֲנָשִׁים, שְׁקָשָׁה אֲזוֹ לְהַתְבוּדָד, תִּצָּא וְתִטֵּיל בַּחוּץ, שֶׁהוּא הַמְּקוֹם הַכִּי גְבוּהַ בִּירוּשָׁלַיִם, וְתַתְּבוּדָד הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל

דבור ודבור שְׁמֵדְבָרִים עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, הוא הַצְלָחָה נְצִיחִית, הַצְלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רָאָה, אֶהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! מַה כָּבֵר עָבַר עָלֶיךָ בְּאֵלוֹ הַשָּׁנִים שְׁעֵבַרְתָּ כָּבֵר מַה שְׁעֵבַרְתָּ וְכוּ', וְעָבַר עָלֶיךָ מַה שְׁעָבַר — מְשֻׁבְּרִים וְגִלִּים, אֲזִי רָאָה כָּבֵר לְעוֹב אֶת כָּל הַשְּׁטִיּוֹת, וְתַתְחִיל לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִקְבַּע אֶת עֲצָמְךָ בְּאֶמֶת עַל הַתּוֹרָה וְעַל הַעֲבוּדָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִשְׁתַּנֶּה כָּל מַצְבְּךָ.

נָא וְנָא רָאָה לְשֹׁבֵר אֶת מִדַּת הַכַּעַס שְׁלָךְ, וְהִדְבַק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּפִי שְׁאָדָם דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִמְשַׁכֶּת עָלָיו יְשׁוּעָה גְדוֹלָה מִן הַשָּׁמַיִם, כִּי "אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב בְּרִכּוֹת" (מְשַׁלִּי כח, ט), וְכָל הַבְּרִכּוֹת תְּלוּיּוֹת רַק בְּאֲמוּנָה, כִּי מִי שֶׁזוֹכֶה לְאֲמוּנָה יוֹתֵר בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, זוֹכֶה לְיוֹתֵר בְּרִכּוֹת.

עָלֶיךָ לְהַכְנִים אֶת עֲצָמְךָ בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה כָּל-כָּף, עַד שְׁלֵא תִרְאֶה וְלֹא תִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם כָּלֵל, רַק תִּרְאֶה מִכָּל דָּבָר אֶת הָאֱלֻקוֹת שֵׁשׁ בְּדָבָר, וְעַל-יְדֵי-זֶה אָף אֶחָד לֹא יוּכַל לְעֲשׂוֹת לָךְ שׁוֹם דָּבָר, וְתִזְכֶּה לְשֵׁלֶם אֶת כָּל חוֹבוֹתֶיךָ.

נָא וְנָא רָאָה לְכַבֵּד אֶת אִשְׁתְּךָ, כִּי מְאֹד הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל לְכַבֵּד אֶת אִשְׁתּוֹ, וְאִשְׁרֵי הָאָדָם אֲשֶׁר מְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת. וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּבֹא מְצִיעָא נט.): אוֹקִירוּ לְנִשְׁיְכּוֹ כִּי הֵיכִי דְתַתְּעִתְרוּ; רֵאוּ לְכַבֵּד אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם כְּדִי שְׁתַּתְּעִשְׂרוּ.

הַמְּאֵחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתעד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְר יִתְרוֹ, כ"א שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ אֵל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

אֲשֶׁר י"ד תתעה בנחל עג

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך.

ראה להניח תפלין כשרות בכל יום חק ולא יעבר, ותאמר העשרה מזמורי תהלים שגלה רבנו ז"ל, שהם תקון לכל העוונות, והוא סגלה לפרנסה ולפתח את המזל.

ראה לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות שש ושמח, ואף שאני יודע, שעכשו קשה לך מאד מאד לשמח מרב צרותיך ובלבוליך שעובר עליך, עם כל זאת תעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה, כי השמחה היא הפתח להצלחה, ותמסר את נפשך להיות תמיד שמח, ואז טוב לך כל הימים.

ראה לשמור שבת-קדש, ואז השבת תשמר עליך, ותדע כי בזכות שמירת שבת תושע.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתעה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר יתרו, כ"א שבט ה'תש"ן.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי לשמח מאד על נעם חלקך, שעזר לך הקדוש-ברוך-הוא בבעל טוב כזה ועם ילדים נחמדים, ובזה ראוי לך לתת תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא תמיד, ולמען השם יתברך ולטובתך הנצחית, אל תתלונני כל-כך. אדרבה, תרגילי את עצמך לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על גדל החסד חנם שעשה עמך, שנתן לך ילדים נחמדים כאלו.

ואודות בנים זכרים עליו לבקש רק ממנו יתברך, ובפרט בעת הדלקת הנרות ובעת טבילה ובעת הפרשת חלה, כי בשלשה זמנים אלו הם עתות רצון מאד לאשה, וכל מה שהיא מבקשת אז מהקדוש-ברוך-הוא — היא מקבלת, על-כן תהיי חזקה מאד בשלשה זמנים אלו לבקש ממנו יתברך, ואז תראי את גדל הישועות והנסים שייעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתעו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר יתרו, כ"א שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, שאתה מחזק את עצמך.

עליך לדעת, פי נסיונות יש על כל אחד ואחד, ובפרט על בחור, ועל-כן הזהירנו רבנו ז"ל מאד מאד לבחור, שתכף-ומיד יתחתן, והקפיד מאד מאד על דבר זה לא להשאר פלג גוף. ובזהר הקדוש מחמיר מאד על פלג גוף, כי אין השכינה שורה אצל פלג גוף, ועל-כן תעשה כל מיני פעולות שבעולם להתחתן ואל תהיה בדרך, והשדוף הראשון שיציעו לך ראה לגמר עם זה.

אודות הלמודים, תתחיל ללמד ספר 'בן איש חי', כדי שתהיה בקי בהלכה, ותסים בכל שבוע שנה ראשונה ושנה שניה, באופן שתהיה בקי בהלכה. וכן תלמד חמש ותרגום, ותרבה לומר הרבה פרקים משניות, ויותר מזה אל תבלבל את עצמך לעת עתה, כי על-ידי רבוי הלמודים שלקחת על עצמך, אתה מתבלבל לגמרי.

ראה למסר את נפשך להפיץ את הקונטרסים החדשים, ובזכות זה יהיה תקון גדול לנפשך; כי כנגד זה שפגמת במה שפגמת,

אֲשֶׁר י"ד תתעז — י"ד תתעח בַּנְחָל עה

ובפֿרט בפֿגם הברית, על־ידי־זֶה שְׁתַּרְאָה לְהַפִּיץ אֶת הַקּוּנְטְרַסִּים, זֶה יַעֲזֹר לָךְ לְבוֹא לְתַקּוּנָךְ, וְאִף שֶׁשָּׁמַע בְּזִיוּנוֹת — זֶה עָקַר תַּקּוּנָךְ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

י"ד תתעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר יְתָרוֹ, כ"א שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה עַל אִיזוֹ דָּלֶת מְזוּזָה.

וְכֵן רְאֵה שְׁבַתְךָ תְּבַדֵּק אֶת הַמְּזוּזוֹת, כִּי רַב הַצָּרוֹת בְּבֵיתוֹ שֶׁל אָדָם — כְּשֵׁאִין לוֹ מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת.

רְאֵה שְׁבַתְךָ תֹּאמַר בְּכָל יוֹם כַּמָּה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים, וְאִם אֶפְשָׁר לְסַיֵּם בְּכָל שָׁבוּעַ כָּל סֵפֶר תְּהִלִּים — מַה טוֹב וּמַה נְּעִים.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעֵדָה, שֶׁבְּעֵלָה יִחְזֹר אֵלַיָּהּ, וְיִגּוּרוּ יַחַד בְּאַהֲבָה וְאַחֻוּהָ, רַעוּת וְשְׁלוֹם.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתעח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר יְתָרוֹ, כ"א שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני מצטער בצערך
הקשה ממה שעובר עליך ועל בתיך.

ראי לבדק את מזוזות ביתך אם הן כשרות, ואם לא חסרה על
איזו דלת מזוזה, כי רב הצרות בביתו של אדם, כשאין לו מזוזות
כשרות.

ראי להדליק לכבוד שבת-קדש שבועה גרות, ולהוסיף שני גרות
של שמן זית, ולבקש הרבה ממנו ותברך אז בעת הדלקת הגרות,
כי התפילה שהאשה מבקשת על הילדים בעת הדלקת הגרות, מאד
מקבלת ומרצה בשמים.

מהשמן שנשארו מהדלקת הגרות למרח את בתיך בזה, והקדוש-
ברוך הוא יעזר, שתהיה לה רפואה שלמה, רפואת הנפש ורפואת
הגוף. והיה טוב מאד, שתסעי עמה אל קבר התנא הקדוש רבי מאיר
בעל הגס זי"ע, ולהדליק שם גר של שמן, ולבקש ממנו ותברך
שיעשה גם לבתיך.

הקדוש-ברוך הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדכם, שתרוו כפר רב נחת מהבת, ותהיה לה
רפואה שלמה מן השמים.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתעט.

בעזרת השם ותברך, יום ששי — ערב-שבת קדש לסדר יתרו, כ"א שבט ה'תש"ן.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי לבדק את מזוזות ביתכם אם הן כשרות, ואם לא חסרה
על איזו דלת מזוזה.

רְאֵי לְשֹׁמֵר שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וְאִזּוּ הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְךָ, שְׂיִפְתַּח אֶת מִזְלֶךְךָ, וְתַרְוִי רֹב נַחַת מִבְּתָרְךָ, וְיִהְיֶה הָאוֹר וְהַשְּׂמֵחָה מְצוּיִים בְּבֵיתְכֶם תָּמִיד.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּדְּלִיקִי לְכַבוֹד שַׁבַּת-קֹדֶשׁ אֲרַבְּעָה גֵרוֹת, וְלְהוֹסִיף שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שְׂמֶן זַיִת, וּבְעֵת הַדְּלָקָה הַגֵּרוֹת לְבַקֵּשׁ הַרְּבָה מִמֶּנּוּ יִתְּבַרְךָ. אֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה הַמִּתְּפַלֵּלָת בְּעֵת הַדְּלָקָה הַגֵּרוֹת, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מִתְּפַלֵּלָת אִזּוּ, מְאֹד רְצוּיָה וּמִקְבָּלָת בַּשָּׁמַיִם.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר יִתְרוֹ, כ"א שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנֶחֱוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא רְפוּאָה לְכֹל. וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'), אֲשֶׁר כָּל הַמַּחְלוֹת שֶׁבָּאוֹת לְאָדָם, בָּאוֹת רַק מִמַּחְמַת חֶסְרוֹן הַשְּׂמֵחָה, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת שְׂמִיחַ תָּמִיד. וְתַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְשִׂמְעַת כָּלִי זְמַר בְּבֵיתְךָ, וְהַיּוֹם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה בְּנֶקֶל, עַל-יְדֵי שְׂמִיעַת אִיזוֹ קַסְטָה בְּטִיִּיפ. וּבְכֹלל — טוֹב מְאֹד שֶׁתִּשְׂמַח אֶת אֲשֶׁתְּךָ וְיִלְדֶיךָ, וְתִרְאֶה שֶׁבְּבֵיתְךָ תִּהְיֶה תָּמִיד אוֹרְחָה שֶׁל שְׂמֵחָה וְאֵהָבָה וְהִבְנָה הַדְּדִית, שְׂאִזּוּ נַעֲשֶׂה הַבֵּית כָּלִי לְהַמְשִׁכַת הַשְּׂכִינָה. כִּי בֵּית שְׂשֵׁי שָׁם שְׂמֵחָה — הַשְּׂכִינָה מְצוּיָה בּוֹ, וְכִשְׁהַשְּׂכִינָה מְצוּיָה, כָּל הַבֵּית מִתְּבַרְךָ.

עַל-כֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וְאִזּוּ תִרְאֶה שֶׁהַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה, כָּל מִצְבְּרוֹתְךָ יִשְׁתַּנֶּה לְגַמְרִי.

עח אָשֶׁר י"ד תתפא — י"ד תתפב בנחל

רֵאָה לְבַדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלָּךְ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְתִמְסַר אֶת נִפְשְׁךָ
לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, וְתֹאמֶר עִם הַתְּפִלִּין הַעֲשֶׂה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים
שֶׁגָּלָה רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁהֵם תְּקוּנָה גְּדוּלָה לְפִגְמֵי הַבְּרִית וְלִפְגַּם־הַדַּעַת
וְלִפְגַּם־הַמַּח, וּפּוֹתַח אֶת הַמַּזְל. וְכֵן רֵאָה לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם
הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה עַל אִיזוֹ דְּלֵת מְזוּזָה, כִּי רַב הַצָּרוֹת בְּבֵיתוֹ
שֶׁל אָדָם הֵן — כְּשֶׁאֵין לוֹ מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר יְתָרוֹ, כ"א שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רֵאִי לְהַמְשִׁיךְ בְּכָל עָרֵב שַׁבַּת לְהַדְּלִיק גְּרוֹת, וּלְבַקֵּשׁ אֶז מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ, וְכֵן תִּשְׁתַּדְּלִי לְשֹׁמֵר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאֵת זֶה צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל
הַחַיִּים, לֹא רַק עַד שְׁרוּאִים יִשׁוּעָה, כִּי צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ,
וּכְשֶׁאֲדָם עוֹשֶׂה אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּיָדָיו עוֹזֵר.

רֵאוּ לְשֹׁמֵר עַל טְהָרַת הַמִּשְׁפָּחָה, וְאִף שֶׁקָּשָׁה לָכֶם, עִם כָּל זֹאת
רֵאוּ לְצִיַּת אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְעַל־יְדֵי־זֶה בְּאִמַּת תְּנוֹשְׁעוּ בִּישׁוּעָה
שְׁלֵמָה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר יְתָרוֹ, כ"א שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גְּרוֹ יָאִיר.

אשר י"ד תתפג בנחל עט

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, כי זה כמה שלא ראיתיך, ולא שמעתי ממך.

הנני מברך אותך בכרכת "מזל טוב" על בנך הנולד לך למזל טוב, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתרוה רב נחת ממנו ומכל הילדים, ותגדלם בנקל.

אודות הבלבולים שעוברים עליך, אין יצא רק שתרגיל את עצמך לדבר הרבה עמו תברך, כי בזה שתרבה לדבר עמו תברך, בזה יפנס בך בטחון עצמי, ותכף-ימיד כשיהיה לך בטחון עצמי, לא תפחד משום בן-אדם כלל.

וכן היה טוב מאד, שתלמד עם חבר, ועל-ידי-זה תצא מעצמך.

נא ונא ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, ותשמח את אשתך ואת ילדיך, כי בבית ששרויה בו שמחה, שרויה שם הברכה וההצלחה, וככל ששמחים יותר — מצליחים יותר.

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחייני. ובעזרתו תברך אשתך גם לכתב לך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתפג.

בעזרת השם תברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר יתרו, כ"א שבט ה'תש"ן.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי לבדיק את מזוזות ביתך אם הן כשרות, ואם לא חסרה על איזו דלת מזוזה.

ראי להדליק לכבוד שבת-קדש ארבעה נרות, ולהוסיף שני נרות של שמן זית, ולבקש בעת הדלקת הנרות כל מה שאת צריכה

פ אָשׁר י״ד תתפד בנחל

ובכפרט על ילדים, כי התפלה שאשה מבקשת על הילדים בעת הדלקת הנרות, מאד מקבלת ומרצה בשמים.

מה טוב ומה נעים, אם הבעל יבדק את התפלין שלו, וינדקדק להניח בכל יום תפלין.

ראו לכבד אחד את השני, ואל תריבו ביניכם בשום פעם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתזכו להפקד בזרע של קימא, ועוד תספרו לי בקרוב בשורות משמחות. העקר לא לדאג כלל, כי בודאי יהיו לכם ילדים, בעזרתו ותברך.

אני מקווה שתקימו את כל הנ"ל.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתפד.

בעזרת השם ותברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר יתרו, כ"א שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לבדק את התפלין שלך, ותדקדק להניח בכל יום תפלין בשורות.

ראה לבדק את מזוזות ביתך אם הן בשורות, ואם לא חסרה על איזו דלת מזוזה.

ראה שאשתך תדליק ארבעה נרות לכבוד שבת-קדש, ולהוסיף שני נרות של שמן זית, ובעת הדלקת הנרות, שתתפלל אז על ילדים, כי התפלה שהאשה מבקשת בעת הדלקת הנרות, מאד מקבלת ומרצה בשמים.

ראו לְכַבֵּד אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, וְתַגְוֵרוּ בַּיַּחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת,
וְאִם אֶפְשָׁר בְּכָל עָרֵב רֵאש־חֻדָּשׁ, שְׁתַּסְּעוּ שְׁנֵיכֶם לְצִיּוֹן הַתְּנַא רַבִּי
מֵאִיר בְּעַל הַנֶּס בְּטַבְרָיָה, וְלַהֲתַפְּלֵל שָׁם עַל יְלָדִים — מַה טוֹב וּמַה
נְעִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְּפִלָּה עֲלֵיכֶם, שְׁתַּפְּקְדוּ בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא, וּתְבַשְׂרוּ לִי
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתפה.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יְתַבְּרֶךָ, מוֹצְאֵי-שְׁבַת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר יִתְרוֹ, כ"ב שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנֹכַח קִבְּלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מָה אֵמַר לָךְ! כְּתִיב (מְשָׁלִי כב, ו): "חֲנֹךְ לְנַעַר עַל-פִּי דַרְכּוֹ, גַּם
כִּי יִזְקִין לֹא יִסּוּר מִמֶּנּוּ", צְרִיכִים לְחַנּוּךְ אֶת כָּל בֶּן וְאֶת כָּל בַּת לְפִי
שְׁכָלָם, וְלַהֲחֻדָּר בָּהֶם אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יְתַבְּרֶךָ, וְכֵן הַלְכוֹת הַשְּׂמִיכוֹת
לְכָל יוֹם וְיוֹם, וְלֹא צְרִיכִים לְחָשׁב שְׁעֵדִין הֵם קִטְנִים וְכוּ', אֲלֵא דִיקָא
בְּעוֹדָם קִטְנִים צְרִיכִים לְדַבֵּר עִמָּהֶם מְאֻמָּנָה, שְׁתַּקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּרָא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְהוּא צוּפָה וּמַבִּיט עַל כָּלָם, וּמַה שְּׁצְרִיכִים
עֲלֵינוּ לְבַקֵּשׁ רַק מִמֶּנּוּ יְתַבְּרֶךָ, וְלִסְפֹּר לְכָלֶם סְפוּרֵי צְדִיקִים מִהֶאֱבוֹת
הַקְּדוֹשִׁים: אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב, אִיךְ שְׁמַסְרוּ נַפְשָׁם לְגִלוֹת אֶת
אַמְתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יְתַבְּרֶךָ וְאֶת הַנְּסִיווֹת שְׁעָבְרוּ וְעָמְדוּ בְּכָלָם, וְכֵן
לְסַפֵּר מִהַשְּׁבָטִים הַקְּדוֹשִׁים וּמַגְלוֹת מְצֻרִים, וְאִיךְ שְׁהוֹצִיאָנוּ הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא מִשָּׁם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזִרְוֹעַ נְטוּיָה וְכוּ', עַל-יְדֵי מִשָּׁה רַבְּנּוּ
וְכוּ', וְכֵן הִלְאֵה, כִּי הַסְּפוּרִים שְׁמַסְפְּרִים לִילָדִים, עוֹשִׂים רִשָּׁם חֲזָק
בָּהֶם. וְכֵן לְלַמֵּד עִמָּהֶם בְּעַל-פִּיהַ הַלְכוֹת יוֹם יוֹמִיּוֹת אֲשֶׁר צְרִיכִים
וּמְכַרְחִים, כְּגוֹן: לְטַל יְדִיו שְׁחָרִית, וְלֹא לִילָךְ ד' אַמוֹת בְּלִי נְטִילַת

יָדִים, וְכֵן בְּרָכוֹת עַל כָּל מֵאֲכָל וְכוּ', וּבְכָל־ל — לְצַמְצֵם אֶת כָּל בְּרָכוֹת הַנֶּהֱנִין לְיִלְדִים כְּפִי שְׂכָלָם, כִּי זֶה יְסוּד לְכָל הַחַיִּים, כְּפִי שְׂמִחַדִּירִים בָּהֶם בְּעוֹדָם קְטַנִּים אֶת הַלְכוֹת בְּרָכוֹת וּבְרָכוֹת הַנֶּהֱנִין פְּעַם אַחַר פְּעַם, זֶה כְּבָר יִשְׂאָר אֲצֵלָם כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם, וְכֵן לְפִי שְׁנוֹתָם לְהוֹסִיף עוֹד כָּל מִינֵי הַלְכוֹת, כְּגוֹן: כְּבוֹד אָב וָאִם, שְׂיִדְעוּ חֻמְרַת הַדְּבָר וְכוּ', וְכֵן עֲנִית אֲמֵן וּקְדָשָׁה וּבְרָכוֹ וְכוּ', וְכֵן לְפָנַי כָּל חַג לְהִסְבִּיר לָהֶם אֶת כָּל עֲנִין הַחֵג, לֹא לְחֹשֵׁב כְּרַגַע, שְׂעִדִּין הֵם קְטַנִּים, וּמָה שְׂיִדְּ לְהִסְבִּיר לָהֶם וְכוּ', אֲדַרְבָּה כְּכֹל שֶׁהֵם יוֹתֵר קְטַנִּים, יִקְבְּלוּ מִהַהוֹרִים וְכוּ' [הַעֲקָר שְׁגַם הַהוֹרִים יִדְעוּ הֵיטֵב אֶת הַהֲלָכוֹת, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׂיִנְהִיגוּ עַל־פִּי הַלְכָה, כִּי הַיִּלְדִים מְחַקִּים אֶת הַהוֹרִים, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁהַהוֹרִים לֹא יִזְלְזְלוּ בְּהַלְכָה, שְׂאֵז הַיִּלְדִים יִצְחָקוּ מֵהֶם, הֵן אַתֶּם לֹא מְקִימִים, וּמִבְּקָשִׁים שְׂאֲנַחְנוּ בֵּן גְּנָיִם?! וְזֶה מִתְחִיל כְּבָר בְּגִיל קֶטֶן מְאֹד, וְכֵן כְּדַאי שֶׁהַהוֹרִים לֹא יִזְלְזְלוּ אֶחָד בְּשָׁנֵי חֹס וְשָׁלוֹם, שְׂאֵז הַיִּלְדִים יִקְבְּלוּ תְמוּנָה מְאֹד שְׁלִילִית מִהַכֹּל].

עֲלִיף לְדַעַת, שְׂאֵם מְשַׁקִּיעִים בְּיִלְדִים, יוֹצֵא מֵהֶם, וְאֵם מְזַלְזֵלִים בָּהֶם וְכוּ', הַשֵּׁם יִשְׁמַר מֵהַ יֵּצֵא מֵהֶם אַחֲר־כֵּן, וְזֶה כָּל־ל יְסוּדֵי בַחֲנוּף הַכָּשֵׁר וְהַטְּהוֹר. וְעַל כָּל־ם — צְרִיכִים לְשַׁפֵּף דְּמַעוֹת כְּפִיָּם, שְׂיִזְכוּ לְיִלְדִים טוֹבִים, כִּי תַפְלַת אָבוֹת עַל בָּנִים מוֹעִילָה מְאֹד מְאֹד.

הִיָּה אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁהָיוּ לוֹ יִלְדִים טוֹבִים, וְשָׂאֵלוּ אוֹתוֹ פְּעַם: "אִיךָ זָכִית לְיִלְדִים טוֹבִים?" עָנָה וְאָמַר: "מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים, שֶׁהֵם צְמָחוּ לִי כֵּן מִהַעֵץ?! אֵלָּא הַרְבֵּה תַפְלוֹת וּדְמַעוֹת שְׂפַכְתִּי עֲלֵיהֶם וְכוּ', הַרְבֵּה הַרְבֵּה הַשְׂקָעַתִּי בָהֶם עַד שֶׁרָאִיתִי אוֹתָם כֵּן".

מְסַפְּרִים עַל הַצְדָּקָת מֶרַת רִיזֵל ז"ל, אִמּוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ הַחַת"ם סוֹפֵר זי"ע, כְּשֶׁהָיָה בְּגִיל שְׁלֹשׁ, וְהוֹלִיכָה אוֹתוֹ לְחֶדֶר, כְּפִתָּה אֶת פְּנֵי הַקְּדוֹשִׁים שְׂלֹא יִרְאֶה שׁוֹם רַע [אֵף שְׂאֵז בְּפִרְנִיקְפוּרְט לֹא הָיְתָה פְּרִיצוֹת כָּל־ל כְּמוֹ הַיּוֹם, עִם כָּל זֹאת אִמּוֹ הַקְּדוֹשָׁה שְׂמְרָה עָלָיו כְּכַבֵּת עֵין], וּכְשֶׁהִגִּיעַ לְשָׁנַת הָאַרְבַּע, וּכְבָר הַתְּחִיל לְלַמֵּד חֻמְשׁ, וְהִמְלַמֵּד לְמַד עִמּוֹ אֶת הַפְּסוּק: "עֲפָר מִן הָאֲדָמָה", וּפְרָשׁ כְּפִשְׁטוֹ: עָרַד פּוֹן עָרַד, הִיָּנוּ עָפָר מִן עָפָר, וְהִיָּלַד הַקֶּטֶן שְׂאֵל אֶת הַמְּלַמֵּד: מָה זֶה עָפָר

מעפּר? וְלֹא יָדַע לְהַשִּׁיבוֹ, אָזִי סָטַר עַל לְחִיּוֹ שְׁתֵּי סְטִירוֹת. וּכְשֶׁחֲזַר מִהַחֲדָר וּרְאָה אָבִיו אֶת בְּנוֹ בּוֹכָה, שָׁאָלוּ: "מָה זֶה וְעַל מָה זֶה", עָנָה וְאָמַר, שֶׁהִמְלִימָה סָטֵרוֹ, מִפְּנֵי שֶׁשָּׂאֵל פְּרוּשׁ עַל עֶפֶר מִן הָאֲדָמָה, וְהֶצִּיטָעַר אָבִיו מְאֹד, וְהִלֵּךְ לְהִתְיַעֵץ עִם הַרְבֵּי הַקְּדוּשׁ רַבֵּי נִתָּן אֲדֹלָר זי"ע (שְׁהֵיחָה בַּעַל מְקַבֵּל וְצַדִּיק גְּדוֹל), עָנָה וְאָמַר: הֲלֹא כְּתִיב: "וְשִׁנַּנְתֶּם לְבַנְיָהּ", מִצָּוָה יוֹתֵר חֲשׂוּבָה שֶׁהֵאָבֵא יִלְמַד עִם בְּנוֹ, וּמֵאֲזֵ הַתְּחִיל לְלַמֵּד עִמוֹ, וּכְשֶׁהִגִּיעַ לְגִיל שֶׁשׁ כָּבָר יָדַע אֶת כָּל הַלְכוֹת בְּרִכּוֹת הַנְּהַנִּין, וְכֵן הִתְגַּדֵּל בְּקִדְשָׁהּ וּבְטָהֳרָה. רוֹאִים אִם-כֵּן בְּחוּשׁ, שְׂאֵם מְשַׁקִּיעִים בְּיִלְדִים כְּשֶׁהֵם עֲדִין בְּגִיל צָעִיר, אָזִי גַם כִּי יִזְקִין לֹא יִסּוּר מִמֶּנּוּ, כִּי כָּל מָה שֶׁמִּתְחִילִים לְלַמֵּד עִם הַיִּלְדִים בְּגִיל צָעִיר, זֶה מוֹעִיל בְּיוֹתֵר, כִּי אֲזֵ הַיִּלָּד לֹא לָמַד מִחֻבְרִים רָעִים וְכוּ', וּכְכֹל שֶׁהוּא צָעִיר בְּיוֹתֵר, אִם מְשַׁקִּיעִים בּוֹ, כֵּן יִשְׁרַשׁ בּוֹ, וְאֲזֵ אֵף אֶחָד לֹא יוּכַל לוֹ [כִּמוֹ עֵץ קָטָן כְּכֹל שֶׁהוּא צָעִיר, יְכוּלִים לְכוּפֵף אוֹתוֹ וּלְיִשְׁרוֹ וְכוּ', אֲבָל אַחֲר־כֵּן כְּשֶׁנִּשְׁרַשׁ כָּבָר קָשָׁה מְאֹד].

הַעֲקָר שֶׁהִבְעֵל וְהֵאֵשָׁה יִזְהָרוּ מְאֹד לֹא לְהַשְׁפִּיל אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי לְפָנֵי הַיִּלְדִים, וּמִכָּל שְׂכָן לֹא לְרִיב וּלְהִתְקוּטֵט לְפָנֵי הַיִּלְדִים, כִּי דְבָר זֶה הוֹרֵס אוֹתָם לְגַמְרֵי, וְהֵם גְּדֹלִים בְּעֲלֵי מוּמִין בְּנַפְשָׁם וְכוּ', עֲצֻבְנֵיִים וּמִפְחָדִים וְכוּ', כִּי הַהוֹרִים הֵם דְּגָמָא חַיָּה לְיִלְדִים, וּכְפִי שֶׁהֵם מִתְנַהֲגִים, כֵּן יִחְקוּ אוֹתָם הַיִּלְדִים.

הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע אָמַר: אִם אָדָם פָּגַם בְּמַחְשָׁבָה עִם הַהוֹרִים רָעִים וְכוּ', יִסְבַּל מִיִּלְדָיו, שֶׁהֵם בָּאִים מִמַּחְשַׁבָּתוֹ, וְאִם הוּא פָּגַם בְּדַבּוּר, יִסְבַּל מֵאִשְׁתּוֹ, וְאִם יִסְבַּל מִבְּנֵי-אָדָם סִימָן שֶׁפָּגַם בְּמַעֲשָׂיו, וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי אָדָם שְׂזוּכָה לְחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה תְּמִיד, וּמִבְּקָשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ עַל תְּקוּן הַמַּעֲשִׂים וְהַדַּבּוּר וְהַמַּחְשָׁבָה, וְיִזְכָּה לְהִיּוֹת בֵּין חוֹרֵין מִמֶּשׁ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר יִתְרוּ, כ"ב שְׁבֵט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע, פִּי הָאָדָם הוּא בְּעַל בְּחִירָה, וְיָכוֹל לְזַכּוֹת לְכָל הַמְדַרְגּוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, אִם רַק יִבְחַר בְּטוֹב, וְיִחְזֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה [וְיִרְאֶה לְלַמֵּד הַלְכוּת תִּשׁוּבָה בְּרַמְבַּ"ם, וְלִחְזֹר עַל זֶה הַרְבֵּה פְּעָמִים, כְּדֵי שֶׁתִּדַּע מַה זֶה תִּשׁוּבָה וְכוּ', וְאִיךָ חוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה].

וְהִנֵּה הַרַמ"ק זי"ע מְבִיא בְּסִפְרוֹ "תִּמְרֵי דְבוּרָה": הָאָדָם רָאוּי שֶׁיִּדְמֶה לְקוֹנוֹ וְכוּ', וּמִגִּלְגָּל שֵׁם אִיךָ הַשְּׁלֵשׁ-עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים, יָכוֹל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל לְקַיֵּם, וְאַחַד מֵהֵיסוּדוֹת הוּא מִדַּת סְבָלְנוּת, שֶׁהִיא מִדַּת אֲרֶךְ אַפִּים, וְאֵף שֶׁסּוֹכֵל עַלבוֹנוֹת, חְרוּפִין וְגִדּוּפִין, עִם כָּל זֹאת מַעֲלָתוֹ נִמְדַּדֶּת כְּפִי שְׁקוּנָה לְעֲצָמוֹ אֶת הַמְדָּה הַיְקָרָה שֶׁל אֲרֶךְ אַפִּים, לְסִבֵּל אֶת כָּל אֲשֶׁר בָּא עָלָיו, כִּי בּוֹדָאֵי זֶהוּ לְכַפֵּרֶת עֲוֹנוֹת, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁקוּנָה לְעֲצָמוֹ מִדַּת הַסְּבָלְנוּת, שֶׁהִיא הַמְדָּה שֶׁל אֲרֶךְ אַפִּים, שֶׁזֶּה הַמְדָּה הַכִּי יְקָרָה, הַכִּי יָפֵה וְהַכִּי נִצְרָכֶת לְהָאָדָם בִּימֵי חַיֵּי הַבָּלוּ בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אָדָם מַה שֶׁעוֹבֵר — צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמִכְאוּבִים רַבִּים מִבֵּית וּמִבְחוּץ וְכוּ', וְאִם יִתְפַּעַל מִזֶּה, אֲזִי יִשְׁבֵּר לְגַמְרִי. וְלִכֵּן הַמְדָּה הַיְקָרָה שֶׁל אֲרֶךְ אַפִּים הִיא הַמְדָּה הַיְפָה בְּיוֹתֵר. וְאִיךָ זוֹכִים לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ? גִּלְגָּל לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵ"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנ"ה): עַל-יְדֵי אֲמוּנָה, כִּי מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לוֹ כַּחַ הַגִּדֵּל וְכַח הַצּוּמַח, וְשׁוּם רוּחַ סְעָרָה אֵינָה יְכוּלָה לְעַקֵּר אוֹתוֹ וְכוּ'. וְזֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי אֲרֶךְ יִשְׂרָאֵל, שֶׁדִּיקָא שֵׁם זוֹכִים לְהַגִּיעַ אֶל הַמְדָּה הַיְקָרָה הַזֹּאת. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי אָדָם שֶׁזוֹכֶה לְהִיּוֹת בְּאֲרֶךְ יִשְׂרָאֵל, וְלִחְשֵׁב אֲשֶׁר זֹהִי הָאֲרֶךְ שֶׁנִּתֵּן לָנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְזוֹ הָאֲרֶךְ מְאִירָה הַשְּׂגָחָתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלֹא שׁוּם צְמֻצוּמִים וּלְבוּשִׁים, אֶלָּא (דְּבָרִים י"א, יב): "תְּמִיד עֵינַי הַגּוֹי"ה

בה מראשית השנה ועד אחרית שנה" וגו', ותכף כשמיגיעים אל מדרגה זו של ארץ אפים, שהוא מאריך אף על כל מה שעובר עליו, אזי כל החיים שלו הולכים כבר בצורה אחרת לגמרי.

וצריך שתדע, שלא קל להנהיג בית וכו', ובפרט מי שיש לו הרבה ילדים צריך לדעת, אשר כל אחד הוא עולם בפני עצמו, וצריכים סבלנות כבדול עמו וכו', וכן עם אשתו צריכים הרבה סבלנות, אף שהיא עושה דברים כנגד רצונו וכואב לו וכו', עם כל זאת עקר ההצלחה של האדם בזה העולם — לסבל את כל אשר בא עליו בסבלנות גדולה, וידיבק עצמו בו יתברך, ואז הכל יעבר בנקל וכו', כי כלם יתבטלו לפניו לגמרי, אם רק לא יאבד את המדה היקרה הזו של ארץ אפים, שמדה זו יגלה משיח בעולם, כי על-ידי תקף הדעת שיתגלה אז בעולם, אזי כלם יפירו אותו יתברך, ויזפו לאריכת אפים, גלוי אלקותו יתברך בתכלית ההתגלות (ישעיה יא, ט): "וימלאה הארץ דעה [לדעת] את הויה".

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ד תתפז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדוש לסדר יתרו, כ"ב שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי להתלבש בצניעות, שזה היפי והחן של בת ישראל. ואשה ההולכת בצניעות, מעלתה גדולה בשמים, כי למעלה מתפארים עם אשה ההולכת בבגדים צנועים ואינה מכשלת את הרבים וכו'. ובפרטיות צריכה אשה להקפיד על שערות ראשה, שלא יראו בחוץ כלל, והזהר (נשא קכה.) מחמיר על זה מאד, ומקלל את הבית שבו אשה מסתובבת עם השערות מגלות, ועניות תהיה בבית זה.

והילדים לא יהיו חשוכים וכו' [ולכן לא בַּחנָם, שֶׁהַנְּשִׁים הַחֲרָדִיּוֹת
 לְדַבֵּר ה' מוֹרִידוֹת אֶת הַשְּׁעָרוֹת לְגַמְרִי, וְכֵן הֵן נִצְּלוֹת מִכָּל מִינֵי
 קָלָלוֹת, וּבִאֲמַת אֵין מַה לְהִתְבַּיֵּשׁ בְּהוֹרְדַת הַשְּׁעָרוֹת, כִּי מִי רוֹאֶה?!
 או שְׂאֵת הוֹלְכַת בְּמִטְפַּחַת, או שְׂאֵת חוֹבֶשֶׁת פֶּאֶה. רוֹאִים הַיּוֹם גּוֹיֹת
 הַהוֹלְכוֹת בְּרַחֹב בְּקִרְחַת כְּלֵי שׁוּם כְּסוּי... וְהֵן עוֹד מִתְגַּאֲוֹת בְּזֶה...
 וְלָמָּה שְׂלֵא תִלְכְּנָה בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַכְּשָׁרוֹת עִם תְּגַלְחַת שְׂלָמָה, וְהָרִי
 הֵן הוֹלְכוֹת עִם כְּסוּי רֹאשׁ לְגַמְרִי, או מִטְפַּחַת, או פֶּאֶה].

מָה אָמַר לָךְ! רַבּוֹת רַבּוֹת נְשִׁים צְדָקָנִיּוֹת עוֹשׂוֹת תְּגַלְחַת
 בְּשִׁבִיל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְגַדְל זְכוּתָן — אֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלָל,
 וְהֵן הֵן הַמְקַרְבוֹת אֶת הַגְּאֻלָּה, כְּמוֹ שְׂאֵמַר הַרַב הַקְּדוּשׁ רַבִּי מְנַחֵם
 מְעַנְדִּיל מְרִימָנוּב זי"ע, שֶׁהַגְּאֻלָּה תְּלוּיָה בְּשַׁעֲרָה [הֵינּוּ בְּשַׁעֲרוֹת
 הָאֵשׁה], וְלִכֵּן דִּיקָא הוּא הָיָה מְרִיעַ וְצוּעַק תְּמִיד נֶגֶד כָּל מִינֵי אֲפָנוֹת
 שֶׁל הַגּוֹיִים שֶׁנִּכְנְסוּ בֵּין נָשׁוֹת וּבְנוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאָמַר: בְּכָל דּוֹר וְדוֹר
 מִתְחַדְּשׁוֹת מַחְלוֹת וְחֻלָּאִים רְעִים, רַק מִפְּנֵי שֶׁבְּכָל דּוֹר וְדוֹר
 מִתְחַדְּשׁוֹת אֲפָנוֹת הַגּוֹיִים בֵּין נָשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, וְדִיקָא זֶה מְבִיא אֶת
 הַמַּחְלוֹת. וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי הַנְּשִׁים שְׂזוּכוֹת לְקַדֵּשׁ שֵׁם שְׁמַיִם בְּרַבִּים, וְאֵינֶן
 הוֹלְכוֹת אַחֲרֵי אֲפָנוֹת הַגּוֹיִים, רַק מְקַפִּידוֹת לְלַכֵּת דִּיקָא בְּצַנִּיעוּת
 בְּגֹאוֹן, וְאֵינֶן מִתְפַּעְלוֹת מִשׁוּם בְּרָיָה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי זוֹ הַגְּאֻלָּה
 הַיְהוּדִית, שְׂאֵשׁה הוֹלְכַת בְּצַנִּיעוּת בְּרִישׁ גְּלִי, וּבְזֶה הִיא גּוֹרְמַת קְדוּשׁ
 שֵׁם שְׁמַיִם בְּרַבִּים, וּכְרוֹזִין יוֹצְאִים לְפָנֶיהָ: אֲשַׁרִּי הִבַּת הַמְקַדְּשֵׁת אֶת
 שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאחַל בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשְּׁמַיִם...

י"ד תתפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבַת-קֹדֶשׁ לְסִדְר יִתְרוֹ, כ"ב שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הַרְגַל עֲצָמָךְ לְדוֹן אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל לְכַף זְכוּת, כְּמוֹ שֶׁהִזְהִינּוּ
עַל זֶה רַבְּנוּ ז"ל בְּיוֹתֵר, וְאָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפכ), שְׁצַרִיךְ
לְדוֹן אֶת כָּל אָדָם לְכַף זְכוּת, וְאֶפְלוּ רָשָׁע גָּמוּר, וְעַל-יָדֵי שְׂדֵנִים אוֹתוֹ
לְכַף זְכוּת יְכוּלִים לְהַעֲלוֹת אוֹתוֹ מִכַּף חוֹב לְכַף זְכוּת, וְכֵן צַרִיכִים
לְדוֹן אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת, אֵף שֶׁהוּא מְרַגֵּישׁ שֶׁהוּא רָשָׁע גָּמוּר וְכו',
וְעַל-יָדֵי שְׂדֵן אֶת עֲצָמוֹ וְאֶת אַחֲרִים לְכַף זְכוּת, הוּא יְכוּל לְהַחֲזִיר
אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ בַתְּשׁוּבָה.

וְרֹאוּ לְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם יוֹם מִחֲדָשׁ עַל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, שְׂיַחֲזוּר
בַתְּשׁוּבָה וְכֵן שִׁגְם הוּא יַחֲזוּר בַתְּשׁוּבָה, כִּי הַתְּפִלָּה שְׂמַתְפִּלְלִים
בְּעִבוּר כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, זֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב בַּשְּׂמַיִם, כִּי בְּזֶה הוּא כּוֹלֵל
עֲצָמוֹ עִמָּהֶם, וְגוֹרֵם נַחַת-רוּחַ לוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי הָרִי גִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הֵן
בְּנִיּוֹ, וְכָל אֲבָא רוּצָה לְשִׁמְעַ טוֹב מִבְּנָיו, וְלִכֵּן גְּדוּלֵי מִבְּחָרֵי הַצַּדִּיקִים
דַּחְקוּ עֲצָמָם לְהִיּוֹת מִבֵּית-דִּין שֶׁל מַעֲלָה, כְּדֵי שְׂיִלְמְדוּ זְכוּת עַל
נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שְׂסוּבָלִים כָּל-כַּף, וּבְאֵמַת עִם יִשְׂרָאֵל צַדִּיקִים. וְאָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת נו.): אֶפְלוּ הַרִיקֵנִין שְׂבָךְ מְלֵאִים מְצוּוֹת
כְּרַמּוֹן, כִּי כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל אֶפְלוּ הַגְּרוּעַ שְׂבָגְרוּעַ כּוֹפֵר בְּעִבוּדָה זָרָה,
וְכָל הַכּוֹפֵר בְּעִבוּדָה זָרָה נִקְרָא יְהוּדִי (מְגִלָּה יג.), וְהַכּוֹפֵר בְּעִבוּדָה זָרָה
כְּאֵלוֹ קָיָם אֶת כָּל הַמְצוּוֹת, וּמוֹבָא מִגּוּרֵי הָאֲרִיז"ל, שְׂרַמּוֹן יֵשׁ בּוֹ
תְּרִי"ג גְּרַעֲיִינִין, גְּמֵצָא, שְׂיִהוּדִי הַכּוֹפֵר בְּעִבוּדָה זָרָה, כְּאֵלוֹ קָיָם אֶת
כָּל הַתְּרִי"ג מְצוּוֹת. וְלִכֵּן נִקְטְוּ דִּיקָא: אֶפְלוּ הַרִיקֵנִין שְׂבָךְ מְלֵאִים
מְצוּוֹת כְּרַמּוֹן, שְׂיֵשׁ בּוֹ תְּרִי"ג גְּרַעֲיִינִים.

הַכָּלֵל, לְדוֹן אֶת הַזּוּלַת לְכַף זְכוּת, זֶה דְּבַר גְּדוּל מְאֹד,
וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּדוֹר הַזֶּה. מֵצַד אֶחָד — עֲמֵלֵק וְשִׁתְּפִיו, אֲמוֹת הָעוֹלָם
הַרְשָׁעִים, הַרְגוּ מְלִיוֹנִים מְאֻחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל מִינֵי מִיתוֹת מְשֻׁנוֹת
וְאֲכַזְרִיּוֹת וְכו', וּמֵצַד שְׁנֵי הַתְּפִשְׁטוּ הָעַרְב־רַב, וְהַעֲבִירוּ עַל הַדַּת
מְלִיוֹנִים מְאֻחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַתְּמִימִים, וְעָקְרוּ שְׂבָטִים רַבִּים
מִהָאֻמוֹנָה הַקְּדוּשָׁה, וּמְדַבְּרִים פְּתוּחַ נֶגֶד הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנִגְדַּד כָּל
הַקְּדוּשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, וְעַדִּין אֵינָם גָּחִים, אֲלֵא רוּצִים לְשִׁים יָדָם וְכו',
גַּם עַל יְלָדֵי הַחֲרָדִים לְדַבֵּר ה' (הִיָּה לֹא תִהְיֶה), וְלִכֵּן אֵין זֶה פִּלְא,
שְׂעוּבָר עַל כָּל אֶחָד מֵה שְׂעוּבָר, וְצַרִיכִים לְדוֹן אֶת כָּלֵם לְכַף זְכוּת,

וּלְחַפֵּשׁ וְלִמְצֹא בְּכָל בַּר יִשְׂרָאֵל נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, כִּי אֵיךְ שֶׁהוּא יֵשׁ
 אֶצֶל כָּלֶם מְצוּוֹת — זֶה בְּכֹה וְזֶה בְּכֹה. וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְדוֹן
 אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל לְכַף זְכוּת, וְכֵן מִתְפַּלֵּל עַל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, שֶׁזוֹ
 נִקְרָאת תְּפִלַּת רַבִּים שֶׁחֲשׂוּבָה אֶצְלוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וְזוֹהִי עֲבוֹדַת הַצְּדִיקִים, שֶׁתְּמִיד מִתְפַּלְלִים עַל כָּלֶם נְשָׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל, שֶׁיִּזְכּוּ לְבִנְיַי חַיִּי וּמְזוֹנֵי רוּיָחָא בְּבְרִיאוֹת הַשְּׁלָמָה, אֲשֶׁרֵיהֶם
 וְאֲשֶׁרֵי הַדְּבָקִים בָּהֶם, כִּי צְדִיק שֶׁהוּא רַחֲמָן וְהוּא מְרַחֵם עַל נְשָׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל, רְאוּי לְהַחְזִיק בּוֹ.

טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מִצְדִּיק כְּזֶה
 הַמְלַמֵּד אוֹתָנוּ עֲצוֹת עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרָט בַּחַיִּים, וְלִכֵּן עָלִינוּ לְהַתְמִיד
 בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ: הֵן בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְהֵן
 בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְכֵן בְּשִׁיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ד תתפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קֹדֶשׁ לְסֵדֵר יְתוֹר, כ"ב שְׁבֵט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאֶרֶץ בְּמָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מִפְּגָם
 הַבְּרִית וְכו'.

מָה אָמַר לְךָ! רַבְּנוּ ז"ל רָצָה מְאֹד, שֶׁבְּחֹר יִתְחַתֵּן תְּכַף-וּמֵיד,
 וְאֵל יִהְיֶה בְּרִנּוֹ, רַק יִתְחַתֵּן לְשֵׁם שָׁמַיִם, כְּדֵי לְהַנְצִל מִפְּגָמֵי הַבְּרִית,
 וְכָל זְמַן שֶׁבְּחֹר רִיָּק, הוּא פֶּלֶג גּוֹף וְכו', וְאֵין לוֹ שׁוֹם מֵחִין וְכו',
 וְהוּא פָּגוּם מְאֹד מְאֹד, כִּי הַקְּלָפוֹת מְסַבְּבוֹת אוֹתוֹ וְכו', וְלִכֵּן הַדְּבָר
 הָרָאוּשׁוֹן לְהִתְחַתֵּן וְלֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל שְׁטִיּוֹת וְכו', רַק לְהִתְחַתֵּן לְשֵׁם
 שָׁמַיִם, כְּדֵי לְהַנְצִל מֵעֲבֻרוֹת חֲמוּרוֹת וְכו'.

לְצַעֲרָנוּ הָרַב, הַיּוֹם הַבְּחוּרִים בְּרַרְנִים וְכו', וְעַל-יְדֵי-זֶה בָּאִים

לידי עֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת, כִּי פָגַם הַבְּרִית הוּא מְאֹד מְאֹד חָמוּר. וְרוֹאִים
בַּחֲוִירִים מְבַגְּרִים בְּנֵי עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנָה וְכוּ' וְכוּ', וְעַדִּין חוֹשְׁבִים הָאֵם
כַּדְּאֵי לְהִתְחַתֵּן... אֲקַנְהָ שְׁתַּצִּית אוֹתִי תִכְרַף-וּמִיד לְהִתְחַתֵּן, וְאֵז וּמַחַל
לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמַּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתצ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קָדֵשׁ לְסֹדֵר יְתוּר, כ"ב שָׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנֶכוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

דַּע לָךְ, אִם סָבְבוּ עִמָּךְ מְלַמְעֵלָה, שְׂאֵתָה תַעֲבֹד בְּתַקְשֶׁרֶת וְכוּ',
עֲלִיךָ לְהַבִּין, שְׁמִנְחַת עֲלִיךָ מְשִׁימָה מְאֹד מְאֹד אַחֲרֵי־יָתִית, קָדֵם —
לְשֹׁמֵר מְאֹד לְעוֹלָם לֹא לְהִתְלוּצֵץ, חֵס וְשְׁלוֹם, מְהִיָּהֲדוּת, וּמְכַל
הַקְּדוּשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל (אֲשֶׁר לְצַעֲרָנוּ הָרַב, זֶה הֵקוּ בְּתַקְשֶׁרֶת), כִּי
בְּאֵמַת מְלִיוֹנִים, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, צוֹפִים בְּטִלְוִיזְיָה אוֹ שׁוֹמְעִים אֶת
הַרְדִּיו, וְאֲנָשִׁים גַּעֲשִׂים מְהַפְּנִטִים מְהַקְרִיֵן וְכוּ', וְרוֹאִים בּוֹ דְמוּת
לְחֻקֵי וְכוּ', וְחוֹשְׁבִים מִי יוֹדֵעַ מַה הוּא וְכוּ', זֶה טֵבַע שֶׁל בְּנֵי-אָדָם,
שֶׁהֵם מְאֹד מְאֹד מְשַׁפְּעִים מִמֶּה שְׁשׁוֹמְעִים וְרוֹאִים וְכוּ', וַיְכֻלִּים
לְמַכּוֹר לָהֶם כָּל מִינֵי שְׁקָרִים, וְכֻלָּם קוֹנִים אֶת זֶה. וְלִכֵּן זֶה אַחֲרֵי־יָתִית
גְּדוּלָה עֲבוֹדָתְךָ, כִּי עִם לִיִּצְנּוֹת אוֹ זְלוּל אֶחָד כְּלָפִי הִיָּהֲדוּת, אוֹ
מְהַקְּדוּשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, מְחַלְלִים שֵׁם שָׁמַיִם בְּרַבִּים, וְאִין עַל זֶה
תְּשׁוּבָה בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן, כִּי חֲלוּל שֵׁם שָׁמַיִם מְאֹד חָמוּר. וְלִכֵּן
אֵתָה צְרִיךְ לְשֹׁמֵר עַל נִקְיָה זוֹ מְאֹד.

וְהַדְּבָר הַשְּׁנִי שֶׁזֶה הָעֵקֶרִי — לְהַזְכִּיר פֶּה וְשֵׁם שָׁמַיִם, וְזֶה
מְאֹד מְאֹד מְשַׁפֵּיעַ לְטוֹבָה, כִּי אֶפְלוּ אִם בְּכָל הַתְּכַנִּית אֵתָה מְזַכֵּר
פַּעַם אַחַת שֵׁם שָׁמַיִם, שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, בְּזֶה זְכִיתָ מְלִיוֹנֵי אֲנָשִׁים
לְשִׁנְיָה שֶׁל אֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר הַזְכוּת הַזֹּאת עוֹלָה עַל כָּל הַזְכוּיֹת.

וּמְדַבְּרִים פֹּה מִמְּלִיּוּנֵי אַנְשִׁים, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ, שְׁשׁוּמְעִים אֵיזוֹ
הַזְּכָרָה שֵׁישׁ בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים, וּמְנַהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִי
פְּרָטִית.

וְכֵן בְּסוֹף שָׁבוּעַ כְּשֶׁאַתָּה גּוֹמֵר וּמְסִים אֶת הַתְּכָנִית, אַתָּה אוֹמֵר,
שְׂיִהְיֶה לְכֻלְכֶם 'שֶׁבֶת שְׁלוֹם', אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר אֶת הַקְּדוּשׁ שֶׁם
שְׁמִים שְׁגֻרְמַת עֲכָשׁוּ, כִּי זֶה מְעוֹרֵר אֶת נִקְדַּת הַיְהוּדוּת שֵׁישׁ בְּכָל בֵּר
יִשְׂרָאֵל, אֶפְלוּ הֵכִי רְחוּק וְכוּ', כִּי שֶׁבֶת הִיא אוֹת בֵּין הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא לְבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְהָאוֹת הַזֶּה אֵי אֶפְשָׁר לְמַחֵק בְּשׁוּם פְּנִים
וְאֶפֶן, כְּמוֹ שֶׁלֹּא יְכוֹלִים לְהוֹצִיא וְלְמַחֵק אֶת הַבְּרִית שֶׁבֵּין יִשְׂרָאֵל
לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים, כִּי אָדָם שֶׁנִּמְוֵל לְשִׁמוּנָה, כְּבָר חֲתוּם בּוֹ חוֹתְמוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וְאֵי אֶפְשָׁר לְבַטְלוֹ, בְּסוּד מַה שְׁכַתּוּב בַּתְּקוּנִים (דף קלא.) עַל
הַפְּסוּק: מִי יַעֲלֶה לְנוֹ הַשְּׁמַיְמָה, רְאִשֵׁי תִבּוֹת וְסוֹפֵי תִבּוֹת:
מִי יִלְאֶה יְקוּוֹק', וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי מִי שֶׁמְזַכֵּיר תְּמִיד שֶׁם שְׁמִים בְּפִיו.

וְאֵף שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ הֵיכֵן אַתָּה עוֹבֵד וּמַה כּוֹנְנֶתָם הַטְּמָאָה, עִם כָּל
זֹאת מֵאַחַר שֶׁשָּׁלַח אוֹתְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁמָה, תְּהִיָּה חֶכֶם אֵיךְ
לְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּרַבִּים, וְלְהַחֲדִיר בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶת הַאֲמוּנָה
הַקְּדוּשָׁה, וּפֹה וְשֶׁם תִּדַּע אֵיךְ לְהַזְכִּיר שֶׁם שְׁמִים, כִּי זֶה עֲנִין גְּדוֹל
מְאֹד מְאֹד לְדַבֵּר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאַנְשִׁים שׁוּמְעִים שֵׁישׁ בּוֹרֵא כָּל
הָעוֹלָמִים, וּכְדֹאֵי לִיָּרֵד לְזֶה הָעוֹלָם וְלְהַתְיַגֵּעַ בִּיגִיעוֹת וּטְרַחוֹת וְכוּ',
וְלִסְבֹּל מַה שְּׁסוֹבְלִים וְכוּ', רַק כְּדֵי לְהַזְכִּיר אֶפְלוּ פַעַם אַחַת בְּרַבִּים
אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּמִשְׁךָ שְׁבַעִים שָׁנָה, כִּי אֵין לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת
גְּדֹל הַזְּכוֹת הַזֹּאת לְמַעַלָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, כִּי רַק בְּשִׁבְלֵי זֶה נִבְרָאנוּ
וְאַנְחֵנוּ עוֹבְרִים אֶת זֶה הָעוֹלָם וְכוּ', הַכֹּל בְּכָל מְכַל כֹּל רַק לְפָרְסָם
אֶת אֲמַתָּתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּזֶה הָעוֹלָם הָעוֹבֵר.

מַה אֵמֵר לָךְ! אֵל תִּקַּח אֶת זֶה בְּקִלּוֹת, כִּי כָּל כַּח הַטְּמָאָה זֶה
הַדְּבוּר, שְׂיוּמָם וְלִילָה מְדַבְּרִים שְׁטִיּוֹת וְכוּ', וְדְבוּרֵי לִיצְנוּת וּכְפִירוֹת
וְאַפִּיקוֹרְסוֹת וְכוּ', וְרַק חוֹזְרִים עַל זֶה כָּל הַיּוֹם, וְזֶה בְּנֵי-אָדָם קוֹנִים,
וְלִכֵּן כְּדֹאֵי זֶה לְעַמַּת זֶה לְדַבֵּר מִהַאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה יוּמָם וְלִילָה,

אֲשֶׁר י"ד תתצא בַּנְחָל צא

לִילָה נְיוֹם, וְכִךְ פֶּן וְאוֹלֵי נְזֻכָה לְהַכְנִיִּים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעוֹלָם.

וְדַע לָךְ, כִּי אֲמוּנָה, דְּבוּר אֶחָד מִמְּנָה מְגַרֵּשׁ הַרְבֵּה קְלָפוֹת וְחֹשֶׁךְ, וְלִכֵּן פֹּה נִשְׁמַע תַּעֲשֶׂה בְּתַחבּוּלָה, וְתִזְכִּיר שֵׁם שָׁמַיִם, וְשִׁכְרֶךָ גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרֻכָה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר יְתוֹר, כ"ב שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָה ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי וְכו', אִתָּה צָרִיךְ לְדַעַת, אֲשֶׁר בְּעַל וְאִשָּׁה הֵם שְׁתֵּפִים מְלֵאִים וְכו', וְלִכֵּן עַל שְׁנֵיהֶם מְנַח חוֹב לְעֶזֶר עִם הַיְלָדִים, וְאִין זֶה הוֹגֵן לְזֶרֶק הַכֹּל רַק עַל הָאִשָּׁה, שְׂרָק הִיא תִּטְפֹּל בַּיְלָדִים מְצַד הַיֵּשֶׁר וְהַהֲגִינוֹת וְכו', גַּם הַבַּעַל צָרִיךְ לְתַת יָד וְלְעֶזֶר לְאִשְׁתּוֹ עִם הַיְלָדִים, וְעַל-כָּל-פָּנִים לְהוֹרִיד מִמְּנָה אֶת הָעַל הַכָּבֵד שֶׁל גְּדוּל הַיְלָדִים, רְאוּי לְשַׁכַּר אִיזוֹ מְטַפֵּלֶת בְּבֵית לְהַקֵּל הָעַל מְעַלְיָה, וְאִם יֵשׁ אִתָּה וְהַבְּנָה הַדְּרִית לֹא צָרִיכִים אֲפֹלוּ לְדַבֵּר מְזֵה, וּמִכָּל שַׁפְּן לֹא לְכַתֵּב מְזֵה, כִּי זֶה דְּבַר מוֹכֵן מֵאֱלֹוֹ וְכו'.

רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְרְאוּי לְעֵינַי וְלְלַמֵּד אֶת שְׁתֵּי הַשִּׁיחוֹת בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רסג, רסד, שְׁרַבְנוּ ז"ל מִזְהִיר מְאֹד לֹא לְגַרֵּשׁ אֶת הָאִשָּׁה, וְלְכַבְּדָהּ וְלִיקְרָהּ מְאֹד מְאֹד. וְלִכֵּן שְׁלֵא יִלְמְדוּ עִמָּךְ לְמוֹדִים פְּגוּמִים, אֲשֶׁר אִין לָזֶה מְקוֹר בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרֻכָה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתצב.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר יתרו, כ"ב שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ידידי היקר ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף לפדיון, יעזר הקדוש-ברוך-
הוא, שימתקו ממך כל הדינים על-ידי פלא עליון.

ראה לקנות לעצמך את מדת הסבלנות, ואל תעשה מעשיך
בפזיזות וכו', רק הכל בלישוב הדעת, וזה זוכים על-ידי תפלה
והתבודדות, ולכן הרגל עצמך לפני כל דבר שאתה צריך לעשות,
שתקח את השעון לפני עיניך, ותתבודד עמו יתברך חמש דקות,
ותבקש ממנו יתברך כל מה שאתה צריך, ותתיעץ עמו יתברך על
כל פרט ופרט שאתה צריך לעשות, המלך בקונך — זו העצה הכי
בטוחה ומצלחת, אל תסתכל על אחרים כלל, מה לך עם אחרים?!
אתה צריך עכשו ישועה גדולה, ולכן ברח לך רק אליו יתברך, אשר
ישועתך תלויה אף ורק בידו יתברך, שהוא בעל-הביית בזה העולם,
ולא ... ותחדיר בנעתך היטב דבר זה, ואם תהיה חזק בזה, תחיה
חיי נסים נגלים, והכל יתהפך לטובה. וזכור מה שכתוב (תהלים צב,
ט): "ואתה מרום לעולם הו"ה", ופרש רש"י: 'לעולם יך על
העליונה', ואם תחדיר את זה בנעתך, תחיה חיים של שלווה, ולא
של פזיזות ופחדים ודאגות וכו' וכו'.

המברך אותך בהצלחה מרבה...

י"ד תתצג.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר יתרו, כ"ב שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אֲשֶׁר י"ד תתצד בַּנְחַל צג

עֲלִיךָ לְהִבִּין, כִּי הַחַיִּים אֵינָם קָלִים, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל
(לְקוּטֵי-מִוֶּהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קִיט): הַנִּרְאָה, שֶׁכָּאֵן הַגִּיהֶנוֹם, כְּפִי הַצָּרוֹת
שֶׁעוֹבְרוֹת עַל בְּנֵי-אָדָם וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְלִכֵּן כָּכָל שֶׁאָדָם מְכַנֵּס אֶת
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בַּחַיּוֹ הַפְּרִטִיִּים, כְּמוֹ-כֵן נִמְתָּק מִמֶּנּוּ הַכֹּל, וְחַי
בְּזֶה הָעוֹלָם כְּדִגְמַת חַיֵּי עוֹלָם הֵבֵא מִמֶּשׁ, כִּי כִשְׂמִכְנִיסִים אֶת
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בַּחַיּוֹ הַפְּרִטִיִּים, אֲזִי כָל הַחַיִּים שְׁלוֹ הוֹלְכִים כְּבָר
בְּצוּרָה אַחֲרָת, כִּי הוּא חַי חַיִּים אַחֲרֵים לְגַמְרֵי, חַיִּים רוֹחֲנִיִּים, שֶׁאֵין
לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אִם אָדָם מְרַגֵּל אֶת עֲצָמוֹ רַק לְחֹשֶׁב
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵינּוּ מְסִיחַ דַּעְתּוֹ כְּרַגַע, אֲזִי נִדְבָק בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ
הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִשְׁפַע עָלָיו שְׁפַע אֹר אֱלֹקֵי, וְיִכּוֹל לְזִכּוֹת עַד
רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ מִמֶּשׁ, כִּי הַמּוֹחִין נִדְבָקִים בְּאֵין סוֹף, וְאֵין לוֹ כְּבָר כְּלוּם,
רַק אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי מְקַבֵּל רַק אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ מִמֶּשׁ. רַק תְּכַנִּיס עֲצָמְךָ
בְּזֶה, וְאֲזִי תִרְאֶה אֵיךְ הַחַיִּים עֲמָקִים מְאֹד, עֲמָק עֲמָק מִי יִמָּצֵא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ תָּמִיד...

י"ד תתצד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצֵאֵי-שִׁבְת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר יִתְרוֹ, כ"ב שְׁכַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַבְּחוּר ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּעֵינֵי הַצְּפִרְנִים וְכוּ', כְּדָאֵי לְהַרְגִּיל עֲצָמוֹ לֹא לְכֶסֶס אוֹתָן וְכוּ',
קָדָם כֹּל זֶה בָּא מֵעֲצָבֻנוֹת הַנוֹבְעֵת מִפְּגַם הַבְּרִית וְכוּ'. וְשֵׁנִית, מִי
שֶׁרַגֵּיל בְּזֶה, לֹא יִמְלֹט שְׁלֹא יִצְטָרֵךְ לַעֲשׂוֹת זֹאת בְּשִׁבְת, וְזֶהוּ חֲלוּל
שִׁבְת גָּמוּר, כִּי בְּשִׁבְת זֶהוּ אֶסוּר גָּמוּר לְגֹזֵז אֶת צְפִרְנָיו בֵּין בְּמִסְפְּרֵים
וּבֵין בְּשֵׁנָיו וְכוּ', וְלִכֵּן מִי שֶׁרַגֵּיל לְכֶסֶס אֶת צְפִרְנָיו בְּחֵל, הוּא עוֹשֶׂה
כֵּן גַּם בְּשִׁבְת וְזֶה בְּרוּר, כִּי הַרְגֵּל נַעֲשֶׂה טַבַּע.

מִסְפְּרֵים, שֶׁפַעֵם נִכְנָס אַחַד אֶצֶל ה'חֲזוֹן-אִישׁ' זַצ"ל, וְהָיָה שָׁם

כמה אנשים, ודבר עמהם, ובין כך נכנס עוד אחד, והצרך לחכות, ובין כך הבחין ה'חזון-איש', שההוא כוסס צפרניו, תכף-ומיד נשתנתה צורתו, והיה על השלחן בקבוק יין, וצוה להורידו תכף-ומיד, והתאנח: 'אוי, חלול שבת, אוי חלול שבת', ואף אחד לא שם לב מה קורה כאן, ולמה צוה להוריד את היין, ומה ענין 'אוי חלול שבת', רק זה האחד שנכנס, והבחין בשני הכוסס בשניו את צפרניו וכו', הבין מה שראה ה'חזון-איש'. ולכן צריכים להרגיל עצמו לא לכסס יותר את צפרניו, שלא יבוא לידי חלול שבת.

הדורש שלומך פל הימים...

י"ד תתצה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר משפטים, כ"ג שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לשמר על בניך ובנותיך, ולהכניס אותם רק במוסדות חנוף חרדיים, שלומדים שם תורה הקדושה ואמונה בו יתברך, וקיום המצוות, והזהר והשמר לא להכניס אותם לבית-ספר שלא לומדים יהדות ואמונה וכו', אדרבה מלעיטים את הילדים עם למודי כפירות ואפיקורסות וכו', ומתלווצצים מכל הקדוש לעם ישראל, כי בזה אתה ואשתך עוברים על לאו חמור של (דברים יח, י): "לא ימצא בך מעביר בנו ובתו באש" וגו', שזו עבודה זרה של מלך, רחמנא לצלן, כי מי שמכניס ילדיו לבית-ספר כזה, הוא שורף במו ידיו את נשמות בניו ובנותיו לעבודה זרה של מלך, פשוטו כמשמעו, כי שורפים את נשמתם לגמרי, אף שגופם קיים, אבל כבר אין נשמה, ועל זה דנה לבנו לראות איך שמליונים בני ובנות ישראל אינם יודעים מה זה שמ"ע ישראל"ל הו"ה אלקינו הו"ה

אָשֶׁר י"ד תתצו בנחל צה
אח"ד, ועל זה ידוה כל הדוויים, ועינינו תזלנה דמעות כמים על
צער השכינה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתצו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר משפטים, כ"ג שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! אף שאפה מחנף בחסד עליון, אבל עדין אפה
אינך מבין כלל בבחורים וכו', כי בחור צעיר עובר עליו בפגם
הברית מה שעובר וכו', איך שמגיע לגיל בר-מצוה ויותר, היצר
מתגבר עליו עד מאד, ובא לידי הוצאת זרע לבטלה, שהוא העון
הכי חמור, עד שחייב על זה מיתה וכו', אף מה יעשה הבחור, והוא
אינו חייב בזה וכו', רק ההורמונים וכו' מתבשלים אצלו וכו', וזה
גורם לו חמום וכו', וזה מביא אותו אחר-כך לפגם המגנה של
הוצאת זרע לבטלה, ומזה אף אחד אינו מדבר וכו', הן מחמת
צניעות וכו', והן מחמת בושה וכו', והן מחמת שלא לעורר וכו',
ובאמת זוהי טעות חמורה, כי מי שנפל בחטא המגנה הזה גהרסים
לו כל החיים, וכבר אינו יכול להתרפז בשום דבר בעולם, ומפל
שכן בלמוד התורה הקדושה, כי איך יכולים לתפס עם מח פגום
בזה. ולכן העצה היעוצה רק להתחטן, הינו לראות לחתן את הבנים
בגיל צעיר, וזה ורק זה יפטר את כל הבציות של הנער, ולא יצטרכו
להדרדר וכו', רחמנא לצלן, מה שקורה היום וכו'.

מה אמר לך! העקר זה אמונה, שצריכים להחדיר בילדים
אמונה פשוטה בו יתברך, ולהרגיל את הנער להתבודד עמו יתברך,
ולבקש על כל דבר שצריכים בפרטי פרטיות, וזה בונה את האמונה
הקדושה.

וכן בענין סדר-הדרוך-הלמוד, להחזיר בהם לגרס הרבה משניות וש"ס כסדרן, פמובא בקונטרס "סדר-הדרוך-הלמוד", שפנוי על שיחות-הר"ן, סימן ע"ו, יש הרבה לדבר מזה וקשה על הכתב, ואני מאד מאד מקנה להפגש עמך בקרוב, ואז נרבה לדבר, ויצא מזה רק דברים טובים.

מה טוב ומה נעים בענינך וכו', שתסע אל ציון רבנו ז"ל, והקדוש-ברוך-הוא ימתיק את כל הדינים ממך על-ידי פלא עליון.

המברך אותך בכרפת צלה והצלח במשימתך...

י"ד תתצז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר משפטים, כ"ג שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, שבכל יום ויום מאיר האור הגנוז, שיכולים לטעם את טעם האור האין סוף ברוך הוא, ושירגיש כל מיני נעימות בחייו, אם רק ינסה לברוח מהבלי העולם הזה. הקדוש-ברוך-הוא אינו רוצה שאדם לא יישן ולא יאכל וכו' וכו', אלא העקר להתנהג בקדושה, ואז דיקא יגביה את השושנה שהיא השכינה לראש הכסא, וישיר את הנגון הנפלא, פמובא בספורי-מעשיות, מעשה י"א, שהבן-מלך האמתי נעשה מבין דבר מתוך דבר, והבין שצריכים להזיז את השלחן, ולהזיז את המטה וכו', ודיקו אנשי שלומנו, שלא אמר שצריכים לסלק את השלחן ואת המטה וכו', אלא רק להזיזם, ואז כבר יזכה להגביה את השושנה על ראש הכסא, וינגן את השיר הנפלא, הינו להרגיש את אמתת מציאותו יתברך, ולשמע איך שכל הבריאה שרה שירה לפני הקדוש-ברוך-הוא, והכל לכל צועקים וקוראים את האדם להתקרב אליו יתברך, כמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן נב): מכל הדברים צועק כבוד השם יתברך,

אָשֶׁר י"ד תתצח בַּנְחֵל צו

וְלָכֵן בְּרַגַע שְׁאָדָם זוֹרֵק אַחַר גּוֹו אֶת כָּל הַכְּלֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהוּא בְּגִשְׁמִיּוֹת וְחֲמֻרִיּוֹת שֶׁל גּוּפוֹ, וְנִמְשָׁךְ רַק אֶל הַרוּחָנִיּוֹת, אֲזוּ דִּיקָא זוֹכָה לְהִיּוֹת נִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּמְרַגֵּשׁ אֶת כָּל הַנְּעִימוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, שְׁטוּעִים טַעַם רוּחָנִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

הַעֲקָר לְשֹׁמֵר עַל הַדְּבוּר, לְהַרְגִיל עֲצֻמוֹ לֹא לְדַבֵּר עַל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וְלִהְיוֹת מְאֹד מְכַעַס וּקְפָדוֹת, וְלִהְיוֹת אֵינֶן קְשֻׁבֵת אֶל פְּנִימִיּוֹת קוּלוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁנִּתְלַבֵּשׁ בְּתוֹךְ דוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, וְלִהְיוֹת נִכְלָל רַק עַל הַרוּחָנִיּוֹת שֶׁבְּזֶה, שֶׁכָּל זֶה הוּא קְדוּשַׁת הַשְּׁבָעָה גְרוֹת הַמוּקָבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ"א), אֲזוּ יֵאָדְרוּ לוֹ הַמַּחֲזִין בְּגִלּוּי אֱלֻקוֹת רַב וְנוֹרָא מְאֹד, וְיִהְיֶה נִכְלָל בְּחַיִּים נְצַחִיִּים עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם.

תְּאֻמֵּן לִי, אִם תַּעֲמִיק בְּדַבְרֵי אֱלֹהִים, אֲשֶׁר הֵם לְקוֹחִים מְדַבְרֵי רַבְּנֵי ז"ל, וְתִשְׁתַּדֵּל לְקַיֵּם זֹאת, הַעֲקָר לֹא לְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטָלִים וְשֶׁל מַה בְּכֹף, וְלֹא תִהְיֶה בְּכַעַס וּקְפָדוֹת, וְתִקַּבֵּל עֲלֶיךָ כָּל הַבָּא עֲלֶיךָ לְטוֹבָה, אֲזוּ תִהְיֶה לוֹ יִתְבָּרַךְ וְלַחֲלֹקוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ טוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ד תתצח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר מְשַׁפְּטִים, כ"ג שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְבוֹרַח אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ, וְתִדַע שֶׁהַכָּל לְכָל מְשַׁגַּח בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם זֶה בְּחֻשְׁבוֹן צָדֵק, וְאִף אַחַד אֵינּוּ יוֹדֵעַ אֶת דְּרָכָיו יִתְבָּרַךְ. וְלָכֵן צְרִיכִים תָּמִיד לְחַזֵּר אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה (תְּהִלִּים קמ"ה, יז): "צַדִּיק הָנוֹי"ה בְּכָל דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו", וְכֵן אֶת הַפְּסוּק (דְּבָרִים לב, ד): "הַצּוֹר תָּמִים פְּעֻלוֹ, כִּי כָל דְּרָכָיו מְשַׁפֵּט, אֵל אֲמוּנָה וְאֵין עוֹל צַדִּיק וְיֵשֶׁר הוּא". וְכֵן אֶת הַפְּסוּק (אֵיכָה א, יח):

"צדיק הוא הַנְּיָ"ה, כי פיהו מְרִיתִי וגו', כְּדֹאֵי שֶׁתְּחַדִּיר בְּעֶצְמָךְ, שֶׁהַכֹּל טוֹב וְיִשָּׁר וְצַדִּיק הוּא הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאֶסוּר לְשֹׂאֵל קְשִׁיּוֹת עָלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוֹ כְּשֶׁתִּלְוֶה בְּדַרְוֹ זֶה, לֹא לְהַקְשׁוֹת שׁוֹם קְשִׁיּוֹת עָלָיו יִתְבָּרֵךְ, רַק לִידַע שֶׁכֹּל מֵהַ שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, בְּנֹדֵאֵי הַכֹּל לְטוֹבָה, וְהַכֹּל בְּחֶשְׁבוֹן צָדֵק, וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'): כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁכֹּל מְאֹרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ, זֹאת הַבְּחִינָה הִיא מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיִּכּוֹל לְהַכְנִיס בְּלִבּוֹ יְדִיעוֹת אֱלֹהֵי, אִזּוֹ יוֹכֵל לְקַבֵּל אֶת כָּל הַבָּא עָלָיו בְּשִׂמְחָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ג שָׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת וְכו'.

מֵה אָמַר לָךְ! סִפְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל בְּיַדֶּיךָ, הַפֶּה בָּהֶם וְהַפֶּה בָּהֶם דְּכֹלֵא בָּהֶם — הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוֹרְרוֹת, הַנְּהַגוֹת יִשְׂרָאֵל, עֲצוֹת נִפְלְאוֹת וְתַקּוּנִים לְנַפְשׁ הָאָדָם. וְלִכֵּן תִּקְבַּע לְעֶצְמָךְ שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּסִפְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל, וְאֵל יַחֲסֵר לָךְ יוֹם שֶׁלֹּא תִלְמַד מֵאֲמַר בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְלוֹמַר עָלָיו הַתְּפִלָּה מְ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וְזֶה יַחֲמֶה אוֹתְךָ עַד מָאֵד, כִּי כָּל תּוֹרָה וּמֵאֲמַר הוּא מְרֻשָּׁם אַחַר לְמַחֲלָה רוּחַנִית וְגִשְׁמִית אַחֲרָת, וְדַבְּרֵי רַבְּנּוּ ז"ל הֵם רְפוּאָה בְּדוּקָה וּמְנַסָּה, חִיּוֹת לְנַפְשׁ, וְכֵן תַּעֲזֵן בְּכֹל יוֹם בְּשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבְּנּוּ ז"ל, שֶׁנִּדְפְּסוּ בְּ"שִׂיחוֹת-הַר"ן" וּבְ"חֵי-מוֹהַר"ן", וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — לְהַתְּמִיד בְּ"לְקוּטֵי-הַלְּכוֹת", שֶׁשֵּׁם תְּמַצָּא מְרַגּוּעַ לְנַפְשְׁךָ, וְתַהֲיֶה חֲזוֹק בְּלִמּוּדֵי הָאֱלֹהִים מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְאִזּוֹ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

וְיֵמָּה גַם אִם תִּזְכֶּה לְחַדֵּשׁ בְּדַבְּרֵי רַבְּנּוּ ז"ל, אֲפֹלוֹ לְהַעֲתִיק לָךְ עֲצוֹת הַיּוֹצֵאוֹת מְדַבְּרָיו הַקְּדוֹשִׁים, זֶה גַם-כֵּן בְּכֹל חַדוּשֵׁי תּוֹרָה.

אֲשֶׁר י"ד תתק — י"ד תתקא בַּנְחַל צט

אֲשֶׁרֵי הָאָדָם שְׁאִינוֹ מְטַעֵה עֲצָמוֹ, וּמְכַנִּים עֲצָמוֹ הַיֵּטֵב בְּתוֹךְ דְּבָרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים!

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתק.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ג שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לוֹמֵר בְּכָל יוֹם סֵדֶר תְּקוּן חֲצוֹת, שְׂאֵז הוּא זְמַן הַמְּתַקֵּת הַדִּינִים, עַל-יְדֵי בֵּית-דִין הַגָּדוֹל, כַּמּוּבָא בְּדְבָרֵי רַבְּנוֹ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קמט, וְסִימָן רטו), כִּי יֵשׁ כ"ד בְּתֵי דִינִים, שֶׁהֵם כ"ד צְרוּפֵי אַדְנִי, הֵינּוּ כִּי אֶת שֵׁם אֲדִי"ן יְכוּלִים לְצַרְףּ בְּכ"ד צְרוּפִים, שֶׁהֵם הַכ"ד בְּתֵי דִינִים, וּבְכַעַת חֲצוֹת אֵז מְאִיר שֵׁם אַדְנִי, וְאֵז יְכוּלִים לְפַעַל, שְׁיִמְתְּקוּ מִמֶּנּוּ הַדִּינִים. וְיִדוּעַ, שְׁמוֹהֲרַנ"ת ז"ל אָמַר, שְׁמִי שְׂרָגִיל לוֹמֵר בְּכָל לַיְלָה סֵדֶר תְּקוּן חֲצוֹת, בְּרִכּוֹתָיו מִתְקַבְּלוֹת לְמַעְלָה, וְלָכֵן רְאֵה לוֹמֵר בְּכָל לַיְלָה אֶת סֵדֶר תְּקוּן חֲצוֹת, וְזֶה אֵינוֹ לוֹקֵחַ הַרְבֵּה זְמַן, אֲךָ הַתְּקוּנִים שְׂיוּצָאִים מִזֶּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, זֶה אֵין לְשַׁעַר וּלְתַאֵר כָּלֵל, וּבַפֶּרֶט כְּשִׁמּוֹרִיד אֵז גַּם כַּמָּה דְּמַעוֹת עַל גְּלוּת הַשְּׂכִינָה וְצָרוֹת יִשְׂרָאֵל הַסּוֹבְלִים כָּל-כַּף בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, זֶה מְאֹד חָשׁוּב לְמַעְלָה. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחֲזַק בְּזֶה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים!

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ג שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה, שאתה נופל בכל פעם בהוצאת זרע לבטלה, אשר החטא הזה יעקר אותך לגמרי, כי הנרע זה השכל של האדם, וכשאדם מוציא לבטלה, הרי זה פוגם בדעתו ושכלו, ונעשה משגע ממש, ועל-כן רב המשגעים בעולם נעשים על-ידי הוצאת זרע לבטלה, שנתיבש לחלוחיות המוח שלהם, ועל-כן אם לא תפסיק — תשתגע לגמרי, לכן ראה לרחם עליך, ותעזב כבר את התאוה הזו.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם לומר בכל יום ח"י פְּרָקִים משניות, כי סוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב, ועל-ידי למוד ח"י פְּרָקִים משניות, תזכה לנתק את עצמך מכל הרע שונדבק בך.

נא ונא ראה לשמח בכל יום, ולעבד הרבה על נקדת השמחה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לכתב בכל יום מה שנעשה עמך, ועל-ידי-זה תוציא את הצרופים רעים מעצמותיך.

י"ד תתקב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר משפטים, כ"ג שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר! אפלו איש עגור יכול לראות את הנסים שעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, שזכית להתחתן, מי האמין דבר כזה?! וגם אתה בעצמך לא האמנת, שפעם בחייך תתחתן.

אָשֶׁר י"ד תתקג בַּנְחָל קא

וּמְכַל זֶה רוֹאִים אֶת מַעֲלַת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, כְּשֶׁאָדָם מְרַבֵּה לְהַתְּפִלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאֶפְלוּ שְׁלוֹקַח יָמִים וְשָׁנִים, אָסוּר לוֹ לְהִתְיַאֵשׁ כָּלֵל, כִּי סוּף כָּל אַחַר הָרַע יָבֹוא הַטּוֹב.

רְאֵה לְצַמְצָם אֶת עֲצָמָךְ, וְלֹא לְהִיּוֹת מְפֹרָד וּמְפֹרָד, עֲכָשׁוּ שְׁעֲזָרְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיֵשׁ לְךָ אִשָּׁה, רְאוּי לְךָ לְשִׂמְחַ מְאֹד מְאֹד, וְלִהְנַצֵּל עַל יְדֵה מַפְגָּם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה.

רְאֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, כִּי הַלְמוּד הַזֶּה יִגְקֶה אֶת מַחְךָ מִכָּל מִינֵי זְהָמָה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפִּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּזְכֶּה בְּאַמֶּת לְשׁוֹב בְּתְשׁוּבָה אֲמִתִּית, וְיִתְבָּרַר וְיִזְדַּכֵּךְ מִחֶךְ מִכָּל רַע.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקג.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַ מְשֻׁפְּטִים, כ"ג שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל הַבְּחוּר יִנִּיק וְחַפִּים ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְגִדְל שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ, אִיךְ שְׂאֲתָה מַחֲזִק אֶת עֲצָמָךְ עַל-פִּי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל, אִין לְתָאר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

מָה אֵמַר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! רְאֵה לְהַחֲבִיא מְאֹד אֶת הַהֲתַקְרָבוֹת שֶׁלְּךָ אֵל דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּכָלֵלִיּוֹת, וּבְפִרְטִיּוֹת אֵלֵינוּ, כִּי הַבַּעַל-דְּבָר אֹרֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הָרוֹצֵה לְהִתְקַרֵּב אֵלֵינוּ, וְזֶה הַלְשׁוֹן מוֹבָא עוֹד בְּ"עֲלִים לְתְרוּפָה", כִּי הַבַּעַל-דְּבָר עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת

שְׁבַע עוֹלָם לַעֲקֹר אֶת אֵלוֹ הַרוֹצִים לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד עַל־פִּי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל.

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, וּמָה גַם אִם תִּזְכֶּה לַעֲשׂוֹת לַעֲצֻמָּה סֵדֶר בְּלַמּוּד שְׁלַחַן עָרוּף, כְּדִי שְׁתִּהְיֶה בְּקִי בְּהַלְכָּה, וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים לִפְנֵי הַשָּׁנָה, שְׁתִּלְמַד קֶצֶת בְּקִצּוֹר שְׁלַחַן עָרוּף בְּכָל יוֹם.

רְאֵה לְהִזְהַר מְאֹד לְבָרֵךְ בְּרֵכֶת־הַמְזוּן מִתּוֹךְ הַסְּדוּר, וְכֵן לְקִרוֹת קִרְיָאָת שְׁמַע שְׁעַל הַמָּטָה מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וּמִכָּל שְׁכָן וְכָל שְׁכָן הַשָּׁלֹשׁ תַּפְלוֹת: שְׁחִרִית, מְנַחָה, מְעָרִיב, שְׁיִהְיֶה מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא.

אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצֻמָּה מֵאַף אֶחָד יִהְיֶה אִיךְ שְׁיִהְיֶה וְיִהְיֶה מָה שְׁיִהְיֶה, אִתָּה רְאֵה לְלַכֵּת עַל־פִּי הַהִקְדָּמוֹת שְׁקַבְּלַת אֲצִלְנוּ, וְאִז תִּצְלִיחַ דְּרַבְּךָ. לַעֲת עֵתָה לֹא כְּדָאִי שְׁתַּכְנִיס אֶת עֲצֻמָּה לְקָרֵב אַחֲרִים, כִּי הֵם יְכוּלִים לְהַמְשִׁיךְ אוֹתָךְ חֲזָרָה, וְעַל־כֵּן אִתָּה רְאֵה רַק לְתַקֵּן אֶת מִדּוֹתֶיךָ, אֲשֶׁר אָמַר הָאִישׁ אֱלֹקֵי רַבְּנוּ רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ מְלִיטְעֵנְסֶק זי"ע, שְׁעַד גֵּיל י"ח יְכוּלִים בְּנִקֵּל לְשַׁבֵּר אֶת כָּל הַמִּדּוֹת רְעוֹת, וְלַהֲפֹךְ אֶת הַמִּדּוֹת לְקִדְשָׁה וְטְהָרָה, וְעַל־כֵּן בְּזֶה שְׁאִתָּה תִתְנַהֵג בְּמִדּוֹת טוֹבוֹת, וְתִתְמִיד בְּלַמּוּד, עַל־יְדִי־זֶה מִמִּילָא יִתְקַרְבוּ מְקַרְבִים, כִּי יְבוֹאוּ וְיִשְׁאַלוּ אוֹתָךְ — מֵאִין יֵשׁ לָךְ הַהִתְמַדָּה? מֵאִין יֵשׁ לָךְ אֶת הַמִּדּוֹת טוֹבוֹת? וְלֹאט לֹאט תְּגַלֶּה, שְׁטַעֲמַת מַהֲיִין הַהוֹנְגְרִי, שֶׁהִיא דַעַת רַבְּנוּ ז"ל, כַּמּוּבָא בְּ"ח"י מוֹהַר"ן" (סִימָן רס); וְעַל־כֵּן טוֹב יוֹתֵר שְׁתִּתְנַהֵג כָּךְ, שְׁאִתָּה תִלָּךְ וְתִתְנַהֵג בְּקִדְשָׁה וּבְטְהָרָה וּבִישׁוּב הַדַּעַת גְּדוֹל, וְעַל־יְדִי־זֶה בְּאַמַּת יִמְשְׁכוּ בַחֲוָרִים אֲלֶיךָ, אֲבָל לְצֵאת בְּגִלוּי וְלוֹמַר שְׁאִתָּה מְקַרְב, וְאִתָּה רוֹצֶה לְקַרְבֵם, זֶה רַק יַעֲשֶׂה מִחֻלָּת וּמְרִיבוֹת, וַיִּנְתַּק אוֹתָךְ מִשְׁרָשָׁף. וְעַל־כֵּן רְאֵה לְצִיַּת אוֹתִי, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתִּצְלִיחַ דְּרַבְּךָ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ג שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְלֵ שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ
שְׂאֵתָה מְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ, אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! כָּבֵר דְּבַרְנוּ הַרְבֵּה מְאֹד, שְׂבֻזָּה
הָעוֹלָם צְרִיכִים חֲזוּק בְּכָל יוֹם מִמְחֲדָשׁ כְּפִי כָּל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת
וְהַשְּׁלֻכוֹת, שְׂעוּבָרוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

הָעֵקֶר רֵאָה לְצַמְצָם אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד, וְכָל דְּבַר תַּעֲשֶׂה בְּצַמְצוֹם,
דְּהֵינּוּ שְׂלֵא יְהִיָּה לְךָ רְבוּי אֹזֵר וְכוּ', אֲלֵא הַכֵּל יְהִיָּה בְּסִבְלָנוֹת
וּבִישׁוּב הַדַּעַת, וְלִכְּלֵ זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי רְבוּי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת,
שְׂתַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת
גְּמוּרָה, וְכָל מָה שְׂאֵתָה צְרִיךְ בֵּין בְּרוּחָנִי וּבֵין בְּגִשְׁמִי, תְּבַקֵּשׁ רַק
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, כִּי רַק הוּא יִתְבָּרֵךְ יְכוֹל לְעֹזֵר לְךָ.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תַּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לֹא לְהַתְעַצֵּבֵן עַל כָּל
דְּבַר, וְאִף שְׂאֵנִי יוֹדַע, שְׂקַשֶּׁה וְכַבֵּד לְךָ, כִּי הַרְגַּלְתָּ אֶת עֲצָמְךָ כְּבֵר
יָמִים וְשָׁנִים עַל כָּל דְּבַר קִטְוֵן לְכַעַס וְלְהַתְעַצֵּבֵן, עִם כָּל זֹאת אִם אֵתָה
רוּצָה בְּאַמַּת לְחִיּוֹת חַיִּים אֲמַתִּיִּים, חַיִּים עֲרַבִּים וּמְתוּקִים בְּזֶה
הָעוֹלָם, עֲלִיךְ לְשַׁבֵּר אֶת הַטְּבַע הָרַע שֶׁלְךָ, וְלְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ בְּמַדַּת
הַסִּבְלָנוֹת, שְׂאֵז תוּכַל לְעַבֵּר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם. אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה
לְהַגִּיעַ אֶל הַמַּדָּה הַיְקָרָה הַזֹּאת שֶׁל סִבְלָנוֹת, שְׂאֵז יִזְכֶּה אֶל הַרְבֵּה
טוֹבוֹת בְּזֶה וּבְבֵא.

נָא וְנָא רֵאָה לְשִׁמְחַת מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקֶךָ, אֲשֶׁר בַּנְחַל שָׁם גּוֹרְלֶךָ,
כִּי הַשְּׂמִיחָה תִּרְחִיב לְךָ אֶת דַּעְתְּךָ, וְתִזְכֶּה לְכָל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי.

עֲלִיךְ לְדַעַת, כִּי יְסוּד גְּדוֹל בְּחַיֵּי הָאָדָם לְהִיּוֹת מְסֻדָּר, וּכְשֶׁאָדָם

יש לו סדר מסדר בחייו, אזי מצליח מאוד מאוד; כי עקר הצלחה האדם תלויה כפי הסדר שלו, ועל-כן הרגל את עצמך להיות מסדר עם זמנך, שיהיה לך זמן ללמד, וזמן לדבר עם אשתך, וזמן לדבר עם ילדיך, וזמן בעסקיך. והעולה על הכל — לשפך הרבה תפלה ובקשה, הינו להתבודד הרבה עמו יתברך, צו באוואסערין אלדינג מיט תפלה, להשקות את הכל עם תפלה, כי תפלה עולה על הכל, הינו מהרגע שאתה קם עד שאתה הולך לישן, תדבר בשקט אליו יתברך, ובפרט בשעה שאין בני-אדם מצויים אצלך, אז תדבר בקול רם אליו יתברך. העקר שתבקש ממנו יתברך, שתהיה תמיד בשוב בדעתך, ותתפלל הרבה אליו יתברך, שתזכה להיות מסדר בסדר נכון, ואז תצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר משפטים, כ"ג שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תפל בדעתך כלל. והרגל את עצמך לדון אותך לכף זכות, כי אין זו עצה למצא פגמים בעבודתו, ואדרבה רבנו ז"ל גלה לנו, שאדם צריך לדון את עצמו לכף זכות, וכמו שצריכים לדון את אחרים לכף זכות, כך צריכים לדון גם את עצמו לכף זכות, כי באמת כמו שאסור לשנא את חברו, כמו-כן אסור לשנא את עצמו, ועל-כן ראה לדון את עצמך לכף זכות, ותשתדל לראות רק הטוב שבה, ועל-ידי-זה תצליח דרכך.

נא ונא ראה להחזיק מעמד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר

אָשֶׁר י״ד תתקו – י״ד תתקז בַּנְחַל קה

אוֹתָךְ בְּשׁוֹם פָּנִים וְאִפֶּן, יְהִיֶּה אִיךָ שְׂיִהְיֶה וְיִהְיֶה מֵה שְׂיִהְיֶה, הַעֲקֹר
רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
שְׂאֵדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ – הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין
לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל. וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוֹכָה לְהִתְבוּדָד עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם
עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַהֲכָרַח לִי לְקַצֵּר.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י״ד תתקו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ״ג שְׁבַט ה'תש״ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיֶּלֶד יְנִיק וְחַפִּים ... גֵּרֵי יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְצִיַּת אֶת הוֹרֵיךָ, כִּי מְצוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם הִיא מִהַחֲמוּרָה
שְׂבַחֲמוֹרוֹת (דְּבָרִים וּבָה, פְּרָשָׁה ב', סִימָן ו'), וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אוֹהֵב
מְאֹד אֶת מִי שְׂמַצִּית אֶת הוֹרָיו.

רְאֵה לוֹמֵר בְּכָל שַׁבַּת קֶצֶת תְּהִלִּים, וְתַצְטַרֵף לְחִבְרַת תְּהִלִּים.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י״ד תתקז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ״ג שְׁבַט ה'תש״ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְשִׁמּוֹר שַׁבַּת־קִדְשׁ, וְאִז הַשַּׁבַּת תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ, וּבִזְכוּת שְׂמִירַת
שַׁבַּת תִּזְכִּי לְמִצָּא אֶת בֶּן זִוְגֶךָ; כִּי הַשַּׁבַּת הִיא בֵּת זִוְגָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל,

וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאַדָּם נִזְהָר בְּשִׁמִּירַת שַׁבָּת, יִהְיֶה לוֹ בְּנִקְל לְמַצֵּא אֶת בֶּן זִוְגוֹ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתִּזְכְּי לְמַצֵּא אֶת בֶּן זִוְגְךָ, וּתְבַשְׂרֵי לִי בְּקִרְוֹב בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

נָא וְנָא לֹא לְהִיּוֹת בְּרַרְנִית.

הַמֵּאחַל בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ג שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גִּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, שְׂאֲתֶם מִתְחַזְּקִים יַחַד, וּמְדַבְּרִים בְּיַחַד מִרְבֵּנוּ ז"ל. מָה אָמַר לָכֶם! אֵין מְלִים בְּפִי לְהִסְבִּיר לָכֶם אֶת גְּדֹל הָעֲנִיָּן הַזֶּה, כִּי כָּל זְמַן שֶׁאַדָּם מְלַבֵּשׁ בְּלִבוֹשׁ הַגְּשָׁמִי, אֵינוֹ יְכוּל לְתַאֵר אֶת מַעֲלַת הַיְזוּכָה לְדַבֵּר מִרְבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין עֲרֹךְ אֵלָיו, כִּי רַחֲמָנוּתוֹ גְּדֹלָה מְאֹד מְאֹד, וְהוּא הַשִּׁיג אֶת הַרְחַמְנוּת שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַד אֵין סוֹף, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְהִתְקַרֵּב אֵל רַבֵּנוּ ז"ל, שְׂאֵז תִּמְשֹׁךְ גַּם עָלָיו הַרְחַמְנוּת שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִיָּנִי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם, שְׁיִהְיֶה אֲצִלְכֶם בֵּית-הַמִּדְרָשׁ "הַיְכָל-הַקֶּדֶשׁ" עַל שֵׁם רַבֵּנוּ ז"ל, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ דִרְכְּכֶם.

רְאֵה לְנַהֵג עִם אֲשֶׁתְךָ בְּדַרְכֵי נְעָם, הַעֲקֵר שְׂתַזְהֵר לָעֵת עֲתָה בְּהַדְלָקַת גִּירוֹת לְכַבוֹד שַׁבַּת-קִדְשׁ, וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תְּדַלִּיק חֲמֹשֶׁה גִּירוֹת, וּלְהוֹסִיף שְׁנֵי גִירוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זֵית, וּתְבַקֵּשׁ אֶז מִמֶּנּוּ

יִתְבַּרְךָ עַל הַצְּלַחְתְּכֶם וְעַל הַצְּלַחַת הַיְלָדִים, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהֵאשָׁה מִבְּקִשָּׁת בְּעַת הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת, מְאֹד מְקַבֵּלַת וּמְרַצֶּה בַּשָּׁמַיִם.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ג שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצֻטָּעַר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה, לָמָּה אַתָּה כָּל-כָּף מִתְאַכֵּזב מִחַיִּיד? ! וְלָמָּה אַתָּה כָּל-כָּף מִיֵּאֵשׁ בְּכֹל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ? ! הֲזֵן אֲמַת שֶׁקָּשָׁה וְכָבֵד לָךְ מְאֹד, אֲבָל מָה, וְכִי אֲנִי אֶסְפֵּר לָךְ מָה שֶׁעוֹבֵר עָלַי צְרוּת וְיִסּוּרִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר בְּכֹל פְּעַם נִדְמָה לִי כִּי הִנֵּה סוּף הָעוֹלָם, וּבִפְרֹט עֲכָשׁוּ, בְּעִנְיָן בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, שֶׁעֲדִין אֵין לִי שׁוּם מְרָאָה מְקוּם מְאִין יְבוֹא עֲזָרִי. אֲבָל דְּבַר אֶחָד אֲנִי יוֹדֵעַ, כִּי עֲזָרִי מֵעַם ה' עוֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ, וְיִשׁוּעָתִי אֵינָה תְלוּיָה בִּידֵי בִּשְׂרָ וְדָם כָּלֵל, רַק בִּידֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה מָה שֶׁמְחַזֵּק אוֹתִי עַל אֵף שֶׁעֲדִין אֲנִי אֵינִי רוֹאֶה שׁוּם דְּבַר, וְהַמְּנִיעוֹת מְסַבְּבוֹת אוֹתִי מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, וְאֲנִי מִמָּשׁ כְּמוֹ בַּשָּׂבִי, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא בְּאֲמַת יוֹדֵעַ אֶת כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלַי, אֲבָל רַק נִקְדָּה אַחַת יֵשׁ בִּי שֶׁקַּבְּלָתִי מִרְבֵּנוֹ ו"ל, וְהִיא — לְבָרַח רַק אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְאֲנִי יוֹדֵעַ בְּרוּר, שֶׁאֵין מִי שֶׁיַּעֲזֹר לִי, וְאֵין מִי שֶׁיּוֹשִׁיעַ לִי, וְאֵין מִי שֶׁיַּחֲזֵק אוֹתִי רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ, וְעַל-כֵּן אֲנִי פּוֹנֶה רַק אֵלָיו, וְזֶה מָה שֶׁמְחַזֵּק אוֹתִי. וְעַל-כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ אֵיךְ וּמָה וְלָמָּה לָךְ לִפְלַ כָּל-כָּף בְּדַעְתְּךָ, הֲזֵן אֲמַת שֶׁמֶר לָךְ מְאֹד מְאֹד, אֲבָל תֵּאֲמִין לִי, דִּידֵי הַיְקָר! שְׁלָכָל אֶחָד מֶר, וְכְמוֹ שֶׁאַרְעַ פְּעַם עִם ר' יִצְחָק בֶּן מוֹהֲרֵנ"ת ו"ל, שֶׁעֲבָרָה עָלָיו מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְכַתֵּב מִכְתָּב לְאָבִיו, וְהַשִּׁיב לוֹ אָבִיו מוֹהֲרֵנ"ת ו"ל בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "מָה שֶׁאַתָּה כּוֹתֵב מֵעַן מוֹטְשֶׁעַט דִּיךָ, מֵעַן מוֹטְשֶׁעַט אֵיטְלִיכְעַן מִיךָ הָאֵט מֵעַן שׁוִׁין זֵייעַר פּוּהַל

געמוטשעט" [ממרורים חייך, ממרורים לכל אחד את החיים, לי מררו
 כּכּר מַאד מַאד אַת הַחַיִּים]; כּף כּוֹתבּ בּפּרוּשׁ מוֹהֲרֵנִי תַּזְלֵנִי בְּעֵלִים
 לְתוֹרֵפָה" לְבָנוּ, וְעַכְשָׁו אֲנִי מֵהַנְּעִי אֲבִתְרִיהָ? ! וּבְפֶרֶט שְׂאִין בְּיַדִּי
 לְפֶרֶטָה אֲפֹלוּ שׁוֹהַ פְּרוּטָה, וְאַף אֶחָד אֵינִי יוֹדֵעַ מִזֶּה רַק הַקְּדוּשׁ־
 בְּרוּךְ־הוּא בְּעֵצְמוֹ. וְהִנֵּה אֲנִי הוֹלֵךְ לְבָנוֹת בֵּית־הַכְּנֶסֶת שְׂצָרִיף לְעֵלוֹת
 מְלִיּוֹן דּוֹלָר בְּלִי שׁוּם גְּזֵמָא, אַף עוֹד פֶּעַם, מֵאִין יְבוֹא עֲזָרִי? עֲזָרִי
 מֵעַם ה' עוֹשֶׂה שְׂמִים וְאַרְץ, וְאֲנִי יוֹדֵעַ שְׂפָל תְּקוּמִי הִיא רַק
 הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּעֵצְמוֹ. וְעַל־כֵּן, חֲמִדַּת לְכַבִּי! רְאֵה לְצִיַּת אוֹתִי,
 וְאַל תִּפְּל בְּיֵאוּשׁ, רַק תַּעֲשֶׂה אוֹתוֹ דְּבַר אֲשֶׁר אֲנִי עוֹשֶׂה, וְתִבְרַח אֶל
 אוֹתוֹ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׂאֵנִי בּוֹרַח, וְאִזּוּ טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים!

נא ונא ראה לעשות כל מיני פעולות שבעולם לחזק את עצמך,
 והעצה לזה — לחזק את אחרים, ועל־ידי שתחזק את אחרים, יהיה
 גם לך חזוק איך להתחזק.

אני מקנה להקדוש־ברוך־הוא לשמע רק בשורות משמחות
 ממך, ועוד תראה נסים גדולים שיעשה עמך הקדוש־ברוך־הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקי.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר משפטים, כ"ג שבט ה'תש"ן.

שלום רב אָל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ועוד תראי
 ישועות גדולות שיעשה עמך הקדוש־ברוך־הוא.

אני מבטיח לכם, שעוד הדירה תהיה שלכם, ותרוו רב גמת
 מהילדים, ותעשו הרבה שמחות בדירה הזו, ועוד תוסיפו על זה
 כמה וכמה חדרים, וגם עוד קומה, ויהיה ביתכם פתוח לרוחה,

אֲשֶׁר י"ד תתקיא בנחל קט

וְיִהְיוּ עֲנִיִּים בְּנֵי בֵיתְכֶם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָכֶם שְׁפַע כְּזֶה, שְׁעוֹד תּוּכְלוּ לְפָרְנֵס אַחֲרֵיהֶם.

נָא וְנָא רְאֵי לְחִזֶּק אֶת בְּעַלְךָ, שְׂיִכְרַח' רַק אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי רַק הוּא הַכֹּתֶבֶת לְכַרַח שְׁמָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתֵי שְׁאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ בְּחַיֵּיכֶם, וְתִצְאוּ מִהַבּוֹן שְׁנֹקְלַעְתֶּם אֵלָיו.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מִשְׁפָּטִים, כ"ד שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזֶּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת סִבְלָן גְּדוֹל עַל כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

רְאֵה לְדוֹן אֶת עֲצָמְךָ לְכַף זְכוּת, וְתַחֲיֶיהָ אֶת עֲצָמְךָ עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה שְׂיִשׁ בָּךְ, וְרְאוּי לָךְ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם חָלַקְךָ וְגוֹרְלָךְ, וּמָה הִיִּיתָ עוֹשֶׂה בְּלִי רַבְנוּ ז"ל, וּבְזֶה רְאוּי לָךְ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד.

בְּאֵיזָה יוֹם שְׁלֹא תוּכַל לְלַמֵּד הַרְבֵּה, רְאֵה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמְךָ עִם פְּמָה נִקְדוֹת טוֹבוֹת שְׁתִּלְמַד, כִּי כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה שְׁלוֹמֵדִים, זֶה מְאֹד חָשׁוּב בְּשָׁמַיִם.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים נְסִיוונוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְהִתְגַּבֵּר וּלְהַשְׁתַּלֵּט עַל הַמְּרִירוֹת וְעַל הַבְּלוּלִים שְׁעוֹבָרִים עָלָיו בְּכֹל פְּעַם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ, שְׂתַצֵּא מִכָּל צָרוֹתַיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מִשְׁפָּטִים, כ"ד שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! צָר וּמָר לִי מְאֹד, וְעוֹבְרִים עָלַי כָּל
מִינֵי מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, וְאֲנִי מִמָּשׁ יוֹשֵׁב כְּמוֹ בַּשָּׂבִי, עִם כָּל זֹאת אֲנִי
יודע שְׁאֵין לִי מִי שְׁיַעֲזֹר לִי רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ, כְּמוֹ
שְׁצַעַק דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים קכא, א): מֵאֵינִי יָבוֹא עֲזָרִי? וְעִנָּה לְעֶצְמוֹ:
עֲזָרִי מֵעַם הַגּוֹיִ"ה עוֹשֶׂה שְׁמַיִם וָאָרֶץ; כִּי בְּאֵמֶת, הַמֵּאֲמִין הָאֱמֶתִי
יודע, שֶׁהַכֹּל רַק דְּמִיוֹנוֹת, וְהַסֵּמ"ך-מ"ם רוֹצֵה לְכַסּוֹת אֶת הָאֱמֶת
בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וּמִי שְׂרוֹצֵה יוֹתֵר לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת
אֱמֶתֶת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, עָלָיו עוֹבֵר יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְעַל-כֵּן לֹא בְּחִנָּם
שְׁלָקַח אֶת עֶצְמוֹ הַסֵּמ"ך-מ"ם כָּל-כָּף עָלֵינוּ, וּבְפָרֵט בְּעֵנִין יִבְנֵאל,
שְׁאֲנוּ רוֹצִים לְהַקִּים שֵׁם עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וְכַמָּה מְסִירוֹת נִפְשׁ
וְכַמָּה שְׁפִיכוֹת דָּמִים בְּרוֹחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת עוֹבֵר עָלֵינוּ בַּשָּׂבִיל זֶה,
וְכַמָּה מִינֵי בְזִיוּנוֹת וּמַחְלָקֶת, חֲרוּפִים וְגִדּוּפִים אֲנִי סוֹבֵל בַּשָּׂבִיל זֶה,
עִם כָּל זֹאת אֵין לִי עֲצָה אַחֲרַת, רַק לְבוֹא וְלִהְתַּחַן אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ,
שְׁיַחֲוֶס וְיִרְחַם עָלַי, וְיִוצִיאֵנִי מִהַמָּצָר וְהַגְּלוּת הַזֶּה שֶׁנִּפְלַתִּי בָּהּ, וּכְבָר
אֲזָכָה לְקַבֵּל אֲשׁוּר עַל בְּנֵית בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְאֶף שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּעֶצְמוֹ יודע, שְׁאֵין בְּיָדִי לְפָרְטָה אֶפְלוֹ שְׁוָה פְּרוּטָה, עִם כָּל זֹאת אֲנִי
חֹזֵק וְאֲמִיץ בְּאִמּוּנָה וּבְכַבֻּטְחוֹן, שְׂבוֹא יָבוֹא יוֹם יְשׁוּעָתִי, וְהוּא יִתְבַּרֵךְ
לֹא יַעֲזֹב אוֹתִי, וְעוֹד אֲזָכָה לְרֹאוֹת אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ בְּנוֹי עַל תִּילּוֹ.

אֲשֶׁר י"ד תתקיג – י"ד תתקיד בַּנְחַל קיא

הַעֲקֵר רְאֵה לְחִזֵּק גַּם אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׂיִתְפַּלְלוּ, כִּי מֵה שְׂתִפְּלָה פּוֹעֵלָת, שׁוֹם דָּבָר בְּעוֹלָם אֵינוֹ יְכוּל לִפְעֹל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ לְעֵבֶר עַל הַכֹּל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ד שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַת אֶת הַטוֹב מִמֶּךָ, שְׂאֲתָה זוֹכָה וּמְזוֹכָה אֶת הַרְבִּים בְּהַפְּצַת מַעֲיִנוֹת הַחֲכָמָה חוֹצָה. מָה אִמַּר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר, אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה! כִּי בְּזֶה שְׂמֹזְפִים אֶת עַם יִשְׂרָאֵל בְּסִפְרֵי רַבָּנוּ ז"ל, מִמֶּשׁ מַצִּילִים אוֹתָם, וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוֹכָה לְעַסֵּק בְּזֶה, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׂמַח אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִתְבּוֹדֵד מִפְּעַם לְפַעַם עַל הַהָרִים סְבִיבוֹת יִבְנְאֵל, וְתִבְקֵשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עֲלֶיךָ וְעָלֵי, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה לְשִׁנּוּי יְשׁוּעָה, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק תְּפִלָּה, וְזֶה מֵה שְׂקִבְּלָנוּ מִרַבָּנוּ ז"ל, אֲשֶׁרִי מִי שְׂיִהְיֶה חִזֵּק בְּאַמַּת בְּעַבּוֹדַת הַתְּפִלָּה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקיד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ד שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

קִיב אֲשֶׁר י"ד תתקטו בַּנְחָל

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּכְבֹר כְּתִבְתִּי לְךָ תְּשׁוּבָה עַל הַמִּכְתָּב
הַקּוֹדֵם, וְכַנְרָאָה זֶה עַל הַדְרָךְ, וְעַתָּה אוֹסִיף דְבָרֵי גַם עַל מִכְתָּב זֶה.

רְאֵי לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ מְאֹד מְאֹד, כִּי עוֹד תִּרְאֵי זְמָנִים יָפִים
בְּחַיִּים, וְתִרְוֵי רַב נַחַת מֵהִלְדִּים כְּשִׁיגְדְלוּ.

נָא וְנָא אֵל תִּתְאַשִּׁי בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב
לְהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד תִּפְנְסוּ לְדִירָה שְׁלָכֶם, וְלֹא יִחְסַר לְךָ שׁוּם דְבָר.

רְאֵי לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מָה שְׁאֵת צְרִיכָה, כִּי אֵין
כַּחֲנוּ אֶלָּא בְּפֶה, וְזֶה מָה שְׁקִבְלָנוּ מִרַבְּנוּ וְז"ל — לְהִתְפַּלֵּל
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן עַל נַפְשֵׁנוּ, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לִפְעַל
שׁוּם יְשׁוּעָה רַק עַל-יְדֵי תְּפִלָּה, וְעַל-כֵּן כָּל מִי שְׁמַרְבֵּה יוֹתֵר בְּתְּפִלָּה,
זוֹכֵה לְרֵאוֹת יְשׁוּעָה יוֹתֵר יָפֶה, וְעַל-כֵּן רְאֵי לְבַקֵּשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ,
שְׂיִתֵּן לְךָ כַּח וְסִבְלָנוֹת לְיְלָדִים, וְסוּף כָּל סוּף אַחַר הַרְע יְבוֹא הַטּוֹב,
וְתֵאֱמִינֵי לִי, שְׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מְרִירוֹת
דְּמְרִירוֹת, צָרוֹת וְיִסוּרִים, מְשַׁבְּרִים וְגַלִּים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכֵה לְהִתְחַזֵּק
מִעֲמֵד. עַל-כֵּן רְאֵי לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְהִתְחַזֵּק,
וְתִתְחַזְּקֵי אֶת בְּעַלְךָ, וְאִז תִּרְאֵי עוֹד יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר מְשַׁפְּטִים, כ"ד שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּאִמּוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכֵן תְּפִיץ אֶת
סִפְרֵי הָאִמּוּנָה הַקְדוּשָׁה בֵּין גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּשְׁכַרְךָ יִגְדֵל מְאֹד

אָשׁר י"ד תתקטז בנחל קיג

בשמים, כי אצלו יתברך מאד יקר מי שזוכה להפיץ את האמונה הקדושה, כי בשביל זה נבראנו בזה העולם – לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו יתברך בעולם, אשרי מי שחזק בעצמו באמת, ואשרי ואשרי מי שזוכה להפיץ את האמונה לאחרים, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקטז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר משפטים, כ"ד שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אֵל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת, כי כל המצרים והצמצומים הם ממנו יתברך, כי כך ברא את האדם, שיהיה כלול מאורות וכלים, חמר וצורה, איש ואשה, וצריכים להפוך את הכלים לאורות, את החמר לצורה, ואת האשה לאיש; הינו להשתדל שגם היא תהיה משפיעה, לא רק מקבלת. וזה זוכים על-ידי תפלה ובקשה, ולא על-ידי הכאות, חס ושלום... כי אסור להרים יד על אשתו, כי כמו שאסור להרים יד על חברו, כמו-כן ויותר מזה אסור להרים יד על אשתו, וזה עקר הצער והיסורים של השכינה, וזו היתה הכאת הסלע, כמוכא (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כ'), צריכים רק לבקש ברחמים ובתחנונים ממנו יתברך, ולא לבוא עם כח, כמו שהוא למעלה כן הוא למטה; כי האשה היא בחינת השכינה, ועל-כך אשרי מי שזוכה רק לבקש ממנו יתברך, וכל ענינו הוא רק תפלה ובקשה, ואז יצליח את דרכו תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

קיד אָשר י"ד תתקיו – י"ד תתקיה בַּנְחַל

י"ד תתקיו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מְשֻׁפְּטִים, כ"ד שְׁבֻט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַפְיִץ מֵה שְׁיֹתֵר קוֹנְטְרַסִים, וְתִלְךָ בְּכֹל מְקוֹם
— הֵן בְּכַנֵּי-בְּרֵק וְהֵן בִּירוּשָׁלַיִם בֵּין הַחֲרָדִים, וְאֵל תִּתְבַּיֵּשׁ כָּלֵל.
וּבִזְכוּת הַבְּזִיוֹנוֹת תִּנְשַׁע בִּישׁוּעָה שְׁלֵמָה, שְׁתִּזְכֶּה לְמַצָּא אֶת בֵּית זִוְגְךָ.

נָא וְנָא אֵל תִּהְיֶה בְּרָרָן, אֲלֵא תִתְחַתֵּן לְשֵׁם שְׁמַיִם.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשְּׁמַיִם...

י"ד תתקיה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מְשֻׁפְּטִים, כ"ד שְׁבֻט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, הָרַב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְתִדַּע כִּי
הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם מְרוּרִים מְאֹד מְאֹד, וְצָרִיכִים לְהִמָּתִיק
אֶת הַמְרִירוֹת, וְזֶה אֵי אָפְשָׁר, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַהִקְדָּמוֹת מִהַצְדִּיק

אֲשֶׁר י"ד תתקיט בַּנְחַל קטו

הַאֲמַת, אֲשֶׁר־מִי שְׁלוֹקַח אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּמִמֶּתִיק אֶת מְרִירוּתוֹ, כִּי הַצְדִּיק הוּא הַמְּלַח, הַמִּמֶּתִיק מְרִירוּתָא דְהַאי עֲלָמָא (עֲנִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כג).

נָא וְנָא רְאֵה לְעַבְדֵי הַרְבֵּה עַל מַדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וְתַדַּע שְׂאִין לְנוּ רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעַצְמוֹ, וְכָל מִי שְׂיֹתֵר בּוֹרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ — מִצְּלִיחַ יוֹתֵר.

רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִם בְּנֵי-אָדָם, וּלְהַפְיֵץ לָהֶם אֶת אוֹר וְדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְתַמְשִׁיךְ לְדַרְשׁ דְּרָשׁוֹת בֵּין שְׂכָבוֹת הָעַם, כִּי אַתָּה יָקָר מְאֹד אֲצִלּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל אַף שְׂעָבֵר עֲלֶיךָ כָּבֵד בְּחַיִּיךָ מֵהַ שְׂעָבֵר — מְרִירוּת דְּמְרִירוּת, צָרוֹת וְיִסּוּרִים, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבְּן וְכוּ', וְכוּ', יְרִידוֹת וְקִטְנוּת, עִם כָּל זֹאת תַּדַּע, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ מְאֹד מְשַׁמַּח וּמְשַׁעֲשַׁע עַצְמוֹ עִמָּךְ, כִּי אֲצִלּוֹ יִתְבָּרֵךְ מְאֹד יָקָר כְּשִׁזּוּכִים לְקַרֵּב אֶת הַרְחוּקִים אֵלָיו, וְעַל-כֵּן זֶה צָרִיךְ לְהִיּוֹת עֹקֵר עַבּוּדְתֵךְ וְעֹקֵר תְּקוּנָךְ — לְדַבֵּר עִם אֲחֵרִים דְּבוּרֵי אֱמוּנָה מְדְבוּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְתֹאִיר לָהֶם אֶת אוֹר פְּנֵי הַצְדִּיק, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ בְּזָכוֹת זֶה, שְׂגַם אַתָּה תִּדְּלִיק אֶת עַצְמָךְ בְּהַאֲרַת הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

כִּי בְּאֲמַת עֲלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלָל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְכָל מֵה שְׂאָדָם מְכַנִּיס בְּדַעְתּוֹ יְדִיעוֹת אֵלּוּ, כֵּן נִמְשָׁךְ עֲלֵיו הָאוֹר הַזֶּה.

רְאֵה רַק לְשַׁמַּח אֶת עַצְמָךְ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבַעֲוֹלָם, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקיט.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מְשַׁפְּטִים, כ"ד שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוֹז יְאִיר.

קטז אָשׁר י"ד תתקכ בַּנְחַל

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מְכַתְּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, אִיךָ שְׂאִתָּה זֹכָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעִדְךָ, שְׂתַצְלִיחַ בְּחַיֶּיךָ.

רְאֵה לְהַפְיֵץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים בֵּין הַשְּׂכָנִים וְהַחֲבָרִים שְׁלָךְ, וּבִזְכוּת זֶה גַם אִתָּה תִּנְשַׁע, וְאַצְלוּ יַתְבָּרֵךְ מְאֹד חָשׁוּב כְּשׂוֹזְכִים לְקָרֵב אֲחֵרִים.

רְאֵה לְהִיּוֹת מְקַשֵּׁר עִמָּנוּ, וְיִתְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמָּנוּ יַתְבָּרֵךְ, שְׂאֵךְ פְּעַם לֹא תִבְרַח מִ"הַיְכַל-הַקִּדְשׁ", שֶׁהוּא הַיְכָלוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, כִּי רַבֵּנוּ ז"ל בּוֹנֵה "הַיְכַל-הַקִּדְשׁ" (עֵינֵי לְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ט), וְכִבֵּר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת נְפִילָה, סִימָן טז): עַל-יַדֵּי הַתְּקַשְׁרוֹת לְצַדִּיקִים לֹא יִפֹּל מִמְדַּרְגָּתוֹ.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מְכַתֵּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כְּפִי הַנִּרְאָה אֶהְיֶה בְּשֶׁבֶת פְּרֶשֶׁת תְּרוּמָה בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְאַשְׁבוֹת בִּיבְנָאֵל.

י"ד תתקכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יַתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מִשְׁפָּטִים, כ"ד שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל פְּלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", תְּלַמִּידֵי "הַיְכַל-הַקִּדְשׁ", הַיּוֹנֵה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד): מְצוּהַ גְּדוּלָּה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְלִהְתְּגַבֵּר לְהִרְחִיק הַעֲצָבוֹת, וְהַמְרָה שְׁחוּרָה בְּכָל כַּחוֹ; טָבַע שֶׁל הָאָדָם שְׁנִמְשָׁךְ מְאֹד לְעֲצָבוֹת,

אֲשֶׁר י"ד תתקכ בַּנְחַל קיז

ובפֶּרֶט כְּשֶׁחָטָא בְּפָגַם־הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, זֶה בָּא מֵהַקְּלָפָה הַנִּקְרֵאת יִלְלָה, שְׁמִכְנֶסֶת בְּאָדָם מְרִירוֹת. וְלִכְּן אָנוּ רוֹאִים אֲנָשִׁים, שְׂנֵמְשָׁכִים מְאֹד אַחַר עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה, וּבְעֲצָמָם אֵינָם יוֹדְעִים מִדּוּעַ "נִפְלְתִי בְּמְרָה שְׁחוּרָה, מַה קָּרָה לִי?!" אָדָם צָרִיף לְדַעַת, שְׂאֵלוֹ הַקְּלָפוֹת וְהַמְשָׁחִיתִים הַמְסַבְּבִים אוֹתוֹ, כִּי עַל־יָדֵי כָּל הַרְהוּר רַע שְׂאָדָם מֵהַרְהַר, חֵס וְשָׁלוֹם, בְּנֵאוּף, אוֹ עַל כָּל עֲבָרָה שְׂאָדָם עוֹבֵר בְּנֵאוּף, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, אוֹ עַל־יָדֵי דְבוּר רַע שְׂאָדָם מְדַבֵּר בְּנֵאוּף, עַל־יָדֵי־זֶה בּוֹרָא קְלָפוֹת וּמְשָׁחִיתִים, שְׂאֵלוֹ הַקְּלָפוֹת מִתְגַּבְּרוֹת עָלָיו, וְהוּא כָּל־כּוֹף שְׁבוּר וּבִדְכָאוֹן, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ לָמָּה — וְזוֹ הַסְּבָה.

וְלִכְּן אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל: מִצָּוָה גְּדוּלָּה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, כִּי הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הוּא עֹצֵם הַשְׂמִיחָה, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (דְּבָרֵי־הַיָּמִים א' טז, כו): "עַז וְחֲדוּדָה בְּמִקּוֹמוֹ", וְכֵן אוֹמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'), שְׁכָּל הַמַּחְלֹת וְהַחֲלָאִים רָעִים בָּאִים מִחֲמַת חֶסְרוֹן הַשְׂמִיחָה, וְכֵן סֵפֶר לָנוּ רַבְּנּוּ ז"ל (סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה י"ג), שְׁהַמְּלִךְ הָאֲכֹזֵר יָרָה בַּבַּת מְלִךְ עֲשָׂרָה חֲצִיִּים, שְׁכָּל חֵץ הָיָה מְשׁוּחַ בְּעֲשָׂרָה מִיָּנִי רַעַל וְאַרְס, וְכוּף נִפְלָה חֲלָשׁוֹת, שְׁזָה סוֹיֵב עַל כָּל מִיָּנִי פָּגַם־הַבְּרִית שְׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, שְׁעַל־יָדֵי־זֶה הַנְּשָׂמָה נוֹפְלֵת חֲלָשׁוֹת, וְאֲנַחְנוּ צָרִיכִים עֲכָשׁוּ לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׁנוֹזְכָה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק הָאֱמֵת, שְׂאָמַר: אָנִי מְרַפָּא אוֹתָהּ. וְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ אוֹמְרִים, בְּשַׁעָה שְׁרַבְּנוּ ז"ל סֵפֶר אֶת הַסְּפוּר, שְׁהַבַּת מְלִךְ נִפְלָה חֲלָשׁוֹת, וְאֲנִי מְרַפָּא אוֹתָהּ, הִרְאָה עַל עֲצָמוֹ, שְׁהוּא מְרַפָּא אוֹתָהּ.

רַבְּנּוּ ז"ל גִּלָּה לָנוּ עֲשָׂרָה מְזֻמּוּרֵי תְהִלִּים, שְׁזָהוּ תְקוּנָה גְּמוּרָה לְמִי שְׂאוּמְרוֹ, וְלִכְּן רְגִילִים אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ תְּכַף בְּבִקְרָה כְּשִׂמְסִימִים תְּפִלַּת שְׁחֲרִית, לוֹמַר עֲשָׂרָה מְזֻמּוּרֵי תְהִלִּים, וּמַה יֵּשׁ לְהַפְּסִיד? ! וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל: אִף שְׁזָה נִקְרָא תְקוּנָה קַל מְאֹד מְאֹד, רַק מִחֲמַת שְׂאֲנִי אֲמַרְתִּי אֶת זֹאת, לֹא יִרְצוּ לְקַיֵּם אֶת זֹאת, וְיָבוֹא לְאָדָם כָּל־כּוֹף קָשָׁה לְאֲמָרָם. רַבְּנּוּ ז"ל אוֹמַר (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כט), שְׁתְּקוּנָה הַכְּלָלִי הוּא סְגִלָּה לְפְרֻנְסָה.

ועל-כן, אחי ורעי היקרים! למה לא תרגילו עצמכם בכל בקר
אחר תפלת שתירית לומר 'תקוץ הכללי', שהוא תקוץ נפלא מאד
מאד, שרבונו ז"ל התפאר ואמר, שתקוץ כזה עדין לא היה בעולם,
וזהו הגורם שמחה, פי העשרה מזמורי תהלים, הם כנגד עשרה מיני
נגינה. ואם רבונו ז"ל אמר שזה תקוץ, עלינו להאמין כזה בתמימות
ובפשטות, ולאמרו בכל יום ויום.

כמו-כן ראו לשמח ביותר, שברוך הוא וברוך שמו זכותם
להיות אצל ציון רבונו ז"ל על-כל-פנים פעם בשנה בראש השנה,
אשר רבונו ז"ל אמר, שמי שהיה אצלו בראש השנה, צריך לשמח
כל השנה. והנה חלפו כבר כמה חדשים מאז שהייתם בראש השנה,
ועדין אתם עצובים וממרמרים ובדכאון, כל אחד עם תאוותיו, אך
מה תעזר העצבות והמרירות והמרה שחורה?! האם זה יקרב אתכם
יותר אל הקדוש-ברוך-הוא?! האם זה יביא אתכם יותר אל
הישועה?! אדרבה, זה יסבך אתכם מאד, פי כשאדם שמח, הוא
מעולם החרות, אומר רבונו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן י'): למה
בני-אדם כל-כף רחוקים מהקדוש-ברוך-הוא? פי אין להם ישוב
הדעת, ולמה אין להם ישוב הדעת? פי אינם שמחים. ולכן העקר
שאנחנו צריכים לראות — להתגבר על העצבות ולהיות רק
בשמחה, ואחד צריך לשמח את השני, וצריכים להרגיל עצמכם
לרקד אחר כל תפלה ותפלה. האר"י הקדוש אומר (שער הכוונות
בתחלתו): תפלה שהיא בעצבות, היא מסכנת מאד, ובפרט אם אדם
היה עצוב בתפלה, הוא יכול לפל לנוקבא דתהומא רבה אחר-כך,
פי הסמ"ך-מ"ם מאד מפחד מתפלה, ואם הייתם יודעים מעלת
יהודי, שבא אל הקדוש-ברוך-הוא בלב נשבר, ומתחיל לבכות:
"רבוננו של עולם, אני כל-כף רחוק ממך, רבונו של עולם, חטאתי
לפניך", ומפרט כל חטאיו, ובוכה: "רבוננו של עולם, נפלתי
בעצבות ובמרירות ובדכאון, רבונו של עולם, זה גורם לי שאין לי
שלוש-בית, שיש לי צרות מעצמי, מילדי, זה גורם לי, שיש לי
בעיות כלכליות, ואין לי פרנסה" וכו', ובוכה הרבה לפניו יתברך,
אין יכולים לתאר ולשער אל מה הוא יכול לזכות. אך דא עקא,

אֲשֶׁר י"ד תתקב בַּנְחָל קיט

שְׁהַעֲצָבוֹת וְהַדְּפָאוֹן שְׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם, זֶה שׁוֹבֵר אוֹתוֹ לְגַמְרִי, עַד שְׁמַתֵּיאֵשׁ לְגַמְרִי מַחֲיִיו.

רוֹאִים בְּנֵי-אָדָם, שֵׁשׁ בְּכִסֵּם מֵאוֹת יְהוֹמִים, וּמְרַב יְאוֹשׁ וְדַכְאוֹן מִשְׁלִיכִים יְהוֹמִים לְאָרֶץ, וְאוֹמְרִים: "מָה זֶה שָׁוָה לִי?!"
וּמָה תֹאמְרוּ עַל הָאָדָם הַזֶּה? הֲלֹא יֵשׁ לָךְ יְהוֹמִים, אִם אַתָּה מוֹכֵר יְהוֹלֹם אֶחָד, זֶה שָׁוָה הוֹן רַב, וּמְכַל שִׁכְן שְׁתַּמְכֹּר כַּמָּה וְכַמָּה יְהוֹמִים, וְאִיךָ תִלְךָ וְתִשְׁלִיכֶם מְרַב יְאוֹשׁ, הֲיִתְכֵן?! הֲלֹא הָאָדָם הַזֶּה הוּא בִלְתִּי שְׁפוּי בְדַעְתּוֹ.

וְעַכְשָׁו אֲשַׁאל אֶת כְּלֶכֶם: הֲאֵם אֵינְכֶם עוֹשִׂים אוֹתוֹ דְּבָר? !
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גָּתַן לָנוּ יְהוֹמִים — רַמ"ח מִצְוֹת עֲשֵׂה, שְׁיִכּוּלִים לְקִיּוֹם בְּכָל יוֹם: צִיצִית, תְּפִלִּין, מְזוּזָה, כְּשָׁרוֹת, שַׁבָּת, וּכְפָרֵט דְּבוּרֵי תוֹרָה וְתַפְלָה, שְׁכָל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא מַעֲלָה בְּפָנֵי עֲצָמָה, וְאָנוּ יִכּוּלִים לְמַלֵּא עֲצָמָנוּ בְּמִצְוֹת, הַשְׁוֹת הוֹן רַב מְאֹד, וּבְמִקּוֹם לְשִׂמְחָה עֲצָמָנוּ עִם כָּל הַטוֹב הַזֶּה, אָנוּ שׁוֹבְרִים וְרְצוּצִים...
אִם אָדָם הִזֶּה יוֹדֵעַ מַעֲלָתוֹ, שְׁיֹצֵא מִבֵּיתוֹ בְּכָל יוֹם לְבֵית-הַכְּנֶסֶת לְהַתְּפַלֵּל, וּלְבֵית-הַמִּדְרָשׁ לְלַמֵּד, וְכַמָּה מְלָאכִים מְלוּיִם אוֹתוֹ, וּמְכַרְיִזִים עָלָיו לְמַעֲלָה: אֲשֶׁרֵי הֵבֵן שְׁעוֹשֵׂה אֶת רְצוֹן הַמֶּלֶךְ, אִיזוֹ שְׂמִחָה הִיְתָה לוֹ!

הִבָּה וְנִסְתַּפֵּל בְּאַמֶּת, כְּשֶׁבֵא אֵיזָה נְשִׂיא מְאִיזוֹ מְדִינָה אוֹ מַעֲצָמָה גְדוֹלָה מְאֹד, הֲלֹא נַעֲרָכִים בְּעִבּוּרֵי יָמִים וְשָׁבוּעוֹת, עִם תְּאוּרָה מְפֹאָרָת וְתַפְאוּרָה, תְּהִלּוּכָה שֶׁל כְּלֵי זָמֵר וּמְנַגְנִים, אֲנָשִׁים יוֹצְאִים לַחוּץ לְהַתְּבוֹנֵן דְּקָה אַחַת עַל הַנְּשִׂיא, וְאִיזוֹ שְׂמִחָה מְמִלְאָת אֶת לִבָּם שְׁזָכוּ לָזֶה, וְאִין אִישׁ שָׁם עַל לֵב, מָה קוֹרָה לְמַעֲלָה בְּשָׂמִים כְּשִׁיהוּדֵי יוֹצֵא מִפֶּתַח בֵּיתוֹ, וּמְזַרְזוֹ עֲצָמוֹ לְרוּץ לְמִקְנָה לְטַבֵּל, כַּמָּה מְלָאכִים מְלוּיִם אוֹתוֹ, וְלְהַבְדִּיל, כַּמָּה וְכַמָּה מִיַּנִּי מִשְׁחִיתִים, אֲלָפִים וּרְבָבוֹת בְּמִסְפָּר, בְּדָלִים מְמֹנֵי. כִּי הַקְּלָפוֹת וְהַמְּשַׁחִיתִים הֵם כְּרוּחוֹת וְשָׂדִים, רוּחַ וּמִים אֵינָם מִתְּעַרְבִים לְעוֹלָם, וְלָכֵן כְּשֶׁאָדָם טוֹבֵל בְּמִקְנָה, הוּא נִכְנָס תַּחַת הַמִּים, וְהַרוּחַ עוֹלָה לְמַעֲלָה. וְלָכֵן הַמִּים מְטַהְרִים אֶת הָאָדָם מִכָּל מִיַּנִּי טְמֵאוֹת.

מִסְפָּר עַל אֵיזָה מְכַשֶּׁף גָּדוֹל, שֶׁעָשָׂה כְּשׁוֹף, רַחֲמֵנָא לִישׁוּבָן, וּמִי שֶׁנִּפְל בְּיָדוֹ, כְּשֶׁף אוֹתוֹ בְּכֻשָּׁפִים וְהִפִּילוֹ. פֶּעַם אַחַת שָׁאֵל הַמְכַשֶּׁף צְדִיק אֶחָד: לְמָה אָנִי רוֹאֶה אֲנָשִׁים שֶׁאֲנִי רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת לָהֶם כְּשׁוֹף, וְהֵם נִכְנָסִים לְתוֹךְ אֵיזָה מְבִנָּה וְיוֹצְאִים מִמֶּנּוּ, וְכָל כַּחוֹת הַטְּמֵאָה שֶׁאֲנִי רוֹצֶה לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם אֵינָם פּוֹעֲלִים עָלֵיהֶם? עָנָה וְאָמַר לוֹ הַצְדִּיק: כִּי הַמְבִנָּה הַזֶּה זֶהוּ מְקַנָּה, וּכְשֶׁיְהוּדֵי נִכְנָס לַמְקַנָּה, לֹא תוֹכֵל לַעֲשׂוֹתוֹ דָּבָר, כִּי מְקַנָּה מַצְלֵת מִכָּל הַמַּזִּיקִים.

וְלָכֵן, אַחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! תִּכְףּ-וּמְיָד כְּשֶׁאַתֶּם קָמִים בַּבֶּקֶר, תִּרְאוּ לְרוּץ לְטַבֵּל בַּמְקַנָּה, אֲשֶׁר אֵין מַעֲלָה נְשַׁגְבָּה מִזֶּה, וְאִם הָיִיתֶם רוֹאִים אֵיזוֹ תַהֲלוּכָה שֶׁל רַבָּבוֹת מְלֻאָכִים מְלוּוֶה אֶתְכֶם, לֹא הִיָּה עוֹבֵר עָלֵיכֶם יוֹם אֶחָד בְּלִי טְבִילָה. כְּמוֹ-כֵן אִם הָיִיתֶם יוֹדְעִים כְּמָה אֵלֶפֶי מְלֻאָכִים מְסַתְּפָלִים עָלֵיכֶם כְּשֶׁאַתֶּם מְנִיחִים תְּפִלִּין, מִתְּעַטְּפִים בְּצִיצִית, וּמִתְּפַלְּלִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵילוֹ שֶׁעָשׂוּעִים אַתֶּם גּוֹרְמִים לְמַעֲלָה בְּשָׂמִים, הָיִיתֶם רוֹקְדִים מְרַב שְׂמֻחָה. אִךְ לְצַעֲרֵנוּ הַרַב, אֲנַחְנוּ כָּל-כָּף שְׂבוּרִים וְרְצוּצִים, עַד שֶׁאֵינָנו מְאָמִינִים, כִּי אָנוּ עוֹשִׂים רָשָׁם בְּשָׂמִים. זֹאת הַסֵּמ"ך-מ"ם רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת לָנוּ, לְשַׁבֵּר אוֹתָנוּ בְּהַרְגָּשָׁה שֶׁאֵינָנו שְׂוִים — "מָה שְׂוָה הַשְּׁחֵרִית שְׁלִי, מָה שְׂוָה הַמְּנַחֵה וְהַעֲרִבִית שְׁלִי?!" זֶה מָה שֶׁהוּא רוֹצֶה, שְׂוָהיָה בְּעַצְבוֹת וּבְדַכְדוּף, וְאֶפְלוּ כְּשֶׁכָּבַר מִתְּפַלְּלִים, שְׂוָה לֹא יִהְיֶה עִם שְׂמֻחָה. רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּפִלָּה, סִימָן ע'): עַל-יָדֵי שְׂמֻחָה תְּבוֹא תְּפִלְתְּךָ בְּהִיכַל-הַמֶּלֶךְ, אִם אָדָם מִתְּפַלֵּל בְּשְׂמֻחָה, תְּפִלְתּוֹ נִכְנָסֶת בְּהִיכַל-הַמֶּלֶךְ. כְּתוּב בְּמִדְרַשׁ שׁוֹחֵר טוֹב (תְּהִלִּים ק') עַל הַפָּסוּק: "עֲבֹדוּ אֶת ה' הַיּוֹי"ה בְּשְׂמֻחָה", בְּשָׁעָה שֶׁאַתָּה מִתְּפַלֵּל אֶל אֱלֹהֶיךָ, תִּתְּפַלֵּל מִתּוֹךְ שְׂמֻחָה. וְכֵן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּפִלָּה, סִימָן פּא'): תְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּשְׂמֻחָה, הִיא עֲרֵבָה וּמִתְקָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְלָכֵן כְּשֶׁאָדָם בָּא לְהִתְפַּלֵּל אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל מְרַב שְׂמֻחָה.

כְּשֶׁאָדָם בָּא לְלַמֵּד, צָרִיךְ לְהִיּוֹת הַלְמוּד מְרַב שְׂמֻחָה. וְזֶהוּ שְׂכָתוּב (תְּהִלִּים טז, יא): "שִׁבַּע שְׂמֻחוֹת", אוֹמְרִים עַל זֶה חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פֶּרֶשָׁה ל', סִימָן ב'): שִׁבְעֵנוּ בְּחֻמֵּשׁ שְׂמֻחוֹת:

אֲשֶׁר י"ד תתקכ בַּנְחַל קכא

מקרא, משנה, תלמוד, תוספתא ואגדות; כשאתם לומד תורה, הוא צריך להיות כל-כף שמח. אך דא עקא שהיצר הרע תופס אותו על-ידי עצבות, כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'), שהיצר הרע מלביש עצמו במצוות, כדי לתפס את האדם. ולכן אפלו אדם יודע שהוא מלא חטאים ועוונות, עליו למסר נפשו להיות רק בשמחה. ולכן אומר רבנו ז"ל, שצריכים להתגבר להרחיק העצבות והמרה שחורה ממנו בכל כחו, ואפלו בגשמיות כל הבעיות והצרות הן מחסרון השמחה. אדם שממרמר ובדכאון, מוציא עצביו על אשתו וילדיו, ורב עם כל אחד ואחד, אבל אם הוא שמח, הוא שוחק מכל העולם כלו, ויש לו סבלנות ואריכות אפים לכלם, ואינו עושה עסק וענין מכל דבר.

פעם אחת בא יהודי אל ה'בעל התניא' ז"ע, והיה עצוב מאד, שאלו הרבי: למה אתה עצוב? וענה ואמר: אני רוצה להיות כדגמת משה רבנו, ולא הולך לי, ענה ואמר לו הצדיק: למה לא תהיה שמח, שאינך בלעם הרשע, תשמח עם זה, שהלא יכלת להיות בלעם הרשע. ובאמת אלו דברי רבנו ז"ל, שגלה לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפכ) על-פי דברי דוד המלך (תהלים לו, י): "ועוד מעט ואין רשע והתבוננת על מקומו ואיננו", שצריכים למצא את ה'עוד מעט' טוב שיש בנו, ששם איננו רשעים, "והתבוננת על מקומו ואיננו", ואז תנכחו, שכבר אינכם אותו אדם, כי עד כה הייתי שבור, רציץ ובדכאון, אבל אם אני מוצא בעצמי נקודת טובות, מה יש לי להיות בעצבות?! ולכן עלינו לקחת עצמנו בידינו, ורק להיות בשמחה.

וכן מצינו בדוד המלך, כשהולך את הספר תורה, כתיב ביה (שמואל-ב' ו'): "ודוד מכרפר בכל עז לפני הוי"ה", הוא קפץ ורקד ושמח בכל עז ותעצומות, ומיכל אשתו הסתפלה בחלון, "ותרא את המלך דוד מפזז ומקרקר לפני הוי"ה, ותבז לו בלבה"; היא בזתה אותו, אך דוד המלך לא התפעל. ואם לא די בזה, הוא חוזר הפיתה, והולך לברכה, והנה היא אומרת לו: "הלא אתה כאחד הריקים". נמצא, דוד המלך, אשר נקרא בזהר (משפטים קז.) 'בדחא דמלפא',

וְרָקַד לְפָנַי הַתּוֹרָה וְלְפָנַי יִשְׂרָאֵל, וְהָיָה כָּל-כָּף שָׂמַח, וְשָׁב לְבֵיתוֹ וְרָצָה לְבָרֶךְ אֶת אִשְׁתּוֹ, וְעוֹד קָלְלָהּ וּבִזְתָּהּ אוֹתוֹ, וּמָה הָיָה עֲנִשָּׁה? שְׁלֵא הָיָה לָהּ יְלָדִים. "וּלְמִיכַל בַּת שָׂאוּל לֹא הָיָה יָלֵד עַד יוֹם מוֹתָהּ" (שְׁמוּאֵל-ב' ו', כג); כִּי מִדַּת הַשְּׂמֵחָה הַיָּא גְדוּלָּה וְעֲצוּמָה בְּמָאֵד מְאֹד, וְרַבְּנוּ ז"ל סֵפֶר, שֶׁהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ הָיָה לוֹ הַכַּח הַזֶּה לְשִׂמְחָה אֲלָפִים וְרַבְּבוֹת עוֹלָמוֹת... הַלְּוָאִי שֶׁנִּזְכָּה לְשִׂמְחָה אֶת עֲצֻמְנוֹ, כִּי שְׂמֵחָה זֶה הַגְּאֻלָּה, וּבִזְהָ שְׂאָדָם שְׂמַח, הוּא גּוֹאֵל אֶת נַפְשׁוֹ מִכָּל מִינֵי קַלְפוֹת וּמִשְׁחִיתִים הַמְּסַבְּבִים אוֹתוֹ.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! הִנֵּה אָנוּ נִמְצָאִים עֹכְשׁוֹ בְּסוּפָם שֶׁל יָמֵי שׁוֹכְבֵי"ם, יָמִים אֵלּוּ מְסֻגְלִים לְתַקֵּן מָה שֶׁפָּגַמְנוּ בְּפָגַם הַבְּרִית, הֵן אֵין לָנוּ הַכַּח לְהַתְעַנּוֹת, אֲנַחְנוּ שְׁבוּרִים וְרִצּוּצִים, כָּל אֶחָד מֵהַמְּצַב הַכֹּסְפֵי שְׁלוֹ, מֵהַצַּד הַרוֹחֲנִי שְׁלוֹ, אִז לְכָל הַפְּחוֹת הַתַּקֵּן שֶׁלָּנוּ הַכִּי גְדוּל — לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְזוֹ הַעֲבוּדָה הַכִּי קָשָׁה לְאָדָם, כִּי אָדָם יָכוֹל לַעֲשׂוֹת כָּל הַעֲבוּדוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, אֲף לֹא לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי שְׂמֵחָה זֶה הַקְּדוּשָׁה, וְעֲצָבוֹת זֶה הַסְּטָרָא אַחְרָא, שְׂמֵחָה זֶה בְּרוּךְ, עֲצָבוֹת זֶה אַרוּר, וְאֵין בְּרוּךְ מִתְחַבֵּר לְאַרוּר, וְאֵין אַרוּר מִתְדַבֵּק בְּבְרוּךְ. שְׂמֵחָה זֶה אוֹר, עֲצָבוֹת זֶה חֹשֶׁךְ, וְאֵין חֹשֶׁךְ וְאוֹר מִתְעַרְבִים יַחַד, מְעַט מִן הָאוֹר דּוֹחָה הַרְבֵּה מִן הַחֹשֶׁךְ. יְהוּדֵי הַשְּׂמַח רַק קִצָּת, כְּבָר דּוֹחָה הַרְבֵּה מֵהַשְּׂקָר וְהַחֹשֶׁךְ. עֲצָבוֹת זֶה שְׂקָר, כִּכּוֹן, לְמָה תְּהִיּוֹ בְּעֲצָבוֹת?! וְאֵל תֹּאמְרוּ: "הֵן אָנוּ כָּל-כָּף רְחוּקִים מֵהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, הַכִּי צַד לֹא נִהְיָה בְּעֲצָב?! " לֹא וְלֹא! הַאִינְכֶם מְבִינִים, שֶׁכָּל זֶה עֲצַת הַסֵּם"ף-מ"ם, הַרוּצָה לְהַעֲבִירְכֶם עַל דַּעְתְּכֶם וְעַל דַּעַת קוֹנְכֶם, וּלְהַפְּיִלְכֶם בְּבֶאֱר שַׁחַת. וְלִכֵּן, אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, אִם אָנוּ מְקַרְבִים אֶל רַבְּנוּ ז"ל, עֲלִינוּ לְשִׂמְחָה בְּמָאֵד מְאֹד, אֲף שְׁעוּבָרִים עֲלִינוּ מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קעז): אַתֶּם צְרִיכִים לְשִׂמְחָה מְאֹד, שְׂיֵשׁ לְכֶם רַבִּי כְּזֶה, וּמָה הַסִּימָן שֶׁאֲנַחְנוּ בְּאַמַּת מְקַרְבִים לְרַבְּנוּ? אִם אָנוּ שְׂמֵחִים, אֲף אִם אֵינְנוּ שְׂמֵחִים, סִימָן שֶׁאֵין לָנוּ אֲמוּנַת חֻכְמִים.

חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים מְסֻפְרִים (עֵין בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה פּו, סִימָן ד'), שֶׁכְּאֲשֶׁר יוֹסֵף הַצַּדִּיק הִשְׁלִיךְ לְבֵית-סֵהֶר, אֲף שֶׁבְּאַמַּת לֹא עָשָׂה

אֲשֶׁר י"ד תתקכ בְּנַחֵל קכג

מאומה, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן מַה מְצִינֵנוּ? יוֹסֵף הַצַּדִּיק שָׁמַח, הוּא הָיָה רוֹקֵד וְעֵלִיז. וְהִנֵּה רָאָה שְׁנֵי מִצְרַיִם שְׂרוּיִים בְּדַכָּאוֹן וּבְעֲצָבוֹת, וּמִי הֵם הָיִו? שֶׁר הַמִּשְׁקִים וְשֶׁר הָאוֹפִים, אִם הָיִינוּ בְּמָקוֹם יוֹסֵף, הָיִינוּ יוֹשְׁבִים שְׁבוּרִים וּרְצוּצִים, מַה עָשׂוּ לָנוּ? ! אֵיךְ הִפִּילוּ אוֹתָנוּ בְּפַח כְּזֶה עַל לֹא עוֹל בְּכַפְּנוֹ? ! אֵךְ יוֹסֵף הַצַּדִּיק אֵינְנוּ לוֹ דְּאָגוֹת אַחֲרוֹת, אֲלֹא לְשִׂמְחָה וְלְשִׂמְחָה אַחֲרִים, וְהִנֵּה הִסְתּוֹבֵב שָׁם, וְרָאָה שְׁנֵי אֲנָשִׁים עֲצוּבִים, אֲפִלוּ שֶׁהָיוּ גוֹיִים, אֵךְ לֹא הָיָה יָכוֹל לְסַבֵּל עֲצָבוֹת, וְשָׂאֵלֶם: מִדּוּעַ פְּנִיכֶם עֲצוּבִים הַיּוֹם? ! וְדוֹכְבֶּם וְחִזְקֶם וְכוּ', כִּידוּעַ כָּל הַסְּפוּר; כִּי יוֹסֵף הַצַּדִּיק אָחִז בְּשִׁלְמוֹת שְׂמִירַת-הַבְּרִית, וּמִי שֶׁתָּמִיד שׁוֹמֵר עַל בְּרִיתוֹ — הוּא תָּמִיד שָׁמַח, וּמִי שֶׁפָּגַם בְּבְרִית, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, הוּא תָּמִיד מְדַכָּא וּבְעֲצָבוֹת וּבְמִרְרוֹת. רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קס"ט): אִם אָדָם שָׁמַח, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ שׁוֹמְרוֹ מִפָּגַם הַבְּרִית. וְלָכֵן רוֹאִים, שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם מְאֹד שׁוֹנֵא אֶת הַשְּׂמִחָה, וּמְאֹד מִפְּחַד מִיְהוּדִים הַמְּאֲמִינִים בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יְהוּדִים שֶׁחִזְקִים בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְהִנֵּה בְרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, בְּקִהְלָה שְׁלָנוּ אֲנָשִׁים מְדַבְּרִים גְּלוּי מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יְלָדִים מְדַבְּרִים מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר זֶהוּ דְבַר פְּלֵא נוֹרָא וְאִים, וְאֵת זֹאת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֵינוּ יָכוֹל לְסַבֵּל, שְׂאֵנוּ חִזְקִים בְּאֲמוּנָה בְּבוֹרָא כָּל עוֹלָמִים, וְהֶאֱמוּנָה וְהַבְּטָחוֹן הַזֶּה מְבִיאִים לְשִׂמְחָה אֲמִתִּית, כִּי שְׂמִחָה וְאֲמוּנָה עוֹלוֹת בְּקִנְיָה אֶחָד, אִם אָדָם מְאֲמִין בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי אֲפִלוּ שְׂעוּבָרִים עָלָיו כָּל יְסוּרִים שְׂבַעֲוֹלָם, הוּא שָׁמַח, כִּי יוֹדַע שֶׁזֶה כְּפָרַת עוֹנוֹת. וְלָכֵן רָאוּ לְהִתְגַּבֵּר עַל הָעֲצָבוֹת וְהַמְרָה שְׁחוֹרָה בְּכָל עֵז וְתַקְּףָה, וְהִרְחִיקוּ עֲצָמְכֶם מִן הַיְאֹשׁ וְהַדַּכָּאוֹן כְּמוֹ שְׂבוּרָחִים מֵאֵשׁ שׁוֹרֶף, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂבוּרָח בְּכָל יוֹם לְמָקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שָׁם בְּגִי-אָדָם, וְגוֹנֵב חֲמֵשׁ דְּקוֹת לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵף שְׂפָה בְּעוֹלָם הַזֶּה נִרְאָה חֲמֵשׁ-דְּקוֹת כְּדָבָר פְּעוּט, אֲבָל לְמַעַלָּה בְּשָׂמִים זֶה מְרַעֵשׂ עוֹלָמוֹת, וְאֵינְנוּ לְתֹאֵר וְאֵינְנוּ לְשַׁעַר אֵיזוֹ הַצְּלָחָה נִצְחִית הִיא זֶה.

נָא וְנָא רָאוּ לְחִזּוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, דִּיקָא בְּיָמִים אֵלוֹ. וְעַקֵּר הַתִּשׁוּבָה שְׁלֵמָה — לְשִׂמְחָה וְלְשִׂמְחָה וְלְשִׂמְחָה, כִּי

אם אָנוּ שְׂרוּיִים בְּעֶצְבוֹת, זֶה מְרָאָה שְׂעָרִין לֹא חֲזַרְנוּ בְּתִשׁוּבָה, עֲדִין
 אֵינָנוּ מְעֲרִיכִים מֵהַ זֶה קִיּוֹם הַמְצֻוֹת, מֵהַ זֶה זֶקֶן וּפְאוֹת, מֵהַ זֶה
 מְזוּזָה, צִיצִית וּתְפִלִּין, מֵהַ זֶה שִׁבְתָּ, אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
 חֶלֶק א', סִימָן יז), שִׁבְשִׁבְתָּ צְרִיכִים לְרַקֵּד וּלְשַׁמַּח כָּל רַגַע וְרַגַע, כִּי
 שִׁבְתָּ הִיא שְׂמָא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (זֶהר חֶלֶק ב' פח:), וְלָמָּה אָנוּ רַבִּים
 כָּל הַשִּׁבְתָּ, לָמָּה אֵינָנוּ שֹׂמְחִים בְּשִׁבְתָּ?! לָמָּה אָנוּ מְבַלְיִים אֶת הַזְּמַן
 אֲזוֹ בְּשִׁנְיָה וּבְכַטְלָה, וְאֵינָנוּ מְרַגִּישִׁים אֶת הָאוֹר וְהַנֶּעֱם שֶׁל שִׁבְתָּ?!
 אִם הֵינּוּ יוֹדְעִים מֵהַ זֶה שִׁבְתָּ, הֵינּוּ עֲרִים כָּל הַשִּׁבְתָּ. לָמָּה מְכַנְיִים
 אֲדָם שֶׁהוּא 'שׁוֹמֵר שִׁבְתָּ', כִּי 'שׁוֹמֵר' הֵינּוּ שֹׁצְרִיךְ לַעֲמֹד עַל הַמְשָׁמֵר,
 שְׂלֵא יִכְנָסוּ כָּל מֵינֵי מַחְבְּלִים וּמְזִיקִים לְשִׁטַּח הַשְּׂמִירָה שְׁלוֹ, וְאִם-כֵּן
 כְּשֶׁאֲדָם שֹׂמֵחַ כָּל-כֶּף כָּל הַשִּׁבְתָּ: "בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֲנִי שׁוֹמֵר שִׁבְתָּ",
 אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שִׁבְתָּ קיט:): כָּל הַשׁוֹמֵר שִׁבְתָּ מִחֲלָלוֹ, אֵל
 תִּקְרִי מִחֲלָלוֹ, אֶלָּא מַחֲוִיל לוֹ, הַשׁוֹמֵר שִׁבְתָּ, אֶפְלוּ עֲבַד עֲבוּדָה זָרָה
 כְּדוֹר אָנוּשׁ — מוֹחֲלִים לוֹ. וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן שִׁיְהוּדֵי אֵינָנוּ חֲשׂוֹד
 לַעֲבַד עֲבוּדָה זָרָה, יְהוּדֵי יֵשׁ לוֹ שְׂכָל, וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאַלִּילִים.
 וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבוּעוֹת כט:): כָּל הַכּוֹפֵר בְּעֲבוּדָה זָרָה,
 כְּאֵלוֹ קָיָם אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה; וְלִכֵּן לֹא בַחֲנָם שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (בְּרַכּוֹת נז:): אֶפְלוּ הַרִיקָנוּ שִׁבְתָּ מְלֵאִים מְצֻוֹת כְּרַמּוֹן;
 אֶפְלוּ יְהוּדֵי שְׂמִסְכָּן רִיק לְגַמְרֵי, חוֹשְׁבִים שְׂאִין בּוֹ כְּלוּם, אֲבָל הוּא
 מְלֵא מְצֻוֹת כְּרַמּוֹן. וְכַתּוּב מִגּוֹרֵי הָאֲר"י ז"ל, שִׁבְתָּ כְּרַמּוֹן יֵשׁ תְּרִי-ג
 גִּרְעִינִים, הֵינּוּ אֶפְלוּ אֶחָד רִיק לְגַמְרֵי, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא מְלֵא מְצֻוֹת
 כְּרַמּוֹן, אֵיךְ זֶה יָכוֹל לֵהִיוֹת? אֶלָּא חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים: כָּל
 הַכּוֹפֵר בְּעֲבוּדָה זָרָה כְּאֵלוֹ קָיָם כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה. רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר
 (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן פ'), שְׂאָנוּ מוֹצְאִים, שְׂאֶפְלוּ רְשָׁעִים גְּדוֹלִים
 שְׂנֵצְטוּוּ לְהַמִּיר דָּתָם, וּמְסֵרוּ נַפְשָׁם, הַעֲקָר לֹא לְהַכְנִיעַ לְמַלְכוּת
 הַרְשָׁעָה, אֵלּוֹ הֵם צְדִיקִים. וְלִכֵּן כְּתוּב (ישעיה ס, כא): "וְעַמֶּךָ כָּלֵם
 צְדִיקִים"; לְזֹאת עֲלִינוּ לְמַסֵּר נַפְשֵׁנוּ לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת,
 וְזֶה הַצְּדִיק הָאֲמֵת, שֶׁדָּן אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל לְכַף זְכוּת. מִשָּׁה רַבְּנוּ
 כְּשֶׁנּוֹלַד, כְּתוּב בּוֹ (שְׁמוֹת ב, ב): "וַתֵּרָא אֹתוֹ כִּי טוֹב", שְׂנַתְמֵלֵא כָּל
 הַבֵּית אוֹר, כִּי מִשָּׁה אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל הִנֵּה (מְנַחֵם סה:), מִשָּׁה רַבְּנוּ,
 הַצְּדִיק הָאֲמֵת, חֲפִץ רַק בְּטוֹב שֶׁל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל. וְאֵלּוֹ הַסֵּמ"ך-מ"ם

— כל כח הטמאה שלו הפּרד ומשל, ולהפיל את נשמות ישראל, כי הוא שונא את כל יהודי.

ולכן ראו להתחיל לרקד ולשמח. וזאת תדעו, כי דומם, צומח, חי, מדבר, זה לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא, אם רואים רשעים ארורים שמציקים לזולת, הם שליחים ממרום, ולכן עלינו לשוב בתשובה, וכיצד? על-ידי שמחה, תשובה הבאה משמחה היא תשובה אמיתית. ועקר מעלת הבכיה, שאדם בוכה מתוך שמחה ולא מיאוש. כי מה ההפרש בין לב נשבר לעצבות? לב נשבר שצועק לפניו יתברך: "רבונו של עולם, אני רחוק ממך, אני מבטיח שאחזור בתשובה שלמה". ומה זו עצבות? שאדם בכעס עליו יתברך — למה אין לי דבר זה ודבר זה וכו', הוא כל-כך שבור ומלא כפירות ואפיקורסות, אם אדם היה מכניס בעצמו אמונה פשוטה בו יתברך, שהקדוש-ברוך-הוא נמצא ואין בלעדיו יתברך, תמיד היה רוקד. וזאת היתה עבודת אברהם, יצחק ויעקב, שהחזירו את האמונה בעולם. אברהם אבינו חפר בארות, יצחק אבינו חפר בארות, באו פלשתים וסתמו אותם. ומוכא בשם צדיקים, מה היו הבארות שחפרו? הם חפרו בארות שמגלים את האמונה, הם חדשו חדושים כאלו שמגלים את האמונה. רבנו ז"ל אומר (סיי-מוהר"ן, סימן שצה), שאברהם אבינו כתב אלפי ספרים באמונה, וכן יצחק, וכן יעקב כתב גזמאות ספרים. ואמרתי פעם בדרך צחות: למה אומר רבנו ז"ל, שיעקב חפר גזמאות ספרים? אלא יעקב אבינו היו לו שנים-עשר שבטים — מפיצים, והיו יכולים להפיץ תורתו. ובפרט נפתלי, שהיה זריז גדול כאילה שלוחה (בראשית מט, כא).

אחי ורעי היקרים! עליכם לראות להפיץ את אור רבנו ז"ל, וזה צריך להיות כל המחמשת שבה שלנו — איך יכולים להחזיר אמונה בעם ישראל, איך יכולים לשמח את נשמות ישראל. אלפי אלפים משפחות הם עניים מרודים, ואין הפרוטה מצויה בכיסם, ילדים הגיעו לשפל המצב, שיגונבים דברי מאכל, מרב עני ודחקות. ולכן לא בחנם שעם ישראל כל-כך בעצבות ובדכאון. ולכן מצוה על כל אחד מאנשי שלומנו לצאת להפיץ. ולא סתם, אלא

לְשֹׁמֵחַ אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלִדְבַר עֲמָהֶם דְּבוּרֵי אַמּוּנָה, לְקַחַת כְּלֵי זֶמֶר וּלְשִׂמְחָם, זוּ הַמְצָנָה הַכִּי גְדוֹלָה.

וּמִסְפָּרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תַּעֲנִית כג.) עַל הָאֲמוּרָא רַב בְּרוּקָא, שְׂאֵלֵהּוּ הַנְּבִיא הָיָה רָגִיל אֶצְלוֹ, וְיִצְאוּ לְטִיִּל בְּשׁוּק, שְׂאֵל רַב בְּרוּקָא לְאֵלֵיהּוּ הַנְּבִיא: הֵיִשׁ כָּאֵן אַנְשִׁים שְׂהֵם בְּנֵי עוֹלָם הָבֵא? וְעָנָה אֵלֵיהּוּ בְּשִׁלְיָהּ. וּלְפִתַּע רָאָה מִרְחוֹק שְׁנֵי אַנְשִׁים קָרְבִים וּבָאִים, וְאָמַר לְרַב בְּרוּקָא: שְׁנֵיהֶם בְּנֵי עוֹלָם הָבֵא. וְרַץ רַב בְּרוּקָא אַחֲרֵיהֶם לְשִׂאָלָם: מַה מַּעֲשִׂיכֶם? וְעָנּוּ וְאָמְרוּ: אֵינְשֵׁי בְדוּחֵי אָנָן, אֲנַחְנוּ מִשְׂמַחִים יְהוּדִים, הֵיכָן שְׂאָנוּ רוּאִים יְהוּדִים רַבִּים — אָנוּ מִשְׁלִימִים בִּינֵיהֶם. וְאִם-כֵּן רוּאִים לְמָה יְכוּלִים לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי מִדַּת הַשְּׂמִחָה — לְעוֹלָם הָבֵא מִמָּשׁ. בְּבֵית — לְשֹׁמֵחַ אֶת הָאִשָּׁה וְהַיְלָדִים, כִּי טָבַע שֶׁל אִשָּׁה שְׂהִיא מְמַרְמֶרֶת מְאֹד, וְכַמְאָמְרָם ז"ל (תְּמוּרָה טז.): אִשָּׁה, כְּשֶׂאִין לָהּ תְּבוּאָה בַּתּוֹךְ הַבַּיִת, מִיָּד הִיא מִתְּפַרְצָת; עַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַכְנִיס אֲוִירָה שֶׁל שְׂמִחָה, וּלְשֹׁמֵחַ אֶת כָּל בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה. אִךְ הַסֵּמ"ך-מ"ם אֵינוֹ נוֹתֵן שְׂתֵהֲיָה הַשְּׂמִחָה שְׂרוּיָה, וְעוֹשֶׂה כָּל מִינֵי תַחֲבוּלוֹת הָעֶקֶר לְהַשְׁבִּית הַשְּׂמִחָה. וְכֹךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יְבָמוֹת סג.): כָּל אָדָם שְׂאִין לוֹ אִשָּׁה שְׂרוּי בְּלֹא שְׂמִחָה; וְלִכֵּן הַסֵּמ"ך-מ"ם זֶה לְצַנִּינִים בְּעִינָיו, שְׂבָנֵי הַנְּעוּרִים מִתְּחַתָּנִים וְנִצּוּלִים מִחֻטָּאִים. וְהֵנָּה כַּיּוֹם, שְׂהַדוּר פָּרוּץ כָּל-כּוֹךְ, מַה יַּעֲשֶׂה הַבֵּן שְׂלֹא יַחֲטֹא?! וְזֶה כְּקוֹצִים בְּעִינֵי הַסֵּמ"ך-מ"ם, אֲשֶׁר בְּאֶמֶת זֶה הַפְּתָרוֹן לְהַצִּיל אֶת הַנֶּעֱר, זֶה הַפְּתָרוֹן שְׂנַחֲיָה חַיִּים קְדוּשִׁים.

וְלִכֵּן הָעֶקֶר לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה עֲכָשׁוּ בֵימֵי שׁוֹכְבֵי"ם, וְעֶקֶר הַתִּשׁוּבָה — לְהִיּוֹת בְּשְׂמִחָה. וְאָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל לְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוּמְנוּ: אִם תִּהְיֶה בְּשְׂמִחָה, לֹא תִרְאֶה פְּנֵי גִיהֵנוֹם. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קיט), שְׂאִין עוֹלָם הַזֶּה, אֲלֹא כְּפִי הַנִּרְאָה פֶּה זֶה הַגִּיהֵנוֹם, אִם אָדָם תָּמִיד שְׂמֵחַ, אֵינְנוּ נִמְצָא בְּעוֹלָם הַזֶּה רַק בְּעוֹלָם הָבֵא, וְרוּאָה רַק רוּחַנִיּוֹת אֱלֹקוֹת, וְשֵׁם הוּא רַק שְׂמֵחַ. וְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּתַפְקִידוֹ וּבְמִקְצוּעוֹ צְרִיף לְשֹׁמֵחַ וּלְשֹׁמֵחַ אַחֲרָיו.

מִלְמַד בְּכַתֵּה צְרִיף לְהַכְנִיס שְׂמִחָה בְּתַלְמִידִים, וְאִזּוּ הַיְלָדִים

יִקְשִׁיבוּ לַחֲמֵר בְּשִׁמְחָה וּבְחֶשֶׁק, הַהוֹרִים בְּבֵית יְכַנְסוּ שְׂמֵחָה בְּיַלְדִים וְכוּ', וְכָל אֶחָד וְאֶחָד יַעֲבֹד עַל מִדַּת הַשְּׂמֵחָה, שְׂיִהְיֶה שְׂמֵחַ וְטוֹב לָב, הַתְּפִלָּה שְׁלוֹ בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת צְרִיכָה לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה עִם קוֹל וְחִיּוֹת, הַלְמוּד צְרִיף לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה. כְּשֶׁנִּכְנְסִים לְהִיכַל הַיְשִׁיבָה — מַה שׁוֹמְעִים? שָׂרִים אֵת הַגְּמָרָא בְּנִגּוּן נִפְלָא בְּיוֹתֵר: "אָמַר רַבָּא", "אָמַר אַבְיִי", שָׂרִים שְׂמוֹת שֶׁל תַּנְאִים וְאִמּוֹרָאִים, "אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן בְּרַי יוֹחָאִי" וְכוּ', שְׂמֵחִים עִם כָּל תַּנָּא וְאִמּוֹרָא. רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, חֶלֶק ב', אוֹת צְדִיק, סִימָן כ'): עַל-יְדֵי הַזְּכָרֹת שְׂמוֹת הַצְּדִיקִים, יְכוּלִים לְהַכְיִיא שְׁנוֵי בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, הֵינּוּ לְשִׁדּוּד הַטֶּבַע, שְׁדוּד הַמַּעֲרָכָה, כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה וְלוֹמֵד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, מְרַגֵּשׁ כָּל מֵינֵי טַעֲמִים בְּעוֹלָם, הוּא חַי עִם פְּרִשְׁתַּת הַשָּׁבוּעַ. כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה וְגוֹרֵס פֶּרֶק אוֹ שְׁנַיִם מְשָׁנָה, זֶה חַיּוֹת לְנִשְׁמָה, כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְלַמֵּד דָּף גְּמָרָא אֵיזָה זִיו וְנֶעֱם וְעַרְבוּת יְרֵגִישׁ. אִם אָדָם לוֹמֵד הַלְכָה בְּכָל יוֹם, אֵיזָה נֶעֱם הוּא זֶה? וְלָכֵן אַל תִּהְיֶה בְּטֻלָּנִים, הִנֵּה יוֹם וְהִנֵּה לַיְלָה, הִנֵּה שָׁבוּעַ וְהִנֵּה חֹדֶשׁ, וּמֵאוּמָה אֵין בְּיַדֵּינוּ, וּמִדּוּעַ? כִּי אָנוּ שְׁבוּרִים וְרְצוּצִים, הָאֵם זֶה יַעֲזוֹר לָנוּ? הַתְּבוּנָנוּ מַה הִיָּה לָנוּ אֶתְמוּל? כָּל הַיּוֹם הֵינּוּ בְּעַצְבוֹת וּבְדַכְאוֹן. וְלָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּנְחוּמָא שְׂמִינֵי ב'): אֵין הַשְּׂמֵחָה מִמְתַּנֵּת לְאָדָם, לֹא כָּל מִי שְׂשִׂמַח הַיּוֹם שְׂמֵחַ לְמַחֵר; מַה אַתָּה יוֹדֵעַ מַה יִּהְיֶה לְמַחֵר?! וְלָכֵן אָנוּ מְחִיבִים לַיְלִף בְּדַרְכֵי אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב, שְׂגָלוּ אֵת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לַעֲם יִשְׂרָאֵל, וּבְרַגַע שְׂמַגְלִים לַעֲם יִשְׂרָאֵל אֵת הַבוֹרָא יַתְּבַרְךָ שְׂמוֹ, נִכְנָסֶת שְׂמֵחָה בְּאָדָם. וְלָכֵן רְאוּ מַעֲכָשׁוּ לְהַרְגִיל עַצְמְכֶם לְדַבֵּר אֵלָיו יַתְּבַרְךָ, וְאַל תִּהְיֶה בְּטֻלָּנִים, כִּי כָּל דַּבּוּר וְדַבּוּר שְׂאֵתֶם מְבַקְּשִׁים אֵת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — נִשְׁמָע וְנִתְקַבֵּל. וְאִם עֲדִין רוֹאִים שְׂלֹא נִתְקַבְּלוּ הַתְּפִלוֹת, צְרִיכִים לִידַע שְׂהַתְּפִלוֹת אֵינָן הוֹלְכוֹת לְרִיק, כִּי כֵּן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'): עַכְשָׁו נִרְאָה שְׂהַתְּפִלוֹת אֵינָן עוֹשׂוֹת רֶשֶׁם, אִף בְּאֵמַת הַצְּדִיקִים בּוֹנִים מִזֶּה הִיכָל, וּכְשִׁיגְמֵר הַהִיכָל, אַז תִּכְנָסוּ בּוֹ וְתִרְאוּ נִפְלְאוֹת.

לְזוֹת, נָא וְנָא רְאוּ לְצֵאת לְשָׂדֶה לְהַתְּבוּרָד לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאַגְב, אִם אַתֶּם מִתְּפַלְלִים, תַּעֲשׂוּ עִמָּדֵי חֶסֶד וְתַתְּפַלְלוּ גַם עָלַי, אָנִי

זָקוּק לִישׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת מְאֹד, תִּרְאוּ לְאִיזָה פֶּח הַפִּילוּנִי. בְּעֶבֶר הֵינּוּ מוֹדְעִים לַמִּשְׁגַּל עֲלִילַת דָּם, עֲלִילַת רֶשַׁע, עֲלִילַת שָׂוָא, אֲךָ אֵין אִישׁ רוֹצֵה לְהֶאֱמִין, שְׁגָם עֲכָשׁוּ נַעֲשֶׂה כְּזֹאת, אוֹתוֹ הֶמֶן שֶׁהִיא לְפָנֵי מֵאֲתִים שָׁנָה, הוּא קָיָם גַּם הַיּוֹם, אוֹתָהּ גְּבַרְת בְּשֵׁנוּי אֲדַרְתָּ. וְלִכֵּן תִּתְפַּלְלוּ בְּעֵבֹרֵי, שְׁאֲזֹכָה לְצֵאת מִהַפֶּח, שְׁנֹזְכָה לְרַקֵּד בְּיַחַד וְלִשְׁמַח בְּיַחַד, וְנִהְיֶה בְּשִׁבְת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וּבְזִכּוֹת הַתְּפִלוֹת שֶׁלָּכֶם וְהַשְׁמָחָה שֶׁלָּכֶם, תִּזְכּוּ לְהִבְיֵא אוֹתִי אֲלֵיכֶם, וּמָה גַם תְּבִיאוּ אֶת הַשְּׂכִינָה אֲלֵיכֶם, כִּי הַשְּׁמָחָה זֹה הַשְּׂכִינָה, אִם אָדָם שָׁמַח, הוּא מוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה לְזֶה הָעוֹלָם, וְאִם הַשְּׂכִינָה פָּה — הַכֹּל פָּה. וְלִכֵּן הִלַּל אָמַר: אִם אָנִי כָּאֵן — הַכֹּל כָּאֵן, וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כב): אָנִי זֶה הַשְּׂכִינָה, אָנִי זֶה הַנְּשִׁמָּה, אִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פָּה — הַכֹּל פָּה. עֲלֵינוּ לְחִיוֹת עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְדַבֵּר אֶחָד עִם הַשְּׂנִי מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלַחֲזֹק אִישׁ אֶת רַעְהוּ.

סֵפֶר לִי יְהוּדֵי אֶחָד בְּזִקְנוּתוֹ (כְּכֹר אֵינוּ חַי הַיּוֹם), כִּיצַד הַתְּקַרֵּב לְרַבֵּנוּ ז"ל? הוּא הָיָה רְגִיל לְהִכָּנֵס לְבֵית-הַכְּנֶסֶת שֶׁל חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב בְּוִרְשָׁא — בֵּינֵת פּוֹלִין, וּפְעַם אַחַת שָׁמַע שְׂיִהוּדֵי מְדַבֵּר לִיהוּדֵי שְׂנִי: "אֲחִי, נִפְלֵת בְּדַעְתְּךָ? תִּקוּם! רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר, שְׂצָרִיכִים לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה, קוּם לָךְ, וְהִיָּה שְׁמַח. הֲאִם בְּזֶה שְׂתִּהְיֶה עֲצוּב יוֹעִיל לָךְ? ! הֲלֹא תִסְתַּבֵּף יוֹתֵר וְיוֹתֵר", וְכֵךְ נִסָּה לְשַׁכְנְעוֹ לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה, עַד שֶׁשְׂנִיָּהֶם הִחֲלוּ לְרַקֵּד, וְהָיָה עוֹמֵד מִן הַצַּד וְאֵינוּ מֵאֲמִין לְמִרְאֵה עֵינָיו, דְּבָר כְּזֶה לֹא רָאָה בְּשׁוּם מְקוֹם בְּעוֹלָם, שְׂנִי יְהוּדִים רוֹקְדִים יַחַד, וּמַדּוּעַ? כִּי הָאֶחָד שָׁמַח אֶת זוּלָתוֹ וְהוֹצִיאוֹ מֵעֲצוּבוֹת וּדְכָאוֹן. וְהִיָּהוּדֵי הַהוּא הַתְּקַרֵּב מֵאֵז לְרַבֵּנוּ ז"ל, וְלֹא נָח וְלֹא שָׁקֵט וְהִתְחַתֵּן, וְגַר בְּאוּמָן תִּשְׁע וַחֲצֵי שָׁנִים, וְסֵפֶר לִי רַבִּי לױ יִצְחָק ז"ל, שֶׁהוּא הִפִּיר אֶת הִיָּהוּדֵי הַזֶּה, אֵיךְ יָשַׁב אֲצֵל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ז"ל וּבְכָה בְּכָל יוֹם. נִמְצָא מְכַל זֶה, בְּחֹר צְעִיר אֲשֶׁר הַתְּקַרֵּב לְרַבֵּנוּ ז"ל, רַק עַל-יְדֵי שֶׁשָׁמַע שְׂיִהוּדֵי אֶחָד מִחֲזֹק יְהוּדֵי שְׂנִי, זֶה נִקְרָאת אֶהְבָּה אֲמִתִּית, כְּשֶׁמִּחֲזֹקִים אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי בְּאֲמוּנָה בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

עוֹבְרִים עֲלֵינוּ מְשֻׁבְּרִים וְגִלִּים, וְרוֹאִים שְׂאֵלוֹ הַרְשָׁעִים עוֹשִׂים חֵיל, וּיְכוּלָה לְהִכָּנֵס מִחֲשֻׁבָּה זָרָה: צְדִיק וְרַע לוֹ, רֶשַׁע וְטוֹב לוֹ

אָשֶׁר י"ד תתקכא בנחל קכט

(בְּרִכּוֹת ז), אָשֶׁר אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יג), שְׂרָבִים נִתְפָּקְרוּ מִזֶּה, צָדִיק שֶׁדְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵין לוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כְּלוּם, רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכֹלָם כִּנְגִידוֹ וּמְדַבְּרִים עָלָיו, וְאֶף-עַל-פִּי כֵן מִתְחַזֵּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֶף שְׂרוּדָפִים אוֹתוֹ כָּל-כָּף. וַיֵּשׁ לְעַמַּת זֹאת גִּנְבַּ, גִּבּוּהַ מְבֹזֶה, חֲדָל אִישִׁים, גּוֹזֵל לְעֵינַי כָּל, וְהֵנָּה הוּא מְקַבֵּל כְּבוֹד גָּדוֹל מְאֹד? ! וְאֲנָשִׁים נִשְׁבְּרִים מִזֶּה, אֶף אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סד): כְּשֵׁיִשׁ לִיהוּדֵי אֲמוֹנָה, הוּא עוֹבֵר עַל הַכֹּל, וַיּוֹדֵעַ שְׂאִין לוֹ קִשְׁיוֹת עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכֹל אָשֶׁר עוֹשֶׂה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַכֹּל לְטוֹבָה, יֵשׁ הַרְבֵּה דְבָרִים שְׂאִינְנוּ מְבִינִים, אִם נִחְיֶה בְּצוּרָה כְּזוֹ, נִהְיֶה שְׂמֵחִים וְעֵלְיִזִּים, וְזֶה יִקְרַב אוֹתְנוּ זֶה לְזֶה.

וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד, רְאוּ לְשִׂמְחַת כָּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְלְצִאֵת בְּרַקוּד: "י"ה זְכוּת אֲבוֹת תִּגַּן עָלֵינוּ", וּבְזִכּוֹת הַשְּׂמֵחָה, וּבְזִכּוֹת הָאֲבוֹת הַקְדוּשִׁים: אֲבָרְהָם, יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, וּבְזִכּוֹת מִשֶּׁה וְאַהֲרֹן, וּבְזִכּוֹת יוֹסֵף וְדוֹד, נִזְכֶּה בְּקִרְוֹב מְאֹד לְרֵאוֹת בְּגִלּוּי שְׂכִינָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוֹמְכֶם בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

י"ד תתקכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ"ה שְׁבֹט ה"תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשִׁי שְׂלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגְּרָמִים בְּעִיר מִיאֲמִי, הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! הַשְּׁבוּעַ אֲנוּ קוֹרְאִים פְּרִשַׁת מַחְצִית הַשָּׁקֶל. מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל כּוֹתֵב (לְקוּטֵי הַלְכוֹת, צִיצִית, הַלְכָה ז', אוֹת ט'), שְׁעַל בֵּן צָרִיכִין לְתַן מַחְצִית הַשָּׁקֶל דִּיקָא וְלֹא שָׁקֶל שְׁלָם, לְהוֹרוֹת שְׁכָל אַחַד מִיִּשְׂרָאֵל צָרִיף לְחַבְרוֹ לְהַצְטַרֵף עִמּוֹ; הֵינּוּ שְׂיִהוּדֵי צָרִיף לְדַעַת, שֶׁהוּא רַק חֲצִי, וְהוּא צָרִיף לְעוֹד יְהוּדִי, הֵינּוּ אָדָם אֲסוּר לוֹ לְחַשֵּׁב שֶׁהוּא כְּבָר הִגִּיעַ אֶל שִׂיא הַשְּׁלָמוֹת, וְלִכֵּן כְּבָר אֵינּוּ צָרִיף אֶת אַחֲרִים. אָשֶׁר בְּאַמַּת זוֹ טְעוּת. כִּי עַם יִשְׂרָאֵל כָּלָם הֵם קוֹמָה אַחַת, אַחַד צָרִיף

את השני, יהודי אחד אינו יכול להיות בלי יהודי שני, כלנו בני אברהם, יצחק ויעקב, כלנו קבלנו את התורה בהר סיני, אפלו הנשמות עד סוף כל הדורות היו בהר סיני, כמו שכתוב (דברים כט, יד): "את אשר ישנו פה היום, ואשר איננו פה היום", כל הנשמות ישראל היו בהר סיני וקבלו את התורה, ולכן אומרים חכמינו הקדושים (עין סנהדרין כו.), שעם ישראל לקחו על עצמם ערבות, שאחד יהיה ערב לשני. מהי הגלות, למה אנחנו סובלים גלות כל-כף קשה? אומרים חכמינו הקדושים (יומא ט:): מקדש ראשון למה חרב? פי עבדו עבודה זרה, בר מינן, והיה גלוי עריות, רחמנא לצלן, והיתה שפיכות דמים, רחמנא לישזבן. מקדש שני — עם ישראל למדו הרבה תורה, וחרזו בתשובה, וראו כבר מה גרמו העוונות שעשו, אזי שנו מעשיהם, ומדוע בכל זאת חרב? אומרים חכמינו הקדושים: מפני שנאת חנם, שאחד שנא את זולתו, ומסימת הגמרא: ועדין מרקד בינן (עין יומא סט:); עדין העון הזה רוקד בינינו, ואנחנו עדים, שמזה אלפים שנה, שעם ישראל בגלות, רק מחמת שנאת חנם, שאחד אינו יכול לסבל את זולתו, זו הגזענות שיש בינינו כמה שנחזר בתשובה, כמה שנעשה דברים טובים, כל זמן שלא נוציא מאתנו את השנאה הנוראה הזו, עדין אנחנו מסתוכבים בעולם הדמיון, עולם התהו.

רבנו ז"ל אומר (ספר-המדות, אות קללה, סימן א'): אדם הרגיל בקלות, הוא מעולם התהו, וכן להפך: הרגיל בכבדה, הוא מעולם התקון; מה זה עולם התהו? לפני בריאת העולם היה תהו ובהו וחשך על פני תהום, לא ראו כלום, לא היה שום דבר בעולם, היתה ערבוביה, אור וחשך, חשך ואור, ולכן אפלו היום אחר הבריאה, אם אדם מסגל לקלל את השני, זה סימן שבא מעולם התהו, ולהפך כשאדם מברך את כלם, סימן שהוא מעולם התקון; הגלות זה תהו ובהו, חשך ואור מערבים זה בזה, ואין מפרידים בין האור ובין החשך, וזו הגלות הגדולה שמסתוכבים בחשך, אין רואים אלקות, פי באמת אם אדם היה זוכה לישוב הדעת אמתי, היה מרגיש איד שכל הבריאה כלה זה אלקות: דומם, צומח, חי, מדבר, זה לבוש לגבי אין סוף ברוך הוא, ואין דבר בלי הקדוש-ברוך-הוא, הכל זה

אֲשֶׁר י"ד תחקכא בַּנְחַל קלא

אַלְקוֹת וְאַלְקוֹת זֶה הַכֹּל. וְלָמָּה אֵינְנוּ זוֹכִים לְרְאוֹת אֶת זֹאת? כִּי אֵין בֵּינֵינוּ שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אֵין בֵּינֵינוּ בְּרָכָה, כִּי אֲנוּ נִמְצְאִים בְּעוֹלָם הַתְּהוֹ, אֵינְנוּ רוֹאִים אַלְקוֹת, אוֹר וְחֶשֶׁךְ מְעַרְב בֵּינֵינוּ.

וְזֶה הַסֶּכֶל הַכִּי גָדוֹל שְׁאֲנוּ סוֹבְלִים, וּמִמְתִּינִים לְהַגְאָלָה, שְׂבוּא יָבוֹא מִלֶּךְ הַמְּשִׁיחַ, וְיֵאִיר לָנוּ אֶת הָאוֹר אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, אֲזִי יִהְיֶה עוֹלָם הַתְּקוּוֹן, וְכָל אֶחָד יוֹכֵל לְהִתְאַחַד עִם הַזוּלָת, וְתִהְיֶה אַהֲבָה גְדוֹלָה אֶחָד עִם הַשְּׁנִי, וְאֶחָד יוֹכֵל לְבָרֵךְ אֶת זוּלָתוֹ, לֹא תִהְיֶה גּוֹזְעֵנוֹת אַרוּרָה. הִנֵּה אֲנַחְנוּ רוֹאִים כְּשֶׁחֶשֶׁךְ — מַה קוֹרֶה? אֶחָד פּוֹגֵעַ בְּשְׁנֵי, מִכָּה אֶת זוּלָתוֹ, כִּי אֵין רוֹאִים הֵיכָן לְלַכֵּת, אֲשֶׁר כָּל זֶה בָּא מִחַמַּת הַחֶשֶׁךְ, כִּי אִם הִיָּה אוֹר, הִיָּה יוֹדְעִים לְהֵיכָן לְפָנוֹת, וְלֹא הִיָּה פּוֹגְעִים זֶה בְּזֶה. וְלָכֵן כְּתוּב, שְׂקִדְם בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ, יָבוֹא אֵלֵיהוּ הַנְּבִיא, "הִנֵּה אֲנִכִי שׁוֹלַח לָכֶם אֶת אֵלֵיהוּ הַנְּבִיא לְפָנַי בּוֹא יוֹם הַיְוִ"ה הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא" (מִלְאֲכִי ג, כג), קָדְם הַגְּאָלָה עַל-יַדִּי מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ, יָבוֹא תַחֲלָה אֵלֵיהוּ הַנְּבִיא. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֲדוּת ח, ז), שְׂאֵלֵיהוּ הַנְּבִיא בָּא — לֹא לְרַחֵק וְלֹא לְקָרֵב, אֶלָּא לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בְּעוֹלָם; וּבְרַגַע שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּין עִם יִשְׂרָאֵל, אֲזִי נִהְיֶה כְּלָנוּ מוֹכָנִים לְגֵאָלָה.

לְזוֹאת, אַחִי וְרַעֲי הַיְקָרִים! עֲלֵינוּ לַעֲבֹד עַל נִקְדָּה אַחַת — אִם רְצוֹנֵנוּ לְהַגְאָל, הַעֲקֹר לַעֲקֹר מֵאַתְּנוּ אֶת הַגּוֹזְעֵנוֹת הָאַרוּרָה, שְׂבָאָה מִהַסֶּמ"ךְ-מ"ם. וּמִי זֶה הַסֶּמ"ךְ-מ"ם? שָׂרוּ שָׁל עֲשׂוּ, אֲשֶׁר כְּתוּב בְּזִהַר הַקְּדוֹשׁ (חֶלֶק א' לה): בְּשַׁעַה שֶׁהִנָּחַשׁ בָּא אֶל חֲנוּה, וְהִסִּיתָה לְאָכַל מֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, רָכַב עָלָיו הַסֶּמ"ךְ-מ"ם, בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן בְּרֵא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִלְאָךְ מְשַׁחִית שְׁנִקְרָא סֶמ"ךְ-מ"ם, שְׂעִבּוֹדָתוֹ הִיא לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר אֶת אַלְקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, לְהַפְרִיד בֵּין הַבְּרִיאָה, עַד שְׂבַנִּי אָדָם יְרִיבוּ בֵּינֵיהֶם. הוּא הִיָּה הָרֵאשׁוֹן שֶׁעָשָׂה פְּרוּד בֵּין אָדָם לְחֲנוּה, הוּא הֵלֵךְ וְהִסִּיתָ אֶת חֲנוּה: "וַיֹּאמֶר הַנָּחַשׁ אֶל הָאִשָּׁה לֹא מוֹת תָּמוּתוּן, כִּי יוֹדַע אֱלֹקִים, כִּי בַיּוֹם אֲכַלְכֶם מִמֶּנּוּ, וְנִפְקַחוּ עֵינֵיכֶם, וְהִיִּיתֶם כְּאֱלֹקִים יוֹדְעֵי טוֹב וְרַע" (בְּרֵאשִׁית ג, ה), הוּא הִסִּיתָה — אֶת בְּעֶצְמָךְ יְכוּלָה כְּבִיכּוֹל לְהִיּוֹת כְּאֱלֹקִים. הוּא הִיָּה כּוֹפֵר בְּעֵקֶר, וְרָצָה לְנִתְקָה מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִמִּילָא גְרַם פְּרוּד בֵּינָה לְבֵין בְּעֵלָה — אָדָם, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גְרַשָּׁם מִגֵּן-עֵדֶן,

קִלְבֵּי אֲשֶׁר יִיָּד תַּחֲקֹכָא בְּנַחֲל

וְיִצְאוּ לַחוּץ, וְסָבְלוּ מֵה שֶׁסָּבְלוּ. וּמֵאֵז כָּל הַבְּרִיאָה סוֹבְלָת. וּבְאֵמֶת דְּרָךְ הַטוֹב לְהִיטִיב — הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רָצָה לְהִיטִיב עִמָּנוּ, לְהִיטִיב עִם כָּל הַבְּרִיאָה, לוֹלֵי הַנְּחֹשׁ שֶׁרָכַב עָלָיו הַסַּמ"ךְ-מ"ם, הִיָּתָה כָּל הַבְּרִיאָה מְשֻׁלְמָת. לְמֵדִים מִכָּל זֶה, שֶׁהַקְּלֵפָה שֶׁל הַסַּמ"ךְ-מ"ם הִיא — לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים, וְלִכְנֹן הִיָּה הוּא הַרְאֵשׁוֹן לְהַפְרִיד בֵּין אָדָם לַחַיָּה, עַד שֶׁנִּתְגַּרְשׁוּ מִגֵּן-עֵדֶן, וְסוֹבְלִים עַד הַיּוֹם סָבַל רַב מְאֹד — כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (חֲלִין קִלְט:): הֶמֶן מִן הַתּוֹרָה מִנֵּין? דְּכַתִּיב (בְּרֵאשִׁית ג, יא): "הֶמֶן הָעֵץ" — כָּאֵן מְרַמֵּז הֶמֶן. וּבֵאוּ נְבִין מֵה הַקָּשֶׁר שֶׁל הֶמֶן עִם עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, שֶׁהַסַּמ"ךְ-מ"ם הִסִּית אֶת חַיָּה לְאָכֹל מִמֶּנּוּ? אֵלָּא רַבֵּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'): כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁכָּל מְאוּרְעוּתוֹ הֵם לְטוֹבָתוֹ, זֹאת הַבְּחִינָה הִיא מַעֲיֵן עוֹלָם הַבָּא; כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁכָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו — בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי הוּא חַי בְּגֵן-עֵדֶן. אִם אָדָם יוֹדֵעַ שֶׁכָּל הַחוּלְפָּה עָלָיו — טוֹב רַע, רַע טוֹב, הַכֹּל זֶה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שׁוּם דְּבָר אֵינּוּ יָכוֹל לְשַׁבְּרוֹ, כִּי מֵאֵתוֹ לֹא תִצָּא הַרְעוּת וְהַטּוֹב, מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יוֹצֵא לֹא רַע וְלֹא טוֹב, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא עֹצֵם הָאוֹר.

וְאָמַר מוֹהֲרַנ"ת ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, כְּלָאֵי הַפָּרָס, הַלְכָה ב'): מֵה הִיָּה הַפָּגָם שֶׁל הַנְּחֹשׁ, שֶׁעָלָיו רָכַב הַסַּמ"ךְ-מ"ם, שֶׁרָצָה שֶׁחַיָּה תֹאכֵל מֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְתֹאכִיל אֶת בַּעֲלָה — אָדָם? אֵלָּא רָצָה שֶׁיַּעֲשׂוּ הַפָּרֶשׁ בֵּין טוֹב לְרַע, כִּי אִם לֹא הָיוּ אוֹכְלִים מֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, לֹא הִיָּתָה מְצִיאוֹת כְּזוֹ שֶׁל טוֹב וְרַע, אֵלָּא הֵינּוּ דְבוּקִים תָּמִיד בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֵינּוּ אוֹכְלִים רַק מֵעֵץ הַחַיִּים, וְהֵינּוּ חַיִּים לְעוֹלָם, הֵינּוּ מְרַגְּשִׁים אוֹר אֱלֹקִי. וְכִמוֹ שְׂאוּמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כא): כְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּק עֲצָמוֹ רַק בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, הוּא חַי חַיִּים נְצַחִים, אֲשֶׁר אֵין עוֹד נֶעֱם, אֵין עוֹד זִיו וְתַעֲנוּג כְּאָדָם שֶׁמְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְרַגֵּשׁ רַק אֱלֹקוֹת, אֵינָה יָפִי שֶׁל חַיִּים הֵם! שְׂאֵין לוֹ מְאוּמָה, רַק הַבוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׂמוֹ! וְהוּא הֵכִי מְאֹשֶׁר בְּחַיָּו; אֲבָל הַנְּחֹשׁ, שֶׁעָלָיו רָכַב הַסַּמ"ךְ-מ"ם, לֹא יָכוֹל הִיָּה לְסַבֵּל

אֲשֶׁר י"ד תתקכ"א בַּנְחָל קלג

את זאת, על-כֵּן הכְּשִׁילָה לְאָכַל מֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְהִיא גְרָמָה שָׁגַם אָדָם יָאכַל, וְזֶה הַמְּשִׁיךְ עֲלֵיהֶם מִיָּתֵהּ וּקְלָלָהּ. "וַיֹּאמֶר מִי הִגִּיד לָךְ כִּי יֵרֵם אֶתָּה, הַמֶּן הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְבָלְתִי אָכּוֹל מִמֶּנּוּ אֲכַלְתָּ?! " (בראשית ג, יא) — פה מְרַמֵּז הַמֶּן, כָּל קַלְפַת הַמֶּן הִיָּתֵה לְהַפְרִיד בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלִכְּנֹן אָמַר (אֶסְתֵּר ג, ח): "יִשְׁנֹו עִם אֶחָד מִפְּזָר וּמִפְּרָד בֵּין הָעַמִּים". עִם יִשְׂרָאֵל מִפְּזָרִים, זוּ הַקְּלָפָה שָׁלוּ.

מי זה הַמֶּן? נִכְדֹו שֶׁל עֲמֶלֶק, שֶׁהִיָּה נִכְדֹו שֶׁל עֶשָׂו, שֶׁהָשָׂר שָׁלוּ הוּא הַסֵּמ"ך-מ"ם. וְלִכְּנֹן הַמֶּן נִתֵּן שְׁקָלִים לְאַחֲשׁוּרוֹשׁ, שֶׁיִּהְיֶה אֵת כָּל הַיְּהוּדִים. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מַגִּלָּה יג): גְּלוּי וְיָדוּעַ לִפְנֵי מִי שָׁאָמַר וְהִיָּה הָעוֹלָם, שֶׁעֲתִיד הַמֶּן לְשַׁקֵּל שְׁקָלִים עַל יִשְׂרָאֵל, לְפִיכֹף הַקְּדִים שְׁקָלֵיהֶם לְשַׁקְּלוֹ. הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צָוָה אֵת עִם יִשְׂרָאֵל: "זֶה יִתְּנוּ כָּל הָעוֹבְרֵי עַל הַפְּקוּדִים מִחֲצִית הַשְּׁקָל בַּשְּׁקָל הַקְּדָשׁ" (שְׁמוֹת ל, יג), כָּל יְהוּדֵי צָרִיף לְהִבְיָא חֲצִי שְׁקָל לְעַבֹדֶת בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ; וּמֵהַשְּׁקָלִים הֵלְלוּ קִנּוּ קַרְבָּנוֹת. בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִקְרִיבִים שְׁנֵי כִּבְשִׁים, אֵת הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּבֶּקֶר, וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי בֵּין הָעֲרֵבִים (שְׁמוֹת כט, לט). מֵהֵיכֵן קִנּוּ אֵת הַכֶּבֶשִׁים? מֵהַכֶּסֶף הַזֶּה שֶׁנִּכְנַס מִכָּל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּתְּנוּ כָּל אֶחָד מִחֲצִית הַשְּׁקָל. הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָב הַרְחֵמֵן וְאוֹהֵב אֵת עִם יִשְׂרָאֵל וְרוֹצֵה רַק לְהִיטִיב לָנוּ. אָבֵל אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בְּזֶה הָעוֹלָם, וְלֹא יִמְלֹט שְׂאָדָם לֹא יָבוֹא לִיְדֵי חֲטָא וְעוֹן. וְלִכְּנֹן צָוָה הַבּוֹרָא יִתְּבַרַךְ שְׁמוֹ לְהִבְיָא בַּבֶּקֶר כֶּבֶשׂ, שֶׁזֶּהוּ קַרְבֵּן תָּמִיד שֶׁל בֶּקֶר, כְּדֵי לְכַפֵּר עַל חֲטָאֵינוּ שֶׁחֲטָאנוּ, חַס וְשָׁלוֹם, כָּל הַלֵּילָה, וּבְעָרֵב הִבִּיאוּ עוֹד קַרְבֵּן תָּמִיד שֶׁל בֵּין הָעֲרֵבִים, "אֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֲרֵבִים", לְכַפֵּר עַל חֲטָאֵינוּ שֶׁחֲטָאנוּ, חַס וְשָׁלוֹם, מִשָּׁךְ הַיּוֹם. לְמִדִּים מִכָּאן, מַעֲלַת הַשְּׁקָלִים שֶׁהִבִּיאוּ עִם יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁכַּן וּלְבֵית-הַמִּקְדָּשׁ, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רָאָה כְּבָר, שֶׁעֲתִיד הַמֶּן לְבוֹא וְלַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה חַס וְשָׁלוֹם, תְּבוֹא גִזְרַת כְּלִיּוֹן, לְזֹאת הַקְּדִים לְצִוּוֹת אֵת עִם יִשְׂרָאֵל, שֶׁיָּבִיֵא כָּל אֶחָד מִחֲצִית הַשְּׁקָל תְּרוּמָה לְהוֹנִיָּה, וְכַפִּי שְׁבָאָר מוֹהֲרָנִי תִּזְלֵ, יְהוּדֵי צָרִיף לְדַעַת, שֶׁהוּא חֲצִי, וְהוּא צָרִיף גַּם אֵת הַחֲצִי הַשֵּׁנִי, הוּא זְקוּק לְעוֹד יְהוּדִי, וְלֹא שִׁיף לֹאמֹר: "אֲנִי אֲשַׁב בְּחֻדְרֵי וְאֶעֱבֹד כָּךְ אֵת

קלד אָשֶׁר י"ד תתקכא בַּנְחָל

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֶתְפַּלֵּל כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה, אֶתְבַּדֵּד עִמּוֹ יְתַבְרַךְ, אֶתְמִיד בַּתּוֹרָה, וְשְׁלוֹם עָלַי נִפְשִׁי". לֹא וְלֹא! כָּל יְהוּדֵי צָרִיף לְדַאג לַיהוּדֵי שְׁנֵי. אָנִי בַלְעֲדֵי יְהוּדֵי שְׁנֵי, אֵינְנִי יְכוּל לְהִתְקַיֵּם, שְׁנֵינוּ חֲצִי. וְכַךְ עִם כָּל יְהוּדֵי וַיהוּדֵי עָלִינוּ לְדַעַת, שֶׁהוּא הַחֲצִי הַשְּׁנֵי שְׁלָנוּ.

בְּרֵאשׁ וּבְרֵאשׁוֹנָה יֵשׁ לָנוּ מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "פְּרוּ וּרְבוּ" (בְּרֵאשִׁית א, כב), הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָמַר (שֵׁם ב, יח): "כִּי לֹא טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבֶדוּ, אֲעֲשֶׂה לוֹ עֵזר וְכִנְיָדוּ", הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רָאָה, שֶׁאָדָם בְּעֲצָמוֹ אֵינְנוּ טוֹב, וְצָרִיכִים לְהִתְחַתֵּן, צָרִיכִים אֲשֶׁה; הַזֶּהר הַקְדוּשׁ אֹמֵר (אֲדָרָא זוטא רצו): כָּל זְמַן שֶׁאָדָם לֹא הִתְחַתֵּן, הוּא פֶּלַג גּוּף — חֲצִי גּוּף, הַחֲצִי הַשְּׁנֵי זֶה אֲשֶׁתּוֹ. כָּל זְמַן שֶׁאָדָם אֵינוֹ נָשׁוּי הוּא רַק חֲצִי. וְלִכֵּן אָנוּ רוּאִים, שֶׁהֵמֶן עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם, שִׁיְהִיו אֲלָפִים וְרַבְּבוֹת רַבְּבוֹת רוּקִים וְרוּקוֹת, וְאֵינוֹ נוֹתֵן לְהִתְחַתֵּן, אֵינוֹ נוֹתֵן שִׁימְצָאוּ זֶה אֶת זֶה, לוֹ עֲדִיף שִׁיְהִיו פְּרוּדִים, כִּי בְּזֶה מְכַשִּׁילָם בְּעוֹנוֹת חֲמוּרִים, וְלִכֵּן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רסד): דַּעוּ לְכֶם, שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם יַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם שִׁיְהִיהוּ רִיב בֵּין אִישׁ וְאִשָּׁה, כְּדֵי שִׁיְתַפְּרְדוּ וַיִּתְגַּרְשוּ, אֲשֶׁר זֶה מַעֲשֵׂה סֵמ"ךְ-מ"ם לְשִׁבְרֵי אֶת בְּתֵי יִשְׂרָאֵל, וְלַעֲשׂוֹת מְרִיבוֹת בַּבַּיִת, וְלַהֲפֹךְ — אֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פט), שֶׁהַצְּדִיק הוּא הַשְּׂדֵכֶן, הַמְשַׁדֵּךְ כָּל הַשְּׂדוּכִים. הַצְּדִיק הוּא מִשֶּׁה רַבֵּנוּ, אֲשֶׁר מְחַבֵּר אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל יַחַד, וּמַהוּ כַחוֹ שֶׁל מִשֶּׁה? שֶׁהַחֲדִיר בְּעַם יִשְׂרָאֵל: "וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשְּׁבוֹת אֶל לְבָבָהּ, כִּי הִנֵּי"ה הוּא הָאֱלֹקִים, אֵין עוֹד מְלַבְּדוּ", אָדָם צָרִיף לְהַכְנִיס אֶת הַיְדִיעָה הַזֹּאת בְּתוֹךְ לְבוֹ, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא וְאֵין בַּלְעֲדֵיו נִמְצָא, אִזּוּ יֵשׁ שְׁלוֹם-בַּיִת.

רַבֵּנוּ ז"ל אֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רסה): הַבַּעַל וְהָאִשָּׁה לְמַעַלָּה בְּשָׂמִים הֵם נִשְׁמָה אַחַת, כִּינֵן שִׁיּוּרְדִים לְזֶה הָעוֹלָם — מִתְפַּצְּלִים; הַזְּכָר יוֹרֵד דֶּרֶךְ זוג הוֹרִים אַחַד, וְהָאִשָּׁה יוֹרֵדֶת דֶּרֶךְ זוג אַחֵר, וְעַד שֶׁמוּצָאִים אַחַד אֶת הַשְּׁנֵי, זֶה לוֹקַח זְמַן. עַד כְּדֵי כָּהּ, שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סְנֵהֲדָרִין כב): קָשָׁה זְוֹגוּ שֶׁל אָדָם כְּקָרִיעַת יָם סוּף. בְּעַת קָרִיעַת יָם סוּף הָיָה קְטָרוּג גָּדוֹל מְאֹד — הִלְלוּ עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה וְהִלְלוּ עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, כָּהּ לְפָנֵי כָּל

אֲשֶׁר י"ד תתקכא בַּנְחַל קלה

שדוּךְ שְׁנַגְמַר, בָּא הַסֵּמ"ךְ-מ"ם וּמְנַסָּה לְהַפְרִיד בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שְׁלֹא יִתְחַתְּנוּ, אַךְ בֵּינָן שְׁזוּכִים לְהִתְחַתֵּן וּלְהִקָּים בֵּית, צְרִיכִים לְשַׁמֵּר בְּמֵאד מְאֹד עַל שְׁלוֹם-בֵּית, צְרִיכִים לְהִקָּפִיד בְּמֵאד מְאֹד שְׁלֹא לָרִיב בְּבֵית, כִּי זֶה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, שְׁעוֹשָׂה פְרוּד בְּתוֹךְ בְּתֵי יִשְׂרָאֵל. וְכִמוּ שְׁרַבְנוּ ז"ל אוֹמֵר (ספֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן טו): בְּמִקּוֹם מְרִיבָה — שֵׁם הַשֵּׁטֶן; הַשֵּׁטֶן שֶׁזֶה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, אֵינּוּ יָכוֹל לְסַבֵּל שְׁנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל גָּרִים בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה, וְחַיִּים חַיִּים טוֹבִים וְנֹצְחִיִּים, כְּאֵדָם וְחִוָּה קֵדָם הַחֲטָא, הוּא מְכַרֵּחַ לְהַפְרִיד בִּינֵיהֶם, וּמִזֶּה בָּא, שְׁאֵנוּ רוֹאִים, לְצַעֲרָנוּ הָרַב, שְׁיִשָּׁנָם כָּל-כָּף הַרְבֵּה גִטִּין וְגִרוּשִׁין, אוֹ הָאִשָּׁה עוֹזְבַת אֶת הַבַּיִת, אוֹ הַבַּעַל נוֹטֵשׁ הַכֹּל.

וּבְזֶה שְׁיִהוּדֵי זוֹכָה וְנוֹתֵן מַחְצִית הַשֶּׁקֶל, בְּזֶה הוּא מְכַנִּים שְׁלוֹם, כִּי הוּא מְרָאָה אֲשֶׁר הוּא רַק חֲצִי, אֵין בִּי שְׁלֵמוֹת עַד שְׁאֲתַחַתֵּן. וְלִכְּן מְצֻוֶה גְדוּלָה מְאֹד לְדַאֵג שְׁכָל הַרְגָּקִים וְהַרְגוּקוֹת יִתְחַתְּנוּ, וְזוֹ עֲבוּדַת הַצְדִּיק שֶׁהוּא הַשְּׂדֵכֵן, וְעַמֵּל קְשׁוֹת לְשִׁבֵר דְּלִתוֹת נַחֲשֶׁת, כְּדֵי לְחַבֵּר בֵּין אִישׁ לְאִשָּׁה. וְלִכְּן שְׂדֵכ"ן רְאִשֵׁי תְבוֹת (תְּהִלִּים קו, טז): כִּי שְׂבִיר דְּלִתוֹת נַחֲשֶׁת; הַצְדִּיק שׁוֹבֵר דְּלִתוֹת נַחֲשֶׁת וּפְלִדָּה, הַעֲקָר שְׁיִמְצָאוּ זֶה אֶת זֶה, וְדוֹאֵג שְׁכָל הַרְגָּקִים וְהַרְגוּקוֹת יִתְחַתְּנוּ, וּמוֹסֵר נַפְשׁוֹ גַם אַחֲרֵיכֶן שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם-בֵּית, כְּדֵי שְׁגַדַע שְׁאֲנַחְנוּ רַק חֲצִי, הַבַּעַל חֲצִי וְהָאִשָּׁה חֲצִי, וּבְיַחַד נַעֲשֶׂה שְׁלָם.

כְּמוֹ-כֵן הוּא גַם בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁצְרִיכִים לְאַהֵב זֶה אֶת זֶה, וְלִדְעַת שְׁכָל אֶחָד וְאֶחָד הוּא רַק חֲצִי, וְהִיְהוּדֵי הַשְּׁנִי הוּא גַם-כֵּן רַק חֲצִי, וּבְיַחַד זֶהוּ יְהוּדֵי שְׁלָם. וְזוֹ עֲקִירַת הַגְּזַעֲנוֹת הָאֲרוּרָה שְׁיִשׁ בִּינֵינוּ הַיּוֹם: אֲשֶׁכְּנִזִּים, סְפָרְדִּים, חֲסִידִים, לִיטְאִים, וּבֵין הָאֲשֶׁכְּנִזִּים יִשָּׁנָם פְּרוּדִים: חֲסִידִים אֵינָם סוֹבְלִים לִיטְאִים, לִיטְאִים אֵינָם סוֹבְלִים חֲסִידִים, בֵּין הַלִּיטְאִים יִשָּׁנָם הַרְבֵּה פְּלָגִים פְּלָגִים, בֵּין הַחֲסִידִים יִשׁ הַרְבֵּה מְאֹד חֲסִידִיוֹת, שְׁאֲחָד אֵינּוּ יָכוֹל לְסַבֵּל אֶת זוּלָתוֹ, בֵּין הַסְּפָרְדִּים יִשׁ הַרְבֵּה פְּלָגִים: זֶה תּוֹנִיסְאִי, זֶה עֵירָקִי, זֶה תִּימָנִי, זֶה פְּרָסִי וְכוּ' וְכוּ', וְגַם בְּתוֹךְ הַעֲדוֹת בְּתוֹכָן יִשָּׁנָן מְרִיבוֹת וְכוּ', כָּל עַם יִשְׂרָאֵל פְּרוּדִים זֶה מִזֶּה, הִיְתַכֵּן?! מַה זֶה צְרִיף לְהִיּוֹת?! זוֹ עֲבוּדַת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם — 'הַפְּרֵד וּמְשַׁל'. סֵמ"ךְ-מ"ם הֵינּוּ שְׁשִׁים עַל אַרְבָּעִים

קלו אשר י"ד תתקכא בנחל

(סמ"ך — ששים, מ"ם — ארבעים), הטמאה תמיד רבה — אני יותר ממך, אני ששים אתה ארבעים וכו', כל אחד רוצה להיות יותר מהשני, זו הטמאה, זה המלאך רע שנקרא סמ"ך-מ"ם, שאחד מנסה להשתלט על השני, אשכנזים מנסים להראות שידם היא על העליונה, הספרדים מנסים להראות שהם למעלה, החסידים מנסים להראות שידם היא על העליונה, וכן הליטאים מנסים להראות שהם למעלה וזולתם למטה. וכך נעשה בכל מקום, עד שהיום גם בדעת רבנו ז"ל יש כל-כך הרבה פלגים, שכל אחד צועק: "אצלי האמת", ורבים ומתקוטטים, ואין יודעים באמת היכן האמת, כל אחד צועק: "אני באמת ואתה בשקר, או אתה שקרן, אני באמת" וכו', בכך מה עושים?

זו המצוה של מחצית השקל, שאנחנו מקדימים כבר בתחלת חדש אדר, וכמו שאומרים חכמינו הקדושים (שקלים א, א): באחד באדר משמיעין על השקלים. למה באחד באדר? אדר הוא חדש השמחה. כמאמרם ז"ל (תענית כט.): משונכנס אדר מרבים בשמחה, אם היינו פלנו שמחים, ולא סתם שמחים, אלא 'משונה פרייליך', היינו דבוקים בהקדוש-ברוך-הוא, פי אצלו יתברך פתוב (דברי-הימים א' טז, כז): "עז וחדנה במקומו", שם זו רק שמחה, ולכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כד): מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, אין זו סתם עצה שתהיה שמח, ואל תהיה שבור, אלא זו מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, ולא סתם מצוה, אלא מצוה הכלולה מכל המצוות. שמחה עולה על כל העבודות, ומדוע? רבנו ז"ל אומר (ספר-המדות, אות שמחה, סימן א'): כשאדם עושה מצוה בשמחה, זה סימן שלבו שלם לאלקיו; אם אדם תמיד שמח, ורוקד מרב שמחה, שזכה היום להניח תפלין, זה סימן שלבו שלם עם בוראו, אם אדם שמח — "יש לי מזוזה על פתח ביתי", זה סימן שלבו שלם עם אלקיו. אם אדם שמח — "אני אוכל רק כשר", ומקפיד מאד שלא לאכל טרפות, חס ושלום, זה סימן שלבו שלם עם אלקיו. אם אדם שומר שבת — זה מגלה טהר לבבו. ולכן שמחה היא היסוד ביהדות, ובלי שמחה אנחנו מסכנים, אנחנו

אָשֶׁר י"ד תתקכא בַּנְחָל קלז

בְּקִטְנוֹת הַדַּעַת, וְאִזּוּ יִשְׁנֶן מְרִיבוֹת. וְגַם בְּתוֹךְ בְּרִסְלָב יִשְׁנֶן מְרִיבוֹת, וּמְדוּעַ? כִּי אֵינְנוּ מְקַבְּלִים אֶת בֶּן הַשְּׂמֻחָה, הַנִּכְלָל בְּמִקְוֵי הַשְּׂמֻחָה, הַעוֹסֵק לְקַשְׁרָנוּ אֶל יְסוּד הַשְּׂמֻחָה. רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), שֶׁהַצְּדִיק הוּא מְנַח"ם הַכֹּל וּמְשַׁמ"ח הַכֹּל, שָׂמוּ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל: נַחְמֵן בֶּן שְׂמֻחָה, מִי מֵאַתָּנוּ לֹא עוֹבְרוֹת עָלָיו צְרוּת? ! מִי מֵאַתָּנוּ לֹא סוֹבֵל יְסוּרִים? ! מִי מֵאַתָּנוּ אֵינוּ נִכְשָׁל בְּעוֹנוֹת, בַּר מִיִּנֵּן? ! רַבְּנוּ ז"ל נִשְׁלַח לְעוֹלָם הַזֶּה לְנַחֵם אוֹתָנוּ וּלְשַׂמְּחֵנוּ. וְלָכֵן רַבְּנוּ ז"ל מְרַמֵּז בַּתּוֹרָה (בְּרֵאשִׁית ה', כ"ט): "זֶה יְנַחֵמְנוּ מִמַּעֲשֵׂי־נוּ וּמִמַּעֲצוֹן יְדִינוּ, וּמִן הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֲבָרָה ה'", (וְעַיֵן בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה כה, סִימָן ב'), שָׂמוּ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל פְּתוּב בַּתּוֹרָה. נַחְמֵן עַל שֵׁם נַחְמָה, שְׂמַנְחֵמְנוּ מִמַּעֲשֵׂי־נוּ וּמִמַּעֲצוֹן יְדִינוּ, עֲשֵׂינוּ דְּבָרִים לֹא טוֹבִים עַד עַכְשָׁו, גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עח): אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, אֲסוּר לְהַתְיַאֵשׁ, תְּמִיד יְכוּלִים לְחַזֵּר בַּתְּשׁוּבָה, וְכַמוּבָא בְּדַבְּרֵי ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קיב): אִם אַתָּה מֵאַמִּין שְׂיִכּוּלִים לְקַלְקֵל, תֵּאֱמִין שְׂיִכּוּלִים לְתַקֵּן; אַבָּל הָעֶקֶר לְהִיּוֹת בְּשְׂמֻחָה.

וְהִנֵּה חֲדָשׁ אֲדָר הוּא חֲדָשׁ הַשְּׂמֻחָה, וְלָכֵן רָצָה הַמֶּן לְהַפְרִיד בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהִבִּיא אֶת הַשְּׂקָלִים, וְאָמַר לְאַחַשְׁוֵרוּשׁ הַמֶּלֶךְ: קַח אֶת הַשְּׂקָלִים, וְתוּכַל לְהַתְגַּבֵּר עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. אַבָּל אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְגִלָּה יד.): אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: רָשַׁע, כְּבָר הַקְּדִימוּ בְּנֵי שְׂקָלֵיהֶם לְשַׂקְלֵיךְ, יֵשׁ לָהֶם מִצְוָה שֶׁל מַחְצִית הַשְּׂקָל, וְלֹא תוּכַל לָהֶם. וְזוֹ הִיְתָה אֲסֻתְרַת הַמֶּלֶכָה, שֶׁהִיא הַצִּילָה אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי שְׂבָאָה אֶל מְרַדְּכִי וְאִמְרָה לוֹ: "לֵךְ כְּנוּס אֶת כָּל הַיְהוּדִים" (אֲסֻתְרַת ד', טז); הֵינּוּ שְׂצָרִיכִים לְאַחַד אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, וְכֵן הַצִּלְחָנוּ לְהַפִּיל אֶת הַמֶּן, עַד שֶׁנִּתְלָה עַל הָעֵץ. הַמֶּן הִרְשַׁע הַכִּין עֵץ לְמְרַדְּכִי גְבִיָּה חֲמָשִׁים אַמָּה, הוּא חָשַׁב שְׂיִשְׁלִיךְ אֶת מְרַדְּכִי בְּחֲמָשִׁים שְׂעָרֵי טְמֵאָה, וְעַל-יְדֵי שְׂמְרַדְּכִי הַצְּדִיק יִפֹּל, יִפְלוּ כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אִךְ לֹא יָדַע כִּי הַכִּין לוֹ — הֵינּוּ שֶׁהַכִּין לְעַצְמוֹ אֶת הָעֵץ; כִּי אִם אָדָם מִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִם יְהוּדֵי מְרַגֵּל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְכַנְּיעַ אֶת הַמֶּן-עַמְלָק.

קלח אֲשֶׁר י"ד תתקכא בנחל

מהו כח עמלק? שמכניס ספקות באדם, כמו שכתוב (שמות יז, ז): "ה'יש ה'וי"ה בקרבנו אם אין", עמלק גימטריה ספק. כשיהודי חזק באמונה, ויודע שאין רק הקדוש-ברוך-הוא, בזה נמחק עמלק. וכמאמרם ז"ל (ברכות נח.): לך ה'וי"ה הממלכה — זו מלחמת עמלק; בזה שאנו מגלים, שהקדוש-ברוך-הוא פה אִתָּנוּ, עִמָּנוּ וְאֶצְלָנוּ וְאוֹהֵב אוֹתָנוּ, בְּזֶה נִמְחָק עֲמֶלֶק לְגַמְרֵי! אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב): וּבְאַמַּת אִם הֵינּוּ מְאַמֵּינִים שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פֶּה אִתָּנוּ, עִמָּנוּ וְאֶצְלָנוּ, תָּמִיד הֵינּוּ מְדַבְּרִים אֵלָיו, וְלָמָּה אָדָם אֵינוֹ מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לָמָּה אֵין לְאָדָם הַתְּבוּדָּהּ? כִּי הָאֱמוּנָה שְׁלוֹ אֵינָה בְּשִׁלְמוֹת, אִם הִיא אָדָם מְאַמֵּין, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פֶּה אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ, תָּמִיד הִיא מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. רוֹאִים שְׁנֵי בְּנֵי-אָדָם — רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן מְטִילִים יַחְדָּו, וּמְפַטְפְּטִים חֲמֵשׁ דְּקוֹת, עֶשֶׂר דְּקוֹת, שְׁעָה, שְׁעֵתִים וְשָׁלֹשׁ, וּמְשׁוֹחֲחִים וּמְדַבְּרִים, וְאֵינָם שָׁמִים לֵב שֶׁהִזְמַן חוֹלֵף, וְלָמָּה כִּשְׁאַתָּה צָרִיף לְבוֹא לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלִסְפֹּר לוֹ כָּל לִבָּךְ וְכָל אֲשֶׁר מֵצִיק וּמַעֲיֵק לָךְ, אַחַר כִּמָּה דְבוּרִים נוֹפֵל אָדָם בְּשִׁנָּה, וְחוֹשֵׁב: "אֵין שׁוֹמְעִים אוֹתִי", "אֵין צָרִיכִים אוֹתִי", מְדוּעַ זֶה כֵּן? אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל: מִפְּנֵי שֶׁאֵין לָךְ אֱמוּנָה, אִם הֵייתָ מְאַמֵּין שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ פֶּה עִמּוֹ, הֵייתָ תָּמִיד בּוֹרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִז לֹא הֵייתָ צָרִיף שׁוֹם אָדָם שֶׁיִּחַזַּק אוֹתְךָ, אֶלֶּא הֵייתָ בְּעֶצְמְךָ כָּל-כֵּן חֲזַק עַד כְּדֵי כֵּן, שֶׁהֵייתָ יְכוּל לְחַזַּק אֶת כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל; כִּי כָּל יְהוּדֵי יֵשׁ לוֹ כַּח לְהַפִּיף אֶת כָּל הָעוֹלָם, וְלִתְקַן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׂדֵי, לְהַבִּיא אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְזֶה הָעוֹלָם, שֶׁזֶּוּ הֵיִתָּה תְּכֵלִית הַבְּרִיאָה, וּכְמֵאמָרָם ז"ל (תְּנַחֲוּמָא נְשֵׂא טו): מִיּוֹם שֶׁבָּרָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹלָמוֹ, נִתְאַוָּה שֶׁתְּהִיָּה לוֹ דִּירָה בְּתַחְתּוֹנִים. הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה לְגוֹר בִּינֵינוּ, וְחִפֵּץ שֶׁתָּמִיד גְּדַבֵּר אֵלָיו, וְתָמִיד נִרְאֶה אוֹתוֹ, וְנִטִּיל עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ. זֶו תְּכֵלִית הַבְּרִיאָה, שֶׁאָדָם יִרְגִישׁ שֶׁהַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת זֶה הַכֹּל. וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב (ויקרא כו, יב): "וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם וְהֵייתִי לָכֶם לְאֱלֻקִּים, וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי לְעַם". אוֹמֵר עַל זֶה רַש"י: אֲטִיל עִמְכֶם בְּגוֹן-עֵדֶן כְּאֶחָד מִכֶּם, וְלֹא תִהְיוּ מְזַדְּעָזְעִים מִמֶּנִּי; הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה שֶׁנִּכְיֹר אוֹתוֹ כָּל-כֵּן, שֶׁנִּטִּיל עִמּוֹ, אֲשֶׁר זֶו עֲבוּדַת הַתְּבוּדָּהּ, שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל,

אֲשֶׁר י"ד תתקכ"א בַּנְחָל קלט

שְׁנַרְגִּיל עֲצָמָנוּ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרַךְ כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבֵן אֶל אָבִיו; וּבִוְדָאֵי זֶה קָשָׁה מְאֹד בְּהִתְחַלָּה, כִּי הָאֲמוּנָה שְׁלָנוּ אֵינָה בְּשִׁלְמוֹת, אָבֵל כָּכֵל שְׁנֵדְבַר אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נִבְנָה אֶת הָאֲמוּנָה שְׁלָנוּ. וְלָכֵן אֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן ל"ג): עַל-יְדֵי אֲמוּנָה, יִסְלַח לָךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ; אָדָם שִׁחָטָא, אִם רַק יִתְחַזַּק בְּאֲמוּנָה, הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו.

מִדּוּעַ אָדָם אֵינוֹ שֹׂמֵחַ? מִפְּנֵי שְׂאִין לוֹ אֲמוּנָה. הַסֵּמ"ך-מ"ם מַעֲלִים אֶת הָאֲמוּנָה מֵעַם יִשְׂרָאֵל, וְכִי־צַד? עַל-יְדֵי גְאֹהַה שְׂמִכְנִיס בּוֹ. לְכָל אֶחָד הוּא אֹמֵר: אֲנִי יוֹתֵר מִזּוּלָתִי; אֲשֶׁר זֶה סֵמ"ך-מ"ם, אֲנִי שְׂשִׁים וְאֶתָּה אַרְבָּעִים, אֲשֶׁר זֶה כָּלֵל הַטְּמָאָה. וְלָכֵן אֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (מִשְׁלֵי כ"ט, כ"ג): "גְּאוֹת אָדָם תִּשְׁפִּילֵנוּ", זֶה עֲמֵלֵק שְׁנִתְגָּאָה עַל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּחִרוּפָיו וְגִדּוּפָיו; עֲמֵלֵק זֶה עוֹ פְּנִים, הוּא עוֹשֶׂה פְּרוּדִים בֵּין נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּכִלְיֹת וּבְכַרְטִיּוֹת וּבְכַרְטִי פְּרֻטִיּוֹת; אֲנַחְנוּ יְהוּדִים בְּנֵי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שְׂכַתּוּב (שְׁמוֹת י"ד, א): "בְּנִים אַתֶּם לַהוֹי"ה אֱלֹקֵיכֶם", כְּלָנוּ יְלָדִים שֶׁל הַבוֹרָא יִתְבַּרַךְ שְׁמוֹ, וְלָכֵן עֲלֵינוּ לְאַהֲב אֶת הַשֵּׁנִי, וְלִמְסֹר אֶת נַפְשֵׁנוּ זֶה בְּעִבּוּר זֶה. וּבְרַגַע שְׂאֶחָד אֹמֵר: "אֲנִי יוֹתֵר מִזּוּלָתִי", מִשְׁהוּ אֵינָנו כְּשׁוֹרְהָ, זֶה כְּבָר ס"מ — שְׂשִׁים עַל אַרְבָּעִים, כִּי צָרִיךְ לְהִיּוֹת מַחְצִית הַשֶּׁקֶל, אֲנִי חֲצִי וְאֶתָּה חֲצִי, וּשְׁנֵינוּ יַחַד — שְׁלֵם.

וְזֶה מִתְחִיל בְּכַרְסְלָב; רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (חֲיֵי-מוֹהַר"ן, סִימָן שֵׁלֶט): אֵיִתָּא בְּמִדְרַשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה ל"ד, סִימָן כ"א) עַל פְּסוּק (יִחְזַקְאֵל לו', כ"ו): "וְהִסְרֹתִי אֶת לֵב הָאֶבֶן מִבְּשָׂרְכֶם, וְנִתַּתִּי לָכֶם לֵב בְּשָׂר", אֵל תִּקְרִי בְּשָׂר אֲלָא בְּסָר [ש' וְס' מִתְחַלְפוֹת בֵּינֵיהֶן], שְׂיִהִיָּה כָּל אֶחָד בּוֹסֵר בְּחִלְקוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ, לִב-בְּסָר — אוֹתִיּוֹת בְּרִסְל"ב. רַבְּנוּ ז"ל רָצָה לְהוֹצִיא מֵאִתָּנוּ אֶת לֵב הָאֶבֶן, וּמֵהוּ לֵב הָאֶבֶן? שְׂלֵא אִכְפַּת לְאֶחָד מִזּוּלָתוֹ, רַבְּנוּ ז"ל בָּא לְעַקֵּר מֵאִתָּנוּ אֶת לֵב הָאֶבֶן, וְנִתֵּן לָנוּ לֵב בְּשָׂר — שְׂאֶחָד יִהְיֶה מִתְבַּסֵּר בְּלִבּוֹ שֶׁל זּוּלָתוֹ, שְׂנֵאֲהֵב זֶה אֶת זֶה, אַף הַסֵּמ"ך-מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַע עוֹלָם שְׂיִהִיו פְּרוּדִים גַּם בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, עַד שְׁנַעֲשׂוּ פְלוּגִים רַבִּים כָּל-כָּף, שְׂכָל אֶחָד צוֹעֵק:

"אני יותר ממך", וְכָל אֱלוֹ שְׂצוּעָקִים כָּךְ, בְּכָלל אֵינָם יודעים מה זה בְּרִסְלָב, ומה זה רַבְנוּ ו"ל.

ובכָּלל צָרִיכִים לְדַעַת, שְׂפָדֵי לְהַקְרֵא עַל שֵׁם רַבְנוּ ו"ל, צָרִיכִים לְלַמֵּד הַרְבֵּה סְפָרֵי רַבְנוּ ו"ל, כִּי חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (אָבוֹת ב, ה): "לא עם הָאָרֶץ חֲסִיד"; אִם לֹא לְמַדְתָּ, אֵינְךָ יָכוֹל לומר שְׂאֲתָה חֲסִיד, אֲלֵא עִם הָאָרֶץ אֲתָה! מִי שְׂרוּצָה לְהַקְרֵא "חֲסִיד בְּרִסְלָב", עָלָיו לְלַמֵּד הַרְבֵּה "לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן", הַרְבֵּה "סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", הַרְבֵּה "סְפָרֵי-הַמַּדוֹת", הַרְבֵּה שִׁיחוֹת-הַר"ן וְהַרְבֵּה "חֵי־מוֹהֵר"ן", אֲשֶׁר אֱלוֹ הַיְסוּדוֹת בְּחֲסִידוֹת בְּרִסְלָב, אֱלוֹ הַתּוֹרוֹת שֶׁל רַבְנוּ ו"ל, אֱלוֹ הַסְּפוּרִים שֶׁל רַבְנוּ ו"ל, אֱלוֹ הַמַּדוֹת שֶׁל רַבְנוּ ו"ל, וְאֱלוֹ הַשִּׁיחוֹת שֶׁל רַבְנוּ ו"ל! וְצָרִיכִים לְלַמֵּד כָּל-כָּךְ הַרְבֵּה פְּעָמִים, אוֹמֵר רַבְנוּ ו"ל, עַד שֶׁיְהִיוּ שְׂגוּרִים עַל פִּיכֶם בְּעַל-פֶּה. וְלִכֵּן קִדְּם שְׂאֲדָם לומֵד סְפָרֵי רַבְנוּ ו"ל, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ אוֹתָם בְּעַל-פֶּה, אֵינוֹ יָכוֹל לומר שֶׁהוּא "חֲסִיד בְּרִסְלָב". אִם אֶחָד מְדַבֵּר בְּשֵׁם רַבְנוּ ו"ל, תִּשְׁאַלוּהוּ תְּכַף-וּמִיד: "אָמַר נָא לָנוּ, הֵיכָן אוֹמֵר אֵת זֹאת רַבְנוּ ו"ל", שֶׁיִּצְיֵן אֵת הַמְּרָאֵה-מְקוֹם, וְאֵז תְּדַעוּ שֶׁזֶה דְּבוּר מֵרַבְנוּ ו"ל, אֲבָל אִם מְדַבֵּר סֵתָם בְּלִי מְרָאֵה-מְקוֹם, תְּדַעוּ לָכֶם שֶׁסֵּתָם הַמְּצִיא אֵת הַדְּבָרִים מִדְּמִיוֹנוֹ. רַבְנוּ ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כה), שֶׁכַּח הַמְּדַמָּה מִתְגַּבֵּר עַל הָאָדָם, וְהַיּוֹם צָרִיכִים לְקַרֵּא אֵת הַיִּצָּר הָרַע — כַּח הַמְּדַמָּה, כַּח הַבְּהֻמִּיּוֹת שֶׁיֵּשׁ בָּנוּ, וְצָרִיכִים לְהַכְנִיעוֹ; וְלִכֵּן אִם אֲנַחְנוּ נִהְיֶה שְׂמֵחִים וְעֵלְזִים, אִם יִהְיֶה בֵּינֵינוּ שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, וְלֹא יִרְצָה הָאֶחָד לְהַשְׁפִּיל אֵת זּוּלָתוֹ, אֵז יִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּין כָּל עַם יִשְׂרָאֵל. רַבְנוּ ו"ל אָמַר לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: אִם אַתֶּם תִּהְיוּ שְׂמֵחִים, תִּהְיֶה טוֹבָה לְכָל הָעוֹלָם, וּמַדּוּעַ? כִּי עַל כָּל אֶחָד עוֹבְרִים כָּל-כָּךְ הַרְבֵּה צָרוֹת וְיִסּוּרִים, וְכָל אֶחָד רוּצָה לְשַׁפֵּף אֵת לְבוֹ, וְאֵין לוֹ לְמִי, וּכְשֶׁרוּאָה יְהוּדֵי שְׂמֵחַ, אֵזִי רֵץ אֵלָיו וְאוֹמֵר לוֹ: "תְּרָאָה, עוֹבֵר עָלֶי כָּךְ וְכָךְ וְכָךְ, עוֹר נָא לִי"; וְלִכֵּן אָמַר רַבְנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קעז): אַתֶּם צָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשִׂמְחָה, שֶׁיֵּשׁ לָכֶם רַבִּי כְּזֶה; אֵיזוֹ שְׂמֵחָה צָרִיכָה לְהִיּוֹת לָנוּ, שְׂזַכִּינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְנוּ ו"ל!

וְעֵלְיֵנוּ לְמַסֵּר אֵת נַפְשֵׁנוּ, פְּשוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ, לְהַפִּיץ אֵת אוֹר רַבְנוּ

ז"ל בְּעוֹלָם. לֹא רַק אֶת עַם יִשְׂרָאֵל אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְקָרֵב אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲלָא אֶפְלוּ אֶת אַמּוֹת הָעוֹלָם. רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (עֵין חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן רנ"א): לֹא רַק אַתְּכֶם אֲנִי יְכוּל לְקָרֵב אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲלָא אֶפְלוּ אֶת אַמּוֹת הָעוֹלָם אֲנִי יְכוּל לְהִבִּיא קְרוֹב אֶל הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ. שְׁזֵה "לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדִי"; צְרִיכִים כָּל-כָּף לְגַלוֹת אֱלֻקוֹת, עַד שְׁגַם הַגּוֹיִים יִתְגַּיְרוּ; וְרַק קָלַפֶּת עֲמָלֵק, אֵלוּ הַגּוֹיִים שְׂבָאִים מֵעֲמָלֵק — הֵם יִמְחָקוּ, אֲבָל שְׂאָר אַמּוֹת הָעוֹלָם יִמְצְאוּ בְּתוֹךְ סִפְרֵיהֶם אֶת הָאֱמוּנָה, כַּמּוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יז), כְּתוּב אֲצֵל מְרַדְּכֵי הַצַּדִּיק (אֶסְתֵּר ו, ב): "וַיִּמְצָא כְּתוּב אֶת אֲשֶׁר הִגִּיד מְרַדְּכִי"; אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל, שְׁמַרְדְּכֵי הוּא 'אִישׁ יְהוּדִי', שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מַגְלָה יג), שְׂכּוֹפֵר בְּעַבּוּדָה זָרָה, וּמְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי אֱמוּנָה, מְדַבֵּר בְּחִדְרוֹ אֱמוּנָה וּבִטְחוֹן, וְזֶה הוּלֵךְ מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, עַד שֶׁהַגּוֹיִים מוֹצְאִים בְּתוֹךְ סִפְרֵיהֶם הַפֶּךָ אֱמוּנָתָם, וְנוֹכְחִים לְדַעַת, שֶׁהִיא סֶתֶם דְּמִיּוֹן, שְׁלֵקְחוּ אִיזָה מִמֶּנּוּ וְעוֹשִׂים מִמֶּנּוּ אֲלִיל. "וַיִּמְצָא כְּתוּב" — מוֹצְאִים בְּתוֹךְ סִפְרֵיהֶם, "אֶת אֲשֶׁר הִגִּיד מְרַדְּכִי". וְלִכֵּן כְּתוּב אֲצֵל מְרַדְּכֵי (אֶסְתֵּר ח, יז): "כִּי רַבִּים מֵעַמִּי הָאָרֶץ מִתְּיַהֲדִים", לֹא רַק שְׁעַם יִשְׂרָאֵל הִיְתָה לָהֶם יְשׁוּעָה, וְרָאוּ גַם גְּדוּל, שִׁתְּלוּ אֶת הֶמֶן-עֲמָלֵק עַל-יַדֵּי שַׁעַר הַחַמְשִׁים שֶׁל הַקְּדוּשָׁה, שֶׁנִּתְגַּלָּה גְלוּי אֱלֻקוֹת בְּתַכְלִית הַמְּדַרְגָּה הָעֲלִיּוֹנָה, אֲלָא גַם רַבִּים מֵעַמִּי הָאָרֶץ הִתְיַהֲדוּ וְהִתְגַּיְרוּ.

לְזֹאת אֲנַחְנוּ מְחִיבִים לְהַפְיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, וּלְקָרֵב עוֹד יְהוּדִים. וְכַמּוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ח'), שְׁצְרִיכִים לְגַלוֹת לְעוֹד יְהוּדִים מַה זֶה תְּפִלָּה, וְלִהוֹסִיף שְׂכָנִים לְבֵית-הַתְּפִלָּה, לְעוֹרֵר עוֹד יְהוּדִי שֶׁיִּתְבּוֹדֵד לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, הֵאֵם אַתֶּם יוֹדְעִים מַה זֶה לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֲלֹא זֶה הַמַּתָּנָה הַכִּי יָפָה שְׁקַבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל, אֲדָם שְׁמַרְגִּיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֵינּוּ צְרִיךְ כְּבָר אֶת אֶף אֶחָד, תְּמִיד הוּלֵךְ לְטִיֵּל לְבָדוֹ, וּמְשִׁיחַ בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ; וְאָמַר אֵלָיְהוּ הַנְּבִיא (תְּנָא דְבִי אֵלָיְהוּ רַבָּה, פָּרָק טו): לְפִי שְׁכַל הַמְּרַבָּה שִׁיחוֹת וּתְפִלוֹת, הֵם הַמְּלוּיִם אוֹתוֹ, עַד שְׂמַגִּיעַ לְבֵית עוֹלָמוֹ; זֶה אֲשֶׁר מְלוֹה אֶת הָאָדָם עַד הֶרְגַע הָאֲחֵרוֹן.

אֲנַחְנוּ רוֹאִים אֲנָשִׁים מְבַגְרִים, קְשִׁישִׁים, מְסֻתּוֹבְבִים בְּמִקְלָם, בְּבִקְרָא
 אוֹמְרִים מִי יִתֵּן עָרֶב, וּבְעָרֶב — מִי יִתֵּן בִּקְרָא (דְּבָרִים כח, טו), וְכָל
 הַיּוֹם מְסֻתּוֹבְבִים וּמְטִילִים, מְסַפְּנִים אֵין לָהֶם אֶף אֶחָד, הַיְלָדִים עֲזוּבוֹ
 אוֹתָם, בְּלִילָה אֵינָם יְכוּלִים לִישָׁן, וְהַשְׁעָמוֹם אוֹפֵף אוֹתָם; אֲבָל אִם
 אָדָם הַרְגִיל עֲצָמוֹ מִגִּיל צָעִיר לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינּוּ
 צָרִיךְ אֶת אֶף אֶחָד, יֵשׁ לוֹ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, תְּמִיד מְטִיל עִם
 הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וּמְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ; וְלִכֵּן אוֹמֵר הַתַּנָּא (אָבוֹת פָּרָק
 ו'): בֶּן תִּשְׁעִים — לְשׁוּחַ, אָדָם הַגִּיעַ לְזִקְנָה מְפֻלְגָת וְהוּא בֶּן
 תִּשְׁעִים, אֲזִי לְשׁוּחַ שְׁתַּהֲיֶה לָּךְ שִׁיחָה בֵּינָךְ לְבֵין קוֹנֶךָ, תִּדְבַר אֶל
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינְךָ לְבַד, מָה אַתָּה צָרִיךְ תְּשׁוּמַת-לֵב מֵאַחֲרִים,
 אַתָּה תַחֲזֹק יְהוּדִים אַחֲרִים.

וְהִנֵּה הַשְּׁבוּעַ אֲנַחְנוּ קוֹרְאִים פְּרִשַׁת שְׁקָלִים, אֲשֶׁר בְּזָה אָנוּ
 מְכַנְיָעִים אֶת קְלַפַּת הַמֶּן-עַמְלָק, וּמְגָלִים שְׂאִין עוֹד מִלְבָּדוֹ יִתְבָּרַךְ;
 וְלִכֵּן אָנוּ צָרִיכִים לְעֹזֵב אֶת כָּל הַשְּׁטִיּוֹת וְהַהֲבָלִים, שְׂזֵה גְדוֹל מְזֵה,
 וְזֵה קֶטֶן מְזֵה, זֵהוּ סֶמֶךְ-דָּמִים — שְׂשִׁים עַל אַרְבָּעִים, עַקֵּר הַשְּׁלָמוֹת
 הִיא — חֲצִי חֲצִי.

אֵךְ בְּאַמַּת אֵין זֶה כָּל-כֶּף פְּשׁוּט. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים
 (בַּמְדָּבָר רַבָּה, פְּרָשָׁה יב, סִימָן ג'), שְׁמִשָּׁה רַבְּנוּ לֹא הִבִּין מַה זֶה מַחְצִית
 הַשְּׁקָל, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוֹצִיא מִטְּבַע שֶׁל אִשׁ מִתַּחַת כֶּסֶף
 הַכְּבוֹד, וְהִרְאָהוּ לְמִשָּׁה, וְאָמַר לוֹ: כְּזֵה יִתְּנוּ. נִשְׁאַלְתָּ הַשְּׂאֵלָה, הִיִּתְכֵּן
 שְׂלֹא יָדַע מִשָּׁה רַבְּנוּ ז"ל מַהוּ מַחְצִית הַשְּׁקָל? אֲלֹא מִשָּׁה רַבְּנוּ, אֲשֶׁר
 הִיָּה הַגּוֹאֵל הַרְאִשׁוֹן, וְהוּא הִיָּה הַגּוֹאֵל הָאֲחֵרוֹן, לֹא הִבִּין לְמָה עִם
 יִשְׂרָאֵל סוֹבְלִים סָבַל כֹּה גְדוֹל, וּבָעֵת שֶׁיֵּצֵא בְּמִצְרַיִם, וְרָאָה אֵיךְ
 הַמִּצְרַיִם מַכִּים אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וְעַם יִשְׂרָאֵל צָרִיכִים לְעַבֵּד קִשָּׁה
 כָּל-כֶּף בְּפָרֶךְ. וְשָׂאֵל אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: מַדּוּעַ יִשְׂרָאֵל צָרִיכִים
 לְסָבַל יוֹתֵר מִכָּל אַמּוֹת הָעוֹלָם? וְיֵצֵא בַּחוּץ, וְרָאָה שְׁנֵי אֲנָשִׁים
 עֹבְרִים נֹצִים, רַבִּים בִּינִיָּהֶם, וְחַפְצִים לְהַכּוֹת זֶה אֶת זֶה. וַיֹּאמֶר
 לְרִשָּׁע: "לְמָה תִּכָּה רַעַךְ?" וּבְמִקּוֹם לְהַשְׁלִים, עָנּוּ לוֹ בְּעֻזּוֹת מִצַּח:
 "מִי שְׂמֵךְ לְאִישׁ שׁוֹר וְשׁוֹפֵט עָלֵינוּ? ! וַיִּירָא מִשָּׁה, וַיֹּאמֶר: אָכֵן נוֹדַע
 הַדְּבָר," עָתָה יוֹדַע אָנִי מַדּוּעַ אֵינָם נִגְאָלִים, וּמַדּוּעַ סוֹבְלִים סָבַל, כִּי

יש שנאה ביניהם, יש דלטורין ומוסרים ביניהם. זה היה קשה למשה רבנו להבין — איך מחדירים אהבה בין הבריות, שיאהבו זה את זה. הוציא הקדוש-ברוך-הוא מטבע של אש תחת כסא הכבוד, ואמר למשה: זה יתנו. אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן א'): בשעה שעלה משה רבנו לשמים לקבל את התורה, מלאכי מעלה רצו לשרפו, ואמרו: "מה לילוד אשה ביננו?" וענה ואמר: "באתי לקחת את התורה". וענו לו: "לאו, התורה שלנו, היא בשמים ונתנה לנו". ומשה רבנו זעק להקדוש-ברוך-הוא: "מה אעשה עכשו?" וענה לו הבורא יתברך: "החזר להם תשובה". ענה משה: "רבנו של עולם, אני מפחד שישרפוני בהבל פיהם". ענה לו הקדוש-ברוך-הוא: "אחז בכסא הכבוד, ואז לא תפחד מהם". מסביר רבנו ז"ל, מהו כסא הכבוד? זה שרשי נשמות ישראל, הינו אם תחזיק עצמך ביחד עם כלל נשמות ישראל, מלאכי מעלה לא יוכלו לך. ואם-כן משה רבנו לא הבין איך מחדירים בעם ישראל, שיידעו שכל אחד ואחד הוא רק חצי, זה היה לו קשה להבין — מה זה מחצית השקל. עד שהוציא הקדוש-ברוך-הוא מתחת כסא הכבוד מטבע של אש, והראהו — זה יתנו, כזה יתנו. יהודי צריך להיות רק חצי, ולהחזיק עצמו עם יהודי שני. וכך תהיה הגאולה השלמה — אם נחזיק עצמנו ביחד, ונשתדל לאהב זה את זה, נעקר מאתנו את הגזענות הארוכה, נחדל מהשטיות והדמיונות וכל מיני שמות: עירקי, פרסי, תוניסאי, תימני, אשכנזי, הונגרי, פולני, ושאר מיני שמות הגלות נעקר מאתנו, ונדע כי כלנו יהודים, אז נזכה להגאל גאלת עולם.

חכמינו הקדושים אומרים (בראשית רבה, פרשה צח, סימן ו'): למה עם ישראל נקראים יהודים? על שם יהודה. ולמה לא נקראים: ראובנים, שמעונים, לויים וכו'? אלא כתוב אצל יהודה: 'הודה ולא בוש', יהודה הגיע למדרגה כזו, שעשה מעשה שאינו פשוטה, והודה ואמר: 'צדקה ממני'; כתב הרמב"ם (הלכות תשובה, פרק א', הלכה א'): עקר התשובה זהו ודוי דברים, וכל המרבה להתודות — גרי זה משבח; אדם צריך לבוא לפניו יתברך ולומר: 'רבנו של

קמד אָשר י"ד תתקכב בַּנחל

עולם, הן אַמת חטאתי, עויתי, פִּשְׁעֵי, כָּךְ וְכָךְ עֲשִׂיתִי, וְיִסְפָּר לְפָנָיו יתְבַרֵךְ כָּל אֲשֶׁר חָטָא, אִף אֶחָד אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה יִטְהַר אוֹתוֹ לְגַמְרִי, וְזוֹ עַקֵּר גְּדֵלֶת מַעֲלַת בַּר יִשְׂרָאֵל, כְּשִׁמוּדָה וּמִתּוּדָה עַל אֲשֶׁר עָשָׂה. רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'): כְּשֶׁאָדָם חוֹטָא, הָעוֹנוֹת נִכְנָסִים בְּתוֹךְ עֲצוּמוֹתָיו; "וְתִהְיֶי עוֹנוֹתָם [חִקּוּקָה] עַל עֲצוּמוֹתָם" (יְחִזְקֵאל לב, כג), וּמִזֶּה הוּא סוֹבֵל סִבָּל גְּדוֹל, וְכִמוֹ שְׁכֵתוֹב (תְּהִלִּים לד, כב): "תְּמוֹתֶת רָשָׁע רָעָה", מֵהַ מְמִית אֶת הַרָשָׁע? הַרַע שֶׁעָשָׂה. וּמֵהִי הָעֲצָה? לְבוֹא לְהִתְנוּדוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה הַצְדִּיק מְמַשִּׁיךְ עַל הָאָדָם אוֹר אֵין סוּף, שְׁמֵת־חֵיל לְהַרְגִישׁ רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵין שְׁמֵחָה גְדוֹלָה מִזֶּה.

וְלִכֵּן דִּיקָא עֲכָשׁוּ כְּשֶׁנִּכְנַס חֲדָשׁ אָדָר, וְאַנְחֵנו עוֹמְדִים לְקָרֵא פְרָשַׁת שְׁקָלִים, עָלֵינוּ לְקַבֵּל עַל עֲצֻמְנוּ מֵהַיּוֹם וְהַלְאָה, שְׁאֲנוּ הוֹלְכִים לְעֶזֶר לְהַדְפִּיס סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, הַמְגַלִּים אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְחַזְקִים וּמְעוֹדְדִים אֶת נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְנִפְיֵץ אֶת זֹאת בֵּין כָּל יִשְׂרָאֵל, וְנוֹזֵקָה בְּיַחַד לְרֵאוֹת בָּמוֹ עֵינֵינוּ בְּגִלּוּי שְׂכִינָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִקְבְּצֵנוּ יַחַד, וְנַעֲלֶה לְאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְיִבְנֶה לָנוּ אֶת בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְנוֹזֵקָה כָּכָר לְהַגִּיעַ לְשִׁלְמוֹת, לְתַכְלִית הַשְׁלֵמוֹת, אָמֵן וְאָמֵן!

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ"ה שְׁבַט ה"תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת וְכוּ', אֵין עוֹד דְּבָר חָשׁוֹב יוֹתֵר מִזֶּה, מְלֶהֱחֻדֵיר בְּבִגְנֵי-אָדָם אָמוּנָה. חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (יְבָמוֹת סא): אַתֶּם קְרוּיִים

אֲשֶׁר י"ד תתקכב בַּנְחָל קמה

אדם, ואין אמות העולם קרויים אדם; ולכן עלינו להכניס בכל יהודי אמונה פשוטה בו: יתברך, ולמה אנחנו נקראים אדם? מלשון "אדמה לעליון", הקדוש-ברוך-הוא רוצה שנסתובב פה בזה העולם כדגמת המלאכים למעלה, ואדרבה אנחנו הרבה יותר גבוהים ממלאכים. וכתוב בשם הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, שאפלו מלאך מיכאל אינו יכול לעמד ליד עשרה יהודים, כשעשרה יהודים רק יושבים יחד, אפלו אינם עושים דבר, אפלו אינם לומדים, רק יושבים באחדות אחת בלב אחד, מלאך מיכאל, שהוא המלאך הכי גדול המלמד זכות על נשמות ישראל, אינו יכול לגשת אליהם, כי זהו אור גדול מאד. ומכל שכן כשעשרה בני-אדם יושבים יחד ומדברים דבורי תורה, זה מוריד את השכינה. ולכן אשרי אדם המכניס בעם ישראל אמונה.

ולכן נא ונא ראה להחזיר אמונה פשוטה בעם ישראל, ותגביה אותם, כמו שכתוב (שמות ל, יב): "כי תשא את ראש בני ישראל", צריך להגביה את ראש בני ישראל, שיתחילו להרגיש — הנה הקדוש-ברוך-הוא נמצא פה אפנו, עמנו ואצלנו. כי מה היתה הקלפה של המן בא מאגג, המן האגגי. מה היתה פגם שאול? שחמל על אגג מלך עמלק. מהו אגג? אלא יש בית, ועליו יש גג. כל אדם יש לו ראש שהוא בחינת הגג — המח-מחשבה שלו, ויש לו בית שזה הלב. לא די שאדם יודע רק בראשו שיש הקדוש-ברוך-הוא, הרי חכמינו הקדושים אומרים (מנחות קי), שגם הגויים אומרים שהקדוש-ברוך-הוא בשמים, דקרו ליה אלהא דאלהא, רק באמצע הם טעו, והכניסו את אותו האיש, אבל הם גם מודים שיש אלקים חיים, אף זה נשאר להם רק בראש, ועקר השלמות להכניס ידיעה זו בלב, שזה "יודעת היום והשבות אל לבבך, כי הויה אלקים אין עוד מלבדו" (דברים ד, לה); עמלק, אף שרוצה להכחיש את הקדוש-ברוך-הוא, אף איננו יכול, כי רואים בכל יום מקרים מוזעזעים, ומכרחים להודות שיש אלקים חיים ומלך עולם, כמאמרם ז"ל (ברכות נט): לא נבראו רעמים, אלא לפשט עקמומיות שבלב; ואם-כן הגויים גם-כן צריכים להודות בבורא עולם, כי רואים שפה

אַרְעוֹ שְׁטִפוֹנוֹת, פֹּה אַרְעוֹ אֲסוֹנוֹת וְכִדּוּמָה, אָבֵל זֶה נִשְׁאַר לָהֶם עַל הַגַּג, שְׁזֵה אֲנִי ג' — מְלֶךְ עַמְלֶק, א' גג, הִינוּ א' — אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, שִׁנְשָׁר עַל הַגַּג — בְּרֹאשׁ שְׁלֵהֶם בְּלִבָּד. וְעַקֵּר הַשְּׁלֵמוֹת לְהַחֲדִיר אֶת זֹאת בְּתוֹךְ הַלֵּב. וְלִכֵּן כְּשִׁמְחָדִירִים בְּעַם יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ לִבָּם, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פֹה אֲתָנוּ, עִמָּנוּ וְאַצְלָנוּ, בְּזֵה מִנְתַּקִּים אֶת עַמְלֶק לְגַמְרֵי מִקְרַבָּנוּ.

וְלִכֵּן רָאָה לְדַבֵּר הַרְבֵּה דְבוּרֵי אֱמוּנָה, וְאֲנִי מְבַרְכֶּךָ, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכֶּה לְהַצְלִיחַ דְרָכֶךָ, וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תַּעֲשֶׂה וְתַצְלִיחַ, וְנִזְכֶּה לְהַתְרַאוֹת פְּנִים אֶל פְּנִים בְּמַהֲרָה.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ"ו שְׁבֵט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

נָא וְנָא רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכֹל מִיַּי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְתִדַּע שֶׁבְתוֹךְ הַצֵּעַר וְהִיסוּרִים וְהַעֲגַמַת נַפְשׁ, שָׁם גָּנוּז אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּבְיַדָּאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְסוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה יְשׁוּעָה כְּזוֹ, שֶׁתִּשְׁכַּח אֶת הַצָּרוֹת שֶׁעָבְרוּ עָלֶיךָ. וְעָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כִּן בְּרֹא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הָעוֹלָם — בְּרִישָׁא חֲשׂוּכָא וְהַדָּר נְהוּרָא, וְיֵהִי עָרֵב וְיֵהִי בָקָר, קֹדֶם צְרִיךְ לַעֲבֹר עָרֵב וְחֲשֹׁךְ וְצִלְמוֹת, וְאַחֲרֵי-כֵן רוֹאִים בָּקָר, יְשׁוּעָה גְדוֹלָה מִן הַשָּׁמַיִם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתֵי שְׁאֲנֵי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעִדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ דְרָכֶךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י״ד תתקכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ״ו שְׁבַט ה'תש״ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נְרוֹ זְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אַבְקֵשׁ אוֹתָךְ מְאֹד, שֶׁתִּרְאֶה לְהִתְחַזֵּק וּלְהִחְזִיק מְעַמָּד, וְתַפְיץ אֶת הָעֲלוּנִים שְׂיוֹצְאִים בְּכָל שָׁבוּעַ, כִּי אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, מִי שְׂזוֹכָה לְהַפְיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז״ל בְּרַבִּים.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי רַבְּנוּ ז״ל אָמַר (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת דַּעַת, סִימָן יב):
הַחֲכָמִים יְכוּלִים לְהַשְׁיֵג בְּחֻכְמָה דְּבָרִים הַרְבֵּה שְׂאִין בְּשִׁכְלֵה הַטָּבַע לְהַשְׁיֵג, עֵינֵי שֵׁם; וְזוֹ מַעְלַת הַחֲכָמִים, כִּי כָּל מִה שְׂזוֹכִים לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ, וּלְהַשְׁכִּיל כִּי כַח־מָה, שְׂזֵה עֵקֶר הַחֲכָמָה, עַל־יְדִי־זֵה בְּאֶמֶת הֵם נִכְלָלִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמַשְׁיִגִים הַשְּׂגוֹת כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר סֶתֵם בֶּן־אָדָם אֵינוֹ יְכוּל לְהַשְׁיֵג. וְעַל־כֵּן רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ גַּם־כֵּן לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמָךְ אֶל הַשְּׂגָה זוֹ.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ וּבְעַד אַחוֹתָךְ, שֶׁתִּזְכּוּ לְמַצֵּא אֶת בֶּן וּבַת זוּגָכֶם, וְכֵן הָאֵחַ יַעֲבֹר הַכֹּל בְּשָׁלוֹם, וְתִהְיֶינָה רַק שְׂמֵחוֹת בְּבִיתְכֶם.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י״ד תתקה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ״ו שְׁבַט ה'תש״ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נְרוֹ זְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

קמח אָשׁר י"ד תתקכו בנחל

רָאָה לְחִזְקָא אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מִיּוֹנֵי אֲפָנִים שְׁבַע עוֹלָם. וְעָקַר הַהֶתְחַזְקוֹת — שְׁזַכֵּינוּ לְהִתְנַדַּע מִרְבְּנוּ ו"ל, וּמָה הָיִינוּ עוֹשִׂים בְּלֵי רַבְנוּ ו"ל. וּבִזְזָה רָאוּי לָנוּ לְשִׁמְחָה כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, וְעַל-יְדֵי שְׁנֹשְׁמַח אֶת עֲצָמָנוּ בְּרַבְנוּ ו"ל, תִּמְשָׁךְ עָלֵינוּ בְּאֵמֶת הַתְּחַזְקוֹת עֲצוּמָה; כִּי רַבְנוּ ו"ל הוּא מְקוֹר הַהֶתְחַזְקוֹת וּמְקוֹר הַרְחֻמְנוּת, וְהוּא הַמְּשִׁיךְ אֶת רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּעוֹלָם, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, אֲשֶׁר רַחֲמָנוּתוֹ גְּדֹלָה עַד אֵין סוּף, עַד אֲשֶׁר יְרוּדִים וּקְטָנִים וּפְחוּתִים וְשִׁפְלִים כְּמוֹנוּ גַם-כֵּן יְכוּלִים לְהִתְחַזֵּק מֵעַמֵּד.

רָאָה לְחִזְקָא אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מִיּוֹנֵי אֲפָנִים שְׁבַע עוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַחֶסֶד אֲשֶׁר אָתָּה מוֹזֵפָה אוֹתִי עִם הַסְּפָרִים, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזוּר לָךְ, שְׂיִהְיֶה לָךְ חֶלֶק בְּלַמּוּד, כִּי אֵין לִי שִׁיּוֹר בְּזֶה הָעוֹלָם רַק הַתּוֹרָה לְבַד.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! גַּם עָלֵינוּ עוֹבֵר מַה שְׁעוֹבֵר — מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת, הַסֵּמ"ך-מ"ם אוֹרֵב עָלֵינוּ מְאֹד מְאֹד בְּעֵנִין בֵּית-הַכְּנֶסֶת בִּיבְנָאֵל, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְעַבֵּר עַל הַכֹּל, וְנִזְכָּה כְּכֹר לְרֵאוֹת בְּבִנְיָנָה.

נָא וְנָא רָאָה לְחִזְקָא אֶת עֲצָמָךְ לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם, וְאִז תִּרְאָה יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ"ו שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר.

אֲשֶׁר י"ד תתקכו בנחל קמט

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני שמח לשמע הטוב ממך.

חסדי השם יתברך, שעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, ונולד לך בן למזל-טוב, בן יעזרף הלאה, שתזכה להכניסו בכריתו של אברהם אבינו בעתו ובזמנו, ותרנה ממנו רב נחת.

כבר דברנו כמה פעמים, איך שראוי לך לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמך, שתהלה לאל, יש לך אשה ושלשה ילדים, שיהיו בריאים, ויש לך רכב, וכן אפשרות עכשו לקנות דירה ביבנאל, ראוי לך לשמח מאד מאד על כך, וכן תתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על כל זה.

נא ונא ראה למסר את עצמך יותר להפיץ את "שמירה לבית", והקדוש-ברוך-הוא יתן לך שפע גדול בעבור זה, ותזכה גם להפיץ את הקונטרסים החדשים, ועוד תראה הרבה דברים יפים שיעשה הקדוש-ברוך-הוא עמנו.

נא ונא ראה לקבע עתים לתורה, ובפרט בלמוד 'עין יעקב', ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקכו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר משפטים, כ"ו שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה מפיץ בין הישובים ביהודה ושומרון את הקונטרסים החדשים, אין לתאר ואין לשער כלל, כי הקדוש-ברוך-הוא זכה אותנו בדור הזה עם הקדמות כאלו היוצאות מדברי רבנו ז"ל ומדברי מוהרנ"ת ז"ל בכלים מפלים שונים, עד שיכולים להחיות

קנ אשר י"ד תתקכח בנחל

נפש כל חי. וראוי לנו לשמח בזה מאד מאד, ומכל שכן להיטיב לזולתנו, ולקיים (משלי ג, כז): "אל תמנע טוב מבעליו", ובפרט טוב בזה, אורות צחצחות פאלו.

ראה להמשיך לדבר אם חבריך מדברי רבנו ז"ל, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל: כשאדם זוכה לזכות את אחרים, על-ידי-זה הוא גם-כן מתחזק (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קו), בסוד (תהלים מא, א): "אשרי משכיל אל דל", מי שהוא בקטנות המחין והדעת, כשזוכה להשכיל אחרים, גם הוא נתחזק, עין שם; ואין למעלה מזה בזכות הרבים, כשזוכים לזכות את חברו בלמוד התורה הקדושה.

נא ונא ראה להיות חזק ואמיץ באמונה פשוטה, ותדע כי גדול אדוננו ורב להושיע, וסוף כל סוף יהיה ההכרח להבקע האור הגנוז, וכל עם ישראל יהנו מהאור הזה, ואשרי מי שעוזר לזה.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתזכה עוד להיות איש כשר בזה העולם, העקר ראה לחזק את עצמו לדבר הרבה עמו ותברך, ובפרט כשאתה הולך לבד, אז תהיה חזק מאד בעבודתה הקדושה הזו של שיחה בינך לבין קונך, ואז תצליח דרכך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא להיות בשבת-קדש פרושת תרומה בארצנו הקדושה.

י"ד תתקכח.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר משפטים, כ"ו שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה מאד גדלה שמחתי, על-ידי הבשורות המשמחות שבשרתני, שאתם הולכים להדפיס את הקונטרס "טהרת-הברית", אשר אין ערך אליו, ובו תקון נורא ונפלא מאד על פגם-הברית — הוצאת זרע לבטלה. וראוי לך להדפיסו, ולחזור ולהדפיסו. וכן את הקונטרס "שומר-הברית", וכן את הספר הנפלא "שמירת-הברית" מכרך בתכלית ההדור והיפי, וראוי לך לומר לחברך ר' ... גרו יאיר, שגם הוא ישתתף בהוצאות הספר, וזכותו תגדל למעלה, כי בעוונותינו הרבים, דור המבול ודור ההפלגה עכשו עוד פעם בעולם, ובני הנעורים נכשלים במה שנכשלים — הוצאת זרע לבטלה, ואין שום ספר שיידבר גלויות בזה כמו הספרים האלו, והם ממש הצלת נפשות, ועל-כן אשרי מי שיזכה להדפיסם, ולחזור ולהדפיסם, ולהפיצם בין תפוצות ישראל, ואז תקונו יעלה מעלה מעלה; כי באמת רבים מאד נכשלים בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, והם מחפשים עצה לנפשם, כי מי שנופל בפגם הזה, קשה לו לצאת ממנו, והוא מחפש עצה ודרך איך להנצל מזה, ומאד מאד קשה לו, ועל-ידי שמוצא את הספרים האלו, יש לו חיות והתחזקות איך להתנהג בזה. ועל-כן ראו להדפיסם ולחזור ולהדפיסם, ולהפיצם בתפוצות ישראל.

אודות הזמנים, ראה לשמר מאד את הזמנים, כי אצל רבנו ז"ל היה זה עקר גדול מאד לשמר על הזמן, ומה טוב ומה נעים, אם תשתדל להיות בבית תמיד בשעה שאשתך בבית, והעקר תראה להיות בשלום עם אשתך, ועל נקדה זו אתה צריך לעבד, כי בפרוש אמר לנו הקדוש-ברוך-הוא (בראשית ב, כד): "על-כן יעזב איש את אביו ואמו ודבק באשתו, והיו לבשר אחד", ועל-כן אין על זה מה להוסיף, או חס ושלום, מה לגרע. עכשו התחנת, אזי יש לך רק את אשתך, ולכן ראה להיות עמה ביחד, ובפרט לאכל ביחד, שזה מביא קרוב לכבות, ועל-ידי-זה ימתקו ממך כל הדינים, ותספור לה כל מיני ספורים על דא ועל הא, ובפרט ספורי צדיקים, באפן שיהיה ביניכם קרוב לכבות, כי זה עקר גדול.

קנב אָשֶׁר י"ד תתקכט בנחל

רָאָה לְהִתְמַיֵּד הַרְבֵּה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבִפְרָט לֹמֵר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת.

בְּעֵינַי מָה שְׁאַתָּה עוֹשֶׂה הַתְּעוֹרְרוֹת לְמַעַן לְקַבֵּץ מְעוֹת עַל הַדְּפֹסֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וְאֵין מִקְּנֵה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּקָרוֹב נִדְפְּסִים אֶת קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמָּטָה, וְיֵצֵא בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, כִּי עַל-פִּי הָאֲרִיז"ל הוּא תִּקְוֵן נוֹרָא וְנִפְלָא עַל פְּגָם-הַבְּרִית, וְכַמוֹכָא בְּזֶה בְּאֲרִיכוֹת (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמָּטָה, הַלְכָה ב').

אֵין מִקְּנֵה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת בְּפִרְשַׁת תְּרוּמָה בְּאֲרִצְנוּ הַקְּדוּשָׁה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקכט.

בְּעֵזֶרֶת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ו שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמֵאִד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִכֶּם.

רְאוּ לְחִזְק אֶת עֲצָמְכֶם מְאֹד מְאֹד, וְאֵת תַּחֲזִיקִי אֶת בְּעַלְךָ וּבְעַלְךָ יִחְזַק אוֹתְךָ, וּבְזֶה תִּהְיֶה שְׁנִיכֶם מְחֻזְּקִים, וְכֵן צְרִיךְ לְהִיּוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל, שֶׁהַבְּעַל יִחְזַק אֶת אִשְׁתּוֹ וְהָאִשָּׁה תַּחֲזִיק אֶת בְּעַלָּהּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה לָהֶם הַצְּלַחָה; כִּי בְּאֵמֶת יְכוּלִים לְחִיּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם כְּמוֹ בְּגֵן-עֵדֶן מִמָּשׁ, אֲבָל רַב הָעוֹלָם מִבְּזֻזִים אֶת זְמַנָּם בְּמַחְלָקֵת וּפְּחוּחִים וּמְרִיבוֹת וְאֵי הִבְנָה בֵּין הַזּוּג, וְעַל-יְדֵי-זֶה כָּל הַחַיִּים מִתְּהַפְּכִים לְגִיהֵנוּם, וְעַל-כֵּן רְאִי לְהִבִּין אֶת בְּעַלְךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּעַלְךָ יִבִּין אוֹתְךָ, וְתִשְׁתַּדְּלוּ לְדוֹן אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי לְכַף זְכוּת, וְלֵאחֶב אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּאֵמֶת תִּהְיֶה לָכֶם הַצְּלַחָה רַבָּה בְּחַיִּיכֶם.

אָשֶׁר י"ד תתקל בנחל קנג

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתו שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתזכו לרוות רב נחת מבנכם, ותזכו לעוד בנים ובנות חיים וקיימים.

היה רצוי, שתבדקו את מזוזות ביתכם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקל.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר משפטים, כ"ו שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ואין לשער כלל.

מה אומר לך, ידידי היקר! הנסיונות בנה העולם קשים ומרים מאד, ואשרי מי שזוכה להחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר שבעולם.

נא ונא ראה להדביק את עצמך בו ותברך, ותדע כי הוא ותברך מחיה ומנהיה את כל הבריאה כלה, וכל מה שתכנים בעצמך ידיעות אלו — תצליח יותר.

ראה ללמד התורה הקדושה, כי אין לנו שיור בנה העולם רק התורה, ועל-כן כל מי שזוכה ללמד יותר תורה, נמשכת עליו יותר השגחת הקדוש-ברוך-הוא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יג).

נא ונא אל תבלבל את עצמך משום בריה שבעולם, ואז תראה ישועות גדולות שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא. העקר רק לדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא.

קנד אשר י"ד תתקלא בנחל

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא לשבות בפרשת תרומה ביבנאל
"עיר ברסלב", ומאד רציתי לראותך, ואף שאני יודע, שנסעת לשם
בשבת שירה ולא באתי, הקדוש-ברוך-הוא בעצמו יודע את גדל
המניעות שעברו עלי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקלא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר משפטים, כ"ו שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

פה תקבל רצוף את כל המכתבים, ובקשתי ממך מאד, שתראה
לשלחם במהירות האפשרית, כי המכתבים נחוצים מאד. אני מקנה
להקדוש-ברוך-הוא לשבות בשבת-קדש פרשת תרומה ביבנאל
"עיר ברסלב", ואז נתראה פנים אל פנים.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תפל
בדעתך כלל, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ועוד תראה נסים נגלים
שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא להביא עמי את הקריאת שמע
שעל המטה, באפן שתוכל להדפיסו, וכן עוד כמה קונטרסים.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתזכה להדפיס עוד פעם את ספר
"שמירת-הברית" מכרך בתכלית היפי ולהפיצו, כי הספר הזה מאד
נחוצ ל עם ישראל, ובפרטיות הקונטרס "טהרת-הברית" ו"שומר-
הברית".

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

אֲשֶׁר י"ד תתקלב — י"ד תתקלג בַּנְחָל קנה

י"ד תתקלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מְשַׁפְּטִים, כ"ז שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְכֵן אֶת הָעֵתָק הַמְּכַתֵּב שִׁשְׁלַחְתָּ וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! הִצַּעַר גָּדוֹל מְאֹד, וּכְבֹד כְּתִבְתִּי לוֹ,
וְאֵין בְּיַדְנִי רַק לְחִזָּק וּלְעוֹרֵר וּלְאַמֵּץ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שִׁשְׁתַּדְּלוּ
בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם לֹא לְעֵבֵר עַל הַשְּׁלַחָן עֲרוּךְ, חֵס וְשְׁלוֹם,
וְלִהְיוֹת אֲמִתִּי עִם עֲצָמוֹ וְעִם זוּלָתוֹ.

מָה אָמַר לָךְ! כְּכֹל שְׁרוּאִים מִה שֶׁקוֹרָה בְּעוֹלָם, נוֹפֵל פַּחַד
וּרְעָדָה, כִּי אִם בְּאַרְזִים נִפְלָה שְׁלֵהֲבַת, מָה יֵאֱמָרוּ אֲזוּבֵי הַקִּיר?!

וְעַל-כֵּן אֲנִי מְקַנְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁסוּף כָּל סוּף יִצִּיץ אוֹר
הָאֵמֶת בְּעוֹלָם, וְכֹלָם יַחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

מְאֹד מְאֹד הֵייתִי רוֹצֶה, אִם אֶתָּה יְכוֹל לְזַרֵּז אֶת הַקְּבָלָן, שִׁיעֲמַד
בְּתַכְנִית וּבִזְמַן, וְשֵׁלֵא יִהְיוּ שׁוֹם עֲכוּבִים.

רְאֵה, אֶהוּבִי, יְדֵי הַיָּקָר! לְחִזָּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים
שֶׁבְּעוֹלָם, וּבְפֶרֶט בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוּת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יֵאִיר עֵינֵינוּ
בְּתוֹרָתוֹ הַקְדוּשָׁה, וְנִזְכֶּה לְהַפְלִיל בּוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מְשַׁפְּטִים, כ"ז שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

קנו אָשֶׁר י"ד תתקלד בנחל

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי לבדק את מזוזות ביתך אם הן כשרות.

ראו לשמר שבת-קדש, כי השבת היא זיוגם של ישראל, ובזכות שמירת שבת תזכי למצא את בן זוגך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתזכי למצא את בן זוגך, ותצליחי בחייך.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקלד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר משפטים, כ"ז שבט ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ידידי ... גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

כבר כתבתי לך כמה מכתבים, ואיני יודע אם קבלת אותם.

אודות השדוץ שחזר אליך, מאד מאד שמחתי, כי אצל רבנו ז"ל היה זה יסוד ועקר גדול ביהדות, ואמר: בחור... תכף-ומיד שיתחתן... ותדבר עמה רק בעדינות, ותסביר לה בדרך נעים, ולא להעמיס עליה שום חמרות, כי העקר להנצל מפגם-הברית.

אודות מה שמבקש אביך, לדעתי, ראה לציית אותו, כי טוב תורה עם דרך ארץ, שיגיעת שניהם משפחת עון (אבות ב, ב), וכך תוכל לקבע את עצמך בשעורים כסדרן בלמוד, וכן זמן להתבודדות, וכן זמן למשא ומתן, באפן שתוכל לפרנס את ביתך, ושיהיה כלי להמשכת הפרנסה.

אודות התורה שכתבת ושאלת עליה, עין היטב ב"שפת-הנחל", ושם מבאר באר היטב כל פרט ופרט, כי תהלה לאל,

אָשֶׁר י"ד תתקלה — י"ד תתקלו בַּנַּחַל קנז

הַפְּרוּשׁ "שִׁפְת־הַנַּחַל", הוּא עַל כָּל פָּרֵט וּפָרֵט בַּ"לְקוּי־מִוְהַר"ן", לְזֹאת עַל־פִּי־רַב אִינִי מְשִׁיב כְּשִׁשׁוּאֲלִים אוֹתִי אִיזָה פֶּשֶׁט בַּ"לְקוּי־מִוְהַר"ן", כִּי כָּבֵד הַקְּדָמְתִי אֶת סְפָרֵי הַגְּדוֹל "שִׁפְת־הַנַּחַל", יִזְכְּנִי הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְהַדְּפִיסוֹ וְלְהַפִּיצוֹ בֵּין כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, וְעַדִּין יֵשׁ בְּזֶה טְעָמִים שְׁנוֹת־עַכְבָּ.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמָךְ בְּכֹל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וּתְשִׁמַּח אֶת עֲצָמָךְ וְגַם אֶת אַחוֹתָךְ, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכֶּה בְּאַמֶּת לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וְלְחִזּוֹת בְּנַעַם הַנְּיָ"ה וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ כְּלוֹ אוֹמֵר כְּבוֹד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ז שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

רְאֵה לְבַדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלָּךְ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וּתְשִׁפְדֵּל לְלַכֵּת עָרֵב וּבַקֵּר לְהַתְּפַלֵּל בְּמַגֵּן בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת דִּיקָא, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּנְצַח אֶת הַמְּלַחְמָה, וְכֹל שׁוֹנְאֵיךְ יִפְלוּ תַחְתָּךְ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ז שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מַכְתְּבָךְ, וְגַדֵּל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמָּךְ — אִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

קנח אָשׁר י"ד תתקלז בַּנְחַל

רָאָה לַחֲזֹק אֶת עֲצָמָךְ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת
בְּשִׁמְחָה, כִּי עוֹד תִּרְאֶה דְבָרִים יָפִים שְׁיִקְרוּ לָנוּ בַּיְבֻנָּאֵל "עִיר
בְּרִסְלָב", שְׁתַּתְּהַפֵּךְ לַעֲרֵה גַפְלָאָה, מִבְּצַר הַתּוֹרָה וְהַיְרָאָה, עַל-פִּי
דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל.

רָאָה לַחֲזֹק אֶת אֲשֶׁתְּךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְתִדַּע כִּי בֵּית שְׁשׁוּרְיָה
בּו הַשְּׂמִחָה — הַשְּׂכִינָה שְׁרוּיָה שָׁם; עַל-פֶּן תִּשְׁתַּדַּל בְּכֹל מִיָּנִי
אֲפָנִים, שְׁיִהְיֶה בֵּיתְךָ בֵּית שְׂמֵחַ, וְהַשְּׂכִינָה תִשְׁרָה בְּבֵיתְךָ,
וְכַשֶּׁהשְּׂכִינָה בְּבֵית — כָּל הַהֲצִלּוֹת בְּבֵית, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמִשְׁתַּדַּל,
שְׂבִיתוּ יִהְיֶה מְקוֹם לְהַשְׂרָאת הַשְּׂכִינָה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׁנִזְכֶּה כְּכֹר לְרֵאוֹת בְּבִנְיָן בֵּית-
הַמְּדֻרָשׁ בְּנוֹי עַל תִּילוֹ, וְאֲזַכֶּה לְבוֹא לְגוּר עִמָּכֶם בְּיַחַד בַּיְבֻנָּאֵל.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקלז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ"ז שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה אֵל ... גְּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ. וּמְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ,
אִיךָ שְׂאֵתָה מְחֻזַּק אֶת עֲצָמָךְ לִילָךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הָאוֹר שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הוּא אוֹר נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד,
וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכֶה לְהַכְנִיס בְּעֲצָמוֹ אֶת הָאוֹר הַזֶּה. וְעַקֵּר הָאוֹר הוּא
לְהַבִּיאוֹ לַיָּדִי מַעֲשֵׂה. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (סְנֵהדְרִין סה.): קְיָמָא
לָן עֲקִימַת שְׁפָתַיִם הָיוּ מַעֲשֵׂה; הִינּוּ בְּזַה שְׂאָדָם מְרַבֵּה לְהַתְּפַלֵּל, זֶה
כְּכֹר הַעֲשִׂיָה שְׁצָרִיף לַעֲשׂוֹת, כִּי בְּזַה תְּלוּיָה כָּל עַבּוּדַת הָאָדָם בְּזַה
הָעוֹלָם, לַעֲבָדָה וּלְשִׁמְרָה, לַעֲבָדָה בְּפִקּוּדֵינָן דַּעֲשֵׂה, וּלְשִׁמְרָה בְּפִקּוּדֵינָן
דְּלֹא תַעֲשֵׂה (תְּקוּנֵי זֵהר סב.), וְהָעוֹלָה עַל הַכֹּל — הַרְבֵּה לְהַתְּפַלֵּל
לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִזְכֶּה לְקַיֵּם אֶת כָּל הַמְּצוּוֹת עֲשֵׂה, וּלְהַזְהֵר
מִכָּל הַלֹּא תַעֲשֵׂה.

אָשֶׁר י"ד תתקלח — י"ד תתקלט בַּנְחָל קנט

נָא וְנָא רְאֵה לְשֹׁמֵר שַׁבַּת־קִדְשׁ, וְאִזּוּ הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ. וְכֵן תִּבְדֹּק אֶת הַתְּפִלִּין שְׁלֹךְ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְתַנְיִחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, וְתֹאמֶר בְּכָל יוֹם הַעֲשֶׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים שְׁגָלָה רַבְּנוּ ז"ל.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְתִמְסֹר אֶת נַפְשְׁךָ עַל מַדַּת הַשִּׁמְחָה, וְתִדַּע, שֶׁשִּׁמְחָה לֹא מַגִּיעָה קָל, כִּי צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ מְאֹד מְאֹד עַל נִקְדָּה זוֹ — לְהִיּוֹת תָּמִיד שָׂשׂ וְשִׂמְחָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקלח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ז שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ זְאִיר.

נָא וְנָא רְאֵה לְקָרֵב רְחוּקִים אֵל דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְאִזּוּ תִצְלִיחַ דְּרַפְךָ תָּמִיד.

תִּשְׁתַּדֵּל לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת, חֹק וְלֹא יַעֲבֹר, שְׁלֹא יַעֲבֹר עֲלֶיךָ יוֹם אֶחָד בְּלֵי תְּפִלִּין, חֶסֶם וְשְׁלוֹם, וְכָל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין — זוֹכָה לְחַיִּים (מְנַחוֹת מ.ד.).

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ז שְׁבַט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיַחֲיוּ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

רְאוּ לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חִסְרָה עַל אִיזוֹ דְּלַת מְזוּזָה.

רְאֵי לְהַדְלִיק לְכַבֹּד שַׁבַּת-קֹדֶשׁ אַרְבָּעָה גֵרוֹת, וְלְהוֹסִיף שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שְׁמֹן זַיִת, וּבְעֵת הַדְּלָקַת גֵרוֹת לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מִה שְׁאֵת צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעֵת הַדְּלָקַת הַגֵּרוֹת, מְאֹד מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה בְּשָׁמַיִם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁגִּיחַ עַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת, דּוֹמָם, צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר — הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא שִׁיךְ לְהַפְרִד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה עֵקֶר הַבְּחִירָה שֶׁמְסֹרוּ לְאָדָם, שִׁיקְבֵּל אֶת הַיְדִיעָה אוֹ לְהַפְּךָ וְכוּ', אֲבָל עֲצָם הַשְּׁגָחָה אֵין בְּזָה שׁוּם בְּחִירָה, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְּׁגָחָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, וּכְשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְהִיּוֹת תְּמִיד שֶׁשׁ וְשִׁמְחָה, אֲזִי יֵשׁ לוֹ כְּלָיִם לְקַבֵּל אֶת הָאוֹרוֹת הָאֵלּוּ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֵנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּחַיֵּיכֶם.

הָעֵקֶר תִּשְׁתַּדְּלוּ, שֶׁתְּהִיָּה הַבְּנָה הַדְּדִית בֵּינֵיכֶם, וְאֵל תְּרִיבוּ וְאֵל תִּתְנַפְּחוּ בֵּינֵיכֶם, וְאֵז טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקמ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מְשַׁפְּטִים, כ"ח שְׁבָט ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ, וּמְאֹד שִׁמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמְּךָ, וּבַפְּרָט שְׁיֵשׁ לְךָ כְּסוּפִים לְנִסְעַע אֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

רְאֵה לְהוֹצִיא מִהַכַּחַת אֵל הַפְּעַל, וְלְהִיּוֹת עַל-כָּל-פְּנִיִם פְּעַם אַחַת

אֲשֶׁר י"ד תתקמא בנחל קסא

בְּחַיֵּיךָ עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל
הַמַּעֲלָה שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, הַזֹּכֵה לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל.

אֲנִי גַם-כֵּן חוֹשֵׁב לְנַסֵּעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אִם
יִתֵּן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַחַיִּים, תַּכְּף-וּמְיָד אַחַר ל"ג בְּעֶמְרָם עִם
כָּל תַּלְמִידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ".

נָא וְנָא רְאֵה לְהַחְיֹת אֶת עֲצָמְךָ עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה שְׂיֵשׁ בָּךְ,
וְתִבְרַח מֵעֲצָבוֹת וְעֲצָלוּת, וְתִשְׁמַר אֶת עֲצָמְךָ מִלְּשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת
וְלִיצְנוּת, וְאֵל תַּעֲשֶׂה מְרִיבוֹת עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, רַק תַּחֲיֶה בְּשָׁלוֹם
עִם כָּלֵם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּילָל בְּעַדְךָ, שְׂגַם אֶתָּה תִזְכֶּה לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפַּעַל,
וְלָבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׂשׂוּי עֲרֵכ־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מְשֻׁפָּטִים, כ"ח שְׁבַט ה'תש"ן.

שָׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמְּךָ —
אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אֶתָּה חֲקוּק בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי. וּבְפֹרֵט
שְׂאֶתָּה זוֹכָה וּמוֹכָה אֶת הָרַבִּים בְּהַפְּצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, אֲשֶׁר
אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה.

מָה אֵמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! כָּל זְמַן שְׂאֲנוּ מְלַבָּשִׁים בְּלָבוֹשׁ
הַגְּשָׁמִי, אֵין מְלִים בְּפִה לְהַסְבִּיר אֶת גְּדֹל הָעֲנִיָּן הַזֶּה שֶׁל הַפְּצַת
מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׁנוֹזְכָה כָּל יְמֵי
חַיֵּינוּ לְהַפְּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם.

קסב אָשֶׁר י"ד תתקמב בַּנְחָל

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהִתְפַּלֹּת עוֹשׂוֹת רָשָׁם, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְקַבֵּל בְּשָׂבוּעַ הַבֹּא אֲשׁוּר עַל בְּנֵית בֵּית-הַמִּדְרָשׁ הַגָּדוֹל, וְלִנְסֵעַ לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, וְלִשְׁבוֹת עִמָּכֶם בְּשַׁבַּת פְּרִשַׁת תְּרוּמָה.

רְאֵה לְשִׂמְחַ מָּאד מָּאד, וְהִשְׂמַח אֶת אֲשֶׁתְּךָ וְיִלְדֶיךָ, וְתִרְאֶה שְׂבִיבֵיתְךָ תְּהִיָּה תָּמִיד אֲוִירָה שֶׁל שִׂמְחָה, כִּי הַשְׂמִיחָה הִיא כְּלִי לְהַמְשִׁיךְ בּוֹ כָּל הָאוֹרוֹת הַרוֹחֲנִיִּים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרָכְךָ, וְתִזְכֶּה תָּמִיד לְהִתְחַבֵּא אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד מְקוֹם יוֹתֵר בְּטוֹחַ כְּמִי שֶׁמִּתְחַבֵּא בְּסִתֵּר צֶל כְּנַפְיוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאשׁ-חֹדֶשׁ אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

בְּעֵינַי הַסֵּכְסוּף בֵּין אֲשֶׁתְּךָ לְאִמְךָ וְכו', מָה אִמַּר לָךְ! כְּבוֹד אָב וְאָם זֶהוּ מִהַחְמוּרָה שֶׁבְּחֻמּוֹרוֹת (דְּבָרִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ב', סִימָן ו'), וְצָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִזְהָר לֹא לְפָגֵם בְּכְבוֹד הַוּרִים, אֲבָל מִצַּד שְׁנֵי כְּתוּב (בְּרֵאשִׁית ב, כד): "עַל-כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ, וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד", הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה הַזֶּהִירְתָּנוּ לְהִתְחַתֵּן, וְהִיא הַמְּצוּהָ הַרְּאשׁוֹנָה בַּתּוֹרָה: "פָּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת הָאָרֶץ", וְאִיךָ יְכוּלִים לְקַיֵּם אֶת שְׂתִייתָן? אֲזַי הַתְּרוּץ הוּא פְּשוּט. חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (שַׁבַּת כז): כִּלְהַנְחִינֵנוּ אֵינָן מְשִׁתּוֹת, וְחֻבֵּל לְהַשְׁקִיעַ בְּזֵה, כִּי לֹא יִשְׁלִימוּ, הָאִמָּא מוֹשְׁכַת אֶת הַבֵּן אַחֲרֶיהָ מִצַּד אֶחָד, וּמִצַּד שְׁנֵי הָאִשָּׁה מוֹשְׁכַת אֶת בְּעֵלָהּ אֵלֶיהָ, אוּ יוֹתֵר מְדִיק הַבֵּן נִסְחַף אַחֲרֵי אִשְׁתּוֹ, וְאֶצֶּל מִי הוֹלְכִים וְחוֹזְרִים?! זֹהִי בְּעֵינָהּ מְאֹד רְצִינֵית בֵּין הַמוֹן

זוגות, העצה הכי טובה והכי מצלחת לשתק, ולתת כבוד לאמא, ולהשאיר עם אשתו, אמא צריכים לכבד, כי זאת אמא, אבל להשאיר צריכים רק עם האשה, כי סוף כל סוף היא שתפה בחייה, ולכן עדיף לשתק ולשתק ולא להתערב ביניהן. אמת, זו בעיה רצינית, וכן פאובה ביותר, אבל אין בררה, רק להשאיר עם אשתו, ואם יכולים להסביר לאשה: אני שלך לגמרי, ואת לא צריכה לדבר עם אמא שפוגעת בך, אבל תביני שזאת אמא שלי, ותתני לי לתן לה את הכבוד בלי קשר אליך, את נשארת אשתי תמיד, והאהבה בינינו לא תפסק כפי צווי התורה הקדושה: "ודבק באשתו והיו לבשר אחד", אבל תני לי לקיים גם "כבד את אביך ואת אמך", את לא יכולה לעצר אותי מללכת אל אמי, ובזה שאני הולך אליה, זה לא מפחית את האהבה שלי אליך, ואני איני מכוון לזלזל בך, זה צריך להיות הקו, ואם זה יהיה מוכן ביניכם, אזי הכל יסתדר, אתה לא יכול להכריח את אשתך לבוא עמך אל בית הוריה, אין דבר כזה, וכן היא לא יכולה לכפות עליך ללכת אל ההורים שלה.

אבל העצה הכי טובה לשניכם — להיות חכמים ולא צודקים, לברח מעמות וממריבות או ופוחים, שזה פשוט שובר את השלום-בית שלכם לחלוטין, וחבל מאד, כי אתם זוג מן השמים, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רסד), שלמעלה בשמים הייתם שניכם נשמה אחת, רק פשירדה נשמתכם — התפצלה, נשמת הזכר ירדה דרך זוג הורים אחד, ונשמת הנקבה ירדה דרך זוג הורים אחר, ועד שחוזרים ופוגשים אחד את השני, זה לוקח זמן, וכיון שפגשו ומצאו אחד את השני, צריכים לשמור מאד מאד אחד על השני, ולא לאבד זה את זה, על-ידי גרושין, חס ושלום, שזו עבודת הסמ"ך-מ"ם לשבר בתיים, ולגרם מחלקת, ולהפריד בין הבריות, כי כל הפח הטמא שלו זה 'הפרד ומשל', ולכן שניכם תראו מה לפניכם, ותחזיקו את עצמכם יחד, ותהיו חכמים לתת כבוד להורים, ואז הכל יבוא על מכונו הנכון.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ד תתקמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאש־חֹדֶשׁ אֲדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

עֲלִיךָ לְזִכֹּר, אֲשֶׁר הַחַיִּים לֹא קָלִים, לְכֹל אֶחָד יֵשׁ אֶת הַעֲלִיּוֹת
וְהִירִידוֹת שְׁלוֹ, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּחְזִיק מֵעַמֵּד, וְאֵינּוּ נִשְׁבֵּר מִשּׁוֹם רוּחַ
סְעָרָה שְׁנוֹשֶׁבֶת בְּחַיֵּי יוֹם יוֹם. רַבְּנוּ ז"ל פִּרְשׁ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן לח) אֶת הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קמח, ח): "רוּחַ סְעָרָה עָשָׂה דְבָרוֹ", מִי
גוֹרֵם אֶת הַרוּחַ סְעָרָה בְּמַחֹו שֶׁל אָדָם? זֶה הַדְּבֹר, כִּי מִי שֶׁשׁוֹתֵק,
וְאֵינּוּ מְדַבֵּר דְּבוּרִים מִיִּתְרִים, הוּא עוֹבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשְׁלוֹם, מֵה
שְׂאִיִן כֵּן מִי שֶׁמְרַבֵּה לְדַבֵּר, הוּא גוֹרֵם לְעַצְמוֹ צָרוֹת צְרוּרוֹת, כְּמוֹ
שֶׁאָמַר הַחֶכֶם מְכַל הָאָדָם (מְשָׁלִי כ"א, כג): "שׁוֹמֵר פִּי וּלְשׁוֹנוֹ, שׁוֹמֵר
מִצָּרוֹת נִפְשׁוֹ", כִּי כְּשֶׁאָדָם שׁוֹמֵר עַל דְּבוּרָיו, וְאֵף פֶּעַם לֹא יוֹצִיא
מִשְׁפָּתוֹ מֵה שֶׁהוּא חוֹשֵׁב, אֲזִי לֹא יִסְתַּבֵּךְ בְּשׁוֹם צָרָה. מֵה שְׂאִיִן כֵּן,
כִּינּוֹן שֶׁאָדָם מִפְּלִיט מִפִּי דְּבוּרִים נֶגְדַּד הַזּוּלָּת, הוּא כְּבָר קוֹנֶה לְעַצְמוֹ
צָרוֹת וְיִסּוּרִים וְשׁוֹנְאִים מִיִּתְרִים, וְיֵשׁ מְאֹמֵר הַחֶכֶם: "כֹּל זְמַן
שֶׁהַדְּבֹר אֲצָלִי, אֲנִי שׁוֹלֵט עַל הַדְּבֹר, כִּינּוֹן שֶׁיִּצְאָ מִפִּי הַדְּבֹר, הַדְּבֹר
כְּבָר שׁוֹלֵט עָלַי". הֵינּוּ כֹל זְמַן שֶׁנִּשְׁאָר בְּלֵב וּבִמְחַשְׁבָּה מֵה שֶׁאֲנִי
חוֹשֵׁב מִהַזּוּלָּת, אֲזִי אֵף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ לְקַרֵּא אֶת מַחְשַׁבְתִּי וּמֵה
שֶׁבְּלִבִּי, אֲכַל תִּכְף-וּמִיד כְּשֶׁאֲנִי מִפְּלִיט מִפִּי מֵה שֶׁיֵּשׁ בְּלִבִּי, וְהַהוּא
נִפְגַּע מִמֶּנִּי, כְּבָר הַדְּבֹר שׁוֹלֵט עָלַי, כְּגוֹן: אֲנִי צְרִיף לְהַתְנַצֵּל עַל
שֶׁדְּבַרְתִּי, וּלְבַקֵּשׁ סְלִיחָה עַל מִי דְּבַרְתִּי, לְהַסְבִּיר אֶת דְּבוּרִי, שֶׁלֹּא
לְזֶה הַתְּפִנָּתִי, וְכַדּוּמָה לֹאִין סֵפֶר בְּעִיּוֹת שֶׁיוֹצְאוֹת מִדְּבוּר אֶחָד שֶׁלֹּא
בְּמִקּוֹם וְכוּ', וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי אָדָם שֶׁשׁוֹמֵר אֶת פִּי וּלְשׁוֹנוֹ, וְאֵף שֶׁזֶה
מְאֹד מְאֹד כּוֹאֵב, שְׁעוֹשִׂים לוֹ עוֹלוֹת, וְאִי אֶפְשָׁר לְמַחֵל עַל זֶה בְּשׁוֹם
פְּנִים וְאֶפֶן וְכוּ', אֲכַל עֲדִיף לְשִׁתֵּק, מְאֹשֶׁר לְהַכְּנִס בְּעַמּוֹת וּמְרִיבוֹת
וּבְעִיּוֹת מִיִּתְרוֹת לְגַמְרִי.

אֲשֶׁר י"ד תתקמד בנחל קסה

ולכן זכר גם זכר, אשר החיים כל-כך קצרים, ונחל מאד מאד לבלות את החיים הנה קצרים במחלקת ובמריבות, יותר טוב להנציח את החיים עם פעילות יפות וטובות ומועילות לאנושות. אשרי האדם שיכניס את הדעת והשכל הזה בתוך לבו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקמד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תרומה, א' דראש-חדש אדר ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

כבר כתבתי לך כמה פעמים, שכל הצרות שלך, שאתה מכרח להשיב לבני-אדם בשעה שמבזים אותך, ואז ההוא מחזיר לך מנה אחת אפים... ואתה משיב לו פעמים ככה... וכך חוזר חלילה, ויוצא מזה מה שיוצא — רק צרות ויסורים ועגמת נפש גדולה מאד. וכבר אמר החכם: "לא תוכל להלחם עם נבל כמו שתחריש לו", ואמר: "כשאחד מבזה אותי אני שותק, כי כשאענה לו, אשמע תרפתי פעמים", ולכן כלך מדבורים מיתרים, שלא יביאו לך כלום רק עגמת נפש וצרות צרורות, כמו שאמר החכם מכל האדם (משלי כא, כג): "שמר פיו ולשונו שמר מצרות נפשו".

ראה להתמיד בלמוד זהר ותקונים, שהם חיות לנפש, ויפתח לך מרחק, ותראה שיש עולמות למעלה מעולמות, ומעלת נשמות ישראל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקמה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תרומה, א' דראש-חודש אדר ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמץ, ואל תשבר מפל מה שעובר עליך, פי הכל
בחשבון צדק, כל צער ועגמת נפש, וחלישות הדעת שיש לאדם,
זה משגח מלמעלה בהשגחה נפלאה עד מאד, ולכן מה לך להצטער
על עולם שאינו שלך, ועל חיי עולם עובר, שהיום אתה כאן ולמחר
תהיה בקבר, בלי שום ספק, ולכן מה לך להיות שבור ורצוץ?!
הדבק עצמך בו יתברך, ותקבל על עצמך לא להפגס יותר בוכוחים
ובמריבות, ואז טוב לך כל הימים.

העקר תכניס בעצמך פח הנגינה, ותשיר לעצמך איזה שיר כמו
שאפה המלחין, כי כל אחד יכול לפזז לעצמו איזה שיר שיחיה
אותו, כי כל אחד נמשך אחר שירו דיקא, ולכן במקום למשך עצמך
אל הצער והמרירות שעובר עליך וכו', תרגיל עצמך בכח הנגינה
שיש בך, וזה יועיל לך. וידוע מה שאמר פעם רבנו ז"ל, שפשיח
יגלה בעולם דרך חדשה בנגינה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקמו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תרומה, א' דראש-חודש אדר ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת, כי יש לך התחייבות אל בעלך וכו', ואסור

לְזַלֵּל בַּהֲתַחֲיבוֹת הַזֶּה וְכוּ', אֲדַרְבֵּה זֶהוּ עֶקֶר בְּנִשְׁוֹאִים וְכוּ', לְהַצִּיל אוֹתוֹ מִחֻטָּאִים וְעוֹנוֹת חַמוּרִים וְכוּ', וְאִשָּׁה שְׂזוּכָה לְשֹׁמֵר אֶת בְּעֻלָּה מִחֻטָּאִים וְכוּ', וְעוֹזֶרֶת לוֹ מְאֹד וְכוּ', וְהִיא תְּמִיד מִמְצִיאָה אֶת עֲצָמָה אֵלָיו וְכוּ', כִּדִּי לְשֹׁמֵר אוֹתוֹ וְכוּ', שְׂכָרָה גְדוּל בְּשָׂמִים עַד מְאֹד, וְדִקָּא עַל-יְדֵי-זֶה הִיא יְכוּלָה לְהִיֹּת צְדִיקַת גְּדוּלָה. עֲלִיךְ לְדַעַת, כִּי עֶקֶר צְדִיקַת הָאִשָּׁה, שְׂמִסוּרָה אֶל בְּעֻלָּה וְעוֹשֶׂה רְצוֹנוֹ, כַּמְאֲמָרם ז"ל (תְּנָא דְבִי אֵלֵהוּ רַבָּה, פֶּרֶק ט'): אִיזוּהִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה? הָעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעֻלָּה; וּמוֹכֵן שְׂהַכַּל צְרִיף לְהִיֹּת עַל-פִּי הַתּוֹרָה.

הַרְבֵּי הַקְּדוּשׁ רַבִּי מְאִיר מִפְּרַמִּישְׁלָאן זי"ע רָאָה פְּעַם אֶת הַרְבֵּי הַקְּדוּשׁ רַבִּי אֶהְרֵן מְקַרְלִין זי"ע (בְּעַל "בֵּית-אֶהְרֵן"), עֲנָה וְאָמַר לוֹ: הֵייתִי בַּחֲתֻנָּה שְׁלֶךְ בְּעַת שְׁהֵייתִי בֶּן י"ג שָׁנִים, וְאִז הֵייתִי צְדִיק קָטָן (א קָלִיין רַבִּילְעֵ), אָבֵל עֲכָשׁוּ אֲנִי רוֹאָה שְׂאִתָּה צְדִיק גְּדוּל, וְאִין זֶה פְּלֵא, שְׁלַקְחַת לְאִשָּׁה אֶת בֵּת הַרְבִּי (רַבִּי מְרַדְּכִי מְקַרְמְנִיץ זי"ע), וְאִם יֵשׁ לְאַחַד אִשָּׁה חֲשׂוּבָה כָּל-כָּף, בּוֹדָאִי יְכוּלִים לְהִיֹּת צְדִיק גְּדוּל עַד מְאֹד.

הַמֵּאחַל בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקמוז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאשׁ-חֹדֶשׁ אֲדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל הַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְכֵן בְּצִרוּף אֶת הַקּוּל קוֹרָא, שְׁבוּ חַתּוּמִים אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וְאַתָּה רוֹצֵה אֶת חַתִּימַתִּי וְכוּ'.

מָה אָמַר לְךָ! אֲנִי חוֹלֵק עַל כָּל זֶה וְכוּ', כִּי עַל דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל (דָּעַם רַעֲבִינִים וְאָף), אִין אָף אֶחָד בְּעַל-הַבַּיִת לוֹמֵר: זֶה מִתֵּר לְבוֹא, וְזֶה אֲסוּר לְבוֹא, מְתִי תוֹצִיאוּ כְּכָר אֶת הַקְּטָנוֹת מִהֲרֵאשׁ שְׁלָכְכֶם?! דַּעוּ לָכֶם, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל הוּא מִתְּנָה לְכָלל יִשְׂרָאֵל, וּלְכָל אַמּוֹת הָעוֹלָם, וְהוּא אֵינְנוּ מְצַמְצָם אֲצֵל כַּמָּה מַחוּת קְטָנִים וְכוּ', שְׁכַל

בְּנִתְּם אִיךְ מְרוֹיַחִים כְּסָף... וְאִיךְ יְכוּלִים לְהוֹרִיק אֶת הַכִּסִּים ...
הַבְּעַל תְּפִלָּה צָעֵק: פּוֹן גְּעֵלֵט זְאֵלֵט אִיְהֵר נִישֵׁט רַעֲדִין, מְכֶסֶף אֵל
תְּדַבְּרוּ כָּלֵל, וְזֶהוּ הַבְּעַל-תְּפִלָּה, שְׁזֶה רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא בָּא לְבִטֵּל אֶת
תְּאֻנֹת מְמוֹן, וְלִמְאֵס אֶת זֶה לְגַמְרִי, וְעַל-כֵּן כָּל הַקּוֹל קוֹרֵא זֶהוּ רַק
תְּחִבּוּלָה וְכִלֵּי אִיךְ לְהוֹצִיא כְּסָף מִבְּנֵי-אָדָם... אֵין פֶּה שׁוֹם אָמֵת,
וְלִכֵּן אֲנִי לֹא רוֹצֶה לְחַתֵּם עַל כָּךְ.

הַפּוֹתֵב וְחוֹתֵם לְמַעַן הַמְצִוָּה...

י"ד תתקמח.

בְּעֻזַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאש־חֲדָשׁ אָדֶר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה אֵל ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכוּן קַבְּלֵתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

דַּע לָךְ, שְׂאֶסוּר לְהַעֲמִים עַל עֲצָמוֹ הַרְבֵּה לְמוֹדִים יוֹתֵר מְכַפֵּי
כַּחוֹ, שְׂאֵז יִתְבַּלְבֵּל לְגַמְרִי, כְּדֹאֵי לְהִיּוֹת מִיִּשְׁבַּב וּמְסֻדָּר בְּכֹל דְּבָר,
וְלִזְזֵה זוֹכִים עַל-יְדֵי הַתְּבוּדָדוֹת, לְהַרְגִּיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ,
וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל דְּבָר שְׂצָרִיךְ, וּכְבָר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל
(שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רַכַּח), שְׂבִנְדָאֵי גְּמָצָאִים כְּשָׂרִים, אֶף-עַל-פִּי שְׂאֵין
לָהֶם הַתְּבוּדָדוֹת, אָבֵל אֲנִי קוֹרֵא אוֹתָם פְּלִיטָעס — מְבַהֲלִים
וּמְבַלְבְּלִים, כִּי מִי שְׂחִי עִם הַתְּבוּדָדוֹת, וּמְבַקֵּשׁ כָּל דְּבָר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ,
הוּא גְּדָמָה כְּשֶׂאָדָם שְׂיִשֵּׁן שְׁנָה טוֹבָה, עָר אִיז אוּיִס גִּישְׂלָאֶפִּין,
וּכְשֶׁקָם הוּא מִיִּשְׁבַּב מְאֹד בְּדַעְתּוֹ, וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה לְעֲצָמְךָ חֶשְׁבוֹן הַנְּפֶשׁ
עַל כָּל דְּבָר, וְגַם עַל הַתְּבוּדָדוֹת, וְאֵז לֹא תַהֲיֶה כָּל-כָּךְ מְבַהֵל
וּמְבַלְבֵּל. וְהַכֵּל צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת, בְּלִי שׁוֹם חֲכָמוֹת
וְהַשְּׂפֻלוֹת כָּלֵל, וְזֶה דְּבָר רַבְּנוּ ז"ל נֶאֱהָר דָּאס אִיז דְּעַם רַעֲבִינ'ס זֵאָךְ,
וְהִבֵּן לְמַעֲשֶׂה.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאש־חֹדֶשׁ אֲדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סִלָּה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי חֲנוּף הַיְלָדִים וְכו', צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִנָּהֵר אִיךָ מְחַנְכִים אֶת הַיְלָדִים, צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשֹׁמֵר לֹא לְשִׁיר לָהֶם שִׁירֵי גוֹיִים וּמְכַל שֶׁכֶּן לֹא שִׁירֵי עֲגָבִים וְכו', רַחֲמֵנָא לְצִלָּן, כִּי אֲזַי הַיְלָדִים סוֹפְגִים בְּעֶצְמָם אֶת קוֹל הַטְּמָאָה, וְזֶה מְאֹד מְאֹד מְזִיק לָהֶם. וְכִמוֹ שְׂאֵמֶר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ג'): מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ נְגוּנִים מִמְּנַגֵּן רָשָׁע, קָשָׁה לוֹ לְעִבּוּדַת הַבּוֹרָא וְכו', עֵינַי שָׁם; וְזֶה שִׁיף גַּם בְּשִׁירֵים שְׁשָׁרִים לִיְלָדִים קְטָנִים, אִם הֵם שִׁירֵי גוֹיִים, זֶה עוֹשֶׂה פְגָם בְּנַפְשָׁם, אֲלֹא עִם יְלָדִים קְטָנִים צְרִיכִים לְשִׁיר שִׁירֵי אֲמוּנָה, וּבִפְרָט אוֹתִיּוֹת אֶל־ף־בֵּי"ת, שֵׁישׁ בְּכָל אוֹת וְאוֹת קִדְשָׁה גְדוּלָה, וּבְזֶה שֶׁהַיְלָדִים סוֹפְגִים בְּעֶצְמָם אֶת אוֹתִיּוֹת הָאֶל־ף־בֵּי"ת, עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁמָתָם נִדְלָקַת בְּאוֹר הָאֵינן סוֹף בְּרוּךְ הוּא. וְלִכֵּן אֲשַׁרֵּי מִי שֶׁמְרַגֵּל אֶת הַיְלָדִים כְּשֶׁהֵם עֹדִין קְטָנִי קְטָנִים לְשִׁיר אֶת אוֹתִיּוֹת הָאֶל־ף־בֵּי"ת, שָׁרַק כֶּף יִגְדְּלוּ יִרְאֵי ה' וְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ, וְזֶה יַעֲזֹר לָהֶם לְהִתְגַּדֵּל וּלְהִתְפַּתַח. וּכְשֶׁכָּבֵר מִתְחִילִים לְהִבִּין יוֹתֵר, רָאוּ רַק לְהִתְדַּיֵּר בָּהֶם אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן, וְזֶה יַעֲזֹר לָהֶם לְהִתְפַּתַח.

בְּעֵינַי מֵה שֶׁפְּתַבְּתָּ וְכו', רָאוּי לָךְ לְדַעַת, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו'), אֲשֶׁר שָׁם אַקִּי"ק הוּא שָׁם הַתְּשׁוּבָה: אֶהְיָ אֲנִי זְמִין לְמַהְיֵי, הִינּוּ אֲנִי רוֹצֶה לְהִיּוֹת, שְׁזֶה שָׁם אַקִּי"ק שֶׁהוּא בְּרִצּוֹן; כִּי בְּאֵמֶת אֶפְלוּ שְׂאֵדָם נָפַל בְּעַמְקֵי עַמְקִים, בְּשִׂאוֹל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתָּיו, אֲסוּר לוֹ לְפַל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, אֲלֹא לְהִתְחַזֵּק בְּרִצּוֹנוֹת חֲזָקִים, רִצּוֹן שֶׁבְּרִצּוֹנוֹת, אֲנִי רוֹצֶה לְחַזֵּר בְּתְשׁוּבָה בְּכָל מְחִיר יִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה וְכו', וְלֹא לְהִתְפַּחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבַעוֹלָם, כִּי הַרִצּוֹן הוּא עוֹלָם הַחֲרוּת, כִּי עַל כָּל דָּבָר יָכוֹל הַסֵּמ"ך־מ"ם לְמַנֵּעַ וּלְעַכֵּב וְכו',

קע אָשר י"ד תתקנ בנחל

אַבל על הַרצוֹן הוא אינו יְכוּל לְשַׁלֵּט, כִּי זֶה סוּד אֶהְיֶה — אָנִי רוֹצֵה לְהִיּוֹת, וְזֶה הוּא אִינוֹ יְכוּל לְעַכֵּב, אָנִי רוֹצֵה לְהִיּוֹת אִישׁ כְּשֶׁר וּלְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה. וְלִכֵּן יֵצְאוּ מִמְצָרִים דִּיקָא עַל-יְדֵי שֵׁם זֶה — אֶהְיֶה אֶשֶׁר אֶהְיֶה, רְצוֹן שְׁבָרְצוֹנוֹת, וּבְזֶה גַם נִזְכָּה לְצֵאת מֵהַגְלוּת הַמְרָה וְהָאֲרָכָה הַזֹּאת, וְזֶה אֶשֶׁר יָמִי בֵּין הַמְצָרִים הֵם כ"א יוֹם כְּנֻגַד שֵׁם אֶהְיֶה, וַיֵּשׁ גַּם כ"א לַיְלֹת כְּנֻגַד שֵׁם אֶהְיֶה, וְזֶה אֶהְיֶה אֶשֶׁר אֶהְיֶה. וְזֶה סוּד שֵׁם מ"ב, פְּעָמִים שֵׁם אֶהְיֶה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִצָּא מֵהַגְלוּת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאשׁוֹן-חֹדֶשׁ אֲדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכוּן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ תְּמִיד לְהִשְׁתַּוְּקֶק אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׁיִבְנֶה לָנוּ אֶת בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְתִהְיֶה כְּבוֹד הַגְּאֻלָּה, וְנִגְאָל גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, וְנִזְכָּה לְרֵאוֹת בְּמוֹ עֵינֵינוּ בְּנֻקְמַת דָּם יִשְׂרָאֵל הַשְּׁפוּף כְּפִימִים, עַל-יְדֵי הָעֲמָלָקִים, יַמַּח שְׁמֵם. כִּי זֶה כְּבוֹד קְרוֹב לְאֵלִפִּים שְׁנָה, שְׁאֲנַחְנוּ הוֹלְכִים נַע וְנָד בֵּין הַגּוֹיִים: אָדָם, יָוֵן, מְדִי, בְּבָל, וְעַל זֶה אָנוּ מְתַפְּלְלִים שְׁלֵשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם: "וּמִבִּיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה", מ'ב"א רָאשֵׁי תְּבוֹת הָאֲרָבַע גְּלוּיּוֹת: מְדִי, בְּבָל, יָוֵן, אָדָם, שְׁכָבֵר נְתַפְטֵר מֵהַגְלוּת הַמְרָה הַזֹּאת, וְצָרִיכִים לְהִרְבּוֹת בְּצִדְקָה, שְׁנֵה עוֹזֵר לְגְאֻלָּה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יִשְׁעִיה א, כז): "צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפְדֶּה וְשָׁבִיהָ בְּצִדְקָה", וּכְתִיב (מְשָׁלִי כא, יד): "מ'תָּן ב'סֹתֵר י'כְּפָה א'ף", שֶׁהוּא רָאשֵׁי תְּבוֹת: מְדִי, בְּבָל, יָוֵן, אָדָם, בְּזִכּוֹת הַצְּדָקָה נְפֹטֵר מֵהַגְלוּת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקנא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תרומה, א' דראש-חדש אדר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי מִכְּתָבְךָ.

לְעוֹלָם אֵל תְּדַבֵּר עַל שׁוֹם בֶּן-אָדָם, מִכָּל שָׁפֵן אָדָם שֶׁאֶפְלוּ לֹא רְאִיתָ אִף פֶּעַם בְּחַיֵּיךָ וְכוּ', מַה יֵּשׁ לָךְ לְדַבֵּר עֲלָיו? ! הֲאִם עָשָׂה לָךְ פֶּעַם רַע? ! אֵתָּה אֶפְלוּ אֵינְךָ מַכִּיר אוֹתוֹ אִישִׁית, וּמִכָּל שָׁפֵן שֶׁלֹּא רְאִיתָ אוֹתוֹ, וְאִיךָ תוּכַל לְהִיּוֹת כָּל-כָּף מוֹסֵת? !

תֵּאֱמִין לִי, אִם הִייתָ מְקַרֵב אֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּאֵמֶת, הִייתָ עוֹסֵק הַרְבֵּה בַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְלֹא הָיָה בְּמִחַ מַחְשַׁבְתְּךָ שׁוֹם בֶּן-אָדָם, הִייתָ רַק רוֹצֵה לְהַתְּעִלוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּרוּחַנִיּוֹת, וְלְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְּבַרְךָ, וְלִלְמַד אִיךָ זוֹכִים לִיְחֻדֵי שְׁמוֹתָיו יִתְּבַרְךָ, וְלְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמְךָ רוּחַ נְבוּאָה וְרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ, הֵינּוּ שְׂמֵחָה אֲמִתִּית וְדַבְּקוֹת בְּאֵין סוּף בְּרוּיָה הוּא, אֵין לָךְ מִשְׁגַּג אֶל מַה יְכוּלִים לְזַכּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, עַל-יְדֵי רְבוּי שִׂיחָה בֵּינּוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וְעַל-יְדֵי לְמוּד זְכוֹת עַל גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלִכְן כָּלֵךְ מֵהַדָּרָךְ הַמְּתַעֲבֵת הַזֶּה, לְדַבֵּר עַל כָּל בֶּן אָדָם, שֶׁאֶפְלוּ אֵינְךָ מַכִּיר כָּלֵל.

הַמְּצַפֶּה לְרְאוּתְךָ בְּקִרְוֹב...

י"ד תתקנב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תרומה, א' דראש-חדש אדר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְקָר וְהַנְּעִלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְּתָבְךָ.

שְׁמֹר מְאֹד עַל הַבְּרִיאוֹת שֶׁלָּךְ, וּכְבֹר אֶמֶר רַבְּנוּ ז"ל: כְּשֶׁאָדָם

קעב אָשֶׁר י"ד תתקנג בַּנְחַל

בְּרִיא, עָלְיוּ לְיַגַע עֲצָמוּ בְּתוֹרָה וּבִתְפִלָּה בִּיגִיעוֹת עֲצוּמוֹת, בִּינּוֹן שְׁנַחֲלֵשׁ וְנַעֲשֶׂה חוּלָה, שְׂשִׁישִׁים בְּצַד הַכֹּל, וַיְקַיֵּם מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וְנִשְׁמַרְתֶּם לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם" (דְּבָרִים ד, טו), וּבִלְשׁוֹן אִיִּדִישׁ אָמַר: לִיג אַוועק שָׂעַר און אַיִזן, הִיגוּ מְלֹאכָה הַקָּשָׁה שֶׁל לְחַתֵּךְ בְּרִזֵּל שְׁנַתְנוּ לְאַסִּירִים בְּרוּסְיָה הָאֲרוּרָה וְכוּ', וְכֹנְנָתוּ הִיָּתָה בַּפְּשִׁיטוֹת, כָּל זְמַן שֶׁהוּא בְּרִיא אֶל יִסְתַּכֵּל עַל כְּלוּם, רַק יִתְמִיד וְיִלְמַד וְיִתְפַּלֵּל בִּיגִיעוֹת עֲצוּמוֹת וְכוּ', אָבֵל כְּשֶׁנַּחֲלָה, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲזִישׁ הִלְכוֹת אַחֲרוֹת, צְרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל הַבְּרִיאוֹת עַד שִׁיבְרִיא לְגַמְרִי, וַיּוּכַל לְהַמְשִׁיךְ לְחֹזֵר אֶל הַתְּמִידוּת בְּתוֹרָה וּבִתְפִלָּה, הֶעֱקַר לְשֹׁמֵר לְכַתְחֵלָה מְאֹד מְאֹד עַל הַבְּרִיאוֹת, כִּי בַּפְּרוּשׁ גָּלָה הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע: כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה חוֹר קָטָן בַּגּוֹף [עַל-יְדֵי שְׁנַחֲלָה], עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה חוֹר גָּדוֹל בְּנִשְׁמָה [כִּי כָּבֵד אֵינּוּ יְכוּל לְלַמֵּד וְלְהַתְפַּלֵּל], וְזֶה מַה שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם רוֹצֶה. וְלִכֵּן צְרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל הַבְּרִיאוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ וְטוֹבְתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ד תתקנג.

בְּעִנְיַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאשׁ-חֵדֶשׁ אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְךָ.

תְּאַמֵּין לִי, שָׂאֵם לֹא הִיִּיתַת מִתְעַרֵּב בְּרִיב לֹא לָךְ, לֹא הִיִּיתַת בָּא לְצִרוֹת שְׁנַפְלֵת בְּהֵן, וְכִמְאַמֵּר שְׁלֵמָה הַמְּלִיךְ (מְשַׁלֵּי כו, יז): "מִחֲזִיק בְּאֲזְנֵי כָּלֵב עוֹבֵר מִתְעַרֵּב עַל רִיב לֹא לוֹ", וּפְרָשׁ רַש"י: הַעוֹבֵר לְהִתְעַרֵּב עַל רִיב לֹא לוֹ, הָרִי הוּא כְּאוֹחֵז בְּאֲזְנֵי כָּלֵב הַגּוֹרֵם שְׂיִנְשַׁכְנוּ עַל חֲנָם, עֵינֵי שָׂם; וְלִכֵּן לְדַעַתִּי, מֵהַיּוֹם כְּשֶׁאַתָּה רוֹאֶה אֵיזוֹ מְרִיבָה, בְּרַח לָךְ מִשָּׂם כְּמוֹ שְׁבוֹרְחִים מֵאֵשׁ שׁוֹרֵף, כִּי כִּף אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סְפָר-הַמִּדּוֹת, אוֹת פַּחַד, חֶלֶק ב', סִימָן ג'): הַבּוֹרַח מִן הַצָּרָה פִּקַּח; וְכֵן אָמַר (שָׂם אוֹת מְרִיבָה, סִימָן טו): בְּמִקּוֹם מְרִיבָה שָׂם הַשֵּׁטָן; וְלִכֵּן תַּכְּף-וּמִמֵּד כְּשֶׁרֵאִיתִי מַחְלָקַת עָלַי מֵאִינְשֵׁי דְלָא מְעַלֵּי שְׂמִסְתּוֹבְבִים בֵּין אַנְשֵׁי

אָשׁוּר י"ד תתקנ"ד בַּנְחָל קעג

שְׁלוֹמֵנוּ, וְכֵן חוֹלְקִים עַל אַחֲרִים וְכוּ', בְּרַחֲמֵי מָשֶׁם כְּמוֹ שְׁבוֹרְחִים מֵאֵשׁ, וְאֵין לִי עֶסֶק עִם רְשָׁעִים, שְׂרַק מַחֲטָטִים אַחַר הָרַע שֶׁל הַזּוּלָּת וְכוּ', בְּמִקּוֹם לְחַטֵּט בְּהָרַע שֶׁל עֲצָמָם. וְתִהְיֶה לָּאֵל, אֵין לִי עֶסֶק עִמָּהֶם כָּלֵל, וּבְנִיתִי "הַיִּכְל־הַקֶּדֶשׁ" בְּכִמְהַ עֲיֵרוֹת, וְאֶצְלָנוּ אֵין שׁוּם דְּבָר — רַק רַבְּנוּ ז"ל! אֵין דְּבוּרִים אַחֲרֵים, רַק תּוֹרָה וְתַפְּלָה! וְתִהְיֶה לָּאֵל, כֹּל אֶחָד זֹכֶה לְסִיִּם אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּמְחַזֵּק עֲצָמוֹ בָּהֶם, וְכוּ' יֵשׁ בֵּינֵנוּ רַק שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, וְאֵין לָנוּ שׁוּם שְׂיִכוּת אֶל שׁוּם חֲבוּרָה, כֹּל רְצוֹנֵנוּ הוּא רַק לְעִשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל. וְתִהְיֶה לָּאֵל, כֹּל תַּלְמִיד שֶׁל "הַיִּכְל־הַקֶּדֶשׁ" תִּרְאֶה שְׂמִסְתּוֹבֵב אוֹ עִם מְשֻׁנְיֹת, אוֹ עִם "לְקוּטֵי־מִוְהַר" וְכוּ' וְכוּ', וְאִם יֵשׁ כָּלֵב שְׁנוּבַח נִגְדָנוּ וְכוּ', מַה לְעִשׂוֹת?! הֲרִכְבַּת נוֹסַעַת הַלְּאָה וְהַכְּלָבִים נוֹבְחִים.

תֵּאֲמִין לִי, מִי שֶׁרָגִיל בְּסִפְרֵי הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל הַ"חֲפֵץ חַיִּים", הוּא כָּבֵד נִזְהָר מִלְדַּבֵּר לְשׁוֹן־הָרַע, וְאָמַר רְמֵז עַל־פִּי מֵאֲמָרָם ז"ל (יוֹמָא פג:): פִּיּו פְתוּחַ — סִימָן לְכָלֵב שׁוֹטֵה, אִם אֶחָד מְדַבֵּר הַרְבֵּה, וּפִיּו פְתוּחַ לְדַבֵּר כֹּל דְּבָר אֲסוּר, זֶה סִימָן לְכָלֵב שׁוֹטֵה, וְלִכֵּן מֵהַיּוֹם בְּרַח לָךְ מִבְּעָלֵי מַחְלֶקֶת, וְאֵל תִּהְיֶה אִתָּם כָּלֵל, וְאִז תִּנְצַל מֵהַרְבֵּה עֲבֵרוֹת. וְאִף שְׂאֵלוֹ הַבְּעָלֵי מַחְלֶקֶת דִּרְכָם לֹא יִדְוִק הַהַפּוּף, שְׂאֵלוֹ שְׁבוֹרְחִים מֵהֶם, הֵם הַבְּעָלֵי מַחְלֶקֶת וּבְעָלֵי לְשׁוֹן־הָרַע וְכוּ', אֲבָל יֵאבְדוּ הֵם וְאֵלֶּף פִּיּוּצָא בָּהֶם, וְאִנְחָנוּ לֹא נִחְזֵר אֲלֵיהֶם בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, אֵין לָנוּ עֶסֶק עִם כָּלָבִים. וְכוּ' קוֹרָא אוֹתָם רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ג'): אֵלוֹ הַבְּעָלֵי מַחְלֶקֶת שֶׁפָּגְמוּ בְּבְרִית, הֵן הֵן הַעֲזִי פְנִים שֶׁבְדוֹר וְהֵם הַכְּלָבִים, עֵינֵן שָׂם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ וְטוֹבָתָהּ כָּל הַיָּמִים...

י"ד תתקנ"ד.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת תְּרוּמָה, א' דְּרֵאשׁ־חֹדֶשׁ אֲדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! כבר שמעתי את גדל המחלקת שיש עליך וכו', מרשעים אוררים וכו', והנה מובא מהרב הקדוש רבי פנחס מקוריץ זי"ע: בענין מחלקת לא פדאי לדבר מהם כלל וכלל, וכך יתבטלו, פי כשמדברים, נותנים להם כח וכו', כך כשלא מדברים, הם בטלים לגמרי, ואין להם שום אחיזה בקדשה, לא-כן אם מדברים מהם, נותנים להם חיות וכו', ועל-ידי-זה מתגברת המחלקת יותר ויותר, פי יש להם מהיכן לינק וכו'. ואמר, שיש רשעים כאלו, שאם מדברים מהם, זה מזיק למדבר מהם. ולכן ראוי ונכון לא לדבר מהם, ולא להזכיר את שמם, וכמו שאמר האריז"ל, שאין להזכיר את שמו של הסמ"ך-מ"ם, פי זה מסכן מאד מאד, אלא לומר ס"מ, אבל לא את שמו, שהוא מקור הטמאה והזהמה, ולכן תהיה נזהר בזה, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ד תתקנה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תרומה, א' דראש-החדש אדר ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם המעות להדפסה.

מה אמר לך! אין דבר יותר חשוב מלהדפיס ולהפיץ ספרי רבנו ז"ל, אשר על-ידי-זה מכניעים את הסמ"ך-מ"ם שרק רוצה להשפית את שם הצדיק מהעולם. וראה דבר פלא על גבי פלא, יש הרבה ספרים בעולם, שמזכירים את כל שמות הצדיקים, ומביאים תורה או מספרים ספורים מהם, אבל לא תמצא שם את שם רבנו ז"ל. והכל מפני שהסמ"ך-מ"ם מאד מאד מיוחד מרבנו ז"ל, שהוא חזן והיפי והפאר של כל העולם כלו, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סז), וכשהוא יתגלה בעולם, אז יפתח את

אָשֶׁר י"ד תתקנו בַּנְחָל קעה

עיני שכלו להסתכל על גדלת הבורא יתברך שמו, ועל שפלות עצמו וכו', אבל זה בחינת העלמה העלמה שנעלם ונסתר אור הצדיק מהעולם, ועל-ידי-זה נתפרסמים מפרסמים של שקר, שקורין טאטורין, וכל טאטער נעשה מפרסם, וקורא עצמו רבי, ועל-ידי-זה מעורר את המאורי אש וכו', עין שם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקנו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תרומה, א' דראש-חדש אדר ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמץ מאד, וכל דבר שאתה רוצה לעשות, תעשה בישוב הדעת וכו', ולא בפזיזות וכו'. ולישוב הדעת זוכים רק על-ידי תפלה והתבודדות, להרגיל את עצמו לדבר אליו יתברך, כִּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת גְּמוּרָה, כִּי בְּאַמַּת אֵין בְּלַעְדָּיו יִתְבַּרֵךְ, וְהוּא נִמְצָא וְאֵין בְּלַעְדָּיו נִמְצָא, וּמָה שְׂרוּאִים עוֹלָם גְּדוֹל מְלֵא דְמִיּוֹנוֹת וְכוּ', וְחוֹשְׁבִים שְׂזוּ מְצִיאוֹת וְכוּ', עַל זֶה כָּבֵר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי-מוה"ר"ן, חלק א', סימן כה), שְׁהִיּוֹם צְרִיכִים לְקַרְא אֶת הַיְצֵר הָרַע כַּח הַמְדוּמָה, שְׂמַעְלִים וּמְסַתִּיר אֶת הַמְצִיאוֹת הָאֲמִתִּית, שֶׁהוּא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִמְצָא וְאֵין מִבְּלַעְדָּיו נִמְצָא, שֶׁבָּרָא אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת לְמַעַלָּה וְכוּ', עַד הָעוֹלָם הַזֶּה הַגִּשְׁמִי וְהַחֲמָרִי וְכוּ', בְּצוּרָה כְּזוֹ שֶׁל יֵשׁ מְאִין; יֵשׁ בְּרִיאָה, יֵשׁ אֲנָשִׁים, יֵשׁ דּוּמָמִים: הָרִים וּגְבָעוֹת, יָמִים וּנְהָרוֹת, יֵשׁ צוּמַח: פְּרוֹת מְתוּקִים לְאֲכִילָה, כָּל מִינֵי מַעֲדָנִים, לֶחֶם מַחֲשָׂה, יֵשׁ חַי: כָּל מִינֵי בְּעַלֵּי-חַיִּים, וּלְכֻלָּם יֵשׁ תְּכֵלִית לְבְרִיאָה לְקִיּוֹם הָאָדָם, שְׁנוֹשְׁמִים בָּהֶם אֶת כָּל הַחֲמָצוֹת וְהָאוּרִים הַמְסַכְּנִים לְחַיֵּי הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲשֶׁר רַק בְּשִׁבִיל הָאָדָם שֶׁהוּא מְבַחַר הַבְּרִיאָה נִבְרָא הַכֹּל וְכוּ', וְלִכֵּן אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סנהדרין לו.): חַיֵּב כָּל אָדָם לֹאמַר בְּשִׁבִילִי נִבְרָא

העולם. וְרַבְּנּוּ ז"ל אינו רוֹצֵה לְקַחַת אֶת הַבְּחִירָה מִן הָאָדָם, וְאוֹמֵר (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סימן ה'): צָרִיךְ כָּל אָדָם לֹמַר, בְּשִׁבְלִי נִבְרָא הָעוֹלָם [לא הִלְשׁוֹן 'חִיב' אֶלָּא 'צָרִיךְ'], וְאִם הָעוֹלָם נִבְרָא בְּשִׁבְלִי, רְאוּי לִי לְהִתְפַּלֵּל עַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ מַה הֵם צָרִיכִים, וּלְהַשְׁלִים לָהֶם אֶת הַחֲסָרוֹן.

נִמְצָא, שֶׁתְּפִלָּה זֶה מַה שֶּׁמְשַׁלְּמִים אֶת צָרֵכֵי הָאֲנוּשׁוֹת, וּתְפִלָּה זֶה אֲמוּנָה, לְהֵאֱמִין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאִין בִּלְעָדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, כִּי הַכֹּל לִפְלֵי אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, רַק מְלַבֵּשׁ בְּטַבַּע, מִקְרָה וּמִזֵּל, שְׂזָה כָּלֵל הַדְּמִיוֹנוֹת שֵׁישׁ בְּעוֹלָם — לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא צָרִיכִים לְפַחַד לְגַלוֹת אֶת הָאֲמַת לְאֲמַתָּה, וְאִפְלוּ שְׁבַנֵי־אָדָם יִצְחָקוּ מִזָּה, אוֹ יִתְרַגְּזוּ מִזָּה, אֲמַת זֶה אֶחָד, אוֹמֵר רַבְּנּוּ ז"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סימן נא), כִּי עַל אֲמַת אֵי אֶפְשֶׁר לֹמַר רַק אֶחָד שְׂזָהוּ זֶה, וְאֵי אֶפְשֶׁר לְרַמּוֹת, מַה שְּׂאִין כֵּן, שֶׁקֵּר יְכוּלִים לְהַגִּיד הַרְבֵּה וְכוּ'. וְלִכֵּן אָסוּר לְהִתְבַּיֵּשׁ לְהַגִּיד אֶת הָאֲמַת הָעֲרָמָה כְּמוֹ שֶׁהִיא, וְלֹא לְהִתְבַּיֵּשׁ מֵאַף אֶחָד בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר אֵין בִּלְעָדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לִפְלֵ אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא.

וְלִכֵּן אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סימן לג), שְׂאוּרֵיתָא דְעֵצֵי־דָה לְאַתְגְּלִיא יְהִיָּה בְּלֵי לְבוּשִׁים, כְּכֹל שֶׁמִּתְקַרְבִּים יוֹתֵר אֶל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, יוֹתֵר נִתְמַעֲטִים הַלְּבוּשִׁים, עַד שֶׁיִּתְגַּלֶּה מְשִׁיחַ, אֲזִי יִדְבְּרוּ בְּאִפְן גָּלוּי רַק מִהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, בְּלֵי שׁוּם לְבוּשִׁים, וְכֵן מִגְדֵּלְתוֹ שֶׁל רַבְּנּוּ ז"ל, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק שֶׁנִּקְרָא טוֹב, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישַׁעְיָה ג, י'): "אִמְרוּ צַדִּיק כִּי טוֹב", וְהַתּוֹרָה נִקְרָאת טוֹב, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְשַׁלֵּי ד, ב): "כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרַתִי אֵל תַּעֲזוּבוּ", וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא נִקְרָא טוֹב (תְּהִלִּים קמח, ט): "טוֹב הַיְיָ" לִפְלֵ וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו", וְלִכֵּן צָרִיכִים לְגַלוֹת אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּגִלוּי רַב, וְכֵן אֶת הַתּוֹרָה, לְגַלוֹת אֶת הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁבָּהּ, וְאֶת הַצַּדִּיק הָאֲמַת, מַהִי הָאֲמַת שֶׁרוֹצֵה מֵאֲתָנוּ, וְאִם יֵשׁ מִיִּשְׁהוּ אֲשֶׁר מְשַׁמֵּץ אֶת הַצַּדִּיק, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, אוֹ מְצִיג אֶת הַצַּדִּיק בְּתַמוּנָה שְׁלִילִית וְכוּ', אָסוּר לְפַחַד מֵאַף בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וּלְגַלוֹת אֶת הָאֲמַת, וְלֹא לְהַרְתַּע מִשׁוּם

אֲשֶׁר י"ד תתקנו בַּנְחָל קעז

דָּבָר, אֲפֹלוּ שִׁיגִיעַ לוֹ דָּבָר זֶה עִם הַרְבֵּה מַחְלָקַת וּבִקְרַת עָלָיו, מִי שְׂרוּצָה אֶת הָאֱמֶת, אֲסוּר לוֹ לֹמַר אֶת הָאֱמֶת כְּמוֹ שֶׁהוּא מִבֵּין וְכוּ', וְכַמוֹכֵן שְׂאֲסוּר שִׁיְהִי לְאָדָם נְגִיעוֹת אִישִׁיּוֹת וְכוּ', אֲלֹא רַק כְּדִי לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הַצְדִּיק הָאֱמֶת, שֶׁהוּא מוֹרִיד אֶת כָּל הַלְבוּשִׁים מִהַבְרִיָּאָה הַמְסֻתֶרֶת מֵעֵינֵי כָל.

וְלִכֵּן לֹא בַחֲנָם שֶׁהֵסֵמ־וְי־מ"ם מִפְּחַד מֵאָדָם הַזֶּה, שֶׁהוּא מְגַלֶּה אֶת אֹרֹת הַצְדִּיק בְּלִי שׁוּם לְבוּשִׁים וְכַסוּיִים וְכוּ', וּמְגַלֶּה אֶת הָאֱמֶת הָאֱמֵתִית, מֵה שְׂעוּבָר עַל כָּל אֶחָד בַּפְּרֻטִיּוֹת, אֲשֶׁר בְּדֶרֶךְ כָּלֵל אָדָם מִתְבַּיֵּשׁ שְׂמַגְלִים לוֹ אֶת חֲסָרוֹנוֹתָיו וְכוּ', כִּי הוּא מְכַסֶּה עַל זֶה, כְּאִלוֹ הוּא נָקִי מִתְּהַל וְכוּ', וְכֵאלוֹ לוֹ אֵין שׁוּם בְּעִיּוֹת וְכוּ', אֲשֶׁר בְּאֱמֶת הַכֹּל שֶׁקָר וְכוּ', כִּי אֵין אָדָם שֶׁלֹא יְהִי לוֹ יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, אֵין אָדָם שֶׁלֹא יְהִי לוֹ מְשַׁבְּרִים וְגַלִּים בְּחַיּוֹ הַפְּרֻטִיִּים, אֵין אָדָם שֶׁלֹא יְהִיָּה מְסַבֵּף בְּאִיזָה סִבָּף, וְרַק הַצְדִּיק עִם הָאֱמֶת הַפְּשׁוּטָה שְׁלוֹ מְגַלֶּה אֶת הַפְּנִים הָאֱמֵתִיּוֹת שְׁלֵף.

וְלִכֵּן יֵשׁ שְׂמַקְבָּלִים אֶת הָאֱמֶת מִמִּי שֶׁאֲמָרָהּ, וַיֵּשׁ שְׂמַתְבַּיֵּשִׁים שְׂגִלוּ לָהֶם אֶת פְּרֻצוֹפֵם הָאֱמֵתִי וְכוּ', וְלִכֵּן חוֹלְקִים עָלָיו, לָמָּה אֲתָה מְשַׁבֵּשׁ אֶת דַּעַת הַצְדִּיק וְכוּ', לָמָּה אֲתָה מְגַלֶּה אֶת הָאֱמֶת הַצְּבוּעָה, כְּאִלוֹ זֹו אֱמֶת, אֲבָל אֵין בְּזֶה מְמֻשּׁוֹת, כִּי הַכֹּל רַק צְבִיעוֹת וְשֶׁקָר, וּמִשֵּׁם נִמְשָׁכִים כָּל הַחֲלוּקֵי דַעוֹת וְהַמְחַלְקֵת שֵׁשׁ בְּעוֹלָם.

וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁחֲזַק בְּאֱמֶת שְׁלוֹ, צָרִיף לִהְיוֹת אֱמֵתִי עַד הַסּוּף, וְלֹא יִחְזוֹר בּוֹ כִּי הוּא זֶה, וְלֹא יִתְבַּיֵּשׁ מִפְּנֵי הַמְּלַעֲיָגִים, וְלֹא יִפְחַד מֵאִלוֹ הַמְּאֵימִים עָלָיו, מִי שֵׁשׁ בּוֹ נִקְדַּת הָאֱמֶת, הוּא חֲזַק בְּנִקְדָּה שְׁלוֹ מִהַתְחַלָּה עַד הַסּוּף, וְאֵינוֹ מְסַתְּפֵל כָּלֵל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעוֹלָם, וְאֵינוֹ חוֹנֵף אֶת אֶף אֶחָד בְּעוֹלָם כָּלֵל, אֲפֹלוּ שִׁיעֲלָה לוֹ בַּחֲיִים, זֶה נִקְרָא אָדָם אֱמֵתִי, וְאָדָם כְּזֶה לְבִסּוּף יִנְצַח. אֲשֶׁרִי מִי שֶׁאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ כָּלֵל, אֲשֶׁר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת הַר"ן, סִימָן נ"א), כִּי בְּזֶה הַעוֹלָם יְכוּלִים לְהַטְעוֹת אֶת עַצְמוֹ מְאֹד, כִּי יֵשׁ כָּל מִינֵי שֶׁקָרִים וְדַמְיוֹנוֹת וְהַבְּלִים וְהַבְּלִי הַבְּלִים וְכוּ', הַעֲקָר רַק לְחַפֵּשׁ אַחַר

קעח אָשר י"ד תתקנז – י"ד תתקנח בנחל

הקדוש-ברוך-הוא, שְׁהוּא עֵצֶם הָאֵמֶת, וְהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁהִיא חֻמְתּוֹ יְתִבְרַךְ, וְקִיּוּם הַמְצֻוֹת מְעֻשִׂיּוֹת, שְׁהֵן רְצוּנוֹ יְתִבְרַךְ.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקנז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תרומה, א' דראש-חודש אדר ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

צריך שתדע, שאמונה היא מקור הברכות, כמו שכתוב (משלי כח, כ): "איש אמונות רב ברכות", וככל שאדם מחזק עצמו ביותר באמונה, כמו-כן נשפעות עליו הברכות וכל מה שהוא צריך, כי אמונה הוא סוד המשכה, כמו שכתוב (אסתר ב, ז): "ויהי אמן את הדסה", שהוא גדלה (עין בספר הקדוש "אוהב ישראל" פרשת נח שהאריך בזה), ורבנו ז"ל אמר (שיחות-הר"ן, סימן לג): אצל העולם אמונה זה דבר קטן, אבל אצלי האמונה היא העקר, כי בלי אמונה מסכן אדם, מסתובב בעולם הטהור, מה שאין בן מי שחזק באמונה, אזי נתקיים אצלו (תהלים כג, ד): "גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע, כי אתה עמדי"; כי מי שחזק באמונה, אזי אפלו בתקף הצרות והיסורים ימצא את הקדוש-ברוך-הוא, ויזכה לגאל את גפשו המיסרת, אשרי מי שאינו נכנע בעת תקף הקטנות והדחקות, והוא מוצא את הקדוש-ברוך-הוא תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקנח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תרומה, א' דראש-חודש אדר ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי, לא כדאי לך להכנס בכל הספור וכו', היום זה עולם הפקר וכל דאלים גבר וכו', ולצערנו הרב, מאמינים רק להרשעים להגנבים ולחמסים וכו', ולכן תן להרשע ללכת וכו', שיפל לבד, כמאמרם ז"ל (שבת לב.): כשאתה רואה שכור, אל תדחף אותו, כי הוא יפל לבד, כמו־כן אני אומר לך, הרשע הזה שגנב אותך, יקבל ענשו קדם או אחר־כך, אבל תן להקדוש־ברוך־הוא לעשות את שלו וכו', תאמין לי, שאני מבין היטב את הכאב שלך, כי גם אני עברתי ועדין עובר את זאת, כי מצדיקים את הרשע ואת הגנב, ומחייבים את הצדיק והגנב וכו', אבל סוף כל סוף כמו עיני ראיתי איך הקדוש־ברוך־הוא מחזיר לנגנב מה שלקחו ממנו, שלא בדין, וסוף גנב לתליה או לתפיסה, גם את זה ראיתי, ולכן עצתי, שרק תברח אל הקדוש־ברוך־הוא, ולא יהיה לך עסק עם אף אחד. תאמין לי, הצדק תמיד ינצח וכו', יכול להיות שיקח זמן וכו', אבל תהיה רגיל לברח רק אליו ותברך, ואז תראה נסים נגלים, שיעשה עמך הקדוש־ברוך־הוא, כי כבר אמר החכם מכל האדם (קהלת ג, טו): "והאלקים יבקש את נרדף". ואמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה, פרשה כז, סימן ה'): אפלו צדיק רודף את הרשע, כי לעולם הקדוש־ברוך־הוא מצדד לנרדפים. וכן אמר רבנו ז"ל (ספר־המדות, אות מריבה, סימן ע'): לעולם תצדד להציל את הנרדפים, אבל הצרה היא, שהרודף טוען, שהוא הנרדף וכו', ובזה פרשתי את הלשון: "יבקש את הנרדף", הנה צריך לומר: "יראה את הנרדף", אלא בכל מריבה ומחלוקת הרשע מרשע, הגנב והנוכל והפושע ישראל וכו', טוען שהוא הנרדף, ולכן "והאלקים יבקש את הנרדף" — רגע, למה רודפים אותך?! ואז נתגלה מי באמת הרודף והנרדף.

לא בחנם שאנו מבקשים שלש פעמים ביום בברכת "השיבה שופטנו", כי לצערנו הרב, השקר גובר, ויראי ה' האמתיים הם בשפל, ואין להם כח וכו'. ההכרח לקצר במקום שאמרו להאריך.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ד תתקנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאשֵׁי־חֹדֶשׁ אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ בְּיָתֶר שְׂאֵת וּבְיָתֶר עֵז, וְתִרְגִּיל עֲצָמְךָ לַעֲשׂוֹת
בְּכָל פְּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה כְּמוֹ שֶׁהִזְהִירְנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁבְּכָל פְּעַם
שָׂאֲדָם בָּא אֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִתְחִיל לְדַבֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ,
יֹאמֶר: עֲכָשׁוּ אָנִי מִתְחִיל לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְכֵן לְעוֹלָם, כִּי
לְגַדְלָתוֹ יִתְבָּרַךְ אֵין חֶקֶר (תְּהִלִּים קמ"ג), וְלֹא שִׁיף לֹאמֵר שֶׁאֲנִי כָּבֵר
בְּעַל תְּשׁוּבָה, כִּי צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת תְּמִיד תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָתוֹ, וְאֶפְלוּ
אֵלוֹ שִׁמְשִׁיגִים כְּבֵר הַשְּׂגָת אֱלֻקוֹת, אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
א', סִימָן ו'): צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה פֶּן וְאוּלַי גִּשְׁמוּ אֶת אֱלֻקוֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ, שֶׁחֲשָׁבוּ שֶׁכָּבֵר הַשִּׁיגוֹ מִשְׁהוּ וְכוּ', וּבְאַמַּת הַכֹּל הִזָּה דְמִיּוֹן
וְכוּ'.

עֲמַד וּרְאֵה וְהַשְׁתוּמֵם, צְדִיק שֶׁבֵר כְּבֵר אֶת כָּל מַדוּתָיו, וְזוּכָר
עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי, וְשֵׁם הַנּוֹי"ה בְּרוּךְ הוּא תְּמִיד לְפָנָיו עֵינָיו, אֶף-עַל-פִּי-כֵן
הוּא בּוֹכָה וּמְבַכָּה שְׂמִים וְאַרְץ — פֶּן גִּשְׁם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ כִּבְיָכוֹל,
וְחֵי בְטָעוֹת וּבְדַמְיוֹן, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן חוֹזֵר בְּתְשׁוּבָה, עַל אַחַת כַּמָּה
וְכַמָּה אָדָם שֶׁהוּא מְלֵא הַרְהוּרֵי נְאוּף, רַחֲמָנָא לְצַלָן, שֶׁמִּשְׁם נִמְשַׁכֶּת
הַכִּפּוּרִיּוֹת וְהָאֶפִיקוֹרְסוֹת וְכוּ', וְכִמּוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֻכּוֹת
יב:): עַל פְּסוּק (בַּמִּדְבָּר טו, לט): "וְלֹא תִתּוֹרוּ אַחֲרַי עֵינֵיכֶם" — זֶה
הַרְהוּר עֲבָרָה, "וְאַחֲרַי לְבַבְכֶם" — זוֹ מִיִּנּוֹת, כִּי זֶה תְּלוּי בְּזָה, כִּי
מִי שֶׁמִּטְמָא אֶת עֵינָיו לְהַסְתַּכֵּל עַל כָּל אֲשֶׁה, הוּא בָּא אַחֲרֵי-כֵן
לְסַפְּקוֹת בְּאֻמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וּבְנֻדָּאֵי מִי שֶׁנִּפְּלַל לְעִמְק בּוֹר וְדוֹת בְּזָה
שֶׁל פְּגָם נְאוּף וּכְפִירוֹת וְכוּ', עָלָיו לְבַכּוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִחֲדָשׁ,

שְׂרוּצָה לְעִשׂוֹת תְּשׁוּבָה. וְלִכְּנֵן בְּכָל הַתְּבוּדוֹת עָלָיו לְהִתְחִיל לומר: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם! מַעֲכָשׁוּ אֲנִי רוּצָה לְחֹזֵר בַּתְּשׁוּבָה."

ואולי יש לומר, שְׁזֶה סוּד הַגְּלוּי שֶׁגָּלָה רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עד): מִקֵּדָם הָיוּ כָּל הַהִתְחַלּוֹת מִפְּסַח זָכַר לִיצִיאַת מִצְרַיִם, וְעַכְשָׁו ... (וְלֹא סִיִּים), כִּי בַעַת יְצִיאַת מִצְרַיִם עַל-יְדֵי מֹשֶׁה רַבְּנוּ, זָכַר אוֹתָנוּ כִּלְכָּף מִטְמְאַת הַמִּצְרַיִם, עַד שֶׁהֵבִיא אוֹתָנוּ אֶל הַר סִינַי לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, וְעַל-כֵּן כָּל הַיָּמִים הֵם זָכַר לִיצִיאַת מִצְרַיִם, אָבֵל עַכְשָׁו קֵדָם בִּיאַת הַמַּשִּׁיחַ, כְּשֶׁמִּתְגַּבֵּר הַמֶּן-עֲמֶלֶק עַל עַם יִשְׂרָאֵל בְּנֵאוֹף וּבְכַפְרִירוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים כה, יח): "וַיִּזְנֹב בָּךְ כָּל הַנְּחָשִׁים אַחֲרֶיךָ" וְגו', כִּי הוּא תוֹפֵס אֶת הַנְּשָׁמוֹת הַחַלְשׁוֹת וְכוּ', אוֹתָן שֶׁהֶעֱנָן פּוֹלְטָן וּמִטְמְאָן בַּתְּאוֹת נֵאוֹף, שֶׁמְכַנִּים כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת בָּהֶם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת יז, ז): "הִישׁ הַיְי"ה בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין" וְגו', שֶׁמְכַנִּים כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת בָּהֶם. וְלִכְּנֵן עַכְשָׁו כָּל הַהִתְחַלּוֹת הֵן מְפֹרָשִׁים, שֶׁהוּא הַכְּנַעַת הַמֶּן-עֲמֶלֶק, עַל-יְדֵי מֶרְדֵּכַי, שֶׁמִּגָּלָה אֶת הַהִסְתַּרְתָּה שֶׁבַתוֹף הַסְתַּרְתָּה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נו), עַל הַפְּסוּק (אֶסְתֵּר ב, יא): "וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם מֶרְדֵּכַי מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי חֲצַר בֵּית הַנְּשִׁים" וְגו', אֵלּוּ שֶׁנֶּשְׂאוּ וְקִפְצוּ מִמְּקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאֵלּוּ שֶׁאֵין בְּכַחַם לְהִתְגַּבֵּר עַל יְצָרָם. וְלִכְּנֵן הֶעֱצָה לָהֶם לְחֹזֵר בַּתְּשׁוּבָה רַק עַל-יְדֵי בַחֲיִנַת 'וְעַכְשָׁו' ... לְעִשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה עַל-כָּל-פְּנִיִם מַעֲכָשׁוּ וְכוּ'. וְכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סב), שֶׁאֶפְלוּ בַּהִתְקַרְבוֹת אֶל הַצְּדִיק צָרִיכִים לְעִשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּכָל פַּעַם שָׁבָא, וְלֹא יֵאמַר שֶׁכָּבַר הַתְּקַרֵּב פַּעַם. וּבְזֶה מְקַשֵּׁר מַה שֶׁגָּלָה סוּד רַבִּי שֶׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאי, וְסִיִּים: וְעַכְשָׁו יֵשׁ נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, שֶׁגַּם הָעִיר וְקִדִּישׁ מְקַבֵּל מִשָּׁם, כִּי הַכֹּל הוֹלֵךְ כְּפִי תְּחִילַת הַחֲסִידוֹת. הַכֹּלֵל, שֶׁצָּרִיכִים לְעִשׂוֹת בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רֶגַע הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְאֵז לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל וְלֹא יִתְיָאֵשׁ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה וְטוֹבְתָה כָּל הַיָּמִים...

י"ד תתקס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאשִׁיחֵדֶשׁ אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אֵל תִּכְנֹס בְּלִחְץ וְכוּ', הַחַיִּים כָּל-כָּף קֶצְרִים וְכוּ', הִנֵּה אֲנַחְנוּ כָּאֵן וְהִנֵּה נִצָּא מִכָּאֵן, וְלֹא יִשְׁאַר מֵאֲתָנוּ כְּלוּם, רַק בְּזֶה שֶׁהִתְחַזְקֵנוּ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל אֵף הַנְּסִיווֹת הַקָּשִׁים וְהַמְרִים שֶׁעָבְרוּ עָלֵינוּ, וְלֹא הִתְיַאֲשֵׁנוּ מִלְּהִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי שָׁם לְמַעַלָּה יִתְגַּלֶּה, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ כָּל-כָּף חָשׁוּב, וּבְכַרְט כְּשֶׁמְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת נְסִיווֹתָיו הַקָּשִׁים וְהַמְרִים וְכוּ', וּמִתְנַדֶּה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שְׂאֵז אֵין עָלָיו כְּבָר שׁוּם דִּינִים, כִּי כְּשֶׁהִמְקַטְרֵג בָּא לְקַטְרֵג, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁלְּחוֹ, וְאוֹמֵר לוֹ: אֲנִי יוֹדֵעַ, אֲנִי יוֹדֵעַ, הוּא בְּעֶצְמוֹ כְּבָר סֵפֶר לִי, וְהַסְמִי"ף-מ"ם הַמְקַטְרֵג יוֹצֵא בְּבִשְׁת פָּנִים, כָּף מוּבָא בְּזֵהָר (חֶלֶק ב' מא.). וְכֵן אָמְרוּ (תוֹרַת כְּהָנִים בְּחֻקֵּי): אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁמִיד שְׁמִתוּדִים אֵינִי זֶז מִשָּׁם, עַד שֶׁאֲנִי מוּחַל לָהֶם, כָּל-כָּף חֲשׁוּבִים אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ הַדְּבוּרִים וְהַיְהוּדִיִּים שֶׁאָדָם מְדַבֵּר וּמִתְנַדֶּה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְכֵל דְּבוּר הוּא כְּלִי לְהַמְשִׁכַת הַמַּחֲזִין וְכוּ', שְׂיִזְכֶּה לְטַהֵר אֶת מַח-מַחְשָׁבָתוֹ, וְלִלְמַד תּוֹרָה בְּטְהָרָה וּבְדְבָקוּת תּוֹרָה לְשִׁמָּה לְאֵל עוֹלָם, הַעֲקָר הוּא שְׁמִירַת הַדְּבוּר, וְלֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ וְכוּ', כִּי זֶה יַעֲקֹר אֶת מַחוֹ, וְיִכְנִיס בּוֹ לִחְץ עֲצוּם וְכוּ', כַּמוּבָא בְּדְבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִימֵי הַתְּרַ"ן, חֶלֶק א', סִימָן כט), כִּי הַדְּבוּרִים שְׂאֵינָם דְּבוּרִים קְדוּשִׁים, מְלַחֲצִים אֶת הַמַּח, וְנוֹפֵל בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגַשְׁמִיּוֹת וְכוּ', וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשׁוֹתֵק תְּמִיד, וּיְכַבֵּר אָמַר הַחֶכֶם: "אִם הַדְּבוּר כִּסְף, הַשְּׁתִּיקָה זֶהֱבָ", הֵינּוּ שֶׁשְׁנֵיהֶם יוֹתֵר. וְאוֹמֵר: רְאוּי לוֹ לְאָדָם, שְׂיַחְמַל עַל דְּבוּרוֹ יוֹתֵר מִחֻמְלָתוֹ עַל מְמוֹנוֹ, כִּי הַכֶּסֶף יַחֲזֹר אֵלָיו, אֲבָל הַדְּבוּרִים שֶׁדְּבַר בְּטֵל, אֵף פֶּעַם לֹא יוּכַל לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר קִלְקַל. וְלִכֵּן

אָשֶׁר י"ד תתקסא בַּנְחַל קפג

רֵאָה מֵהַיּוֹם לְהַזְהִיר עַל זֶה מְאֹד, וּבִפְרֻטִּיּוֹת לֹא לְהִכָּנֵס בְּכּוֹפֵיחַיִם, כִּי לֹא יוֹעִיל לָךְ כְּלוּם, וְאָמַר הַחֶכֶם: "לֹא תוּכַל לְהִלָּחֵם עִם נָבֵל כְּמוֹ שְׂתַחַרְיֵשׁ לוֹ", וְלִכֵּן שָׁב בַּפִּנֵּה שְׁלָךְ, וְתִתְמַיֵּד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ וְכוּ' וְכוּ', צֵא מִהַקְטָנוּת לָךְ, וּתְמַעֲט בְּדַבּוּר, וְאִז תִּהְיֶה הַכִּי מְאֹשֶׁר. תִּאֲמִין לִי, מַה שְּׂאִתָּה צְרִיךְ יְבוֹאוּ וַיִּבְשְׂרוּ לָךְ, אִתָּה בְּרַח לָךְ רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבְתָךְ כָּל הַיָּמִים...

י"ד תתקסא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאשׁוֹן-חֹדֶשׁ אֲדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מְאֹד מְאֹד יֵשׁ לִי צַעַר מִמֶּךָ, שְׂאִתָּה כּוֹתֶבֶת שְׂאִתָּה מְעַנִּישָׁה אֶת בְּעֵלְךָ, וְלֹא הוֹלֶכֶת לְטַבֵּל וְכוּ', אֵילוּ מְלִים אֵלוּ? ! אֵילוּ הַנְּהַגוֹת אֵלוּ? ! מִי נִתֵּן לָךְ רְשׁוֹת לְדַבֵּר זֶה? ! מִי לִמַּד אוֹתְךָ דְרָךְ גְּרוּעָה וּמְגַנָּה כּוֹ? ! הֲלֹא הָעֵנֶשׁ הוּא גְדוֹל מְאֹד, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִקְפִּיד עַל כָּף מְאֹד, אִשָּׁה צְרִיכָה לְהִיּוֹת שְׂמִירָה לְבַעֲלָהּ שְׁלֹא יִחְטָא וְכוּ', וְלֹא הַהַפּוּךְ, שְׂתַגְרֵם לוֹ לְחֻטָּא, אִם רוּעָה אִתָּה לְהִיּוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל כְּשֶׁנָּה, עֲלִיךְ לְלַכֵּת אֶל אֶחָד מִגְּדוּלֵי הַדוֹר וְלְהִתְיַעֵץ עִמּוֹ, וְאִנִּי בְּטוּחַ שְׁלֹא יֵאמַר לָךְ אַחֲרֵת וְכוּ', וְאִם יֵשׁ דִּין וּדְבָרִים בֵּינָכֶם, הַכֹּל יְכוּלִים לְתַקֵּן, אִךְ אִשָּׁה צְרִיכָה לְכַבֵּד אֶת בְּעֵלָהּ, וְלְהִיּוֹת מְסוּרָה אֵלָיו, וְאִז כַּמִּים הַפְּנִים לַפְּנִים, כֵּן הַלֵּב שְׁלוֹ יִמְשֵׁךְ אֵלֶיךָ כְּמוֹ רֵאִי, אֵילוּ פְּנִים וּפְרָצוּף שְׂמֵרָאִים — כָּף רוּאִים. אֲקַנְהָ שְׂתַּצִּיטִי אוֹתִי, וּבְזָכוֹת זו יִהְיֶה לָכֶם שְׁלוֹם-בֵּית אִמְתִּי.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקסב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תרומה, א' דראש-חודש אדר ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק אל תפגס בלחץ, כי חבל להרס את הבריאות על שטיות וכו', הן אמת שהדבר הזה מפריע לך ביותר, עם כל זאת אין זו עצה למשוך את עצמך כל-כף אל הצער, שיהרס אותך לגמרי וכו', ומה גם שתבונן היטב, שזה גובל בכפירות ואפיקורסות וכו', אדם צריך להאמין שכל מה שעובר עליו — הכל ממנו יתברך בהשגחה פרטית, ולכן אם יש לך טענה וכו', לך למקום פנוי, ושם תבכה להקדוש-ברוך-הוא, ותפרש את כל שיחתך עמו יתברך, ותבקש ממנו יתברך כל מה שאתה צריך, חבל לך להפגס בוכוחים עם בני-אדם, בוכוחים אף פעם לא מצליחים, וזה פסיכולוגי, כי אף אחד אינו רוצה להיות המנצח, ובכוח — אחד צריך להיות המנצח ואחד המנצח, וזו תכלית של וכוח, אחד מכרח לנצח, ואף אחד אינו רוצה להיות מנצח.

ולכן חבל מאוד מאוד להתחיל להפגס בוכוחים, ולא בחנם שמוהר"ת ז"ל הזהיר את אנשי שלומנו — לא להפגס בוכוחים עם המתנגדים, ואמר בזו הלשון: "די אלע וואס האבין גירעדט האבין זיך נישט דער האלטין" (כל אלו שדברו לא החזיקו מעמד), וזה פשוט מהטעם הזה, שבני-אדם רוצים לנצח ולא להיות מנצחים, ולכן מי צריך לנצח או להיות מנצח?! עדיף לעזוב את כלם, ולברח רק אל הקדוש-ברוך-הוא, ולדבר אליו, ולבקש ממנו יתברך כל מה שצריכים, ולעזוב את בני-אדם למנוחתם, ילך כל איש לדרך. וזאת צריכים לדעת, כי אדם שאינו מקשר עם הקדוש-ברוך-הוא, ואין לו אמונה בו יתברך, הוא חיה בדמות אדם, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'), ולכן אין מה להתוכח

אָשׁר י"ד תתקסג בַּנְחַל קפה

עמו, הרי לא יצא ממנו שום דבר, הוא ילך עמך באכזריות הדי גדולה, ולכן אין עצה ואין תבונה נגד ה' (משלי כא, ל), רק לברח אליו, ולחיות חיי שלווה והשקט.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקסג.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר תרומה, א' דראש-חודש אדר ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

כל-כף חבל על כל יום ויום שאתה רב ומתופח עם אשתך וכו', אינך רואה שהסמ"ך-מ"ם רודה אותך, ורוצה לשפר את ביתך על לא דבר, רק רוצה לגרש את השכינה מתוך ביתך, כי בית שיש שם מריבות, השכינה בורחת משם, ואמרו חכמינו הקדושים (שבת י:): שמו של הקדוש-ברוך-הוא נקרא שלום, ולכן עם שלום בתוך הבית מגרשים את השטן מהבית, ויען שהסמ"ך-מ"ם רוצה להיות בתוך ביתך, לכן בכל פעם מביא לך מריבה חדשה בתוך הבית, ואתה מספן אינך יודע את זה, ואינך תופס שזה אינו דבר פשוט, שבכל פעם יש מריבה חדשה בתוך ביתך, זה פשוט כשון שמו לך בבית, כי אחרת מה הן המריבות בכל יום מחדש, כל יום מריבה חדשה וכו', ואמרו חכמינו הקדושים (סוטה מח): הזנות והכשפים כלו את הכל, ומה אתה חושב זהו כשון? אלא ברגע שאין רוצים להאמין שהכל ממנו יתברך, זהו כבר כשון, כי למה נקרא כשפים? שמכחישים וכו' (סנהדרין סז:), ולכן צריך תמיד לדבר בבית אמונה, ואז הכל יסתדר על הצד הדי טוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאש־חֹדֶשׁ אֲדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מֵה שְׁאֵת רוּצָה לִפְתּוֹחַ חוּג לְמִיסְטִיקָה וְכוּ', וּלְפָרֵשׁ אֶת הַתַּנ"ךְ כְּפִי הַשִּׁבְלִי שֶׁלְךָ וְכוּ', עֲלִיךָ לְדַעַת, שְׁזֵה מְסַפֵּן מְאֹד מְאֹד, כִּי אָדָם צָרִיךְ לְהִפְרִיז אֶת מְקוֹמוֹ, מִי שֵׁיִשׁ לוֹ אוֹ לָהּ עֶבֶר שֶׁל נְאוּף וְכוּ', הֵרֵאשׁ, הַמַּחַ, הַמְחַשְׁבָּה וְכוּ' מְלֵאֵי גִשְׁמִיּוֹת וְזִהְמָה וְכוּ', וְאִיךָ — אֲנִי שׁוֹאֵל אוֹתְךָ, עִם מַח מְגַשֵּׁם הַמְלֵא זָבַל שֶׁל נְאוּף וְכוּ', יְכוּלִים לְהַשִּׁיג רוּחָנִי? ! הֲלֵא מִי שֶׁבְּאַמַּת רוּצָה לְהַשִּׁיג רוּחָנִיּוֹת, עֲלִיו לְהִיּוֹת נְקִי מִכָּל מִינֵי תַכְנִיּוֹת שֶׁל נְאוּף וְכוּ', וְכָל זְמַן שֵׁיִשׁ לְאָדָם נְטִיָּה אֶל נְאוּף, אִיךָ הוּא יְכוּל אֶפְלוֹ לְנַגֵּעַ בְּפִסּוּקֵי הַתַּנ"ךְ, וּלְפָרֵשׁ אוֹתָם כְּפִי דַעַתוֹ הַמְעַקְמַת וְכוּ'? ! רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ תוֹרָה שְׁלֵמָה (לְקוּשִׁי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לו'), אִיךָ אָדָם צָרִיךְ לְהַגִּיעַ לְמַדְרָגָה זוֹ, שִׁיְהִיָּה אֶצְלוֹ צִיּוֹר רוּחָנִי לְצִיּוֹר אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּצִיּוֹר טוֹב וְרַחֲמָנוּת וְכוּ', אֲבָל אֶל זֶה צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה לוֹ מַח נְקִי מְנֹאֵף, וְעַל זֶה צָרִיכִים לוֹמַר אֶת הַפְּסוּקִים: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, הַיְהוָה אֱלֹהֵינוּ הַיְהוָה אֶחָד, בְּרוּךְ הוּא שְׁמַע כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, שְׁזֵה קָשׁוֹר בֵּין עוֹלָם הַבָּא לְבֵין עוֹלָם הַזֶּה, שֶׁבְּלִשׁוֹן קִבְלָה זֶה נִקְרָא יְחִוּדָא עֲלָאָה וְיְחִוּדָא תַּתָּאָה, לְקַשֵּׁר אֶת שְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת יַחַד, וּמְכַנְיָסִים אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא בְּחַיֵּי יוֹם יוֹם, שְׁזֵה כָּלֵל תוֹרָה שְׁבַע-עֲלֻפָּה, שֶׁגָּלוּ לָנוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא (בְּבָבֵלִי, יְרוּשְׁלָמִי, תוֹסֵפְתָא), וּבְמִדְרָשִׁים (כְּלָם), וּבִזְהָר וּבְתַקוּנִים, וּבְכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל, וּבְלַעֲדִיָּהֵם אִי אֶפְשָׁר לְהִבְיֵן כָּלֵל מֵהֶם פְּסוּקֵי תַנ"ךְ, וְאֲדַרְבֵּה לְבוּדָד אֶת הַמְּקַרָא מִחֻכְמֵי הַתַּלְמוּד — זֶה הַקְּרָאִים, יְמַח שְׁמֵם, שֶׁכְּפָרוּ בְּעַקֵּר, וְאֶצְלָם אֵין תוֹרָה מִן הַשְּׁמַיִם, שְׁזֵה נִתּוּק לְגִמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, אֶלָּא כָּל אֶחָד הוֹלֵךְ אַחֵר חֻכְמָתוֹ הַמְּדַמָּה כְּפִי הַמַּח הַנוֹאֵף שֶׁלוֹ, מֵה שֶׁאֵין בֵּן גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ

ז"ל (לקויטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יב), שֶׁעָקַר הַיְהוּדוּת הוּא תְּמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת, וְלֹא לְהִיּוֹת חֲקָרָן, וּבְכֹל דְּבַר צָרִיף לְרֵאוֹת שֶׁהַקְדוּשָׁה-בְרוּךְ-הוּא נִמְצָא שָׁם, אֲזִי יַעֲשֶׂה אֶת זֶה, וְלִהְיוֹת — כְּשֶׁאִינוּ מְרַגְּשִׁים שֶׁהַקְדוּשָׁה-בְרוּךְ-הוּא נִמְצָא שָׁם, אֵל יַעֲשֶׂה זֹאת. וּמָה זֶה הַהֲרַגְשָׁה שֶׁהַקְדוּשָׁה-בְרוּךְ-הוּא נִמְצָא? זֶה הַלְמוּד הָעֵמֶק עִמָּךְ, שֶׁגָּלוּ לָנוּ הַנְּבִיאִים, הַתְּנָאִים וְהָאֲמוּרָאִים, וְכָל חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁהָיוּ דְבוּקִים בְּתוֹרָה שְׁבַע־לִפְּהָ, כִּי אֵי אֲפָשָׁר לְהַפְרִיד בֵּין תּוֹרָה שְׁבַע־לִפְּהָ לְבֵין תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, שֶׁעַל זֶה דִּרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פָּרָשָׁה כה): שְׁנֵי לִוְחוֹת — כְּנֶגֶד תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתוֹרָה שְׁבַע־לִפְּהָ, כְּנֶגֶד שָׁמַיִם וָאָרֶץ, כְּנֶגֶד חֶתֶן וְכֵלֶה, שְׁזֵה סוּד כָּל חֲכָמַת הַקְּבֵלָה, שֶׁמְכַנִּיֶּסָה אֶת הַקְדוּשָׁה-בְרוּךְ-הוּא בְּחַיֵּינוּ הַפְּרָטִיִּים, וְזֶה כָּלֵל לְמוֹד שְׁלַחַן עֲרוּף (תְּמַצִּית תּוֹרָה שְׁבַע־לִפְּהָ), אֲשֶׁר לְפִי דְבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (שיחוֹת-הַר"ן, סימן כט): כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל מְחַיֵּב לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם הַלְכָה מְשֻׁלַּחַן עֲרוּף, וְאֵלּוּ הֵן הַהֲלָכוֹת הַשְּׂיִכוֹת לְעַם יִשְׂרָאֵל בְּחַיֵּי יוֹם יוֹם וּבְחַיֵּי הַפְּרָטִיִּים, וְכֵן מְקַשְׁרֵת תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב עִם תּוֹרָה שְׁבַע־לִפְּהָ, וְאֵי אֲפָשָׁר לְהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם כָּלֵל, וּבָהֶם אָדָם גִּשְׁמֵי מְחַבֵּר אֶל רוּחָנִי.

וַיֵּשׁ בְּזֵה עוֹד אֲרִיכוֹת רַבָּה, אֲשֶׁר לֹא יְכִילָהוּ הַכֶּתֶב.

הַמֵּאֲחֵל בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקסה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאשִׁי-חֹדֶשׁ אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנֶכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

גַּא וְנָא רֵאָה לְהַחְזִיק מְעַמָּד, וְרֵאָה 'לְגַנְב' כְּמָה דְקוֹת מְמַשׁ לְלַמֵּד תּוֹרָה וְכוּ'. רוֹאִים בְּנֵי אָדָם מְבֻזְבְּזִים שְׁעוֹת עַל גְּבֵי שְׁעוֹת בְּכַטּוֹל תּוֹרָה, וְהַכֵּל מְפַנֵּי שְׁאִינָם יוֹדְעִים מָה זֶה דְקָה מְמַשׁ שֶׁל לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, הָרִי כָּל דְקָה וְכָל רַגַע יְקָרִים מְאֹד מְאֹד, כִּי שְׁקוּלָה

תּוֹרָה כְּנֶגֶד כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וּמְחַמַּת שְׂאֲצֵל בְּנֵי-אָדָם דְּקָה אוֹ רַגַע נְרָאִים מְאֹד מְאֹד זוֹל, לְכֵן מִבְּטָלִים רַגַע וְדְקָה וְעוֹד רַגַע וְדְקָה, וּבֵינן כְּךָ עוֹבְרֵת רַבַּע שְׁעָה, חֲצִי שְׁעָה, שְׁעָה, שְׁעוֹת יְקָרוֹת בְּלֹא כְלוּם, רַק עִם פְּטוּיֵי דְבָרִים בְּטָלִים וּמִבְטָלִים, שְׂאִין בְּהֵם מִמָּשׁ כְּלָל, לֹא תּוֹרָה וְלֹא עֲבוּדָה וְכוּ', רַק סְתָם בְּטוֹל זְמַן לְשֵׁם בְּטוֹל זְמַן, וְהִתְרַגַּל נַעֲשֶׂה טַבַּע, עַד שְׂיִכּוּלִים לְבִלּוֹת יוֹם שְׁלֵם בְּלֹא כְלוּם — בְּלֵי תּוֹרָה, בְּלֵי חֲכָמָה, בְּלֵי עֲבוּדָה וְכוּ' וְכוּ', אִם אַתָּה לֹא לּוֹמֵד, עַל-כָּל-פְּנִיָּם לֶךְ לַעֲבֹד וְתַרְוִיחַ כֶּסֶף וְכוּ', סְתָם לְשִׁבְתָּ וְלַעֲשׂוֹת כְלוּם, רַק לְפִטְפֹּט דְבָרִים בְּטָלִים, שְׁלֹא יוֹצֵא מִזֶּה כְלוּם, זֶהוּ מוֹשֵׁב לְצִיָּם, וְעַל זֶה אָמַר הַתַּנָּא בְּאֲבוֹת: שְׁנַיִם שְׂיוֹשְׁבִים וְאִין בִּינֵיהֶם דְּבָרֵי תּוֹרָה, הֲרִי זֶה מוֹשֵׁב לְצִיָּם; וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהִזְהַר בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְכָל דְּקָה שְׂתַהֲיָה אֲצִלּוֹ חֲשׂוּבָה מְאֹד, וְאִזּוּ יִצְלִיחַ דְּרַכּוּ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקסוּ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאשׁוֹן-חֲדָשׁ אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גִּרּוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵה רַק לְצִיר לְפָנַי עֵינִיךָ אֶת שֵׁם הַנּוֹי"ה בְּרוּךְ הוּא, וְזֶה יוֹעִיל לְךָ לְנִקְיֹת וְטָהָרַת הַמַּחֲיִין. וְהִנֵּה רַבְּנוּ ו"ל אוֹמֵר (לְקוּיֵי-מוֹהֲרֵין, חֶלֶק א', סִימָן ב'): עַל-יְדֵי טָהָרַת הַבְּרִית וּתְפִלָּה וְהַתְּבוּדָה, עַל-יְדֵי-זֶה מְאִירִים לוֹ הַשְּׁמוֹת שֶׁל הָאֲרַבְעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, וְהַכְּתָרִין שְׁלֵהֶם, וְאֵלוֹ הֵן: ע"ב — יו"ד, ה"י, וי"ו, ה"י. ס"ג — יו"ד, ה"י, וּא"ו, ה"י. מ"ה — יו"ד, ה"א, וּא"ו, ה"א. ב"ן — יו"ד, ה"ה, ו"ו, ה"ה. וְהַכְּתָרִים שְׁלֵהֶם: קס"א — א"ל"ף, ה"י, יו"ד, ה"י. קמ"ג — א"ל"ף, ה"א, יו"ד, ה"א. קנ"א — א"ל"ף, ה"ה,

י"ד, ה"ה. ומי שזוכה שְׁנַדְכָּךְ מִחוּ, אֲזִי מִמִּילָא הַשְּׁמוֹת הָאֵלוֹ
מְאִירִים תָּמִיד לְפָנַי עֵינָיו, ויכולים לְפָרֵט אֶת הַשְּׁמוֹת לְאִין סֵפֶר
פְּרָטִיִּים, כִּי כָל בְּחִינָה כְּלוּלָה מִכָּל הַבְּחִינּוֹת, כְּגוֹן: ב"ן דב"ן, מ"ה
דב"ן, ס"ג דב"ן, ע"ב דב"ן, וְכֵן הֵלְאָה. אֲבָל הַשְּׁמוֹת צְרִיכִים לְהַגִּיעַ
לְפָנַי עֵינָיו בְּלִי כַח וְכו', רַק צְרִיף לְבוֹא אֵלָיו לְבַד בְּלִי הַתְּאֲמָצוֹת.
וְכַעֲזֵן שְׁאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קכ), שְׁלֹא לְכוֹן שׁוֹם
כְּוָנוֹת וְשְׁמוֹת בְּתַפְלָה וְכו', רַק אֲצֵל הַצְּדִיקִים זֶה בְּעֲצָמוֹ פְּרוּשׁ
הַמְּלוֹת וְכו', עֵינַי שָׁם. כְּמוֹ-כֵן בְּעֵינָי שְׁמוֹת וְיַחְוּדִים, זֶה צְרִיף לְבוֹא
בְּלִי שׁוֹם הַתְּאֲמָצוֹת כָּלֵל, רַק זֶה בָּא לְבַד, וְאֵז סִימָן שְׁאוּחֻז בְּזֶה
וְכו'.

הַכָּלֵל וְהַעֲקָר לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה וּבְכֹפְנִים שׁוֹחֲקוֹת, וְלִקְבֹּל
אֶת כָּל אֶחָד בְּסִבֵּר פָּנִים יְפוֹת, וְלְהַרְבוֹת בְּשִׂיחָה וּתְפִלָּה לְפָנָיו
יְתַבְרַךְ, לְשִׁפְךָ נִפְשׁוֹ אֵלָיו יְתַבְרַךְ, וְלְהַרְבוֹת בְּשִׂיחָה בֵּינֵנוּ לְבֵין קוֹנוֹ,
וְלִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד עַל הַדְּבוּר, לְמַעַט כָּכֵל יְכַלְתוּ, כִּי הַעֲקָר תְּלוּי כְּפִי
שָׁשׂוּם סִיג לְדְבוּרוֹ, וְכֵן לְשִׁמּוֹר מְכַעַס וּקְפָדוֹת, שְׁעוֹקֵר אֶת הַנְּשִׂמָה
לְגַמְרֵי וְכו', בְּסוּד (אִיּוֹב יח, ד): "טִרְף נִפְשׁוֹ בְּאִפּוֹ" וְכו', וְכֵן צְרִיכִים
לְבָרַח מִחִבְרַת אֲנָשִׁים, לֹא לְהַשְׁמִיעַ לְאֲזְנוֹ שׁוֹם דְּבָרִים בְּטִלִּים
וּשְׁטִיּוֹת וְכו', וְהַעֲיִנִים הֵן יְסוּד הָאָדָם, כִּי הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחֵר הָעֵינִים
וְכו', וְלִכֵּן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'), שְׁאִישׁ
הַיִּשְׂרָאֵלִי צְרִיף תָּמִיד לְהַסְתַּכֵּל עַל הַשֶּׁכֶל שֵׁשׁ בְּכָל דְּבָר, כִּי הַשֶּׁכֶל
מֵאִיר לְאָדָם וְכו', הֵינּוּ צְרִיף לְדַעַת, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו
יְתַבְרַךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, כִּי דוּמָם, צוּמַח, חֵי,
מְדַבֵּר, הַכֹּל לְבוֹשׁ לְגִבֵּי הָאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וְלֹא רוּאִים אֵלָא אֶת
הַלְבוּשׁ הַחִיצוֹנִי, וְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי שֶׁהוּא יְהוּדִי, שְׁרוּצָה בְּאֵמֶת
לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יְתַבְרַךְ, צְרִיף תָּמִיד לְהַסְתַּכֵּל עַל הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁהוּא
הַשֶּׁכֶל שֵׁשׁ בְּכָל דְּבָר, הֵינּוּ חֵיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יְתַבְרַךְ, הַמְּחִיָּה אֶת הַדְּבָר
הַזֶּה, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (נְחֻמָּה ט, ו): "וְאִתָּה מְחִיָּה אֶת כָּלֵם", וְאֵז כְּבָר
יְאִירוֹ לוֹ הַמְּחִין בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרֵי וְכו', כָּל אֶחָד כְּפִי יְגִיעַתוֹ
וְטִרְחָתוֹ בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, וְכָל אֶחָד כְּפִי זְכוּוֹ וְהִכְנָתוֹ לְהַשִּׁיג
אֶת אוֹרוֹ יְתַבְרַךְ, כְּמוֹ-כֵן יְתַחִיל לְהֵאִיר לוֹ אוֹרוֹ יְתַבְרַךְ בְּהֵאָרָה

נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה עַד מְאֹד, וַיֵּאִירוּ לִפְנֵי עֵינָיו שְׂמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל מִינֵי צְרוּפִים וְכוּ', וְהֵכֵל יָבֹוא לְבַד בְּלִי שׁוּם הִתְאַמְצוֹת כָּלֵל.

מָה אָמַר לָךְ! הֲרֵי הָאָדָם מִמִּילָא צָרִיף לְצֵאת מִזֶּה הָעוֹלָם, כְּשִׁיגִיעַ זְמַנּוֹ הַקְּצוּב לוֹ וְכוּ', כַּמָּה צָרִיף לְשֵׁהוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם וְכוּ', כָּל אֶחָד כְּפִי עֵנִינוּ וְתִקְוֵנוּ וְזִפּוּכּוֹ וְכוּ', וְלִכֵּן לָמָּה שְׁלֵא יִהְיֶה לְאָדָם שְׁכָל, שְׁעוֹד בְּחַיִּים חִיוֹתוֹ כְּשֵׁהוּא נִמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם הַגִּשְׁמִי וְהַחֲמָרִי וְכוּ', שְׁיִהְיֶה הַכֵּל לְרוּחָנִי, וְיִחְיֶה בְּזֶה הָעוֹלָם כְּדִגְמַת חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, שְׁאִין שָׁם שׁוּם תְּאֻנָּה לְשִׁטִּיּוֹת — מְמוֹן וְכוּ', נֶאֱוָף וְכוּ', כְּבוֹד וְכוּ', וְאֶפְלוּ מָה שְׁהוּא אוֹכֵל לְקִיּוֹם גּוֹפּוֹ הַגִּשְׁמִי, יְכוֹן בְּכָל לְעִיסָה שְׂמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ וְכוּ', וְהַעֲקָר לְהַרְגִּיל עֲצָמוֹ עוֹד כְּאֵן בְּזֶה הָעוֹלָם לְחִיוֹת כְּדִגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן צו), וְאֵז אִם מְרַגְלִים עֲצָמוֹ לְלַכֵּת בְּדַרְךָ זֶה, כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ הֵם כְּבָר חַיִּים אַחֲרִים לְגַמְרִי, שְׁהוּא חַי עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם כְּדִגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא, אֲשֶׁרִי לוֹ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ד תתקסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר תְּרוּמָה, ב' דְּרָאשׁ-חֲדָשׁ אֲדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל כְּבוֹד מַחְתָּנֵי הַנְּעֻלָּה, מְרַבִּיץ תּוֹרָה לְעֶדְרִים, מִפְּלֵא וּמִפְּלֵג בְּמַדּוֹת תְּרוּמִיּוֹת, הָרַב הַגָּאוֹן ר' ... שְׁלִיט"א.

בְּאֵתִי בְּשׁוֹרוֹתִים אֵלוֹ לְבָרַךְ אוֹתוֹ בְּבְרִכַת "מְזֹל-טוֹב" עַל נְשׂוֹאֵי בְּתוֹ תַּחֲיָה.

יַעֲזֹר לָכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִהְיֶה בְּשַׁעַה טוֹבָה וּמְצֻלַחַת, וְתִרְוּ מֵהֶם וּמִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם רַב נַחַת דְּקַדְשָׁהּ, אַ תּוֹרָה'דִּיג נַחַת, בְּהַרְחַבַת הַדַּעַת לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד.

כְּעֵתִירַת מַחְתָּנֵכֶם הַמוֹקִיר וּמְכַבֵּד אֲתֶכֶם...

י"ד תתקסח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּרוּמָה ב' דְּרָאשֵׁי-חֹדֶשׁ אֲדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵה לְחִזָּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם. הֵן אָמַת שְׁעוּבֵרוֹת עָלֶיךָ יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת וַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְכוּ' וְכוּ', תִּדְעַ שְׁעַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבֵר דְּבָר זֶה, וְכֹל מִי שְׁרוּצָה לְהַכְנִס יוֹתֵר אֶל הַקְּדוּשָׁה, עוֹבֵר עָלָיו יוֹתֵר מִכָּלֵם, כִּי הַכֹּל הוּא לְמַעַן הַנְּסִיּוֹן, לְנִסּוֹת אֶת הָאָדָם לְרְאוֹת אֵיךְ יִחֲזַק אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאִם יַעֲמֵד חֲזָק.

הֵיזָה טוֹב מְאֹד, שְׁתַּתְּחִיל לְהַתְּמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְשָׁם תִּמְצָא מְרֻגָע לְנַפְשֶׁךָ. וּבִפְרָט בְּ"סִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת מְשֻׁנָּים קְדָמוֹנִיּוֹת, שְׁשָׁם מְגַלֶּה רַבְּנוּ ז"ל רְזִין דְּרִזִּין סְתָרֵי נִסְתָּרוֹת, עַד שֶׁהִלְשׁוֹן בְּעֲצָמָה מְעוֹרְרַת אֶת הָאָדָם לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וְרַבְּנוּ ז"ל מְסַפֵּר מֵהַבְּנָיִם שְׁנִחְלָפוּ, אֵיךְ שָׁגַרְם הַחֲלִיפִין מֵהַ שָׁגַרְם, עַד שֶׁהִבְנִי-מֶלֶךְ הָאָמְתִי נָפַל לְמַקּוֹם שְׁנַפְּל וְכוּ' וְכוּ', עַד שֶׁזָּכָה לְמַצָּא אֶת אָדָם הַיַּעַר, שֶׁזֶּה מְרַמֵּז עַל הַצַּדִּיק, שְׁנִתְגַּדַּל בַּיַּעַר רְחוֹק מֵהַיַּשׁוּב, וְהוּא הִבִּיאוֹ אֶל תְּכֵלִיתוֹ הַנְּצַחִית, עַד שֶׁהָיָה יָכוֹל לְסַדֵּר אֶת כָּל הַכֶּסֶף. וְזֶה מְרַמֵּז עַל מֵה שְׁמַרְמֵז וְכוּ'. וְהַעֲקָר לְהוֹצִיא לְעֲצָמוֹ עֲצוֹת וְהַתְּחַזְּקוֹת מִזֶּה.

גַּא וְנָא רְאֵה לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם קָצַת וְעוֹד קָצַת, וְזֶה יִכְנִס בְּךָ חֲמִידוֹ דְּאוּרֵיָתָא, תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה לְלַמֵּד וּלְטַיֵּל בְּכֹל חֵלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וְהַעֲקָר הוּא מְעַט, כִּי עַל-פִּי-רַב מִי שְׁרוּצָה לְלַמֵּד הַרְבֵּה, אֵינּוּ לוֹמֵד כָּלֵל, אֲבָל כְּשִׁמְתַּחֲחִיל לְלַמֵּד רַק מְעַט, הוּא אוֹמֵר: אוֹלִי עוֹד מְעַט, וְכֵן עוֹד מְעַט, עַד שֶׁזּוֹכָה לְסִיָּם פָּרָק אֶחָד, וְעַד שֶׁזּוֹכָה לְסִיָּם מִסְכָּמָא אַחַת וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן הוּא בְּכֹל הַלְמוּדִים.

רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמֶךָ לְהַתְּבוּדָד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכֹל יוֹם, וְתַתְּחִיל לְקַבֵּעַ לְעֲצָמֶךָ לְהַתְּבוּדָד חֲמֵשׁ דְּקוֹת, וְזֶה יַעֲזֹר לְךָ לְהַמְשִׁיךְ

קצב אָשֶׁר י"ד תתקסט בַּנְחָל

בְּהִתְבוּדוֹת עוֹד חֲמֵשׁ דְּקוֹת וְעוֹד חֲמֵשׁ דְּקוֹת, וְכִף בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם
תּוֹכַל לְתַפֵּס הַרְבֵּה פְּעָמִים חֲמֵשׁ דְּקוֹת, וְזֶה יִצְטָרֵךְ לְשַׁעֲהָ אוֹ
שְׁעָתִים, לֹא-כֵן מִי שְׂרוּצָה תִּכְרֹם-וּמִיד לְהִתְבוּדָה שְׁעָה אוֹ שְׁעָתִים,
זֶה הוֹלֵךְ לוֹ מְאֹד קָשָׁה. וְזָכַר כָּלֵל זֶה בְּכָל הָעֲנִינִים.

עֲכָשׁוּ בָּאִים יְמֵי הַפּוֹרִים, הִיָּה רְאוּי מְאֹד שְׁתַּלַּךְ לְצַדִּיקָה בְּעִבּוֹר
הַדְּפָסָה, וְתַמְסֹר אֶת זֶה לְ... גְרוֹ יְאִיר, לְמַעַן יִדְפִּיס מִחֲדָשׁ אֶת הַסֵּפֶר
"שְׁמִינַת-הַבְּרִית", שְׁמֵאֵד נִצְרָךְ עֲכָשׁוּ בְּעוֹלָם.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקסט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרַת תְּרוּמָה, ב' דְּרֵאשׁ-חֲדָשׁ אֲדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקֶךָ, אֲשֶׁר זָכִיתָ לְהִתְוֹדַע
מִרְבֵּנוּ ז"ל, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהִתְמִיד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְשֵׁם תִּמְצָא
מִרְגּוּעַ לְנִפְשֶׁךָ; כִּי מִי שְׁמַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל
בְּכָל יוֹם וְיוֹם, רַבְּנוּ ז"ל אֵינוֹ מְנַיֵּחַ לוֹ לְפַל, אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַתְמִיד בָּהֶם
בְּכָל יוֹם.

הִיָּה טוֹב מְאֹד, אִם תִּזְכֶּה גַם לְהִתְבוּדָה בְּכָל יוֹם וְיוֹם אֲלֵיו
יִתְבָּרַךְ, וְתִפְרָשׁ אֶת כָּל שִׂיחָתְךָ וְכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּתַמִּימוֹת
וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה כְּאֲשֶׁר יִדְבֹר אִישׁ אֶל רַעְהוּ, אֲפִלוּ חֲמֵשׁ דְּקוֹת
מְאֹד מְאֹד יְקָרוֹת אֲצֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים
מַעֲלַת הַשִּׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, הָיוּ רְגִילִים בְּזֶה מְאֹד; וְעַל-כֵּן רְאֵה
לְעִשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְהִתְבוּדָה אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ, וְזֶה יַעֲזֹר
לָךְ מְאֹד בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

אָשׁר י"ד תתקע בַּנְּחָל קצג

עכָּשׁוּ נִכְנָסִים יְמֵי אֶדְר, שְׁחַכְמִינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (תַּעֲנִית כּט.): מִשְׁנֹכְנֵס אֶדְר מְרַבִּים בְּשִׁמְחָה. רְאֵה לְשִׂמְחָה מְאֹד, וְתִדַּע שֶׁזֶה הַחֹדֶשׁ הוּא חֹדֶשׁ הַשִּׁמְחָה, שְׁעוֹשִׁים תְּשׁוּבָה מֵאֲהָבָה, כִּי בִימֵי אֱלֹהִל, אֲזֵה הִיא תְּשׁוּבָה מִיְרָאָה, וְיִמֵי אֶדְר הִיא תְּשׁוּבָה מֵאֲהָבָה, כִּי חַכְמִינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (רֵאשׁ הַשָּׁנָה יא.): בְּנִסָּן נִגְאָלוּ וּבְנִסָּן עֲתִידִים לְהִגְאָל, וְזֶה אֱלִיבָא דְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. וְאָמְרוּ (שם): בְּנִסָּן נִגְאָלוּ וּבְתִשְׁרִי עֲתִידִים לְהִגְאָל, וְזֶה אֱלִיבָא דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, וְרַבְּנּוּ ז"ל מְבִיא (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'), שֶׁאֱלִיעֶזֶר הוּא נֶגֶד דְרֵי מַעְלָה, עֵינֵן לֵא רְאֵתָה אֱלֹקִים זִוְלָתָךְ יַעֲשֶׂה לְמַחְכָּה לוֹ (יִשְׁעִיָה סד, ג), וְיִהְיֶשֶׁע הוּא נֶגֶד דְרֵי מַטָּה: יְשׁוּבוּן הַקִּיצוֹ וְיִנְנוּ שְׁוֹכְנֵי עַפָּר (שָׁם כו, יט), וְעַל-כֵּן לְפִי שִׁיטַת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר שָׁם הוּא בַּחֲנִינֵת יְרָאָה, שְׁצָרִיכִים לְהִקְדִּים חֹדֶשׁ אֱלֹהִל בְּתְשׁוּבָה וּבְכִיָּה, לֵא-כֵן בְּנִסָּן, שֶׁהוּא לְפִי שִׁיטַת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, שְׁלוּמֵד עִם הַדְרֵי מַטָּה לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמָם, צָרִיכִים לְהִקְדִּים חֹדֶשׁ אֶדְר, לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה.

רְאֵה לְאַסְף כֶּסֶף לְהַדְפָּסָה, וְתִמְסֹר אֶת זֶה לְ... גֵרוּ יְאִיר, לְמַעַן נוּכַל לְהַדְפִּים עַכָּשׁוּ מִחֹדֶשׁ אֶת כָּל הַסְּפָרִים, וּבְכַרְט סִפֵּר "שְׁמִירַת-הַבְּרִית", שִׁיְהִיָּה לָךְ חֶלֶק בְּזֶה, וְתִדַּע שֶׁזֶה עֶקֶר מַחֲיַת עַמְלָק, הִינּוּ לְעַסֵּק בְּהַדְפַּסַת סְפָרֵי רַבְּנּוּ ז"ל.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַחֲזִיק מַעֲמֵד, וְאֲז תִרְאֶה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאָחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקע.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר תְּרוּמָה, כִּי דְרֵאשׁ-חֹדֶשׁ אֶדְר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲוִיָּה.

רְאֵי לְחֻזַק אֶת עַצְמָךְ לְהַמְשִׁיךְ בְּעַבּוּדְתָךְ עֲבוּדַת הַקְדָּשׁ לְנֶגֶד אֶת הַסְּפָרִים, וְתַהֲיִי לְעֶזֶר לְבַעֲלָךְ, וְסוּף כָּל סוּף תִּרְאוּ נוֹרְאוֹת

קצד אשר י"ד תתקעא בנחל

נפלאות שיעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא. וצריכים על זה חזוק מאד מאד, כי כף אמר מוהרנ"ת ז"ל, שבדבר רבנו ז"ל לא רואים תכף-ומיד את הסוף, רק את הפסיעה הראשונה, על-כן יש על זה בחירה גדולה. ולכן ראי לחזק את עצמך, ולחזק את בעלך, והקדוש-ברוך-הוא בנדאי לא יעזב אתכם, ותרוו רב נחת מכל הילדים, ותעברי את הכל בשלום, ותלדי בנקל.

ספר-השיחות חלק ה' הנה למראה עיני, והסתכלתי פה ושם, ומחמת שבחלק זה יש לשנים או לשלשה אברכים חלק, כי כל אחד כתב כמה אותיות אחרות, על-כן ראי לדקדק עם הלשון, אם צריכים אילו שנויים כפי דקדוק הלשון תשני. וכן הדבר נוגע לגבי כל הקונטרסים, תדפיסי כפי הדקדוק.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקעא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה, ב' דראש-חודש אדר ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ... גרו זאיר.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תפל בדעתך כלל, ומכל שכן שתראה לדון אותי לכף זכות, כי תדע שגם עלי עובר מה שעובר, וכל קונטרס וקונטרס עד שאני זוכה להוציאו, בא לי ממש בדם וכו', כי אני כותב את הקונטרסים לא בדיו אלא בדם לבי, כמו שהקדוש-ברוך-הוא יודע, ומכל שכן שאר הספרים, וגדל החרופים והגדופים והבזיונות והשפיכות דמים שיש לי בעולם, שבני-אדם מדברים עלי וכו' וכו', עם כל זאת אני עושה כל מיני מאמצים, שיהיה עוד קונטרס ועוד ספר, ועוד קונטרס ועוד ספר, על-כן תראה לדון אותי לכף זכות, וכמו-כן אצלך, כל אחד חושב שהולך כל-כף קל להדפיס ספר וכו' וכו', ואתה כבר יודע איך עובר על כל ספר וספר וכו', על-כן ראה לחזק את עצמך בכל

אֲשֶׁר י"ד תתקעב — י"ד תתקעג בַּנְחָל קצה

מיני אָפְנִים שְׁבַע־עוֹלָם, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נְגָלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ עַל-כָּל-פְּנִים חֲמֵשׁ דְּקוֹת
בְּיוֹם, וּתְפַרֵּשׂ אֶת כָּל שִׁיחַתְךָ וְכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ תִּסְפֹּר לְפָנָיו
יִתְבַּרְךָ, וְאִז תִּצְלִיחַ דְּרַבְּךָ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, ב' דְּרֵאש־חֲדָשׁ אֲדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵי לְחִזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ וְלִקְחַת אֶת עֲצָמֶךָ בְּיַדְךָ, וְתִדְעֵי, כִּי כָּל
הַיְשׁוּעָה שְׁלָךְ תְּלוּיָה בְּךָ, אִם תִּקְחִי אֶת עֲצָמֶךָ בְּיַדִּים, וְתִתְחִילִי
לְהִיּוֹת שְׂמֵחָה וְעֲלִיזָה, אִז תִּהְיֶה לָּךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה.

רְאֵי לְשָׁמֵר שְׁבַת-קֹדֶשׁ, וְאִז הַשְּׁבַת תִּשְׁמַר עָלֶיךָ, וְכֵן תִּדְקֹדְקִי
לְאָכַל רַק מֵאֲכָלוֹת כְּשָׂרִים.

רְאֵי לְצִיַּת אֶת הַהוֹרִים, כִּי הֵם רוֹצִים רַק אֶת הַטוֹב מִמֶּךָ.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחִי בְּחַיֶּיךָ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, ב' דְּרֵאש־חֲדָשׁ אֲדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

קצו אשר י"ד תתקעד בנחל

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תפלי ביאוש, כי היאוש גרוע יותר מכל הצרות. ורואים בני-אדם מסתבכים בצרה, ועוברת עליהם מרירות דמרירות, ובזה שהם מתיאשים ונופלים ביאוש, זה יותר גרוע מכל הצרה לגמרי, ועל-כן הדבר הראשון תראי לשמח את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ועל-ידי שמחה יתרחב לבך, ואז תזכי לצאת מהבעיה והצרה שנפלת בהם.

עליך לדעת, כי אין צרה שלא יכולים לצאת ממנה, אם רק זוכים לקצת ישוב הדעת, אז כבר יכולים לפטר ממנו הרבה צרות, ועל-כן ראי לא להתיאש.

תמשיכי לשמר שבת-קדש, ואז השבת תשמר עליך.

היה טוב מאד, שתכתבי יתר הפרטים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי בחייך.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקעד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה, ב' דראש-חדש אדר ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה גגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

עליך לדעת, כי כל החיים של האדם מלאים נסיונות קשים ומרים, עליות וירידות, אור וחשך וכו' וכו', ואשרי מי שזוכה להחזיק מעמד.

אָשֶׁר י"ד תתקעה בַּנְחַל קצו

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֵין עוֹד יוֹתֵר טוֹב מִלְּהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יתְבַרֵךְ, כִּי בְּאַמַּת הוּא יתְבַרֵךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יתְבַרֵךְ, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאַדָּם רַק מִתְבּוֹנֵן, רוֹאֶה שְׂאִין שׁוֹם דְּבַר הוֹלֵךְ לְאִבּוֹד, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יתְבַרֵךְ, וּמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יתְבַרֵךְ, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי מְדַבֵּר עִמוֹ יתְבַרֵךְ — נִשְׁמָע וְנִתְקַבֵּל לְמַעַלָּה, וְעַל-כֵּן הִרְגַּל אֶת עֲצָמִךְ, אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיָּקָר! לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יתְבַרֵךְ, וְאֵז יִשְׁתַּנּוּ כָּל חַיִּיךְ לְטוֹבָה.

רְאֵה לְשִׁמּוֹר שְׁבַת-קִדְשׁ, וְאֵז הַשְּׁבַת תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקעה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יתְבַרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, ב' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבֶךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְּלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתִּהְיֶי בְּרִיאָה וּשְׂמִיחָה וְעַלִּיזָה, וְתִמְשִׁיכִי בְּעִבּוֹדַת הַקִּדְשׁ לְקַבֵּץ אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, לְחַזְקֵן וּלְשַׂמְחֵן וּלְעוֹדְדֵן.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׁתִּזְכּוּ לְקַנּוֹת בַּיִת, וְיִהְיֶה בֵּיתְכֶם בַּיִת וְעַד לְחֻכְמַיִם, הַכְּנִסַּת אוֹרְחִים תְּלַמִּידֵי חֻכְמַיִם, וְתִרְוּוּ רַב נַחַת מֵהִילָדִים.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקעז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה, ב' דראש-חדש אדר ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך,
שאתה מחזק את עצמך — הן בעבודת ההפצה, לגלות ולפרסם
את דעת רבנו ז"ל בעולם, אשר אין למעלה מזה, והוא תקונו נורא
ונפלא לכל החטאים, והן להתבודד עצמך עמו יתברך, אשר דבר
זה עולה על הכל, אשרי מי שמתבודד עצמו בכל יום, ואז טוב לו
כל הימים.

נא ונא ראה להיות שמח, ותשמח את אנשי שלומנו, כי
השמחה היא כלי להמשיך את השכינה בעולם.

ראה לבקש הרבה ממנו יתברך, שפבר אזכה לבוא לגור
בארצנו הקדושה ביבנאל "עיר ברסלב".

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקעז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה, ב' דראש-חדש אדר ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך, ולידע שהכל בהשגחה פרטית, והוא
יתברך מנהיג את העולם בהשגחה נוראה ונפלאה מאד, ועל-כן אל
ירע לבך מפל אשר עובר עליך. צריכים להכניס בדעתו למודים אלו

אֲשֶׁר י"ד תתקעח בַּנְחַל קצט

תמיד, ועל-ידי-זוה יהיה תמיד בשמחה, ואף שפּרִים מאד החיים, אף-על-פי-כן צריכים לדעת, כי הכל ממנו יתברך, ולהמתיק את המרירות למתיקות.

ראה להפיץ את אור רבנו ז"ל, ותשתדל בכל יום להפיץ את הקונטרסים החדשים, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקעח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה, ב' דראש-חודש אדר ה'תש"ן.

שלוש וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויךדפו אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב מך, איך שאתה מחזק את עצמך, כי כן צריך להיות, כי בזה העולם עוברים על כל אחד ואחד משברים וגלים, ואשרי מי שזוכה להפוך את המרירות למתיקות, את החשך לאור גדול.

ראה להמשיך להתפלל עלי, שאזכה להוציא מהכח אל הפעל לבנות את בית-המדרש הגדול, אשר בזה תלוייה כל ביאתי לארצנו הקדושה.

בכל יום עוברים כל מיני משברים וגלים, ואשרי מי שזוכה לברח תמיד אליו יתברך. ועל-כן הרגל את עצמך לדבר עמו יתברך אפלו כמה דקות, ואם אפשר לדבר חמש דקות אליו יתברך — אין למעלה מזה, והקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתך תמיד.

ראה להיות שמח, ותשמח את אנשי שלומנו, והעולה על הכל — ראה לשמח את אשתך. ובכלל טוב מאד שתראה, שבביתך תהיה תמיד אוירה של שמחה, ותדון תמיד את אשתך לכף זכות,

הקדוש־ברוך־הוא יֵעֹזֵר לָךְ, שְׁתַּזְכֶּה בְּאֵמֶת לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל
הַפֶּעַל, וְלִהְיוֹת בּוֹ יְתִבְרַךְ בְּאֵמֶת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ב' דְּרָאשׁ־חֹדֶשׁ אֲדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

רָאֵה לְשִׁפְחָ אֶת כָּל הָעֹבֵר עָלֶיךָ, וְאֵל תִּלְךָ אֶל אִי אֶחָד, רַק
תֵּאָחֵז בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, וְתִקְּיִים בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת מֵה שְׁרַבְנוֹ ז"ל
מִלְּמַד אוֹתָנוּ — לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יְתִבְרַךְ, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו יְתִבְרַךְ
אֶת כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלָיו, וְתִכְף־וּמִיד כְּשֶׁאֲדָם מְדַבֵּר עִמוֹ יְתִבְרַךְ, אִין
לוֹ מֵה לְפָחַד מִכְּלוּם, כִּי תִכְף־וּמִיד כְּשֶׁאֲדָם מִתּוֹדָה אֵלָיו יְתִבְרַךְ,
אֲז מִשְׁתַּנֵּה הַכֹּל לְטוֹבָה, עַל־כֵּן רָאֵה לְהִיּוֹת רְגִיל מְאֹד לְהַחֲבִיא
אֶת עֲצָמְךָ מִפְּעַם לְפְעַם, וְתִפְרָשׁ אֶת כָּל שִׁיחָתְךָ רַק אֵלָיו יְתִבְרַךְ,
וְתִסְפֹּר אֶת כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאֲז תִּרְאֶה יְשׁוּעָה גְּדוּלָה מֵהַשָּׁמַיִם.

גַּא וְנָא רָאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵמוּנָה פְּשׁוּטָה, לִידַע שֶׁהַקְּדוֹשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא מְחַיֶּה וּמְהַיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמִם, צוּמַח,
חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יְתִבְרַךְ, וְכֹל מֵה שְׁתַּכְנִים
בְּעֲצָמְךָ יְדִיעוֹת אֵלּוֹ, עַל־יְדִי־זֶה תִּזְכֶּה לִזְכֹּךְ אֶת עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי; כִּי
הָעֶקֶר תְּלוּי רַק בְּזֶה — כְּפִי שֶׁאֲדָם זוֹכֶה לְאֵמוּנָה שְׁלֵמָה, אֵמוּנָה
בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת. וְעַל נִקְדָּה זוֹ צְרִיכִים לְעַבֵּד הַרְבֵּה. וּבְאֵמֶת אֵמוּנָה
תְּלוּיָה רַק בְּצַדִּיקִים, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת יד, לא): "וַיֵּאֱמִינוּ בֵּה'
וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ", וַיִּקָּא עַל־יְדֵי מֹשֶׁה רַבְּנוֹ, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָאֵמֶת שֶׁבְּכֹל
דוֹר וָדוֹר — זוֹכִים לְאֵמוּנָה, אֲבָל צְרִיכִים לְהַזְהֵר מְאֹד, לֹא לְבַלְבֵּל

אָשֶׁר י"ד תתקפ בַּנְחָל רֵא

אָת עֲצָמוּ בְּכָל פֶּעַם עִם רַב אַחֵר, עַל-כֵּן רָאָה לְהַחֲזִיק רַק בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ ו'ל', וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

אוֹדוֹת הַלְמוּדִים, רָאָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וְרִשׁוּ"י עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאַפֵּן שֶׁתּוֹכָה לְסִיּים בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת פְּרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ עִם הַתְּרַגּוּם.

וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְעֲצֻמָּךְ שְׁעוֹר כְּסִדְרָן בְּמִשְׁנֵיּוֹת, בְּכָל יוֹם תִּרְאֶה לְלַמֵּד פָּרָק אוֹ שְׁנַי פָּרָקִים אוֹ יוֹתֵר בְּמִשְׁנֵיּוֹת כְּסִדְרָן, וְכֵן בְּגִמְרָא תִתְחִיל לְהַגִּיד בְּכָל יוֹם כַּמָּה שׁוּרוֹת גְּמְרָא, וְאִם אַתָּה יָכוֹל לוֹמַר עֲמוּד אוֹ דָף — מַה טוֹב וּמַה נָּעִים, רָאָה לְהַמְשִׁיךְ, עַד שֶׁסּוּף כָּל סוּף תּוֹכָה לְסִיּים אֶת הַש"ס, וְכֵן תַּעֲשֶׂה עִם שְׁלֹחַן עֲרוּךְ הַגְּדוֹלִים, שֶׁתְּלַמֵּד בְּכָל יוֹם מִחֲבֵר רַמ"א כְּסִדְרָן.

נָא וְנָא אַל תִּבְלָבֵל אֶת עֲצֻמָּךְ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְתַכְף-וּמִיד כְּשֶׁתְּהִיָּה לָךְ הַתְּבוּדוֹת, אִין אַתָּה צָרִיךְ לְהַתְּבַלְבֵּל כְּבָר מֵאַף אֶחָד, כִּי הַהַתְּבוּדוֹת מְטַהֵרֶת אֶת הָאָדָם מִבֵּית וּמִבְּפָנִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנַי לְסִדְר תְּרוּמָה ב' דְּרֵאשׁ-חֲדָשׁ אֲדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאִי לְהַדְּלִיק לְכָבוֹד שְׁבֵת-קִדְשׁ עֲשֶׂרָה גְּרוֹת, וּבְעֵת הַדְּלָקַת הַגְּרוֹת לְבַקֵּשׁ עַל כָּל הַיְלָדִים כָּל מַה שֶּׁהֵם צָרִיכִים, וְתִרְבִּי בַתְּפִלָּה, כִּי הַתְּפִלָּה שְׂאֵשָׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעֵת הַדְּלָקַת הַגְּרוֹת, מְאֹד מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה בְּשָׂמַיִם.

מַה טוֹב וּמַה נָּעִים, אִם אַתָּה יְכוֹלָה לְהַדְּלִיק בְּכָל יוֹם כּוֹס שֶׁל שֶׁמֶן לְעֵלוּי נְשֻׁמַת רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי זִי"ע, רַבִּי יִצְחָק לוֹרִיא

רב אֲשֶׁר י"ד תתקפא בנחל

אֲשֶׁכְּנִי זי"ע, רבֵי יִשְׂרָאֵל בְּעַל-שֵׁם-טוֹב זי"ע, רבֵי נַחְמָן בֶּן פִּיגְאָ
מְבָרְסָלָב זי"ע, וְלַעֲלוֹי נְשִׁמַּת כָּל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים שׁוֹכְנֵי עֶפְרָיִם,
שֶׁהֵיוּ בְּדוֹרָנוּ וּבְכָל הַדּוֹרוֹת, וְתַבְּקָשִׁי בְּעֵת הַדְּלָקַת הַיָּם תְּמִיד מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שֶּׁאַתָּה צָרִיכָה, וְאִז תִּרְאֵי יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאֵי לְהֵיוֹת שְׂמִיחָה וְעֲלִיזָה, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחַר הַרְעָה יָבוֹא
הַטוֹב, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּוַדָּאֵי לֹא יַעֲזוֹב אֶתְכֶם, וְעוֹד תִּזְכְּרֵי לְרֵאוֹת
בְּשִׂמְחַת הַיְלָדִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי בְּחַיֵּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר תְּרוּמָה, ב' דְּרָאשׁ-חֹדֶשׁ אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְבָדִיק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהַגִּיחַ
בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת.

רְאֵה לְשִׁמּוֹר שַׁבַּת-קִדְשׁ, וְאִז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כָּל הַכָּאֲבִים בָּאִים רַק מִמַּתַּח וְצַעַר שְׂיִישׁ לְךָ
מִפְּטִירַת אָבִיךָ, וּמִהַלְחָץ שְׂיִישׁ לְךָ מֵאִמְךָ, וְכֵן מֵאֲחִיךָ, וְעַל-כֵּן אֵל
תְּפַחַד כָּלֵל, רַק תִּקַּח אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיַדְךָ, עֲדִין אֶתָּה צָעִיר, וְכָל הַחַיִּים
לְפָנֶיךָ, רְאֵה לְהִתְחַתֵּן מִהַ שְׂיִוִּתֵּר מֵהָר, וְתַבְּשֹׁר לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

אָשׁר י״ד תתקפב – י״ד תתקפג בַּנְחַל רג

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ בְּחַיֶּיךָ.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י״ד תתקפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ב' דְּרָאשׁ-חֹדֶשׁ אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, עִם הַכֶּסֶף לְפִדְיוֹן.

רְאֵי לְחִזְקָא אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת שְׁמִיחָה
וְעֲלִיזָה, וְתִגְמְרֵי אֶת הַשְּׂדוּף לְמַזְל-טוֹב, וְתִבְשְׂרֵי לִי בְּקָרוֹב בְּשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּהֲיֵי בְּרִיאָה בְּגוּף וּבְנַפְשׁ, וְתִזְכֵּי לְהִתְחַתֵּן
מֵה שְׁיֹתֵר מֵהָר.

הַמֵּאַחַל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י״ד תתקפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ב' דְּרָאשׁ-חֹדֶשׁ אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֶל ... נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְבָדֵק אֶת הַמְּזוּזוֹת בְּבֵיתְךָ אִם הֵן כְּשָׁרוֹת, כִּי הַצָּרוֹת וְאֵי
הַצְלָחָה בְּבֵיתוֹ שֶׁל אָדָם הֵן כְּשָׂאִין לוֹ מְזוּזוֹת כְּשָׁרוֹת.

ראו לשמור שבת-קדש, ואז השבת תשמר עליכם, כי כל
הברכות נמשכות לאדם בזכות מצות שבת-קדש.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו כל בני הבית, ויהיו לכם רק
שמחות בבית, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקפד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה, ב' דראש-חודש אדר ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנני מברך אותך בברכת "מזל-טוב" ובהצלחה מרבה, שתפנס
אל החפה בקדשה ובטהרה, ותבנה בית נאמן בישראל, על-פי דעת
התורה והיראה, כמו שלמדנו אצל רבנו ז"ל.

נא ונא ראה להשתדל ללמד הרבה "שיחות-הר"ן" ו"חיי-
מוהר"ן", כי השיחות והספורים מרבנו ז"ל, הם ממשיכים את לב
האדם אליו יתברך.

ראה להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך בכל יום, ותעשה לך
קביעות חזקה לבל יחסר לך יום אחד בלי תפלה והתבודדות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח בחיך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקפה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תרומה, ב' אדר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנֶכוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע לְךָ, שְׁאֲסוּר לֹאמַר דְּבַר כְּנֵה, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לָקַח לְךָ אֶת הַשְּׂכָל וְכוּ', אֵין מְשֻׁגַּג כְּנֵה, אֲלֵא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תָּמִיד טוֹב, אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל. וְכִמּוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים קמ"ה, ט): "טוֹב הַיְיָ"ה לְכָל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו", אֲלֵא הָאֲדָם עַל-יְדֵי חֲטָאֵיו מְאֻבָּד אֶת שְׂכָלוֹ, וְאִזּוּ יֵשׁ לוֹ טַעֲנוֹת עָלָיו יִתְבָּרֵךְ — לָמָּה עָשָׂה אֶת הַשְּׁטוּת הַזֶּה, וְכִמּוֹ שְׁאֲמַר הַחֶכֶם מִכָּל הָאֲדָם (מְשָׁלִי י"ט, ג): "אֲנִילֵת אָדָם תְּסַלֵּף דְּרַכּוֹ, וְעַל הַיְיָ"ה יִזְעַף לְבוֹ", אָדָם עוֹשֶׂה טַעֲוִיּוֹת וְכוּ', וְנִכְנָס בְּבוּץ וְכוּ', וְאַחֲרֵיכֶּן יֵשׁ לוֹ טַעֲנוֹת עָלָיו יִתְבָּרֵךְ.

אֲנִי הַפְּרָתִי אֲבָרְךָ שְׂרָצָה לְהַתְּאָבֵד, וְקַפֵּץ מֵעֶשֶׂר קוֹמוֹת, וְלִמְזֹלוֹ הַטוֹב נִשְׂאָר בְּחַיִּים, אֶף שְׁבַר אֶת כָּל עֲצָמוֹתָיו, וְהִצְרִיךְ לְשַׁכַּב בְּבֵית-חֹלִים כַּמַּעֲט שְׁנָה בְּיִסּוּרִים נוֹרָאִים, וְלִבְסוּף נִשְׂאָר נִכְה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְחִי עַל כֶּסֶא גְּלִגְלִים, וְגִדְל הַצְּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים שֵׁישׁ לוֹ — אֵין לְתָאֵר וְלִשְׁעַר כָּלֵל, כִּי הוּא מְגַבֵּל מְאֹד וְכוּ', וּמִי אֲשֶׁם לוֹ עַל כֶּךָ — הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא?! אֲלֵא הוּא בְּעֲצָמוֹ! שְׂאֻבָּד אֶת שְׂכָלוֹ, וְעָשָׂה שְׁטִיּוֹת, וְעַכְשָׁו הוּא מְשַׁלֵּם עַל כֶּךָ מְחִיר כְּבֹד מְאֹד, וְסוֹבֵל פִּי כְּמָה וְכְמָה מִמָּה שְׁסָבֵל קִדְּם לְכֵן.

אִם הָיוּ לוֹ הַהִקְדָּמוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁלְּמַד אוֹתָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהָר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצ"ה), שְׂאָדָם צְרִיף לְמַצָּא תָּמִיד הִרְחָבוֹת בְּתוֹךְ צְרוּתָיו, שְׁנָה מָה שְׂאֲמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים ד', ב): "בְּצַר הִרְחַבְתָּ לִּי", שְׂאֲפִלוֹ בְּצָרוֹת שְׁבָתוֹךָ הַצְּרוֹת שְׁעוֹבְרִים עָלָיו כָּל מִינֵי מְרִירוֹת וְכוּ', גַּם שָׁם צְרִיכִים לְמַצָּא הִרְחָבוֹת. וְכָל זֶה בְּגִשְׁמִיּוֹת, וּמִכָּל שֶׁכֵּן בְּרוּחָנִיּוֹת צְרִיכִים לְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה שֵׁישׁ בוֹ, וְרֵאוּי לוֹ

לדון את עצמו לכף זכות, שזה מה שאמר דוד המלך (תהלים לו, י):
 "ועוד מעט ואין רשע", על-ידי ה'עוד מעט' טוב שמצא בעצמו,
 הוא כבר אינו רשע, "והתבוננת על מקומו ואיננו", הוא אדם אחר
 לגמרי (צ"ן לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב); ואלו השני מאמרים הם
 יסוד גדול בחיי האדם בגשמיות וברוחניות, אפלו שכבר עשה
 שטיות, ונכשל במה שנכשל וכו', ונפל בפח יקוש, עם כל זאת
 אסור לפל בדעתו, ולומר: "אבד מנוס ותקנה ממנו", ומכל שכן
 שלא יזרק את האשמה על הרבנו של עולם, כי הוא יתברך רוצה
 רק את הטוב מאתנו, ואנחנו בלי שכל ודעת מאבדים את הטובה
 שעושה עמנו, ורוצה לעשות עמנו.

וזה מעקרי הבחירה, אדם עושה שטיות, ומאבד את השכל
 והדעת, וצועק שהקדוש-ברוך-הוא אשם וכו', לא, לא, ידידי, אנחנו
 אשמים! ואנחנו צריכים לחזור בתשובה בתרטה גמורה על העבר
 וקבלה על להבא, ולהתודות על כל השטיות שעשינו, ולבקש
 רחמים מרבים, רחמים עצומים במתנת חנם, שלא יעזב אותו
 הקדוש-ברוך-הוא, ויוציאו מהפח שנפל לשם, ויזכר, אשר (תהלים
 קמה, יח): "קרוב הוי"ה לכל קראיו, לכל אשר יקראהו באמת". ולכן
 עקר העצה, שרק תבוא אליו יתברך, ותשפך את נפשך לפניו,
 שיחוס וירחם עליך, ובמתנת חנם ימחל לך ויחזור לעזר לך.

אבל בשום פנים ואפן אל תזרק את האשמה — לא עליך ולא
 על אחרים, רק לחזור בתשובה, שתמיד מועילה.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ד תתקפו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תרומה, ב' אדר ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רָאָה לְחִזּוֹק עֲצָמָךְ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, כִּי הָעֵקֶר זֶה
 אַמוּנָה, כִּי בְּלִי אַמוּנָה, הַכֹּל הֵבֵל וּרְעוּת רוּחַ, וַיֵּשׁ מֵיָנִים
 וְאִפְיֻקוּרְסִים שְׁלוּמֵדִים קִבְּלָהּ, וְהֵם בְּקִיָּאִים בְּקִבְּלָהּ כַּאֲשֶׁר רוֹאִים
 בְּסִפְרֵיהֶם, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הֵם מְחַלְלִים שְׁבָתוֹת וְאוֹכְלִים טְרֵפוֹת
 וְיִגְבְּלוֹת וּבוֹעֲלֵי נְדוּת וְכוּ' וְכוּ' [וְזֶה לֹא סֵתֵם דְּבוּרִים, אֲלֵא אֲנָשִׁים
 מְפָרְסְמִים אֲנָשֵׁי שָׁם, פְּרוֹפְסוּרִים בְּאוּנִיבֶרְסִיטָה, שֶׁהוֹצִיאוּ חִבּוּרִים,
 וְרוֹאִים שֶׁבְּקִיָּאִים הֵיטֵב בְּכֹל מְקוֹם בְּ'עֵץ חַיִּים' וּ'פְרִי עֵץ חַיִּים'
 וְשִׁמוּנָה שְׁעָרִים וּבִשְׂאֵר סִפְרֵי קִבְּלָהּ וְכוּ' (כַּמּוּבָן שְׂאִינִי יָכוֹל לְרַשֵּׁם
 שְׁמֵם הַטְּמֵא, אֲבָל הַדְּבָר מְפָרְסֵם), עִם כָּל זֹאת הֵם כּוֹפְרִים גְּמוּרִים],
 כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה רַבְּנוֹ ו"ל (חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן תַּקְכוּ): קִבְּלָהּ גִּימְטְרִיָּה
 נוֹא"ף בְּדִיוֹק, כִּי אִם לֹא לּוֹמְדִים בְּקִדְשָׁה וּבְטְהָרָה, בְּאִמָּה וּבִירָאָה,
 בְּרֵתֶת וּבְזִיעַ, וּמְכַל שְׁכֵן כְּשִׁלּוּמֵדִים בְּלֹא אַמוּנָה, בּוֹדֵאֵי יֵלֶךְ בְּדַרְךָ
 עֲקֻלְקָלוֹת וְכוּ'. וְכִבֵּר אָמַר רַבְּנוֹ ו"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יב),
 שְׁעָר הַיְהוּדוֹת הוּא תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, וְכֹל אֵלּוּ הִרְשָׁעִים
 הַמְּפָרְסְמִים בְּעוֹלָם, קִלְקְלוּ הִרְבֵּה מְאֹד רַק עַל-יְדֵי חֲכָמוֹת וְחֻקִּירוֹת
 וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

כִּי הַמְּאָמֵר הַזֶּה מְאֹד מְאֹד נְחוּץ לְכֹל מִי שְׁרוּצָה לְהַכְנִס בְּחֻכְמַת
 הַקִּבְּלָהּ. וְכִבֵּר אָמַר הַתַּנָּא הַקְּדוֹשׁ (אֲבוֹת פָּרָק א'): "וְלֹא הַמְּדַרְשׁ הוּא
 הָעֵקֶר אֲלֵא הַמַּעֲשֶׂה", שְׁעָר הַיְהוּדוֹת זֶה קִיּוֹם מְצוּוֹת מַעֲשִׂיּוֹת דִּיקָא,
 וְלֹא יִמְלֹט שְׂאָדָם יִסְתּוּבֵב כָּל הַיּוֹם עִם הַמַּחֲזִין שֶׁל צִיצִית אוֹ תְּפִלִּין,
 וַיִּכּוֹן כְּוָנוֹת, בְּשַׁעֲהָ שֶׁהוּא בְּכֹלל אֵינּוּ מִתְעַטֵּף בְּצִיצִית, וְאֵינּוּ מְנַיֵחַ
 תְּפִלִּין וְכוּ', וְזֶה הִזָּה ש"ץ, יִמַּח שָׁמוֹ, וְכֹל אֵלּוּ שֶׁהִלְכוּ בְּדַרְכֵי
 שְׁבָטָלוֹ אֶת קִיּוֹם מְצוּוֹת מַעֲשִׂיּוֹת דִּיקָא, וְחָשְׁבוּ שֶׁהֵם בְּעֲלֵי מַחֲזִין,
 בְּעֲלֵי הַשְּׂגוֹת וּמְקַבְּלִים וְכוּ', וּלְבִסוּף נִתְגַּלָּה שֶׁהֵם סֵתֵם בְּעֲלֵי תַּאֲוֹת,
 נוֹאֲפִים כְּכֹלְבַּיִם. וְלִכֵּן לֹא בַּחֲנָם שֶׁהִזְהִירוּ, שֶׁלֹּא לְלַמֵּד קִבְּלָהּ לְפָנָי
 שְׁמַמְלֵא אֶת עֲצָמוֹ בְּבִשְׁרֵי וַיִּזַּן, שֶׁהֵם דְּבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים בְּגִמְרָא
 וּבְפּוֹסְקִים. וְעָקֵר הַלְמוּד צְרִיף לְהִיּוֹת כְּדִי לְבַרֵּר לְעֲצָמוֹ אֶת הַהִלְכוֹת
 אִיף לְקַיֵּם אֶת מְצוּוֹתָיו יִתְבַּרְךָ לְעַבְדָּהּ וּלְמַעֲשֶׂהּ, שְׁזֶה הַגּוּף,
 וְאַחֲרֵי-כֵן לּוֹמְדִים קִבְּלָהּ וְחֻסִּידוֹת, שֶׁהוּא הַנְּשָׁמָה. וּבְכַאֲמַת גַּם
 הַגְּמָרָא וְהַשְּׁלַחֵן עָרוּף הֵם הַנְּשָׁמָה. וְלִכֵּן שָׁמַר מְאֹד מְאֹד מְאֹד

הַמְדַבְּרִים בְּלִשׁוֹן גְּדוּלוֹת, לְשׁוֹנוֹת שֶׁל קִבְּלָהּ, אִם זֶה לֹא קָשׁוּר
 לְאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, אֵין בְּזֶה מִמֶּשׁ כָּלֵל, כִּי הֵכֵל תְּלוּי בְּאַמוּנָה. וְרַבְּנוּ
 ז"ל הִרְבֵּה לְדַבֵּר עִמָּנוּ רַק מְאַמוּנָה, וְחִזַּק עַל זֶה פְּעָמִים אֵין מְסַפֵּר.
 וּבְפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ (שיחות-הַר"ן, סימנים: רכ, לה), שֶׁקֹּדֶם בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ
 יִהְיֶה הַנְּסִיּוֹן הַכִּי גְּדוֹל בְּעֵינֵי אַמוּנָה, כִּי יִתְבָּרְרוּ וְיִתְלַבְּנוּ רַבִּים וְכוּ',
 וְהִרְשִׁיעוּ וְכוּ', וְהֵכֵל מִתְחִיל עִם דְּבָרֵי הַבֵּל וְדָפִי, שֶׁבִּנְי אָדָם
 הַפְּשׁוּטִים אֵינָם מְבִינִים וְכוּ', וּבֵינן כֶּף מַחְדִּירִים בָּהֶם כְּפִירוֹת
 וְאַפִּיקוֹרְסוֹת, כְּמוֹ שְׂרוּאִים בְּחוּשׁ בְּדוֹר הַזֶּה, אֵיךְ שֶׁהַעֲרַב-רַב
 הִצְלִיחוּ לְהַעֲבִיר עַל הַדַּת מְלִיוּנִים מְאַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּשִׂמְד הַמּוֹנִי,
 שֶׁלֹּא הָיָה לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל דְּבַר כְּזֶה מְאֹז קִבְּלַת הַתּוֹרָה, וְהֵכֵל הַתְּחִיל
 עִם חֲכָמוֹת שֶׁל הַבֵּל וּלְשׁוֹנוֹת שֶׁל קִבְּלָהּ וְכוּ', כִּי אַחֲרַת אֵי אֶפְשֶׁר
 לְחַפֵּס כָּל-כֶּף הִרְבֵּה נְשִׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת וְכוּ', בְּרַגַע שֶׁאֵין קְדוּשָׁה וְכוּ',
 מִתִּירִים לְלַמַּד תּוֹרָה — בְּנִים וּבָנוֹת בְּיַחַד וְכוּ', זֶה כֶּבֶר מְרִיחַ
 טְמֵאָה וְנֹאוֹף, וְהֵכֵל מְצַד הַטְּמֵאָה. וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁהַבְּנוֹת כָּלֵל אֵינָן
 הוֹלְכוֹת בְּצִנִּיעוֹת — בְּלֵי גִרְבִּים וְעַם שְׂרוּוֹלִים קְצָרִים וְכוּ',
 וּמִתְחַבְּרִים עִם הַבְּנִים, אֵיךְ יְכוּלָה לְצִאת מִזֶּה קְדוּשָׁה וְכוּ', וּדְבָקוֹת
 וְכוּ', אֲתָה לֹא מֵבִין שֶׁהֵכֵל צְבִיעוֹת וְשֶׁקֶר וְכוּ', וּמָה יְכוּל כֶּבֶר לְצִאת
 מִזֶּה? רַק כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת, וְלִבְעֵט בְּמִסְרַת אַבּוֹתֵינוּ וְרַבּוֹתֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁמְסָרוּ עֲצָמָם עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם עַל כָּל הַלְכָה בְּשִׁלְחָן
 עָרוֹף, וְלָמְדוּ תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְטָהָרָה וְכוּ'.

הַכָּלֵל, שֶׁאָדָם צָרִיךְ קִדְּם לְקַיֵּם אֶת כָּל הַמְּצֻוֹת בְּפִעֵל מִמֶּשׁ,
 בְּלֵי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהַשְּׁפָלוֹת וְכוּ', וְלֹא יִחַפֵּשׂ אַחַר טְעָמִים שֶׁל הַבֵּל,
 שֶׁלֹּא יוֹצֵא מִזֶּה כְּלוּם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁנוֹתְנִים טְעָמִים הַפְּרוּכִים בְּדַעוֹת
 נְפֻסָּדוֹת שֶׁל מִינוֹת, כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת וְכוּ', אוֹי לָהֶם אוֹי לְנַפְשָׁם.
 וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְדַבֵּק עֲצָמוֹ אֶל צְדִיקִים יְרֵאִים וְשְׁלָמִים, שֶׁמְעוֹרְרִים
 הִרְבֵּה עַל לְמוּד גְּמָרָא וְשִׁלְחָן עָרוֹף, וְשָׂמִים אֶת הַדְּגֵשׁ הַעֲקָרִי עַל
 נְגִלוֹת הַתּוֹרָה, קִיּוּם מְצֻוֹת מַעֲשִׂיּוֹת בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה,
 בְּלֵי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהַשְּׁפָלוֹת שֶׁל הַבֵּל כָּלֵל.

וַיֵּשׁ לְהֶאָרִיף בְּזֶה, אֲבָל לְקַצֵּר אֲנִי צָרִיךְ, כִּי לֹא יוֹעִיל רַבּוּי
 הַדְּבוּרִים, הַשׁוֹמֵעַ — יִשְׁמַע וַיִּקְבַּל, וְהַחֲדֵל — יִחְדַּל מִלְקַבֵּל, וְחָבַל

אָשֶׁר י"ד תתקפז בנחל רט

על הַפּוֹחִים. דָּבָר זֶה בְּטוֹחַ, אָחָד שֶׁהוֹלֵךְ בְּלִי כֹפֶה, וּמְדַבֵּר מִיְהָדוֹת
וְכוֹי' וְקַבְלָה וְכוֹי', כָּכֵר רוֹאִים שְׂרִיחַ מִינּוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת נוֹטֵף מִמֶּנּוּ,
וְצָרִיכִים לְהִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ לְגַמְרֵי.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקפז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ב' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנֶכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהִרְבּוֹת בְּאַמִּירַת תְּהִלִּים בְּכָל יוֹם, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר
(לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עג), שֶׁמֶסְגָּל לְתִשְׁבּוּבָה, וְלִקְשֹׁר אֶת נִשְׁמָתוֹ
אֶל הַשַּׁעַר וְהָאוֹת הַשְּׂיָכִים לְנִשְׁמָתוֹ בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים וְכוֹי', עֵינַי
שָׁם.

וּבְאַמַּת מִי שֶׁמְרַגֵּיל עֲצָמוֹ בְּאַמִּירַת תְּהִלִּים, זוֹכֵה לְהִיּוֹת יְהוּדֵי
פְּשוּט וְתָמִים, כִּי מַעֲלַת אַמִּירַת תְּהִלִּים מְכַנְיָסָה בְּאָדָם תְּמִימוֹת
וּפְשִׁיטוֹת, שֶׁהוּא דָּבָר גָּדוֹל בְּעִבּוּדַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, לְזַרֵּק אֶת הַחֻכְמוֹת
שָׁלוֹ. וַיַּעַן שֵׁישׁ הַרְבֵּה מֵהַ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם: חֲמֵשׁ וַרְש"י עִם
הַתְּרַגּוּם, וְהַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת, וְדַפִּים גְּמָרָא, וּמְדַרְשׁ רַבָּה
וְתַנְחוּמָא, וְזֵהָר וְתַקּוּנִים, אֲזַי מְסַפֵּיק לֹאמַר בְּכָל יוֹם יוֹם תְּהִלִּים
בְּאִפְּן שֵׁיִסִּים כָּל שָׁבוּעַ אֶת סֵפֶר תְּהִלִּים, וְכֵן רְאוּי לֹאמַר הַרְבֵּה זֵהָר
וְתַקּוּנִים, שְׁזֵה מְזַכֵּךְ אֶת הַנְּפֶשׁ, כִּי אֶפְלוּ הָאֲמִירָה בְּלָבָד הוּא דָּבָר
גָּדוֹל עַד מְאֹד, הוּא זְכוּף לְהַנְּפֶשׁ, וּמִי שֶׁרַגֵּיל בְּזֵה יִרְגֵּישׁ טַעַם
רוּחָנִי, אֲשַׁרֵּי לוֹ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבְתָךְ כָּל הַיָּמִים...

י"ד תתקפח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תרומה, ב' אדר ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן חלק ב', סימן ה'): העקר הוא האמונה, וצריך כל אחד לחפש ולבקש בעצמו היכן הוא אוהו באמונה, כי יש בני-אדם שסובלים מחלות ונחלאים רעים, והכל מחמת חסרון אמונה (ע"ן שם באריכות), ומי שמכיר היטב היום את מהות האדם, ומה עובר עליו בגשמיות וברוחניות, המחלות האלו סובבות על מחלת העצבים, שקורין גערווין קראנקייט, כי מי שיש לו אמונה פשוטה בו יתברך, שהכל ממנו משגח בהשגחה פרטי פרטית, אזי חי חייו בלישוב הדעת נפלא, ואינו עצבני כלל, ער איז נישט גערווייז, אדרבה, הוא יושב שאנן ומישב, כי המאמין האמתי — חייו חיים שלמים ובריאים, כי הוא תמיד מישב בדעתו, וממעט בדבור עם בני-אדם, ומכל שכן שאינו מחפש תשומת-לב מבני-אדם, ואינו צריך כבוד מבני-אדם, ואינו מערב בשום מחלקת, מאחר שאינו צריך את אף אחד בעולם, הוא יושב ולומד בהתמדה רבה: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, רמב"ם, טור ושלחן ערוך, זהר ותיקונים, כתבי האר"ז"ל, ספרי חסידות ומוסר וכו', ואינו מעגלן אותו שום דבר, אינו רוצה רק את השם יתברך, הוא תמיד מתבודד עמו יתברך, וחי את החיים שלו, וזהו נקרא חיים נצחיים, ועולמו רואה בחייו.

ולכן אל תהיה בטלן! קח את עצמך בידיך, וברח לך עכשו רק אליו יתברך, ותדבר עמו יתברך, ותתמיד בזה הרבה מאד, וכן תתמיד בלמוד התורה הקדושה שעורין כסדרן, ואף פעם אל תחפש תשומת לב אפלו מאשתך וילדיך, ומכל שכן מבני-אדם, שאתה צריך לשמר מהם מאד, כי כל אחד לטובת עצמו הוא דורש, גיעו

הַיָּמִים שָׁאִין בָּהֶם חֶפֶץ (קִהְלַת יב, א), שֶׁהֵם יָמֵי הַזְקָנָה (שְׁבַת קנא:), וְכֻלָּם יַעֲזֹבוּ אוֹתָךְ, וַיַּחֲכוּ וַיִּצְפוּ שְׁתַּמּוּת וְכוּ', בְּלִי שׁוּם רַחֲמָנוּת וְכוּ', וְלָכֵן תִּהְיֶה חֶכֶם וּבְרַח לָךְ כָּבֹד עֲכָשׁוּ בְּעוֹד כַּחוֹתֶיךָ חֲזָקִים רַק אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ וְאֵל הַתּוֹרָה, וְאֵז יָקִים אֶצְלָךְ (מִשְׁלֵי לא, כה): "עַז וְהִדָּר לְבוֹשָׁה וּתְשַׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן", אִם אָדָם מִתְאַזֵּר בְּעַז וּבַגְבוּרָה כָּל יָמֵי חַיָּיו, בָּא הַיּוֹם הָאֲחֲרוֹן וְהוּא שׁוֹחֵק מִהַכֹּל. וְכֵן דָּרָשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֵין בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה נט, סִימָן ב'): אֵימָתֵי הַתּוֹרָה שׁוֹחֵקֶת? הַיּוֹם לְיוֹם אַחֲרוֹן, וְדָבָר זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר לְבְנֵי-אָדָם שְׁלֵא אוֹחֲזִין בָּזֶה. וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה): מִי שֶׁשָּׁכַח לְעַפֵּר בְּחַיָּיו, זֶה נִקְרָאת עֲנוּוָה אֲמַתִּית, כְּשֶׁעֲדִין חַי, הוּא מְצִיר בְּדַעְתּוֹ אֶת יוֹם הַמֵּיתָה וְהַקְּבוּרָה וְכוּ', וּמָה נַעֲשֶׂה לְמַטָּה בְּקִבְרֵךְ, וְהָאָדָם הַזֶּה כָּבֹד כָּל חַיָּיו חַיִּים אַחֲרָיִם לְגַמְרֵי וְכוּ', הוּא אֵף פֶּעַם לֹא יִתְעַרֵב בְּשׁוּם מַחְלָקֶת שְׁאִינָה שְׂיִכֵּת אֲלָיו, וְלֹא יִבְקֹשׁ כְּבוֹד וּתְשׁוּמַת-לֵב מֵאֵף אֶחָד, הוּא חַי אֶת חַיָּיו בְּדַבְּקוֹת אֲמַת בּו' יִתְבָּרַךְ, וְכֵן הָיוּ נוֹהֲגִים גַּם הַיּוֹם אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָאֲמַתִּיִּים (לֹא אֵלּוּ שְׁבַגְנֵי אָדָם הַמְּלִיכּוֹ עַל עֲצָמָם... אֵלּוּ הֵם סֵתָם מִפְּרִסְמִים שֶׁל שְׁקֵר לְצִים... כִּי אִם לֹא מְזַרְזוּ אוֹתָךְ עַל לְמוֹד הַתּוֹרָה, וְאִינּוּ מַחֲזִק אוֹתָךְ בְּעַת יְרִידוֹתֶיךָ וּבְעַת הַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת שְׁלָךְ, אֲזִי מָה יֵשׁ לָךְ לְרוּץ אַחֲרָיו כְּקוֹרָא בְּהָרִים...); תְּאַמֵּן לִי, מִי שְׁלוֹמֵךְ בְּאֲמַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, הוּא מְקַבֵּל תְּמוּנָה אַחֲרַת לְגַמְרֵי מֵהַחַיִּים, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ תִּמְיֵד...

י"ד תתקפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ב' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אָמַר לָךְ! כְּמָה שֶׁנַּחֲזֹר עַל דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל לֹא מִסְפִּיק, אִין דְּבָר כְּזֶה "אֲנִי כָּבֹד יוֹדֵעַ" וְכוּ', "אֲנִי כָּבֹד זוֹכֵר" וְכוּ', אֲנִי מְכַרֵּךְ

לומר לך, בכל פעם כְּשֶׁלֹמְדִים אֶת סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל רואים חֲדָשׁוֹת לְגַמְרֵי, חֲדוּשִׁים נִפְלְאִים, פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת, שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְהַסְבִּיר כָּלֵל, כִּי הַתּוֹרוֹת שֶׁבְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן הֵן כְּלוּלוֹת מְכֹל חֲכַמַת הַקְּבֵלָה שֶׁל הַקְּדָמוּנִים עַד אַחֲרוֹנֵי הַמְּקַבְּלִים. כָּל תּוֹרָה כְּלוּלָה בְּתוֹכָהּ עִם מֵאֲמָרֵי הַזֶּהָר וְהַתְּקוּנִים, וְעַל-יְדֵי כָּל תּוֹרָה יְכוּלִים לְהִבִּין עִמְקֵי סוּדוּתֶיהָ שֶׁל חֲכַמַת הַקְּבֵלָה, וְכֵן יְכוּלִים לְפָרֵשׁ אֶת כָּל פְּסוּק מִפְּסוּקֵי הַתַּנ"ךְ וְכָל מֵאֲמָר מִמֵּאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, וְזֶה אֵי אֶפְשֶׁר לְהַסְבִּיר כָּלֵל לְמִי שְׂאִינוּ בְּקֵי בְּסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", אֲשֶׁר הוּא כְּלוּל מֵהַכֹּל. וְזִכְנֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחַבֵּר פְּרוּשׁ עַל כָּל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וּמִי יִתֵּן שְׂאֲזֹכָה כְּבוֹר לְהַדְּפִיסוֹ, וְשֵׁם תִּרְאֶה אֶפֶס קִצְהוּ וְכוּ', אִיךָ שֶׁפִּתְחֵתִי עֵינֵי הַמְּבַקְּשִׁים אֶת הָאֱמֶת, אִיךָ שֶׁעַל-יְדֵי הַקְּדָמוּתִיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנֵנוּ ו"ל בְּסִפְרוֹ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", יְכוּלִים לְרְאוֹת נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת, יַעֲזוֹת פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת, שְׂגֻנוּזוֹת וּסְתוּמוֹת בְּסִפְרוֹ הַקְּדוּשׁ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", שֶׁפּוֹתַח אֶת קְשִׁיּוֹת גִּידֵי הָאָדָם, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיִּתְמִיד בְּכָל יוֹם בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשׁ הַזֶּה, שֶׁהוּא סֵפֶר הַמִּפְתָּח לְהַכֹּל — פֶּשֶׁט, רַמְזוֹ, דְּרָשׁ, סוּד, וּכְבוֹר אָמַר רַבְּנֵנוּ ו"ל (תִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן שֵׁנ), שֶׁהַסֵּפֶר שֶׁלוֹ הוּא כְּלוֹ בְּחִינּוֹת, וְיְכוּלִים לְבָנוֹת עַל-פִּי הַקְּדָמוּתִיו עוֹד חֲדוּשִׁים נִפְלְאִים עַד מְאֹד, יַעֲזוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֲזֹכָה לְהַדְּפִיס אֶת כָּל הַסִּפְרִים הַמְּנַחִים אֶצְלֵי בְּכַתֵּב יָד — עַל הַתּוֹרָה, וְעַל הַמוֹעֲדִים, וְעַל אַגְדוֹת חַז"ל, וְעַל חֲמֵשׁ מְגִלּוֹת וְכוּ' וְכוּ'.

מָה אָמַר לְךָ! צְרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם וְיוֹם, כְּפִי הַמְּרִירוֹת שֶׁעוֹבְרֶת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. וְצָרִיךְ שֶׁתַּדַּע, אֲשֶׁר רַבְּנֵנוּ ו"ל סָמַךְ אֶת יָדוֹ עַל מוֹהַרְנ"ת ו"ל, וְלִכֵּן רַק הוּא מִבִּין הַיֵּטֵב אֶת פְּנִימִיּוֹת דְּעֵתוֹ שֶׁל רַבְּנֵנוּ ו"ל, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּתְמִיד בְּסִפְרֵי "לְקוּטֵי-הֶלְכוֹת", אֲשֶׁר שֵׁם מוֹצְאִים הַתְּחִזְקוֹת עַל הַכֹּל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ וְטוֹבֶתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ד תתקצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ב' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים לְהִשְׁתַּוְּקֵק רַק אֵל דְּבַר אֶחָד, וְהוּא —
לְהַפְלִיל בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא; כִּי בְּאַמַּת אֵין בִּלְעֲדֵי יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְכָל
מָה שְׁרוּאִים וְשׁוֹמְעִים, זֶה עֵצֶם עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְלִכֵּן מָה
וְלָמָּה לְהִצְטַעַר עַל עוֹלָם שְׁאִינוֹ שָׁלוֹ, וְלָמָּה לוֹ לְאָדָם לְדַאֵג דְּאֵגוֹת
אַחֵרִים וְכו', יוֹתֵר טוֹב לְהַפְלִיל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וַיִּצְיֵר
תְּמִיד בְּנִדְעָתוֹ, אֵיךְ שֶׁהִפֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְהוּא נִמְצָא בְּתוֹךְ
הָאוֹר, וְרוֹאֵה סְבִיבוֹ רַק אֶת אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵז בְּרִצּוֹנוֹת וּבְכִסּוּפִים
כְּאֵלוֹ, כְּבָר לֹא יִרְצֶה שׁוֹם דְּבַר מִבְּלַעֲדֵי רִצּוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיַּחֲדֵשׁ עֲצָמוֹ
בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגַע מִמֶּשׁ, וְאֵל מְדַרְגוֹת אֵלוֹ רוֹצֶה רַבְּנוֹ
ז"ל לְהִבְיָאֵנוּ. וְלִכֵּן אֲשַׁרֵּי מִי שְׁזוֹכָה לְהַחֲדִיר דְּיַעוֹת אֵלוֹ בְּתוֹךְ
פְּנִימִיּוֹת לְכָבוֹ, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים, וּכְבָר לֹא יְדַאֵג שׁוֹם דְּאֵגוֹת
אַחֵרִים. הַעֲקֵר לְשִׁמּוֹר עַל הַדְּבוּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה וְטוֹבָתָה כָּל הַיָּמִים...

י"ד תתקצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ב' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

עֲלִיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר עָקַר יְפֵי הָאִשָּׁה כְּשֶׁהוֹלֶכֶת בְּצַנִּיעוֹת, אֶפְלוּ
בְּבֵיתָהּ וּמְכַל שְׂכָן בַּחוּץ.

ריד אשר י"ד תתקצב בנחל

א. אִשָּׁה אֲסוּרָה לְהִסְתַּוְּבַב בְּבֵית בְּלִי גְרָבִים, וּמִכָּל שָׁכֵן בַּחוּץ,
כִּי זֶה פְּרִיצוֹת גְּדוּלָּה מְאֹד.

ב. אִשָּׁה אֲסוּרָה לְלַכֵּת בְּבִגְדֵי שְׂקוּפִים, צְמוּדִים וְצָרִים, וּמִכָּל
שָׁכֵן בְּלִי שְׂרוּוּלִים, כִּי זֶה פְּרִיצוֹת גְּדוּלָּה מְאֹד.

ג. אִשָּׁה אֲסוּרָה לְלַכֵּת עִם שְׂעֵרוֹת מְגֵלוֹת, וְעַל זֶה מְגִיעַ לָהּ גֵט
בְּלִי שׁוּם אֲזִהָרוֹת.

וְהַשְּׁלֵשָׁה דְּבָרִים הָאֵלֶּיךָ כִּלְכֵּף פְּשׁוּטִים, שְׂאִין צְרִיכִים לְדַבֵּר
מִזֶּה כָּלֵל. וְאוֹי לָהּ לְאִשָּׁה שֶׁמִּפְרָה אֶת יְסוּדוֹת הַצְּנִיעוּת הַלְלוּ, כִּי
בְּנִפְשָׁה הוּא.

אֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה הַהוּלָכֶת בְּצְנִיעוּת!

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקצב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ב' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרֵי יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

דַּע לָךְ, אֲשֶׁר הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיווֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים וְכוּ', וְאֲשֶׁרִי
מִי שְׂיָכוֹל לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְעַקֵּר הַהִתְחַזְּקוֹת לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד מִקַּבְּלִים
רַק עַל-יְדֵי הַצְּדִיק, שֶׁמִּנְפֶּחַ בְּנוֹ רֹחַ חַיִּים חֲדָשָׁה בְּכָל פַּעַם, כַּמּוּבָא
בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ח'), אֲשֶׁר עַקֵּר הָרוּחַ-חַיִּים
מִקַּבְּלִים מִהַצְּדִיק, כִּי הוּא הַמִּנְפֶּחַ בְּנוֹ רֹחַ תְּקוּהָ, וּמְגַלָּה לָנוּ
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עח), אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵי יִתְבָּרַךְ
כָּלֵל. וּבְאֵמַת בְּלִעְדֵי הַצְּדִיק לֹא הֵינּוּ יוֹדְעִים אֶת זֶה כָּלֵל. וְכַמוֹ
שֶׁשְׂמַעְתִּי מֵאֲנָשִׁי שְׁלוּמֵנוּ לֹוֹמֵר בְּשֵׁם ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ז"ל (בְּעַל

המחבר ("באור הלכותים"), שאמר: בודאי כל אחד יכול לומר, שאין שום יאוש בעולם כלל, אבל לתת לנו סחורה עם מה לא להתיאש, זה אינו יכול רק רבנו ז"ל.

ובאמת רואים בחוש, אשר ההתחזקות שמקבלים על-ידי רבנו ז"ל, זה אין בשום מקום לכל מי שרוצה להודות על האמת, ועל-כן לא בחנם, שהסמ"ך-מ"ם עושה כל מיני פעולות שבעולם לרחק את כל בחור או אברהם או את כל אחד מרבנו ז"ל, ומה גם שהעמיד עליו מחלקת גדולה, עד שיש טפשים האומרים, שהספרים גבוהים מאד, ואי אפשר להשיגן, ובכן לא כדאי ללמד בהם... וכדומה דבורים של הבל ורעות רוח, ועוד תולים את זה באילנות גדולים, צדיקים אמתיים שאמרו את זה וכו', אשר הכל שקר וכזב, כידוע לידועים בפרטי פרטיות השתלשלות הענינים וכו' (ואין כאן המקום להאריך בזה).

על-כל-פנים כדי להכחיש את דבריהם המלאי הבלים והבלי הבלים, כדאי לרשם על פני הכתב; כי יש ספרים מצדיקים גדולים במעלה, אשר מלאים קבלה, ומפרשים פסוקי תנ"ך ומאמרי חז"ל על-פי עמק חכמת הקבלה, אשר מי שאין לו שום השגה בחכמת הקבלה, הוא בכלל לא יבין מה שנאמר שם, כי לו הספר הוא פספר חתום לגמרי, וספרים כאלו מתרים ללמד. מה שאין כן ספרי רבנו ז"ל, שהם מלאים עצות נפלאות והתחזקות עצומה, מתוקים מדבש לכל דרגה ודרגה, על ספרים כאלו אומרים שזה גבוה מאד... (האם זה לא מגוחך?! ומי אמר זאת? איזה זקן טפוש... שאומר את זה בשם צדיק זה, או בשם צדיק זה וכו', בשעה שהכל שקר בדוי מהאצבע...) ידוע הוא ומפרסם הדבר, שהרב הקדוש מסאטמאר זי"ע כתב במו ידיו הקדושות את הספר "ויאל משה" ומביא שם, שרק רבנו ז"ל ידע היטב ברוח קדשו מה יקרה בדור האחרון, ומעתיק משיחות-הר"ן, עין שם; אזי כבר שקר דבר הזקן טפוש, שאומר בשם אחד ששמע מאחד ששמע וכו', וכן ידוע, שהיה על שלחנו את ספרו של רבנו ז"ל "לקוטי-מוהר"ן", ונכנס אצלו הרב הצדיק ר' יעקב יוסף מסקווער זי"ע, ושאל אותו: סאטמערער רב

איהר לערנט די ספרים? והשיב: זא זא איך האלט ווער עס וויל זיין שטארק אין אמונה און בטחון זאל לערנען דעם ספר [הרבי מסאטמער! האם אתם לומדים בספרים האלו? ענה ואמר: כן, כן, אני מחזיק מי שרוצה להיות חזק באמונה ובטחון, שילמד את הספר הזה].

וכשהייתי פעם אחת עם אדוני אבי ומורי [שליט"א] (זי"ע) אצל הרב הקדוש מסאטמאר זי"ע, ואבי ספר לו שאני לומד "לקוטי-מוהר"ן", אמר באנפין נהורין: לערן לערן, עס וועט דיר נישט שאטן [תלמד תלמד, זה לא זיך לך]. וכן הייתי פעם שתי שבתות אצל הרב הקדוש מצאנז קלויזנבורג [שליט"א] (זי"ע), והייתי אז בחור צעיר בן שבע-עשרה, וכבד אותי מאד, ואמר בליל שבת תורה הבנויה על דברי רבנו ז"ל, וכשהזכיר את שמו של רבנו ז"ל — קם מלא קומתו, והיה פלא בעיני אנשיו, וכשלא באתי לסעדה שלישית אל שלחנו, שאל את הגבאי: איפה הברסלבר בחור, והלכו לחפש אחרי, וכשבאתי, היה מאד שמח, ואמר עוד פעם תורה על-פי ההקדמות של רבנו ז"ל, והפליג במעלת ובשבח רבנו ז"ל, וכל זה אני כותב לך איך יכולים לכתב בספר שקרים בשם של צדיקים, בשעה שהפוף הוא הנכון.

ויש עוד ספורים מהרבה צדיקי אמת, שהפליגו במעלת ה"לקוטי-מוהר"ן". הייתי פעם אצל הרב הקדוש מסקאליא זי"ע, שהיה איש מורם מעם, בעל מדרגה ובעל השגה גבוהה עד מאד, והיה הצנע לכת עד מאד, ענה ואמר לי בזו הלשון: "מדברים על ה'לקוטי-מוהר"ן, ונתן צעקה ואמר: "שוטים הם, אינם יודעים שספר הזה וספר 'לקוטי-מוהר"ן' — הם הינו הך בקדשתן". ולכן אל תשמע בקול אף אחד, רק ראה להתמיד בכל יום ב"לקוטי-מוהר"ן" הקדוש והנורא, וזה יחזיר אותך בתשובה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַבְּנוּ ו'ל אָמַר (שיחות-ה'ר"ן, סימן יט) נִכְסְפִתִי מֵאֵד לְהַמְשִׁיךְ אֶת הָעוֹלָם אֶל עֲשִׂיָּה, שְׂיִהְיֶה חַיִּיב אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְלַמֵּד כָּף וְכָף בְּכָל יוֹם וְלֹא יַעֲבֹר. וְאָמַר, שְׂאֲפִלוּ אוֹתָן הָאֲנָשִׁים הָרַחוּקִים מִן הַקְּדוּשָׁה מֵאֵד, שְׂנִלְכְּדוּ בְּמִצְוֵה רָעָה, עַד שְׂרַגְלִין בְּעֵבְרוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, רַחֲמָנָא לְצַלְן, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבְן, אֶף-עַל-פִּי-כֵן פֶּחַ הַתּוֹרָה גְּדוּל כָּל-כָּף, עַד שְׂיִכּוֹל לְהוֹצִיא אוֹתָם מֵעֵבְרוֹת שְׂרַגְלִין בְּהֵם, חֵס וְשְׁלוֹם, וְאִם יַעֲשׂוּ לָהֶם חֶק קְבוּעַ וְחַיִּיב חֶזֶק לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם כָּף וְכָף, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, בְּוִדְאֵי יִזְכּוּ לְצֵאת מִמִּצְוֹתֵם הָרָעָה שְׂנִלְכְּדוּ בָּהּ וְכוּ', עֵינֵי שָׂם. וְדַעַת לְנִכּוֹן, שְׂזָה סוֹכֵב עַל חֶטָּא הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, שְׂמִי שְׂנִפְל בְּחֶטָּא הַמְּגַנָּה הַזֶּה, וְהַרְגִּיל עֲצָמוֹ עוֹד מְגִיל צָעִיר לְהוֹצִיא זָרַע לְבִטְלָה בֵּין בֵּיד וְכוּ', הוּא נִפְל כָּל-כָּף, עַד שְׂקָשָׁה וְכִבֵּד לוֹ לְצֵאת מִהַמִּצְוֹה הָרָעָה הַזֶּה, וְרַק עַל-יְדֵי לַמּוֹד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת יִזְכֶּה לָזֶה, כִּי מֵה שְׂרַבְנוּ ו'ל אָמַר: כ"ף וְכ"ף, זֶה סוֹכֵב עַל לַמּוֹד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, שְׂזָה מְטַהֵר אֶת הָאָדָם מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה שְׂנִדְבָקוּ בְּנַפְשׁוֹ. וְזֶה אֲשֶׁר כ"ף וְכ"ף עוֹלָה כְּמִסְפַּר אֱלֹהִי"ם, שֶׁהוּא שֵׁם הַדִּין, וְעַל-יְדֵי לַמּוֹד כ"ף וְכ"ף מְמַתִּיקִין אֶת הַדִּינִים שְׂעוֹלָה כְּמִסְפַּר אֱלֹהִי"ם, וְאִין עוֹד דְּבַר שְׂמַמְשִׁיךְ דִּינִים עַל הָאָדָם כְּמוֹ פְּגָם-הַבְּרִית הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, וְאִין עוֹד דְּבַר הַהוֹרָג אֶת הַיֵּצֶר הָרָע הַמְּאוּס וְהַמְּגַנָּה הַזֶּה כְּמוֹ הַגְּרָסָה, לְגַרְסַ ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת בְּכָל יוֹם, שְׂזָה הוֹרָג אֶת הַיֵּצֶר הָרָע.

הַמְהַרְשֵׁ"א אוֹמַר (סִנְהֵדְרִין נח:), שֶׁהַתּוֹרָה נִקְרְאת אַרוּסָה, לְפִי שְׂרַב הַהֶמוֹן אִין עוֹסְקִין בָּהּ, וְהוּא הַתּוֹרָה לְגַבִּיָּה כְּאַרוּסָה בְּבֵית אֲבִיָּה, שֶׁהַנִּיחָה לְהִיּוֹת תּוֹרַת הַשֵּׁם. אֲבָל הָעוֹסֵק בָּהּ, וְדַאי דְּהוּי לִיָּה

נשואה ונקראת תורתו. ולכן צריך כל אדם לראות שהתורה לא תשאר אצלו בחינת ארוסה, שנשארה בבית אביה, שהוא הקדוש-ברוך-הוא, אלא תהיה נשואה לו, שתהיה תורתו. אין לתאר ולשער את הזכות של אדם, שמרבה לגרס פרקים משניות, ובפרטיות מי שפגם בברית, אין עוד תקון כמו להרבות בלמוד משניות. משנה אותיות נשמ"ה, וכן אותיות משנה, שמשנה את הרגלו הרע שנתרגל בו מגיל צעיר. אשרי מי שגורס הרבה משניות ואומר תהלים.

וזכר גם זכר מה אמרו חכמינו הקדושים (עבודה זרה יט.): כל העוסק בתורה, הקדוש-ברוך-הוא עושה לו חפציו. שנאמר (תהלים א, ב): "כי אם בתורת ה' חפצו", ולכן אם אתה רוצה לפעל אצלו יתברך, תרבה בלמוד התורה הקדושה, וכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'), שעל-ידי למוד תורה הקדושה, נמשך עליו חן, ונתקבלין תפלותיו שמתפלל ומבקש ממנו יתברך. וכן אמר החכם מכל האדם (משלי כח, ט): "מסיר אָזְנוֹ מִשְׁמַע תּוֹרָה, גַּם תִּפְלֹתוֹ תוֹעֵבָה".

העקר להמשיך על עצמו תמיד ירא"ת שמי"ם, לציר לפני עיניו שהוא יתברך נמצא כאן, כי אין בלעדיו יתברך כלל, ולכן ראוי לו שימשיך עליו ירא"ת שמי"ם. וזה שאמרו חכמינו הקדושים (שבת לא:): אין לו להקדוש-ברוך-הוא בעולמו (עולם הזה) כי אם אוצר של ירא"ת שמי"ם, שעולה אל"ף אח"ד, לידע שאלופו של עולם נמצא בכל מקום, והכל אחד יחיד ומיוחד, הנה, הנה ויהיה.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקצד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תרומה, ג' אדר ה'תשנ"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... נרו ואיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

שָׁמַר מְאֹד מְאֹד עַל מְצוֹת עוֹנָה וְכוּ', וְאָסוּר לְצַעַר אוֹתָהּ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֶּן, כִּי זֶהוּ עוֹן חַמּוּר מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּזֶה לֹא מַעֲנִישִׁים אֶת אִשְׁתּוֹ, אֲלֵא עוֹבְרִים עַל לְאוּ מִן הַתּוֹרָה. וְזֶהוּ עוֹן חַמּוּר מְאֹד מְאֹד לְצַעַר אֶת אִשְׁתּוֹ. וְהַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה דִּיקָא אֲזִי בְּרִגְזוֹ בֵּינוֹ לְבִינָה וְכוּ', וְהַכֹּל שְׁלֹא יִקְיָם אֶת הַמְצוֹה וְכוּ', וְהוּא בָּא אַחֲר־כֵּן לְפָגַם-הַבְּרִית, שְׁזָהוּ עוֹן חַמּוּר מְאֹד, כִּי כָּל הַמוֹצִיא זֶרַע לְבִטְלָה — חַיֵּב מִיָּתֵהּ (נִדָּה יג:); הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹר לֵךְ כְּכֹר שְׁזָכִיתָ לְהִתְחַתֵּן, וְלִכְּן לָמָּה אִתָּה מְצַעַר אֶת אִשְׁתְּךָ וְכוּ', הֲרִי אִתָּה רוֹאָה שְׂזוֹ עֲצַת הַיֵּצֵר לְהַחֲטִיא אוֹתְךָ, וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים, שְׁתַּחֲזֹר עַל-כָּל-פְּנִים פְּעַם בְּחֻדְשׁ בְּשִׁלְחַן עֲרוּךְ, אֲרַח חַיִּים, סִימֵן רַמ, וְתִדַּע אִיךָ לְהִתְנַהֵג עַל-פִּי הַתּוֹרָה, וְלֹא לְהִיּוֹת כְּבִהְמָה אוֹ כְּכֹלֵב, וְכֵן אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מִסֵּכַת פְּלָה, פָּרָק א'): כָּל הַמְחַמֵּם עֲצָמוֹ לְהוֹצִיא זֶרַע לְבִטְלָה, חָשׁוּב כְּבִהְמָה וְחַיֵּב מִיָּתֵהּ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

הַמְצַפָּה שְׁתָּשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה, וְשָׁב וּרְפָא לָךְ...

י"ד תתקצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאִי לְהַשְׁלִים עִם בְּעִלְךָ יְהִיָּה אִיךָ שְׂיִהְיָה, וּמָה יְהִיָּה כְּכֹר כְּשִׁתְּגַרְשִׁי?! תְּקַבְּלִי בְּעַל מְשַׁחַת וְכוּ', עִם כְּמָה יְלָדִים, וְלֹא תוֹכְלִי לְתַת לְעֲצָמְךָ עֲמָהֶם, כִּי הַיְלָדִים הֵם לֹא שְׁלֵךְ, וְהֵם יִחְצִיפוּ אֶת פְּנֵיהֶם אֵלֶיךָ, וְיִהְיוּ מְרִים לָךְ הַחַיִּים מְאֹד, וְלִכְּן עָדִיף שְׁתִּשְׁלִימִי עִם בְּעִלְךָ, שֶׁהוּא הַבְּעַל הָרֵאשׁוֹן שְׁלֵךְ וְכוּ', וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סוֹהָדִין כב:): אִין אִשָּׁה כּוֹרְתַת בְּרִית, אֲלֵא לְמִי שֶׁעֲשָׂאָה כְּלִי וְכוּ', וְלִכְּן חֲזָרִי אֶל בְּעִלְךָ הָרֵאשׁוֹן וְאַל תַּתְּגַרְשִׁי, לֹא תַמְצָאִי בְּעַל יוֹתֵר

טוב ממנו. וצריכים רק לחנוך אותו איך מתנהגים עם אשה וכו', מסבין הוא לא קבל שום הדרכה, ולכן מה לך להתגרש וכו', תתפייסו ותחזרו אחד לשני ותשלימו ביניכם.

העקר תשפכי את לבך אליו יתברך בכל יום פחצי שעה וכו', שהכל יסתדר ביניכם, ושתזכי לראות רק את המעלות שלו ולא את החסרונות שלו וכו', ואז תראי שלבסוף יהיה לך בעל טוב, בעל שיאהב אותך וכו', כי מה שתפלה פועלת, שום דבר אינו פועל, וזה ברור. וכך למד אותנו מוהרנ"ת ז"ל, שרק הוא קבל את דעת רבנו ז"ל בשלמות, בתכלית השלמות.

מספר בין אנשי שלומנו, בעת שיצאה הגזרה לתפס את הילדים לצבא הרוסי בעודם קטנים, והעבירו אותם על דת ישראל, רחמנא לצלן, היתה אשה אחת, שהיה לה בן יחיד, והלכה אל בית הקברות אל קבר אביה ואמה, ולא עזבה את המקום, ובכחה ובכחה מרב מרירות, עד שיצאה נשמתה שם. וספרו את זה למוהרנ"ת ז"ל, ואמר: אשה טפשה, א נארישע פרוי, מה הועילה עם המרירות וכו', היא מתה, ואת בנה לא הצילה, אבל אם היתה הולכת כל יום שעה או יותר אל קבר אביה ואמה, ובוכה ומתפללת ומתחננת לפני השם יתברך, אז לא היתה מתה, ואת בנה היתה מצילה, ועוד עם התפלות היתה מצלת כמה וכמה נפשות. ובספור זה רצה מוהרנ"ת ז"ל להורות לנו דרכי התפלה, שאסור להתעקש וכו', רק לתן שעה וכו', ואחר-כך להתחזק. וזו דרך רבנו ז"ל, אבל לחיות עם מרירות ועם יאוש וכו' וכו', כאלו אין כבר תקנה וכו', זו לא דרך יהודי, אדרבה צריכים לבקש את הקדוש-ברוך-הוא מדי פעם, ולשפך דמעות פמים על הצרה שנפלה לו, ואחר-כך לחזק את עצמו להיות בשמחה ולבטח, שבודאי הסוף יהיה טוב, ולעשות כל מיני פעולות להיות בשמחה ובבטחון חזק, אשר אין הקדוש-ברוך-הוא בא בטרוניה עם בריותיו, ובודאי אם נופלים בצרה, יש בזה חשבון וכו', וכונה עליונה מרזי הגלגול, וטעמים כמוסים ומכסים מבני אדם וכו', ובהדי כבשא דרחמנא למה לן להתערב וכו', אלא נשארה לנו עצה אחת — לקבע שעה ביום, ולבכות ולהתחנן על

אֲשֶׁר י"ד תתקצו — י"ד תתקצו בַּנְחָל רכא

צְרוּתֵי הַמְרֵבוֹת וְכוּ', וּשְׁאֵר כָּל הַיּוֹם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלִכְנֹן גַּם אֶת
עֲשֵׂי זֹאת, לְמַעַן הַשֵּׁם, לֹא לְהִתְגַּרֵּשׁ, אֲלָא לְבָבוֹת אֱלֹוֹי יִתְבָּרַךְ עַל
צְרָתָךְ שֶׁנִּפְלְטָה בְּפֶחַ כְּזֶה וְכוּ', וּשְׁאֵר הַיּוֹם תִּלְכִּי עִם חֵיוֶךְ עַל הַפְּנִים,
וְתִבְטְחִי בְּבִטְחוֹן חֲזָק, שֶׁהַתְּפִלוֹת שֶׁלְּךָ אֵינָן הוֹלְכוֹת לְרִיק, וְאִז תִּרְאִי
נִסִּים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאחַל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם כֶּסֶף הַפְּדִיּוֹן, לְמַעַן הַדְּפֹסֶת סֵפֶר
"אֲשֶׁר בַּנְחָל", אֲשֶׁר אָנִי מִבְטִיחַ, שְׁמִי שֶׁיִּדְפֹּס כֶּרֶךְ אֶחָד, יִרְאֶה
יְשׁוּעָה, כִּי הַמִּכְתָּבִים נִכְתְּבוּ בִישׁוּעַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי הַכְּסוּפִים
שֶׁל הַבַּחֲוָרִים וְהַאֲבָרְכִים וְכוּ', וְהֵם הַמְּשִׁיכוֹ אֶת הַדְּבוּרִים מִהַמְּעִין
הַנוֹבֵעַ חֲלָבָא וְדוּבָשָׁא.

הַעֲקָר בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא סְבָלָנוֹת, שְׁזוֹכִים עַל-יְדֵי אַמוּנָה, כְּמוּבָא
בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנ"ה): עַל-יְדֵי אַמוּנָה
שֶׁהִפְלֵ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, יֵשׁ לְאָדָם כֹּחַ הַגְּדֹל וְכֹחַ הַצּוּמַח, וְאֵינּוּ נִשְׁבָּר
וְאֵינּוּ נִחְבָּטֵל כָּלֵל, רַק מְחַכָּה וּמְקוּיָה עַד שֶׁיִּרְאֶה יְשׁוּעָה. וְזוֹ הַדְּרָךְ
לְמַד אוֹתָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל וּמוֹהַרְנ"ת ז"ל, לְקוּוֹת וּלְצַפּוֹת לִישׁוּעָה,
בְּעִנְקָעֵן אֵין הָאִפְעֵן אוּיָף אִישׁוּעָה [לְהִתְצַעֵעַ וּלְקוּוֹת לִישׁוּעָה].

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ד תתקצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

נא ונא אל תפל בעצבות ובדכאון, תראה לאכל ולישן, ואל תסגף עצמך לא בשנה ולא באכל, כי זו עצת היצר, שלא תלמד תורה הקדושה, אשר זה העקר, כי בלי תורה האדם הוא חיה בצורת אדם, ורואים אנשים מפרסמים וכו', עמי הארץ גמורים וכו', ואנשים רצים אחריהם וכו', וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות ה"ז, סימן ו'): היצר הרע נדמה כאדם שרץ עם יד סגורה, וכל אחד חושב שיש בידו מה ששיף לו וכו', ולבסוף פותח את היד, ורואים שאין שם כלום... נמצא, שרצו אחריו וכלום לא קנו אצלו. בן המפרסמים של שקר אינם מדברים, כי אם יתחילו לדבר, יראו שהם סתם שוטים... (פשוטו כמשמעו), כי בלי תורה — הכל הבל ורעות רוח, אני לא מדבר מצדיקים מנהיגי עדה, שרואים תהלה לאל, שהקימו כל אחד עדה קדושה, שלומדים תורה בהתמדה, אלו הם צדיקי אמת שבדור, אבל סתם רעבליף מפרסמי הזמן, רצים אחריהם אנשים וכו', ואינם מעוררים את הרצים אחריהם ללמד תורה, צריכים לדעת שאלו הם שדין יהודאין, מפרסמים של שקר, אוי להם ואוי לנפשם, לא די שלא מעוררים את אנשיהם ללמוד התורה הקדושה, אלא יש עוד שקננים שמדברים נגד למוד התורה הקדושה וכו', ופלא על גבי פלא אלו נקראים מפרסמים רבי"ס, וכבר אמר הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע לתלמידיו, שקדם ביאת המשיח יהיו כל-כף הרבה מפרסמים של שקר, כמו עלים שבאילן.

והיום רואים את זאת, שכל "בעל תשובה", שבאמת ראוי לקרא אותו "בעל עברה", רחמנא לצלן, עבר מה שעבר — אסורי פרישות וסקילה ומיתות בית-דין, עברות חמורות מאד, ועדין נוטף ממנו ריח העברות שלו, והוא כבר נעשה ראש.... האם זה לא מגחף?! וכבר אומר דעות... היכן האמת היכן שקר, אוי לדור שצריך לראות עמי הארצים כאלו, בורים כאלו, שנקראים רעבי"ס.

המצפה לראותך בקרוב...

י"ד תתקצח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תרומה, ג' אדר ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ההכרח לומר לך, שאין את יכולה לתאר ולשער את הזכות שיש לך, שאת שומרת את בעלך וכו', כי כך פתוב בזהר (חלק ג' רכב): נעל דא איתתא, הינו כמו נעל ששומרת על הרגלים, כך אשה שומרת את בעלה שלא יחטא, ולכן השכר של האשה גדול מאד מאד. ועל-כן תעשי כל מה שביכולתך להיות עם בעלך וכו', ואסור להעניש את הבעל בדבר זה, כי זהו עון חמור מאד, וחכמינו הקדושים אמרו (ערובין ק:): כל אשה שתובעת את בעלה לדבר מצוה, יהיו לה בנים, שאפלו בדורו של משה לא היו כמותם, עין שם; הרי שלך לפניך, שאם באה להתעוררות מצד האשה, זוכה לבנים צדיקים כמו שהיה אצל לאה, שיצאה לקראת יעקב וכו', וזכתה שנוולד לה בן צדיק פיששכר.

אל תקחי את זאת בנקל וכו', אלא דעי לך, שאת עושה את רצונו יתברך, ושומרת את בעלך, וזוהי זכותך, ובזכות זה יצאו מכם בנים תלמידי חכמים, יראי ה' וחושבי שמו. נא ונא אל תקלי בדבר זה, כי זכותך גדלה עד מאד (ומפאת הצניעות ההכרח לקצר).

המאחל ברכה והצלחה מן השמים...

י"ד תתקצט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תרומה, ד' אדר ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

נָא וְנָא לֹא לְהַפְנוֹס בְּלַחֲץ, וְאֵל תִּלְחִיץ אֶת עֲצָמְךָ, אַף שֵׁשׁ
 כָּל-כֶּף הַרְבֵּה סְפָרִים לְלַמֵּד וּלְעֵיץ בָּהֶם וְכוּ', כָּלֵל זֶה תִּקַּח בְּיַדְךָ,
 שְׂלֹא צְרִיכִים לְגַמֵּר אֶת כָּל הַסְּפָרִים בְּיוֹם אֶחָד, אֲלֵא בְּכָל פַּעַם תִּעֲיֵן
 וְתִסְתַּפֵּל בְּסִפּוֹר אַחֵר, וְכֶךָ בְּמִשְׁפַּח הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים תִּזְכֶּה לְסִים הַמּוֹן
 סְפָרִים. וּמִי יִתֵּן, שְׁתִּקְשָׁרֵם אֶל הַהִקְדָּמוֹת הַנּוֹרְאוֹת שְׂגֹלָה לָנוּ רַבְּנוּ
 ז"ל, שְׁבַפְרוּשׁ אָמַר לָנוּ, אֲשֶׁר כָּל דְּבָרָיו מְלֵאִים בְּחִינוֹת וְהִקְדָּמוֹת,
 וּבְאַמֶּת מִי שֶׁרָגִיל בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, יוֹכֵל לְפָרֵשׁ אֶת כָּל הַסְּפָרִים
 עַל-פִּי הַהִקְדָּמוֹת הַנּוֹרְאוֹת שְׁקִבְּלָנוּ מִמֶּנּוּ ז"ל. וְיָדוּעַ מַה שֶּׁאָמַר
 מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל: מִיּוֹם שֶׁהִתְקַרְבְּתִי אֶל רַבְּנוּ ז"ל, לֹא מִבְּעֵינִי שְׂאִינִי
 יְכוּל לֹאמַר תּוֹרָה בְּלִי הַהִקְדָּמוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אֲלֵא אֲפִלוּ שִׁיחוֹת
 חֲלִין אוֹ מִילְתָּא דְּבִדְיָחוּתָא אִינִי יְכוּל לֹאמַר בְּלִי לְקִשְׁרָם אֶל דְּבָרֵי
 רַבְּנוּ ז"ל. וְלָכֵן אֲשַׁרִּי מִי שֶׁמְתַמִּיד בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, עַד שֶׁיְהִיוּ
 שְׂגוּרִים עַל פִּיו.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבְתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט״ו אַלפִּים.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדְרַת תְּרוּמָה, ד' אָדָר ה'תשס"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
 חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ, אֲשֶׁר בּוֹ אִתָּה שׁוֹפֵךְ אֶת מֵר
 לְבָבְךָ מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

הִנֵּה כָּלֵל אֶחָד תִּקַּח בְּיַדְךָ, שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְבַטֵּל אֶת רְצוֹנוֹ רַק
 לְרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְשְׂלֹא יִרְצֶה רְצוֹן אַחֵר מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ, וְכָל מַה שֶּׁהוּא
 צָרִיךְ יִבְקֶשׁ רַק אֶת הַקְּדוּשָׁתוֹ הַיְחִידִי; כִּי כָּל זְמַן שֶׁאָדָם חִי, הוּא
 יְכוּל לְקַיֵּם אֶת מִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁהֵן רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶה חֲלָקוֹ
 הַנְּצָחִי, אֲבָל כִּיּוֹן שְׂמַת, פְּטוֹר הוּא מִכָּל הַמִּצְוֹת, כְּמֵאֲמָרֵם ז"ל (שַׁבַּת

אָשֶׁר ט"ו אֲלֵפִים בְּנַחַל רַכָּה

ל. : פִּינּוֹן שְׁמַת, חֶפְשִׁי הוּא מְכַל הַמְצוּוֹת; וְלֹא נִשְׁאָר לוֹ רַק ד' אַמּוֹת שְׁקוּבָרִים אוֹתוֹ שָׁם, כְּמֵאמָרָם ו"ל (גטין סח.), שְׁאָמַר אֲשֶׁמְדַאי מְלֻךְ הַשָּׁדִים לְשִׁלְמָה הַמְּלֻךְ: מְכַדִּי כִּי מֵיִת הַהוּא גִבְרָא לִית לִיה בְּהַדִּין אֶלָּא ד' אַמּוֹת גִּרְמִידי [הַרִי הָאָדָם שְׁמַת, אֵין לוֹ לְאָדָם אֶלָּא ד' אַמּוֹת שְׁיִקְבְּרוּהוּ שָׁם], הַשְׁתָּא כְּבִשְׁתִּיה לְכוּלִי עֲלָמָא וְלֹא שְׁבַעַת עַד דְּכִבְשַׁת נְמִי לְדִידִי [אַתָּה כָּבַר כְּבִשְׁתָּ אֶת כָּל הָעוֹלָם, וְעַכְשָׁו אַתָּה רוֹצֶה לְכַבֵּשׁ גַּם אוֹתִי]; וְזֶה סוּבַב עַל כָּל אָדָם, שְׁכַבְרָא כְּבִשׁ אֶת כָּל הָעוֹלָם תַּחְתָּיו, וְעַכְשָׁו רוֹצֶה לְשַׁלֵּט גַּם עַל הַשָּׁדִים וְכוּ', רוֹאִים בְּנֵי-אָדָם שְׂיִשׁ לָהֶם מְכַל טוֹב, וְלֹא חִסַּר לָהֶם כְּלוּם, וְעוֹד רוֹצִים לְטַפֵּס עַל הַהָרִים הַגְּבוּהִים וְכוּ', אֲשֶׁר מְאוּמָה לֹא יֵצֵא לָהֶם מְזִהָ. יֵשׁ אָדָם שְׁלֹא חִסַּר לוֹ מְאוּמָה, יֵשׁ לוֹ כָּל טוֹב — אֲשֶׁה וּלְדִים, פְּרִנְסָה, בֵּית וְרֶכֶב וְכוּ', וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן מְסִתּוּבָב מְמַרְמַר, כִּי רוֹצֶה דְּבָרִים שְׂאִין בְּנִמְצָא וְכוּ', דְּבָרִים שְׁלִמְעֵלָה מִכַּחוּ וְכוּ', וּמְצַטְעַר עַל עוֹלָם שְׂאִינוּ שְׁלוֹ, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא יִשְׁאָר לוֹ רַק ד' אַמּוֹת שְׁיִקְבְּרוּ אוֹתוֹ בָּהֶם, וְיִכְסּוּ אוֹתוֹ בְּעַפְרָא, וְיִשְׁימוּ עָלָיו מְצַבָּה וְכוּ', וְלִכְּן מַה לוֹ לְאָדָם לְרַצוֹת רַצוֹנוֹת נֶגְדַ רַצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, סוּף כָּל סוּף יֵצֵא מְזִהָ הָעוֹלָם.

וְלִכְּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, הַמְּקוֹם הַכִּי בְּטוּחַ לְכַרְח אֱלִיו, זֶה רַק אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִשְׁפֹּף דְּמַעוֹת כַּמִּים, וְתִסְפֹּר לוֹ יִתְבָּרַךְ בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת מַה עוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ', וְרַק זֶה יַעֲזוֹר לָךְ, וְרַק זֶה תְּכַלִּיתְךָ הַנְּצַחִית וְכוּ', וְלִכְּן אֲנִי יוֹדֵעַ לְמָה אַתָּה צָרִיךְ לְרוּץ וְלִהְתְּרוֹצֵץ מְזִהָ אֶל זֶה וְכוּ', וְאַתָּה בּוֹטַח בְּאָדָם שֶׁהוּא טַפָּה סְרוּחָה, שְׂאִינוּ יְכוּל לְעֹזֵר לְעֻצְמוֹ, וְאֵיךְ יַעֲזוֹר לָךְ ? !

וְהַסּוּד הַזֶּה גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל, שְׂאִין לוֹ לְאָדָם רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֶף שְׁגַם עַל זֶה צְרִיכִים חֲזוּק עֲצוּם, כִּי תִפְלָה הִיא מִהַדְּבָרִים שְׁצְרִיכִים חֲזוּק וְכוּ' (בְּרִכוֹת לב:), כִּי הַסְּמִ"ךְ-מ"ם שׁוֹבֵר אֶת הָאָדָם, וּמְכַנִּיס בּוֹ חֲלִישוֹת הַדַּעַת, כְּאֵלוֹ אֲבַד מְנוּס וְתִקְנָה מְנוּ, וּכְאֵלוֹ שְׂאִין צְרִיכִים אוֹתוֹ וְכוּ', וּכְאֵלוֹ אֵין שׁוֹמְעִים אוֹתוֹ וְכוּ', וּבְכַאֲמַת הַכַּל דְּמִיּוֹן גְּדוּל, כִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָב הַרְחֻמָּן, הוּא נִמְצָא וְאֵין בְּלַעֲדָיו נִמְצָא, וְהַכַּל תְּלוּי רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִכְּן

העקר להתחזק להיות מצד אחד בשמחה עצומה, שנבכר מזרע ישראל, ויכול לעשות טובה ליהודי [כי רק זה סימן שהוא מזרע ישראל, כמאמרם ז"ל (ביצה לב:): כל המרחם על הבריות, בידוע שהוא מזרעו של אברהם אבינו, וכל מי שאינו מרחם על הבריות בידוע שאינו מזרעו של אברהם אבינו. יכולים להיות רב רבנן ורבי מפרסם וכו', אבל כשאינו רוצה לעזר לזולת, זה מראה שהוא אינו מזרע ישראל כלל, אלא מהערב-רב, כמובא בזהר (נשא קכה). על הפסוק (איכה א, ה): "היו צריה לראש" — אלו הצרים נעשים ראשים, והם גזלנים ולוקחים שחד וכו', עין שם]; ולכן פלג לה מלרוע אחר בני-אדם, שלא יכולים לעזר לה, ברח לה אל הצדיק, שיחזק אותה לבוא אליו יתברך. והעקר תהיה חזק ואמיץ להיות בשמחה עם כל מצוה שאתה זוכה לקים. וכן תבקש ותתחנן ממנו יתברך, שלא תהיה נדח משני העולמות, כי בנגל לאבד את שני העולמות, ולהיות נדחה מזיו פני השכינה. ולכן חזק ואמיץ ללמד את ספרי רבנו ז"ל, ותקבע לעצמך קביעות חזקה ללמד בכל יום כסדרן ב"לקויטי-הלכות", שבו כלולים כל דברי רבנו ז"ל, תורה שב-על-פה שקבל מוהרנ"ת ז"ל מרבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך.

אסור לפל ביאוש בשום פנים ואופן, יהיה איך שיהיה ויהיה מה שיהיה, צריכים לזכר, שכל זמן שאדם חי, עדין יש לו תקווה לתקן הכל, אם לא יתאש עצמו מן הרחמים, ויבקש ויתחנן אליו יתברך, שיחוס וירחם עליו וכו', וזה כלל גדול בעבודת השם יתברך, שצריך לאחז את המקל משני הצדדים. מצד אחד להיות בשמחה, ולהחיות עצמו עם כל נקדה טובה שיש בו, ומצד שני לא יפסיק מלבכות ולהתחנן אליו יתברך. וזוהי עבודתו של בר ישראל, מצד אחד להחיות עצמו, ומצד שני רק לבכות ולבקש ממנו יתברך, ולא יעזב אותו יתברך כרגע. אבל אני מכרח לומר לה, אשר זו לא עבודה קלה, צריכים רק התחזקות ועוד פעם התחזקות וכו'. וכן לעולם, רק חזוק וחזוק וחזוק. ופעם אמר מוהרנ"ת ז"ל: למה זכה רבי שמעון בן יוחאי למה שזכה? כי היתה לו מדה זו בהתחזקות.

וְלָמָּה זָכָה הָאָרִיז"ל לָמָּה שְׁזָכָה?! כִּי הֵיטָה לוֹ מִדָּה זוֹ בְּהִתְחַזְקוֹת. וְלָמָּה זָכָה הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקָּדוֹשׁ לָמָּה שְׁזָכָה? מִפְּנֵי שֶׁהֵיטָה לוֹ מִדָּה זוֹ בְּהִתְחַזְקוֹת, וְלָמָּה זָכָה רַבֵּנוּ ז"ל לָמָּה שְׁזָכָה? כִּי הֵיטָה לוֹ מִדָּה זוֹ בְּהִתְחַזְקוֹת. וְסֵימָן: לָמָּה זָכִיתִי אָנִי? כִּי יֵשׁ לִי מִדָּה זוֹ בְּהִתְחַזְקוֹת. הַפֶּלֶל, שְׂבֻזָּה הָעוֹלָם צָרִיכִים הֵרָבָה הִתְחַזְקוֹת, כִּי בְּלֹא הִתְחַזְקוֹת אֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְשׁוּם דְּבָר שְׂבַעוֹלָם, יֵהִי מִי שֶׁיִּהְיֶה, וְכָל הַצְדִּיקִים הַגְּדוֹלִים בְּמַעֲלָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה, לֹא זָכוּ לְהַגִּיעַ אֶל מִדְּרָגָתָם הַגְּבוּהָה, רַק עַל-יְדֵי מִדַּת הַהִתְחַזְקוֹת. וְעַל-כֵּן, אֶהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר! רַק חֲזַק וְאַמֵץ לֵהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְתִתְחַזַּק בְּכָל אֶשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבְתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ו א.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, ד' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְךָ.

הַעֲקָר תַּעֲשׂוּ שְׁלוֹם בְּבֵית-הַמְדַרְשׁ, כִּי אִם יֵשׁ שָׁם מַחְלָקָת, זֶה בְּרוּר שֶׁיִּחָרֵב וְכוּ' וְיִסָּגֵר וְכוּ', וְחֻבָּל מְאֹד, שְׂאֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ זָכוּ לְפִתּוּחַ בֵּית-הַמְדַרְשׁ בְּעִיר ... וְעַכְשָׁו מִפְּנֵי שְׁנוּי דַּעוֹת צָרִיכִים לְרִיב וְכוּ', אֲדַרְבֶּה רַבֵּנוּ ז"ל, גְּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), שְׂאֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ חָשׁוּב מְאֹד כְּשֶׁפְּעֻלֹת מְשֻׁנוֹת מִתְאַחֲדוֹת בְּאַחֲדוֹת אַחַת, הֵינּוּ כָּל נִשְׁמָה הִיא פְּעֻלָּה מְשֻׁנָּה מִחֻבְרָתָהּ, כִּי כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ אֶת הַנִּקְדָּה שְׁלוֹ מֵה שְׂאִין בְּחֻבְרוֹ, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לד'): וְכִשְׂמֵתֵאחֲדִים יַחַד, וְנַעֲשֶׂה יוֹמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין, זֶהוּ שְׂבִיחוֹ יִתְבָּרַךְ. וְלִכֵּן חֻבָּל שְׁנַעֲשֶׂה מַחְלָקָת וְכוּ', וְהַנְּבִיא צוּעַק (מִלְּאֲכִי ב, י): "הֲלֹא אָב אֶחָד לְכָלֵנוּ, הֲלֹא אֵל אֶחָד בְּרָאֵנוּ, מִדּוּעַ נִבְגַּד אִישׁ בְּאַחֵיו לְחַלֵּל בְּרִית אֲבֹתֵינוּ", הֲלֹא בֵּית-הַכְּנֶסֶת צָרִיךְ לֵהִיּוֹת מְכֻנָּס מִכָּל מִינֵי טְפוּסֵי אֲנָשִׁים וְכוּ', וְצָרִיכִים לְהִסְתַּדֵּר עִם כָּלֵם, וְזֶה חָשׁוּב

בְּעֵינָיו יתְבַרְךָ. וְלֹכֵן עָלֶיכֶם לְהַשְׁלִים בְּיַנְיָכֶם, וְכִף תּוֹכְלוּ לְקָרֵב הַמוֹן
אֲנָשִׁים אֶל דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל.

וְזָכַר כָּלֵל זֶה, אִם יֵשׁ אַחָדוֹת וְאַהֲבָה — מְצַלִּיחִים, וְאִם, חֵס
וְשָׁלוֹם, אֵין אַחָדוֹת וְאַהֲבָה — נַעֲשִׂים כְּשֵׁלוֹן, וּמְאַבְדִּים וּמְחַרְבִּים
הַכֹּל, וְעֵינָי רְאוּ כִּפְּהַי בְּתֵי כְּנִסְיוֹת שֶׁל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו שֶׁנִּחְרַבו,
וּלְבַסּוֹף נִסְגְּרוּ לְחִלוּטִין, רַק בְּשִׁבִיל תַּאֲוֹת הַכְּבוֹד וְהַפְּרוֹסוֹם וְכוּ',
תַּאֲוֹת הַהִתְנַשְּׂאוֹת מִי בְּרֹאשׁ וְכוּ', וְהַתְּחִילָה הַמְּחַלְקֶת וְהַמְּרִיבוֹת,
וְזֶה עֲזֹב וְזֶה עֲזֹב וְכוּ', עַד שֶׁהַכֹּל נִחְרַב וְנִסְגָּר לְחִלוּטִין, וְכֹלֶם סָבְלוּ
מִזֶּה. וְלֹכֵן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁיֵּצֵא בְּיַד חֲזָקָה, וַיֹּאמֶר: בְּבֵית-הַמְּדַרְשׁ עַל שֵׁם
רַבְּנוּ ז"ל, בְּרִסְלָב שְׁטִיבֵל — שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל בְּעַל-הַפֵּית, וְאִישׁ אֶת
רַעְהוּ יֹאמֶר חֲזֹק, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה יִתְאַחֲדוּ בְּאַחָדוֹת אַחַת, לְלַמֵּד
סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּצוֹתָא, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהֲרִין, חֶלֶק א', סִימָן
כט): 'טוֹב' הַכֹּל חֲפָצִים לְשִׁמְעַ, אִף אֶחָד אֵינוֹ מְעַנֵּן לְשִׁמְעַ בְּקִרְתָּ
וְכוּ', אִף אֶחָד אֵינוֹ אוֹהֵב שֶׁיִּשְׁבְּרוּ אוֹתוֹ, כֹּל אֶחָד רוֹצֵה לְשִׁמְעַ דְּבִירוֹ
הַתְּחִיבִית, הָרִי רַק בְּשִׁבִיל זֶה הוּא נִכְנָס בְּבְרִסְלָב שְׁטִיבֵל,
בֵּית-הַכְּנֻסֶת עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, כְּדֵי לְהַתְּחַזֵּק וְלֹא בְּשִׁבִיל דְּבָר אַחֵר,
וְלֹכֵן תְּרֹאוּ לְהַשְׁלִים בְּיַנְיָכֶם וְהַכֹּל יִסְתַּדֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ט"ו ב.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּצִוָּה, ז' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

זְכַנִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה שְׁנֵי יָמִים, הֵינּוּ
שֶׁהִגַּעְתִּי בְּיוֹם חֲמִישִׁי לַעֲתָ עָרֵב, וּבְמוֹצָאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ כְּבָר נִסְעֵתִי
בְּחִזְרָה, וְהָיָה בְּדַעְתִּי לְהִתְקַשֵּׁר אֵלַיךְ בְּכֹל פַּעַם, אִף טְרֹדוֹתֵי הָיוּ
רַבִּים מְאֹד, וּבְכַפְרֵט בְּעֵנִין בְּנִית בֵּית-הַמְּדַרְשׁ, וְאֵנִי מְקוּוֹה לְהַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכָּבֵר נִקְבַּל אֶת הָאֲשׁוּר, וַיִּתְחִילוּ לְכַנּוֹת.

רָאָה, אֶהְיֶיבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, שֶׁהִיא יְסוּד וְעֵקֶר בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל — לְהִיּוֹת חֲזָק וְאִמִּיץ מְאֹד בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, כִּי הָאֲמוּנָה הִיא הַכֹּל, וְהַכֹּל הוּא אֲמוּנָה, וְכָל מֵה שֶׁהָאָדָם מְכַנֵּס אֶת עֲצָמוֹ יוֹתֵר בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֵה לְבִטְחוֹן חֲזָק, כַּאֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת בְּטָחוֹן, סִימָן ד'): עַל-יְדֵי אֲמוּנָה יָבוֹא לְבִטְחוֹן, וְאִין לָךְ יוֹתֵר טוֹב בְּחַיִּים חַיּוּתוֹ שֶׁל הָאָדָם כְּמוֹ מִדַּת הַבִּטְחוֹן, כִּי עַל-יְדֵי מִדַּת הַבִּטְחוֹן הָאָדָם עוֹבֵר עַל הַכֹּל. וּמֵה גַם שָׁאֵמַר רַבְּנוּ ז"ל (שֵׁם יח): עַל-יְדֵי הַבִּטְחוֹן הָאָדָם מִתְקַרֵּב לַהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ. וּבְאֲמַת רוּאִים, שֶׁעֵקֶר הַצְּלַחַת הָאָדָם הוּא רַק עַל-יְדֵי מִדַּת הַבִּטְחוֹן, שְׁבוּטָח בְּכָל פַּעַם בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׁבוּדָאֵי יִהְיֶה לוֹ טוֹב. וְעַל-כֵּן (שֵׁם, סִימָן ט'): עַל-יְדֵי בְטָחוֹן הָאָדָם נִצּוֹל מִדְּאָגָה, כִּי מֵה יֵשׁ לְדָאָג, הֲלֵא בּוּדָאֵי יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲבָל עַל דְּבָר זֶה צְרִיכִים בְּטָחוֹן חֲזָק, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְכַנֵּס עֲצָמוֹ בְּבִטְחוֹן בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים!

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו ג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּצִיָּה, ז' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׁחִיּוֹ.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

זְכַנֵּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת יוֹמִים בְּאַרְצָנוּ הַקְּדוֹשָׁה, אֶף לֹא זְכִיתִי לְהִתְוַעֵד עִמְכֶם.

תִּדְעוּ, שֶׁגְּדוֹל אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְהַנְּסִינּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם מְאֹד קָשִׁים, וְהַהֲכָרַח לְשִׁמְעַ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, מֵה שְׁשׁוּמְעִים וְכוּ' וְכוּ', וְהַכֹּל בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן, אֲנִי מְצַדִּי מִמְּלִיץ לְכֶם שֶׁתִּתְפַּלְלוּ בְּבֵית-הַכֶּנֶסֶת הַנִּקְרָא עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, כִּי אִיךָ שֶׁהוּא מְדַבְּרִים דְּבוּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְלוּמְדִים "לְקוּטֵי-מוֹהַר" בְּרַבִּים, וּמֵה שֶׁמְדַבְּרִים עָלֵי וְכוּ',

עוֹנוֹתַי גָּרְמוּ אֵלַי, וְזֶה עֵקֶר הַנְּסִיּוֹן. וְעַל-כֵּן הִתְחַפֵּץ יַחְפֵּץ, וְהִתְחַדַּל יִתְחַדַּל וְכוּ', יוֹתֵר מִזֶּה אֵינִי יָכוֹל לְכַתֵּב לָכֶם.

רְאוּ לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְכֶם לְהִיּוֹת שְׂמִיחִים וְעֲלִיזִים, וּבִפְרָט שְׂעֲכָשׂוּ אֲנֹכִים, שְׂנֹכְנָסִים וּבָאִים יְמֵי הַפּוּרִים הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר הֵם לְמַעַלְהַ מִּכָּל הַחַגִּים וְהַיָּמִים טוֹבִים וּמִכָּל הַמוֹעֲדוֹת, וְעַקֵּר מַעַלְתָּם — הוּא גְדוֹל אֹר הַשְּׂמִיחָה שְׂמֵאִיר אֲזוּ, עַד שְׁנֵתְבַטְּלוּת כָּל הַקְּלָפוֹת, וְאִין הַפְּרָשׁ בֵּין אֲרוּר הָמֶן לְבְרוּךְ מְרַדְּכִי. וְאִמְרַתִּי בְּשַׁבַּת-קִדְשׁ זֶה טַעַם נִפְלֵא, אֲשֶׁר מוּבָא בְּדַבְּרֵי תַּכְמִינוּ הַקְּדוּשִׁים עַל יוֹם כְּפוּרִים שֶׁהוּא כְּפוּרִים (עֵינִי תַּקְוִינִי-זֶה, דָּף נז:): פּוּרִים אֶתְקַרְיָא עַל שֵׁם יוֹם הַכְּפוּרִים וְכוּ', עֵינִי שָׁם; וּמוּבָא בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, שְׁחַג הַפּוּרִים יוֹתֵר גְּדוֹל מִיּוֹם הַכְּפוּרִים, כִּי אוֹמְרִים 'יוֹם כְּפוּרִים' הֵינּוּ כְּדַגְמַת פּוּרִים, שְׁפוּרִים יוֹתֵר גְּדוֹל מִיּוֹם כְּפוּר. וּבְאַמַּת צְרִיכִים לְהִתְבּוֹנֵן מַה הֵטַעַם, הֲלֵא יוֹם כְּפוּרִים הוּא יוֹם מְחִילָה וְסְלִיחָה, יוֹם שְׂשׂוּשָׁבִים כָּל הַיּוֹם בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת וּמִתְפַּלְלִים וּמִתְעַנִּים וְכוּ' וְכוּ', מַה שְּׂאִין כֵּן בְּיוֹם הַפּוּרִים שְׂמִיחִים וְעֲלִיזִים, וְשׁוֹתִים וְאוֹכְלִים וְכוּ' וְכוּ', וְהַעֲנִין הוּא כֵּן: כִּי בְמַה גִּמְדָד הָאָדָם? יוֹם הַכְּפוּרִים הָאָדָם יוֹשֵׁב כָּל הַיּוֹם בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת, וְאִין לוֹ עֶסֶק עִם אֶף אֶחָד, וּמִתְעַנֶּה וּמַעֲטָף בְּכַגְדִּים לְבָנִים כְּמוֹ מְלֶאֶךְ וְהוֹלֵךְ יַחַף, וּמִתְנַדֶּה עַל חֲטָאֵיו, וְאוֹמֵר: "עַל חֲטָא" וְכוּ' וְכוּ', וְאִין לוֹ עֶסֶק עִם אַחֵר כָּלֵל, זֶהוּ דְבַר גְּדוֹל מְאֹד, אֲבָל זֶה לֹא קוֹנֵן, מַה שְּׂאִין כֵּן בְּפוּרִים, שְׂאֲזוּ הָאָדָם שְׂמִיחַ וְעֲלִיזוּ מְאֹד מְאֹד בְּתַכְלִית הַשְּׂמִיחָה, וְשׁוֹתֵה לְמַעַלְה מִיְכָלְתוֹ, עַד שְׁנַעֲשֶׂה שְׂכוֹר, וְאִינוּ יוֹדַע בֵּין אֲרוּר הָמֶן לְבְרוּךְ מְרַדְּכִי, וּמַה עֵקֶר הַמַּצּוּה בְּפוּרִים? מְשַׁלּוּחַ מְנוּחַת אִישׁ לְרַעְהוּ וּמִתְנוּחַת לְאֲבִיוֹנִים, נִמְצָא, שְׂבֻזָּה נִמְדָּדַת מַעַלְתַּת הָאָדָם — אִיף הוּא מִתְנַהֵג עִם זוּלְתוֹ בֵּין אָדָם לְחֲבֵרוֹ, וְעַל-כֵּן בְּיוֹם הַכְּפוּרִים אִין לְאָדָם עֶסֶק עִם אַחֵר כָּלֵל, כִּי לֹא יִבְקַשׁ מִמֶּנּוּ אֶכֶל, הֲרִי זֶה יוֹם כְּפוּר... וְכֵן הוּא עוֹסֵק בְּתַפְלָתוֹ וּבִתְחַנְתּוֹ, וְלֹא מְזַדְמֵן לוֹ אֵיזָה עֶסֶק עִם אַחֵר, כִּי הוּא בְּדַגְמַת מְלֶאֶךְ, מַה שְּׂאִין כֵּן יוֹם הַפּוּרִים, שְׂאֲזוּ הָאָדָם זוֹכֵה לְתַכְלִית הָאוּרוֹת הָעֲלִיוֹנִים, וְנִתְבַּטַּל לְגַמְרֵי אֱלֹו יִתְבַּרַךְ וְיוֹצֵא מִכְּלָיו... עַל-יְדֵי הַשְּׂכוּרוֹת, שְּׂאִינוּ יוֹדַע בֵּין אֲרוּר הָמֶן לְבְרוּךְ מְרַדְּכִי, עִם כָּל זֹאת הוּא חוֹשֵׁב מְזוּלְתוֹ,

אֲשֶׁר ט"ו ד בנחל רלא

שְׁצַרְיָכִים לְשַׁלַּח לוֹ מְנוּחַת, לְמַעַן הִרְבּוֹת אֲהָבָה וְאַחֲדוּת בֵּינֵנוּ לְבֵין זַולְתּוֹ, בְּזֶה נִמְדַּדְתָּ גְדֻלַּת מַעְלַת הָאָדָם. וְעַל-כֵּן יוֹם פּוֹרִים הוּא הִרְבָּה יוֹתֵר מִיוֹם הַפּוֹרִים, וְהֵבֵן לְמַעֲשֵׂהָ.

נָא וְנָא אֵל תִּבְלָבְלוּ אֶת עֲצָמְכֶם מִשׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְתִרְאוּ הִרְבָּה נְסִים וְנִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאוּ לְעוֹרֵר, שְׁיִבֹאוּ עַל-כָּל-פָּנִים פַּעַם בְּחֻדָּשׁ לְבִיתְכֶם לַעֲשׂוֹת מְלוּחַ-מְלָכָה, וְלִדְבַר שֵׁם דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי בְּשַׁעַה שְׁמַתְאֲסָפִים יַחַד וּמְדַבְּרִים מְדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְרַבְּנוּ ז"ל נִמְצָא שֵׁם, וְאֲשָׁרֵי אָדָם שְׁלִבִיתוֹ בָּא רַבְּנוּ ז"ל.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו ד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר תְּצַנֶּה, ז' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵה לְחֻזַק אֶת עֲצָמֶךָ לְהִיּוֹת תָּמִיד שֶׁשׁ וְשִׁמַּח עַל חֻלְקֶךָ, אֲשֶׁר זָכִיתָ לְהִתְנוּדַע מִרַבְּנוּ ז"ל, וּמָה הִיְיָ עוֹשֶׂה בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרִט עֲכָשׁוּ, שְׁיָמִי הַפּוֹרִים נִכְנָסִים וּבָאִים, רְאוּי לָךְ לְשִׁמַּח מְאֹד מְאֹד, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא יִשְׁאַר מֵאֲתָנוּ רַק זֶה שְׁזָכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרִט אֲתָה, שְׁהִנֵּךְ עוֹזֵר לִי כָּל-כַּף הִרְבָּה מְאֹד, רְאֵה לְהִיּוֹת שֶׁשׁ וְשִׁמַּח עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּצַּא מִכָּל חוֹבוֹתֶיךָ, וְעוֹד תַּעֲזֹר לִי הִרְבָּה בְּבִנְיַן בֵּית-הַמִּדְרָשׁ.

רְאֵה לְחֻזַק וּלְאִמֵץ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְהַפְיֵץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים

רלב אָשֶׁר ט"ו ה בַּנְּחָל

הַחֲדָשִׁים, שְׂזוּ מִמֶּשׁ הַצֵּלַת נִפְשׁוֹת כִּידוּע לַיּוֹדְעִים, וְכֵן לְהַפִּיץ אֶת
הַטְּבִלָּה "שְׁמִירָה לְבֵית", וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכָּל מִי
שִׁיְהִיָּה לוֹ בְּבֵיתוֹ טְבִילָה כְּזוֹ, יִהְיֶה שְׂמוֹר מִהַפֵּל, אִם תִּהְיֶה לוֹ זְכוּת.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַשְׁלִים עִם אֲשֶׁתְךָ, וְתִהְיֶה עִמָּה בְּאַהֲבָה, אַחֲרָה
וְרַעוּת, וְתִכְבְּדָהּ וְתִקְנֶה לָּהּ מִתְּנֻנּוֹת טוֹבוֹת וְיִקְרוּת, וּבְזְכוּת זֶה תִּזְכֶּה
שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם וְשִׁלְוָה בְּבֵיתְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֵּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו ה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּצִינָה, ז' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מְכַתְּבְּךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד אֲנִי שֹׂמַח לְשִׁמְעַת הַטוֹב
מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִדוּן אֶת עֲצָמְךָ תָּמִיד
לְכַף זְכוּת, וְאֵל תִּהְיֶה שְׂבוֹר מִשׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם.

רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת, אֲשֶׁר הַלְמוּד מְזַכֵּךְ אֶת הָאָדָם,
וּמְכַנֵּס בּוֹ תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה לְלַמֵּד תּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְכָל מִי שֶׁמִּתְמַיֵּד
בְּלִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת, זוֹכֵה לְדְבָרִים יְקָרִים מְאֹד.

וְכֵן רְאֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם חֶק וְלֹא יַעֲבֹר פְּרִשָׁה חֲמֵשׁ וְרִש"י,
בְּאִפְּן שֶׁתִּזְכֶּה לְסִיִּם בְּסוֹף הַשָּׁבוּעַ שְׁנַיִם מְקַרָּא וְאַחַד תַּרְגוּם, אֲשֶׁר
אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תִּלְמַד בְּכָל יוֹם קְצַת קְצוֹר שֶׁלְחֵן עֲרוּךְ,
שֶׁתִּהְיֶה בְּקִי בְּהַלְכָּה, וְרַבְּנוּ ז"ל רְצָה מְאֹד, שֶׁנִּהְיֶה בְּקִיָּאִים בְּהַלְכָּה.

וְכֵן רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד עֲצָמְךָ עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
הוּא הַצֵּלְחָה נִצְחִית, הַצֵּלְחָה כְּזוֹ שֶׁאֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל.

אָשֶׁר ט"ו וּ בַּנַּחַל רַלֵג

רָאָה לְהַמְשִׁיךְ לְהַצְטַרֵף לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שְׁמִתּוֹעַדִים
בְּכָל מוֹצָאֵי-שַׁבַּת-קִדְשׁ בְּסַעֲדַת מְלִיחַ-מְלָכָה, וּמְדַבְּרִים אֶז מְרַבְּנוּ
ז"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי בְּשַׁעַה שְׁאַנוּ מְדַבְּרִים מְרַבְּנוּ ז"ל,
אָנוּ מִמְשִׁיכִים אוֹתוֹ אֵלֵינוּ, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהַכְנִיס אֶת רֵאשׁוֹ
בְּקַבוּץ כְּזֶה, שְׁמַדְבְּרִים שֵׁם מְרַבְּנוּ ז"ל, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו וּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר תְּצִיחָה, ז' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד מִשְׁפָּרִים וְגַלִּים, וְצָרִיכִים לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, וּבּוֹדָאֵי
בְּזֶה שְׁכַתְבָּתָּ וְכוּ' וְכוּ', שְׁעוֹבֵר עָלָיו מָה שְׁעוֹבֵר, וּבְפָרֵט שְׁהַתְגַּרְשׁ,
לֹא עָלֵינוּ, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, אֲשֶׁר דְּבָר זֶה פּוֹעֵל דְּבָרִים רָעִים עַל
הָאָדָם, וְעַל-כֵּן גַּם אֲנִי יוֹדֵעַ עַד כַּמָּה הֵיחָה לוֹ יְרִידָה.

עָלֶיךָ לְדוֹן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, וּבּוֹדָאֵי אֲשֶׁתַּדַּל לְכַתֵּב לוֹ כְּמִיטֵב
יְכַלְתִּי. אֲבָל הָעֵקֶר שְׁלֹא תִסְתַּכַּל עַל אַחַר כָּלֵל, כִּי זֶה כָּלֵל בְּעַבּוּדַת
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ — לְלַכֵּת עִם הַגְּלוּי שְׁגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שְׁ"אֶחָד הֵיחָה
אֲבָרְהָם", שְׁאַבְרָהָם אָבִינוּ עָבַד אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּבַחֲיִנַת
'אֶחָד', שְׁלֹא הִסְתַּכַּל עַל הַשָּׁנִי. וּבּוֹדָאֵי הַדְּבָר כּוֹאֵב מְאֹד מְאֹד,
שְׁאַחַר כֵּךְ עַל יְדוֹ יֵצֵא שֵׁם רַע עַל רַבְּנוּ ז"ל וְעַל תַּלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים
שְׁבָכָל דוֹר וָדוֹר, אֲבָל זֶה מַעֲקָרִי הַבְּחִירָה.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּקַּח בְּחֻשְׁבוֹן דְּבָרִים אֵלָיו,
וְתַדוֹן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, וְגַם אֲנִי אֲשֶׁתַּדַּל לְעוֹרְרוֹ וּלְחַזְקוֹ וּלְאַמְצוֹ,
שְׁיַחְזוֹר בּוֹ מְדַרְכָּיו הַרָעִים.

עכשו באים ונכנסים ימי הפורים הקדושים, ראוי לך לשמח
מאד מאד על נעם חלקנו, אשר בנחל שם גורלנו. ותתמיד מאד
בלמוד התורה הקדושה, אשר אין למעלה מזה, ואשרי מי שזוכה
להתמיד הרבה בכל יום בלמוד טור ושלחן ערוך, כדי שיהיה בקי
בהלכה, ובפרט אברך בכלל, צריך להכניס את עצמו הרבה מאד
בהלכה למעשה, אשרי לו ואשרי חלקו!

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ו ז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תצוה, ח' אדר ה'תש"ן.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע את רצונך
וכסופך להתחזק ולעשות נחת-רוח להורים.

אודות הצטוט בתוך מכתבך שכתבת: "וידוקא בגלל שהוא אור
כזה גדול ועצום, אזי רבו החלוקי דעות עליו", אין את יכולה לתאר
את האמת שבדברים אלו; כי באמת רבנו ז"ל — כל למודו הוא
רק טוב, רק שלום ורק דבקות בו יתברך, כי כשאדם דבוק בו
יתברך, ויודע שכל העולם פלו הכל מהקדוש-ברוך-הוא, אז יש
שלום מפלא, ומסתכלים על העולם בצורה אחרת לגמרי, ורואים
שגם הטבע הוא כסוי לאלקותו יתברך, אשרי מי שמכניס בדעתו
ידיעות אלו, ואז חי חיים אמתיים, חיים נצחיים.

ראי להמשיך ללמד, כי אם כבר התחלת — עליך לגמור, וזה
יבוא לך לעזר גדול להבא, כי כשלומדים מקצוע לעזר לאנשים,
אין עוד דבר יפה מזה, כי רק בשביל זה ירדנו לזה העולם —
לשמש את בוראנו. ועל-כן אם את רוצה להיות רופאה, המשיכי
בלמוד הזה, ואת יכולה לתרם הרבה לאנשים.

נא ונא ראי לעשות נחת-רוח להורים, כי מצנת כבוד אב ואם

אָשֶׁר ט"ו ח בַּנַּחַל רְלָה

היא מהתמורה שבחמורות (דברים רבה, פרשה ב', סימן ו'), ואשרי מי שזוכה לעשות נחת-רוח לאביו ואמו, אשר בזה הוא עושה נחת-רוח להקדוש-ברוך-הוא.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיי תמיד שמחה ועליזה, ותצליחי בתיך.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ו ח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תצוה, ח' אדר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנֶכוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

ראה לשמר על עצמך מאד מאד, שלא תגרום חלול השם, כי מי שאוהב את הצדיק, עליו לשמר מאד שלא יצא עליו שם רע, ועל-כן אם אתה נקרא על שם רבנו ז"ל, עליך לשמר מאד על כבוד רבנו ז"ל. ובפרטיות אם אתה תלמיד של "היכל-הקדש", אתה צריך לשמר את עצמך מאד מאד להיות לאות ולדגמא, ולא לפל בקלפת הליצנות, אשר זה הכי גרוע. והליצנות היא הפתח לכל הצרות שבעולם, ומה גם שעל-ידי ליצנות באים לידי פגם-הברית, ועל-כן ראה להיות יותר רציני, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך.

ראה להפיץ בכל יום קונטרסים, וזה יביא לך שפע גם בגשמיות, ומכל שכן ברוחניות, שתזכה לתקן את אשר חטאת בעון הוצאת זרע לבטלה, כי כנגד זה שפזרת זרע לבטלה, תראה לפזר ספרים, והקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מתפלל בעדך, שתצליח בדרךך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ו ט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תצוה, ח' אדר ה'תש"ן.

שלום רב אָל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלְתִּי, שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחֵי בְּחַיִּיךָ, וְתִשְׂאֵי חַן בְּעֵינַי כָּלֵם, וְלֹא תִהְיֶי לְעַל וּלְמִשָּׂא לְאַף אֶחָד, רַק כָּלֵם יִכְבְּדוּ אוֹתְךָ כְּרָצוֹנְךָ.

הַמְּאַחַל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו י.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תצוה, ח' אדר ה'תש"ן.

שלום רב אָל ... שְׂיַחֲיוּ.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

עֲלִיכֶם לְדַעַת, כִּי הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים נְסִיווֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֵה הָעוֹלָם מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים, וְעַקֵּר גְּדֵלַת מַעֲלַת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, שְׂיִכּוֹל לְהַפִּיךְ אֶת כָּל הִירִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת וְהַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת שְׁלוֹ וְכוּ', אֶל תְּכִלִּית הַשְּׂמִחָה וְהַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׂאֵז הוּא הַכִּי מְאֹשֵׁר, וְצָרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל תְּמִיד לְהַתְעַלּוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּרוּחָנִיּוֹת, וְלֹא לְהַמְשִׁיךְ אֶל הַגְּשָׁמִיּוֹת.

הִיָּה טוֹב מְאֹד, שְׁתַּתְקֶשְׁרוּ עִם קַרְנֵן הַדְּפֶסֶת סְפָרֵי חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב בְּבִגְיֵי-בְּרֶק, וּלְבַקֵּשׁ מֵהֶם אֶת כָּל הַסְּפָרוֹנִים, וְהֵם יִהְיוּ שְׂמַחִים וְעֲלִיזִים לְשִׁלַּח לָכֶם, וְתִלְמְדוּ מִזֶּה הַרְבֵּה חֻכְמַת הַחַיִּים.

אָשׁר ט"ו יא בַּנְחַל רלז

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּחַיֵּיכֶם.

רְאוּ לְכַתֵּב לִי יוֹתֵר פְּרָטִים מִחַיֵּיכֶם, וְאִזּוּ אָשִׁיב לְכֶם לְכָל אֶחָד
בְּנִפְרָד.

הַמֵּאַחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו יא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּצוּהָ, ח' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֶלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מְאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב,
אִיךָ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ, וְכֵן אַתָּה מִפִּיץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים
לְאַחֲרִים. מָה אֵמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים
נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ. וְזֶה עֵקֶר
גְּדֻלַּת בֵּר יִשְׂרָאֵל — שְׂזוּכָה לְהַמְשִׁיךְ וּלְהַחְזִיק מֵעַמֵּד בְּחַיָּו, וְאִינוּ
נִשְׁבֵּר מִכָּל דְּבַר שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, כִּי עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם
עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, וְאִיךָ נִמְדָד הָאָדָם? הָעֵקֶר
אִיךָ הוּא זוּכָה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּאֶמוּנָה
פְּשׁוּטָה, וְיוֹדֵעַ שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְחַיֶּה וּמְהַיָּה אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ,
וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמִּילָא יִתְבָּרַךְ מִפִּי עֲלִיוֹן, כִּי "אִישׁ אֶמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת"
(מְשָׁלִי כח, כ), אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְכַנִּים בְּעֲצָמוֹ אֶמוּנָה פְּשׁוּטָה!

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו יב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּצוּהָ, ט' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנֹכַח קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאד מָאד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב
מִמֶּךָ.

רָאָה לְהַדְפִּיס אֶת הַקּוּנְטָרַס "הָעֵינַן רוֹאָה", וְלַחְזוֹר וּלְהַדְפִּיסוֹ
פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר, כִּי צְרִיכִים מָאד מָאד לְעֵבֵד עַל קִדְשַׁת הָעֵינַיִם,
כְּמוּבָא בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים עַל הַפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית לַח, כֹּא): "אִיָּה הַקְּדוּשָׁה
הִיא בְּעֵינַיִם", הֵינּוּ אֵיךְ מִכִּירִים אֶת הַקְּדוּשָׁה? דִּיקָא עַל-יְדֵי הָעֵינַיִם.
וּכְעֵין זֶה פִּרְשׁוּ עַל מֵאֲמָרָם ז"ל (תְּעֻנִית כֹּד): כִּלְהַ שְׂעֵינְיָהּ יְפוּת, אֵין
כָּל גּוּפָה צְרִיךְ בְּדִיקָה; הֵינּוּ כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְשִׁמְרַת הָעֵינַיִם, וְהוּא
זוֹכֵה לְיִפִּי עֵינַיִם, אֲזַי אֵין צְרִיךְ כָּל גּוּפוֹ בְּדִיקָה, כִּי בְּנֹדָאֵי הוּא כְּבָר
קְדוּשׁ וְטָהוֹר. כִּלְהַ — רֵאשִׁי תְּבוּת: כִּי לְהַנְיָהּ הַמְּלוּכָה (תְּהֵלִים
כב, כט), הֵינּוּ אֵימְתֵי רוֹאִים שְׂאָדָם זוֹכֵה בְּאֶמֶת לְהַשִּׁיג הַשְּׂגוּת
אֱלֻקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שְׁזוֹכֵה שְׁגָלוֹי לְפָנָיו כִּי לְהַנְיָהּ הַמְּלוּכָה,
וְנִבְעָשָׂה כִּלְהַ לְהַשְׂכִּינָה? דִּיקָא עַל-יְדֵי שְׂעֵינְיָהּ יְפוּת, שְׂיֵשׁ לוֹ עֵינַיִם
יְפוּת, עֵינַיִם נְקִיּוֹת, שְׁזוֹכֵה לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת הָעֵינַיִם שְׁלוֹ, אֲזַי סִימָן
שְׂמֻקְבֵּל מֵאֱלֻקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, מֵהַ שְׂאִין כֵּן מִי שְׂמֻקְלָקֵל אֶת עֵינָיו,
רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, בְּיָדוּעַ שְׁהוּא פָּגוּם לְגַמְרֵי, וְכָל גּוּפוֹ צְרִיךְ בְּדִיקָה עַל
הַמְּדוּת הַרְעוּת שָׁבוּ.

מֵה אִמְרֵי לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֵצְמָךְ מֵהַ שְׂאֲחָרִים
אוּמְרִים, כִּי הַכֹּל הֶבֶל וְרַעוּת-רוּחַ, עֲלִינוּ רַק לְקַדֵּשׁ מִחֲשָׁבוֹתֵינוּ,
וּלְקַדֵּשׁ אֶת עֵינַיִנוּ וְאֲזַנֵּינוּ וְהַחֲטָם וְהַפֶּה, שְׁהֵם הַשְּׂבָעָה גְרוּת, שְׂבָהָם
תְּלוּיִים רַחֲמָנָא לְקוּטֵי-מוֹהַרְזָן, חֲלָק א', סִימָן כֹּא).

מִי יִתֵּן, שְׂיִהְיֶה לָךְ חֲלָק בְּהַדְפַּסְתָּ הַסְפָּר "שְׂמִירַת-הַבְּרִית", עִם
הַסְפָּר "אוֹת-בְּרִית", וְהַקּוּנְטָרַסִים "טְהֵרַת-הַבְּרִית" וְ"שׁוּמְרַת-הַבְּרִית",

אָשֶׁר ט"ו יג בַּנְחַל רַלֵט

כִּי בְעֵתִים הִלְלוּ צְרִיכִים אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים הָאֵלּוּ מְאֹד מְאֹד, וּבִפְרָט
בַּחוּרִים צְעִירִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִיּוֹת חֶזֶק בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תּוֹרָה וּתְפִלָּה,
וְתִהְיֶה בְּשִׂמְחָה, וְאֵל תִּכְנָס בְּוִכוּחִים, כִּי דַרְכָּם שֶׁל בְּנֵי הַנְּעוּרִים,
שֶׁתְּמִיד מִתּוֹכָחִים עִם זֻלְתָּם, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ דַּרְכָּךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו יג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר הַצִּוּוּה, ט' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
הַיְקָרִים, הָאֲבָרְכִים הַצְעִירִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-
הַקִּדְשׁ", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תְּמִיד.

בְּנֵי הַיְקָרִים! הַפְּרָשִׁיּוֹת שֶׁקוֹרְאִין בְּשָׂבוּעִים הֵלְלוּ: תְּרוּמָה-
תְּצַוָּה, מְדַבְּרוֹת אוֹדוֹת הַקְּמַת הַמְּשָׁפָן וְעֵשִׂית כְּלֵי הַמְּשָׁפָן, וְלִמְעֻשָׁה,
אֵלּוּ שְׁתֵּי הַפְּרָשִׁיּוֹת, הֵן מְאֹד מְאֹד קָשׁוֹת וּמְסַבְּכוֹת, כִּי מְדַבְּרִים
מִהִלְכוֹת כְּאֵלּוּ, שְׂאִינָן נוֹגְעוֹת לְחַיֵּי הַיּוֹם-יּוֹם, רַק בְּזִמְנֵי שְׁבִית-
הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קָיָם. וּבְעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּשֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִגָּאֵל
אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וְיִבְנֶה לָנוּ חֲזָרָה אֶת בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, אֲזִי תִהְיֶינָה שְׂכִיחוֹת
שׁוֹב אֵלּוּ הַמְּצוּוֹת. וְלַעֲתָ עֲתָה, זֶה עֵקֶבְתָּא דְּמִשְׁיחָא. עִם כָּל זֹאת
יְדוּעַ, שֶׁה'תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף, תְּלַמִּיד הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִ"ע
אוֹמֵר: שְׂמַעְתִּי מִמּוֹרֵי, שְׁנָה הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב, שְׂשִׁמַּע מְרַבּוֹ, שְׁנָה
אֲחִיָּה הַשִּׁילוֹנִי, שֶׁהוּא הָיָה מִבֵּית דִּינּוֹ שֶׁל מִשָּׁה, שֶׁהַתּוֹרָה נִצְחִית.
הֵינּוּ אֶפְלוּ עֲכָשׁוּ אֶלְפִים שְׁנָה שְׂאֵנְחָנוּ בַּגְּלוּת, וְאִין לָנוּ בֵּית-מִקְדָּשׁ,
גַּם עֲכָשׁוּ שְׂכִיחוֹת כָּל הַמְּצוּוֹת הֵלְלוּ, וְהִיכָן הֵן? אֲצֵל הָאָדָם בְּעִצְמוֹ!
כְּגוֹן: יֵשׁ לָנוּ עֵשִׂית הַמְּשָׁפָן, עֵשִׂית הַמִּקְדָּשׁ (שְׁמוֹת כה, ח): "וְעֵשׂוּ לִי
מִקְדָּשׁ וְשְׂכִנְתִּי בְּתוֹכָם", וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְדַרְשׁ אֲגָדָה, וְעִין
בְּאֶלְשֵׁיף הַקְּדוֹשׁ עַל הַפְּסוּק; וּבִרְאֵשִׁית חֲכָמָה, שֶׁעַר הָאֲהָבָה ו'): בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד
וְאֶחָד, שְׂכָל אֶחָד יִרְאֵה לְקַדֵּשׁ אֶת עִצְמוֹ, עַד שֶׁתִּשְׂרָה בּוֹ הַשְּׂכִינָה.

בְּנֵי הַיְקָרִים! עוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתְּנוּ עֲלִיּוֹת וַיְרִידוֹת,
 יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, וְאֶסוּר לְהִטְעוֹת אֶת עַצְמֵנוּ כָּלָל, כָּל אֶחָד וְאֶחָד
 יוֹדֵעַ בְּדַיּוֹק מָה עוֹבֵר עָלָיו, עִם כָּל זֹאת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה
 מְאֹד, שְׁנַעֲשֶׂה מִקְדָּשׁ בְּתוֹכְנוּ: "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם" —
 בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד, זֶה נֶאֱמַר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפִרְטִיּוֹת. עַל
 אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה כְּשִׁזּוּכִים לְבָנוֹת בֵּית, כְּשֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר
 וּמְתַחַתֵּינִם, אֲזַי נִקְרְאוּ 'אָדָם הַשָּׁלֵם' [כִּי לִפְנֵי כֵן אָדָם נִקְרָא פְּלֶג
 גּוֹף — חֲצִי גּוֹף, וְרוּאִים אֶת הַהִפְרָשׁ בֵּין קֹדֶם הַחֲתָנָה לְבֵין אַחַר
 הַחֲתָנָה].

וְהִנֵּה עוֹזֵר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁמִסְרָתִי נִפְשִׁי בְּעַבּוּרְכֶם,
 וְהַקְמַתְּם כָּלְכֶם בְּתִים, וְאַתֶּם רוּאִים הַהֶבְדֵּל בֵּין עַכְשָׁו לְבֵין קֹדֶם,
 וְזֶה עָלָה לִי בְּדָם, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִים, עֲלִבּוֹנוֹת
 וּבְזִיוּנוֹת וְשִׁפְיכוֹת דָּמִים, וְעַדִּין אֲנִי נִמְצָא בְּסַפְנָה גְדוּלָה, שְׁמַעְעֲלִילִים
 עָלַי עֲלִילַת דָּם, עֲלִילַת רֶשַׁע, עֲלִילַת שְׂוָא. אֲבָל עֲשִׂיתִי מְסִירוֹת נִפְשׁ,
 שְׁאִינְנִי יוֹדֵעַ אִם יֵשׁ אֶחָד בְּכָל כְּדוּר הָעוֹלָם, שֶׁהִיא עוֹשֶׂה כְּזֹאת.
 אֲבָל אֲצָלִי אַתֶּם כְּדֹגְמַת יְלָדִי. וְאִימְתִי תְּבִינוּ אֶת זֹאת הֵיטֵב? רַק
 כְּשֶׁאַתֶּם תִּצְטָרְכוּ לְחַתֵּן אֶת יְלָדֵיכֶם. עַד אֲזַי אֲנִי מִבְּטִיחְכֶם, שְׁלֹא
 תְּבִינוּ אוֹתִי כָּלָל, וְאַף שֶׁזֶה מוֹזֵר לָכֶם, אֲף עַד שְׁלֹא יִגִּיעַ הַזְּמַן
 שְׁאַתֶּם תִּחַתְּנוּ אֶת יְלָדֵיכֶם, שְׁתַּעֲבְרוּ אֲזַי אֶת הַקְּשָׁיִים שֶׁכָּל אָדָם עוֹבֵר
 בְּהִגִּיעַ יְלָדוֹ לְפָרְקֶם, רַק אֲזַי תְּבִינוּ אֶת הַמְּסִירוֹת נִפְשׁ שְׁלִי, וְקֹדֶם
 לָכֵן אֲדַרְבֶּה, עוֹד יִהְיוּ לָכֶם קְשָׁיוֹת וְסַפְקוֹת עָלַי, וַיּוֹכְלוּ לַעֲשׂוֹת לָכֶם
 שְׁטִיפַת מַח כְּנִגְדִי. עִם כָּל זֹאת אֲנִי עֲשִׂיתִי אֶת שְׁלִי, מְסִרְתִּי נִפְשִׁי
 בְּעַבּוּרְכֶם, שְׁהַקְמַתְּם בְּתִים.

וְעַתָּה עֲלִיכֶם לְרֹאוֹת, שִׁיְהִיָּה בֵּיתְכֶם בֵּית לְהִשְׁרֹאת הַשְּׁכִינָה,
 "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם". חֲכַמֵּינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (סוֹטָה
 יז.): אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ — שְׁכִינָה בֵּינֵיהֶם. מַהִי שְׁכִינָה? הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא הַשְּׁכִינַת אֱלֹקֵינוּ יְתַבְרַךְ בֵּינֵינוּ. אֲצָל אִישׁ יֵשׁ י', וְאֲצָל אִשָּׁה ה',
 וּבְיַחַד זֶה י"ה — שֵׁם הַנְּי"ה בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ. הָאִישׁ נִקְרָא
 בְּלִשׁוֹן קְבֻלָּה ו', וְהָאִשָּׁה ה', וּבְיַחַד זֶה י'הו"ה, אֲבָל אִם, חַס
 וְשְׁלוֹם, מוֹצִיאִים אֶת שֵׁם ה', אֲזַי נַעֲשֶׂה צְרוּף אֵשׁ וְאֵשׁ.

עליכם לזכור מה שלמדתי אתכם שנים על גבי שנים, ואחזור על זה שוב. בבית צריכים להיות ותרגינים, אם פן רוצים ואם לא רוצים. ואם אדם איננו ותרגן, מזה יוצאות אחר-כך הרבה אי נעימיות. חכמינו הקדושים אומרים (תנא דבי אליהו זוטא, פרק ד'; ועין דרך ארץ זוטא, פרק ד'): הוי עלוב וענו לכל אדם, ולאנשי ביתך יותר מכל אדם. זאת אומרת כדאי בכלל להיות ותרגן, ולא להתקוטט עם אף אחד, ובפרט בתוך ביתו, יהיה תמיד סובל וארך אפים, ולא רצה להיות צודק, אלא חכם ושותק.

ובחיים בכלל, צריך לידע שהחיים אינם קלים, עובר על כל אחד מה שעובר, ולכן אם רואים אדם קשה, צריכים לוותר, כדגמת אדם ההולך ברחוב, ולפתע בא למולו כלב מאים, מה יעשה? אדם שפוי בדעתו יחצה את הכביש לעבר השני, כי אינו רוצה להתעסק עם כלב. חכמינו הקדושים אומרים (יבמות קיב:): אין אדם דר עם נחש בכפיפה אחת; רואים נחש — בורחים מהרה. ולכן תמיד כשרואים אדם קשוח וזעף, שאין יכולים להסתדר עמו, הטוב ביותר — לחצות לצד השני, ולא לבוא במגע עמו. חכמינו הקדושים אומרים (אבות א, יב): הוי מתלמידיו של אהרן, אוהב שלום ורודף שלום; אוהב שלום הינו שצריך לאהב את השלום, כי לא מצא הקדוש-ברוך-הוא פלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום (צקצין פרק ג'). ולכן צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם לאהב את השלום. ורודף שלום — מה זאת? אלא לפעמים כשרואים אדם קשה מאד שנטפל אליך, ורוצה להפילך בפח, העצה כנגדו — ורודף שלום, לברח מהשלום הזה, הינו לנוס מלהשלים עמו, ולא יהיה לך שיג ושיח עמו, וכך נצלים ממנו.

אוהב את הבריות ומקרבן לתורה, מתי יודעים שפלוגי באמת אוהב את כלם? כשמקרבן לתורה, ומדבר רק מהתורה הקדושה. חכמינו הקדושים אומרים (אבות ו'): לפי, שבשעת פטירתו של אדם אין מליין לו לא כסף ולא זהב, ולא אבנים טובות ומרגליות, אלא תורה ומעשים טובים בלבד; ולכן אימתי יודעים שפלוגי אוהב הבריות? כשהוא מעוררם יומם ולילה לברח אל התורה. ומדוע?

כי רבנו ו"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א'), שְׁהֵיִצֵר הָרַע מִלְּבִישׁ עֲצָמוֹ בְּמַצּוֹת, וְאֵי אֶפְשֶׁר לְשַׁבְּרוֹ אֶלָּא עַל-יְדֵי מַקַּל, וּמַהוּ? הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁאֲרָפָה ו', וְרַחֲבָה ו' — צוּרַת מַקַּל, וְהִנֵּה יֵשׁ לוֹמֵר, שְׁהוּ מְרַמֶּזֶת עַל שֵׁשֶׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה. כְּשֶׁאָדָם לומד תּוֹרָה, הוּא שׁוֹכֵר אֶת הַיִּצָּר הָרַע, אֲשֶׁר מִתְּלַבֵּשׁ בְּמַצּוֹת, כִּי בָּא וְאוֹמֵר לְאָדָם: בּוֹא עֲשֵׂה עִכְשָׁו מִצְוָה, וְכִיצַד יוֹדְעִים אִם מִצְוָה הִיא זֶה אוֹ עֵבְרָה? אִם לומדים תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי כְּשֶׁאֵין לומדים תּוֹרָה, יְכוּלִים לטעות מְאֹד, עַל-יְדֵי כָּל מִינֵי שְׁקִנְיָנִים צְבוּעִים וְרַמָּאִים, שְׁעוֹבָדִים עַל בְּנֵי-אָדָם, וְלִבְסוּף עוֹבֵר יוֹם אַחַר יוֹם, שְׁבוּעַ וְחֻדְשׁ וְשָׁנָה, וּמֵאוּמָה אֵין בִּידְיָנוּ, לֹא לְמַדְנוּ 'שְׁנַיִם מְקַרָּא וְאַחַד תַּרְגוּמֵי', לֹא לְמַדְנוּ אֶפְלוּ פֶּרֶק אֶחָד מִשְׁנִיּוֹת, דָּף גְּמָרָא, פֶּרֶק הַלְכָהּ, וְכָךְ חָלְפוּ עֲבָרוּ חֲדָשִׁים, וְלֹא הִרוֹחֲנוּ כְּלוּם בְּרוּחָנִיּוֹת, סִימָן שְׁטַעֲיָנוּ אַחַר אֵיזָה רִיק וּפְחוּז.

ולכן הֵבֵה נִרְאָה מָה הָיָה בְּתוֹךְ הַמִּשְׁכָּן, בְּתוֹךְ בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ? הָאָרוֹן — שְׁשֵׁם הָיוּ לוֹחֹת הַבְּרִית, וְעַל הַלוֹחֹת הָיְתָה הַכַּפֶּרֶת, וְעַלֵיהֶם שְׁנֵי הַכְּרוּבִים, וּמִבֵּין שְׁנֵיהֶם דִּבֵּר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. לָמָּה הָאָרוֹן הָיָה לִפְנֵי וְלַפְּנָיִם, אֲשֶׁר שָׁם לֹא יְכוּל אִף אֶחָד לְהַכְנִס רַק הַכֹּהֵן גָּדוֹל? כִּי אֵין עוֹד דִּבֵּר צְנוּעַ כְּמוֹ הַתּוֹרָה, אָדָם צָרִיךְ לְלַמַּד הַרְבֵּה תּוֹרָה, וְאִף אֶחָד שְׁלֹא יַדַע מִזֶּה.

ועל זֶה הָיְתָה הַכַּפֶּרֶת, וְעַלֵיהֶם הַכְּרוּבִים, שְׁמִשָּׁם יֵצֵא רוּחַ-הַקְּדוֹשׁ, אִם אֶחָד יִסְפֹּר לָכֶם — פְּלוּנִי אֶלְמוּנִי יֵשׁ לוֹ רוּחַ-הַקְּדוֹשׁ, נְבוּאָה, אֲשֶׁר בָּזָה עוֹבָדִים הַיּוֹם הַרְבֵּה עַל בְּנֵי-אָדָם, כִּי חֲכַמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (אָבוֹת ב, ה): לֹא עִם הָאָרֶץ חֲסִיד, מִי שְׁלֹא לָמַד — יְכוּלִים לְמַכֵּר לוֹ כָּל מִינֵי סְפוּרִים, וְהוּא קוֹנֵה אֶת זֹאת. כִּי הַיִּצָּר הָרַע מִפְּחַד מְאֹד מְדַבֵּר אֶחָד — מִתּוֹרָה. כִּי יוֹדַע שְׁפָרְגַע שִׁילְמַד אָדָם תּוֹרָה, יִרְאֶה וַיַּדַע וַיִּבִּין — מָה אִתָּה עוֹבֵד עָלֵי, מִי אִתָּה בְּכָלֵל, הָרִי עֲשִׂיתָ כָּל עֲבָרוֹת שְׁבַעְעוֹלָם, וְלִפְתַּע גַּעֲשִׂיתָ בְּעַל רוּחַ-הַקְּדוֹשׁ?! אָבֵל בְּנֵי-אָדָם אֵינָם יוֹדְעִים מִזֶּה, כִּי הַיִּצָּר הָרַע מִתְּלַבֵּשׁ בְּמַצּוֹת, הֵינּוּ שְׁיִתָּן לְאָדָם לַעֲשׂוֹת הַכֹּל, הַעֲקָר שְׁלֹא יִלְמַד תּוֹרָה, כִּי בְּרַגַע שִׁילְמַד תּוֹרָה, יִפְתַּח לוֹ הָרֵאשׁ וְהִדְעַת.

אם אדם לומד הרבה חמש ורש"י ובקי בזה, לומד ששה סדרי משנה, לומד בבבלי, ירושלמי, תוספתא, לומד כל המדרשים, זהר ותקונים, אותו אין יכולים להטעות, ולומר לו: פלוני בעל רוח-הקדש וכו', אבל בור ועם הארץ, שלא שנה ולא קרא, עליו יכולים לעבד, שפלוני צדיק או בעל נבואה, כשהוא סתם ריק ופוחז. כי אם זה אינו קשור אל התורה, תדעו שהכל שקר וכזב. ודבר זה דברתי עמכם כבר פעמים אין מספר, וזכרו את הדברים היטב: מי שלומד תורה, אין יכולים לעבד עליו, אבל מי שרחוק מתורה, הוא מאד מתפעל מדברים כאלו, ולכן המון-עם מאד נמשכים אחר ארועים יפים, אחר תפאורה מושכת, אחר כל מיני דברים חיצוניים, כי לא למדו תורה, ואינם לומדים תורה, ולכן זה מושף אותם מאד. אבל מי שלומד תורה: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, הלכות ואגדות, בריתות ותוספתות, אותו אין יכולים להטעות.

כמו-כן בענין רבנו ז"ל, מי שאינו לומד ספרי רבנו ז"ל: "לקוטי-מוהר"ן", "ספורי-מעשיות", "ספר-המדות" וכו', שלא יספר ספורים שהוא ברסלבר חסיד, ולא יאמר: רבנו ז"ל אמר, והיכן אמר? איננו יודע. ולכן כשאני מדבר דבור מרבנו ז"ל, אני אומר היכן זה מובא בספרי רבנו ז"ל. ולא כמו חדשים מקרוב באו, שאומרים וחושבים: אנחנו נמצאים בדרך היהדות הצרופה, דרך רבנו הקדוש המסורה לנו מדור דור, אך באמת הם חולים במחלה שנקראת בעלי ריאתן, אומר רש"י: שרץ במחו, שהיא מחלה מדבקת. רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן מג): ההבל פה של רשע מסכן מאד, אף שלא דבר, רק הוציא הבל פה, כבר צריך לברח ממנו, כי עלול להטעות אתכם. ולכן לפני שאדם למד ספרי רבנו ז"ל, שלא יאמר בשם רבנו ז"ל: רבנו אמר וכו', היכן אמר? אינו יודע. כי לעתים אדם ממציא מעצמו, רחמנא לזלן.

ואם-כן אתם עכשו בונים משכן — ביתכם הפרטי, הרבה הרבה התחזקות אתם צריכים, והרבה תפלה שתצליחו בחנוך הילדים. עכשו אתם אינכם יכולים להבין את הדברים, כי ילדיכם

קטנים, אבל כשיגדלו ותעשו בר-מצוה, ואחר-כך תגיעו לפרק השדוכים עמהם, ותעברו הרבה צער גדול בנים, וכעיות בחנוף, אשר צריכים רחמים רבים להצליח עם הילדים, אז תתחילו להעריך מה שעשיתי בעבורכם.

חכמינו הקדושים אומרים: הוי עלוב וענו לכל אדם, ולאנשי ביתך יותר מכל אדם; צריכים לידע שפך הוא זה. אם יש אחד שהוא קשה בטבעו ותקיף, לא פדאי לילך עמו במלחמה, אלא לכופף את הראש ולהתחמק ממנו, ולא להגיע עמו בדין ודברים, שזה 'ורודף שלום', אם אתה רואה אדם קשה בטבעו — תרדף מהשלום, הינו תברח ממנו ואל תנסה להשלים עמו. ומאין יודעים אם פלוני הוא שייך לאמת, אולי סתם אומר דרשות יפות, והוא נאה דורש, אף אינו נאה מקים? אלא אם הוא מקרכן לתורה, אם פל מגמתו לקרב את האדם אליו יתברך, על-ידי תורה ותפלה ומעשים טובים, אם זוכים על ידו ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, פרקי משניות, דף גמרא, הלכה ומדרש וכו', סימן שהוא איש אמת. ובודאי היצר הרע מפחד מאד מאדם כזה, כי היצר הרע מפחד מאד ממי שלומד תורה, ויתן לאדם להתעסק בכל מצוות שבעולם, העקר שלא ילמד, כי התורה שוברת את הרע שבאדם, כמובא בדברי רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן יט): אפלו אלו אותן האנשים שנפלו בשאול תחתית אם יעשו לעצמם חק ללמד כן וכן, התורה תוציאם מהשאול שנפלו בו.

בני היקרים! הנה אתם בונים את ביתכם הפרטי, זאת עליכם לידע, בבית צריכים להיות ותרון, ואז תזכו לחיים נפלאים ביותר, חיי נעם ושלום. אל תלכו ראש בראש, תנו לה להיות צודקת, ואל תנסו לנצח, וכך תחיו חיי אשר וענג. שמעו היטב היטב לאשר אני מדבר עמכם, וזכרו את דברי אלה היטב. העקר הוא ותרגנות, צריך לכבד וליקר את האשה, ולא להיות קשות כלפיה. הנה מתחננים זוגות לאין ספור, ושליש מהם לצערנו מתגרשים, איך יתכן? כי לא קבלו הקדמות נכונות. ברוך השם, אני מלמד אתכם איך תשמרו על שלום ביתכם, שיהיה הבית בנוי על יסודות איתנים.

במשפּן הָיָה מִנַּח הָאָרוֹן וּבְתוֹכוֹ הַלְוִיחֹת, לְלַמֵּד אֶת הָאָדָם שֶׁהִיִּסוּד בְּבֵית צָרִיף לְהִיּוֹת תּוֹרָה, לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מִקְרָא — שְׁנַיִם מִקְרָא וְאַחַד תְּרַגּוּם עִם פְּרוּשׁ רַש"י, ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, גְּמָרָא — כַּמָּה דְּפִים גְּמָרָא, הֶלְכָה — רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחָן עָרוּף וְכוּ'. וְאַחֲרֵי־כֵן יִשְׁנֶה הַפְּרָכָת שְׁלֵא יִרְאוּ אֶת הָאָרוֹן וְהַלְוִיחֹת, לְלַמֵּד אֶת הָאָדָם, שְׁלֵא צָרִיכִים לְהַתְּפָאֵר בַּתּוֹרָה שֶׁלָּמַד, אֲלֵא לְהִסְתִּיר וּלְהִצְנִיעַ אֶת גְּדֻלָּתוֹ. הַפְּרָכָת מְבַדִּילָה בֵּין הַקֹּדֶשׁ לְקֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים, אֲנִי לוֹמֵד תּוֹרָה לְשֵׁם אֵל עוֹלָם, אִף שֶׁכֹּלֵם שׁוֹחֲקִים מִמֶּנִּי, וְאוֹמְרִים — זֶה לֹא נִקְרָא לְמוֹד רַק בְּגִרְסָה וְכוּ', אִף אֲנִי לוֹמֵד בְּשִׁבִּיל הַבְּרִיּוֹת אֲלֵא בְּשִׁבִּיל הַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ הוּא.

וְאַחֲרֵי־כֵן יֵשׁ לָנוּ מִנּוּרָה שְׁאֵלוֹ הַשְּׂבָעָה גְּרוּת: עֵינַיִם, אָזְנַיִם, פֶּה וְאָף, שְׁצָרִיכִים לְקֹדֶשׁ בְּמָאד מְאֹד. וְאַחֲרֵי־כֵן יֵשׁ לָנוּ אֶת מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת — מִזְבַּח הַזֹּהֵב. וְכֵן עַל עֲגִין הַקְּטֹרֶת, רַבְּנוּ ז"ל מְבִיא (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"ד) אֶת הַפְּסוּק (מִשְׁלֵי כו, ט): "קְטֹרֶת יִשְׂמַח לָב"; כִּי הַקְּלָפוֹת הֵן בְּחִינַת עֲצָבוֹת, וּכְשֶׁהַשְּׂכִינָה יוֹצֵאת מִן הַגְּלוּת, כְּתִיב: "כִּי בְּשִׂמְחָה תִצְאוּ", וְכִיּוֹן שֶׁעַל-יְדֵי הַקְּטֹרֶת מַעֲלִין מִהַקְּלָפוֹת חִיּוּתָם, עַל-כֵּן כְּתִיב בָּהֶם: קְטֹרֶת יִשְׂמַח לָב. וְשִׂמְחָה זֹה הִיא בְּכַמָּה בְּחִינּוֹת — קֹדֶם צָרִיף לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה בְּעֲצָמוֹ, וּלְשִׂמְחָה אֶת אִשְׁתּוֹ, וְכֵן לְשִׂמְחָה אַחֲרֵיהֶם.

וּבֵין הַמִּזְבְּחֵי לְמִנּוּרָה נִמְצָא הַשְּׁלֶחָן, שְׁצָרִיכִים לְהַקְפִּיד בְּבֵית עַל כְּשׁוֹת הַמְּאָכְלִים, וּלְהַזְהֵר בְּזֶה מְאֹד, וּבַפְּרָט הַבָּשׂוֹר, לְאָכַל רַק מִהַכָּשֶׁר שֶׁל בְּתִי-דִין הַיְדוּעִים לִירְאִים וּשְׁלָמִים. וְעַל זֶה מְרַמֵּז הַשְּׁלֶחָן, שְׁצָרִיכִים לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד מֵהַ מְאָכְלִים. כִּי אִם הֵיִלְדִים אוֹכְלִים מְאָכְלִים שְׂאִינָם כְּשֵׁרִים עַל טְהוּרַת הַקֹּדֶשׁ, עֲלוּלִים לְהִדְרֹדֵר בִּירְאַת שָׁמַיִם, חַס וְשָׁלוֹם.

אַחֲרֵי־כֵן יֵשׁ לָנוּ בַּחוּץ מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת, אֲשֶׁר תּוֹקֵד עַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה, שְׁנֵה לָבוֹ שֶׁל אָדָם שְׂיַבְעֵר תָּמִיד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ הוּא. וּלְפָנֵי-כֵן מִנַּח הַכִּיּוֹר, לְרַחֵץ עֲצָמוֹ וּלְטַהֵר עֲצָמוֹ, וְהִגָּה יֵשׁ לָנוּ מִשְׁפָּן שְׁלָם: "וְעָשׂוֹ לִי מִשְׁפָּן וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכָם".

נמָצָא, שְׁשֵׁתֵי פְרָשִׁיּוֹת אֵלוּ מְדַבְּרוֹת גַּם אֵלֵינוּ בְּדוֹר שֶׁל עֲקֻבְתָּא דְּמִשְׁיחָא, אַף שְׁמִדְּבָרוֹת מִבֵּית־הַמְּקֻדָּשׁ, אֲבָל זֶה קָשׁוֹר גַּם אֵלֵינוּ.

ומה הם בגדי הַפֶּהָן? אָדָם צָרִיךְ לִילֵךְ אַרְבָּעָה בְּגָדִים לְבָנִים בְּשֶׁבֶת: כֹּפֶה לְבָנָה, מְכַנְסִים לְבָנִים, מַעִיל לְבָן, וְגֹאֲרֻטֵל לְבָן, בְּרַחְבֵי הָאָרֶץ אֵין יְכוּלִים לְקַיֵּם אֶת זֹאת, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לִהְיוֹת יוֹצֵא דִפְּן, אֲבָל כָּאֵן בִּיבְנֵאֵל יְכוּלִים לְקַיֵּם זֹאת. מִמֵּי יֵשׁ לָנוּ לְהִתְבַּיֵּשׁ פּה? ! וְלָכֵן כָּאֵן בִּיבְנֵאֵל יְכוּלִים לִילֵךְ בְּבְגָדִים לְבָנִים בְּשֶׁבֶת. וְלָכֵן אֲנִי מֵאֲד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם, אֵל תְּזַלְזְלוּ בְּזֵה. וּבִפְרָט לְלֶכֶת בְּבְגַד חֲסִידִי, בְּרוּךְ הַשֵּׁם כֹּל הָאֲבָרְכִים אֲצִלְנוּ הוֹלְכִים בְּשִׁטְרֵימֵל וְגִרְבִּים לְבָנוֹת, וְלָמָּה שְׂנֵהִיָּה מְשֻׁנִּים מֵאַחֲרִים?! הַבְּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע וְתִלְמִידָיו הִלְכוּ עִם הַלְבוּשׁ הַחֲסִידִי הַזֶּה. רַבְּנוּ ז"ל עִם הַתְּלַמִּידִים הִלְכוּ עִם הַלְבוּשׁ הַזֶּה וְכוּ', וְלָמָּה לֹא גִלְךָ בְּעַקְבוֹתָיו, לָמָּה שִׁיפִּירוּ עֲלֵיכֶם, שְׂאֵתֶם מִשְׁפָּחוֹת שְׁחִזְרֹתֶם בְּתִשׁוּבָה, אֶלָּא אֲדַרְבֵּה, הַיְלָדִים שְׁלָכֶם יִדְעוּ שְׂאֲבֵיהֶם חֲסִיד וְהוֹלֵךְ בְּלְבוּשׁ חֲסִידִי. וּמֵי שְׂבָא מִבְּחוּץ מִתְּפַעֵל מֵאֲד מְקַהֵלָה כְּזוֹ שֶׁל חֲסִידִים, וְלָכֵן לָמָּה לֹא נִמְשִׁיךְ כֹּה? !

נמָצָא, שְׁכָל כְּלֵי בֵּית־הַמְּקֻדָּשׁ, וְכֹל בְּגָדֵי הַפֶּהָן נִמְצְאִים גַּם הַיּוֹם אֲצִלְנוּ. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קכז), שְׂאָדָם צָרִיךְ לְשָׁמֵר שְׁבְגָדָיו לֹא יִהְיוּ קְרוּעִים. וְאִם הֵם קְרוּעִים, חַס וְשָׁלוֹם, הוּא מוֹרִיד מַעְצָמוֹ אֶת מְלֶאכֵי הַשְּׂמִירָה הַשּׁוֹמְרִים אוֹתוֹ.

וְהִנֵּה, בְּנֵי הַיְקָרִים! בְּאֵתִי לְהַזְכִּירְכֶם מַה לְּמַדְתֶּם אֲצִלֵי בְּהִיוֹתְכֶם בַּחוּרִים. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְסַפְּרִים (שֶׁבֶת פב.), שְׂרַב הוֹנָא אָמַר לְרַבָּה בְּנוֹ: מַדּוּעַ אֵינְךָ רָגִיל לְשֶׁבֶת כְּתַלְמִיד לְפָנָי רַב חֲסִדָּא שְׁשִׁמוּעוֹתָיו מְחַדְדוֹת? אָמַר לוֹ רַבָּה לְרַב הוֹנָא: בְּשֶׁבִיל מָה אֵלֶיךָ אֲצִלוּ, שְׂפֹאֲשֶׁר אֲנִי הוֹלֵךְ אֲצִלוּ, הוּא מוֹשִׁיב אוֹתִי לְפָנָיו, וּמְשׁוֹחַח בְּדַבְּרֵי חֲנָם שְׂאֵינִם תּוֹרָה! (לְדַגְמָא סַפֵּר לְאֲבִיו עַל כֹּפֶה הַנְּהַגוֹת שְׁלַמְדוֹ בְּעֵינָיו בֵּית הַכֶּסֶא). אָמַר לוֹ רַב הוֹנָא לְבָנוּ: הוּא עָסִיק בְּחַיֵּי דְבַרְיָתָא וְאֵת אִמְרַת בְּמַלִּי דְּעִלְמָא — כֹּל שְׂפָן זֵיל לְגַבִּיָּה (הוּא, רַב חֲסִדָּא, עוֹסֵק בְּדַבְּרִים הַנוֹגְעִים לְעֵצָם חַיֵּי הַבְּרִיּוֹת, וְאֵתָה אוֹמֵר שֶׁהוּא עוֹסֵק בְּדַבְּרֵי חֲנָם, אִם הוּא עוֹסֵק בְּדַבְּרִים חֲשׁוּבִים כְּאֵלוֹ, עַל

אַחַת בְּמָה וּבְמָה שָׂרְאוּי שְׁתַּלְּךָ לְלַמֵּד אָצְלוּ). וְכֵן אָנִי אוֹמֵר לָכֶם:
אָנִי מְלַמֵּד אֶתְכֶם דְּבָרִים שֶׁל חַיֵּי הַיּוֹם יוֹם, וּמִתִּי תְּבִינּוּ אֶת זֹאת?!
הֲלֹא כְּשִׁילְדְכֶם יִגְדְּלוּ, אִם לֹא תִצְיָתוּ אוֹתִי, כְּשִׁתְּגִיעוּ לְחַתֵּן אוֹתְכֶם,
תֹּאכְלוּ חֶצֶץ, חֶס וְשָׁלוֹם, חֶס וְשָׁלוֹם.

כְּלָכֶם יוֹדְעִים אֵיזוֹ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ הִיְתָה לִי כְּשִׁלְמַדְתֶּם אָצְלִי, וְאִף
שָׁעַכְשׁוּ אֵינְכֶם יוֹדְעִים לְהַעֲרִיף אֶת זֹאת, אִף עוֹד יָבוֹא יוֹם וְתִרְאוּ,
שְׁכַל אֲשֶׁר רְאִיתֶם וּלְמַדְתֶּם אָצְלִי, הִיְהִי לָכֶם לְעוֹר רַב וּלְלַמּוֹד עֲצוּם,
וְתִתְחִילוּ לְהַעֲרִיף אֶת הָעֵמֶל שֶׁהִשְׁקַעְתִּי בְּכֶם, וְזֶהוּ שְׂאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל
(לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קפ"ו), שְׂאֲנָשִׁים הִתְמַיְמִים רוֹאִים מוֹפְתִים,
כִּי כְּשִׁמְסוּתוֹכֶם לִיד הַצְּדִיק, אֵינֶם רוֹאִים מְאוּמָה, אִף כְּשִׁחֲזוּרִים
לְבֵיתְכֶם, אֲזוּ הֵם רוֹאִים דְּבָרִים נִפְלְאִים מְאֹד. וְאוֹמְרִים: "אוּ, עֲכָשׁוּ
אָנִי מִבֵּין אֶת הַרְבִּי, אוּ פֹה הוּא דְּבַר עֲמִי, וְהִתְנַהֵג עֲמִי כִּף וְכִף, כִּף
צָרִיף לְהִתְנַהֵג".

בְּיָדָי יֵשׁ הַרְבֵּה קְשִׁוֹת וּסְפָקוֹת, אֲבָל לְכָל הַפְּחוֹת תְּאֲמִינוּ לִי
מִהַגְלוֹי עַל הַסְּתוּם, אִם מִהַגְלוֹי רְאִיתֶם טוֹבוֹת שְׁקִבְלֶתֶם אָצְלִי,
שְׁסַכְנִתִּי אֶת עֲצָמִי בְּעַבּוּרְכֶם, עַד שֶׁהִסְמִי"ף-מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי
פְּעֻלוֹת שְׁפִעוּלָם לְהַכְנִיסֵנִי בְּבֵית-סֵהָר, הִיְהִי לֹא תִהְיֶה, זֶה מִהַגְלוֹי,
שִׁישׁ לָכֶם אִשָּׁה וְיִלְדִים, אֲזִי תְּבִינּוּ, שְׁגַם מִהַסְּתוּם יֵשׁ לִי כְּנֹנָה, שְׁלֹא
רַק עֲכָשׁוּ, אֲלֹא גַם יִלְדִיכֶם כְּשִׁתְּגִיעוּ לְבַר-מִצְוָה וְיִגְדְּלוּ יוֹתֵר, יִהְיֶה
לָכֶם קֵל יוֹתֵר לְחַתֵּן אוֹתְכֶם, וְזֶה רַק אִם תִּחְזִיקוּ עֲצָמְכֶם בְּיַחַד,
וְתִתְחַזְּקוּ בְּאַמוּנַת חַכְמִים, אֲזוּ תִנְכַחוּ בְּצַדִּיקִי.

לְזֹאת, בְּנֵי הַיִּקְרִים! כָּל מָה שְׁדַּבַּרְתִּי עִמְכֶם, רְאוּ לְהַכְנִים עִמְכֶם
בְּלַבְכֶם, וְאֵל תִּשְׁכַּחוּ הַטוֹב שֶׁעָשִׂיתִי לָכֶם, וְאֵל תִּשְׁכַּחוּ לְהַזְכִּיר אוֹתִי
בְּתַפְלוּתֵיכֶם, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, הָאָדָם הַזֶּה
עָשָׂה לִי הַרְבֵּה טוֹבוֹת, אָנָּה הוֹשִׁיעָה נָא לוֹ מִצָּרוֹתָיו".

אֲבָל זֹאת הִהְכַרְח לֹוֹמֵר לָכֶם, מִי שְׁמַתְחִיל אִתִּי, יִשְׁלַם אַחֲר־כִּף
מִחִיר כְּבֵד מְאֹד, וְיִקְבַּל אַחֲר־כִּף עֲנֵשׁ קָשָׁה מְאֹד. כִּי אָנִי לֹא עָשִׂיתִי
לְאִף אֶחָד שׁוֹם דְּבַר רַע, אַדְרָבָה, רַק עוֹרְתִי, וְלָכֵן אִם אָדָם מִצִּיָּק

וּמַצְעֵר אוֹתִי, לֹא יֵצֵא נְקִי מִדִּין שְׁמִיָּא. חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (עֵין סוּטָה כ.): יֵשׁ זְכוּת תּוֹלָה לְיוֹם, יֵשׁ תּוֹלָה לְשָׁבוּעַ, לְחֹדֶשׁ, לְשָׁנָה וְכוּ', וְיֵשׁ זְכוּת תּוֹלָה לְשָׁנִים, אָבֵל לְבִסּוּף וְגַבִּי דְלִיָּה (ירושלמי תענית ב, א). וְהִנֵּה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, שְׁכַל-כֶּף חוֹתֵר תַּחְתִּי וּמְצִיק וּמְצַר לִי, וְעוֹשֶׂה לִי עוֹלוֹת, הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְבִסּוּף יִשְׁלַם לוֹ עֲנֹשׁ כְּבֹד מְאֹד. וַיִּתְקַיֵּם בּוֹ (תהלים ז, טז): "בוֹר כָּרָה וַיִּחְפְּרֶהוּ, וַיִּפֹּל בְּשַׁחַת יַפְעַל".

דִּבְרַתִּי עִמָּכֶם דְּבוּרִים מְפַנֵּימִיּוֹת לְכָבִי, וְכוֹנְנִי שְׁנַחְזִיק בְּיַחַד, וְאֲנִי מְקַנֶּה מְאֹד לְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּקָרוֹב מְאֹד אוֹכֵל לְבוֹא. וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם — הַחֲזִיקוּ עִצְמָכֶם בְּיַחַד, הִקְפִּידוּ עַל הַתְּאֻדוֹת הָאֲבָרְכִים, וְאֲבַקֵּשׁ אֶת כָּלֶם, רְאוּ לְהִשְׁתַּתֵּף בְּסַעְדָּה שְׁלִישִׁית, כָּל אֶחָד יִתֵּן מִשְׁהוּ, וְכֶף תּוֹכְלוּ לְהִתְאַסֵּף בְּצוּתָא בְּבֵית-הַכְּנָסֶת לְסַעְדָּה שְׁלִישִׁית, שְׁזָהוּ עֵת רַעְוָא דְרַעְוִין.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו יד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר הַצְּנוּה, ט' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרִדְפוּ אֵל ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ, אִיךָ שְׂאֵתָה מְחַזֵּק אֶת עִצְמְךָ.

רְאֵה לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוֹלָם, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. הֶעֱקַר רְאֵה לְחֹזֵר עַל הַשְּׁעוּר בִּישִׁיבָה פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר, וְזֶה יִהְיֶה לְךָ הַשְּׁעוּר בְּעִיוֹן. וּמִלְבַּד זֹאת תַּעֲשֶׂה לְעִצְמְךָ שְׁעוּר לְלַמּוּד מְשָׁנִיּוֹת, שְׂתַהֲיֶה בְּקִי בְּמִשְׁנִיּוֹת, וְכֵן בְּמִשְׁנֵה בְּרוּרָה, וְצָרִיכִים לְהִיּוֹת בְּקִי בְּהִלְכָּה.

אֲשֶׁר ט"ו טו – ט"ו טז בַּנַּחַל רַמְט

רְאֵה מַפְעֵם לַפְעֵם לְכַרַח אֶל מְקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם,
וּתְפַרֵשׁ אֶת כָּל שִׁיחַתְךָ אֵלָיו יְתַבְרַךְ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְךָ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרַכְךָ.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב, וְאֲזוּ אֶכְתֹּב לְךָ עוֹד.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו טו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּצוּהָ, ט' אָדָר ה'תשס"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי.

רְאֵה לְגִמֵּר אֶת הַשְּׂדוּף בְּכִי טוֹב, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַצְלִיחַ אֶת
דְּרַכְךָ, וְתִתְחַתֵּן עִמָּהּ, וְזֶה יָבִיא לְךָ גַּם פְּרִנְסָה בְּנִקְלָה.

נָא וְנָא לְבָדֵק אֶת הַתְּפִלִּין שְׁלֶךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ
תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלַּתִּי, שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְךָ,
שְׂתַצְלִיחַ אֶת דְּרַכְךָ.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו טז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּצוּהָ, ט' אָדָר ה'תשס"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָהּ.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְשִׁמּוֹר שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וְאֲזוּ הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ. וְתִדְעוּ כִּי

השבת היא זוגגן של ישראל (בראשית רבה, פרשה יא, סימן ח'), ועל-כן בשמירת שבת תזכיר למצא את בן זוגך.

אודות השדוף, טוב להתיעץ עם רב שמפיר אתכם. והיה טוב מאד שהרב יתענין במהות הבחור.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע את תפלתך שאני מבקש ומתפלל, שתזכיר למצא את בן זוגך מה שיותר מהר, ואל תהיי ברגנית.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ו יז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תצוה, ט' אדר ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אף ... שיהיו.

לנכון קבלתי את מכתבכם.

ראו לחזק את עצמכם לחיות ביחד באהבה, אחנה ורעות, ולברח מכל מיני מחלקת ונכוחים, כי בית שהוא מלא מחלקת ונכוחים — לבסוף נחרב, וחבל לכם מאוד להתקוטט, כי ימינו כצל עובר (תהלים קמד, ד), הנה אנחנו כאן, ועוד מעט נהיה שם, ועל-כן מה ולמה לכם לריב, מאחר שהקדוש-ברוך-הוא זוג אתכם ביחד, ראוי לבנות בית ביחד, שיהיה באהבה ואחנה, רעות ושלום, ואז תתברכו בכל הברכות הכתובות בתורה.

נא ונא ראוי לשמר שבת-קדש, אשר אין לכם עוד ברכה יותר גדולה משמירת שבת-קדש, וכן לשמר על טהרת המשפחה, אשר בזכות זה תזכו לילדים בריאים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ו יח.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּצוּהָ, ט' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי־נֹו הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָנוּ פְּעֻמִּים אֶת הַטְּשָׁעַק עַל סֵף מְאֵה דוֹלָר בַּעֲבוּר
הַדְּפֹסֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, יַעֲזוּר לָכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזִכּוֹת הַצְּדָקָה
הַזֹּאת — לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁתִּזְכּוּ לְהִתְבָּרֵךְ
בְּכָל הַבְּרָכוֹת הַכְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה, וְתַעֲלוּ תָמִיד מַעֲלָה מַעֲלָה, וְיִהְיֶה
לָכֶם חֵלֶק בְּזִכּוֹי הַרְּבִים, אֲשֶׁר חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (אָבוֹת ה', יח):
כָּל הַמְּזוּפָה אֶת הַרְּבִים — אֵין חֲטָא בָּא עַל יָדוֹ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזוּר לָכֶם עַכְשָׁו בִּימֵי הַשְּׂמִיחָה, שֶׁתִּהְיֶה
תָּמִיד שְׂמִיחָה בְּבֵיתְכֶם.

הַמְּאֵחַל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו יט.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּצוּהָ, ט' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵה לְצַמְצָם אֶת עֲצֻמְךָ מְאֹד מְאֹד, כִּי תִכְּף-וּמִיד כְּשֶׁרָצָה
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְתֵן אֶת הַתּוֹרָה לְעַם יִשְׂרָאֵל, צְוֶה לָהֶם שִׁישְׁמְרוּ
אֶת עֲצֻמָּם מְאֹד, פֶּן יִהְרָסוּ לְעֵלוֹת אֶל הָהָר, שִׁישׁ תֵּאָוֶה גְּדוּלָה לְאַדָּם
לְהַתְּלַהֵב יוֹתֵר מִדֵּי לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא נוֹפֵל
לְגַמְרִי. וְהִנֵּה רְאוּי לָךְ לְלַמֵּד עַכְשָׁו בַּתּוֹרָה בְּלִקּוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',
סִימָן ע"ב, וְלוֹמֵר עַל זֶה הַתְּפִלָּה מְלִקּוּטֵי-תְּפִלוֹת, וְשֵׁם תְּמַצָּא מְרַגּוּעַ

לִנְפֶשֶׁךָ, כִּי בְיֹתֵר אַתָּה צָרִיךְ לְלַמֵּד אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת, הַמְלַאָּה עֲצוֹת
נוֹרָאוֹת וְהַתְחַזְקוֹת אֵיךְ לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּתַמִּימוֹת וּבְפֶשֶׁטִימוֹת,
וּלְהִזָּהֵר מִהַיָּצֵר הָרָע וְהַדְּמִיוֹנוֹת וְהַרְבּוּי אֹר, כִּי רַבּוּי אֹר זֶהוּ גַם-כֵּן
יָצֵר הָרָע, כַּמּוֹכָא שָׁם בְּאַרְיִכוֹת.

רְאֵה לְהַתְחַתֵּן מֵה שְׂיֹתֵר מֵהָר, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הִקְפִיד עַל דְּבַר זֶה
מְאֹד מְאֹד, וְרָצָה שְׁבַחְוֹר, הַדְּבַר הָרֵאשׁוֹן — שְׂיִתְחַתֵּן, וְעַל-כֵּן רְאֵה
לֹא לְהִיּוֹת בְּרִיךְ, אֲלֵא אֶת הַשְּׂדוּף הָרֵאשׁוֹן שְׂיִצְיֵעוּ לָךְ תִּקְבַּל
וְתִתְחַתֵּן.

אֵין לָךְ מַה לְבֹא לְכָאן, וְאַנִּי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת
עוֹד מְעַט שָׁם.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו כ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר תְּצַנְהָ, ט' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע לָךְ, שְׁהָאֲבֵר הַכִּי קְדוּשׁ וְטָהוֹר שֶׁל הָאָדָם זֶה הַפֶּה, כִּי אִם
אָדָם זוֹכֵה לְשִׁמְרֵת הַדְּבוּר — זוֹכֵה לְהַכֵּל. וְכַמּוֹכָא מֵרַבֵּי חַיִּים
וַיְטַאֵל זִי"ע (עֵין בְּהַקְדָּמָה לְעֵץ חַיִּים), שְׁקַבֵּל מֵרַבּוּ הָאָרִיז"ל, עַל-פִּי
מֵאֲמָרָם ז"ל (אֲבוֹת פָּרָק ד'): 'סִיג לְחַכְמָה שְׂתִיקָה', אֵין לָךְ טוֹב
לְהַשְׁגֵּת הַחֲכָמָה (הַיְנוּ חֲכָמַת הַקְּבֵלָה וְלִטִּיל בְּעוֹלָמוֹת וְכו'), כְּמוֹ
לְשַׁמֵּר אֶת דְּבוּרוֹ, וְזֶה הָאֲבֵר שְׁהָאָדָם מְקַלְקֵל בְּיֹתֵר, עַל-יְדֵי דְבוּרִים
אֲסוּרִים: לְשׁוֹן הָרָע, רְכִילוֹת, לִיצְנוּת, נְבוּל פֶּה וְכו', וְכַשְׂאֲבֵר
זֶה מְקַלְקֵל, אֲזִי פּוֹגֵם בְּבְרִיתוֹ, כַּמּוֹכָא בְּסִפְרֵי הַיְצִירָה: בְּרִית הַלְשׁוֹן
מְכוּן נֶגֶד בְּרִית הַמַּעוֹר; וְכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהָר"ן, חֶלֶק א', סִמָּן
יט), שְׁעַל-יְדֵי לְשׁוֹן-הַקֶּדֶשׁ, שְׁמַקְדֵּשׁ אֶת לְשׁוֹנוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֵה
לְקַדְּשֵׁת הַבְּרִית, וְכַשְׂאֲדָם נוֹטֵר אֶת הַבְּרִית, זוֹכֵה לְמַדַּת הַמַּלְכוּת,

שֶׁתֵּאִיר בּוֹ הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, עַד רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ, וּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל"א), אֲשֶׁר בְּרִית וְאֱמוּנָה תְלוּיֹת זוּ בְזוּ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים פֶּט, כ"ט): "וּבְרִיתִי נֶאֱמַנְתָּ לּוֹ", וְכֵן שָׂאָר הָאֵיבָרִים מִתְקַדְּשִׁים אִם הוּא חֲזַק בְּשִׁמְרֵת הַדְּבוּר, וּמְדַבֵּר רַק עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, עַד שֶׁאֶפְלוּ כְּשֶׁמְדַבֵּר עִם הַזּוּלָת הוּא מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה', וּבְנֵעַם אֱלִימֶלֶךְ פְּרָשַׁת וַיִּשְׁלַח); כִּי עַל-יְדֵי הַדְּבָקוּת בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאִינוּ רוֹאֶה לְפָנָי מְרָאָה עֵינָיו רַק אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, כְּבִיכּוֹל, אֲזִי כָּבֵר לֹא אֶכְפֹּת לוֹ אִם מְדַבֵּר עִם בֶּן אָדָם אוֹ מְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָל מֵה שֶׁמְדַבֵּר עִם בְּנֵי אָדָם הוּא מְדַבֵּר אֲזַ עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְשׁוֹפֵף לְכָבוֹ עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלִכֵּן הַדְּבוּר זֶהוּ הָאֵבֶר הַכִּי נֶחֱוֶץ לְאָדָם, כִּי כְּשֶׁשׁוֹמֵר עֲצֻמוֹ מִדְּבוּרִים אֲסוּרִים וְדְבוּרִים שֶׁל מֵה בְּכָף, עַל-יְדֵי-זֶה כָּבֵר נִטְהָר מִכָּל רַע, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיִּקְדֵּשׁ אֶת דְּבוּרוֹ, וְתִמִּיד רַק יְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּתַמִּימוּת וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה, וּמְכַל שֶׁכֵּן כְּשֶׁגַּם יוֹרִיד דְּמַעוֹת בְּעֵת שֶׁמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

בְּעֵינֵי פְדִיּוֹן הַבֶּן, שְׂאוּמְרִים הָעוֹלָם, שְׂזָה כְּמוֹ שֶׁמְתַעֲנֶה פ"ד תַּעֲנִיּוֹת, וְזֶה תִּקּוּן הַבְּרִית וְכוּ', הַנּוֹחַ לְיִשְׂרָאֵל אֵף שְׂאִינָם נְבִיאִים, אֲבָל בְּנֵי נְבִיאִים הֵם, וּמִנְהַג יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה, וְאֵף שְׂאִין יְדוּעַ לְזֶה מְקוֹר, עִם כָּל זֹאת אִם זֶה כָּל-כָּף מְפָרֵס וּמְקַבֵּל בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הָרִי זֶה דְּבָר גְּדוֹל לְלַכֵּת לְפְדִיּוֹן הַבֶּן.

עִם יִשְׂרָאֵל נִקְרְאִים בְּכוֹר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת ד, כ"ב): "בְּנֵי בְּכֹרֵי יִשְׂרָאֵל", וְכְמוֹ שֶׁפּוֹדִין אֶת הַבְּכוֹר, רְאוּי לָנוּ לְבַקֵּשׁ אֲזַ, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּבֵר יִפְדֶּה אֶת כָּלֵל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם בְּכוֹרִים, מִהַגְלוֹת הַמֶּרֶה וְהַנְּמַהֲרֵת שְׂאֲנַחְנוּ מִנְּחִים שָׁם, וְרְאוּי לְכַפּוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם עַל רַחֲוִקְנוּ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ. וְהַעֲקָר שֶׁלֹּא נִטְעָה אֶת עֲצֻמְנוּ כְּאִלוֹ אֲנַחְנוּ כְּבֹר קְרוֹבִים אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ.

מֵה אִמֵּר לָךְ! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לֹא לְהִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, אֲלֹא בְּרוּחַ לָךְ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְתִהְיֶה רְגִיל רַק לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְשֶׁלֹּא יִהְיֶה לָךְ עֶסֶק עִם אֲחֵרִים וְכוּ', כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, צְרִיכִים לְשֹׁמֵר

מִבְּנֵי-אָדָם וְכוּ', שֶׁהֵנָּם מְלֵאִים מִיָּנֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת וְדַעוֹת זְרוֹת, וְאוֹי לֹא לְמִי שֶׁנוֹפֵל בְּיַנְיָהֶם וְכוּ', כִּי אֶפְלוּ מִחֲשָׁבָה אַחַת אוֹ הִרְהוּר אֶחָד כְּגַגְדוֹ יִתְבַּרֵךְ וְכוּ', גּוֹרֵם לְהַפִּיכַת עוֹלָמוֹת, כִּי כָּל פְּרָצוֹף הָעוֹלָמוֹת תְּלוּי בְּכָל בַּר יִשְׂרָאֵל, וְכָל אֶחָד מִקְּשָׁר אֶל כָּלֵל הָעוֹלָמוֹת, וְלִכְּנֵן צְרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד שֶׁלֹּא יִכְנָסוּ בּוֹ אֵילוֹ דַּעוֹת גִּפְסוּדוֹת וְהִרְהוּרֵי עֲבוּדָה זָרָה אוֹ כְּפִירוֹת שֶׁל "כֹּחֵי וְעֲצָם יָדֵי עֲשֵׂה לִי אֵת הַחִיל הַזֶּה" (דְּבָרִים ח, יז), בְּשֶׁר וְדָם הוּא תְּלוּי רַק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ כְּחֹמֶר בְּיַד הַיּוֹצֵר וְכוּ'.

אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְכַנְּסִים דְּבוּרִים אֵלָיו בְּתוֹף לְבוֹ בְּאַמֶּת וּבְתַמִּים, שְׁאֵז אֶל רַב טוֹב הַגְּנוּז יִזְכֶּה. וְרַבְּנוּ ז"ל בְּעֲצָמוֹ גְּלָה לָנוּ (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קנ"ד), שֶׁהַעֲקָר מֵהַ שְׁהַגִּיעַ אֶל מִדְּרַגְתּוֹ, הִיָּה רַק עַל-יְדֵי 'פְּרָאֶסְטִיק', וּבְכֵה הַרְבֵּה לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, וְהַרְבֵּה בְּתַפְלוֹת וּבְקִשׁוֹת תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבְתָךְ כָּל הַיָּמִים...

ט"ו כ"א.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּצַנֶּה, ט' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֵת מִכְתְּבְּךָ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה שׁוֹפֵף אֵת מַר לְבָבְךָ.

מֵה אִמַּר לָךְ! הֲלֹא סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל הֵם בְּיָדֶיךָ, רְאֵה לְהַתְמִיד בְּכָל יוֹם שַׁעוֹר כְּסִדְרָן בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", חֹק וְלֹא יַעֲבֹר, כִּי רַק מוֹהֲרַנ"ת ז"ל הוּא הַתְּלָמִיד, שֶׁעָלָיו סִמָּךְ רַבְּנוּ ז"ל אֵת יָדָיו הַקְּדוּשׁוֹת, וְרַק הוּא הַבֵּין וְיִרְדַּ לְסוֹף דַּעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, לְהַבִּין כְּוָנָתוֹ הַקְּדוּשָׁה וְלְהַחֲיוֹת גִּפְשׁ כָּל חַי, וְכֵן תְּלַמֵּד בְּקַבִּיעוֹת בְּשִׁיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁרְשָׁמָם מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, שֶׁהֵן "שִׁיחוֹת-הַר"ן", וְ"חֵי-מוֹהֲרַנ"ן", וּמְלַבֵּד זֹאת תְּתַמֵּד בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְהֵם: ה"לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנ"ן", ה"סִפְרֵי-מַעֲשֵׂיאוֹת", "סִפְרֵי-

הַמְדוּת", וְאֵת אֵלֵי הַסְּפָרִים תִּלְמַד מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְאֵז תִּהְיֶה בְּטוֹת, שֶׁתִּהְיֶה לָךְ חֵיוֹת וְהִתְחַזְקוֹת.

וְהִנֵּה כָּל סְפָרֵי שְׂזַכְנֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחֹדֶשׁ בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲנִי רַק כְּמוֹ הַשֶּׁמֶשׁ הַדּוֹפֵק עַל הַפְּתָחִים, לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמֵּחַ אֶת הָאָדָם, וּלְפַתַּח לוֹ עֵינָיו הַסְּגוּרוֹת וּלְבֹו הָאָטוּם וְכוּ', כְּדֵי שְׂיִרְאֶה אֶת יְקֻרַת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל. אִף פֶּעַם לֹא עָשִׂיתִי מִהַעֲקֹר טָפֵל וְכוּ', אֲדַרְבֶּה כָּל סְפָרֵי בְּנוֹיִים רַק עַל הַיְסוּדוֹת הַחֻזְקִים שֶׁל סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל וּמוֹהֲרַנ"ף ז"ל. וְאִם תִּשְׁקַד בְּסִפְרֵים, תִּרְאֶה שְׂדַבְרֵי בְּנוֹיִים וּמִיֻּסְדִים רַק עַל דְּבָרֵיהֶם, אֲלֹא הוֹרְדֵתִי אֶת זֶה בְּכֻלִּים מִכֻּלִּים שׁוֹנִים, כְּדֵי שֶׁכָּל אֶחָד יִרְצֶה לְלַמַּד וּלְעֵיֵן בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי לְצַעֲרֵנו הָרַב, יֵשׁ נַפְשׁוֹת שְׁכָל-כֶּף שְׁבוּרוֹת וּרְצוּצוֹת וְכוּ', וּמִנְחוֹת בִּיאֹוֶשׁ גָּמוּר, עַד שֶׁקָּשָׁה לָהֶם לְהִבִּין בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל וּמוֹהֲרַנ"ף ז"ל, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכְנִי לְהַלְבִּישׁ אֶת דְּבָרֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים הַמְּלֵאִים אוֹר זֵיו וְנִגְהָ בְּגִלּוֹי אֱלֻקוֹת, בְּכֻלִּים מִכֻּלִּים שׁוֹנִים, בְּשִׁפְהָ קֵלָה וּבְרוּרָה, וּמוֹשְׁכִים אֶת נַפְשׁ הַקּוֹרְאִים בָּהֶם, וְכַמְעַט שְׂאִין בְּדוֹר הַזֶּה מִי שְׂזָכָה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אֲלֹא עַל-יְדֵי סְפָרֵי, אֲדַרְבֶּה, תַּעֲשֶׂה סֵקֶר וְתִשְׂאֵל אֶת פְּלוֹנִי אוֹ אֶת אֶלְמוֹנִי — אֵיךְ נִתְּוַדַּע מִרַבְּנוּ ז"ל, אוֹ מִצִּיּוֹנוֹ הַקְּדוּשׁ בְּאוֹמֵן, אִם לֹא יִגְלֶה לָךְ שְׂזָה — אוֹ עַל-יְדֵי הַקּוֹנְטְרָסִים הַנִּפְלְאִים, אוֹ עַל-יְדֵי הַמְּכַתְּבִים, אוֹ עַל-יְדֵי שְׂאֵר הַסְּפָרִים שְׂזַכְנֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחַבֵּר בְּזֻכְיוֹת חֲנָם, וְאִף שִׂישׁ שְׂמֵתֻלּוּצְצִים מְזֶה וְכוּ', אֲדַרְבֶּה הֵם הֵם הַתְּקַרְבוּ עַל-יְדֵי הַסְּפָרִים הָאֵלֵי וְכוּ', וְעַכְשָׁו מִפְּנֵי הַגְּאוּת שְׂבָהֶם שְׂתִּלּוּיָהּ בְּנֹאִיף, לֹא מִתְּאִים לָהֶם לְהוֹדוֹת עַל הָאֱמֶת. וּכְבָר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲרַנ"ף, חֵלֶק א', סִימָן יא): גְּאוּת וְנֹאִיף תִּלּוּיּוֹת זֹו בְּזוֹ, וַיֵּשׁ כְּהִיּוֹם אֲנָשִׁים מִפְּרָסְמִים בְּבְרִסְלָב, שְׁנוֹתְנִים כְּבָר שְׂעוּרִים בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאִינֶם מִתְּבַשְׂשִׂים לּוֹמַר, שֶׁהֵם חֲזָרוּ בְּתִשׁוּבָה רַק בְּזֻכּוֹת סֵפֶר "אֶרֶךְ אֲפִים", אוֹ "שְׂמִירַת הַבְּרִית", אוֹ "מְקוֹר הַשְּׂמִתָּה", אוֹ שְׂמִירַת הַזְּמָן", אוֹ "אֲשֶׁר בַּנְּחַל", וְלִכֵּן מֵהַ יֵשׁ לְהַכְּנִס בְּכּוֹפּוּחִים וְכוּ', יוֹתֵר טוֹב לְהַפִּיץ אֶת הַסְּפָרִים שְׂזַכְנֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְהַרְבּוֹת מְקַרְבִים חֲדָשִׁים, שְׂיִזְכּוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל.

ואתה, ידידי היקר! שכל־כף מרים לך החיים, עד שנמאס לך לחיות וכו', בלך מדבורים אלו, אלא תעשה לעצמך קביעות חזקה ללמד ולעין בכל יום בספרי "אוצר הקונטרסים", אם תזכה כל יום לעין ולעבר בקונטרס אחד, אזי אור וזיו וחיות יאיר עליך. ויש גם "אוצר־שלום־בית", "אוצר־חנוף־הילדים", "אוצר־האמונה", "אוצר־החיים", כדאי מאוד מאוד שתעין בהם, כי סוף כל סוף אף אחד לא ירחם עליך, ואף אחד לא יחזק אותך, רק אלו הספרים. ולכן אל תהיה בטלן, ותכניס עצמך בספרי אלו, וזה לא תחליף לספרי רבנו ז"ל, אדרבה, זה יכניס בך תשוקה לסיים את ספרי רבנו ז"ל פעם אחר פעם.

ומי יתן, שתעזר להדפיסם ולהפיצם, וזכותך תגדל עד מאד, כי תעזר לחזק עצמך ואת אחרים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ו כב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תצוה, ט' אדר ה'תש"ן.

שלום רב אל היקר והנעלה ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף להדפסה, ותשואות חן לך על זה.

אודות שאפה מתלונן וכו', עליך לדעת, הילדים — תכף־ומיד כשמתחננים, הם שוכחים מאבא ואמא וכו', ומתחילים לחיות את החיים שלהם. ולכן אין לך מה להשבר, כי זה טבע של ילדים, ומי יודע אם אתה לא עשית דבר זה להוריה, שתכף־ומיד כשהתחננת, אף פעם לא טלפנת אליהם לשאל בשלומם, ורק לעתים רחוקות באת לבקרם, ועכשו אתה מקבל את זה חזרה מילדיך, שהתחננו ואף פעם אינם מטלפנים אליך, ומכל שכן שאינם באים לראותך

וכו', אסור להשבר מזה, כי זה טבע של ילדים היום, ואי אפשר לשנות את טבע העולם.

לדעתי כבר מגיל א.ב. צריכים ללמד עם הילדים מה זו מצות כבוד אב ואם, וכן בכל פתה שהילד או הילדה עולים, צריכים להרחיב את הדבור עמם בתלמוד תורה או בבית-ספר — מה זה כבוד הורים, ומה זה מורא אב ואם, "כבוד את אביך ואת אמך למען תאריכון ימים על האדמה" (שמות כ, יב), "איש אמו ואביו תיראו" (ויקרא יט, ג), וצריכים לתבל את הלכות כבוד אב ואם בספורים, וכך יוכלו הילדים לקבל את הלמוד העמק הזה, כי כבוד אב ואם היא מהחמורה שבחמורות וכו' (דברים רבה, פרשה ב', סימן ו').

ולכן ראה לא להצטער בחנם, אם יבואו אליך — יבואו, ואם לאו — גם-כן טוב, ואף שזה כואב לך מאד מאד, פי השקעת בהם את כל נשמתך, גידלת אותם, ועזרת להם יותר מיכלתך, ופנקת אותם וכו', ומה לא עשית להם, ועכשו משלמים לך רצה תחת טובה, שאפלו "בקר טוב" או "ערב טוב" אינם אומרים לך פעם ביום, ואפלו פעם בשבוע בערב שבת על-כל-פנים לצלצל לומר לאבא ואמא: "שבת שלום", גם זה אינם עושים, בודאי זה כואב מאד מאד.

עם כל זאת ראה להיות חכם, כי אתה צריך לדעת, אשר בזה שאתה אוכל את הלב, אתה גורם לעצמך נזק רב לבריאותך וכו', ולא כדאי כלל להצטער על עולם עובר, אדרבה, זה צריך להיות לך מוסר השכל מה שאמר רבנו ז"ל, שאסור להיות כל-כף פרוץ אחר הילדים, ולא לפנק אותם, וכך יגדלו יותר בריאים בנפשם ובשכלם וכו', ויש דבור מרבנו ז"ל: א קינד קושט מען נישט און מען שלאגט נישט (ילד לא נושקים אותו, ולא מכים אותו); ושמעתי, שאנשי שלומנו הסבירו את זה, כי פשםפנקים את הילד או הילדה, ותמיד מלטפים ומנשקים אותם, ונותנים להם כל מה שמבקשים, אזי מתפרעים, וצריכים להכותם, אבל אם מעלימים עין מהם, ולא מלטפים ומנשקים אותם, ולא מפנקים אותם יתר על

הַמְדָּה, אֲזִי לֹא יִתְפָּרְעוּ, וְאֶפְלוּ שְׂיִתְפָּרְעוּ הֵם יִדְעוּ שְׁלֹא יִקְבְּלוּ עַל זֶה שׁוֹם דְּבָר, וְאֲז לֹא יִצְטָרְכוּ לְהִכּוֹתָם, וְזֶה יְסוּד גְּדוֹל בְּחִנּוּף.

מָה אָמַר לָךְ! זְכוֹר תִּזְכֹּר, שְׁגַם אֶתָּה עָשִׂיתָ אֶת הַמְנוֹת לְהוֹרִיף, וְצַעֲרָתְךָ אוֹתָם מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁהוֹצֵאתָ דְמַעוֹת מְעִינִיָּהֶם, וְעִכְשׁוֹ אֶתָּה מְקַבֵּל אֶת זֶה בְּחִזְרָה. וְלִכֵּן אֵין עֲצָה אַחֲרֵת — רַק תִּפְלֶה, שֶׁתִּתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּיָךְ-הוּא, וְתִחְזֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל מֶה שֶׁאַתָּה פָּגַמְתָּ בְּמִצְוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם, וְתִבְכֶּה הַרְבֵּה לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ, שְׁיִלְדִיךָ יִזְכּוּ לְחֹזֶר אֲלֵיכֶם (אֲלִיךָ וְאֶל אֲשֶׁתְּךָ), כִּי מֶה שֶׁתִּפְלֶה פּוֹעֵלֶת שׁוֹם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יִפְעַל, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֵה הַעוֹלָם רַק אֶת חֶרֶב הַתִּפְלָה, וְצָרִיכִים תָּמִיד לְתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה עַל הָעֶבֶר, וְלִבְקֶשׁ עַל לְהִבָּא, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ב'), וּבְדַבְרֵי מוֹהַר"ן ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, נְחִלוֹת, הַלְכָה ד'), כִּי עַל-יְדֵי תּוֹדָה וְהוֹדָאָה יִתְרַחֵב הַלֵּב לִבְקֶשׁ עַל לְהִבָּא, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחִזַּק בְּזֵה, וְאֲז טוֹב לוֹ לְנַצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ וְטוֹבְתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ו כג.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר תְּצַנְהָ, ט' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מְאֹד מְאֹד נִזְדַּעְזַעְתִּי לְשִׁמְעַ, שֶׁבְּעֵלְךָ מִכָּה אוֹתְךָ וְכוּ', תִּזְהִירִי אוֹתוֹ בְּתַקְּיָה, אִם זֶה יִקְרָה עוֹד פְּעַם, אֶת מְעַרְבֶּת אֶת הַמְשֻׁטָּרָה, וְיִשָּׁב בְּבֵית-סֵהָר וְכוּ', אֵל תְּהַסְסִי לְרַגַע לֹאמֹר דְּבָר זֶה, כִּי זוֹ רִשְׁעוֹת וְאִכְזָרִיוֹת מִבְּעַל שְׁנוֹתֵן מִכּוֹת לְאֲשֶׁתוֹ, וְזֶה מְנַהֵג גּוֹיִים וְלֹא יִהְיוּדִים (שְׁלַחַן עֲרוּף אֲבֹן הַעֲזָר, סִימָן קנ"ד, סְעִיף ג'), וּמִכָּל שְׁכָן "בֵּין תּוֹרָה" אוֹי לֹא שְׁמַתְנַהֵג בְּצוּרָה פְּרָאִית כְּזוֹ, כְּמוֹ "בֵּין תּוֹרָא" (בֵּין שׁוֹר נִגְחָ), וְלֹא "בֵּין תּוֹרָה". וְאִסוּר לָךְ לְהַמְשִׁיף לַחֲיּוֹת כָּךְ, שֶׁתַּחֲיִי בְּפִחַד מוֹת מִמֶּנּוּ

וכו', לא בשביל זה התחנתת עמו. ולכן מהיום והלאה תלכי עמו ביד קשה, עד שיבקש ממך סליחה ומחילה וכו', ואם עושה זאת, תסלחי לו, אבל אם ימשיך בדרך זו, תקראי למשטרה, ואין זו מסירה, אלא הצלה, כי בעל שמגביה יד על אשתו, ומכל שכן שנותן לה מכות רצח, זה בעל שצריכים לאשפז בבית חולי נפש, רחמנא לצלן.

ומכל שכן שעושה את זה בפני הילדים וכו', שהם בוכים וגדלים מפקדים ובעייתיים וכו', ואזי נשארת צלקת בנפשם לכל החיים, שהאבא הכה את האמא וכו', ולכן מהיום והלאה תאמרי לעצמך: מספיק סבלתי, ותאימי עליו שאת הולכת להתגרש ממנו. ובאמת אם לא יחדל ממעשיו הרעים ומהתנהגותו הפראית, עדיף לך להתגרש מלחיות חיים של לחץ וסבל ופקדים ומכות רצח וכו', ואף שאני נגד גרושין, כי לא באתי לזה העולם אלא לבנות בתים ולא להרס בתים, אבל בהתנהגות פראית כזאת, מראה הבעל שהוא חסר דעת, חסר מצפון וכו'.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל עליך, שהכל יתהפך לטובה, ויהיה שלום ואהבה בביתכם תמיד.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ו כד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תצוה, ט' אדר ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריך שתדע, אשר בזה העולם צריכים הרבה התחזקות, כי עוברות על כל אחד ואחד בכל יום צרות חדשות, שלא תאר ושער כלל, ואדם צריך להתמודד עם כל מיני בעיות ונסיונות קשים

ומרים, זה בשלום-בית וכו', וזה עם ילדים וכו', זה עם פרנסה וכו', זה עם חובות וכו', וכדומה אין ספר בעיות שיש לבני-אדם — זה בכה וזה בכה, ואשרי מי שיכול להחזיק מעמד בעת שבאים עליו נסיונות קשים ומרים. ומוהרנ"ת ז"ל פרש (לקוטי-הלכות, אונגא, הלכה ג') את מאמרם ז"ל (ברכות ו:): אין עמידה אלא תפלה, מה מחזיק את האדם בזה העולם? רק תפלה, כי עקר המעמד של האדם בזה העולם העובר, הוא רק תפלה, שזה מעמידו לעמד חזק על עמדו, כדי לא לפל ולא להשבר מפגעי ומקרי הזמן. ולכן ראה לציית את רבנו ז"ל, ותרבה לדבר עמו ותברך, וזה מה שיציל אותך מהכל.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ו כה.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר תצוה, ט' אדר ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה רק להתחזק, כי אין זו עצה להשבר מפל דבר. תהלה לאל, זכינו להתקרב אל רבי בזה, המחיה ומחזק אותנו, ומפיח בנו רוח חיים חדשה בכל פעם, וכמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח'), אשר רוח חיים מקבלים מהצדיק. ויש לומר הפונה בפשיטות, כי בלעדי הצדיק הנופח בנו התחזקות והתחדשות בכל יום ובכל שעה, לא היינו יכולים להתקיים כלל, מרב פגעי ומקרי הזמן שעובר בזה העולם על כל אחד ואחד.

עליך לדעת, מי שלא עבר איזה משבר בחייו וכו', הוא לא יבין את דברינו אלו, וכן בכלל לא יוכל להבין מהי ההתגלות של רבנו ז"ל, ומהו החדוש בהתגלותו בזה העולם דיקא עכשו קדם ביאת המשיח, בעת שמתפרסמים כל מיני מפרסמים של שקר, שהם מסטרא דערב-רב, כמובא בזהר הקדוש (נשא קכה), שעליה אתמר

(איכה א, ה): "היו צָרִיחַ לְרֹאשׁ" — אֵלֹהֵי הַצָּרִים הַמְעִיקִים לְנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרְךָ, נַעֲשִׂים רָאשִׁים וּמְתַעַלְלִים בָּהֶם, אֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים שֵׁשׁ מֵהֶם תִּקְוֶה, וְהֵם שְׂדִין יְהוּדָאִין (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כח), כִּי מֵרַע אֶף פֶּעַם לֹא יֵצֵא טוֹב, וּמְטַעִים אֶת הַבְּרִיּוֹת בְּנִכְלֵי עֲרֻמוּמִיּוֹת וְכוּ', וְאֵלֹהֵי הַמַּחֲיִן קִטְנִים רָצִים אַחֲרֵיהֶם, וּלְבִסּוֹף מְאוּמָה אֵין בִּידֵיהֶם (עין שיחות-הר"ן, סימן ו'). וְכָלֵל זֶה תִּקְחַ בְּיַדְךָ — אִם אָחָד אֵינוֹ מְעוֹרֵר אֶת אֲנָשָׁיו יוֹמָם וְלַיְלָה, לַיְלָה וַיּוֹם עַל לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה — הַכֹּל שֶׁקָּר וְכוּב, וְדַמְיוֹן גְּדוֹל מְאֹד.

וּתְהִלָּה לְאֵל, לֹא אֶלְמֵן יִשְׂרָאֵל, יֵשׁ וְגַם יֵשׁ בְּדוֹר הַזֶּה אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים וּמְנַהֲיִים אֲמִתִּיִּים, שֶׁמְעוֹרְרִים אֶת אֲנָשֵׁיהֶם לְהַתְמַדַּת הַתּוֹרָה, עִם כָּל זֹאת הַמְשַׁבְּרִים וְהַגְּלִים שְׁעוֹבְרִים עַל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְרַפָּא, רַק הַבְּעֻטְלָעֵר בְּלֹא הַיָּדִים (עין ספורי מעשיות, מַעֲשֵׂה י"ג מִיּוֹם ו'), שֶׁהוּא מְרַפָּא אוֹתָם, עַל-יְדֵי הַעֲשָׂרָה מִיְנֵי נְגִינָה שֶׁשָּׂר לְפָנֵיהֶם, שְׁזָה שִׁיר הַחֹסֵד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ח'): " י"ק יק"ו יקו"ק, שְׁזָה הַכְּנוֹר שֶׁל ע"ב נִימִין.

וּבְאֻמַּת מִי שְׂרוּצָה לְהַבִּין אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, אֲסוּר שְׂתַהֲיָה אֲצִלוֹ שׁוֹם יִשׁוֹת וְגֵאוֹת, אֲלֵא יְהִיָּה בְּטַל בְּעֵינֵי עֲצָמוֹ לְגַמְרִי, וְכִכֵּל שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם בְּחַיּוֹ הַפְּרֻטִּים אֵיזָה מְשַׁבֵּר פְּנִימֵי וְכוּ', הוּא דִּיקָא בִּיבִין הֵיטֵב אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, כִּי רַבְּנוּ ז"ל מְגַלֵּה אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּגִלּוֹי רַב וְנוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, עַד שְׁמִי שְׁטוּעַם אֶת טַעְמוֹ הַגָּנוּז, מִתְחִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוּ וְהַבֵּן אֶל אָבִיו, אֲבָל דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל אֵינוֹ הוֹלֵךְ עִם גְּאוֹת וַיִּשׁוֹת, אֲדַרְבָּה כְּכֹל שְׂאָדָם הוּא בְּעֵינֵי עֲצָמוֹ לֹא כְּלוּם, כֵּן מְשִׁיג אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל.

וְלִכֵּן תִּרְאֶה שְׁעַל-פִּי-רַב מִי מְדַבֵּר נֶגֶד רַבְּנוּ ז"ל וְתִלְמִידָיו וְכוּ'? רַק מִי שֶׁהוּא מְלֵא יִשׁוֹת וְגֵאוֹת, שְׁזָה בָּא מִתְּאוֹת נְאוּף, שְׁעַדִּין לֹא נִזְדַּבֵּךְ מְזָה, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יא): גְּאוֹת וְנְאוּף תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה; וְלִכֵּן כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְקַבֵּל הַרְבֵּה מִרַבְּנוּ ז"ל, סִימָן שְׁעוֹבְרִים עָלָיו הַרְבֵּה מְשַׁבְּרִים וְגִלְמִים וְכוּ', וְהוּא שְׁבוּר

כְּחֶרֶס הַנֶּשֶׁבֶר וְכוּ', וְהוּא בְּעֵינַי עֲצָמוֹ כְּכֹלֹם מִמָּשׁ, עַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא
זִנְיָה לְקַבֵּל בְּשִׁלְמוֹת מִרְבֵּנוּ ז"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ו כו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר תְּצוּהָ, ט' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרֵי יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עֲלִיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר מוֹהֲרֵנִי ז"ל דִּבֶּר הַרְבֵּה פְּעָמִים מֵהַתּוֹרָה
שְׁגָלָה לוֹ רַבֵּנוּ ז"ל בְּעַת שֶׁהִתְקַרַּב אֵלָיו, וְזֶה (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן ר'), שֶׁעָקַר הַתְּשׁוּבָה — שִׁישְׁמַע בְּזִיוְנוֹ וַיִּדַּם וַיִּשְׁתַּק, וַאֲיִךְ
שְׁנִקְדָה הַתַּחְתּוֹנָה שֶׁל א' זֶה אֶלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵי
אֶפְשָׁר לָהֶם לְקַבֵּל מִהַנְּקֻדָּה הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁל א', שֶׁהוּא הַצַּדִּיק, רַק
עַל-יְדֵי ו' שְׁבָאֲמָצַע (כִּי א' כְּלוּלָה — יו"ד לְמַעַלָּה יו"ד לְמַטָּה וַאֲ"ו
בְּאֲמָצַע); ו' זֶה הַבוּשָׁה וְהַבְּזִיּוֹן, שְׁנִקְדָה הַתַּחְתּוֹנָה צְרִיכָה לְסַבֵּל,
אִם רוּצָה לִינֵק מִהַקְדָּשָׁה הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק, וְלִכְּן כָּל מִי
שֶׁרוּצָה לְהִתְקַרַּב אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, בְּהֶכְרַח שְׁיִסְבֵּל עֲלִבּוֹנוֹת וּבְזִיוְנוֹת,
חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין, וּבְזֶה חֲזַק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כְּאֲשֶׁר עֲבָרָה עֲלֵיהֶם
מִחֻלָּקָת, צְרוּת וַיִּסּוּרִים.

כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכָּלָל, כְּשֶׁרָצָה לְהִתְקַרַּב אֶל
רַבֵּנוּ ז"ל, עֲבָרָה עֲלָיו מְרִירוֹת דְּמִרִירוֹת עַד אֵין סוּף, וְעַד עֲכָשׁוּ יֵשׁ
דִּבְרֵי זֶה בְּכָל מִי שֶׁרוּצָה רַק לְהִתְקַרַּב אֶל דַּעַת רַבֵּנוּ ז"ל, וְלִהְתַּנַּהֵג
כְּפִי שְׂמִדְרִיךְ אוֹתָנוּ, הֶהְכַּרְח שְׁיִסְבֵּל מֵאֲשֶׁתּוֹ וּמֵאֲבִיו וְאִמּוֹ, מִחֻמּוֹ
וּחֻמוֹתוֹ, וַיֵּשׂ גַּם מִלְּדָיו, וַיֵּשׂ מִהֶרֶב וְהִרְאֵשׁ יְשִׁיבָה שְׁלוֹ וְכוּ' וְכוּ',
כָּל אֶחָד כְּפִי תְּקוּנוֹ צְרִיךְ לְסַבֵּל עֲלִבּוֹנוֹת, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין (כִּי בְּאֲמַת
אִף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ אֶל מַה יְכוּל לְזַכּוֹת, אִם בְּאֲמַת יִתְקַרַּב אֶל רַבֵּנוּ

ז"ל, כי רבנו ז"ל מעלה את אנשיו לתכלית העליה, שיתנהג כמו צדיק גדול, כמו צדיקי הדורות לפני מאתיים שנה, ויזכה ללמד ולשקד ולהיות ולטייל בכל חלקי התורה הקדושה נגלה ונסתר וכו', שזה אי אפשר להסביר לאחרים, ובפרטיות שסביב הפרי יש קלפה קשה, הינו סביב האור של רבנו ז"ל, תמיד יש משגעים שאין להם שום שיכות אל רבנו ז"ל, והם המבזים את רבנו ז"ל עם התנהגותם הפראית והשגיונות שלהם, וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן ע'): יש בני-אדם שעל-ידי מעשיהם ודבוריהם, הם מרחקים מהצדיק, ואלו הם המשגעים, קופצים על הרחובות וכו', שהם סתם בורים וריקים, לוקחי סמים וכו', או סתם מטרפים, שהם סביב האור פי טוב, כמו שרואים בלילה, כשמדליקים אור, אזי מתקבצים סביב האור מאות זבובים, וכל מיני שרצים שעפים סביב האור ומתפרעים וכו', כמו-כן אלו שאינם זוכים, משתגעים ומתפרעים סביב האור, ועוד גורמים שכלם יסבלו בזיונות וכו').

על-פל-פנים כל מי שרוצה לינק מהצדיק האמת, שהוא רבנו ז"ל, ההכרח לו לסבל בזיונות, חרופין וגדופין, ועקר התקון — לדם ולשתק, ולא לענות למבזי ולמחרפי נפשו שום דבר, ואפלו שהבזיונות באים מאשתו וילדיו, עליו לשתק, וזה הנסיון הכי קשה, שנתקים אצלו (מיכה ז, ו): "איבי איש אנשי ביתו", שמבזים אותו, עם כל זאת צריכים לדם ולשתק, ולא לענות להם, ובזה יכניע את הדם שבחלל השמאלי, עד שיהיה נעשה אדם היושב על הפסא, הינו שיכניע את החמר העב והגס אצלו, ויאיר לו מלך הפבוד בעצמו, ויזכה להתגלות כבוד אלקי, עד שפכו יוכל לקרב גם אחרים, כל אחד כפי בחינתו. ולכן חזק ואמץ לא להתפעל כשעומדים עליך אשתך וילדיך וכו' וכו', זהו תקונך — לדם ולשתק, ולא לענות למחרפי ולמבזי נפשך, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ו כז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּצִוָּה, י' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רק חֲזוֹק תְּמִיד, וְתִרְאֶה אֶת הַנְּסִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קח): כְּשֶׁאָדָם נוֹפֵל מִהֶאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, עַל-יְדֵי שֶׁמִּפְסִיק מִלְּהַתְּפַלֵּל, צָרִיף לְהִבִּיא קֶרְבָּן עוֹלָה, שֶׁהוּא הַיּוֹם לֵב נִשְׁבָּר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים נא, יט): "זָבַחַי אֱלֹקִים רִיחַ נִשְׁבָּרָה, לֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכָּה אֱלֹקִים לֹא תִבְוָה", עַל-יְדֵי שֶׁאָדָם מִתְאַנֵּחַ עַל גְּדֹל יְרִידָתוֹ וְנִפְיִלְתּוֹ וְכוּ', זֶה קֶרְבָּן עוֹלָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִחְזַקְאֵל כ, לב): "וְהֶעֱלָה עַל רוּחְכֶם" וְגו', וּבִזְהַר (נח נו.) עַל הַפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית ח, כ): "וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַה' וְגו', לְמַעַן הִקְרִיב נֹחַ קֶרְבָּן עוֹלָה? עַל הִרְהוּר שֶׁהִרְהוּר אֶתְרִיו יִתְבָּרַךְ וְכוּ', עַיִן שָׁם; רוֹאִים מִזֶּה, כְּשֶׁנִּכְנָסֶת בְּאָדָם מִחֻשְׁבָּה אוֹ הִרְהוּר נֶגֶד הַנְּהַגְתּוֹ יִתְבָּרַךְ, צָרִיף לְשׁוּב אֶת לְבוֹ בְּאִנְחָה, וּלְהִתְאַנֵּחַ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ. וְלִכֵּן רָאָה לְהִתְחַרֵּט עַל שֶׁהִרְהוּרָתְךָ נֶגֶד הַנְּהַגְתּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְצָרִיף שֶׁתִּדַע, שֶׁבוֹדַאי כָּל מֵה דְעֵבִיד רַחֲמָנָא לְטַב עֵבִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ו כח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּצִוָּה, י' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

צָרִיף שֶׁתִּחַשֵּׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא יִהְיֶה לְךָ זְמַן

לְחֶשֶׁב מֵאַחֲרַיִם כָּלֵל, תֵּאֱמִין לִי, שְׂאִין טוֹב מִהַדְּבָקוֹת, לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִצִּיר בְּדַעְתְּךָ, שֶׁהַכֹּל לְכֹל אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְהַכֹּל אוֹר, וּמֵה שְׂאֵתָה רוּאָה: דּוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, זֶה הַכֹּל לְבוּשׁ לְגַבֵּי אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵל כָּל זֶה תִּזְכֶּה רַק עַל-יַדֵּי רַבּוּי הַתְּבוּדוֹת וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וְלִשְׁמֹר מְאֹד עַל הַדְּבוּר, לֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, כִּי כֶּךָ כָּתַב רַבֵּי חַיִּים וִיטָאֵל זִי"ע (הַקְּדָמָה לַעֲץ חַיִּים): כָּלֵל רֵאשׁוֹן לְהַשְׁגַּת הַחֻכְמָה הוּא לְשִׁתְּק, סִיג לְחֻכְמָה שְׁתִּיקָה, לֹא לְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטִלִּים. וְרוּאִים בְּנֵי-אָדָם, שֶׁהִרְגִּילוּ עֲצָמָם לְדַבֵּר כָּל מִינֵי דְּבָרִים בְּטִלִּים, סְפוּרִים שֶׁל מַה בְּכָךְ עַל דָּא וְעַל הָא, דְּבוּרִים שְׂאִין יוֹצֵא מֵהֶם שׁוּם תּוֹעֵלֶת, רַק סֶתֶם סְפוּרֵי סָרְק וְחֻדְשׁוֹת שֶׁלֹּא נוֹגַע אֲלֵיהֶם כָּלֵל, וְאֵינָם יוֹדְעִים שֶׁבֵּין כֶּךָ הַדְּבוּרִים שֶׁל מַה בְּכָךְ רַק מְלַחֲצִים אֶת הַמַּח, כַּמּוּבָא בְּדְבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן כט); וְלִכֵּן כַּדֵּי לְזַכּוֹת לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, צְרִיכִים לְשִׁתְּק, וְלֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, וְאֵם תִּרְגִּיל עֲצָמְךָ בְּזֶה, חַיִּים חֻדְשִׁים תִּרְגִּישׁ.

וְכַתֵּב הַגֵּר"א (בְּמַכְתָּב שֶׁכָּתַב לְאַשְׁתּוֹ וּלְבָנָיו), שֵׁישׁ מְדַרְשׁ, שֶׁעַל כָּל רַגַע שְׂאָדָם חוֹסֵם אֶת פִּיו, מֵאִיר עָלָיו הָאוֹר הַגָּנוּז וְכוּ', וְעַדִּיף לְסַגֵּף עֲצָמוֹ בְּלֹא לְדַבֵּר סֶתֶם דְּבָרִים בְּטִלִּים מְלִסְגָּף עֲצָמוֹ בְּאַכִּילָה וְשִׁתְיָה וְכוּ'. וּבְאֵמַת מִי שֶׁרְגִיל לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, וְהוּא תָּמִיד מְפֹטְט וְכוּ', כַּאֲשֶׁר מִתְאַפֵּק מִלְּדַבֵּר, לוֹ זֶהוּ סְגוּף יוֹתֵר קָשָׁה מְלָצוּם וְכוּ', כִּי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם, שֶׁכָּל-כֶּךָ נִכְנָסוּ בְּמַחְלַת הַ"דְּבָרָת", שֶׁמְכַרְחִים לְדַבֵּר וּלְפֹטְט סֶתֶם שְׁטִיּוֹת עַל דָּא וְעַל הָא, וְזֶה מְרָאָה שְׂאִין שְׁכָלָם שְׁלֵם, כִּי הִשְׁתִּיקָה מוֹרָה עַל חֻכְמַת הָאָדָם, כִּי מִי שֶׁשׁוֹתֵק בְּיוֹתֵר, סִימָן שְׁמַחוֹ שְׁלִיט עַל לְבוֹ, וְלִהְפֹּךְ — מִי שֶׁמְדַבֵּר וּמְפֹטְט כָּל מִינֵי שְׁטִיּוֹת וְכוּ', מְגַלֶּה אֶת קִטְנוֹת דַּעְתּוֹ וְחִסְרוֹן שְׁכָלוֹ וְכוּ', וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי מִי שְׁזוֹכֶה לְהִיּוֹת זֶהִיר בְּדְבוּרוֹ.

וְאֵנִי מְכַרְח לּוֹמֵר, שֶׁמִּי שֶׁמְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מֵאַחֲרָיו בְּעַל הַ"חֻפֵּץ חַיִּים" ו"ל, יְבִין וַיִּשְׁפִּיל מֵה זֶה קִדְשַׁת הַדְּבוּר, וְאֵל אֵילוֹ מְצוּוֹת יְכוּלִים לְהַגִּיעַ עַל-יַדֵּי שְׁמִירַת הַדְּבוּר, וְלִהְפוּךְ כַּמָּה וְכַמָּה לְאוֹיֵן וְעַשִּׂין וְאוֹרוֹיֵן נְכֹשְׁלִים עַל-יַדֵּי פָגָם

הדבור. וכבר אמר רמז נאה על-פי מאמרים ז"ל (יומא פג:): סימן לכלב שוטה — פיו פתוח; כשאדם תמיד מדבר, מגלה שהוא כלב שוטה, רחמנא לצלן.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ו כט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תצוה, י' אדר ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

זכר מה שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד'): כשאדם יודע שכל מאורעותיו הם לטובתו, זאת הבחינה היא מעין עולם הבא, ולכן מה אתה כל-כך מתלונן?! בודאי הצער שלך זהו צער גדול וכו', וקשה לה לסבל כבר וכו', עם כל זאת גלה לנו רבנו ז"ל, שאדם צריך לדעת, שכל מאורעותיו הם לטובתו, והגר"א ז"ע אמר: אם היה האדם יודע מה משלמים למעלה בשמים על צער או חלישות הדעת וכו', היה רוקד מחמת שמחה, וה'חזון איש' זצ"ל אמר, שאדם שיש לו בן או בת לא בריאים בנפשם, והוא סובל מהם וכו', ראוי לעמד לפניו מלא קומתו, וכן הוא נהג, כשאננס אצלו אדם שהיה לו ילד אותיסטי וכו', היה קם לפניו מלא קומתו, כי אמר, אשר אלו האנשים הסובלים יסורים כאלו, ויכולים להחזיק מעמד — זהו חדוש שבחדושים. והרב הקדוש רבי לוי יצחק מבארדיטשוב ז"ע פירש (עין קדשת לוי, בין המצרים): אפס בלתי גואלנו לימות המשיח, כשיבוא משיח צדקנו — אז יתגלה, שכל המאורעות שהיו לנו בגלות, היה הכל הכנה לגאולה, הינו מה שכל אחד עבר בחייו, הכל היה הכנה לגאולה.

ואמר (שם), שרחל אמנו פצלה, שאף בימי הגלות, ירגישו איזה נעם בקצת נחמה, הינו שפצלה בבקשתה, שעם ישראל ישיגו מעט

מנחמות העתידות לבוא עליהם. ורבנו ז"ל אָמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצה), שְׁזָה שְׁאָמַר דָּוִד (תהלים ד, ב): "בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִּי", הֵינּוּ בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת צְרִיכִים לְמַצָּא גַם-כֵּן הִרְחַבּוֹת, וְאִז עַל-יְדֵי-זֶה תִּתְבַּטְּלֶנָּה כָּל הַצָּרוֹת, כִּי רְאוּי לְמַצָּא בְּתוֹךְ כָּל הַצָּרוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עֲלָיו — הִרְחַבּוֹת גְּדוֹלוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְהִכְנִיס אֶת כָּל זֶה בְּתוֹךְ לְכַבּוֹ. וְאִף שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁמַרְב צָרוֹת וְיִסוּרִים וּמְרִירוֹת וּמְכַאוּבִים וְכוּ', שְׁאֵתָה סוֹבֵל, זֶה לֹא נִתֵּן לְהִסְבִּיר, עִם כָּל זֹאת בְּהִכָּרַח לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְלִידַע שֶׁכָּל מְאוּרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ, וְלִחֲפֹשׁ הִרְחַבּוֹת, אִף שְׁזָה קָשָׁה מְאֹד מְאֹד, עִם כָּל זֹאת אֵין זֶה עֲצָה לְמִשְׁךְ עֲצָמוֹ אַחַר הַצָּעַר וְהִיִּסוּרִין וְכוּ'.

זְכוֹר וְגַם תִּזְכֹּר מַה שְׁאָמַר הַחֲכָם מִכָּל הָאָדָם (קהלת ב, יד): "הַחֲכָם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ". וְשׂוֹאֵל הַזֵּהָר (עֵין חֶלֶק ג' קפז): וְכִי הִטְפֵּשׁ אֵין עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ? אֵלָא הַחֲכָם עֵינָיו מֵעַל רֹאשׁוֹ, רְצָה לוֹמַר שֶׁתָּמִיד מִסְתַּכֵּל בְּעֵינֵי שְׁכָלוֹ — מִי עַל רֹאשׁוֹ, הֵינּוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַכֹּל נַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל מִשְׁגַּח בְּהַשְׁגָּחַ פְּרִטֵי פְּרִטִית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה וְטוֹבָתָה כָּל הַיָּמִים...

ט"ו ל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר תְּצִוָּה, י' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

צְרִיף שְׁתַּדַּע, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת גְּדוֹלָה בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגַע, כְּפִי פִגְעִי וּמְקַרִי הַזְּמַן שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ, כִּי כִּף אֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֵין סוֹטָה מח.): מִיּוֹם שְׁחָרַב בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, אֵין יוֹם שְׁאֵין קָלְלָתוֹ מְרַבָּה מִחֲבָרוֹ; וְעַקֵּר הַקָּלְלָה, כִּי בְּזְמַן שְׁבִית-הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קָיָם, הָיָה הָאוֹר

אין סוף ברוך הוא מאיר בהתגלות עצומה ונוראה מאד, ומיום שנתחרב בית-המקדש, נחשכו כל המאורות, נתכפו המאורי אור, ובויער המאורי אש, בבחינת (איכה א, יג): "שֶׁלַח אֵשׁ בְּעֶצְמוֹתַי" (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סז), שבויער אש המחלקת, אש התאוות, ונעלם ונסתר החן והפאר והיפי של העולם, שהוא הצדיק האמת, ונתגלים כל מיני מפרסמים של שקר, שהם המעלימים את האור, כי שקר ואמת, אור וחשך וכו', אינם מתערבים יחד. ולכן צריכים בעתים הללו התחזקות גדולה, לא לפחד ולא להשבר כלל, כי סוף כל סוף האור יתגבר על החשך, האמת תתגבר על השקר, ולכן אין צריכים לפחד כלל! כי "ואתה מרום ה'", ופרש רש"י: 'לעולם ידך על העליונה', תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ו לא.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר תצוה, י' אדר ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ידידי הקר והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לברח מעצבות ומרירות, כי זה לא יביא אותך לשום דבר, רק יכניס אותך יותר ויותר במערבלת וכו', אין עצה אחרת, רק לברח אליו ותברך, ולשפך שיח ותפלה לפניו ותברך בלשון שאתה רגיל בה. ואתה צריך לדעת, שזה לוקח הרבה זמן, עד שרואים ישועה וכו', כי כתיב (איכה ג, מד): "סכותה בענן לך מעבר תפלה", ואלו העננים, אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב') הם המחשבות זרות שנתהוו לאדם מפגמי הברית וכו', שהם נקראים נגעי בני-אדם, והם המבלבלים את התפלה.

כי באמת אם היתה לאדם אמונה ברוחה ומזככת, אשר אין שום מציאות בלעדיו ותברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא,

וְשׁוּם חֶשֶׁךְ לֹא יִסְתִּיר אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי (תְּהִלִּים כג, ד): "גַּם כִּי אֵלֶיךָ בָּגִיא צְלֻמוֹת, לֹא אֵירָא רָע, כִּי אַתָּה עֹמְדִי", וּכְתִיב (תְּהִלִּים קלט, יב): "גַּם חֶשֶׁךְ לֹא יַחְשִׂיךְ מִמֶּנִּי וְלִילָה כִּיּוֹם יֵאִיר כַּחֲשֻׁכָה כְּאוֹרָה", אַז בּוֹ בְּרָגַע יִתְפָּרְדוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אֲוֶן (תְּהִלִּים צב, י), וְיִכּוֹל לְזַכּוֹת שְׁתַּפְּלְתוּ תַעֲבַר עַל הַכֹּל, וְיִרְאֶה יְשׁוּעָה תַכְּף-וּמִידָה, כִּי הַכֹּל תְּלוּי כְּפִי הַבְּטוּל שְׁאֲדָם מְבַטֵּל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ.

עַם כָּל זֹאת כָּבֵר אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רכג), שְׁבַתְּפֹלֶת הַצְּדִיקִים מְצִינּוּ בַזְהַר (זֶהר חֶלֶק א' קה:): זְמַנִּין דְּשָׁמַע וְזְמַנִּין דְּלֹא שָׁמַע, כִּי לְפַעְמִים לּוֹקְחִים אֶת תַּפְּלָתוֹ לְעֵנֶן אַחַר יוֹתֵר גְּדוּל מוֹדָה, וְלִכֵּן אֶסוּר לְהַכְּנִס בְּחֻקֵּי רִוּת שֶׁל הֶבֶל וְכוּ', רַק לְקַחַת בְּיָדוֹ אֶת תְּרֵב הַתַּפְּלָה, וְלִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שְּׁצָרִיךְ, וְלֹא יִרְפָּה מִתַּפְּלָה בְּתַמִּימוּת וּבִפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, וְאִזּוֹ יִרְאֶה יְשׁוּעָה, כִּי סוּף כָּל סוּף יִמְיִנוּ כְּצֵל עוֹבֵר, הָאָדָם בָּא מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִבְסוּף חוֹזֵר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְלִכֵּן לָמָּה שָׁלֹא יַחֲיֶה כָּבֵר עֲכָשׁוּ עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַנְּשֵׁמָה הַרִי הִיא חֶלֶק אֵלּוֹךְ מִמַּעַל מַמַּשׁ, וּבָאָה מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶל זֶה הָעוֹלָם, וְעוֹבְרַת אֶת מִסְפַּר יְמֵיהָ וְכוּ', שְׁקָצְבוּ לָהּ מִן הַשָּׁמַיִם, וְלִבְסוּף חוֹזֵרֶת אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ, וְלִכֵּן לָמָּה בְּמִשְׁךָ שֶׁהוֹתָהּ בְּגוּפוֹ שֶׁל הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, שָׁלֹא יַחֲיֶה כָּבֵר עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיִקְיִם מְצוּוֹתָיו יִתְבָּרַךְ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי הַמְצוּוֹת הֵן רְצוּנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן יִלְמַד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, שֶׁהִיא חֻקְמַתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְלִכֵּן זֶה זוֹכִים רַק עַל-יְדֵי תַפְּלָה וְהַתְּבוּדוּת, שֶׁזֶה מְזַכֵּךְ אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וְיִזְכֶּה לְהַכִּירוֹ יִתְבָּרַךְ מִכָּל פְּרִטֵי הַבְּרִיאָה. וְכָל זְמַן שְׁאֲדָם חֵי בְּזֶה הָעוֹלָם, הוּא צָרִיךְ רַק לַעֲשׂוֹת טוֹבוֹת לְזוּלָתוֹ, כִּי מִי שֶׁנִּכְלָל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, נַעֲשֶׂה גַם-כֵּן טוֹב, כִּי אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ נֶאֱמַר (תְּהִלִּים קמה, ט): "טוֹב הַיְיָ" לְכָל יִרְחַמּוּ עַל כָּל מַעֲשָׂיו". וְלִכֵּן גַּם הַצְּדִיקִים הַדְּבָקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ נִקְרָאִים טוֹב, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (יְשַׁעְיָה ג, י): "אֲמַרוּ צְדִיק כִּי טוֹב".

וְצָרִיךְ שְׁתַּזְכֵּר, כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה טוֹבוֹת עִם זוּלָתוֹ, נִדְבֵק בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב חֹסֵד שְׁאֲדָם עוֹשֶׂה עִם

הזולת, ובשביל זה צדיק נקרא בלשון אידיש 'א גוטער יוד' — יהודי טוב, כי הוא תמיד מוכן לשמע שפיכת לב של מרירי לב וקשי יום וכו', ומנסה לעזור להם בדבור טוב, שזה שנה יותר מכל הון דעלמא, כי לחזק יהודי, זהו דבר גדול עד מאד. ותמיד תזכר, אשר טובה לעשות לזולת הוא בשעה שאינו יכול, ומשתדל לצאת מגדרו לעשות הטובה, אבל אם הוא יכול לעשות הטובה ואינו עושה — נקרא רשע, רחמנא לצלן. גם צריכים לעשות טובה לזולת, אפלו שיודעים שאחר-כך ישלם לו הזולת רעה תחת טובה. אדם צריך לעשות את שלו, והקדוש-ברוך-הוא יעשה את שלו, אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ו לב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תצוה, י' אדר ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תמיד תזכר, שהקדוש-ברוך-הוא שומר אותך, והוא צופה ומביט עליך בהשגחה פרטית, ובידיעות אלו תהיה שמור מחטאים ועוונות, כי אם אדם יודע, שאחד מסתכל עליו וכו', אזי תבייש מלחטא, ואשרי מי שמגיע למדרגה זו, שהוא תמיד חושב רק ממנו יתברך, ורואה בעיני שכלו שהקדוש-ברוך-הוא צופה ומביט בו. והבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע פירש את הפסוק (תהלים לב, ב): "אשרי אדם לא יחשב הוי"ה לו עון", אשרי אדם שהגיע למדרגה כזו, שאינו חושב ממנו יתברך, זה לו העון הכי גדול; ולכן אשרי מי שמכניס בדעתו ובמחשבתו את הקדוש-ברוך-הוא תמיד, ואז ינצל מהרבה צרות ויסורים.

רבנו ז"ל הזהירנו על המחשבה יותר מהכל, ויש הרבה תורות

וּמֵאַמְרִים וְשִׁיחֹת וְסִפּוּרִים שְׁגָלָה מִמַּעַלְת קִדְשָׁת הַמִּחְשָׁבָה, וְהַעֲקָר
מֵה שְׁאֵמֶר (לְקוּשֵׁי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן מַט): מִחְשָׁבוֹת טוֹבוֹת זֶה הַיִּצָּר
טוֹב, מִחְשָׁבוֹת רָעוֹת זֶה הַיִּצָּר הָרַע. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁשׁוֹמֵר עַל
מִחְשָׁבָתוֹ תָּמִיד, וַיִּחַשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ו לג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּצַוָּה, 'י אֲדַר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

עֲלֶיךָ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְהַחֲיוֹת עֲצָמְךָ עִם כָּל
נִקְדָּה טוֹבָה שֵׁשׁ בְּךָ וְכו', אֵין זֶה עֲצָה לְפַל בְּעֲצָבוֹת וּבְכִמְרָה שְׁחוֹרָה
מִכָּל מַה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ וְכו', עֲקַר הַחֲכֻמָּה בְּזֶה הָעוֹלָם, גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ
ז"ל — אֵיךְ יוֹצֵאִים מֵעֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוֹרָה, וּבָאִים לְיַדִּי שְׁמִחָה
[וְכֵךְ הַתַּחֲוִיל לְסַפֵּר אֶת הַסִּפּוּר הַנוֹרָא וְנִפְלָא רְזִי דְרִזִּין מִהַשְׁבָּעָה
בְּעֵטְלֵעֵרִיס, עֵינֵן שָׁם]; כִּי בֵּן הַמְּלָךְ יֵרֵד מִן הַמְּלוּכָה, וְאָמַר לוֹ
הַמְּלָךְ: אִם תִּהְיֶה בְּשִׁמְחָה אֲנִי גַם אֲנִי אֶהְיֶה בְּשִׁמְחָה, אֲבָל אִם תִּפְלֵ
בְּעֲצָבוֹת, אֶהְיֶה בְּשִׁמְחָה, שְׂאֵתָה לֹא רְאוּי לְהַמְלִיכוֹת; כִּי בְּאַמַּת כָּל
בַּר יִשְׂרָאֵל הוּא בֵּן לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים יד, א):
"בְּנִים אַתֶּם לַהֲנִי"ה אֱלֹקֵיכֶם", וְלִכֵּן אֶפְלוּ שְׁיֹרְדִים מִהַמְּלוּכָה וְכו',
שְׂאֵין הוֹלֵךְ לְאֵדָם כְּפִי שְׂרוּצָה, רְאוּי לוֹ לְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ בְּמָה שְׁיִכּוֹל,
וַיִּמְצָא בְּעֲצָמוֹ אֶת הַטוֹב, וַיִּחְזִיק מֵעַמֵּד וְלֹא יִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר
שְׁבַעוֹלָם, וְאֵף שְׁעוֹבָרִים עֲלֶיךָ עֲכָשׁוּ מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, וְכִמְעַט
שְׂתֵּאבֵּד אֶת שְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת מְרַב מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת שְׁעוֹבָרֵת עֲלֶיךָ
וְכו', עִם כָּל זֹאת צָרִיךְ שְׂתִזְכֹּר, אֲשֶׁר עֲקַר גְּדֻלַּת בַּר יִשְׂרָאֵל הִיא
לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, אֶפְלוּ בַּמְצָבִים הַכִּי קָשִׁים.

מֵה אִמַּר לְךָ! אֵין עֲצָה אַחֲרֵת, רַק לְבּוֹא עוֹד פַּעַם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

וּלְסַפֵּר לוֹ מִחֲדָשׁ כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת, שְׁכָל זֶה הוּא הַעֲצָה הַנִּפְלְאָה שְׁהוֹרִישׁ לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, וְהִיא — תְּפִלָּה וְהִתְבּוּדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ. אַתָּה תִּדְבֹר וְתִסְפֹּר אֶת כָּל צְרוּתֶיךָ וְכָל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, בְּלִי שׁוּם שְׁכָל עֲצָמִי כָּלָל, וְאַפְלוּ שְׁסַפַּרְתָּ כְּכֹר כַּמָּה פְּעָמִים אוֹתוֹ סְפוּר וְכוּ', אַל תִּסְתַּכַּל עַל זֶה כָּלָל, אֲלֵא כִּנּוּה אֶל ה' חֲזַק וַיֵּאמֶץ לְבָבְךָ וְקִנּוּה אֶל ה'. וְדַרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ אֲגֻדָּה): אִם קוֹיֶת לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא וְהִתְפַּלֵּל לְפָנָיו, וְלֹא נוֹשַׁעַת — חֲזֹר וְקִנּוּה וְתִתְפַּלֵּל, וְסוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה יְשׁוּעָה גְּדוּלָּה מִן הַשָּׁמַיִם, וּבִלְבָד שְׁתִּהְיֶה חֲזַק וְאַמִּיץ בְּנִקְדָתְךָ הַטּוֹבָה.

הֵן אָמַת, אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶה קָשָׁה וְכָבֵד לָךְ, כִּי מֵרַב מְרִירוֹת שְׁעוֹבָרְתָּ עָלֶיךָ, נִכְנָסוּ בְּךָ סְפָקוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, דַּע לָךְ, שְׂזוּ קִלְפַת עֲמַל"ק (הַעוֹלָה כְּמִסְפֵּר סַפ"ק), שְׁנִדְבָקָה בְּךָ, וּמְכַנִּיסָה הַרְהוּרֵי עֲבוּדָה זָרָה בְּאָדָם (שְׁמוֹת יו, ז): "הַיֵּשׁ הַיְוָ"ה בְּקַרְבָּנוּ אִם אֵין, וַיִּבֹא עֲמַלְק וַיִּלְחֶם עִם יִשְׂרָאֵל בְּרַפִּידִים", וְדַרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סְנֵהֲדִין קו-), שְׁרַפּוּ יְדֵיהֶם מִתּוֹרָה, כִּי רַק מִי שְׂאִינוּ לוֹמֵד תּוֹרָה, נִכְנָסִים בּוֹ כָּל מִינֵי סְפָקוֹת וּמַחְשָׁבוֹת רְעוּת וְהַרְהוּרִים נֶגֶד הָאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.

וְלָכֵן עֲשֵׂה זֹאת, וְקַח מְשֻׁנּוּת, וְתַגְרֵם הַרְבֵּה פְּרָקִים, אֲפְלוּ רַק בְּאַמִּירָה, וְכֵן קַח גְּמָרָא, וְתִתְחַיֵּל מִבְּרָכוֹת לְגֵרֵם הַרְבֵּה דַפִּים כְּסִדְרָן דִּיקָא, בְּאַפֵּן שְׁתַּזְכֶּה לְסִיִּם מְסַכְתָּ אַחַר מְסַכְתָּ, עַד שְׁתַּזְכֶּה לְסִיִּים אֶת כָּל הַש"ס, וְכֵן בִּזְהַר וּבִתְקוּנִים וְכוּ', וְעוֹד שְׁעוּרִים אֲשֶׁר רַק תַּחֲפִּץ, הַעֲקֹר לְלַמֵּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׂזוּ הַתְּרוּפָה נֶגֶד עֲמַלְק, שְׁמַכְנִים סַפ"ק בְּכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְהַתּוֹרָה הִיא חֲכָמָתוֹ יִתְבַּרֵךְ, עֲצָם עֲצָמִיּוֹת אֵלְקוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלָכֵן כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל לוֹמֵד תּוֹרָה, נִכְנָס בְּתוֹךְ עֲצָמִיּוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁרִי שְׂיֵאחֲזוּ בְּזֵה!

זָכַר נָא זָכַר, דִּיקָא בְּעַת שְׁנִדְמָה לָךְ שֶׁהִפַּל אָבוּד וְכוּ', וּכְאֵלוּ אָבֵד מְנוּס מִפְּנֵיךָ וְכוּ', דִּיקָא אֲזוּ כְּשֶׁתְּבוֹא אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְתִבְכֶּה לְפָנָיו, תְּפַלֵּתְךָ תִּתְקַבַּל בְּשָׁמַיִם, כִּי (תַּעֲנִית ח): אֵין תְּפַלְתּוֹ שֶׁל אָדָם

אַשֶׁר ט"ו לד בַּנְחַל רעג

נִשְׁמַעַת, אֲלֵא אִם כֵּן מְשִׁים נַפְשׁוֹ בְּכַפּוֹ; שְׁנַדְמָה לוֹ מֵרַב צָרוֹת כְּאֵלוֹ
כְּבָר פֶּרְחָה נַפְשׁוֹ, וְהִיא נִמְצָאת בַּחוּץ בְּכַפּוֹ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו לד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּצִוָּה, י' אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלִמִּידֵי "הַיִּכְל־הַקֹּדֶשׁ", הַיְוֵ"ה
עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתּוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רַבְּנוּ ז"ל אֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן
נד), שְׁצַרִּיכִים לְשָׁמֵר מְאֹד אֶת הַזְּכָרוֹן, שְׁלֹא נִפְּל בְּשִׁכְחָה. מֵהִי
שִׁכְחָה? מִיִּתֵּת הַלֵּב. וּמָה צְרִיכִים לְזָכֵר? בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, שְׁיִישׁ עוֹד
עוֹלָם. אָדָם הַזּוֹכֶה לְיִשׁוּב הַדַּעַת, מִתְּחִיל לְחָשֵׁב — "אֲנִי נִמְצָא בְּזֶה
הָעוֹלָם, מָה הַתְּכָלִית שְׁלִי? מָה אֲנִי עוֹשֶׂה פֹה?!" בְּלִיּוֹנֵי אַנְשִׁים
מִסְתּוֹבְבִים בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאֵינָם יוֹדְעִים לְשֵׁם מָה נִבְרָאוּ; מִסְתּוֹבְבִים
בְּעוֹלָם הַדְּמִיוֹן, וְאֵינָם יוֹדְעִים מֵהֵיכָן בָּאוּ וּלְהֵיכָן הֵם הוֹלְכִים, אֵינָם
יוֹדְעִים מָה תְּפַקֵּדֶם בְּזֶה הָעוֹלָם; וּמִזֶּה בָּאוֹת כָּל הַמַּדּוֹת רָעוֹת, כָּל
הַנְּזָקִים, שְׁאַחַד מִזִּיק לְשֵׁנִי, כָּל הָעוֹלוֹת שְׁאַחַד עוֹשֶׂה לְזוּלְתּוֹ, כָּל
הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים שְׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, הַקְּנָאָה שְׁאַחַד מְקַנָּא
בְּשֵׁנִי, הַתְּאֵוָה שְׁאַחַד מִתְּאֵוָה לְתַאֲוַת מְמוֹן, תְּאֵוַת נְאוּף, תְּאֵוַת
אֲכִילָה וְשִׁתְיָה, תְּאֵוַת כְּבוֹד, כִּי חַיִּים בְּלִי תְּכָלִית, וְאֵין יוֹדְעִים מָה
עוֹשִׂים פֹּה. אֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל, שְׁצַרִּיכִים לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד אֶת הַזְּכָרוֹן,
שְׁלֹא יִפֹּל לְשִׁכְחָה, וּמָהוּ הַזְּכָרוֹן? לְזָכֵר בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, הִינּוּ שְׁיִישׁ
עוֹד עוֹלָם.

וּמָה נִקְרָא עוֹלָם הַבָּא? כְּשִׁיּוֹצְאִים מֵהָעוֹלָם הַזֶּה נִכְנָסִים לְעוֹלָם
הַבָּא. אֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִדְּרַשׁ אֲגָדָה): עוֹלָם הַבָּא זֶה עוֹלָם
רוּחָנִי, וְלָמָּה נִקְרָא 'עוֹלָם הַבָּא'? כִּי מְבִיאִים אֶת רוּחָנוֹת אֶלְקוֹת אֶל
זֶה הָעוֹלָם, זֶה נִקְרָא עוֹלָם הַבָּא; כִּי בְּאֻמַּת אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי

הקדוש-ברוך-הוא, אין דבר בעולם שלא יהיה שם הקדוש-ברוך-הוא, כל מה שאנחנו רואים, כל אשר אנו שומעים, כל מה שאנו מרגישים — הכל זה אלקות. דבר זה אי אפשר להסביר לבני-אדם, כי כל זמן שאדם לא זכך את עצמו, ובפרט שהלב שלו מלא זמה, מלא תאוות, הוא אינו יכול להרגיש דבר כזה — רוחניות אלקות. ולכן קורא את זאת רבנו ז"ל: מיתת הלב, הלב שלך מת, אינך יכול להרגיש רוחניות חיות אלקות, כי אם אדם היה מרגיש שהקדוש-ברוך-הוא פה אתו, עמו ואצלו, אז לבו היה ערני, והיה חי חיים טובים ונעימים, והיה הכי מצלח בחיים. אבל יען שאדם אינו זוכר מעלמא דאתי, שיש רוחניות חיות אלקות — זו מיתת הלב.

ואומר רבנו ז"ל, שכל צריך להיות מנהג של כל יהודי, ברגע שהוא קם בבקר, כבר יזכיר לעצמו — "רגע אחד, היכן הייתי? ישנתי, להיכן אני בא עכשו? להקדוש-ברוך-הוא", ואז כבר השכם בבקר, תכף בקומו אומר: "מודה אני לפניך, מלך חי וקים, שהחזרת בי נשמתך בחמלה רבה אמונתך", נותן תודה לפניו יתברך, שהחזיר לו את הנשמה, ואחר-כך כל היום חושב רק מהבורא יתברך שמו.

ואומר רבנו ז"ל, שהקדוש-ברוך-הוא מצמצם עצמו מאין סוף עד אין תכלית, ומרמז לאדם רמזים. הקדוש-ברוך-הוא קורא את כל אדם שיתקרב אליו. אבל אל זה צריכים טהר לב, לבו צריך להיות טהור, שהוא ירגיש, שהשכינה נמצאת פה אתו, עמו ואצלו. ויען שאיננו זוכים לזה, על-ידי-זה אנו נכנסים בדמיונות, וחושבים שבאנו לזה העולם להשתקע כאן, ומזה באה כל הקנאה, שאחד מקנא בשני, ומקנאה באה אחר-כך שנאה, ששונאים את השני, עד שעושים רשעות לשני, עד שבאים לרציחה — לרצח את השני. והכל מתחיל תמיד מקנאה, שאחד מקנא בשני, קנאה מביאה לשנאה, ששונא את השני, ומשנאה נכנסת בו רשעות, לעשות רשעות לזולת, ומקשר רשעות צומחת רציחה, שרוצח את השני, שזה מה שאנו רואים, שאמות העולם רוצחים זה את זה על לא דבר, רק מחמת קנאה שרוצים לכבש מדינות, עירות, כפרים, ולא אכפת להם אם

נְהַרְגִים אֲנָשִׁים. וְאֵלֹהֵי הַן אוֹתִיּוֹת שֶׁקָּרַר: קִנְיָה, שִׁנְיָה, רִשְׁעוֹת, רִצְיָה, בְּאֲמֻצֵּעַ זֹו קִנְיָה — כֶּךָ זֶה מִתְחִיל, אַחֲר־כֶּךָ נוֹטִים לְמִין — זֹו שִׁנְיָה, וְאַחֲר־כֶּךָ נוֹטִים לְשִׁמְאֵל וְעוֹשִׂים רִשְׁעוֹת, וְאַחֲר־כֶּךָ רִצְיָה. כֹּל זֶה בָּא מִפֶּאֶת שְׂאִין מְכִירִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שׁוֹכְחִים, בַּר מִינֵן, אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וְלִכֵּן אָמַר אַבְרָהָם אָבִינוּ לְאַבְיִמֶלֶךְ (בְּרֵאשִׁית כ, יא): "רַק אֵין יְרֵאת אֱלֹקִים בְּמִקּוֹם הַזֶּה וְהִרְגוּנִי"; בְּרַגַע שְׂאֵדָם מוֹצִיא אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִהַחַיִּים הַפְּרָטִיִּים שְׁלוֹ, זֶה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, מְבִיא אוֹתוֹ לְכֹל הָרַע שְׁפָעוּלָם.

אֲחִי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רַבְּנוּ ז"ל נִשְׁלַח לְדוֹר הַזֶּה, כְּדֵי לְטַהֵר אֶת כֹּל הַדּוֹר, שְׁנֵהִיָּה כְּלָנוּ מוֹכְנִים לְקַבֵּל אֶת הָאוֹר אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא. רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: מַה הִהְפָּרַשׁ בֵּינוּ לְבֵין מְשִׁיחַ, הֲרִי מְשִׁיחַ יְכַבֵּשׁ אֶת הָעוֹלָם עִם עֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל, וּמַה הִהְבַּדֵּל? אֵלָא אֲצִלִּי יֵשׁ עַדִּין נְסִיוֹן וּבְחִירָה, וְאֲצִל מְשִׁיחַ לֹא יִהְיֶה נְסִיוֹן, הוּא יְגַלֶּה אֶת כֹּל הָעֲצוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְלֹא יִהְיֶה נְסִיוֹן אִם לְקַבֵּל וְלַעֲשׂוֹתָן אִם לֹא. מַה רַבְּנוּ ז"ל מְגַלֶּה לָנוּ? שְׂאֵדָם צָרִיךְ לְשִׁמּוֹר עַל הַזְּכָרוֹן, וּמַה צָרִיכִים לְזַכֵּר? בְּעִלְמָא דְאַתִּי, שְׂיֵשׁ עוֹד עוֹלָם, שְׁבָאנוּ לְזֶה הָעוֹלָם רַק לְעֵבֶר בּוֹ, זֶהוּ מַעֲבָר, הִנֵּה הַנְּשִׂמָה שְׁלָנוּ יוֹרְדַת מְרוֹם גְּבַהֵי מְרוֹמִים, מִתְלַבֶּשֶׁת בְּגוּף, וְעוֹבְרִים שְׁבָעִים שָׁנָה, וְאַחֲר־כֶּךָ חוֹזְרִים לְמַעְלָה. וּמַה שְׁזַכִּינוּ בְּשָׁבָעִים שָׁנָה שְׁאֲנַחְנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם — זֶה מַה שְׁנַקַח אֶתְנוּ. הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, וּבַתּוֹרָה מְגַלֶּה לָנוּ סִתְרֵי נִסְתָּרוֹת, רְזִי דְרִזִּין, כַּמּוּבָא בְּזִהָר (מְצַרַע נג): אֲמַאי אֶקְרִי תּוֹרָה? דְּאוּרֵי וְגַלִּי מַאי דְהִנֵּה סִתּוּם; הִינּוּ אָדָם מְסִתּוּבֵב בְּזֶה הָעוֹלָם, רוּאָה רַק גְּשָׁמִיּוֹת, חֲמִרִיּוֹת, עֲבִיּוֹת, דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הוּא נִכְנָס בְּדַפְאוֹן, וְאֵינוּ יוֹדֵעַ מַה הוּא רוּצָה מַעֲצָמוֹ; בְּרַגַע שְׂיִדְעַ שְׁדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר — זֶה כְּפִסָּא לְאַלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הִלְבִּישׁ עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הַבְּרִיאָה, אֲזַי כֹּל הַחַיִּים שְׁלוֹ חַיִּים אַחֲרִים לְגַמְרֵי, וְאֲזַי מִתְחִיל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. כִּי בְּרַגַע שְׂאֵדָם מְרַגֵּשׁ שְׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ פֶּה, הוּא מִתְחִיל לְדַבֵּר אֵלָיו.

וְלִכֵּן אוֹמַר רַבְּנוּ ז"ל, שְׁבַלְיָה, כְּשֶׁכָּלֵם נְמִים שְׁנַתָּם, וְשִׁקְט בְּיָקוּם, אֲזַי הוּא הַזְּמַן הַטּוֹב בְּיוֹתֵר לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כְּמוֹ

שאומר דוד המלך (תהלים עז, ז): "אֶזְכְּרָה נְגִינָתִי בַלַּיְלָה, עִם לְבָבִי אֲשִׁיחָה וַיִּחַפֵּשׂ רוּחִי", בַּלַּיְלָה הוּא הַזְּמַן הַטּוֹב בְּיֹתֵר לְצֵאת בַּחוּץ וּלְטַיֵּל וּלְהִסְתַּפֵּל לַשָּׁמַיִם, וּלְדַבֵּר אֵלָיו יְתָבָרָךְ. וְכֹךְ הִיְתָה עֲבוּדָתוֹ שֶׁל דָּוִד הַמֶּלֶךְ. כְּתוּב בַּזֵּהָר הַקְּדוּשׁ (עִין חֶלֶק ג' ריג:): כָּל הַמְּלָכִים נִמּוּ אֶת שְׁנֵתָם, וְדָוִד הַמֶּלֶךְ הָיָה עַר בַּחֲצוֹת, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (תהלים קיט, סב): "חֲצוֹת לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ". וְיֵצֵא בַּחוּץ וְהִתְבּוֹנֵן לַשָּׁמַיִם, וְשֶׁר שִׁירוֹת וְתִשְׁבַּחוֹת לַבּוֹרָא יְתָבָרָךְ שְׁמוֹ: "כִּי אֶרְאֶה שְׁמֶיךָ, מַעֲשֵׂה אֲצַבְעוֹתֶיךָ, יָרַח וְכוּכְבֵּיִם אֲשֶׁר כּוֹנְנֹת" (שם ח, ד), הוּא רָאָה אֶת הַיָּרֵחַ וְהַכּוּכְבֵּיִם, וְשֶׁר כָּל הַלַּיְלָה שִׁירוֹת וְתִשְׁבַּחוֹת לְפָנָיו יְתָבָרָךְ. אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל: בְּרַגַע שְׁאֵדָם מְרַגֵּישׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא תָּמִיד יִדְבֵּר אֵלָיו, וְאֵז אֵף פַּעַם לֹא יִהְיֶה לְבַד.

וּמִזֵּהָר רַבְּנוּ ז"ל, שְׁצָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֵר, שְׁלֹא נִבּוֹא לַיְדֵי שְׁכָחָה, מִיַּתֵּת הַלֵּב, שֶׁהַלֵּב יָמוּת לָךְ, הֵינּוּ שְׁלֹא יִהְיֶה לָךְ רְצוֹן לְחַיּוֹת. רוֹאִים כָּל-כּוֹךְ הַרְבֵּה בְּנֵי-אָדָם, שֶׁנִּמְאַסוּ חַיִּיהֶם, וְאֵינָם רוֹצִים לְחַיּוֹת יוֹתֵר, עַד שֵׁישׁ בַּר מִיָּנָן, אֲנָשִׁים, שְׁמֵאֲבָדִים עֲצָמָם לְדַעַת, מֵאֵין זֶה בָּא? נִמְאַסוּ לָהֶם הַחַיִּים, כִּי אֵינָם מוֹצְאִים תְּכֵלִית בַּחַיִּים, אוֹ שֵׁישְׁנָן מְרִיבוֹת בְּבֵית, אוֹ מְסֻתּוֹכְבִּים כְּבַעוּלָם הַתְּהוֹ, אֵינָם מוֹצְאִים אֶת הַזּוּג — רְוָקִים וְרוֹקוֹת, עוֹשִׂים שְׁטִיּוֹת וְהַבְּלִים, וְהַכֵּל מִפְּנֵי שְׁאֵינָם מְרַגֵּישִׁים אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַלֵּב אֵינּוּ בּוֹעֵר אֵלָיו יְתָבָרָךְ. אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל: מֵהֵיכֵן זֶה בָּא? מִחֲמַת שְׁאֵדָם אֵינּוּ שׁוֹמֵר עַל עֵינָיו. כְּתוּב (שְׁמוֹת יג, ט): "וּלְזַכְּרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ", הַזְּכָרוֹן לְזִכֹּר בְּעֶלְמָא דְאַתִּי, זֶה תְּלוּי בְּעֵינַיִם; אִם אָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְהִסְתַּפֵּל עַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵז יֵשׁ לוֹ טוֹב עֵינָן, הוּא מְסֻתּוֹכְבִּים בְּעֵינַיִם טוֹבוֹת.

וְלָכֵן מִתְחִיל רַבְּנוּ ז"ל אֶת סִפְרוֹ "לְקוּטֵי-מוֹהַר" (חֶלֶק א', סִימָן א'), שִׁיְהוּדֵי צָרִיךְ לְהִסְתַּפֵּל עַל הַשָּׁכֵל שֵׁישׁ בְּכָל דְּבַר, עַל הַחַיּוֹת אֲלֻקוֹת שֵׁישׁ בְּכָל דְּבַר, וְזֶה מְקַשֵּׁר אוֹתוֹ אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אָבֵל לְזֶה צָרִיכִים טוֹב עֵינָן, בְּרַגַע שֵׁישׁ לְאָדָם עֵינָן רָעָה בַּזּוּלָת, מִזֶּה בָּאָה לוֹ מִיַּתֵּת הַלֵּב, שְׁכָחָה, שֶׁשׁוֹכַח מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל,

שְׁדוּד הַמֶּלֶךְ, הוּא אֲשֶׁר זָכָה לְעֵינַיִם יְפוֹת, עַד שְׁחַכְמִינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (סִנְהֶדְרִין צג): עַל הַפְּסוּק שֶׁנֶּאֱמַר עַל דָּוִד (שְׁמוּאֵל-א' טז, יח): "וְהָ עֲמוֹ" — שֶׁהִלְכָה כְּמוֹתוֹ בְּכָל מְקוֹם; דָּוִד הַמֶּלֶךְ, עַז הָיָה חֶפְצוֹ וּרְצוֹנוֹ לְעֹזֵר לְכָל יְהוּדֵי, כָּל בְּעַל לֵב נִשְׁפָּר, כָּל מְרִיר יוֹם וְקִשָּׁה לֵב, כָּל אָדָם שֶׁהִיָּתָה לוֹ בְּעֵינָה — צָרוֹת וְחֻבוֹת, וְגֵרֵשׁ מִמְּקוֹמוֹ, וְהָיָה נִרְדָּף וְכוּ', הָיָה לוֹ מְקוֹם אֲצֵל דָּוִד הַמֶּלֶךְ, דָּוִד הַמֶּלֶךְ הִיָּתָה לוֹ עֵינַיִן טוֹבָה, וְחֻזַּק אֶת כָּל יְהוּדֵי. וְלִכֵּן מִי הִתְלַכְּד עִם דָּוִד? כָּל בְּנֵי אָדָם הַשְּׁבוּרִים וְהַרְצוּצִים, מִמְּרָמְרִים וּמִדְּכֻדְכִים, כִּי דָוִד הַמֶּלֶךְ יִדַּע אִיךָ לְחַזְקָם וּלְעוֹדָדָם. אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל, כִּי דָוִד זָכָה לְעֵינַיִם יְפוֹת, שֶׁתָּמִיד הִסְתַּכַּל עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזֶה הַסוּד שֶׁל סֵפֶר הַתְּהִלִּים שֶׁחִבֵּר דָּוִד הַמֶּלֶךְ, שֶׁכָּל הַסֵּפֶר מְדַבֵּר רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים זֶה הֵתְבוּדוֹת שֶׁדָּוִד הַמֶּלֶךְ הִתְבוּדָד לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ. וְלִכֵּן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁצָּרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֵר מְעִין הַרְע, אֶתָּה רוֹאָה אֶת הַזוּלָת, תָּמִיד תִּסְתַּכַּל עָלָיו בְּעֵינַיִן טוֹבָה. מִדּוּעַ אָנוּ סוֹבְלִים גְּלוּת כָּל-כָּף גְּדוּלָה? אִם נִתְבוֹנֵן הֵיטֵב — נִכְחַת, שֶׁהַכֹּל זֶה מִפְּאֵת הַגְּזֻעָנוֹת הָאֲרוּרָה. אֲנָשִׁים אֵינָם יְכוּלִים לְהִתְבוֹנֵן בְּעֵינַיִן טוֹבָה עַל הַזוּלָת, כָּל אֶחָד חוֹשֵׁב שֶׁהוּא גְּדוּל יוֹתֵר מִזוּלָתוֹ, וְזוֹ הַטְּמָאָה, זֶה נִקְרָא סֵמ"ך-מ"ם, מִלְּאֵךְ שֶׁנִּבְרָא כְּדֵי לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הַשְּׁלֵמוֹת צָרִיכָה לְהִיּוֹת, שֶׁכָּל יְהוּדֵי יִרְגִישׁ שֶׁהוּא רַק חֲצִי, וְהוּא צָרִיךְ אֶת עוֹד יְהוּדֵי, וּבְיַחֲד נַעֲשֶׂה יְהוּדֵי שְׁלֵם, אִךְ לְבַד הוּא רַק חֲצִי.

וְזֶהוּ סוּד מַחְצִית הַשֶּׁקֶל, שֶׁהַצְּטוּרֵינוּ (שְׁמוֹת ל, טו). "הַעֲשִׂיר לֹא יִרְבֶּה וְהַדָּל לֹא יִמְעִיט מִמַּחְצִית הַשֶּׁקֶל, לְתַת לְתִרְוַמַת ה' לְכַפֵּר עַל נַפְשׁוֹתֵיכֶם"; וּמִדּוּעַ רַק מַחְצִית? אֵלָּא יְהוּדֵי צָרִיךְ לְדַעַת שֶׁהוּא רַק חֲצִי, וְעָלָיו לְהִתְחַבֵּר עִם עוֹד יְהוּדֵי; הַדְּבָר הֵרָאשׁוֹן לְרוּךְ — שִׁירָאָה לְהִתְחַתֵּן, כִּי עָלָיו לְדַעַת שֶׁהוּא פֶּלֶג גּוֹף, וּכְשִׁיתְחַתֵּן יַעֲשֶׂה גּוֹף שְׁלֵם. כְּמוֹ-כֵן צָרִיכִים לְעַקֵּר מֵאֲתָנוּ אֶת הַגְּזֻעָנוֹת, אֵינן מִשְׁגַּ כְּזֶה אֲשֶׁכְּנֹזִי סִפְרֵדִי, לִיטְאֵי חֲסִידֵי, כָּל הַשְּׁמוֹת וְהַכְּנֻיִים הַלְלוּ צָרִיכִים לְעַקֵּר מֵאֲתָנוּ, אֲשֶׁר אֵלּוֹ שְׁמוֹת הַגְּלוּת, הַמְּבִיאִים מְרִיבוֹת, וּמְשִׁיחַ צְדָקָנוּ יְבוֹא וַיַּעֲקֹר אֶת זֹאת מֵאֲתָנוּ, עַד שֶׁכְּלָנוּ נִסְתַּכַּל רַק עַל

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזוֹ תִהְיֶה עֵקֶר הַגְּאֻלָּה, אֲשֶׁר אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים (ראש השנה יא.): בְּנִיטָן נִגְאָלוּ, וּבְנִיטָן עֲתִידִים לְהִגְאֹל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צָוָנוּ לְקַרֵּא אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת. שְׁתֵּי פְּרָשִׁיּוֹת
קֹדָם הַפּוּרִים וְשְׁתֵּים אַחַר הַפּוּרִים. פְּרָשָׁה רֵאשׁוֹנָה: פְּרַשְׁת שְׁקָלִים,
שְׁבַת שְׁלֹפְנֵי רֵאשׁ-חֹדֶשׁ אָדָר. פְּרָשָׁה שְׁנִיָּה: פְּרַשְׁת זְכוֹר, שְׁבַת
שְׁלֹפְנֵי פּוּרִים. פְּרָשָׁה שְׁלִישִׁית: פְּרַשְׁת פָּרָה, שְׁבַת שְׁאַחֲרֵי פּוּרִים.
פְּרָשָׁה רְבִיעִית: פְּרַשְׁת הַחֹדֶשׁ, שְׁבַת שְׁלֹפְנֵי רֵאשׁ-חֹדֶשׁ נִיטָן. מֵה
הֵן אֵלוֹ הַפְּרָשִׁיּוֹת שְׁאֵנוּ קוֹרְאִים, אֲשֶׁר יֵשׁ דְּעָה, שְׁאֵת כָּל הָאֲרַבַּע
פְּרָשִׁיּוֹת מְחִיבִים לְשַׁמֵּעַ, וְיֵשׁ דְּעָה שֶׁקַּח אֶת פְּרָשִׁיּוֹת זְכוֹר וּפָרָה
מְחִיבִים לְשַׁמֵּעַ.

וְכַתוּב (הושע יב, ד): "בְּבִטָן עֲקֵב אֶת אָחִיו", יַעֲקֹב אֲבִינוּ אֲשֶׁר
מִמֶּנּוּ יֵצְאוּ כָּל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עוֹד בְּהִיּוֹתוֹ בְּבִטָן אָמוֹ, עָשׂוּ נְאֻכָּק
עִמּוֹ, וְגַם כְּשֶׁכָּבַר נוֹלַד — הָיָה עוֹמֵד כְּנִגְדּוֹ שְׂרוֹ שֶׁל עָשׂוֹ לְרַדְפוֹ
עַד חֲרָמָה, שְׁזָה הָיָה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים
(בְּרַאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה עו, סִימָן ב').

מִי הָיָה נִכְדוֹ שֶׁל עָשׂוֹ? עֲמֶלֶק, מִי הָיָה נִכְדוֹ שֶׁל עֲמֶלֶק? הַמֶּן.
מֵהִי קָלַפְתָּ הַמֶּן? שְׂרוּצָה לְהַפְרִיד בֵּין נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאוֹמֵר (אֶסְתֵּר
ג, ח): "יִשְׁנֹנוּ עִם אֶחָד מִפְּזָר וּמִפְּרָד בֵּין הַעַמִּים", עִם יִשְׂרָאֵל מִפְּזָרִים
וּמִפְּלָגִים, בְּזָה הוּא לוֹכֵד אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. בְּרַגַּע שֵׁישׁ עֵין רַעָה,
שְׁאֶחָד מִסְתַּכֵּל רַע עַל הַזּוּלָת, אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל, סִימָן שְׁכָבַר שׁוֹכַח
מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

[כִּי אִם אָדָם הָיָה זוֹכֵר מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָיָה יוֹדֵעַ שְׁכָּל
יְהוּדֵי הוּא חֵלֶק אֱלֹהִים מִמַּעַל, וְלָמָּה צָרִיכִים לְקַנֵּא בּוֹ, אֲדַרְבֵּה כָּל
יְהוּדֵי הוּא צָנוּר מִיַּחַד לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפַּעַל נִקְדָּתוֹ שְׁצָרִיף
לְעִשׂוֹת בְּזָה הָעוֹלָם, כָּל יְהוּדֵי נִבְרָא לְתַכְלִית אַחֲרָת. וְלָכֵן אוֹמֵר
רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לד), שְׁכָּל יְהוּדֵי יֵשׁ לוֹ נִקְדָּה
אֲשֶׁר אֵין בְּחִבְרוֹ, וְעֲלִינוּ לְקַבֵּל אֶת כָּל הַנִּקְדוּת, וְלְהִתְאַחַד עִם כָּל
נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֵז נְצֻלִיח].

בא הַמֶּן וְעוֹשֶׂה פְּרוּדִים: "יִשְׁנֹו עִם אֶחָד מִפְּזָר וּמִפְּרָד בֵּין הָעַמִּים", וְלָקַח עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים שְׁקָלִים וּנְתַנָּם לְאַחֲשׁוּרוֹשׁ, כְּדִי שְׂיֻכַּל לַעֲשׂוֹת עִם עִם יִשְׂרָאֵל כְּאֹת נִפְשׁוֹ, לְאַבֵּד לְהַשְׁמִיד וְלְהַרְגַּ מִנְעַר וְעַד זֶקֶן טֵף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד (אֶסְתֵּר ג, יג). אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: רָשָׁע, כְּבָר הַקְּדִימוּ שְׁקָלֵיהֶם לְשִׁקְלֶיךָ (מַגְלָה יד.); עַד שֶׁנִּתְּתָה לְאַחֲשׁוּרוֹשׁ אֶת הַשְׁקָלִים, כְּדִי לְקַנּוֹת אֶת עִם יִשְׂרָאֵל וְלַעֲשׂוֹת עִמָּהֶם כְּרִצּוֹנְךָ, עִם יִשְׂרָאֵל נִתְּנוּ מִזְמַן מַחְצִית הַשְּׁקָל. וַיְמַה הַקֶּשֶׁר? אֲלֵא הַמֶּן רָצָה לְפַלֵּג אֶת עִם יִשְׂרָאֵל, "יִשְׁנֹו עִם מִפְּזָר וּמִפְּרָד בְּכָל מְדִינֹת מַלְכוּתְךָ, וְאֶת דְּתֵי הַמֶּלֶךְ אֵינָם עוֹשִׂים". לָכֵן נִוְתַנִּים קִדָּם רֹאשׁ-חֲדָשׁ אֲדָר מַחְצִית הַשְּׁקָל, וְקוֹרְאִים בַּתּוֹרָה פְּרִשְׁת מַחְצִית הַשְּׁקָל, לְהוֹרוֹת שְׂאֲנוּ רַק חֲצִי, וְאֵינָנו מַחְזִיקִים עֲצָמָנוּ לְשַׁלְמִים, אֲלֵא אָנוּ צְרִיכִים עוֹד יְהוּדִים, וּמַתְחַבְּרִים לְעוֹד יְהוּדִים, וְזֶהוּ הַתְּקוּן לְקַטְרוּג שֶׁל הַמֶּן — שְׂאֲנוּ מְפֻלְגִים.

כְּמוֹ-כֵן יֵשׁ לָנוּ מִצְוָה שֶׁל "זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ עֲמָלֶךָ", וְקוֹרְאִים פְּרִשְׁת זְכוֹר קִדָּם הַפּוֹרִים, כִּי מָה הָיָה הַפָּגֶם שֶׁל עֲמָלֶךָ? "אֲשֶׁר קָרַךְ בְּדַרְךָ" (דְּבָרִים כה, ח), הוּא הַכְּנִיס קְרִירוֹת, וְאָמַר לְכֻלָּם: הַכֹּל טַבַּע, מַקְרָה וּמִזָּל, אֵל תִּסְתַּכְּלוּ עַל עוֹלָם הַבָּא, שְׂלֵא יִהְיֶה לָכֶם זְכוּרָן בְּעֲלָמָא דְּאֵתִי, אֵין אֲלֵא עוֹלָם הַזֶּה, וְכָךְ מַכְנִיס קְרִירוֹת. וּבְרַגַע שְׂאָדָם חוֹשֵׁב שֶׁהַכֹּל מַקְרָה, וְאֵינוּ מַאֲמִין בְּהַשְׁגַּחַת הַבוֹרָא, אִזּוּ הוּא סוֹבֵל אֶת כָּל הַקְּלָלוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כִּי אִם אָדָם יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל מִמָּנוּ יִתְבַּרֵךְ, וְאֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, אִזּוּ הוּא חַי חַיִּים טוֹבִים וְנֹעִימִים, וְאֵינוּ חֹסֵר דְּבָר. אֲבָל בְּרַגַע שְׂנֹדְמָה לוֹ כִּי כָּל הַקּוֹרוֹת עִמוֹ, זֶהוּ טַבַּע, מַקְרָה וּמִזָּל, אִזּוּ סוֹבֵל אֶת הַסִּבָּל הַכִּי גְדוֹל. וְלָכֵן הַתּוֹכַחָה וְהַקְּלָלוֹת חוֹזְרוֹת עַל עֲצָמָן: "וְאִם תִּלְכוּ עִמִּי קְרִי, וְלֹא תֵּאָבוּ לְשִׁמְעַ לִּי, וְיִסְפָּתִי עֲלֵיכֶם מִכָּה עַל מַכּוֹתֵיכֶם" (וַיִּקְרָא כו, כא), הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִזְהִירָנוּ, תִּדְעוּ לָכֶם, שְׂאֲנִי מַצְמִצִּים עֲצָמִי מֵאֵין סוֹף עַד אֵין תְּכִלִּית, וְכִמוֹ שְׂאוּמֵר רַבְּנוּ ז"ל, שְׁכָּל יוֹם וְיוֹם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא אֲצִלָּנוּ, וּמִרְמֹז לָנוּ שְׂנַחְזוֹר אֱלֹוֵי, שְׂזָה סוֹד הַנְּבוּאָה, שְׁכָּל יְהוּדִי יְכוּל לְשִׁמְעַ קוּלוֹ יִתְבַּרֵךְ, אִם הָיָה מְזַכֵּךְ אֶת לְבוֹ, הָיָה שׂוֹמֵעַ אֶת הַקּוּלוֹת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂקוֹרָא אוֹתוֹ, כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל

(שיחות-הר"ן, סימן נב): מכל הדברים צועק כבוד הקדוש-ברוך-הוא: "בוא חזר אלי". אבל אדם חושב שהכל מקרה, "ואם בזאת לא תשמעו לי, והלכתם עמי בקרי, והלכתי עמכם בחמת קרי, ויסרתי אתכם אף אני" וגו'. אם אדם חושב שהכל מקרה, הקדוש-ברוך-הוא מענישו. והעניש הוא שבעתים, "כי שבע" 'פלי צדיק וקם', אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יט) — סופי תבות עמל"ק, שמפיל את האדם שבע פעמים, וממנו יוצא המן.

המן הרשע רצה, רחמנא לצלן, להכחיד את נשמות ישראל, ועשה כל מיני פעולות לעקר אותם, ולא עלתה בידו. כל אשר רצה, מרדכי הצדיק יצא לחוץ, וגלה לכלם את הקדוש-ברוך-הוא. כמו שכתוב: "איש יהודי", אומרים חכמינו הקדושים (מגלה יג): כל הפופר בעבודה זרה נקרא יהודי; מרדכי הצדיק דבר רק דבורי אמונה עם כלם, עד כדי כך, שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יז), על הפסוק (אסתר ו, ב): "וימצא כתוב את אשר הגיד מרדכי", מרדכי הצדיק ישב בחדרו ודבר דבורי אמונה, וזה הלך מסוף עולם ועד סופו, עד שהגויים התגירו, כמו שכתוב (שם ח, יז): "ורבים מעמי הארץ מתיהדים", אם יהודי חזק באמונה, יש לו כח כזה, להחזיר לא רק את כל עם ישראל בתשובה, אלא גם את אמות העולם, להראותם שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג, ורק הוא נמצא ואין בלעדיו נמצא. זה היה מרדכי היהודי, שיצא אל עם ישראל ועורר אותם.

והנה המן, אף שהיתה לו כבר מפלה אחר מפלה, איננו נח ושוקט, אלא הכין עץ גבה חמשים אמה, לתלות עליו את מרדכי. וביא אל המלך לספר לו זממו, ענה ואמר לו המלך (אסתר ו, ו): "מה לעשות באיש אשר המלך חפץ ביקרו, ויאמר המן בלבו, למי יחפץ המלך לעשות יקר יותר ממני"? ! וענה ואמר: "יביאו לבוש מלכות אשר לבש בו המלך, וסוס אשר רכב עליו המלך, וכתר מלכות בראשו", ויוליכוהו ברחוב על הסוס, ותצא תהלוכה של כל אנשי העיר: אנשים, נשים וטף ויסתכלו על המחזה. אמר לו אחשורוש: "מהר קח את הלבוש ואת הסוס כאשר דברת, ועשה כן למרדכי

הַיְהוּדִי הַיּוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ, אֵל תַּפֵּל דְּבַר מְכַל אֲשֶׁר דִּבְרַתָּ" (אֶסְתֵּר ו. י); וְכֵאֵן כָּבֵר הֵיְתָה תַחֲלַת מַפְלְתּוֹ, וְעָשָׂה כֵן לְמַרְדְּכַי "וַיִּקְרָא לְפָנָיו: כִּכָּה יַעֲשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרוֹ"; וְאִם לֹא דִי בְּזָה, עוֹד בָּתּוֹ שֶׁל הַמֶּן חֲשָׁבָה שֶׁהֶמֶן עַל הַסּוּס וּמַרְדְּכַי מוֹבִיל אֶת הַסּוּס, וְשִׁפְכָה מִן הַחֲלוֹן דְּלִי שֶׁל צוּאָה עַל רֹאשׁ הַמֶּן. "וַיֵּשֶׁב מַרְדְּכַי אֶל שַׁעַר הַמֶּלֶךְ, וְהֶמֶן נִדְחַף אֶל בֵּיתוֹ אֲבָל וְחַפּוּי רֹאשׁ". אָדָם אַחֵר הָיָה צָרִיף לְשִׁבְתָּ בְּשַׁקֵּט, אַחֵר רִאוֹתוֹ מַפְלָה כְּזוֹ.

וְהִנֵּה מַה כְּתוּב: "וַיִּסְפֹּר הַמֶּן לְזֵרֵשׁ אֲשֶׁתּוֹ וּלְכָל אוֹהֲבָיו אֵת כָּל אֲשֶׁר קָרְהוּ"; מַהוּ הַלְשׁוֹן קָרְהוּ? זֶה הֵיְתָה הַקְּלִפָּה שֶׁל הַמֶּן, אֶפְלוּ שְׂכָבֵר הָיָה תַחַת הָאֲדָמָה, בְּהִיּוֹת מַפְלָה גְדוֹלָה כָּל-כָּף לְטַמְאָה, הוּא תּוֹלָה אֵת זֹאת בְּמַקְרָה, וּמְסַפֵּר אֵת רֵב עֲשָׂרוֹ וּגְדֻלְתּוֹ, אַחֵר שֶׁרָאָה אֵת הַבְּדִיּוֹן שֶׁהָיָה מְנַת חֶלְקוֹ, מִמְּשִׁיף לְאַחַז כִּי מַקְרָה הוּא. וּבְזָה רֹאִים גְּדֻלַּת הַטַּמְאָה שֶׁל עֲמֶלֶק, שְׂמִכְנִיס בְּנוֹ סַפְּקוֹת, עֲמֶלֶק גִּימְטְרִיָּה סַפ"ק: "הַיֵּשׁ הַזֶּה בְּקַרְבְּנוֹ אִם אֵין", שְׂמִקְרָר אוֹתָנוּ וְרוֹצֵה לֹמַר שֶׁהַכֹּל מַקְרָה, אֵין מִשְׁגַּל שֶׁל הַשְּׂגָחָה.

וְלָכֵן אָנוּ נוֹכְחִים לְרִאוֹת, אֵיךְ שְׂבִינֵי-אָדָם רַבִּים אַחַד עִם הַשְּׂנִי, וּמִדּוּעַ? כִּי אַחַד רוֹצֵה לִהְיוֹת יוֹתֵר מְזוּלָתוֹ, אַחַד רוֹצֵה לְהִרְס אֵת הַשְּׂנִי, בְּמָקוֹם לְתַת מַחְצִית הַשֶּׁקֶל, שְׂנִדַּע שְׂאֵנְחָנוּ חֲצִי, וְשִׁיְהִיו לָנוּ עֵינַיִם טוֹבוֹת, וְכָל אַחַד יִסְתַּפֵּל בְּעֵין טוֹבָה עַל הַזּוּלָת, שְׂזָה מַה שְׂכָתוּב אֶצֶל דָּוִד הַמֶּלֶךְ: "יִפָּה עֵינַיִם וְטוֹב רֹאִי", שֶׁרָצָה בְּטוֹבַת כָּל יְהוּדִי, בְּמָקוֹם זֶה יֵשׁ לָנוּ רַע-עֵין, מִיַּתַּת הַלֵּב. וְלָכֵן הַתְּבוּנָנוּ שְׂהַסְמ"ך-מ"ם, שֶׁהוּא שָׂרוּ שֶׁל עֲשׂוֹ, שֶׁהָיָה סָבוּ שֶׁל עֲמֶלֶק, שֶׁהָיָה סָבוּ שֶׁל הַמֶּן, לְמָה נִקְרָא ס"מ? אֶלֶּא שְׂשִׁים עַל אַרְבָּעִים, סַמ"ך — שְׂשִׁים, מ"ם — אַרְבָּעִים, הַטַּמְאָה רוֹצֵה תָמִיד לִהְיוֹת יוֹתֵר מְזוּלָתָהּ, הַהֶפֶף מִמַּחְצִית הַשֶּׁקֶל, כִּי בְּקִדְשָׁה צְרִיכִים לִידַע שְׂזָה הוֹלֵךְ חֲצִי חֲצִי, אֲנִי חֲצִי וְזוּלָתִי חֲצִי, וְכֵף בְּרָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵת הַבְּרִיאָה, שְׂאֶחָד מְכָרַח אֵת הַשְּׂנִי. אַחַד אוֹפָה, אַחַד צָבַע, אַחַד נִגָּר, אַחַד סוֹנְדֵלָר, אַחַד חֲטִיט, כָּל אַחַד צָרִיף אֵת זוּלָתוֹ, הַחֲטִיט שְׂתוּפֵר חֲלִיפָה, הוּא מְכָרַח לְהַגִּיעַ אֶל הַמַּאֲפִיָּה לְקִנּוֹת לְחָם, הַרוּפָא מְכָרַח לְהַגִּיעַ אֶל הַחֲטִיט, לְקִנּוֹת אֶצְלוֹ בְּגָד, שְׂנִיָּהֶם צְרִיכִים אֵת הַנִּגָּר שְׂיִתְקֵן לָהֶם

רהוט, שְׁלֹשֶׁתָם צָרִיכִים סַנְדֵּלָר לְקַנּוֹת אֶצְלוֹ נְעִלִים, וְהַסַּנְדֵּלָר צָרִיךְ אֶת הָאוֹפֶה, וְהַחֵיטְט וְהַנֶּגֶר זְקוּקִים זֶה לָזֶה וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן כָּל הַבְּרִיאָה, אַחַד צָרִיךְ אֶת הַשֵּׁנִי, כִּן בְּרֵא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הָעוֹלָם, שֶׁכָּל אֶחָד יִהְיֶה חֲצִי, זֶה קִיּוֹם הַבְּרִיאָה, הָעוֹלָם הַזֶּה הוּא רַק חֲצִי, הָעוֹלָם הַבָּא זֶה עוֹד חֲצִי, וּבְיַחַד זֶה עוֹלָם שְׁלֵם. וְלִכֵּן אוֹמֵר רַבְנּוּ ז"ל: "הַיְיָ אֱלֹהֵי גְדֻלַּת מָאֹד, עֵז וְהִדָּר לְבִשְׁתָּ, עוֹטָה אוֹר כַּשְׁלֵמָה" וְכוּ' (תהלים קד, ב), הַיְיָ אֱלֹהִים זֶה שֵׁם מְלֵא, הַיְיָ אֱלֹהֵי זֶה הַשִּׁיר שֶׁל הָאָמוּנָה, סְלִיקוּ דְמַחְשָׁבָה בְּעֵלְמָא דְאֵתִי, אָדָם מִתְּלַבֵּשׁ עִם הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲזִי מִחִבֵּר הָעוֹלָם הַזֶּה עִם הָעוֹלָם הַבָּא.

וְלִכֵּן לִפְנֵי פּוֹרִים, שֶׁהוּא זְמַן שֶׁל הַכְּנַעַת הַמֶּן-עַמְלֵק, שֶׁהֵמֶן רָצָה לְהַכְנִיס חַמְשִׁים שְׁעָרֵי טְמֵאָה בְּעוֹלָם, בָּא מְרַדְכֵי וְהַפּוֹךְ אֶת זֹאת לְחַמְשִׁים שְׁעָרֵי קִדְשָׁה. לִפְנֵי פּוֹרִים קוֹרְאִים פְּרִשְׁת מַחְצִית הַשָּׁקֶל, לְהִרְאוֹת שְׁאֲנוּ רַק חֲצִי, וְאַחַר-כֵּן פְּרִשְׁת זְכוּר, לְהַזְכִּיר לְעַצְמָנוּ שֶׁהַכֹּל הַשְּׂגָחָה וְאֵין מִקְרָה. וְאַחַר פּוֹרִים מִתְחִילִים לְהַכִּין עַצְמָנוּ לְפִסַּח, וְאָנוּ קוֹרְאִים פְּרִשְׁת פְּרָה, לְטַהֵר עַצְמָנוּ מִטְּמֵאָת מֵת. מַה זֶה מִיִּתָּה? מִיִּתַת הַלֵּב, שְׁאָדָם שֶׁכַּח מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אֲנַחְנוּ חִפְצִים לְהַגְאֵל, בְּכֵן עֲלִינוּ לְטַהֵר עַצְמָנוּ מִהַזְהָמָה שֶׁל מִיִּתָּה, שֶׁכַּחַת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ. וְכַמְאֲמָרָם ז"ל (בְּרִכּוֹת יח:): 'רִשְׁעִים בַּחֲיֵיהֶם קְרוּיִים מֵתִים'. וְאַחַר-כֵּן קוֹרְאִים פְּרִשְׁת הַחֲדָשׁ: "הַחֲדָשׁ הַזֶּה לָכֶם רֵאשׁ חֲדָשִׁים" — לְשׁוֹן הַתְּחַדְּשׁוֹת, כִּי הָעֵקֶר לְהַתְּחַדָּשׁ בְּכָל פַּעַם בְּעַבְדוּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְאִם אָנוּ מְכִינִים עַצְמָנוּ עִם הָאֲרֻבַּע פְּרִשְׁיּוֹת אֱלוֹ עַד רֵאשׁ חֲדָשׁ גִּיסָן, אֲזִי גִזְפָּה, אֲשֶׁר 'בְּנִיסָן נִגְאָלוּ וּבְנִיסָן עֲתִידִים לְהַגְאֵל'. וְזוֹ הָעַבְדוּתָה שֶׁלָּנוּ בְּשָׁבוּעוֹת אֱלוֹ, שְׁאֲנוּ לִפְנֵי פּוֹרִים וְאַחַר הַפּוֹרִים, וּמְכִינִים עַצְמָנוּ לְגֵאֲלָה. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (עֲדוּת ח, ז): אֱלֹהֵינוּ הַנִּבְיָא יְבוֹא לֹא לְרַחֵק וְלֹא לְקָרֵב, אֲלֵא לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל; וְלִכֵּן כָּתוּב (מְלָאכֵי ג, כג): "הִנֵּה אֲנִכִי שׁוֹלַח לָכֶם אֶת אֱלֹהֵי הַנִּבְיָא לִפְנֵי בּוֹא יוֹם ה' הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא"; קִדְּם שְׁתַּהֲיֶה הַגְּאֲלָה, יְבוֹא אֱלֹהֵינוּ הַנִּבְיָא לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבְרַגַע שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם — אֲזִי אָנוּ מוֹכְנִים לְגֵאֲלָה.

אך בינתיים אנו צריכים הרבה רחמים, שהמן־עמלק לא יעשה בינינו פרודים, אנו צריכים לעקור מאתנו את כל הגזענות והשקר. פי ברגע שאדם חושב שהוא יותר מזולתו, הוא כבר מנח בשקר. ולכן זו צריכה להיות עבודתנו, ובזכות זה נזכה לטוב־עין, שנסתפל על כל אחד בעין טובה, ונחפש את הטוב שיש אצל כל אחד, ועל־ידי־זה נזכה לשמע את קול הקדוש־ברוך־הוא.

ולכן כתוב: ויקנ"א — באל"ף זעירא, להורות שלכל אחד הקדוש־ברוך־הוא נתגלה בסתר. ואומר רש"י: קול לו קול אליו, משה שומע את הקול, וכל ישראל אינם שומעים, צדיק שדבוק בהקדוש־ברוך־הוא שומע פרוזים מלמעלה, ואלו היו הצדיקים הגדולים שזכו לזה. וכלנו יכולים לזכות לזה, אם רק נקים את העצות של רבנו ז"ל.

מספר על הצדיק רבי משה מאוהעל זי"ע, בעל מחבר ספר "ישמח משה", אשר למד תורה לשמה, וזכה לשמע פרוזים מן השמים, כל מה שהיה צריך בקש את הקדוש־ברוך־הוא, ושמע פרוזים של תשובה ממנו יתברך — מה בן לעשות ומה לאו; פעם אחת ישב בעזרת נשים ולמד, כי לא רצה שיפריעו לו בלמודו, ואף אחד לא ידע שהוא יושב למעלה, ולפתע שמע שנפתחו דלתות בית־הכנסת, והמון נשים נכנסו פנימה, פתחו את ארון־הקדש והחלו לבכות, וצעקו לפניו יתברך ובקשו על איזה חולה שהצריך לישועה גדולה, ועתרו כל־כף בתפלה, עד שהפריעוהו בתלמודו. אמר להקדוש־ברוך־הוא: "רבנו של עולם, הן מפריעות לי, שתלכנה כבר, הלא אינן נותנות לי ללמד". ושמע פרוז מן השמים: "התמימות של הנשים הללו שזועקות אלי, היא יותר חשובה מהתפלות שלך, זה השבח שלי, שיהודים באים לדבר אלי, נשים מכונות בלב אמת, זה חשוב אצלי יותר מהכל".

הגמרא אומרת (יבמות עו:), שאמר דואג האדומי: עד שאתה משאיל עליו אם הגון הוא למלכות אם לאו, שאל עליו אם ראוי

לבוא בקהל אם לאו, מאי טעמא? דקאתי מרות המואביה, אמר לו אבנר: תנינא, עמוני ולא עמונית, מואבי ולא מואבית וכו', עין שם.

וימוכא (מדרש אגדה), אשר בשעה שרצו לפסלו מלבוא בקהל, יצאה בת קול מתחת פסא הסנהדרין ואמרה: "הוא יקראני אבי" (תהלים פט, כז), דוד המלך קורא אותי 'אבא', דוד המלך, כל צרכיו מבקש אותי, ואיך תדרשו להוציאו מכלל ישראל?! למדים מכאן, שדוד המלך סבל אפלו מהסנהדרין, שרצו לפסלו לבלתי יכנס בין נשמות ישראל. אף דוד המלך תמיד זכר בעלמא דאתי, ותמיד בקש את הקדוש-ברוך-הוא, כמו-כן מצינו אצל מרדכי, שכתוב בו: "ורצוי לרב אחיו", אומרים חכמינו הקדושים (מגלה טז): ולא 'לכל' אחיו, מלמד שפרשו ממנו מקצת סנהדרין וכו', הרי שגם על מרדכי הצדיק היתה מחלקת.

ולכן עלינו להתאחד יחד, ולהחזיק עצמנו ביחד עם הצדיק האמת, ובזכות זה נזכה לגאולה השלמה, ובמו עינינו נראה בגלוי שכינה, וכלל נשמות ישראל יחזרו לארץ ישראל, והקדוש-ברוך-הוא יבנה לנו את בית-המקדש, ושם נעבד את הקדוש-ברוך-הוא בשמחה, ולא תהיו ישנים, אלא תתעוררו מהשנה. רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס'), שהצדיק מעורר מהשנה, שלא כדרך הסמ"ך-מ"ם, שרוצה להפילנו בתנומה. ולכן יש על הצדיק כל-כף הרבה מחלקת, כי הסמ"ך-מ"ם צועק: מה אתה מעורר אותם?! אף אשרי אדם המקרב אל הצדיק, אשר יעוררו תמיד מתנומתו שישיב, ויזכה על ידו לרב טוב הגנוז והצפון.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ו לה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תצוה, תענית-אסתר ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אלו ... נרו ואיר.

אֲשֶׁר ט"ו לו בנחל רפה

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראו לבדק את מזוזות ביתכם אם הן פשרות, ואם לא חסרה על איזו דלת מזוזה.

ראה להניח בכל יום תפלין פשרות.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לאמא, שתעבר את ההולדה בנקל, וימשכו עליכם רחמים רבים ממקור העליון, ובפרט עכשו ימי השמחה ימשכו עליכם שמחה בביתכם, ותהיו הכי מאשרים בחייכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ו לו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תצוה, תענית אסתר ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

ראה לחזק את עצמך מאד במדת הסבלנות, אשר היא העקר בחיי האדם, ואי אפשר לעבר את זה העולם בלי מדת הסבלנות, וכל מי שהוא סבלן ביותר, זוכה לעבר את זה העולם בנקל יותר.

כל מה שעובר עליך בין בגשמיות ובין ברוחניות — הכל רמזים שמרמזים לך, איך שתזכה להתקרב יותר ויותר אליו יתברך, ועל-כן ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם לחזר אליו יתברך. ועקר התשובה והדרך והפתח לחזר אליו יתברך הוא — על-ידי הדבור, שתהיה רגיל לדבר עמו יתברך בכל פעם, וזה אשר יועיל לך בין בגשמיות ובין ברוחניות.

אודות אשתי, העקר היא סבלנות, ושתקנה מה שהיא רוצה,

פי כל הקשויטים הם קשויטי השכינה, פאָשֶׁר מוּבא בְּשֵׁם הַרַמ"ק ז"ל.

מה אמר לך, ידידי הקר! ימי חיינו הבל ושנותינו כצל פורח, הנה אנחנו פאן, והנה עוד מעט ונהיה שם, ועל-כן מה ולמה להתבלבל על עולם שאינו שָלוּ, יותר טוב לדבק את עצמו בו יתברך, ולהחיות את עצמו עם כל נקדה ונקדה שיש בו, אָשֶׁר זה יסוד כל היהדות, כי אין הקדוש-ברוך-הוא בא בטרוניה עם בריותיו (עבודה זרה ג.), ואין הקדוש-ברוך-הוא רוצה מהאדם יותר ממה שביקלתו, העקר להיות תמיד שִׁמַח ולקיים את מצוותיו בתמימות ובפשטות ולחנף את ילדיו בדרך האמונה פשוטה המסורה לנו מדור דור, ועל-ידי-זה יזכה להגיע אל תכליתו הנצחית.

עכשו אנו נכנסים בימי השמחה, הקדוש-ברוך-הוא ימשיך עליך תמיד שמחה, ותהיה רק שמח, וזה יעזר לך בין בגשמי ובין ברוחני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ו לז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תצוה, תענית אסתר ה'תש"ן.

שלום רב ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראו לא להתאש בשום פנים ואפן, כי גדול אדונו ורב להושיע, והקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, העקר לא להתקוטט, ולא לריב ולהתנפח ביניכם, כי השלום הוא פלי המחזיק את הברכה, וכשמשתדלים שיהיה שלום בבית, אז יש הצלחה בין בגשמיות ובין ברוחניות.

אֲשֶׁר ט"ו לח בנחל רפז

ראו לקנות מזוונים חדשים ואת הישנים לתן את זה למשפחה
עניה.

ראו לבדק את מזוזות ביתכם אם הן כשרות, ואם לא חסרה
על איזו דלת מזוזה.

ראה לבדק את התפלין שלך אם הן כשרות, ותשתדל להניח
בכל יום תפלין כשרות.

ראו לשמר שבת-קדש, ואז השבת תשמר עליכם, ותדליקו
לכבוד שבת-קדש ארבעה גרות, ולהוסיף שני גרות של שמן זית,
והאשה תבקש בעת הדלקת הגרות כל מה שהיא צריכה, כי התפלות
שהאשה מבקשת בעת הדלקת הגרות מאד מקבלת ומרצה בשמים.

טוב לאכל שום בליל שבת-קדש.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם, שתקיימו את כל זה, ותפקדו בזרע
של קימא, ותבשרו לי בשורות משמחות.

הכפל הדבר, אין רשות לרופא ליאש אלא לרפא, ועל-כן דבריו
הבל, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אתכם.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ו לח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תצוה, תענית אסתר ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך —
אין לתאר ואין לשער כלל, ועקר שמחתי היא, שאתה זוכה להיות
מקרב אצל רבנו ז"ל, אשר אין למעלה מזה, כי מי שזוכה להיות
מקרב אל רבנו ז"ל, רבנו ז"ל פותח לו את העינים, שיזכה לראות
בגדלת הבורא יתברך שמו, ויזכה להסתפל על עצמו; כי באמת

העקר להסתכל על עצמו, איך הוא אויז במדותיו, ועל-ידי שמתקן את מדותיו, נעשה כלי להמשכת השכינה (עין לקוטי-מזהר"ן, חלק ב', סימן סז).

נא ונא להמשיך לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, אשר אין למעלה מזה, פי רבנו ז"ל ירד אלינו בדורותינו אלו, כדי להחיות נפש כל חי, ולהכניס התחזקות והתעוררות לכל בר ישראל, וימשך לכבו אליו יתברך.

ראה לדבר עמו יתברך בכל יום ויום, פי כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ולשער כלל, ואשרי מי שחזק בעבודת התפלה וההתבודדות, ואז טוב לו כל הימים.

נא ונא ראה לקבע את עצמו בשעור במשניות בכל יום, ועל-ידי-זה תצליח דרכך, פי למוד המשנה מזכך את הנשמה לגמרי, אשרי מי שחזק באמירת ח"י פרקים משניות בכל יום, שעל-ידי-זה יהרג את יצרו הרע. ורבנו ז"ל גלה לנו, שאפלו אותם האנשים שנפלו בפח יקוש, ועדין עובר עליהם מה שעובר, אם רק יקבלו על עצמם ללמד בכל יום כך וכך, אזי כח התורה יוציאם מהחשך והבוץ שנפלו לזה. ומקבל אצל אנשי שלומנו, אשר כך וכך שהזכיר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן יט), סובב על אמירת ח"י פרקים משניות בכל יום.

אשרנו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, שיש לנו רבי אמת כזה, רבי רחמן כזה, הרוצה להחזיר בנו את האמונה הקדושה, ויהיה נעשה כלי להמשכת השכינה בעולם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחייני.

ט"ו לט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּצוּהָ, תַּעֲנִית אֶסְתֵּר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נִרוּ יֵאִיר.

לְנִכוּן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב
מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאֵתָה מְחֻזָּק אֶת עֲצָמְךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין עֶרְךָ
אֵלֶיךָ.

רְאֵה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וּתְשִׁמַּח אֶת אִשְׁתְּךָ, כִּי הַשְׂמֵחָה
בְּבֵית מְשָׁרָה שְׂכִינָה בְּבֵית, וְכֹל מִי שֶׁשִּׂמַּח יוֹתֵר, נִמְשָׁךְ עָלָיו אוֹר
הַשְׂכִּינָה בְּיוֹתֵר, כִּי הַשְׂכִּינָה הִיא כְּלֵי הַמְחֻזָּק כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת, כִּי
הַשְׂכִּינָה הִיא בְּחִינַת הַמְּלָכוּת, שֶׁבְּבֵיתוֹ שֶׁל הָאָדָם, וּכְשֶׁאָדָם מְחֻזָּק
אֶת עֲצָמוֹ בְּאִמּוּנָה, עַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁכֵת עָלָיו הַשְׁפָּעַת הַשְׂכִּינָה,
וְהַשְׂכִּינָה, כְּבִיכּוֹל, נִקְרָאת הַאֱלֻקוֹת, שְׂמוּבָן לָנוּ בְּשֶׁכֶל הַאֲנוּשִׁי,
שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ הַשְּׂכִינִין, כְּבִיכּוֹל, אֶת עֲצָמוֹ וְשִׂכְנֵתוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְזֶה
זוֹכִים דִּיקָא עַל-יְדֵי שְׂמֵחָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׁמּוֹר עַל אִשְׁתְּךָ, כִּי עוֹן יַחּוּד הוּא מְאֹד חָמוּר,
וְאֵין אִפּוֹטְרוֹפּוֹס לְעִרְיּוֹת, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְכַרַח מְאֹד קָדָם שְׂנוּכִים.

רְאֵה לְעֶזֶר לְאִשְׁתְּךָ בְּכֹל מָה שְׂאֵתָה יְכוֹל לְעֶזֶר — בֵּין בְּגִשְׂמִי
וּבֵין בְּרוּחָנִי, וְתִשְׁתַּדֵּל שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּינֵיכֶם וְהִבְנָה הַדָּדִית.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ בְּפִרְנָסָה, וְיִהְיֶה לְךָ רַק טוֹב
כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְכֹתֵב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכֹל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו מ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר הַצִּוּוּה, תַּעֲנִית אֶסְתֵּר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמְּךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי אֵין לְךָ עוֹד רְפוּאָה
כִּמוֹ מֵדַת הַשִּׁמְחָה, וְכֹל מִי שְׁזוֹכָה לְשִׁמְחָה זוֹכָה לְרְפוּאָה.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי לֹא כְּדַאי לִירֵד לְזֶה הָעוֹלָם, אֲפִלוּ יוֹם אֶחָד,
אִם חוֹטְאִים בְּפָגַם-הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה וְכוּ', וְעַל-כֵּן
צָרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל לְהִתְחַתֵּן מֵהַ שְׂיִוִּתֵּר מֵהֵרָ, וְצָרִיכִים לְשִׁמֵּר מֵאֵד
לֹא לַעֲשׂוֹת מְהַעֲקָר טֶפֶל וּמֵהַטְּפֵל עֶקֶר, שְׂיִישׁ בְּגִי-אָדָם שְׁעוֹשִׂים
מֵהַטְּפֵל עֶקֶר, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִכְשָׁלִים בְּפָגַם-הַבְּרִית הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה
וְכוּ', עַל-כֵּן הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן הוּא לְהִתְחַתֵּן, וְלְהִיּוֹת טוֹב בְּבֵית,
וְעַל-יְדֵי מֵדַת הַטּוֹב יְכוֹל לְהַשְׁפִּיעַ עֲלֶיהָ הַכֹּל.

נָא וְנָא רְאֵה לְכַדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין שְׁלֶךָ, אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְתִשְׁתַּדֵּל
לְהַנִּיחַ בְּכֹל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת דִּיקָא.

אֵין לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל אֶת גְּדֹל הַתְּקוּוֹן שֶׁל הַפְּצַת הַקּוּוֹנְטְרָסִים
הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם תְּמַצִּית דְּבָרֵי רַבְּנֵי ז"ל בְּכִלִּים מְכִלִּים שׁוֹנִים, אֲשֶׁרֵי
מִי שְׁעוֹסֵק בְּהַפְּצַת הַקּוּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים, וְאֵז טוֹב לוֹ כֹּל הַיָּמִים.

בְּעֵנִין הַמְּרִיבוֹת בְּבֵית וְכֵן הַצָּרוֹת שְׂיִישׁ לָכֶם, עֲלֵיכֶם לְכַדֵּק אֶת
מְזוּזוֹת בְּבֵיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חִסְרָה עַל אֵיזוֹ דְּלַת מְזוּזָה,
וְכֵן רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת הַגִּיס, וְלֹא לְהַשְׁפִּילוֹ וּלְשַׁבְּרוֹ, אֲדַרְבָּה עִם טוֹב
יְכוֹלִים לְהַצְלִיחַ יוֹתֵר.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׁתַּזְכֶּה בְּאַמַּת לְהִיּוֹת מְקַרֵּב לְרַבְּנֵי

אָשֶׁר ט"ו מא בַּנְחַל רצא

ז"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִשְׁפְּעוּ עָלֶיךָ כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת, כִּי בְזָכוֹת הַצְדִּיק —
תִּלְמִידָיו מִתְפַּרְנְסִים (ספֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת צְדִיק, סִמֵּן לַג).

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכָתֹב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

ט"ו מא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּצִוָּה, תַּעֲנִית אֶסְתֵּר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב
מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּמִדַּת הַשִּׂמְחָה, וְתַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי אָפְנִים
שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל —
בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת.

רְאֵה לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם, אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה
עַל אִיזוֹ דָּלֶת מְזוּזָה.

גַּם רְאֵה לְהַשְׁתַּדֵּל שְׂאֲשַׁתָּךְ תִּדְלִיק לְכַבּוֹד שַׁבַּת-קֹדֶשׁ חֲמִשָּׁה
גִּירוֹת, וְלִהְיוֹסִיף שְׁנֵי גִירוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּעַת
הַדְּלָקַת הַגִּירוֹת, כִּי הַתַּפְּלָה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעַת הַדְּלָקַת הַגִּירוֹת
מְאֹד מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה בַּשָּׁמַיִם, אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה שְׂאֲשָׁתוֹ מִתְפַּלֶּלֶת
בְּעַת הַדְּלָקַת הַגִּירוֹת עַל הַצְּלַחַת הַבַּיִת וְהַיְלָדִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמֶךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל
דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלַחָה נְצַחִית, הַצְּלַחָה כְּזוֹ
שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רצב אָשֶׁר ט"ו מב — ט"ו מג בַּנְחָל

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי,
שְׂאֵנִי מִבִּקְשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו מב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּצוּהָ, תַּעֲנִית אֶסְתֵּר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְבָדֵק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסְרָה עַל
אִיזוֹ דָּלֶת מְזוּזָה, כִּי רַב הַצָּרוֹת בְּבֵיתוֹ שֶׁל אָדָם הֵן, כְּשֵׂאִין לוֹ מְזוּזוֹת
כְּשֵׁרוֹת.

רְאֵי לְצֵאת הַרְבֵּה לְטִיֵּל בַּחוּץ, וְתִשְׁתַּדְּלִי לְקִנּוּת לְעֲצֻמָּךְ חֲבֵרוֹת,
זוֹה יוֹעִיל לְךָ לְצֵאת מִהַעֲצָבוֹת וְהַדְּכָאוֹן, כִּי אֵין עוֹד עֲצָה טוֹבָה,
לְצֵאת מִהַדְּכָאוֹן — כְּמִי שֶׁמְדַבֵּר עִם זוֹלָתוֹ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֵנִי
מִבִּקְשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּרוּחָנִיּוֹת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הַמְּאַחַל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו מג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּצוּהָ, תַּעֲנִית אֶסְתֵּר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְבָדֵק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ, אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה
עַל אִיזוֹ דָּלֶת מְזוּזָה.

תִּשְׁתַּדְּלוּ אִתָּהּ וְאֶשְׁתַּף לַחַיּוֹת בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחֲרֵיהֶן וְרַעוֹת
וּבְהַבְנֵה הַדְּדִית, כִּי עָקֵר הַבְּרָכָה וְהַהֲצִלָּה בְּבֵיתוֹ שֶׁל אָדָם תְּלוּי
כְּפִי הַשְּׁלוֹם-בֵּית, וְלִהְפֹּךְ כָּל הַקְּלָלוֹת בְּאוֹת רַק בְּבֵית שֵׁשׁ שָׁם
מִחֲלָקֶת, וְעַל-כֵּן רְאוּ לְהַשְׁלִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה לָכֶם הַצִּלָּה
גְּדוּלָה — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת.

טוֹב מְאֹד, שֶׁאֶשְׁתַּף תְּדַלִּיק לְכַבּוֹד שְׁבֵת-קֹדֶשׁ שֶׁשָּׂה גֵּרוֹת,
וְלִהוֹסִיף שְׁנֵי גֵּרוֹת שֶׁל שְׁמֵן וַיִּת, וְלִבְקֹשׁ בְּעֵת הַדְּלָקָה הַגֵּרוֹת כָּל מָה
שֶׁהִיא צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעֵת הַדְּלָקָה הַגֵּרוֹת,
מְאֹד מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה בַּשָּׁמַיִם.

הֵיחָד זֶהִיר מְאֹד לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וְגַם טוֹב
מְאֹד שֶׁתִּקְנֶה לְעֲצֻמָּךְ סֶפֶר תְּקוּנֵי זֶהֱרָה, וְתֹאמֶר בְּכָל יוֹם עֲמוּד אוֹ שְׁנֵי
עֲמוּדִים אוֹ דָף אוֹ שְׁנֵי דְפִים, וְכִשְׁתִּסֵּים תִּחְזֹר עוֹד פַּעַם, וְכָף תִּתְנַהֵג
כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְתִקּוֹן נְצָחִי.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצִּלָּה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו מד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר תְּצוּנָה, תַּעֲנִית אֶסְתֵּר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סִלָּה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, עֲמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וְגִדְּל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵינ
לְתֹאֵר וְאֵינ לְשַׁעַר כָּלֵל.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדֵי הַיְקָר! רְאוּי לָנוּ לְשִׁמַּח מְאֹד עַל נַעַם חֲלֻקָּנוּ,

על אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם גּוֹרְלָנוּ וְחֻלְקָנוּ, וְאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אַמֶּת כְּזֹה, וְמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל.

עכָּשׁוּ הוּא תְּעֵנִית אֶסְתֵּר, וְרֵאוי לָנוּ לְצַעֵק, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן עַל נַפְשֵׁנוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְפוּרִים שְׂמַח, כְּמוֹ שְׁסַפֵּר לָנוּ מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, אֲשֶׁר פִּעַם אַחַת צָעַק כָּל-כָּף לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתַעֲנִית-אֶסְתֵּר כְּאִלוֹ הֶמֶן עוֹמֵד עָלָיו עִם מִקָּל וּמְרַבֵּץ לוֹ וְכוּ' וְכוּ', כִּי כָף צְרִיכָה לְהִיּוֹת הַתְּפִלָּה שְׂאָדָם יִתְבוּנֵן בְּאַמֶּת אֵיךְ שְׁעַכְשׁוּ עוֹבְרוֹת עָלָיו הַגְּזֵרוֹת מִהֶמֶן-עֲמֶלֶק, שְׂאֹז הַתְּפִלָּה הוֹלֶכֶת בְּצוּרָה אַחֲרֵת לְגַמְרֵי. וּבְאַמֶּת הֶמֶן-עֲמֶלֶק יֵשׁ אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, שֶׁהֵם כָּלֵל הַסְּפָקוֹת וְהַמְרִירוֹת שְׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם. וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְצַעֵק הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבִזְכוּת הַתְּפִלָּה נִזְכָּה לְהַגִּיעַ לִיְמֵי הַפוּרִים הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁהוּא זְמַן שְׂמֻחָתָנוּ, שְׂמֻחָה אֲמִתִּית, שְׂמֻחָה נְצִיחִית, לְהַכְלִיל לְגַמְרֵי בָּךְ יִתְבָּרַךְ, שְׂמֻחַת אוֹר אֵין סוּף, שְׁשֵׁם אֵין הַפְּרֵשׁ בֵּין אַרוּר הֶמֶן לְבְרוּךְ מְרַדְּכִי, כִּי בְעֵתִיק לִית תַּמָּן יְמִינָא וְלִית תַּמָּן שְׂמֵאֵלָא, אֶלָּא כְּלוּ חֶסֶד וְרַחֲמִים, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂוֹכָה לְהַגִּיעַ לְשִׁכְלָ זֶה, לִידַע כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ אֵין סוּף וְכֹל מְאוּרְעוּתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ.

רֵאָה לְהַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד בְּכֹל מוֹצָאֵי-שְׁבֵת עִם הַבַּחּוּרִים, וּתְדַבֵּר עִמָּהֶם מְדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מְזֵה, וְאֵל יִהְיֶה דְבָר זֶה נֶקֶל בְּעֵינֶיךָ, כִּי כָל הַמְקִיִּים נֶפֶשׁ אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל כְּאִלוֹ קִיִּים עוֹלָם מְלֵא, וְרוֹאִים, אֲשֶׁר כָּל מָה שְׂמֻקְרָבִים יוֹתֵר בְּנֵי הַנְּעוּרִים, הַהֲצִלָּה גְדוֹלָה מְאֹד מְאֹד.

וְיָמֵי יִתָּן, שְׁגַם תִּקְפֹּץ פִּעַם בְּשָׁבוּעִים לְכַנִּי-בְּרַק, וְתִלְמַד שָׁם בְּמוֹצָאֵי-שְׁבֵת-קֹדֶשׁ שְׁעוֹר בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְתַעֲוֹרְרֵם עַל הַפְּצַת הַקּוּנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו מה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּצִנָּה, תְּעִנִית אֶסְתֵּר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! רְאֵי לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אַרְבֵּי כְּזָה בְּכֹל שְׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ
תַּחֲיִינִי, כִּי אֲנִי מְאֹד מְאֹד דּוֹאֵג, שְׂיִהְיֶה לָכֶם רַק טוֹב כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵי לְשִׁכַח מֵהַבֵּית וְכוּ', וְתִשְׁפָּחִי מֵעֲצָמְךָ, רַק תַּתְּחִילִי
לְחִזֵּק אֶת אַחֲרִים, כְּמוֹ שְׁכַתְּבָה לִי, שְׁבִיבְנָאֵל אָמְרוּ לָךְ, שְׂאֵת נִרְאִית
מִמָּשׁ מְרַצָּה מִן הַחַיִּים, וְאֵת יְכוּלָה לְצַחֵק הַרְבֵּה וּלְשִׁמַּח חֲבֵרוֹת וְכוּ'
וְכוּ', כֵּן צָרִיךְ לֵהָיִת, הָאָדָם צָרִיךְ לְהִסְתִּיר מֵה שְׂיִישׁ לוֹ בְּפִנְיָמִיּוֹת
לְבָבוֹ, וְלַעֲשׂוֹת אֶת עֲצָמוֹ כְּאֵלוֹ הוּא שְׂמַח, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא בְּאֵמַת
יְהִי שְׂמַח. וְעַקֵּר הָעֲצָה לְשִׁמְחָה — לְחִזֵּק אַחֲרִים, וְעַל-כֵּן זֹאת
עָשִׂי, וּמֵהַיּוֹם הַזֶּה לְחִזֵּק אֶת כָּל הַחֲבֵרוֹת שְׁלָךְ, שְׂתַּהַיִּנֶּה תָּמִיד
שְׂמַחוֹת וְעֲלִיזוֹת, וּבְאִפְּן הַזֶּה תִּזְכִּי לְהַחֲזִיר הַרְבֵּה בְּתִשׁוּבָה. וְהַעֲקֵר
לְהַחֲדִיר בָּהֶם שְׂמַחַת הַחַיִּים, כִּי סוּף כָּל סוּף מִי עוֹד סָבַל בְּחַיִּים
כְּמוֹ שְׂאֵת סְבֻלָּת, וּמִי עוֹד מְכִיר אֶת הַחַיִּים, כְּמוֹ שְׂאֵת מְכִירָה,
וְעַל-כֵּן לָךְ בְּנִקֵּל לְהַחֲדִיר שְׂמַחָה בְּנָשִׁים אַחֲרוֹת, וּבְזֶה שְׂתַּכְנִיסִי
שְׂמַחָה בְּאַחֲרוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה תְּצַלִּיחִי בְּחַיִּיךָ, כִּי מִי שְׂמַחֲזֵק אֶת
אַחֲרִים, אַחֲרִים אוֹהֲבִים אוֹתוֹ, וְכֵן מְצַלִּיחִים בְּחַיִּים.

נָא וְנָא רְאֵי לְקַיִם אֶת דְּבָרֵי לֵהָיִת שְׂמַחָה וְעֲלִיזָה, וְלַעֲשׂוֹת אֶת
עֲצָמְךָ כְּאֵלוֹ אֵת שְׂמַחָה וְעֲלִיזָה... וְתַצְחֲקִי וְתַצְחִיקִי אֶת אַחֲרִים...
וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּאֵמַת תַּהֲיִי תָּמִיד שְׂמַחָה וְעֲלִיזָה.

אֵל תִּדְאָגִי, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְעוֹד תִּמְצָאִי
בְּחוֹר טוֹב כְּמוֹ שְׂאֵת רוּצָה, וְתַתְּחַנְנִי וְתַהֲיִי הַכִּי מְאֻשְׁרַת בְּחַיִּיךָ,
הַעֲקֵר רְאֵי לְקַיִם אֶת כָּל מָה שְׂנֵאָמַר כָּאֵן, וּלְהַתְּחִיל לְחִזֵּק נָשִׁים
אַחֲרוֹת, וְאֵת מִי שְׂרַק תִּפְגְּשִׁי תִּסְפְּרִי לוֹ מְאוֹר הַצְּדִיק, וְתִדְבְּרִי עִמּוֹ

בנחל

ט"ו מו

אשר

רצו

דבורי אמונה והתחזקות, ואף שאף עדין רחוקה מכל זה, עם כל זאת בנה שתדברי מאור הצדיק, יפגס בך אור הצדיק, ותצליחי בתיך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי, שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי בתיך.

ראי לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחיני.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ו מו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תצוה, תענית אסתר ה'תש"ן.

שלום רב אל ... תחיה.

ראי לחזק את עצמך מאד מאד להיות תמיד שמחה ועליזה, ואף שעובר עליך מה שעובר — מרירות דמרירות, צרות ויסורים, קטנות וקלישות הדעת, עם כל זאת ראי למסר את נפשך להיות בשמחה, כי השמחה היא רפואה לכל, ואם היית יודעת, איך שהקדוש-ברוך-הוא אוהב אותך, אז היית באמת שמחה ועליזה.

נא ונא תשתדלי לשמר שבת-קדש, כי השבת-קדש היא הצלחה הכי גדולה לאדם, ובזכות שמירת שבת-קדש, הקדוש-ברוך-הוא ממשיך לאדם שפע גם בגשמי.

נא ונא ראי לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחיני.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ו מז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּצִינָה, תַּעֲנִית אֶסְתֵּר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנֶכֶן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ, וְתֹאמִין לִי, יְדִידֵי הַיְקָר! שְׁפָל מִכְתָּב וּמִכְתָּב שְׂאֵתָה כּוֹתֵב לִי
מְשִׁמַּח אוֹתִי מְאֹד מְאֹד, כִּי נִפְשִׁי קְשׁוּרָה בְּנִפְשֶׁךָ, בְּפֶרֶט שְׂאֵתָה
עוֹסֵק לְהַפְיֵץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

רְאֵה לְעוֹרֵר תְּמִיד אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂיִתְפַּלְלוּ בְּמִנְיָן, וּבְפֶרֶט
בְּבִקְרָה, שְׂאֵין לָךְ טוֹב מִתְּפִלָּה בְּצַבּוּר, שְׂאֵז הוּא עֵת רְצוֹן גְּדוֹל
בְּשָׂמִים.

גַּא וְנָא רְאֵה לְהַתְּבוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֱלִיו יִתְבָּרַךְ, וְתִשְׁתַּדֵּל לְצֵאת
לְשָׂדֶה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

רְאֵה לְהַפְיֵץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם תְּמַצִּית דְּבָרֵי רַבְּנוּ
ו"ל, וְהוּא תִקּוֹן גְּדוֹל מְאֹד לְהַחֲדִיר בְּעַם יִשְׂרָאֵל הָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה.
וְאוֹדוֹת הָעֵתוֹן שְׂיוֹצֵא בְּגָלִיל, הִזְה טוֹב מְאֹד, שְׂבְּכָל פְּעַם תִּתְּנוּ לוֹ
קָטַע מִקּוֹנְטְרָס אַחֵר, שְׂיִדְפִּיס בְּכָל פְּעַם קָטַע חֲדָשׁ מֵאִיזָה קּוֹנְטְרָס
חֲדָשׁ, וְתִצִּין תַּחַת הַקָּטַע מֵאִיזָה קָטַע זֶה, וְזֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי
הַקּוֹנְטְרָסִים נִכְתְּבוּ בְּרוּחַ-הַקְדוּשׁ גְּדוֹל מְאֹד. וּבְשִׁבִיל זֶה הֵם כָּל-כָּף
מִקְבָּלִים אֶצֶל עַם יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוֹכָה לְהַפְיֵצַם בְּעוֹלָם!

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׂמִים...

ט"ו מח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּצִינָה, תַּעֲנִית אֶסְתֵּר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

בְּנַחֵל

ט"ו מט

אֲשֶׁר

רַחֵצ

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מְאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׂתִזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב בְּאַמֶּת לְרַבְּנוּ ז"ל, וְיִהְיֶה לְךָ כָּל טוֹב בְּחַיֶּיךָ.

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל יוֹם אֱלִיו יִתְבַּרְךָ, וְאִז תִּצְלִיחַ דְּרַבְּךָ.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו מט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר הַצְּנוּהָ, תַּעֲנִית אֶסְתֵּר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְּל שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וּמִי יִתֵּן,
שְׂתִזְכֶּה לְעֵבֶר לְגוֹר בִּיבְנֵי אֵל "עִיר בְּרִסְלָב", כִּי שָׁם מְקוּמְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְכַבֵּד אֶת אֲשֶׁתְּךָ מְאֵד מְאֵד וְתַעֲרִיף אוֹתָהּ, וְתִמִּיד
תְּסַפֵּר בְּשִׁבְחָהּ בְּפָנֶיהָ, וְתִגְלֶה לָּהּ אֶת כָּל לִבְךָ, שְׂאִתָּה מְעַרְיף אוֹתָהּ
וְכוּ' וְכוּ', כִּי אֲשֶׁתְּךָ צְרִיכָה הִתְחַזְּקוֹת הַרְּבֵה מְאֵד, וְאִתָּה צְרִיף לְתַת
לָּהּ הַרְּבֵה תְּשׁוּמַת-לֵב, וְלַעֲזֹר לָּהּ בֵּין בְּרוּחָנִיּוֹת וּבֵין בְּגִשְׁמִיּוֹת, וְאִז
תִּרְאֶה אִיף שְׁכָל הַבֵּית שְׁלֶךָ תִּשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׁמַּח תְּמִיד, וְתַעֲשֶׂה אֶת עֲצָמְךָ כְּאֵלוּ אִתָּה שְׂמַח,
וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּאַמֶּת תִּזְכֶּה לְשִׁמְחָה אֲמֵתִית.

רְאֵה לְהַפְּיֵץ אֶת הַקּוֹנֵטְרָסִים, וְאֵל תִּפְחַד מֵאִף אֶחָד, וְהַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא יִצְלִיחַ אֶת דְּרַבְּךָ, שְׂתִשָּׂא חַן בְּעֵינָי כָּל רוֹאֶיךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה
תִּוָּכַל לְגַלּוֹת אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם.

אֲשֶׁר ט"ו נ בַּנְחַל רִצְט

מי יתן, שתזכה לדבר בכל יום אליו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ואין לשער כלל, אשרי מי שזוכה לדבר בכל יום עמו יתברך, שאז יזכה לתקן את כל העבר שלו, כי מה שתפלה פועלת שום דבר בעולם לא יכול לפעל.

אין אני יכול להודות לך על כל החסד שעשית עמדי, שקנית לי רמב"ם, והקדוש-ברוך-הוא יעזור לי, שאזכה ללמד בו בעת שהויתי ביבנאל.

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחייני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ו נ.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תצוה, תענית אסתר ה'תש"ן.

שלום רב אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לבדק את מזוזות ביתך, אם הן כשרות, ואם לא חסרה על איזו דלת מזוזה.

תעשה כל מיני פעלות שבעולם להיות בשמחה, ותשמח את אשתך, וראה שתשרה בביתך השמחה, ועל-ידי-זה תצליחו בחייכם.

תשתדלו להבין אחד את השני, ולעזר אחד להשני, ואז תצליחו בחייכם, כי עקר ההצלחה בבית היא רק כשיש הבנה הדדית, אשרי מי שמחזק את עצמו תמיד, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ו נא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּצוּהָ, תַּעֲנִית אֶסְתֵּר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ, וְגִדְל שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ, אִיךְ
שְׂאֵתָה מְחֻזַּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְהִתְקַרֵּב אֵל רַבְּנוּ ז"ל, וְכֵן
תִּקְרַב אֶת אַחֶיךָ וְתִשְׁמַח אוֹתָם, כִּי אֵין לָךְ עוֹד טוֹב בְּזֵה הָעוֹלָם כְּמוֹ
מִדַּת הַשְּׂמֵחָה, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְשִׁמְחָה וּלְשִׁמְחָה אֶת אַחֵרִים.

עֲכָשׁוּ נִכְנָסִים וּבָאִים יְמֵי הַשְּׂמֵחָה, רְאֵה לְשִׁמְחָה בָּהֶם מְאֹד,
וְתַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם, שְׂתַהֲיֶה רַק שְׂמֵחָה בְּבֵיתְכֶם,
וְתִמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ לְהַפְיֵץ אֶת הַקּוּוּנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים, הַמְּגִלִּים אֶת
אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר דִּבֶּר זֶה מְכַנִּים שְׂמֵחָה בְּבֵיתוֹ שֶׁל אָדָם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי,
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו נב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּצוּהָ, תַּעֲנִית אֶסְתֵּר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצֻטְעָר בְּצַעֲרֶךָ
הַקָּשָׁה מֵהַ שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

לְדַעֲתִי, רְאֵי לְהִתְקַשֵּׁר עִם רַב, וְהוּא יִיעֵץ לָךְ מֵהַ לַעֲשׂוֹת בְּאִפְּן
שְׂתַצְאִי מֵהַסֵּבֶל הַנּוֹרָא הַזֶּה שְׂאֵת סוּבְּלָת.

אֲשֶׁר ט"ו נג בנחל שא

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי,
שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפִּיל בְּעֶדְךָ, שְׁיִהְיֶה לְךָ דַעַת וְשָׂכַל אִיךָ לְהִתְנַהֵג,
כְּדֵי שְׁתַּצְאִי מֵהַצָּרָה הַזֹּאת.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו נג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר הַצְּנוּהָ, תַעֲנִית אֶסְתֵּר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָרִים ...
גַּרְם יֵאִיר.

לְנִכוּן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם, וּמֵאֵד מְאֵד שְׂמַחְתִּי שְׁשָׁלְשָׁתְכֶם
מִקְרָבִים אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וְרֵאוּ לְכֶם לְשִׂמְחָה מְאֵד עַל נַעַם חֻלְקְכֶם, עַל
אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם גּוֹרְלְכֶם, וּמָה הֵייתֶם עוֹשִׂים, אִם לֹא הֵייתֶם יוֹדְעִים
מִרַבְּנוּ ו"ל, וְעַל-כֵּן עַלְיְכֶם לְהַחְיֹת אֶת עֲצָמְכֶם בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים
שְׁבַעֲוֹלָם עַל גְּדֹל הַזְּכוּת הַזֹּאת שֶׁנִּפְלְאָה בְּחֻלְקְכֶם, שְׂאֲתֶם כָּלְכֶם מִקְרָבִים
אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וְעַל-כֵּן רְאוּ לְחַזֵּק אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ, כִּי זֶה הַיְסוּד בְּדַעַת
רַבְּנוּ ו"ל לְחַזֵּק אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וּבְפִרְט אַחִים, צְרִיכִים לְחֵיוֹת בְּיַחַד
בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְשׁוֹם דְּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אֶתְכֶם, וּבְדַרְךָ כָּלֵל
יֵשׁ הַרְבֵּה פְּעָמִים שְׂאֲחִים מִתְּוֹפְחִים, וְעַל-כֵּן רְאוּ בְּכֹל מַחִיר
שְׁבַעֲוֹלָם לְהַשְׁלִים בִּינֵיכֶם וּלְהִיוֹת בְּשָׁלוֹם, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יַעֲזֹר,
וְתִרְאוּ וְתִשְׁתַּדְּלוּ לְהַפְיֵץ אֶת אֹר רַבְּנוּ ו"ל בְּמַסִּירוֹת נַפְשׁ הַכִּי
גְּדוֹלָה, וְאֵל תִּתְפַּעֲלוּ מִשׁוֹם בֶּן-אָדָם שְׁבַעֲוֹלָם, וּבְזֶה תִּצְלִיחוּ דְרַפְכֶם.

רְאוּ לְהִתְבּוֹדֵד בְּכֹל יוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, אֲפִלוּ קָצַת דְּקָצַת, אִם
אֲפֶשֶׁר לְפַחֹת חֲמֵשׁ דְּקוֹת מֵה טוֹב וּמָה נְעִים, וְכֵן רְאוּ לְהַפְיֵץ אֶת
אֹר רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, כִּי אֵין לְכֶם יוֹתֵר טוֹב מִדְּבָר זֶה, וְאֲשֶׁרִי מִי
שׁוֹזָכָה לְהַפְיֵץ אֶת אֹר רַבְּנוּ ו"ל, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

ראו כֵּל אֶחָד וְאֶחָד לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וְאֲנִי
אֲשַׁתְּדֵל לְעֲנוֹת לָכֶם.

הַמֵּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו נד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְבֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תְּצִוָּה, י"ב אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמִחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵינן לְתֹאֵר וְאֵינן לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חֲקוּק בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל
הַיָּמִים.

מָה אֶמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! רְאוּי לָנוּ לְשִׁמְחַת מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם
חֲלֻקָּנוּ, עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם חֲלַקְנוּ וְגוֹרְלָנוּ, וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים אִם
לֹא הֵינּוּ יוֹדְעִים מִרְבֵּנוּ ז"ל, וּבְזוֹה רְאוּי לָנוּ לְשִׁמְחַת מְאֹד מְאֹד כָּל
יְמֵינוּ.

רְאֵה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֵיזָה אָדָם מִרְבֵּנוּ ז"ל, וּבְכַפְרֵט עִם
יְדִידֵינוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, כִּי זוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת עֲבוּדַת כָּל בֵּר
יִשְׂרָאֵל — לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּמוֹהֲרֵנִית ז"ל
הִיָּה רְגִיל לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְהִיָּתָה דְרָכְכֶם שֶׁל
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְבּוֹא אֶל בֵּיתוֹ, וְשָׁם הִיָּה מְדַבֵּר עִמָּהֶם מִרְבֵּנוּ ז"ל,
וּכְשֶׁלֹּא בָאוּ אֶצְלוֹ בְּאֵיזָה יוֹם, הִיָּתָה דְרָכּוֹ לְצִאֲת בַּחוּץ, וּלְחַפֵּשׂ אַחַר
בְּנֵי־אָדָם וּלְדַבֵּר עִמָּהֶם מִרְבֵּנוּ ז"ל. כָּל־כֶּף הִיָּה אֶצְלוֹ הַדְּבָר הַזֶּה יְקָר
מְאֹד, וְעַל־כֵּן רְאֵה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִרְבֵּנוּ
ז"ל, וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

אֲשֶׁר ט"ו נה בַּנְחַל שג
נא וְנָא אֵל תּפֹּל בְּדַעְתָּךְ מִשּׁוּם דְּבַר וּמִשּׁוּם בְּרָיָה, כִּי גָדוֹל
אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו נה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תְּצוּהָ, י"ב אָדָר ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּגְדַל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל
הַחֲסָד, אֲשֶׁר אַתָּה עוֹשֶׂה עִמִּי בְּכָל פְּעַם, וְאַתָּה שׁוֹלַח לִי לִיבְנָאֵל אֶת
הַסְּפָרִים, יַעֲזוּר לָךְ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂיִהְיֶה לָךְ חֶלֶק בְּתוֹרָתִי. וְאִם
אַתָּה יְכוֹל לְעוֹרֵר עוֹד מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׂיַעֲזְרוּ לָךְ — מָה טוֹב וּמָה
נְעִים, כִּי כָּךְ לֹא יִפֹּל רַק עֲלֶיךָ כָּל הַטְּרָדָה וְהַחֹב.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיוֹת תְּמִיד
בְּשִׂמְחָה, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דַּבּוּר וְדַבּוּר
שְׂאֵדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ — הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאֵין
לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְזֶה הִיָּה הַיְסוּד בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְרַבְּנוּ ז"ל
רָצָה, שְׁכָּל אֶחָד מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִהְיֶה לוֹ בְּכָל יוֹם הַתְּבוּדוֹת,
שְׂיִפְרֹשׁ אֶת שִׁיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

יֵשׁ פְּתָגָם מִהַבְּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע, שְׂאָמַר בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן:
"וְוִיל וְוִי סְאִיז וְוַעֲט זִיִּין וְוִי דִי וְוִילְסֵט", רָצָה אֵיךְ שֶׁהוּא יִהְיֶה כְּמוֹ
שֶׁתְּרַצָּה, וְהַדַּבּוּר הַזֶּה הוּא עֲמַק עֲמַק מִי יִמְצָאָנוּ, וְכָלוּל בְּמִאֲמַר
הַתְּנָא הַקְּדוֹשׁ (אָבוֹת ב, ד): בְּטֵל רְצוּנָךְ מִפְּנֵי רְצוּנוֹ, כְּדִי שְׂיִבְטֵל רְצוּן

אחרים מפני רצונך; כי העקר תלוי כפי שאדם מבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך.

נא ונא ראה ללמד הרבה הלכה, כי הלכה היא יסוד ועקר גדול ביהדות. ורבנו ז"ל מאד רצה שכל אחד מאנשי שלומנו ילמד בכל יום הלכה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ו נו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר תצוה, י"ב אדר ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... נרו יאיר.

מה מאד גדל כסופי ורצוני להתועד עמך ולדבר על לבך, ולחזקך ולאמץך על כל מה שעובר עליך.

מה אמר לך, ידידי היקר! בזה העולם עוברים על כל אדם ואדם יסורים ובלבולים, עד שאין מקום להסתור רק אצלו יתברך, ועל־כן ראה, אהובי, אחי היקר! לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותרגיל את עצמך לברח למקום פנוי, שאין שם בן אדם, ותדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לשער ואין לתאר כלל, ורבנו ז"ל רצה מאד, שנרבה בתפלה והתבודדות.

נא ונא ראה להיות בשמחה, ותהיה בשלום עם אשתך, כי כל הברכות מצויות לאדם רק בזכות אשתו, ועל־כן תעשה כל מיני פעולות שבעולם, שיהיה שלום בינך לבין אשתך.

נא ונא ראה ללמד בכל יום פָּרָק או שני פָּרָקִים משניות, אשר למוד משניות מזכך את הנשמה, ועל־ידי למוד משניות תזכה לכל טוב אמתִי ונצחִי.

אשר ט"ו נו בנחל שה

הקדוש־ברוך־הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך, ותרוה רב נחת מילדיך, ותהיה תמיד בשלום ואהבה, אחנה ורעות עם אשתך.

נא ונא ראה לכתב לי בפרטי פרטיות מה שעובר עליך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ו נו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תשא, שושן פורים ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תמשך עצמך אל הצער, כי כל הנמשך אחר הצער — הצער נמשך אחריו (עי' רש"י מועד קטן כז:).

ראה לקים בשלמות מצות כבוד אב ואם, ותשמחם בכל מיני אפנים שבעולם. והיה טוב מאד, שתתן להם את הספר הקדוש והנורא: "אוצר האמונה", וכן הספר הנפלא והנעים מאד "אריך אפים", שיעינו בהם, למען יהיה להם חזק להתחזק בכל המשברים והגלים שעוברים עליהם.

אודותיך, ראה להתמיד בלמוד התורה הקדושה, ותקבע לעצמך חק ולא יעבר ללמד בכל יום פרשה חמש ורש"י, באפן שתזכה לסיים בכל שבוע את כל הפרשה 'שנים מקרא ואחד תרגום' עם פרוש רש"י, וכן תלמד הרבה פרקים משניות, ותכניס את עצמך מאד בלמוד גמרא, ותשתדל לסיים את מדרש רבה ומדרש תנחומא מפרשת השבוע, באפן שיהיה מן התורה הקדושה. ועל כלם — ראה להתמיד בלמוד שלחן ערוך, למען תהיה בקי בהלכה.

שו אֲשֶׁר ט"ו נח בנחל

וְעַלֶיךָ לְדַעַת, כִּי יִנְקוּתָא כְּלִילָא דְנִרְדָּא (שְׁבֵת קנב.), עֶקֶר יִפִּי הַפָּרַח
בְּעַת צְעִירוּתוֹ, וְעֶקֶר יִפִּי שֶׁל בָּחור הוּא בְּעוֹד הוּא צָעִיר, בְּנִדְאֵי
הַכָּאב גָּדוֹל מְאֹד מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בְּבֵיתְכֶם, עִם כָּל זֹאת רְאֵה
לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְתִכְנִס אֶת עֲצָמְךָ בְּלִמּוּד
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאִז תִּצְלִיחַ.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּהְיֶה עִמִּי בְּקֶשֶׁר.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו נח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא, שׁוֹשֵׁן פּוֹרִים ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

לְנִכוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵל תִּתְיַאֲשֵׁי,
כִּי גָדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְנִדְאֵי גַם לְךָ יֵשׁ בֶּן זוּג.

רְאֵי לְשָׁמֹר שְׁבֵת-קִדְשׁ, וְאִז הַשְׁבֵּת תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ, וְתִדְעֵי, כִּי
שְׁבֵת הִיא בַת זוּגָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה י"א, סִימָן ט'), וְעַל-כֵּן
בְּזִכְרוֹת שְׁמִירַת שְׁבֵת וְשִׁמְחַת שְׁבֵת, תִּזְכְּרֵי לְמַצָּא אֶת בֶּן זוּגָךְ.

נָא וְנָא אֵל תִּהְיֵי בְּרַנְיָת, אֶלָּא הַשְׁדוּף הָרֵאשׁוֹן שֶׁיִּצְעִיעוּ לְךָ מֵעַתָּה
קִבְּלַת מִכְתָּבִי זֶה, תִּכְרֶף-וּמְיָד תִּסְכְּיָמִי, וְאִז תִּרְאֵי אֲשֶׁר יִשׁוּעַת ה'
כְּהַרְף עֵינַי. הַכֹּפֵל הַדָּבָר לֹא לְשִׁנּוֹת שׁוֹם דָּבָר, רַק תִּכְרֶף-וּמְיָד אֶת
הַהֲצָעָה הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁיִּצְעִיעוּ לְךָ אַחַר קִבְּלַת מִכְתָּבִי זֶה, תִּגִּידִי "כֵּן",
וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּצְלִיחֵי בְּחֵינְךָ, וְתִבּוֹא לְךָ שִׁמְחַת הַחַיִּים.

הַמֵּאחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו נט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא, שׁוֹשֵׁן פְּוֵרִים ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד אֲנִי מְצַטְעַר בְּצַעֲרֶךָ
הַקָּשָׁה מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

רְאֵי לְהִתְחַזֵּק נִפְשִׁית מָאֵד לְמַעַן הַיְלָדִים.

רְאֵי לְבֹדֵק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה עַל
אִיזוֹ דָּלֶת מְזוּזָה.

רְאֵי לְהַדְלִיק בְּכָל יוֹם גֵּר שֶׁל שְׁמֹן זֵית לְעֵלוֹי נִשְׁמַת רַבִּי מְאִיר
בְּעַל הַגֵּס זי"ע, וְתֹאמְרֵי עֲשֶׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְּהִלִּים, וְתִבְקָשִׁי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ
לְפָנַי הַגֵּר הַדְּלוּק כָּל מָה שֶׁאֵת צְרִיכָה, וְתִדְעֵי אֲשֶׁר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְשׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה, וְתֹאמְרֵי בְּדַבּוּר,
וְכָל מָה שֶׁאֵת צְרִיכָה תִבְקָשִׁי רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵעַ
תְּפִלַּת כָּל פֶּה, וְכֵן תַּעֲשִׂי בְּכָל יוֹם וַיּוֹם תִּמְשִׁיכִי לֹאמֹר עֲשֶׂרָה מְזֻמּוֹרֵי
תְּהִלִּים אַחַר הַדְּלָקַת הַגֵּר תָּמִיד, וְכֵן תַּעֲשִׂי בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת —
אַרְבָּעִים יוֹם חֶק וְלֹא יַעֲבֹר, וְכִשְׁתְּסִימִי אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים —
תַּתְּחִילִי עוֹד פַּעַם, וְאִם תִּהְיִי חֲזָקָה בְּדַבְּרֵי זֶה, אֲזַ תִּרְאֵי נְסִים נִגְלִים
שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּעֵלְךָ יִשְׁתַּנָּה לְטוֹבָה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי, שֶׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי בְּחַיִּיךָ, וַיְהִיֶּה לְךָ כְּכֹר אֹר בְּחַיִּיךָ
וּבְחַיֵּי הַיְלָדִים.

הַמְּאַחַל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו ס.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תשא, שושן פורים ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק תעבד על נקדה אחת — להיות רגוע, כי אין זו עצה להפגס במתח וכו', ולחיות חיי מתח וכו', כי החיים כל-כך קצרים, וחבל מאוד מאוד, כי הנה יום והנה לילה וכו', והנה הכל יהיה מאחורנו וכו', ונהיה כבר למעלה, ומה יקרה מאתנו? רק התורה והתפלה שלמדנו והתפללנו, וקימנו את מצוותיו יתברך, יותר מזה לא ישאר מאתנו פלום, ממש פלום, הצער והעגמת נפש, החלישות הדעת והבזיונות וכו' — הם רק לטובתנו, למרק את עוונותינו המרבים, ולכן צריכים רק להתחזק עד מאוד מאוד, ולהחזיק מעמד בכל מחיר. ומהרנ"ת ז"ל אמר (לקוטי הלכות, הונאה, הלכה ג') על מה שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ו): אין עמידה אלא תפלה, עקר מעמד האדם בזה העולם זה רק על-ידי תפלה, שזה מה שמחזיק אותו, אפלו בעת הירידה והנפילה הכי גדולה, כי תפלה מקשרת את האדם אליו יתברך, אף דא עקא, שהסמ"ך-מ"ם מחליש את דעת האדם, שלא יתבודד ולא ידבר עמו יתברך, כאלו לא רוצים אותו מהשמים, ולא שומעים אותו, וזו הצרה הכי גדולה, ולכן אין עוד דבר שצריך חזוק כמו תפלה, לידע שכל דבור שמדברים עמו יתברך, עושה רשם גדול בשמים.

נא ונא אל תבלבל עצמך משום דבר שבעולם, אלא הרגל עצמך לשחק וכו', הן אמת, שכוואבים לך מאוד מאוד החרופין והגדופין שאמה סובל, קח את זה לכפרת עוונות.

לדעתי, כל מה שעובר עליך, זה רק מפני שאמה מתרשל מלמוד התורה הקדושה, כי כל מי שיכול ללמד ואינו לומד, יסורים באים עליו ועוכרין אותו (ברכות ה.), ויש ללמד דברים קלים כמו

'עין יַעֲקֹב', מִדְרָשׁ וּמִשְׁנֵיּוֹת, שְׁזָה אֵינּוּ קָשָׁה, וְאֵין תְּרוּץ שָׁאֵין לָךְ מַחֲזִין וְכוּ', וּבִפְרָטִיּוֹת שְׁצָרִיכִים לְלַמֵּד הַרְבֵּה שְׁלַחַן עָרוּף, שְׂיִהְיֶה בָּקִי בַּהֲלָכָה וְלַחֲזֹר בְּכֹל פַּעַם הַלְכוֹת אַחֲרוֹת כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים עַד שְׂיִזְכֹּר אוֹתָן, וְזֶה לֹא קָשָׁה, כְּגוֹן: תַּפְס לְלַמֵּד שְׁלַחַן עָרוּף, הַלְכוֹת תַּלְמוּד תּוֹרָה, סִימָן רמ"ו בְּיוֹרָה דְּעָה, וְתַחֲזֹר עַל זֶה כַּמָּה פְּעָמִים, וְאַחֲרֵי-כֵן הַלְכָה אַחֲרֵת כְּגוֹן: כַּבוֹד אָב וְאִם בְּסִימָן ר"מ בְּיוֹרָה דְּעָה, וְכֵן בְּכֹל פַּעַם הַלְכָה אַחֲרֵת, וְזוֹ סִגְלָה לְאַמוּנָה, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב): עַל-יְדֵי לְמוּד פּוֹסְקִים, עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִים לְאַמוּנָה, וְכֵן כְּתִיב (תְּהִלִּים קיט, ז): "אוֹדֶךָ בִּישׁוֹר לְבָב", אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהַגִּיעַ לַיִשְׁרוּת לֵב, אֲזִי "בְּלִמְדֵי מִשְׁפָּטֵי צְדָקָךָ", תַּלְמִיד מִשְׁפָּטֵי הַתּוֹרָה, שְׁזָה לְמוּד פּוֹסְקִים. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מא), שְׁלִפְפְּעָמִים הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה מוֹפְתִים עַל-יְדֵי בְּעֲלֵי פּוֹסְקִים, וְזֶה מְרָמָז בְּפִסּוּק (דְּבָרֵי-הַיָּמִים-א' טו, יב): "מִפְתִּיּוֹ וּמִשְׁפָּטֵי פִיהוּ", אֵיךְ שְׁפּוֹסְקִים כָּאֵן לְמִטָּה אֶת הַהֲלָכָה, כֵּן פּוֹסְקִים לְמַעֲלָה.

הַעֲקָר הוּא הַדְּבָקוּת — לְהִיּוֹת דְּבוּק תָּמִיד בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא יִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כְּרִגְעַ מִמֶּשׁ, וְכֵן הָיוּ הַצַּדִּיקִים, שְׁלֹא נִפְרְדוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה עָשׂוּ מוֹפְתִים וְשִׁדּוּד הַטֵּבַע, כִּי הַעֲקָר זֶה הַמַּחֲמֵשׁ-מִחֲשָׁבָה, לְהַדְּבִיקָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְנַעֲשֶׂה כַּבְּיָכוֹל אֶחָד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי שְׁלֹא נִפְרְד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְזֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי לְמוּד הַרְבֵּה פּוֹסְקִים בְּהַתְמַדָּה רַבָּה וּבִשְׂקִידָה נִפְלְאוּהָ.

נָא וְנָא לֹא לְהַשְׁבֵּר, רַק תְּדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, שְׁזָה נִקְרָא הַתְּבוּדָּוּת, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ק'), שְׁגִדּוּלֵי הַצַּדִּיקִים אָמְרוּ, שְׁלֹא הִגִּיעוּ אֶל מְדַרְגָּתָם רַק עַל-יְדֵי תַּפְלָה וְהַתְּבוּדָּוּת, שְׁעָסְקוּ בְּזֶה יָמִים וְשָׁנִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ וְטוֹבְתָךְ כָּל הַיָּמִים...

ט"ו סא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, שׁוֹשֵׁן פּוֹרִים ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְדַבֵּק עֲצָמְךָ רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתַחֲשֹׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא יִשָּׂאֵר מֵאֲתָנּוּ רַק אֵלּוּ הַנִּקְדוּת טוֹבוֹת וְהַרְגָּעִים הַיְפִים, שְׁאֵנְחָנוּ חוֹשְׁבִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל רָגַע שָׁרַק חוֹשְׁבִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, בְּזֶה מְקִימִים מְצוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וּלְדַבְּקָה בּוֹ" (דְּבָרִים יא, כב), דְּבִקּוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ זֶהוּ הַדְּבָר הַכִּי יְפֵה וְהַכִּי גְדוֹל בְּחַיֵּי בֵּר יִשְׂרָאֵל. וְאָמַר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע: הַאֲמוּנָה הִיא הַדְּבִקּוֹת, וְהַדְּבִקּוֹת הִיא הַאֲמוּנָה; בְּזֶה שְׁאֲדָם מֵאֲמִין שְׁאִין בְּלַעֲדֵי יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא נִמְצָא וְאִין בְּלַעֲדֵי יִתְבָּרַךְ נִמְצָא, זֹהוּי בְּעֲצָמָה הַדְּבִקּוֹת, שְׁאֲדָם צְרִיף תָּמִיד רַק לְחֲשֹׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּבְזֶה יִהְיֶה דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַאֲמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה הִיא יְסוֹד כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (תְּהִלִּים קיט, פו): "כָּל מְצוּוֹתֶיךָ אֲמוּנָה", כָּל הַמְצוּוֹת צְרִיכוֹת לְהִבְיֵא אֶת הָאֲדָם לְאֲמוּנָה. וְרַבְּנוּ ז"ל הַפְּלִיג מְאֹד מְאֹד בְּמַעֲלַת בֵּר יִשְׂרָאֵל, שְׁמַחֲזֵק עֲצָמוֹ בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְרַגִּיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שְׁאֲדָם מְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ, וְזוֹ הַמְּדַרְגָּה הַכִּי עֲלִיּוֹנָה, לְהִיּוֹת יְהוּדֵי פְּשוּט וְתָמִים בִּירְאַת שָׁמַיִם שְׁלֵמָה.

הַמְּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו סב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, שׁוֹשֵׁן פּוֹרִים ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

נָא וְנָא רְאִי לְכַבֵּד אֶת בְּעֵלְךָ מְאֹד, כִּי הוּא יִרְא שָׁמַיִם גְּדוֹל וּמִתְמִיד בַּתּוֹרָה. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (תָּנָא דְּבִי אֱלִיהוּ רַבָּה, פֶּרֶק ט'): אִיזוּהִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה? הָעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעֵלָהּ; וְלִכֵּן רְאִי מְאֹד מְאֹד לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אוֹתוֹ, וּזְכוּת הַתּוֹרָה וְהִירְאֵת שָׁמַיִם שְׁלוֹ תִּגַּן עֲלֶיךָ עַד מְאֹד, וַיְהִי לָךְ חֵלֶק בְּלִמּוּד תּוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה.

אִשָּׁה כְּשֶׁרָה אֵינָה מְצַעֲרֵת אֶת בְּעֵלָהּ, אֲדַרְבֵּה מְכַבֶּדֶת אוֹתוֹ מְאֹד, אֲבָל זֶה רוֹאִים רַק אֶצֶל הָאִמָּא, אִם הָאִמָּא הֵיטָה אִשָּׁה כְּשֶׁרָה וִירְאֵת שָׁמַיִם, אֲזִי הִיא כְּבֹדָה מְאֹד אֶת בְּעֵלָהּ וְעֲזָרָה לוֹ לְלַמֵּד תּוֹרָה, וְאֵת זֹאת הַבְּנוֹת רוֹאוֹת, וְכֵן הֵן מִתְנַהֲגוֹת, אֲבָל לֹא-כֵן אִם הָאִמָּא הֵיטָה חֲצוּפָה וְכוּ', וּמְשַׁחֲתֵת בְּמִדּוֹת רְעוּת, וְהִשְׁפִּילָה אֶת הָאִבָּא וְכוּ', וּזְלִזְלָה בּוֹ וְכוּ', אֲזִי הַבְּנוֹת יוֹרְשׁוֹת אֶת הִירְשָׁה הַרְעָה הַזֶּה מִהָאִמָּא. וְלִכֵּן תִּתְחִילִי אֶת לֵהִיוֹת אִשָּׁה כְּשֶׁרָה, וְאֵל תְּבַלְבְּלִי עֲצָמְךָ מִהִנְהַגַּת הָאִמָּא וְכוּ', אֶת תְּהִי דְּגָמָא לִילְדִים אִיךָ צְרִיכִים לְכַבֵּד אִבָּא, וְאֲזִי טוֹב לָךְ תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְכֶם וְטוֹבֵתְכֶם כָּל הַיָּמִים...

ט"ו סג.

בְּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא, שׁוֹשֵׁן פּוֹרִים ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְצִיתִי מְאֹד שֶׁתִּדְבֵּר עִם הָאֲנָשִׁים הַשׁוֹמְעִים לְקוֹלְךָ וְכוּ', לְהִסְבִּיר לָהֶם מַעֲלַת הָאִישׁ אוֹ הָאִשָּׁה שְׁנוֹתָנִים מִחֻמְאָה — הֵן לִילְדִים וְהֵן לְאִשָּׁה אוֹ לְבַעַל, וְהֵן לְמַלְמֵד וְהֵן לְמוֹרָה, כִּי זֶהוּ דְבַר חִיוּנֵי מְשֵׁשׁ, וְזֶה בְּכָלֵל הַפֶּרֶת הַטּוֹב, וְאֶפְלוּ מְלָה אַחַת: "תּוֹדָה רַבָּה", זֶה כְּבָר עוֹשֶׂה רֶשֶׁם גְּדוֹל מְאֹד, חִיוּךָ לְדוֹר הַמְּבִיא אֶת הַדְּאָר, לּוֹמֵר לוֹ: "בְּקָר טוֹב", "צְהָרִים טוֹבִים", לְהִשְׁתַּתֵּף בְּצַעְרוֹ: "חֻבֵּל שְׂאֵתָה צְרִיךְ לְלַכֵּת בְּחֵם כְּזֶה אוֹ בְּקָר כְּזֶה מִבְּנֵי לְבַנְיָן", בְּזֶה עֲשִׂיתָם

לו את היום, וכן אפלו זה שמנקה את חדר המדרגות, אם רק אומרים לו: "איזו נחת להפנס עכשו לכאן, איזה ריח טוב וכו', מבריק וכו', 'תודה רבה'", זה כבר ישנה לו את יומו. וכן בכל מקום בואכם, להרגיל עצמכם לתת מחמאה, זה ממש מציל את האדם מדכאון, ומרגיש אכפתיות. ולכן מלמד או מורה צריכים ללמד דבר לילדים, וכן הורים צריכים להרגיל עצמם לומר זאת למלמד של בניהם ולמורה של בנותיהם: "תודה רבה" על היגיעה שלכם לבנינו ולבנותינו", זה הדבר הכי יפה שרק יכול להיות.

אדם חושב שהוא צריך לתת טיפ של כסף וכו' לזולת, לקנות אותו וכו', אף זו טעות חמורה, הזולת צריך מלה טובה, וזה שזה יותר מכל כסף שבעולם. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (פתיחות קיא): על הפסוק (בראשית מט, יב): "ולבן שנים מחלב", טוב המלבין שנים לחברו ממשקהו חלב; חיוף לזולת, דבור טוב לזולת, מחמאה לזולת, זה כבר יותר מהכל, וממש החיית את הזולת, ואשרי מי שמתנהג כן, ואז יראה את התוצאות, כי אם רוצים לראות פרות מניבים, יהיה אצל מי שיהיה, צריכים להרגיל עצמו לתת מחמאות. וכך תרגילו אתה ואשתך את הילדים — לתת תמיד מחמאה, ואז לא יחסרו להם חברים, כי כל אחד בזה העולם אוהב מלה טובה. והרב הקדוש רבי יוסף יצחק מליובאוויטש זי"ע, היה רגיל לומר: בשביל לטיפה או מחמאה לא מקבלים סטירה, אדרבה, מקבלים חזרה מה שרצו.

אשרי מי שמכניס דבורים אלו בתוך לבו, שזה בכלל הכרת הטוב.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ו סד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תשא, שושן פורים ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשה המעברת, יש סגלה שתוליד בנקל — על-ידי שתטל ידיה לסעדת מלוה-מלכה, ותאכל פת אפלו מעט, העקר לטל ידים, וכך גפסק בשלחן ערוך (ארח חיים, סימן ש'): לעולם יסדר אדם שלחנו במוצאי שבת, כדי ללוות את השבת, אפלו אינו צריך אלא לכזיח, ומי יתן, שתקראי אז גם קצת "ספורי-מעשיות", שאמר רבנו ז"ל, שזה מסגל ללדה, רק אל תפחדי, ואז תולידי בנקל. אם תאמרי בכל יום שמות הצדיקים בעל-פה מה שאת זוכרת, כגון: השבעה רועים — אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף, דוד ושלמה, רבי שמעון בן יוחאי, רבי יצחק לוריא אשכנזי, רבי ישראל בעל-שם-טוב, רבי נחמן מברסלב, רבי נתן מברסלב וכו', ואת יכולה להוסיף כל מיני שמות של תנאים שאת זוכרת: רבי יעקבא, רבי מאיר בעל הגס וכו' וכו', ואחר-כך תאמרי בעל-פה תפלה: "רבנו של עולם, בזכות שהזכרתי את שמות הצדיקים האלו, שאזכה להוליד בקלות מאד, ולא ארגיש שום צער ומכאובים, ותלך ההולדה בזריזות מאד, ותהיה עמי תמיד, והצדיקים יגנו עלי" וכו', וכך תרחיבי את התפלה בכל פעם, אז תראי ישועות גדולות.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ו סה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תשא, שושן פורים ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין השם של בנה, שתכניסו בבריתו של אברהם אבינו, דע לך, שצריכים מאד מאד להשמר לתת לו שם על שם צדיק, כמובא מהרבי רבי אלימלך מליז'ענסק זי"ע (נעם אלימלך במדבר), כי אם נותנים שם להתינוק, הוא ילך בדרך של מי שנתנו שם אחריו. ולכן

צְרִיכִים לְתַת שֵׁם אַחַר צְדִיק, וְזֶה מְסַגֵּל מְאֹד. וּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית ב, יט):
 "וַיִּקְרָא אֶל הָאָדָם לְרֵאוֹת מֶה יִקְרָא לוֹ, וְכָל אֲשֶׁר יִקְרָא לוֹ הָאָדָם נִפְשׁ
 חַיָּה הוּא שְׁמוֹ", וְאָמַר עַל זֶה הָרַב הַקְּדוֹשׁ הַשֵּׁר שְׁלוֹם מִבְּעֵלְזוֹ זִי"ע:
 הָאָדָם מִה' יִקְרָא לוֹ — רֵאשִׁי תְבוֹת: מִי' לִיה', בְּעֵת הַבְּרִית
 נֹתְנִים אֶת הַשֵּׁם, וְכָל אֲשֶׁר יִקְרָא לוֹ הָאָדָם הוּא אֱלֹהֵי'וֹ,
 דְּבִשְׁעַת הַמִּילָה בָּא אֵלָיו, וְאָז יִתֵּן אֶת הַשֵּׁם. וּבְאֵמַת צְרִיכִים מְאֹד
 מְאֹד לְשַׁמֵּר לֹא לְתַת שְׁמוֹת בְּדוּיִים מִהָאֲצַבַּע כְּפִי שְׁנוֹהֵג הַיּוֹם וְכוּ',
 שְׂאֵז הַיֶּלֶד יִסְבֵּל כָּל מִינֵי מַחְלוֹת וְחֻלָּאִים רַעִים, כִּי הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחַר
 הַשֵּׁם שְׁנוֹתָנִים לְהַתִּינוֹק, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁנוֹתֵן אֶת הַשֵּׁם אַחַר הַצְּדִיק.

הַמְּאֵחַל לָךְ בְּרֵכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו סו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא, שׁוֹשֵׁן פּוּרִים ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרֵכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֵל ... גִּירוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אַתָּה צְרִיךְ לְקַבֵּל עַל עֲצֻמָּךְ מִדַּת הַסְּבָלָנוּת, כִּי בְּלִי מִדַּת
 הַסְּבָלָנוּת, אִי אֶפְשָׁר לְהִתְקַיֵּם אֶפְלוּ יוֹם אֶחָד, וּבַפְּרָטִיּוֹת מִי שְׁרוּצָה
 לְהִיּוֹת מְלַמֵּד, מְכַרְחַח לְקַנּוּת לְעֲצֻמוֹ אֶת מִדַּת הַסְּבָלָנוּת, כִּי בְּלִעְדֵיהָ
 אִי אֶפְשָׁר לְהִסְתַּדֵּר עִם יְלָדִים, וְזֶה הָאֵלֶּף־בֵּי"ת שֶׁל חֲנוּךְ, כִּי בְּלִי
 זֶה כָּלֵל לֹא כְּדָאִי לְהַפְגִּים בְּחֲנוּךְ, עִם יְלָדִים צְרִיכִים סְבָלָנוּת, צְרִיכִים
 לְהַגְדִּיל אוֹתָם וּלְרַדֵּת אֵלֵיהֶם וְכוּ', אַתְרַת זֶה לֹא יֵלֵךְ כָּלֵל.

מִה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תַּעֲשֶׂה לְעֲצֻמָּךְ שְׁעוֹר בְּסִפְר "אֲרֵךְ
 אַפִּים", שְׁשֵׁם מְרֵבָה לְדַבֵּר מִעֲנִין סְבָלָנוּת, שְׁצְרִיכִים בְּכָל פְּרָט
 בַּחַיִּים. וְהַסֵּפֶר הַזֶּה זִכְנֵי הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְכַתֵּב לִילָה שְׁלָם
 וּלְמַחְרָתוֹ כָּל הַיּוֹם וְאַחַר כָּל הַלַּיְלָה בְּרַצִּיפוֹת, וְכֵן יֵצֵא לִי לְקִיָּם
 דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שְׂאֵמַר תְּקוּן לְכַמָּה אֲנָשִׁים לְהִיּוֹת עֲרִים לִילָה וְיוֹם

וְלִילָה, כִּי הִתְחַלֵּתִי לְכַתֵּב אַחַר מְעַרֵּיב, וּפְתָאֵם אֲנִי רוֹאֶה שְׁנַעֲשֶׂה יוֹם, וְאַחֲר־כֵּן כְּדִי לְהַשְׁלִימוֹ אֶמְרָתִי שְׁאֶכְתֵּב שְׁעֵתִים אוֹ שְׁלֹשׁ אַחֲר־כֵּן, וְלִבְסוּף גַּמְרָתִי בְעֵלוֹת הַשַּׁחַר, וְנִדְפַס כָּבֵר בְּעֵשְׂרוֹת מִהַדוּרוֹת וּבְכַמֵּיּוֹת אֲדִירוֹת: פֶּעַם חֲמִשִּׁים אָלֶף, פֶּעַם עֶשְׂרִים אָלֶף, פֶּעַם עֶשֶׂר אָלֶף, בְּכָל פֶּעַם מִסְפָּר אַחַר, וְזֶה הַסְפָּר שֶׁהֵלֵךְ בְּיוֹתֵר.

הַכֵּל, תִּתְאָזֵר בְּמַדַּת "אָרְךְ אִפִּים", שֶׁהִיא הַמַּדָּה הַכִּי יְפֵה, וְאֵל תִּכְנֵס בְּכּוֹחִים עִם אֵף אֶחָד, כִּי לֹא יוֹעִיל, וְאִפְלוּ עִם אֲשֶׁתּוֹ לֹא כְּדֹאֵי לְהִתְנַכַּח.

בְּעֵנִין הַגַּבְּאֵי צְדָקָה שֶׁבִּישׁוּ אוֹתוֹ וְכוּ', הֵרִי זֹו הֵלְכָה מִפְּרִשְׁתִּי בְּשִׁלְחַן עָרוּף, יוֹרֵה דַעַה, הַלְכוֹת צְדָקָה, סִימָן רֵנוּ, סְעִיף ז': גַּבְּאֵי צְדָקָה אִם יִחְרְפוּהוּ הַעֲנִיִּים, אֵין לוֹ לְחוּשׁ, כִּי זְכוּתוֹ יוֹתֵר גְּדוֹלָה.

וּבְעֵנִין ... הִיָּה אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עוֹבֵד ה' גְּדוֹל מְאֹד, יְהוּדִי הַצָּנֵעַ לְכַת, וְהִתְמִיד מְאֹד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא וּבְשִׁלְחַן עָרוּף, וְהִיָּה בְּקִי נִפְלָא בְּזִהַר וּבִתְקוּנִים, כִּי בְּזֶה גָּרַס הַרְבֵּה מְאֹד, וְהִיָּה בְּעַל בְּכִי גְדוֹל, וְתִפְלוּתוֹ: שַׁחֲרִית, מְנַחֵה, מְעַרֵּיב, הָיָו מְלֵאוֹת דְּמַעוֹת שֶׁשָּׁפַף כַּמִּים, וְהַרְבֵּה בְּהַתְּבוּדוֹת. וְהִנֵּה בָּא יוֹמוֹ וְנִסְתַּלַּק מִזֶּה הָעוֹלָם, וְהִיָּתָה לוֹ לְוָיָה קְטָנָה, בְּקִשֵׁי שְׁנֵי מְנִינִים. וְהִילְדִים בְּכוֹ מְאֹד כְּדָרְךְ הָעוֹלָם, רַק אֲשֶׁתּוֹ לֹא בְּכַתָּה, וְשָׂאֵלוֹ אוֹתָהּ עַל זֶה בְּעַת הַשְּׁבַעַה וְכוּ', עֲנָתָה וְאָמְרָה: "מֵאֲזֻ שֶׁהִתְחַתַּנְתִּי, בְּעֵלִי דִבֵּר רַק מִיּוֹם הַמִּיתָה, עַד שֶׁהִכְנִיס בִּי וְדָאוֹת וּכְרוּרוֹת כְּזוֹ, שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְהִתְחַמֵּק מִיּוֹם הַמִּיתָה, וְלִכֵּן לֹא הִתְרַגַּשְׁתִּי כָּלֵל". וְסִימָה וְאָמְרָה: "אֲבָל דִּבֵּר אֶחָד אֲנִי יְכוּלָה לְהַגִּיד לָכֶם, כִּי בְּעֵלִי הֵכִין לְעֲצָמוֹ הֵיטֵב הֵיטֵב מְזוֹן וְצִידָה נְצַחִית, הוּא לֹא הִטְעָה עֲצָמוֹ, הוּא הִיָּה מִתְלַמְּדֵי 'הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ'."

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ וְטוֹבָתָהּ כָּל הַיָּמִים...

ט"ו סז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר כִּי תֵשָׂא, שׁוֹשֵׁן פּוֹרִים ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ! בְּדוֹר הַחֲלָשׁ הַזֶּה צְרִיכִים מְאֹד לְשָׂמוֹר עַל הַבְּרִיאוֹת. וְרַבְּנוּ ז"ל הִקְפִּיד מְאֹד מְאֹד לֹא לְקַחַת עַל עַצְמוֹ צוּמוֹת וְכוּ', וְכֵן הִזְהִיר לֹא לְסַגֵּף עַצְמוֹ בְּשִׁנְהָ, אֲדַרְבָּה, אָדָם עֵינָי — שְׁיִלֵּךְ לִישָׁן, וְיָקוּם עִם מַחֲזִין מִיִּשְׁבִּים, וְיִזְכֶּה לְלַמֵּד הַרְבֵּה תוֹרָה. אָדָם רַעֲב — שְׁיִטֵּל יָדָיו, וְיֵאָכֵל סְעֵדָה שְׁלֵמָה, וְיִבְרָךְ בְּרֶכֶת-הַמְּזוּן בְּשִׂמְחָה וּבִדְבָקוֹת, כְּשֶׁצָּרִיךְ לְנוּחַ, שְׁיֵצֵא בַּחוּץ וְיַחֲזֹק אֲנָשִׁים בְּאִמּוֹנָה פְּשׁוּטָה, וְיִרְבֶּה לְדַבֵּר עִמָּהֶם רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְאִם צָרִיךְ פְּרִנְסָה שְׁיֵצֵא לְהַפְיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְלֹא יַחֲסֹר לוֹ אֶף פַּעַם כֶּסֶף, כִּי מִי שֶׁהוֹלֵךְ לְהַפְיץ, תָּמִיד יִהְיֶה לוֹ כֶּסֶף בְּכִיס, וְזֶה בְּדוּק וּמְנֻסָּה. מִמִּי וּמִמָּה וְכוּ', אֵתָהּ צָרִיךְ לְהִתְבַּיֵּשׁ?! מִי הֵם בְּכֻלָּל?! סֶתֶם יַעֲצִים וְכוּ', תֵּאֱמִין לִי, שְׁבִגְנֵי-אָדָם שְׂמֵחִים וְעֵלִיזִים לְקַבֵּל אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבְפִרְטוּיֹת הַקּוֹנְטְרָסִים הַיְקָרִים, שֶׁהֵם תְּמַצִּית דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל וּמוֹהֲרֵנֵי ז"ל, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂמֵפִיץ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבְתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ו סח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר כִּי תֵשָׂא, שׁוֹשֵׁן פּוֹרִים ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

תֵּאֱמִין לִי, יְדִידֵי הַיְקָר! מִגִּיל שְׂמוֹנָה כָּבָר רְאִיתִי נִפְטָר אִיךָ שְׁקוֹבְרִים אוֹתוֹ, וְלָכֵן זָכְרוֹן יוֹם הַמָּוֶת אֵינּוּ מִשׁ מֵעֵינֵי, וּבִכַח רַבְּנוּ

ז"ל אָנִי מְנַסֶּה לְמַמַּשׁ אֶת זֶה הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, כְּדֵי לְחַטֵּף טוֹב אֶמְתִּי וְנִצְחֵי וְכוּ', וְאִף שְׁבִין כֶּף אָנִי צָרִיךְ לְבָלוֹת זְמַן רַב בְּכָל יוֹם וַיּוֹם עִם אַנְשִׁים, וְלַעוֹרְרָם וְלַחֲזֹקֵם לְלַכֵּת בְּדַרְכֵי רַבְנוּ ז"ל, אָנִי יוֹדֵעַ שְׁגַם זֶה רְצוֹן רַבְנוּ ז"ל, כִּי מֵה שְׁעוֹסְקִים עִם בְּנֵי-אָדָם לְקַרְבָּם אֵלָיו תְּבַרְךָ, זֶהוּ תַקוּן גָּמוּר עַל הָעֵבֶר, וְלִכְּנֵן זֶה לִי בְּנַפְשִׁי לְקַרֵב מֵה שְׁיֹתֵר אַנְשִׁים אֶל דַּעַת רַבְנוּ ז"ל, וְלַהֲחֲדִיר בָּהֶם אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ תְּבַרְךָ, וְאִף שְׁבִין כֶּף צָרִיכִים לְשַׁחַק עִמָּהֶם כָּל מִינֵי מִשְׁחָקִים, הֵינּוּ לִי לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי הָרֹאשׁ שָׁלוּ וְכוּ', עַד שְׁיַחֲשֹׁב שְׂאֵנִי הַחֲבֵר הַכִּי טוֹב שָׁלוּ וְכוּ' — הַכֹּל כְּדָאֵי, כְּשֶׁאֲנִי רוֹאֶה שְׂזַפִּיתִי אוֹתוֹ עִם כָּל-כֶּף הַרְבֵּה תוֹרָה וְתַפְלָה וְצַדִּיקָה וְכוּ' וְכוּ', זֶהוּ חֻלְקֵי מִכָּל עַמְלֵי, כִּי לֹא יִמְלֹט, שְׂאָדָם הַמְּחֲזִיר בְּתַשׁוּבָה אַחֲרָיִם, יֵשׁוּב גַּם הוּא בְּעֵצְמוֹ בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה, כְּמוֹ שְׁמַחֲזִיר גַּם אַחֲרָיִם, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה חָשׁוּב בְּיֹתֵר אֲצִלוֹ תְּבַרְךָ, כִּי מִי שְׂזוּכָה לְקַרֵב יְהוּדִים אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלַהֲחֲזִיר בָּנִים לְמָקוֹם בְּרוּךְ הוּא, זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, וּמִכָּל שְׂכֵן מִי שְׂזוּכָה לְקַרֵב הַרְבֵּה אַנְשִׁים אֵלָיו תְּבַרְךָ, זֶה חָשׁוּב אֲצִלוֹ תְּבַרְךָ יוֹתֵר מֵהַכֹּל.

מֵה אָמַר לָךְ! יְמִינוּ כְּצַל עוֹבֵר (תְּהִלִּים קמ"ד, ד), וְלִכְּנֵן אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָר אֶת אַחֲרֵיתוֹ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, שְׁיַגִּיעַ הַיּוֹם וַיִּצְטַרֵךְ לַעֲזוֹב אֶת זֶה הָעוֹלָם וְכוּ', וְאִף אֶחָד לֹא יִרְחַם עָלָיו וְכוּ', וְלֹא יוּכַל לְהוֹשִׁיעַ לוֹ וְכוּ', הִיָּה הַהֲכָרַח לְסוֹכֵב אֶת פָּנָיו מִמֶּנּוּ, כִּי לֹא יוּכְלוּ לְהַסְתַּפֵּל בְּפָנָיו מֵרַב פֶּחַד שְׁמִסְבֵּב אֶת הָאָדָם הַגּוֹסֵס וְכוּ', אִי אִי אִם הָאָדָם הִיָּה חוֹשֵׁב מְזֶה בְּשַׁעַה שְׁעֵדִין בְּרִיא כְּשׁוֹר וְכוּ', לֹא הִיָּה רֵץ אַחַר תְּאוֹתָיו הָרַעוֹת וְכוּ', כִּי סוּף כָּל הָאָדָם מֵרַב מְאֹד מְאֹד, וְזֶה מְאֹד מִפְּחִיד. וּמִכָּל שְׂכֵן שְׂאֲנָשִׁים לֹא הִיוּ רָצִים אַחַר כְּבוֹד מְדַמָּה וּמְחַלְקֵת שֶׁל הֶבֶל וְכוּ', וְהִיוּ נִזְהָרִים מִלְּשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת וְכוּ', וּמְקַלּוֹת רֹאשׁ וְכוּ', אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְחַשֵּׁב מִמֶּנּוּ תְּבַרְךָ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וּמְדַבֵּר עִמוֹ תְּבַרְךָ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוּ, וְכֵן חֵי אֶת הַחַיִּים שָׁלוּ, שְׂאֵז כְּשֶׁמַּגִּיעַ הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן וְהַשַּׁעַה וְהַרְגַע הָאֲחֵרוֹן, נִשְׁמָתוֹ נִדְבָקֵת בְּשִׁכְנֵית עֵזוֹ תְּבַרְךָ, וְכֵן יוֹצֵאת לוֹ הַנְּשָׁמָה, וְנִדְבָק בְּשִׁכְנֵית עֵזוֹ תְּבַרְךָ.

אֲשֶׁרִי הָאָדָם הַזֹּכֵחַ לְחֹשֶׁב מֵאַחֲרֵיתוֹ כָּל יוֹם נְיוֹם, וְאֵז כָּל יוֹם
שָׁלוֹ יֵלֶךְ בְּצוּרָה אַחֲרֵת לְגַמְרִי, כִּי מִי שֶׁחֹשֶׁב מֵהַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, אֲזִי
כָּל מְרֵאָה הַחַיִּים שָׁלוֹ נִשְׁתַּנָּה לְגַמְרִי.

ר' אברהם בר' נחמן טולטשינער ז"ל חבר קונטרס "ששון
ושמחה", שגנרפס בספר "פוכבי אור", שרשם גיסו ר' אלטער
טעפליקער ז"ל, ובקונטרס הזה מתאר בפרטי פרטיות מה זה יום
המיתה וכו', ואיך נראים ברגעים האחרונים וכו', שמי שרק מעין
בקונטרס זה, נופל עליו פחד ורעדה וכו', וכתבם בלשון אידיש,
כדי שיפגס בלב אלו שמבינים את השפה, וכותב שם בהקדמה, כי
כך דברו ביניהם אנשי שלומנו היקרים תמיד, כדי להזכיר לעצמם
את יום המיתה, ומחמת שאנשי אמת נתמעטו, אזי הוא רושם את
כל זאת בכתב, כדי שיהיה שגור בפי כל.

ההכרח לקצר במקום שראוי להאריך.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ו סט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תשא, שושן פורים ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רציתי מאד שתלך לבקר ... אשר הוא חולה מסכן עכשו,
ואיתא בשלחן ערוך, יורה דעה, סימן של"ה, סעיף ד', בדברי
הרמ"א: וכל שבקר ולא בקש עליו רחמים, לא קיים המצוה, ונראה
מדבריו, כשאדם הולך לבקר חולה, ורואה באיזה מצב גרוע הוא
נמצא, אזי יעורר רחמים עליו, שזהו דבר גדול מאד מאד לעורר
רחמים על נשמות ישראל הנמצאים בצרה.

לצערנו הרב, יש כהיום הרבה חולים מסכנים, ולכן צריכים

לְעוֹרֵר רַחֲמִים רַבִּים עֲלֵיהֶם, כִּי מֵה שֶׁתִּפְּלֶה פּוֹעֵלֶת — שׁוּם דְּבָר אֵינּוּ יָכוֹל לִפְעֹל, הֶעֱקֵר לֹא לְהִשְׁבֵּר, וְלֹא לְהִפְנֹס בְּלַחֲץ מִשׁוּם דְּבָר, רַק לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים עַל כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הַנְּתוּנִים בְּצָרָה וּבְצוּקָה, וְיִשְׁתַּדֵּל תְּמִיד לְלַמֵּד זְכוּת עַל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, וְיַחֲוֶס וְיִרְחֵם עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁסָּבְלוּ כְּבָר מִסְפִּיק בְּגִלוֹת זֶה אֲלֵפִים שָׁנָה מֵאַמּוֹת הָעוֹלָם — רוֹצְחֵי נַפְשׁוֹת וְצִמְאֵי דָם וְכוּ'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה וְטוֹבָתָהּ כָּל הַיָּמִים...

ט"ו ע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, שׁוֹשֵׁן פּוֹרִים ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רַק חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד, וְאַל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, שֶׁמִּן תִּשְׁמַח בְּשִׂמְחָה אֵין סוֹפִית, שֶׁאַנְחֵנוּ נוֹסְעִים אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ וְ"ל לְקַבֵּל אֶת תְּקוּנָנוּ. וְתִהְיֶה לְאֵל, אֵין אָנוּ מִתְּנַגְּדִים עַל רַבְּנוּ וְ"ל, זֶה חֲלָקְנוּ מְכַל עֲמִלְנוּ.

לֹא כְּדָאֵי לְהִפְנֹס בְּוִכּוּחִים עִם שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, אֲלֵא לְהִתְמַד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל, עַד שֶׁהִסְפֵּר הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" יִהְיֶה שְׁגוּר עַל פִּינוּ בְּעַל-פֶּה מִמֶּשׁ, וְכֵן "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת" וְהַ"סְפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת" וְשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ וְ"ל, שֶׁהֵם: "תִּי-מוֹהַר"ן", וְ"שִׂיחוֹת-הַר"ן", וְכַשֵּׁי לָנוּ אֶת זֶה, כְּבָר נִפְתָּחִים הַדַּעַת וְהַמַּח לְחַשֵּׁב אַחֲרֵת וְכוּ', וְעַל כָּלֵם — כְּשִׂזּוּכִים לְהִתְמַד בְּסִפְרֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", שֶׁרַק מוֹהַר"ן וְ"ל הֵבִין אֶת דַּעַת רַבְּנוּ וְ"ל. וְעַלֵּנוּ לְהִתְבַּטֵּל לְגַמְרֵי אֱלֹו, וְאֵז הַמַּח יְאִיר בְּהֶאֱרָה אַחֲרֵת, עַד שֶׁאֵין אָדָם חוֹשֵׁב עַל הַתְּכָלִית הַנִּצְחִית וְעַל הַיּוֹם וְהַשַּׁעָה הָאַחֲרוֹנָה מִיָּמֵי חַיָּו, הוּא לֹא יִבִּין כָּלֵל מֵה זֶה סִפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל. וְכִמוֹ שֶׁאָמַר מוֹהַר"ן וְ"ל: זֶה שֶׁאֵינּוּ מִסְתַּכֵּל עַל תְּכָלִיתוֹ הַנִּצְחִית, זֶה גִּדְמָה

בעיני כבהמה ממש, שגם היא אוכלת וכו', ואין מבדילה כָּלֵל וכו', מה שאין כן מי שפאמת חושב על התכלית, כשיצטרך לשכב עם רגליו אל הדלת וכו', ובודאי עובר עליו מה שעובר וכו', בעבורו חברתי את ספרי "לקוטי-הלכות", ולכן ראוי לנו לשמח מאד מאד שאנחנו מקרבים אל רבנו ז"ל, ונוסעים לאומן. אף הסמ"ך-מ"ם אורב גם מבפנים, כי המחלקת שבין אינשי דלא מעלי, זה מכלה את הכל. וחקמינו הקדושים אמרו (סנהדרין פח): משרבו תלמידי שמאי והלל, שלא שמשו כל צרכן, רבו מחלקת בישראל; אף אנשי אמונה הדבוקים בו יתברך כָּלֵל אינם מתערבים במחלקת וכו', כל מחם ונדעתם זה רק להיות דבוקים בו יתברך, ולזכות להתעלות ברוחניות וכו', וכל הבלי העולם הזה והבלי וכו', ועם כל האנשים הרצים אחרי ההבל, לא עולה בעיניהם כהוא זה, אשריהם ואשרי חלקם ואשרי דבקהם!

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ו עא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תשא, שושן פורים ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר בזה העולם העובר הוא רק לב חזק ואמיץ, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רמט), אשר עקר הגבורה היא בלב, ומי שלבו חזק מאד, יכול להראות גבורות גדולות, כי העקר הוא לב אמיץ וחזק מאד, ואז יכול לכבש מלחמות נוראות עד מאד.

עליך לדעת, כי בזה העולם העקר הצלחה, שלא לפחד כָּלֵל, וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עח), שהאדם צריך לעבר על גשר צר מאד, והכלל והעקר שלא להתפחד כָּלֵל; כי בזה העולם מפחידים את האדם מאד, הן ברוחניות — הסמ"ך-מ"ם

אָשֶׁר ט"ו עב בַּנְחָל שְׂכָא

מְנַסֶּה לְהַסִּית אֶת הָאָדָם שְׁלֵא יִצְלִיחַ, וְהֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת — עַל-יְדֵי שְׁלוּחָיו, שְׁמֻכְנִיסִים אוֹתוֹ בְּלַחֲץ שְׁלֵא יִצְלִיחַ וְכוּ', וְהוּא נוֹלַד שְׁלִימָזֶל (שְׁלוּמִיאֵל) וּבִישׁ מְזֶל וְכוּ', אֲשֶׁר הִכַּל הֶבֶל וּרְעוֹת-רוּחַ, כִּי לְאָדָם יֵשׁ בְּחִירָה, וְאִם הוּא יִבְחַר בְּטוֹב, אֲזִי יִזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְכָל הַמְּדַרְגּוֹת שְׁבָעוּלָם, וּבְלָבָד שְׁיִהְיֶה בְּלֵב אֲמֵת וּבְלֵב נְכוּן.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו עב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְר כִּי תִשָּׂא, שׁוֹשֵׁן פּוּרִים ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּאֵתִי לְאֵחֵל לָךְ בְּרַכַּת "מְזֶל טוֹב" חֲמָה וּלְכַבִּית עַל הַלְדוֹת הַבַּת, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִהְיֶה לָךְ רַב גַּחַת דְּקַדְשָׁה מְמֻנָּה.

עֲכָשׁוּ אֶתָּה צְרִיף לְעַבֵּד הַרְבֵּה, שֶׁהַבַּת תִּהְיֶה בַת תְּלַמִּיד-חֶכֶם. וְלִכֵּן רְאֵה לְהַתְמִיד בַּתוֹרָה, וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּהַלְכָּה, לְדַעַת אֶת הַדְרָף לִילָף בָּהּ.

בְּעֵינַי רֵאשׁ הַשָּׁנָה, מְכַרְחִים לְנִסְעַ לְאוּמָן, וְלִשְׁבֵר אֶת כָּל הַמְּנִיעוֹת שְׂרַק יֵשׁ, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (תִּי-מִוְהַר"ן, סִימָן תו): אֲפֹלוּ אִם הַצְּדִיק אוֹמֵר לֹא לְבוֹא אֵלָיו בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, אֵין צְרִיכִים לְצִיַּת אוֹתוֹ, וּמִכָּל שְׁפָן שָׂאָר בְּנֵי-אָדָם יִהְיֶה מִי שְׁיִהְיֶה, אִם מִישָׁהוּ אוֹמֵר לֹא לְנִסְעַ לְאוּמָן, "אָסוּר לְשִׁמְעַ בְּקוּלוֹ"! אִם אָבָא וְאֵמָא אוֹמְרִים לֹא לְנִסְעַ, אוֹתָם צְרִיכִים לְשִׁמְעַ, כִּי מְצוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם הִיא מְאֹד מְאֹד חַמּוּרָה, אֲבָל צְרִיכִים לְהַסְבִּיר לָהֶם בְּגַחַת אֶת גְּדֵל הָעֵנִינִן, וְאָסוּר לְהַתְחַצֵּף, חַס וְשָׁלוֹם, כְּלַפִּיָּהֶם, כִּי זֶהוּ עוֹן חַמּוּר מְאֹד, רַק צְרִיכִים לְבַקֵּשׁם בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים, כִּי זֶהוּ תְּקוּן נְצָחִי וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל שָׂאָר מוֹנְעִים, אָסוּר לְשִׁמְעַ בְּקוּלָם בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפְּו, אֲפֹלוּ שְׁיִהְיוּ גְדוּלִים כְּגַבְהַ הָאֲרָזִים וְכוּ'.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (חיי-מוהר"ן, סימן תג): "מָה אָמַר לָכֶם! הָרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי עוֹלָה עַל הַכֹּל", "וְכֹל הָעוֹלָם כְּלוּ תְּלוּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי" (שם, סימן תה); וְעַל-כֵּן מָה שִׁיף לְהִתְעַרֵּב בְּזָה, וּמִכָּל שָׂכָן לִמְנַע אוֹ לְעַכֵּב וְכוּ', אָנִי מְקַיֵּם בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת כָּל שָׁנָה וְשָׁנָה אֶת צוּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שְׁאָמַר (שם, סימן תג): "מִי שֶׁמֵּאַמֵּין בִּי, שְׂיַעֲשֶׂה כְּרוֹז, שְׂיָבֹאוּ אֵלַי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה"; וּבְאֵמֶת אָנִי מְדַבֵּר מִזֶּה כָּל הַשָּׁנָה, אֲבָל בְּקִיץ אָנִי מִתְחִיל לְפָרְסֵם מַה זֶה רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְהִיּוֹת אֶצְל רַבְּנוּ ז"ל, וּמִחֲדָשֵׁי תַמּוּז-אֶבֶל-אֵלּוּל אֵינִי מִפְּסִיק מִלְּפָרְסֵם אֶת מַעֲלַת הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְהִיּוֹת אֶצְל הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ בְּעִיר אוּמָן, וּמִי שְׂאִינֹו יָכוֹל לָבוֹא מֵאִיזֹו סָבָה וְכוּ', שְׂיַעֲשֶׂה קְבוּץ בְּעִירוֹ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אֵינֹו מְצַמְצֵם בְּמָקוֹם אֶחָד, וְדִי לְחַכְמֵי־אֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָהּ וְטוֹבָתָהּ כָּל הַיָּמִים...

ט"ו עג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא, שׁוֹשֵׁן פּוּרִים ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנֹכַח קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אָנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, לְבַל תִּכְנַס בְּלַחֲץ, זֶה לֹא יַעֲזוֹר לְךָ לְצִאֵת מִהַצָּרָה, כָּלֵל וּכְלָל לֹא! אֲדַרְבֶּה זֶה יְכַנִּיס אוֹתְךָ יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּצָרָה וּבְפִחָד גְּדוּלִים וְכוּ' וְכוּ', וְלִכֵּן אֵי־עֲצָךְ, וִיְהִי אֱלֹקִים עִמָּךְ, שְׂתַלַּף עִכְשָׁו לְחֹדֵר אוֹ לְמִרְתֵּף, שְׂאִין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, אוֹ אֶפְלוּ לְשֹׁדָה (שְׂזָה יוֹתֵר טוֹב), וְתִשָּׁב עַל מְקוֹם אֶחָד, וְתִתְחִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלֵף, וְתִשְׁפֹּף אֶת כָּל לִבְךָ כַּמִּים נִכַח פְּנֵי הַשֵּׁם, וְתוֹרִיד דְּמַעוֹת, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל פְּרִטֵי הַצָּרָה וְהַבְּעִיָה שְׁלֵף וְכוּ', וְאֵף שְׂיִהְיֶה נִדְמָה לְךָ, שְׂאִין מִי שְׂשׁוּמַע אוֹתְךָ, דַּע לְךָ, שְׂהַכֵּל דְּמִיּוֹן גְּדוּל, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ שׁוּמַע תְּפִלַּת כָּל פֶּה, וּמַה שְׂנִדְמָה לְאָדָם שְׂתַפְּלֵתוֹ אֵינָה עוֹשֶׂה רֶשֶׁם, זֶה מֵרַב עוֹוֹנוֹתָיו, שְׂבָנָה סְבִיבוֹ מְחִיצָה שֶׁל קְלָפוֹת, הַמַּעֲלִימוֹת וּמִסְתִּירוֹת אֶת אֲמֵתוֹ מְצִיאֹוֹתוֹ, כְּמוֹ שְׂפִתוֹב

(ישעיה נט, ב): "כִּי עֲוֹנֹתֵיכֶם הָיוּ מִבְּדֵלִים בֵּינְכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם", ועל-ידי שִׁתּוּבָא כָּךְ בְּכָל יוֹם אֱלֹהֵי יִתְבַרְךְ, תִּזְכֶּה לְהוֹרִיד אֶת הַהַעֲלָמָה וְהַהִסְתָּרָה, עַד שִׁיתְגַּלֶּה אֵלֶיךָ מֶלֶךְ הַכְּבוֹד בְּעֲצָמוֹ, וְתִתְקַבֵּל תְּפִלָּתְךָ לְרַחֲמִים וּלְרִצּוֹן לְפָנַי אַדוֹן כָּל. רק תהיה עֲקֹשׁן גְּדוֹל עַל זֶה — לְבוֹא בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אֱלֹהֵי יִתְבַרְךְ, וְאֵל תַּגִּיחַ אֶת עֲצָמְךָ לְהִדְחֵק, חֵס וְשָׁלוֹם, שְׁכָל זֶה בָּא מִהַסֵּמ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, שְׁמַעְלִים וּמִסְתִּיר אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַרְךְ, וּמַחְלִישׁ לֵב בֵּר יִשְׂרָאֵל כְּאִלוֹ אֵין לוֹ כְּבָר תִּתְקַן, וּכְאִלוֹ לֹא יִשְׁמְעוּ אוֹתוֹ וְכוּ' וְכוּ', כָּל מִינֵי מַחְשָׁבוֹת שֶׁל הֶבֶל וְכוּ'. וּבְאֲמַת רַבְּנוּ ז"ל צִעַק עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאָמַר: "אֵין שׁוֹם יֵאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל", וְאֶפְלוּ הַפְּחוֹת וְהִירוּד מְאֹד וְכוּ', אִם רַק יִהְיֶה עֲקֹשׁן, וְיִתְפַּלֵּל וְיִתְבַּוֵּד עִמּוֹ יִתְבַרְךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, סוּף כָּל סוּף יִרְאֶה יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה עַד מְאֹד.

ורבנו ז"ל שם על דבר זה דגש עקרי יותר מהכל, ובקש את אנשי שלומנו, שלא יחסר להם אפלו יום אחד מלהתבודד עמו יתברך, וזהו המפתח של חסידות ברסלב — לְבוֹא בְּכָל יוֹם וַיּוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר אֱלֹהֵי יִתְבַרְךְ, וַיִּשְׁיַח וַיִּסְפָּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֱלֹהֵי יִתְבַרְךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר הַבֵּן אֶל אָבִיו וְאִישׁ אֶל רֵעֵהוּ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה, וְאִם הָאָדָם יִהְיֶה חֲזַק בְּזֶה — יִרְאֶה נִפְלְאוֹת, אֲבָל צְרִיכִים עַל זֶה הַרְבֵּה סְבִלְנוֹת.

נא ונא ראה לחזק את עצמך, וחבל שתחיה את חייך במרירות ובדכאון פנימי וכו', ותסתובב בעצבות וכו', יותר טוב לְבוֹא אֱלֹהֵי יִתְבַרְךְ בְּלֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכָּה וּבְלֵב אֲמַת, וְאִז תִּרְאֶה אֶת גְּדֹל הַנְּסִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֲצִלוֹ יִתְבַרְךְ חֲשׁוּבָה תְּפִלָּה יוֹתֵר מִהַכֵּל.

רבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי-מזהר"ן, חלק ב', סימן ק), אֲשֶׁר כָּל הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים לֹא הִגִּיעוּ אֶל מְדַרְגָּתָם רַק עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבַוֵּדוּת.

וכן גלה מעצמו, שלא בא אל מדרגתו הגדולה והגבוהה רק על-ידי תְּפִלָּה וְהַתְּבַוֵּדוּת, וְהִיָּה רְגִיל בְּזֶה יָמִים וְשָׁנִים רְצוּפִים

בהתמדה ובשקינה רבה, והרבה פעמים הנה מתבודד ימים שלמים, וכן בכה כל-כף, עד שהדמעות זלגו על הארץ, ונעשתה שם שלולית של מים מרב בכי, וכל זה ספר לנו כדי שנחקה אותו, ולא לפל בדתו, אם אינו רואה על המקום ישועה, כי זמנין דשמע וזמנין דלא שמע (זהר חלק א' קה:), אבל שום תפלה אינה הולכת לריק, חס ושלום.

חזק ואמץ, ותקיים את זה, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ו עד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תשא, שושן פורים ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק מאד מאד לא להפגס בלחץ, אשר זה לא יביא אותך אל שום דבר, רק ירבה בך הפחד והדאגות וכו', יותר טוב שתבטח רק בו יתברך. ואמרו חכמינו קדושים (ירושלמי ברכות לז): לעולם אל יזוז מפיה פסוק זה (תהלים פד, יג): "הנני" צבאות אשרי אדם בטח בך", שפסוק זה בעצמו מכניס באדם בטחון, ואמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות בטחון, סימן ד'): על-ידי אמונה יבוא לבטחון; ואמר (שם, סימן א'): מי שיש לו בטחון, אין לו שום פחד; ואמר (שם, סימן ט'): על-ידי בטחון האדם נצול מדאגה. ואמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות ישועה, סימן יב): על-ידי בטחון, האדם נפלט מצרותיו; ובאמת צריכים לבקש הרבה על מדת הבטחון, כי שום מדה לא באה בקלות, וצריך הרבה תפלה על כל פרט ופרט ועל כל מדה ומדה, כי התפלה זה הפלי להשיג כל מדה נכונה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ו עה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא, שׁוֹשֵׁן פּוּרִים ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל טוֹב סֵלָה אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רק חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְהַכֵּל מְשַׁנֵּחַ
בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִי פְּרָטִית מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְלִכְן בְּמִקּוֹם לְדַאֵג דְּאֵגַת חַנּוּם,
וְלִפְחוֹד מִבְּנֵי-אָדָם, וְלִהְכַנֵּס בְּלַחֲץ מֶהֱם, עֲדִיף שְׂתַבָּרַח רַק אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, וּתְסַפֵּר לוֹ יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפְרָטִיּוֹת, כִּי רַק
הוּא יִתְבָּרַךְ יָכוֹל לְעֻזֹר לָךְ, וְרַק הוּא יִתְבָּרַךְ יָכוֹל לְהוֹשִׁיעֶךָ.

דְּבַר אֶחָד אֲנִי יָכוֹל לְהִבְטִיחַ לָךְ: מִי שְׂמַתְכֵנִן כָּל הַיּוֹם רַק
לְעֲשׂוֹת רַע לְזוּלָתוֹ, לְבִסּוּף הוּא יִסְתַּבֵּךְ בְּעֲצָמוֹ בְּצָרוֹת וּבְיִסּוּרִים
מְשֻׁנִּים, שְׂפָכֵר יִשְׁכַּח מְלַעֲשׂוֹת רַע לְזוּלָתוֹ, אָדָם חוֹשֵׁב שֶׁהוּא יִחְיֶה
לְנֶצַח וְיָכוֹל לְעֲשׂוֹת רַע וְצָרוֹת לְהַזוּלָתוֹ, הוּא טָפָה סְרוּחָה, הַיּוֹם אִתָּה
כָּאֵן, וְלִמְחֹר אִתָּה בְּקִבְרֵךְ, וְהַתּוֹלְעִים יֵצְאוּ מִבְּטִנְךָ, וַיַּעֲשׂוּ סְעָדָה
מִבְּשָׂרְךָ, הָעֵכָבְרִי שְׂדֵה יִסּוּבְבוּךָ וְכוּ', וַיִּלְעָסוּ אוֹתְךָ וְכוּ', וְלִכְן אֲשַׁרִּי
מִי שְׂמַכְנִים דְּבוּרִים אֵלּוֹ בְּתוֹךְ לְבוֹ, וּבּוֹרַח מִן הַמַּחְלָקָת, וְנִשְׁאָר עִם
יְדֵים נְקִיּוֹת וְנִשְׁמָה נְקִיָּה, בְּלִי לְשׁוֹן-הָרַע וּמַחְלָקָת אוֹ מְרִיבוּת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ו עו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא, שׁוֹשֵׁן פּוּרִים ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְשִׁמּוֹר עַל הַזְּמַן הַיָּקָר שְׁלָךְ, וְאַל תִּבְטְלוּ בְּפִטְפוּטֵי סָרֵק

וְהִבֵּל וְשָׁל מֵה בְּכָף, הִלְוֵאֵי הָיִיתָ מְרַגֵּיל עֲצָמְךָ בְּלִמּוּד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת בְּכָל יוֹם, שֶׁהוּא הַצְּלָחַת הַנְּשָׂמָה לְצַחֲצַח אוֹתָהּ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, וּמַעֲלַת לִמּוּד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת מוּבְאֵאת בְּהִרְבֵּה סְפָרִים, וְהִכָּל בְּשֵׁם הָאֲרִיז"ל, שֶׁזֶה הוֹרֵג אֶת הַיֵּצֵר הָרָע הַבּוֹעֵר בּוֹ, עֵינַי בְּסִפּוּר 'אוֹר צְדִיקִים' לְמַקְבֵּל הָאֱלֹקִי רַבִּי מֵאִיר פֶּאֶפְרִישׁ זי"ע: "טוֹב לְלַמֵּד מְשֻׁנִּיּוֹת בְּכָל יוֹם, וְאִם אֶפְשָׁר שִׁישְׁלִים מְשֻׁנִּיּוֹת בְּכָל חֹדֶשׁ, לְהִשְׁלִים ח"י פְּרָקִים בְּכָל יוֹם כְּנֶגֶד ח"י עוֹלָמוֹת — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, יְהִי חֲלָקִי עִמּוֹ, כִּי הוּא תְּקוּן גָּדוֹל לְפָגַם-הַבְּרִית סוּד אֵל חִי, וַיֵּשׁ לָהֶם סִגְלָה לְהִרְגֵּ אֶת הַיֵּצֵר הָרָע, גַּם סִגְלָה לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַנְּשָׂמָה עַל עֲצָמוֹ, מְשֻׁנֵּה אוֹתִיוֹת נְשָׂמָה"; וּמִי שֶׁחֲזַק בְּלִמּוּד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת בְּכָל יוֹם, נִדְבֵּק בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ו עז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא, שׁוֹשֵׁן פּוֹרִים ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גִּרּוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְהִרְגֵּיל עֲצָמְךָ לְחַיּוֹת עִם יִשׁוּב הַדַּעַת, וְזֶה זוֹכִים עַל-יָדֵי הַתְּבוּדוֹת, שֶׁתְּרַגֵּיל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלֶךְ, וְתִסְפֹּר לוֹ יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ, וְתִדַּע שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ נִמְצָא, וְאֵין בְּלַעֲדָיו נִמְצָא, וְכָל תְּחִנָּה וְכָל בְּקָשָׁה וְכָל שִׁיחָה שֶׁאֲדָם מִתְחַנֵּן וּמִתְפַּלֵּל וּמְשִׁיחַ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, עוֹשֶׂה רָשָׁם לְמַעְלָה, וּמַחֲמַת שְׁאֵין לְאָדָם אֶת הָאֲמוּנָה הַבְּרוּרָה וְהַמְזַכֶּת הַזֶּה, לְכֵן הוּא מִתְרַשֵּׁל מְאֹד בְּזֶה, וְכָל-כֶּף חֲבָל, כִּי בְתַפְלָה לֹא צְרִיכִים מַחֲזִין, רַק לְפַתַּח אֶת הַפֶּה וְלוֹמַר אֶת הַדְּבוּרִים בְּלֵב אֲמֵת, לֵב תְּמִים, וְזֶה כָּל-כֶּף חָשׁוּב לְמַעְלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת (עֵינַי לְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן צט), וְאִם הִיָּה הָאָדָם יוֹדֵעַ מֵה שִׁיחָתוֹ וְתַפְלָתוֹ וְתַחֲנָתוֹ פּוֹעֲלִים לְמַעְלָה, לֹא הִיָּה מִפְּסִיק לְדַבֵּר אֵלָיו כָּל הַיּוֹם, וְהִיָּה בּוֹכָה וּמִתְחַנֵּן לְפָנָיו שִׁיעֲזָרְהוּ, וְלִכֵּן אֵל

תהיה בטלן, שפך את לבך הנשבר, ותעשה כל מיני מאמצים למעט לדבר עם בני-אדם, שאלו סתם דבורים של מה בכך וכו', יותר טוב שתשפך את לבך אליו ותברך.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ו עח.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר פי תשא, שושן פורים ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר לי ... גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות ששאלת מה שבית שמאי אומר: לא יגרש את אשתו, אלא אם-כן מצא בה ערות דבר, ובית הלל אומר: אפלו הקדיחה תבשילו (גטין ז.י), ואיך יתכן דבר זה? ואיך בית הלל מחמירים יותר מבית שמאי כאן? רצייתי קדם להקדים לך הקדמה קצרה, כי אני מבין דבר מתוך דבר על מה ולמה אתה שואל וכו', דע לך, שרובנו ז"ל למד אותנו דרך של למוד זכות (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), שאדם צריך לדון את כל אחד לכף זכות, ואפלו שיש אצלו הרבה רע, רחמנא לצלן, צריך לחפש ולבקש אחר המעט טוב שיש בו, שזה מה שהפסוק מזהיר (תהלים לו, י): "ועוד מעט ואין רשע, והתבוננת על מקומו ואיננו"; הינו שאדם צריך לחפש ולבקש מעט טוב שיש בכל אדם, ואז יראה שפכר אינו רשע, "והתבוננת על מקומו ואיננו" כבר אותו אדם. ולכן בית שמאי הולך כאן לחמרא ולא לקולי, ואומר: אם אשה היתה בה ערות דבר וכו', צריכים לגרש אותה וזהו הדין וההלכה, כי אם אשה פרוצה לעברות, אסור לחיות עמה, אבל יש שהתגרשו לא מחמת ערות דבר, רק מפני שלא היה להם מי שיעשה ביניהם שלום-בית (כי את כל זוג יכולים לתקן, ואסור לתת לשום זוג להתגרש מפני שלא מתאימים, אין דבר פזוה, אלא צריכים לעבד ביניהם לשם שמים, ולהחזיר את השלום-בית וכו', ובפרטיות כשיש ילדים); נמצא, כשאשה גרושה

הולכת, כלם יצעקו אחריה, או יסתכלו עליה בעין רעה — שבודאי
היה בה דבר ערוה ונתביש. לזאת אמר הלל: אפלו הקדיחה
תבשילו (שהיא שלומיאלית) יכולים לגרשה. נמצא, שגרושה תלך
ברחוב, לא יחשדו בה שיש בה ערות דבר, אלא שהיא שלומיאלית
[לא יצלחית], ולא הסתדרו, ובשביל זה התגרשו. ולכן כאן דעת
הלל לקולא, כדי לדון אותה לכף זכות.

ובאמת צריכים לשמר לא להתגרש בשום פנים ואפן. וזו הייתה
דעת רבנו ז"ל.

המצפה לראותך בקרוב מאוד ולדבר עמך...

ט"ו עט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פי תשא, שושן פורים ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, שבכל יום ויום המצברוח של האדם משתנה וכו',
פעם הוא שמח, פעם הוא בעצבות, פעם הוא עצבני, פעם הוא
סבלני, פעם הוא בכעס ורציחה, פעם הוא בנחת ושלוח וסבלני
מאד וכו' וכו', וכן הלאה, כל יום משתנה המצברוח של האדם,
והכל תלוי כפי קדשת הברית שלו. ורבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן,
חלק א', סימן עט): הגדירו בתשובה של ששת ימי החל, שמסובב את
האדם פעם כשר ופעם פסול, פעם אסור ופעם מתר, פעם טמא
ופעם טהור, ויש שפבר זוכה לתשובה של שבת, שיש לו ניקח, ועל
זה צריכים לעבד, שיזכה שנקדת המשיח שטמונה אצל כל בר
ישראל, שהיא יחידה שבנפש, תאיר בו אורו, עד שפבר אף פעם
לא ישתנה, אלא יכלל באין סוף ברוך הוא. ואל זה זוכים רק על-ידי
שפלות, שיזכר כמה הקציף, כביכול, את המקום ברוך הוא, ויקים
(שמות טז, כט): "שבו איש תחתיו", הינו תשב תחת מקומך, וזכר

את אשר הקצפת את המקום ברוך הוא, ועל-כל-פנים "אל יצא איש ממקומו", שהוא בחינת עושה מעשה זמרי, ומבקש שכר כפנתס (עין סוטה כב:), אחד מלא נאוף כמו זמרי, ואחר-כך הוא מחפש כבוד כמו פנתס בן אלעזר בן אהרן הכהן, ויש לו טענות ומענות — למה לא נותנים לו את הכבוד שמגיע לו ... ועל-ידי-זה הוא חי חיים מרורים וכו', ומתעצבן על כלם וכו', והכל מחמת הגאות הסרוחה שיש בו. ורבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יא): גאות ונאוף תלויים זה בזה.

ולכן עקר העצה — להשפיל עצמו לגמרי, ולזכר את מעשיו המגנים שעשה וכו', את כל החטאת נעורים שלו וכו', ולא יטעה את עצמו בשום פנים ואפן, אלא יזכיר לעצמו היטב היטב את העבר המלכלך שלו וכו'. רואים בני-אדם שהיו שקועים בזבל של נאוף הכי גרוע וכו', ועכשו רוצים להיות מנהיגים וכו', ראשים וכו', ואת הקלפה הזאת רבנו ז"ל עוקר מאתנו. וכמו שאמר פעם על אנשי שלומנו (ת"י-מוהר"ן, סימן תקלח), שקשה להם שירימו את עצמן להנהיג ברבנות והתנשאות, מחמת שהכנסתי בהם אמת הרבה יותר מדי; הינו להתנשא על הזולת. ואם היית יודע כמה אמת שיש באיש כשר, אזי היית מתפעל וכו'. יש בין אנשי שלומנו צדיקים כאלו, שאף אחד אינו יודע מהם, עובדי ה' אמתיים, דבקים בו יתברך, ואינם מחסרים לילה מבלי לומר חצות, שוקדים בתפלה והתבודדות שעות על גבי שעות, מיחדים יחודים וכו', מתמידים בכל חלקי התורה הקדושה: מקרא, משנה, גמרא, מדרשים, ספרי הזהר והתקונים וכו', לא יאמן פי יספר מה זה עובדי ה' אמתיים, ואף-על-פי-כן הם שפלים בעיניהם וכו' ממש, כאלו היו הכי גרועים שבעולם וכו'. ודבר זה אי אפשר להסביר כלל בשכל אנושי, אנשים עם כל-כך הרבה ידע וכו', יראי ה' אמתיים, ולא מכירים אצלם מבחוח שום דבר, עם כל זאת הם בעיניהם כמו הכי גרועים שבעולם, שפלים שבשפלים וכו'. ולעמיתם פיוס, כל עבד נעשה מלך, כל זב ומצורע וכו' נעשה מנהיג ומושל וכו', ויש לו כמה טפשים שרצים אחריו, ואז הוא באמת חושב שהוא משהו

שֶׁל אֲשֶׁר ט"ו עט בַּנְּחָל

וכו', בור ועם הארץ, שאינו יודע בין מינו ושמאלו וכו', נעשה מנהיג ... שותק, אזי בודאי נדמה כצדיק. ושוכחים מה שאמר חכמינו הקדושים (פסחים צט.): שתיקה יפה לחכמים קל וחומר לטפשים; ומוכא (מדרש אגדה): אדם צריך לפתח את פיו, אז ידעו מי הוא ... ואלו השקרנים אינם מדברים, כדי שלא יפשו ... ולכן העקר להיות שפל, ולהכיר את מקומו, ואז יזכה לתשובה של שבת.

ההכרח לקצר במקום שראוי להאריך.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!

ברוך רחמנא, שזכנו לסיים את כל החבור הנפלא הזה, והוא פרוץ ע' יזכנו השם יתברך לסדר עכשו לדפוס את פרוץ ע"א להגדיל תורה ולהאדירה.

אנא ה' הושיעה נא, אנא ה' הצליחה נא.

תִּכּוֹן הָעֲנָוִיּוֹת

חֵלֶק ע'

- ג פֶּתַח דְּבָר
- ה הַקְדָּמָה
- יא י"ד תתח
חֲזוֹק מְאֹד אֹדוֹת מְזוֹנָה, תְּפִלִּין וְשֵׁשֶׁת, וַיֵּאָרֶיף לְדַבֵּר לְבַעַל, שְׂיֵהָיָה
תָּמִיד בְּשָׁלוֹם עִם אִשְׁתּוֹ, וַיִּשְׁתַּדֵּל בְּנֵה מְאֹד, מִבְּלִי לְדַקְדָּק עֲמָה וְכוּ'.
- יב י"ד תתט
דִּבֶּר מִהֲנַחַת תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם, וְלֵילָף לְבֵית-הַכְּנֶסֶת עָרֵב וְבֹקֵר, וְעֲנִין
אֲמִירַת עֲשָׂרָה מְזֻמְרִים בְּכָל יוֹם.
- יג י"ד תתי
חֲזוֹק כְּנָגֵד נִסְיוֹנוֹת הַחַיִּים, וְעָקַר הַהִתְחַזְּקוֹת לֹא לְחַיּוֹת עִם הָעֶבֶר,
וְלִהְפָּטֵר מִכָּל מִינֵי רִגְשׁוֹת אֲשֶׁמָּה, וְלַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה.
- יד י"ד תתיא
חֲזוֹק אֹדוֹת מִדַּת הַשְּׂמֻחָה, וְלִזְרֹק עַל-יְדֵי-זֶה דְּמִיוֹנוֹת שְׂוָא, וַיַּעֲזֹר עַל
שְׂמִירַת שַׁבַּת-קָדֵשׁ.
- טו י"ד תתיב
גִּלְגָּה מַעֲלַת הַשְּׂמֻחָה, שְׂמֻרַחֲבַת הַדַּעַת בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת, וַיַּעֲזֹר עַל
נַחֲיִצוֹת הַהִפְצָה, וּבִפְרָט כְּשֶׁעוֹבֵר מֵה שְׂעוֹבֵר עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
מִהָעֶרְב־רֵב, וַיִּדְבֵּר מִעֲנִין הַתְּבוּדוֹת וְסִבְלָנוֹת, וַיִּמְעַט גַּם-כֵּן טוֹב'.
- טז י"ד תתיג
יַעֲזֹר פְּלוֹנִית לְשֹׁמֵר עַל עֲצָמָה וְכוּ', וְלִהְקַפִּיד עַל שְׂמִירַת שַׁבַּת-קָדֵשׁ.
- יז י"ד תתיד
יִתֵּן עֲצָה לְאֵב שְׂכָנָיו מִבְּקָשִׁים תְּרוּפָה בְּעִבּוּרוֹ, וְקִבֵּל שֵׁטֶף דָּם בְּמַח'.
- יז י"ד תתטו
אֲחַל וַיִּכְרַךְ בֵּן זָכָר בְּזָכוֹת כְּבוֹד הַבַּעַל, וְעוֹד כְּמָה הַקְּפֹדוֹת וְשִׁנוּיִים
לְטוֹבָה.

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

י"ד תתטז יח

ויעורר לחזק הזולת, ועל-ידי-זה הוא בעצמו יתחזק, ויבאר מדוע
הזהיננו ובנו ז"ל כל-כף על מדת השמחה, ועל-ידי-זה מתרחב הלב
לדבר עמו יתברך, ורק בשביל זה היתה כדאית כל ההתקרבות.

י"ד תתיז יט

יחזק להיות בשמחה באין סוף ברוך הוא, ולזה זוכים על-ידי ששומע
בזיונו וידם וישתק, ויעורר מאד על התבודדות ושמחת האשה, ולמוד
גמרא בלילה.

י"ד תתיח כ

יחזק מאד הנמנען במצבו הקשה, ויספר שגם הוא נמצא באותו מצב,
וידבר מענין בנית בית-הכנסת שנמצא בקשיים גדולים, ומבקש על זה
מהשם יתברך, ויזרו הנמנען, שגם הוא יבקש על כף, ומענין אמ"ת
בצרוף ראשי תבות, שהעקר — כשאינו מתרחק מהשם יתברך, וידבר
משאיפתו על בנית יבנאל "עיר ברסלב", על-פי הפסוק: "ויטע אשל
בבאר שבע", וימצא כמה צרופים ופנינים בפסוק זה, ויגלה שזה כל
ענינו ביבנאל, ויעורר על התבודדות בלילה וחזוק אחרים.

י"ד תתיט כב

ידבר מחכמת הצמצום בעבודת השם, ויעורר על התמדה בתפלה
והתבודדות, וחי" פ"קיים משניות, ויזכיר ענין "ואת צנועים חכמה"
וכבוד אב ואם.

י"ד תתכ כג

ידבר מענין הסתרת ההתקרבות, כדי שלא תבטל בשטף המים
הזדונים, ויעורר על אמירת ח"י פ"קיים משניות, וענין חזוק הלמוד
בעיון בישיבה, ויחזק להיות בשמחה.

י"ד תתכא כד

יגלה את הדרך הנכונה להשלים עם המצב, ולשמח במה שיש, ועקר
הצלחתו — לדבר עמו יתברך.

י"ד תתכב כה

ידבר מענין בדיקת תפלין ומזוזות, שכל הצרות נגרמות בעטין —
כשאין כשרות.

תִּכּוֹן הָעֲנִינִים

3

- כה י"ד תתכג** יְעוֹרֵר בְּקִצְרָה עַל שְׁמִירַת שַׁבַּת כְּהִלְכָתָהּ, וַיִּבְשֹׂר עַל תְּפִלְתּוֹ בְּעֵבֹר הַנִּמְעָנֶת וּבִנְהָ.
- כו י"ד תתכד** יִגְלֶה, אֲשֶׁר כָּל מִי שֶׁמְפִיץ קוֹנְטֵרֶסִים, יֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּקְרוֹב הַגְּאֵלָה, וַיִּיעֵץ לְקַנּוֹת בְּשִׁפְעַ רַק לְשַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּמִזֶּה יִהְיֶה נִזּוֹן כָּל הַשָּׁבוּעַ.
- כז י"ד תתכה** יְדַבֵּר מֵהִנְחַת תְּפִלִּין בְּשֵׁרוֹת, וּמִהֲקַמַּת בֵּית נְאֻמָּן, וּמִשְׁנֵה מְקוֹם מְשֻׁנָּה מִזֶּל.
- כח י"ד תתכו** יְדַבֵּר מֵעִנִּין בְּטַחֲוֹן עֲצָמֵי, וּמִכְבוֹד אָב וְאִם בְּשִׁלְמוֹת.
- כח י"ד תתכז** יְעוֹרֵר עַל בְּדִיקַת מְזוּזוֹת וּתְפִלִּין.
- כט י"ד תתכח** יְעוֹרֵר עַל שְׂמֻחָה.
- כט י"ד תתכט** חֲזוֹק מְאֹד, שְׁלֵא לִפְלֵ בִּיאֹשׁ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.
- ל י"ד תתל** יְעוֹרֵר עַל שְׂמֻחָה וְהַתְּבוּדוֹת, וְלִהְתַּחַתֵּן לְשֵׁם שָׁמַיִם.
- לא י"ד תתלא** יְעוֹרֵר לְהַתְּפִלֵּל הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת בְּמִנְיָן, וְלִהְזַהֵר בְּטְהֻרַת הַמְּשֻׁפָּחָה.
- לב י"ד תתלב** חֲזוֹק עַל שְׁמִירַת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ וּבְדִיקַת תְּפִלִּין.
- לג י"ד תתלג** יְעוֹרֵר עַל בְּדִיקַת מְזוּזוֹת וּכְשֵׁרוֹת הַמְּאֻכָּלִים.
- לד י"ד תתלד** חֲזוֹק עַל שְׁמִירַת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְלֹא לִהְיוֹת בְּרִרְנֵית בְּשׂוֹדוּכִים.
- לד י"ד תתלה** יְעוֹרֵר עַל כְּבוֹד הַזֵּרִים וּלְצִיְתָם בְּכָל אֲשֶׁר אוֹמְרִים.

- י"ד תתלו לה
 יְדַרְבֵּן עַל אַמִּירַת 'תִּקּוּן הַכְּלָלִי' בְּכָל יוֹם, כַּסְגְּלָה לְרִפּוּאָה שְׁלֵמָה.
- י"ד תתלו לו
 יַעֲזֹר מְאֹד עַל הַתְּבוּדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ.
- י"ד תתלח לז
 יַחֲזֵק הַנְּמָצָן עַל הַתְּבוּדוֹת בְּכָל יוֹם אֲפִלּוּ חֲמֵשׁ דְּקוֹת, כִּי מְעַט גַּם-כֵּן טוֹב'.
- י"ד תתלט לז
 יַעֲזֹר שְׁלֵא לְהַכְנִס בְּלַחֲץ כָּלֵל, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִמְצָא אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ.
- י"ד תתמ לח
 יַחֲזֵק עַל בְּדִיקַת תְּפִלִּין, וְלִשְׁמַע הַצְּעוֹת שְׁדוּכִים.
- י"ד תתמא לח
 יְדַבֵּר מְעַנֵּן נַחֲיִצוֹת הַחֲבָרִים, וְאִיךָ זוֹכִים לְרַכֵּשׁם.
- י"ד תתמב לט
 יַגְלֶה נִפְלְאוֹת בְּצִרוּפֵי תַבַּת מְקוֹ"ם, וַיִּבְאֵר עַל-פִּי זֶה נִפְחַ שְׁאֲנוּ אֹמְרִים
 בְּעֵת נַחוּם אַבְלִים, וְהַשִּׁיכוֹת לְחֲרַבֵּן-בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ.
- י"ד תתמג מ
 יַגְלֶה מַעֲלַת הָעֲנָן לְקַבֵּל עֲצָה מִצַּדִּיק אָמֵת, כְּמוֹ שְׁגִלָּה רַבְּנוּ ז"ל, שְׂאֵף
 שְׂאִינוּ עוֹלָה כְּרֵאוּי וְכו'.
- י"ד תתמד מא
 יַחֲזֵק אֵת אֶחָד שְׂמָאִים עָלָיו אֵיזָה רָשָׁע, וַיִּכְנִיס בְּלָבוֹ הַשְּׂגָחַת
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.
- י"ד תתמה מא
 יַגְלֶה, שְׂמִפְלַ בְּעֵינָה אֲפֹשֶׁר לְצֵאתָ, וְלִהְיוֹת יֵשׁ פְּתוּרָן, וְלִגְשֹׁר הַצַּר שֶׁל זֶה
 הָעוֹלָם יֵשׁ שְׂתֵי גְדוּרוֹת, אֲשֶׁרֵי הָאוֹחֵז בָּהֶן, וְהַעֲקָר שְׂאֲסוּר לְהַכְנִס לְלַחֲץ.
- י"ד תתמו מג
 יַגְלֶה מַעֲלַת הַמְּחֻזָּק עֲצָמוֹ וְאֵת אַחֲרִים, שְׂמִקְיָם בְּזֶה: "אֲשֶׁרֵי מִשְׁכִּיל אֶל
 דָּל".
- י"ד תתמוז מג
 יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַזּוֹכָה לְלִבֶּשׁ בְּשִׁבַת בְּגָדִים לְבָנִים.

תִּכְן הַעֲנִינִים

5

י"ד תתמח מד

יגלה מעלת כל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך, והעקר בזה העולם הוא להפיר את הקדוש-ברוך-הוא.

י"ד תתמט מה

ידבר ממעלת השיחה בינו לבין קונו, שהדבורים הם פלים לקבל אור האין סוף ברוך הוא.

י"ד תתנ מה

יחזק מאד מאד מי שנפלה עליו מחלקת בלתי צפויה עם הסתבכות רצינית, ויעוררו להתעודד על-פי מעשה מה'אויב ישראל' ז"ע, ושיחה מה שאמר לו אביו הגאון זי"ע.

י"ד תתנא מז

יזהיר על הנחת תפלין, ולשמר מאד שלא לפגם בברית, חס ושלום, אשר הוצאת זרע לבטלה הוא עון חמור ונורא עד מאד.

י"ד תתנב מח

ידבר מענין קבלת הרש"ש זי"ע וענינה, ודרך הסידות בקבלה, ויזהיר שלא לבטל שום דרך, והעקר שלא לזוז מהשליחן ערוף, ומכל הלמודים צריך להוציא הנהגות ישרות.

י"ד תתנג מט

יגלה שהנכשל בפגם הברית, עליו עוברת מרירות ועצבות, וידבר מאמירת תקון הפללי בכל יום חק ולא יעבר, ומענין נסיעה אל ציון רבנו ז"ל בעיר אומן.

י"ד תתנד נ

יחזק את שפגם בברית, שעובר עליו מה שעובר, ועל-ידי עצות רבנו ז"ל יכול לצאת מהכל.

י"ד תתנה נא

יחזק מאד על מדת הבטחון, ועצות נפלאות איך לזכות למדה קדושה זו, שלא לפחד משום דבר, רק לבטח בה' לבדו.

י"ד תתנו נב

יזהיר אשה שגורמת רעה מאד בזה שאינה מתרצה לבעלה וכו', ויעודדה לילך בדרך טובים וארחות ישרים לשמר.

תִּכְן הָעֲנִינִים

- נב** י"ד תתנו
 ידבר מענין החיוב להתענות בארבע תעניות הקבועות, ויבאר שחולה
 על העצבים הוא בכלל מי שפטור מזה.
- נג** י"ד תתנה
 ידבר נוראות מענין השגחה פרטית, שרק הוא יתברך בעל-הבית על
 העולם, ואין לתלות סבת ארוע כלשהו בדבר אחר מלבדו.
- נד** י"ד תתנט
 יוכיח אב, שהתנהלותו עם בנו היא ביד קשה, ויורה לו לחדל מפגיעה
 אנושה כזו בכנו עצמו ובשרו.
- נה** י"ד תתס
 יוכיח הנמען על התלוננותו על שעמום, ויגנה את הצרף לתשומת לב
 מהזולת, ויתן לו עצות כיצד יוכל למלא היום בטוב אמתי ונצחי, וידבר
 מענין אמירת משניות וכו', שעל-ידי-זה זכה הבית-יוסף למגיד מן
 השמים.
- נו** י"ד תתסא
 יגלה, שעקר העצבות באה מחמת פגם הברית, ועקר תקונו — על-ידי
 שמחה ודוקא, ויחזק ויאמץ להיות בשמחה תמיד.
- נח** י"ד תתסב
 יחזק אשה שחטאה והכשילה, ויגלה לה שעקר תקונה היא הנסיעה אל
 ציון רבנו ז"ל.
- נט** י"ד תתסג
 יוכיח פנגד חבורה שעושה קולי קולות ופרסום מענין טנדר שיוצאים
 חדרו להתבודדות, ועקר שלמותה הוא כשזה בהצנע, ולא על-ידי
 פרסום פראי.
- ס** י"ד תתסד
 יחזק ויאמץ מאד את אשר כל משבריד וגליד עליו עברו, בעיות
 נוראות בקיום משפחתו וכו', ויגלה לו דרך נפלאה וחדשה בהתחזקות,
 איך אנשים שבורים וקשיי יום, חזקו את עצמם, ובנו את עצמם מחדש,
 על-ידי דרך זו, ויעודדו מאד.

תִּכְן הָעֲנִינִים

7

- י"ד תתסה** סד
יחזק בקצרה בת ישראל המתענינת בלמודי רבנו ז"ל, ויעודדה בדרךכי
תשובתה, למרות שהוריה מתנגדים לקך.
- י"ד תתסו** סה
יחזק אודות תפלין כשרות ומזוזות.
- י"ד תתסז** סה
ידבר מענין מעלת תפלת האשה בעת הדלקת גרות.
- י"ד תתסח** סו
ידבר מהנחת תפלין כשרות, ויחזק מאד באמונה פשוטה.
- י"ד תתסט** סו
יגלה מעלת הזוכה להכניס את עצמו בתוך אמונה ברוחה ומזככת, ואז
כבר לא תהיה לו שום חלישות הדעת משום דבר שפועלם.
- י"ד תתע** סח
יעורר על כבוד האשה, שמשם נמשכת הפרנסה, וכן כל העשירות באה
מכבוד השבת, ויזהיר לכבוד השבת בלי קצבה, ואז יתעשר מן השמים.
- י"ד תתעא** סט
יגלה, שיסוד גדול בדרךכי רבנו ז"ל הוא לחזק את אחרים, ויעורר לדבר
על לבם שיעשו התחלה חדשה, וילהיב הלב להתבודד עמו יתברך,
ויזרו למסר נפשו לדבר עם בני הנעורים.
- י"ד תתעב** ע
יעורר להפיץ הקונטרסים ביחד עם כל אנשי שלומנו.
- י"ד תתעג** עא
יחזק להדביק עצמו בו יתברך, ויעורר על התפלה בקבר שמואל הנביא,
ויזרו לעזוב כל השטיות ולשוב בתשובה, ולשבר מדת הפעם, ולהכניס
עצמו בתוך האמונה הקדושה, ולכבד אשתו.
- י"ד תתעד** עב
יחזק על הנחת תפלין, ועשרה מזמורי תהלים, ולמסר נפשו על מדת
השמחה, ושמירת שבת-קדש.
- י"ד תתעה** עג
יעורר על תודה והודאה, ועל תפלה לבנים זכרים בשלש עתותי רצון.

תִּכְן הָעֲנִינִים

- י"ד תתעו** **עד**
 יעורר מאד שלא להיות בְּרֵרן בְּשׁוּכִים, וְיִתֵּן לַמוֹדִים קְצָרִים לַנִּמְעָן
 לַתְּקוּן נִפְשׁוֹ.
- י"ד תתעז** **עה**
 יתן עצות פְּרֻטִיּוֹת לְאָב, שְׁחֲתָנוּ — בְּעֵלָה שֶׁל בְּתוֹ, בְּרַח מְמֻנָה, וַיֵּאחַל
 וַיִּחְזַק.
- י"ד תתעח** **עה**
 ידבר מְבַדִּיקַת מְזוּזוֹת, וְהַדְּלָקַת גְּרוֹת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְסִגְלַת הַשָּׁמֶן הַנּוֹתֵר.
- י"ד תתעט** **עו**
 ידבר מְשַׁבַּת־קֹדֶשׁ וְהַדְּלָקַת גְּרוֹת שַׁבַּת, וְרִפּוּאָה שְׁלֵמָה עַל־יְדֵי־זָה.
- י"ד תתפ** **עז**
 יחזק לַהֲיִוֹת בְּשִׁמְחָה, שְׂזוֹ רִפּוּאָה לְכָל, וַיְדַבֵּר מִתְּפִלִּין וְאֲמִירַת 'תְּקוּן
 הַכִּלְלִי' עִמוֹ, וּבְדִיקַת מְזוּזוֹת.
- י"ד תתפא** **עח**
 יבאר, אֲשֶׁר אֵת רְצוֹנוֹ יִתְּבַרֵךְ צְרִיף לְקַיִם תָּמִיד, וְלֹא יֵקַם בְּשִׁבִיל יְשׁוּעָה.
- י"ד תתפב** **עח**
 יאחל "מִזֵּל טוֹב" לְהַלְדֹת הַבֵּן, וְיִתֵּן עֲצָה כְּנֹגֵד בְּלְבוּלִים, וַיִּחְזַק לַהֲיִוֹת
 בְּשִׁמְחָה.
- י"ד תתפג** **עט**
 יחזק חֲשׂוּכֵי בָּנִים עַל שַׁבַּת וְתְּפִלִּין, וַיֵּאחַל וַיִּסְפֹּר מִתְּפִלְתוֹ עֲלֵיהֶם.
- י"ד תתפד** **פ**
 יחזק וְיִתֵּן עֲצוֹת לְזוּג חֲשׂוּכֵי בָּנִים.
- י"ד תתפה** **פא**
 יֶאֱרִיף לְתֵאֵר אֵת הַחֲנוּף הַרְצוּי, שְׂאוֹתוֹ יִנְחִילוֹ הַהוֹרִים לְיִלְדֵיהֶם עַל דְּרָף
 הַמְּסוּרָה לָנוּ, עַדִּי יֵרְאוּ מֵהֶם יְלָדִים הַצּוֹמְחִים כְּרֵאוּי בְּאֵילָן הַחַיִּים
 בְּקִדְשָׁהּ וּבִטְהָרָה, וַיִּסְפֹּר כְּמָה עֲבָדוֹת וְסִפּוּרִים בְּעֵנֵן זֶה, וַיִּחְזַק וַיֵּאמֶץ
 מְאֹד.
- י"ד תתפו** **פד**
 ידבר מְעַנֵּן מְצוֹת הַתְּשׁוּבָה, שְׁצָרִיף לְלַמֵּד אֵיךְ עוֹשִׂים תְּשׁוּבָה וְכוּ',
 וּמַמְדַת הַסְּבָלָנוֹת, שֶׁהִיא סוּד אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְקִדְשָׁתָהּ, וְנִצְרָקַת מְאֹד בְּחַיֵּי
 הָאָדָם, וּבְפִרְט בְּבִנְיַת הַבַּיִת הַיְהוּדִי, וּמְשִׁיחַ יְגָלָה מְדָה זוֹ בְּעוֹלָם.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

9

י"ד תתפז פה

ידבר מְצַנִּיעוֹת הַנְּשִׁים בְּמַלְבוּשִׁים, וְזִהְיוּת מְגַלֵּי שֶׁעַר, חֵס וְשְׁלוֹם,
וַיַּעֲזֹר עַל כֶּף מְאֹד.

י"ד תתפח פו

יְגַלֶּה גַּפְלָאוֹת מִמַּעַלְת הַזֹּכֶה לְלַמֵּד זְכוּת עַל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, שְׁזָהוּ דְבָר
גָּדוֹל מְאֹד, וַיִּבְאֵר מַעַלְת הָעֲנִינִן בְּאֵר הַיֵּטֵב.

י"ד תתפט פח

יֹכִיחַ וַיִּזְהֵר בְּרֶוֶק שְׂמִימָהָר לְהַנְשֵׂא, וַיִּגְנֶה תּוֹפְעַת הַבְּרָרְנוֹת.

י"ד תתצ פט

יַחֲזֵק אִישׁ תִּקְשָׁרֶת אֹדוֹת הָאֲחֵרִיּוֹת הַמְטַלֵּת עָלָיו, שְׂיִכּוֹל לְפָרְסֵם שְׁמוֹ
יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי שֵׁשֶׁם שְׁמִים יִהְיֶה שְׂגוּר בְּפִיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִשְׁפִּיעַ
בְּעֵקֶפֶינִי עַל מְלִיוֹנֵי בְנֵי-אָדָם לְהַכְרִיחַ בְּמַצִּיאוֹת הַבוּרָא.

י"ד תתצא צא

יְדַבֵּר מִחוּבַת הָאִישׁ לְהִיּוֹת לְעֹזֵר וְסִיוֵעַ לְאִשְׁתּוֹ בְּעַת הַצָּרָה, וְלֹא לְהַשְׁלִיךְ
הַכֹּל עַל כְּתֻפִּיהָ, וְזוֹ דַעַת רַבְּנֵי ז"ל הַמּוֹבֵאֵת בְּ"שִׁיחֹת-הַר"ן."

י"ד תתצב צב

יַחֲזֵק לְצֵאת מַחֲזִי פְזִיזוֹת וּדְאָגוֹת אֶל חַיֵּי שְׁלוֹהָ וַיִּשׁוּב הַדַּעַת, עַל-יְדֵי
הַתְּבוּדָרוֹת, וְלִדַּעַת שֶׁה' הוּא בְּעַל-הַבַּיִת עַל הָעוֹלָם.

י"ד תתצג צב

יְגַלֶּה מַעַלְת הַזֹּכֶה לְהַכְנִיס אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ חַיָּו, שְׁעַל-יְדֵי-
זֶה רוֹאֶה חַיֵּי-גִן-עֵדֶן וְעֵמֶק הַחַיִּים, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

י"ד תתצד צג

יִגְנֶה נֶהַג נִפְסָד לְכֶסֶס צְפָרְנִים בְּעַצְבָּנוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה הַרְגִּיל בְּכֶף גַּם בָּא
לְיָדֵי חִלּוּל שַׁבָּת, וַיִּסְפָּר עֲבָדָה נְאֻה מִמֶּרֶן הַחֲזוֹן-אִישׁ זִי"ע.

י"ד תתצה צד

יִזְהֵר הַנִּמְצֵן לְשַׁלַּח אֶת צְאָצְאָיו לְבִתֵּי חֲנוּךְ עַל טְהַרְת הַקִּדָּשׁ, וַיִּגְלֶה
גָּדֵל הָאֶסּוֹן שֶׁל הַחֲנוּךְ הֵלֵא דְתֵי, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

י"ד תתצו צה

יֹכִיחַ מִחֲנוּךְ אֶחָד, שְׁלִמְרוֹת הָיוּתוֹ בְּקִי בְּמַקְצוּעוֹ, הָרִי שְׁחָסֵר הוּא
בְּהַכְנַת נֶפֶשׁ הַצְּעִירִים שׁוֹנֶפְגָּמוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וַיִּגְלֶה עֲנִינִן סַבַּת וְתוֹצֵאת

תִּכְן הָעֲנִינִים

הַחֲטָא, וְכִיצַד מִתְקַנֵּים הַדְּבָר, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין אֲמוּנָה וְסִדְר־דְּרָף־הַלְמוּד וְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל.

י"ד תתצו **צו**
 יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמַּעַלַת הַזּוֹכָה לְהַתְנַהֵג בְּקִדְשָׁה בְּעֲנִינֵי הָעוֹלָם, עַל־פִּי הַמְּבַאֵר בְּסִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת, וַיַּעֲוֹרֵר עַל־פִּי זֶה מְאֹד, וַיַּחְזֵק לְשִׁמּוֹר עַל הַדְּבוּר.

י"ד תתצח **צז**
 יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמַּעַלַת הַשְּׁגָחָה פְּרֻטִית, וְשִׁאֲסוּר לְהַקְשׁוֹת שׁוּם קְשִׁיּוֹת עָלָיו יְתִבְרַךְ.

י"ד תתצט **צח**
 יַעֲוֹרֵר מְאֹד עַל הַלְמוּד בְּסִפּוּרֵי רַבְּנוּ ז"ל וּלְחַדֵּשׁ בָּהֶם.

י"ד תתק **צט**
 יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמַּעַלַת אֲמִירַת תְּקוּן חֲצוֹת בְּכָל לַיְלָה.

י"ד תתקא **צט**
 יִגְנֶה הַחֲטָא הַחֲמוּר שֶׁל הוֹצָאָת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וַיִּתֵּן עֲצוֹת אֵיךְ לְצַאֵת מִהַבּוֹץ הַזֶּה.

י"ד תתקב **ק**
 יִגְלֶה לְנִמְעַן הַנְּסִים שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וַיּוֹרֶהוּ לְהַשְׁמֵר מִפָּגַם הַבְּרִית, וַיְדַבֵּר מִח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת בְּכָל יוֹם.

י"ד תתקג **קא**
 יְדַבֵּר מִישָׁרִים לְמַקְרָב חֲדָשׁ, וַיִּיעֵץ לוֹ שִׁיִּסְתִּיר אֶת הַהִתְקַרְבוֹת אֲלֵינוּ, כִּי הִבְעֵל־דְּבָר אֹרֵב מְאֹד, וַיַּחְזִקוּ עַל ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת וְשִׁלְחַן עָרוּף, וַתְּפִלוֹת וּבְרָכוֹת מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וַיַּעֲוֹרֵר שְׁלֹא יַעֲסֹק בְּקָרוֹב אֲחֵרִים אֲלָא יִתְקַן מִדוּחִיו, וְאֵז יִמְשְׁכוּ גַם אֲחֵרִים לְאוֹר הָאֱמֶת.

י"ד תתקד **קג**
 יְדַבֵּר מִמִּדַּת הַצְּמִצּוּם הַמְּכַרְחַת מְאֹד, וְזוֹכִים לָהּ עַל־יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוּת, וְלִהְרַגִּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוּת, וַיִּזְהֵר עַל תְּכוּנַת הַסְּדֵר, לְהִיּוֹת מְסֻדָּר בְּכָל, בְּזִמְן וּבְמַעֲשֵׂה, וְהַעֲקֹר לְהַשְׁקוֹת הַכָּל עִם מִי הַתְּפִלָּה.

תִּכְן הָעֲנִינִים

11

- י"ד תתקה** קד
יחזק ללמד על עצמו ועל אחרים זכות, ולהחזיק מעמד על כל העובר עליו, וכל דבור אליו יתברך הוא הצלחה נצחית.
- י"ד תתקו** קה
ידבר מכבוד אב ואם, ואמירת תהלים בשבת.
- י"ד תתקז** קה
ידבר משמירת שבת-קדש המסגלת למציאת הזויג, ויאחל ויברך.
- י"ד תתקח** קו
יחזק מאד את המתאספים לדבר יחד מרבנו ז"ל, ויגלה רום מעלת הענין בכלל, ובגנית "היכל-הקדש" בפרט.
- י"ד תתקט** קז
יחזק את שעברו עליו צרות רבות עד שמתאש מחייו, ויוכיחנו על פניו, ויחזקו בשבעה משיבי טעם, דבורים מתוקים וערכים, ויורהו להתחזק בכל צרותיו ולברח רק אליו יתברך.
- י"ד תתקי** קח
יחזק אשה שנפלה לבוץ, ויבטיח הבטחות מפליגות אודות הרחבת פרנסה.
- י"ד תתקיא** קט
יחזק להיות סבלן, ולדון את עצמו לכף זכות, ולהחיות עצמו עם נקדות טובות אף שהן קטנות, וידבר מהנסיגות הקשים של זה העולם.
- י"ד תתקיב** קי
יביע צערו על שעומד לפני הקמת בית-המדרש, ואין בידו אפלו פרוטה, ויגלה התחזקותו בה' אחד, שבוודאי לא יעזב אותו.
- י"ד תתקיג** קיא
יביע שמחתו על השמועות הטובות בענין הפצת המענינות, ויחזק על שמחה ועל התבודדות.
- י"ד תתקיד** קיא
יחזק אשה קשת יום על נסיונותיה הקשים בחיים, ושאתר הרע יבוא הטוב, והעקר להתחזק, כי יבואו זמנים טובים.
- י"ד תתקטו** קיב
יגלה מעלת הזוכה להפיץ אמונה בעולם.

י"ד תתקטז קיג
 גִּלְגָּה הַתְּנַהֲגוֹת נְאוֹתָהּ בְּעֵינַי אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ.

י"ד תתקיז קיד
 יַעֲזֹרֶר לְהַפְיִץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים, וְלִקְבֹּל בְּזִיּוֹנוֹת עַל כָּף.

י"ד תתקיח קיד
 גִּלְגָּה, שֶׁעָקַר הַהַמְתָּקָה מִמְרִירוֹת דְּהָאֵי עַלְמָא הוּא עַל-יְדֵי הַצְדִּיק הָאֵמֶת, וַיַּעֲזֹרֶר לְעֵבֶד עַל מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וַיִּזְהֵר לְנַמְעַן לְדַרְשׁ דְּרָשׁוֹת, עַל-פִּי דַעַת רַבְּנֵי ו"ל לְרַבִּים, וַיִּגְלָה לוֹ שֶׁהוּא עָקַר תְּקוּנֹו, וַיְכַנִּס בְּדַעַתוֹ אֶמֶת וּמִצִּיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ.

י"ד תתקיט קטו
 יִדְבֹּר מִהֶפְצָה, וּמִמַּעֲלַת הַזּוֹכָה לְהִיּוֹת מְקַשֵּׁר אֶל הַצְדִּיק.

י"ד תתקכ קטז
 מִכְתָּב כָּלְלִי לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יֵאָרִיף לְעוֹרֵר וּלְעוֹדֵד, לְהוֹכִיחַ וּלְחַזֵּק אֶת כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה בְּכָל פְּרֻט וּפְרֻט מִיִּסּוּדוֹת אֲמוּנָתֵנוּ, תּוֹרָה וּתְפִלָּה וּמִצְוֹת.

י"ד תתקכא קכט
 מִכְתָּב כָּלְלִי לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְקִרְאָת שִׁבְת־שְׁקָלִים, בּוֹ יִחַזְקֵם עַל-פִּי עֲנִינֵי דְיוֹמָא, גְלוּיִים נִפְלְאִים וְנוֹרְאִים עַל-פִּי דַעַת רַבְּנֵי, וְאִיף מִכְנִיעִים אֶת הַמֶּן-עַמְלָק, וְזוֹכִים לְקַדְּשׁת מְרַדְּכִי, וּבְתוֹכוֹ יִתְבָּאֲרוּ כַּמָּה עֲנִינִים עֲקָרִים בְּדַעַת רַבְּנֵי ו"ל.

י"ד תתקכב קמד
 גִּלְגָּה מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְמָסוּר שְׁעוֹרִים בְּעֵינֵי תּוֹרָה וְאֲמוּנָה, וַיְבָאֵר גִּדְּל הָעֲנִינִן לְעֵבֶדָה וּלְמַעֲשֵׂה.

י"ד תתקכג קמו
 יִחַזֵּק שְׁלֵא לְפַל בְּרוּחוֹ, עַל אֶף הַחֲשׂוֹן סְבִיב, פִּי לְבַסּוֹף ?רְאָה אוֹר.

י"ד תתקכד קמז
 יַעֲזֹרֶר לְבַטֵּל עֲצָמוֹ אֵלָיו ?תְּבָרַךְ, וְלִהְשִׁלֵּיף שְׁכָלוֹ לְגַמְרִי.

י"ד תתקכה קמז
 יִדְבֹּר מִגְדֹּל הַהִתְחַזְקוֹת שְׁאֵנוּ מְקַבְּלִים עַל-יְדֵי רַבְּנֵי ו"ל, שֶׁהוּא מְקוֹר הַרְחַמְנוּת, וַיִּגְלָה מִהַמְרִירוֹת שְׁעוֹבָרַת עָלָיו בְּעֵינַי בֵּית-הַכְּנֶסֶת בִּיבְנָאֵל.

- י"ד תתקכו** קמח
 יאחל למען "מזל טוב" על הולדת הבן, וידבר מענין תודה והודאה
 להקדוש-ברוך-הוא וענין הפצה.
- י"ד תתקכז** קמט
 יבאר מעלת הזוכה לזכות את הרבים באורות כאלו שהם דברי רבנו
 ז"ל, וידבר מענין הפצה בישובי יהודה ושומרון.
- י"ד תתקכח** קנ
 יפאר וישבח הזימה להוציא לאור שוב את הספרים המדברים מתקון
 הברית, ויגלה מעלת הענין במיחד לפי גדל הנסיונות של הדור הזה,
 ומענין שמירת הזמן.
- י"ד תתקכט** קנב
 ידבר מענין התחזקות בין בני זוג, שקל אחד מחזק את זולתו בצע
 שנצרך לחזק.
- י"ד תתקל** קנג
 ידבר מגדל הנסיונות שיש בעולם, ויעורר להדביק עצמו בו יתברך, וכן
 בענין למוד התורה הקדושה, ולא לבלבל עצמו משום בריה.
- י"ד תתקלא** קנד
 ידבר ממשלוח מכתבים, ויאחל נסים, והדפסת קריאת שמע שעל
 המטה, וספר שמירת-הברית.
- י"ד תתקלב** קנה
 יעורר, שצריך להזהר שלא לעבר על השלחן ערוף, ועוד יאיר אור
 האמת בעולם, ויחזק במדת הסבלנות.
- י"ד תתקלג** קנה
 ידבר מבדיקת מזוזות ושמירת שבת-קדש.
- י"ד תתקלד** קנו
 יזרז סיום שדוץ, ויגלה עון עכוב המביא לפגם-הברית, וידבר מענין
 תורה עם דרך ארץ, ומעלת למוד בספרו "שפת הנחל" שעל ה"לקוטי-
 מוהר"ן", ויעודדו לחזק את עצמו ואת משפחתו.
- י"ד תתקלה** קנז
 יחזק בקצרה על תפלה במגן, ובדיקת התפלין.

- י"ד תתקלו** קנז
 יביע שאיפתו מעתיד יבנאל "עיר ברסלב", ויחזק על שמחת אשתו.
- י"ד תתקלז** קנח
 יגלה נשגבות מאור רבנו ז"ל, והעקר להביאו לידי מעשה על-ידי
 התפללות, וידבר משמירת שבת-קדש והנחת תפלין, ויחזק להיות
 בשמחה.
- י"ד תתקלח** קנט
 ידבר מקרוב רחוקים ומהנחת תפלין.
- י"ד תתקלט** קנט
 יעורר על בדיקת מזוזות, והדלקת גרות שבת-קדש, ויגלה ענין
 ההשגחה הפרטית והנהגת ה' על ידה, ויעודד הבנה הדרית בין בני זוג.
- י"ד תתקמ** קס
 יעודד את הכסופים לבוא אל ציון רבנו ז"ל, שזכות נוצאה היא להיות
 שם לפחות פעם אחת בחיים.
- י"ד תתקמא** קסא
 יגלה מעלת ההפצה, ויבשר שהתפללות בענין התקדמות בנין בית-
 המדרש עושות רשם, ויזהיר על יצירת אוירה של שמחה בבית, ויאחל
 לזכות להתחבא אצלו יתברך.
- י"ד תתקמב** קסב
 יתחסס אל בעיה כאובה נפוצה, סכסוך ואי הבנות בין פלה וחמותה,
 ויתן דרך ישרה ועצה טובה איך לחיות חיים שלווים עם התמודדות
 בבעיה זו בדרך נכונה.
- י"ד תתקמג** קסד
 יגלה, אשר הדבור ושמירתו הוא מקור להצלחת האדם להתמודד עם
 הנסיונות של זה העולם, ויעורר לזכר הכלל הנחוץ הזה.
- י"ד תתקמד** קסה
 יבאר מעלת האדם, שיודע לשתק בעת שעולבים בו, וגדל ההצלחה
 מצרות שזה גורם.
- י"ד תתקמה** קסו
 יחזק שלא להיות שבור ורצוץ, על-ידי שיךביק עצמו בו יתברך, ויפתח
 כח הנגינה שבו, ואז יחיה עצמו.

תְּכֵן הַעֲנִינִים

15

- י"ד תתקמו** קסו
יגלה מעלת אשה כשרה המצלת את בעלה מעוונות, ויצטט עבדה
מהרב הקדוש מפרימשלאן מה שאמר להרב הקדוש מקארלין.
- י"ד תתקמו** קסז
יביע התנגדות מחלטת להציב חתימתו על קול קורא, אשר מגביל
אנשים מסימים מלהתקרב לדבר רבנו ז"ל, וינמק התנגדותו.
- י"ד תתקמו** קסח
יגלה, שעל-ידי התבודדות זוכה להיות איש מישב.
- י"ד תתקמו** קסט
ידבר מענין חמר שירת עגבים, או נגונים נכריים, שגם עם ילדים אסור
לשוררם, וענין שם אה"ה דא אנא זמין למיהוי תקף הרצון וכו'.
- י"ד תתקנו** קע
ידבר מהד' גליות ראשי תבות מבי"א, וירמו בזה מצות צדקה,
שמקרכת את הגאלה.
- י"ד תתקנא** קעא
יזכיח הנמען שדרכו לדבר על בני-אדם, ואף על אלו שאינו מכירם,
ויגלה לו איך על-ידי שיצית לרבנו ז"ל בענין התבודדות, יזכה לדבקות
אמתית בו תברך.
- י"ד תתקנב** קעב
יבאר שיחת רבנו ז"ל אודות ההנהגות בעבודת השם כשנחלה וחלש,
יעורר מאד לשמר על הבריאות, שבהעדרה קשה לעבד את ה'.
- י"ד תתקנג** קעג
יגנה מדה הגרועה של מחלקת ומריבה, ויבאר שאסור להתעסק עם
בעלי מחלקת, ושלל תהיה שום שיכות עמם.
- י"ד תתקנד** קעג
ידבר ממאמר רבי פנחס מקוריץ זי"ע, שיש רשעים שאסור להזכיר
שמם, כי זה מביא להם יניקה.
- י"ד תתקנה** קעד
ידבר מגדל ההסתרה וההעלמה, שנסתר ונעלם אור הצדיק האמת,
שהוא רבנו ז"ל.

י"ד תתקנו קעה

יגלה נוראות נפלאות מאמתת מציאותו יתברך, וכריאתו הנפלאה בשביל האדם הפעל בחירה, וידבר מסוד נקדת האמת בגלוי השם יתברך, תורתו וצדיקו.

י"ד תתקנו קעה

יחזק מאד באמונה, ויגלה שכל הישועות והברכות נשפעות על-ידי התחזקות באמונה.

י"ד תתקנח קעה

יתנה צרת הדור שהעולם הפקר, ויביע תקנתו שיערה ה' רוח ממרום, וישתנה המצב לטובה.

י"ד תתקנט קפ

יארץ לחזק ולאמץ, שכל אחד צריך לעשות התחלה חדשה — בין הצידיק הגדול שדבוק בו יתברך, שעושה תשובה על תשובה, ואף מי שנפל מאד, צריך לבוא בכל פעם להשם יתברך בהתחלה חדשה לגמרי.

י"ד תתקס קפב

ירחיק מלחץ מיתר, ויגלה מעלת כל דבור ודבור של קדשה, תפלה והתחזקות, ומעלת דווי דברים, ויזהיר על שמירת הדבור מדברים בטלים.

י"ד תתקסא קפג

יוכיח מאד אשה שמענישה את בעלה, ועל-ידי זה גורמת לו לחטא, ויזהירנה שדבר זה חמור מאד, ועליה לחדל מדרכים שהם נגד התורה הקדושה.

י"ד תתקסב קפד

ידבר מחמר הענין להרס הבריאות על שטיות, וכל דבר וטענה מספרים אליו יתברך, והעקר לברח מוכוחים ונצחנות, ויחזק מאד באמונה.

י"ד תתקסג קפה

יוכיח מאד בענין שלום-בית, והעקר להכניס אמונה בתוך הבית.

י"ד תתקסד קפו

יוכיח אשה הרוצה לפרש תנ"ך לפי שכלה המגשם, ויגלה כיצד סדר הלמוד הקדוש של התורה הקדושה, כשתורה שבכתב מקשרת עם תורה שבעל-פה.

י"ד תתקסה קפז

יזהיר לשמר על הזמן היקר, והעקר — לנצלו ללמוד התורה, אשר אין ערך לכל דקה שלומדים.

י"ד תתקסו קפח

ידבר מסוד יחודי שמותיו יתברך, ויעורר לזכות לחיים מזככים בדבקות הבורא יתברך.

י"ד תתקסז קצ

יאחל ברפת "מזל טוב" קצרה למחנתו.

י"ד תתקסח קצא

ידבר נפלאות ממעלת הלמוד בספר "ספורי-מעשיות", ואיך הוא פועל על הלומד, ויבאר איך זוכים לזכות אל חמידו דאורייתא בכלל וענין התבודדות אפלו חמש דקות, עד שמצטרף ליותר ויותר.

י"ד תתקסט קצב

ידבר מהתמדה בספרי רבנו ז"ל, ומעלת ההתבודדות והשיחה בינו לבין קונו, וענין חדש אדר, שהוא חדש התשובה מאהבה, לעמת אלול שהוא חדש התשובה מיראה, ויגלה שזה סוד רבי אליעזר ורבי יהושע.

י"ד תתקע קצג

יחזק את העוסקת בנקוד הספרים הקדושים, ויגלה מעלת הענין.

י"ד תתקעא קצד

ידבר מענין למוד זכות, ויבאר ויגלה מה שעובר עליו, עד שזוכה לכל קונטרס, וזה אינו פשוט כל-כך כמו שחושבים, וימליץ לנמען המדפיס, שיקח מזה התחזקות גם לענינו.

י"ד תתקעב קצה

יחזק בקצרה בת ישראל על עקרים ביהדות.

י"ד תתקעג קצה

יחזק כנגד היאוש, שהוא עקר הצרה, ואין צרה שאי אפשר לצאת ממנה.

י"ד תתקעד קצו

ידבר מהנסיגות הקשים שמתנסה בהם האדם, וידבר מסוד הדבקות בו יתברך.

תִּכְן הָעֲנִינִים

- י"ד תתקעה** קצז
 יאחל ויברך לאחת מנשות אנשי שלומנו, שמרבה פעלים בין חברותיה
 בעניני חזק.
- י"ד תתקעו** קצח
 ידבר ממעלת ההפצה וענין ההתבודדות.
- י"ד תתקעו** קצח
 ידבר מהשגחה פרטית, והפיכת המרירות למתיקות.
- י"ד תתקעח** קצט
 יחזק להפוך את המרירות למתיקות, ואשרי הזוכה לברח אליו ותברך
 מתוך המשברים, ויעודד להיות תמיד שמח ומשמח.
- י"ד תתקעט** ר
 יחזק לשכח כל העבר, ולהכניס עצמו בתוך ספרי רבנו ז"ל, ולפרש כל
 שיחתו ולהתחזק באמונה פשוטה, וידבר מענין שאסור לבלבל את
 עצמו מרב לרב, ויחזק על למוד פסדון בכל חלקי התורה הקדושה.
- י"ד תתקפ** רא
 ידבר מהדלקת גרות שבת-קדש, והדלקת כוסית שמן לעלוי נשמת
 הצדיקים, ויחזק שאחר הרע יבוא הטוב.
- י"ד תתקפא** רב
 יחזק ויאמץ את הסובל ממתחים, ויגלה לו סבתם, ויורה לו כיצד לנהוג.
- י"ד תתקפב** רג
 יאחל על גמירת שדוף ל"מזל טוב".
- י"ד תתקפג** רג
 ידבר מבדיקת מזוזות, ושמירת שבת-קדש, ויעתיק תפלתו על הנמען
 ובני ביתו.
- י"ד תתקפד** רד
 יברך חתן קדם חפתו, ויזרוז לקבצו עצמו ללמד שיחות רבנו ז"ל, ולידבר
 עמו ותברך בכל יום.
- י"ד תתקפה** רה
 יוכיח את הנמען, ויסבירו כי אולתו היא הגורמת לו כל הצרות, והעקר
 למצא הרחבה בתוך צרותיו.

תִּכְוֵן הָעֲנָוִים

19

י"ד תתקפו רו

יגלה, שְׁלֵל־מוֹד הַקְּבֵלָה צָרִיף הַקְּפָדָה גְּדוּלָה עַל הַמְּצוּוֹת מְעֻשִׁיּוֹת וְאַמוּנָה פְּשוּטָה, וְהַתְּמָדָה בְּשׁ"ס וּפּוֹסְקִים, וְיִתְנֶה רְעַת הַדּוֹר שִׁישׁ בּוֹ כּוֹפְרִים בְּקִיָּאִים בְּקֵבֵלָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

י"ד תתקפו רט

יפליג במעלת אמירת תהלים.

י"ד תתקפח רי

יגלה מעלת הזוכה להיות חזק באמונה, לאיזה ישוב הדעת זוכה, ואיך יתמיד בתורה הקדושה שעורין כסדרן, ואז יזכה לקיום הפסוק: "ותשחק ליום אחרון".

י"ד תתקפט ריא

יגלה נוראות נפלאות ממצלת ה"לקוטי-מוהר"ן" הקדוש, ואיך שפכל פעם מתגלים דברים חדשים, ויעורר להתמיד בו, וידבר מעוד ספרים המנחים אצלו מלבד ה"שפת הנחל", וידבר מהתחזקות ולמוד ספרי מוהר"ן ז"ל, שהוא הבין ביותר את רבנו ז"ל.

י"ד תתקצ ריג

ידבר מהדרגה העליונה להשתוקק להכלל באין סוף ברוך הוא.

י"ד תתקצא ריג

ידבר מצניעות הנשים, ויזכיר שלשה כללים בסיסיים הנוגעים לצניעות בבית ובחוץ.

י"ד תתקצב ריד

ידבר מנסיונות החיים, ושהעקר להחזיק מעמד בהם הוא רק על-ידי הצדיק, ושיחת ר' אברהם בר' נחמן על זה, ויאריך לסתור דברי הטועים האומרים, שפיון שספרי רבנו ז"ל גבוהים מאד — אין ללמד בהם, חס ושלום, ויראה גדל הפסילות שבטענה מגחכת זו, וידבר מפמה צדיקים שדעתם אחרת לגמרי, והפליגו מאד מאד במעלת ה"לקוטי-מוהר"ן".

י"ד תתקצג ריז

ידבר מהשיחה בשיחות-ה"ן, סימן יט, אשר למוד פך וכך בכל יום מוציא משאול תחתית, ויגלה שזה סובב על אמירת ח"י פראקים משניות בכל יום, ויזכיר מהרש"א למה התורה נקראת ארוסה, ויגלה שעל-ידי ראת שמים זוכה לידע ממנו תברך.

י"ד תתקצד ריח

יְדַבֵּר מִמְצוֹת עוֹנָה, וּמֵהִתְנַהֲגוֹת בְּקִדְשָׁה עַל-פִּי הַהֶלְכָה, וּמִחֲמַר הָאִסּוּר
שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן.

י"ד תתקצה ריט

יִזְהִיר אִשָּׁה, שְׁלֹא תִתְגַּרֵּשׁ מִבְּעֻלָּהּ, וַיִּתֵּן לָהּ עֲצַת רַבְּנֵי ז"ל — לְשַׁפְּוֹ
נִפְשָׁה כַּחֲצִי שָׁעָה בְּכָל יוֹם, וַיִּסְפֹּר סְפוּר מִמִּזְהַרְנִית ז"ל אוֹדוֹת כָּךְ.

י"ד תתקצו רכא

יִגְלֶה מֵעֵלֶת הַדְּפֹסֶת "אֲשֶׁר בְּנַחֲל", וַיִּבְאֵר שֶׁהַעֲקָר בְּנֵה הָעוֹלָם הוּא
סְבָלָנוֹת עַל-יְדֵי אָמוּנָה.

י"ד תתקצז רכב

יִחֲזֹק עַל שְׁמִירַת הַבְּרִיאוֹת, שֶׁהִיא תְּנַאי לְהַצְלָחָה בַּתּוֹרָה, וַיִּתְּנָה רַעַת
הַמְּצָב, שֵׁשׁ כְּאֵלוֹ בּוּרִים וְרִיקִים מִתּוֹרָה, שְׁקוֹרִין אוֹתָן מִפְּרָסְמִים וְכוּ',
וַיִּדְבֵּר מִגְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל מִנְהִיגֵי עֲדוֹת קְדוֹשׁוֹת, שֶׁהֵם צְדִיקֵי אָמֶת שְׁבִדוֹר.

י"ד תתקצח רכג

יִגְלֶה מֵעֵלֶת הָאִשָּׁה הַשּׁוֹמְרַת אֶת בְּעֻלָּהּ בַּכַּח שֶׁנִּתְּן לָהּ ה', וַיִּזְהִיר מְאֹד
עַל כֵּךְ מִתּוֹךְ דְּגֵשׁ עַל חֲמַר הָעֲנִיָּן.

י"ד תתקצט רכד

יִחֲזֹק אַחַד שְׁעוֹסֵק בְּלִמּוּדֵימ שֶׁל סְפָרִים קְדוֹשִׁים, שְׁלֹא יִהְיֶה נֶחֱפֹז
לְהִלְחֹץ, וַיִּגְלֶה מֵעֵלֶת הַמְּקַשֵּׁר הַכֹּל אֶל סְפָרֵי רַבְּנֵי ז"ל.

ט"ו אֶלְפִים רכז

יְדַבֵּר מִשְׁטוֹת בְּנֵי-אָדָם שֵׁשׁ לָהֶם כָּל טוֹב, וְהֵם בּוֹרְחִים וְרוֹדְפִים אֶחָד
הַהָרִים, וַיִּבְאֵר הַמְּקוֹם הַטּוֹב בְּיִתְרָה לְבָרַח — אֶצֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וַתִּפְּלֶה
הִיא מֵהַדְּבָרִים הַצָּרִיכִים חֲזוּק, וַיִּדְבֵּר מִמֵּדַת יִשְׂרָאֵל הַרַחֲמָנִים, וַיִּשְׁבַּח
וַיַּעֲזֹר עַל מִדָּה נִפְלְאָה זו, וּמִשְׁמַחַת הַמְּצוּוֹת, וְהַתְּחַזְּקוֹת לְלַמֵּד סְפָרֵי
רַבְּנֵי ז"ל, וְלְבָרַח מִיֵּאוּשׁ, וַיִּגְלֶה מֵעֵלֶת וּנְחִיצוֹת מִדַּת הַתְּחַזְּקוֹת.

ט"ו א רכז

יִחֲזֹק מְאֹד אֶת אֲנָשֵׁי הַשְּׁטִיבֵל דְּחִסְדֵי בְּרִסְלָב, שְׁלֹא יַעֲשׂוּ שָׁם שׁוֹם
פְּרוּד, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה מִתְבַּטֵּל כָּל בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ, וְחָבֵל עַל דְּבַר נִפְלֵא כְּזֶה
שֵׁיפְסֹק.

ט"ו ב רכח

יחזק מאד בְּאִמוּנָה פְּשוּטָה, ויגלה מַעֲלַת מַדַּת הַבְּטָחוֹן הַשְּׁלֵם בַּהִשָּׁם
יְתַבְּרֶה.

ט"ו ג רכט

יִמְלִיץ לְנִמְעָנִים לִילֵף דּוֹקָא לְבֵית-הַמְדָּרֶשׁ עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, אִף שְׂאִינָם
מִתְּבוֹרְתָנוּ, כִּי עַל-פְּלִפְּנִים מְדַבְּרִים שֵׁם מַרְבְּנוּ ז"ל וְכוּ', ויִדְבֵּר מֵעֲנִין
זֶה שְׂאִמְרוּ, אֲשֶׁר פּוֹרִים גְּדוֹל מִיּוֹם הַכְּפוּרִים, ויִבְאֵר בְּאֵר הַיֵּטֵב הַלְקַח
טוֹב הַנְּלָמַד מִזֶּה לְעֲנִין 'בֵּין אָדָם לְחֵבְרוֹ', ויִחֲזַק לַעֲשׂוֹת בְּבֵית
מְלוּחָ-מְלָכָה, שְׂיִדְבְּרוּ מַרְבְּנוּ ז"ל שֵׁם בְּבֵיתָם.

ט"ו ד רלא

יִדְבֵּר מִשְׁמַחַת פּוֹרִים וְשִׁמְחָתָנוּ בְּרַבְּנוּ ז"ל, ויִבְקֹשׁ לְעוֹרֵר אֶת אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמָנוּ עַל הַפְּצָה, וְעַל שְׁלוֹם-בֵּית.

ט"ו ה רלב

יִחֲזַק עַל שְׁמִחָה וְלִמּוּד זְכוּת עֲצָמִי, וְהַתְמַדָּה בְּלִמּוּד מִשְׁנִיּוֹת, חֲמֹשׁ
וְהַלְכָה וְקִצּוֹר שְׁלַחַן עֲרוּף, וְהַתְּבוֹרְדוֹת, וְהַתְּנַעֲדוֹת עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ
הַיְקָרִים.

ט"ו ו רלג

יִחֲזַק לְדוֹן לְכַף זְכוּת אֶחָד מֵהַחֲבֵרִים, שְׁנַגְרָמוּ לוֹ יְרִידוֹת גְּדוֹלוֹת בְּעֵטָם
שֶׁל הַגְּרוּשִׁין, ויִדְבֵּר מִבְּחִינַת 'אֶחָד הֵיךְ אֲכַרְהֶם', ויעוֹרֵר עַל לִמּוּד טוֹר
וְשְׁלַחַן עֲרוּף.

ט"ו ז רלד

יִדְבֵּר מִהַלְמוּד הַנִּפְלָא שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שְׁעַל יְדוֹ מְסַתְּפָלִים עַל הָעוֹלָם
בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרֵי, ויִתֵּן רְשׁוּת לְבַת הַנִּמְעָנָה לְלַמֵּד רְפוּאָה, ויִדְבֵּר
מִכְּפוּר הוֹרִים.

ט"ו ח רלה

יִזְהִיר אֶת הַמְקַרֵּב לְצַדִּיק לְשֹׁמֵר שְׁלֵא יֵצֵא שֵׁם רַע עַל הַצַּדִּיק, ויעוֹרֵר
עַל הַפְּצַת קוֹנְטְרָסִים.

ט"ו ט רלו

יֵאָחַל ויִבְרַךְ בְּקִצְרָה בַּת יִשְׂרָאֵל.

ט"ו י רלו

יִדְבֵּר מִגְּדַלַּת הָאִישׁ הַזּוֹכֶה לְהַפִּיץ כָּל יְרִידוֹתָיו לְעֲלִיּוֹת.

ט"ו יא רלז
 יחזק מאד להחזיק מעמד ברבוי הנסיונות של זה העולם, ויעודד
 לאמונה פשוטה בו? תברך.

ט"ו יב רלח
 ידבר מהדפסת הקונטרס "העין רואה" על קדשת העינים, וממעלת
 הענין ונחיצותו לכל בנין קדשת האדם, ויעורר על קדשת שבעת הנרות,
 ולטל חלק בהדפסת שמירת-הברית עם הקונטרסים השכימים לו, ויחזק
 בעבודת השם, ולברח מופותים.

ט"ו יג רלט
 מכתב כללי לאברכים הצעירים מבני קהלתו תכף אחר נשואיהם, בו
 יעוררם מאד על-פי הפרשיות של המשפן וכליו ובגדי הקדש, אודות
 חיי האדם בקדשה ובטהרה ושלום-בית וקיום המצוות, ולילף בדרך ה',
 והעקר — עסק התורה, שעל-ידי-זה משברין את היצר הרע, ויאריף
 בכל פרט ופרט לעבדה ולמעשה.

ט"ו יד רמח
 יחזק לחזור על השעור בלישיבה, ולקבע למוד משניות ומשנה ברוחה,
 ולפרש שיחתו בכל יום אליו? תברך.

ט"ו טו רמט
 ידבר משדוף מסים, ויעורר על הנחת תפלין.

ט"ו טז רמט
 ידבר משמירת שבת-קדש, ויתיחס לאיזה שדוף בפרטיות.

ט"ו יז רנ
 יעודד משפחה על חיים באהבה, וחבל להתקוטט בימינו הקצרים,
 ויעורר על שמירת שבת-קדש.

ט"ו יח רנא
 יעניק ברכתו בזכות זכוי הרבים.

ט"ו יט רנא
 ידבר מענין "פן יהרסו" להתלהב יותר מדי, והעקר — להתחמק לשם
 שמים.

ט"ו כ רנב
 ידבר מקדשת הפה של האדם, וממעלת הזוכה לקדש את לשונו,

וְשַׁעַל-יְדֵי-זוֹכָה לְקַדֵּשׁ בְּרִית הַמַּעוֹר, וּבְזוֹה תְלוּיָהּ הָאָמוּנָה, וּמַעֲנִין פְּדִיוֹן הַבֶּן, וְיִזְהִיר לְבָרַח מֵאֵלוֹ הַמְּלֵאִים כַּפִּירוֹת וְכוּ', וְהַעֲקֹר עַל-יְדֵי פְּרָאֶסְטִיק.

ט"ו כא רנד

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת לַמּוֹד סִפְרֵי מוֹהַרְנָת ו"ל וְשִׁיחוֹת-הַר"ן, וּמַעֲנִין סִפְרֵי — אֵיךְ בְּנוֹיִים, וּמַהי מֵהוּתָם, וְרַבָּם שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּדוֹר הָאֲחֵרוֹן, הַתְּקַרְבוּתָם הִיָּתָה עַל-יְדֵי הַסִּפְרִים הַחֲדָשִׁים, וַיְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַלּוּמֵד בָּהֶם.

ט"ו כב רנו

יַחֲזֹק אָב, שֶׁהַבֵּיעַ כָּאָב עַל כֶּף, שִׁילְדִיו הַנְּשׂוּאִים מִתְּעַלְמִים מִמֶּנּוּ, וַיְדַבֵּר עַל לְבוֹ וַיַּחֲזֹקוּ, וְעוֹד כַּמָּה נִקְדוֹת בַּחֲנוּף.

ט"ו כג רנח

יִוְרָה לְאִשָּׁה הַסּוֹבֶלֶת מִבְּעֵלָה כַּדָּת מַה לַּעֲשׂוֹת.

ט"ו כד רנט

יְגַלֶּה, שֶׁעַקֵּר הַהֶתְחַזְקוֹת מִכָּל פְּגַעֵי הָעוֹלָם הוּא רַק עַל-יְדֵי תַפְלָה.

ט"ו כה רס

יְבַאֵר הַפְּנִינָה בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר הָרוּחַ-חַיִּים מְקַבְּלִים מֵהַצַּדִּיק, וַיְגַלֶּה, אֲשֶׁר עַקֵּר הַהֶרְגֵּשׁ בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל יוֹכֵל לְהַרְגִּישׁ רַק מִי שֶׁהוּא שְׂבוּר וּמִבְטָל בְּעֵינָי עֲצָמוֹ וְכוּ'.

ט"ו כו רסב

יַחֲזֹק וַיֵּאמֶץ כְּנֶגֶד הַבּוֹשׂוֹת שְׁסוּפָגִים כָּל הַמְּקַרְבִּים אֶל דְּבַר רַבֵּנוּ ו"ל.

ט"ו כז רסד

יְגַלֶּה תְּקוּן לְמִי שֶׁנִּכְנָסָה לוֹ מִחֻשְׁבָּה וְהִרְהוּר כְּנֶגֶד הַנְּהַגְתּוֹ יַתְּבַרֵךְ, חַס וְשְׁלוֹם.

ט"ו כח רסד

יְדַבֵּר מִזֶּה, שֶׁלְזִכּוֹת אֶל דְּבָקוֹת בּוֹ יַתְּבַרֵךְ, צָרִיךְ שְׁמִירַת הַדְּבוּר וְהַרְגֵּל הַשְׁתִּיקָה הַרְבֵּה, וַיַּעֲזֹר עַל זֶה מְאֹד.

ט"ו כט רסו

יַחֲזֹק מְאֹד עַל-פִּי הַגְּלוּי 'שֶׁכָּל מְאוּרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ, וְעַל-פִּי 'בְּצַר הַרְחַבְתָּ לִּי, וַיַּחֲזֹק מְאֹד בְּאָמוּנָה וּבִטְחוֹן וּבַהֲשָׁגָה פְּרָטִית.

ט"ו ל רסז
 ידבר מגדל ההתחזקות, שצריך בעתים הללו, ויחזק ויאמץ על זה מאד.

ט"ו לא רסח
 יזהיר לברח מעצבות ומרירות, וידבר מענין תפלה, והענינים המכסים אותה, וכשאדם זוכה לאמונה, מיד יתפרדו כל פועלי און, אבל יש בחינה של 'זמנין דלא שמע', והעקר לחיות עם הקדוש-ברוך-הוא, ולעשות טובות עם זולתו.

ט"ו לב ער
 יבאר ויגלה איך זוכים לראות את השם יתברך בעיני שכלו תמיד. ואז לא יחטא לעולם, וידבר מקדשת המחשבה.

ט"ו לג רעא
 יבאר, שהעקר לצאת מתוך העצבות אל אור השמחה, ויאמץ להתעודד ולהתחזק במצבים הכי קשים, ולקוות אליו יתברך תמיד, וידבר מקלפת הספק נגד האמונה הקדושה, ויעורר לקבע שעורים שבועיים בתורה, ויבאר ענין שאמרו חכמינו הקדושים: 'אין תפלתו נשמעת, אלא אם-כן משים נפשו בכפו'.

ט"ו לד רעג
 מכתב כללי לכלליות אנשי שלומנו היקרים, בו יחזק ויאמץ על-פי התורה נ"ד, שצריכים לשמר מאד את הזכרון, ויחזר על כמה נקודות מתורה זו, בשלוב דברים ערבים ומתוקים לחזק ולעורר לזכור את השם יתברך תמיד, בסוד: עלמא דאתי וכו', תוכו רצוף אהבה בענין ארבע פרשיות פורים ופסח, הכנעת המן-עמלק, כחו של הסמ"ך-מ"ם, וההפך ממנו בקדשה.

ט"ו לה רפד
 ידבר מבדיקת מזוזות וכשרות התפלין והנחתן, ויאחל הולדה בנגל.

ט"ו לו רפה
 ידבר מענין סבלנות, ורמזים לחזר בתשובה, ויבאר שאין הקדוש-ברוך-הוא בא בטרוניה עם בריותיו.

ט"ו לז רפו
 יחזק אשה, שהרופא ייאש אותה וכו', ויגלה לה שלא כדבריו, ויתן הדרך איך תזכה להפקד בנרע של קימא.

תִּכְוֵן הַעֲנִינִים

25

- ט"ו לח** רפז
יגלה מה נעשה למי שזוכה להיות מקרב לרבנו ז"ל, ויעורר לפרסם
למודו הטוב, ולדבר אליו יתברך, ומעלת אמירת ולמוד ח"י פרקים
משניות בכל יום.
- ט"ו לט** רפט
יגלה מעלת המשמח והעוזר את אשתו, בסוד: שמחת השכינה.
- ט"ו מ** רצ
יביע חמר האסור להשהות נשואין, פי נכשלים בעוונות, ויעורר על
בדיקת תפלין, הפצת ספרי רבנו ז"ל — כתקון לחטא, ושלום-בית.
- ט"ו מא** רצא
ינבר אודות מדת השמחה, ובדיקת מזוזות, והדלקת גרות שבת-קדש,
ולדבר אליו יתברך.
- ט"ו מב** רצב
יחזק בת ישראל כנגד הדכאון שדבק בה, ויתן עצה איך לצאת ממנו.
- ט"ו מג** רצב
ינבר מבדיקת מזוזות, וזהירות ממחלקת בבית, והדלקת גרות שבת-
קדש, והנחת תפלין, ואמירת תקוני זהר בכל יום.
- ט"ו מד** רצג
ינבר דבורים נפלאים השיכים למהותו של יום תענית אסתר, ויחזק
לקרב בני הנעורים אל דעת רבנו ז"ל.
- ט"ו מה** רצה
יחזק אחת שעברה סבל גדול בחייה, ועם כל זאת משתדלת להיות
שמחה כלפי חוץ, ויאמץ מאד על דרך ישרה זו.
- ט"ו מו** רצו
יחזק על שמחה שהיא רפואה לכל, ועל שמירת שבת.
- ט"ו מז** רצז
יגלה מאהבתו לנמען שעוסק בהפצה, וינבר מתפלה והתבודדות
בשדה, ויגלה מעלת הקונטרסים החדשים והפצתם.
- ט"ו מח** רצז
יאחל בקצרה הצלחה בהתקרבות, ויעורר להמשך אחרי ה'.

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

- ט"ו מט** רחצ
 ידבר מכבוד האשה ולשבתה בפניה תמיד, והפצת הקונטרסים, וידבר
 בכל יום אליו ותברך, ויביע תודתו על קניית סט ומב"ם.
- ט"ו נ** רצט
 ידבר ויחזק אודות מזוזות, שמחה, והבנה הדרית.
- ט"ו נא** ש
 יחזק מאד בדרך רבנו ז"ל, ויעורר לזכות אל מדת השמחה לשמח
 ולשמח, ויעורר להפיץ הקונטרסים.
- ט"ו נב** ש
 ישפתף בצער הנמענת, וייעץ לה בקצרה, ויאחל ויברך.
- ט"ו נג** שא
 יחזק שלשה אחים המקרבים לרבנו ז"ל, ויגלה מעלת הענין, וידריכם
 בדרך שרה — איך יצליחו בעבודת ה' ובהתקרבות.
- ט"ו נד** שב
 יחזק על שמחת התקרבותנו לרבנו ז"ל, וידבר מהקפדת מוהרנ"ת ז"ל
 לדבר בכל יום מרבנו ז"ל עם אחד, ויעורר להחזיק בהנהגה זו.
- ט"ו נה** שג
 יביע תודתו החמה על המשלוח של ספרים ללמודו, ויחזק להיות
 בשמחה, ולאחז ביסוד דעתו של רבנו ז"ל — התבודדות, ולרצות רק
 מה שהשם יתברך רוצה, וענין למוד הלכה.
- ט"ו נו** דש
 יבאר, שאין מקום להסתר מפגעי החיים, כי אם אצלו יתברך, וידבר
 משלום-בית ולמוד משניות.
- ט"ו נז** שה
 יחזק שלא להמשיך אחר הצער, ולקיים בשלמות כבוד אביו ואמו, וידבר
 מ"אוצר אמונה" ו"אריך אפים", והתמדה בלמוד התורה הקדושה,
 ובפרט בימי הנעורים.
- ט"ו נח** שו
 יעורר בת ישראל לא להיות ברגנית, ולהסכים תכף לשדוף, ויעוררה
 על שמירת שבת.

- ט"ו נט** שז
 יחזק אשה שבורת לב, שהתגלעו קשיים בחייה, ויתן לה עצה פרטית
 כיצד תזכה אל נסים נגלים.
- ט"ו ס** שח
 יחזק מאד על תפלה והתבודדות, ולדם על הבזיונות, ולהתמיד בתורה
 הקדושה בכל חלקיה ומכמניה, ולהיות דבוק בו יתברך תדיר.
- ט"ו סא** שי
 יעזר מאד על הדבקות בו יתברך.
- ט"ו סב** שי
 יעזר אשה על כבוד בעלה, ותהא לו לעזר ללמוד התורה הקדושה,
 ובזה מראה דגמא אישית לילדים.
- ט"ו סג** שיא
 יבאר מעלת מלה טובה לכל אחד, אשר מחיה נפשות ממש.
- ט"ו סד** שיב
 יתן עצות לאשה מעברת להולדה בנקל — להקפיד על אכילת מלוח
 מלכה, ונטילת ידים דיקא על הפת, וכן שתקבה באמירת שמות
 הצדיקים.
- ט"ו סה** שיג
 יזהיר לתן שם לרף הנולד על שם של צדיק, ולא שמות בדויים בעלמא.
- ט"ו סו** שיד
 יעזר על מדת הסבלנות, ולמוד בספר "ארך אפים", אשר נכתב
 במסירות נפש ממש, ומעלת זכרון היום האחרון.
- ט"ו סז** שטז
 יעזר על שמירת הבריאות, ולא לסגף עצמו באכילה ובשנה.
- ט"ו סח** שטז
 יאריך לדבר בענין זכרון יום המיתה, אשר אז חיינו יהיו מלאים בטוב
 אמתי ונצחי, ועקר התקון על העבר — לקרב עוד יהודים אליו יתברך.
- ט"ו סט** שיח
 יעזר לבקש רחמים על כלל נשמות ישראל, וללמד עליהם זכות.

תִּכּוֹן הָעֲנִינִים

- ט"ו ע** שיט
יִרְחִיק מוֹכּוּחִים וּמַחְלָקֹת, וַיַּעֲזֹר עַל שְׁמִיחָה, וְהִתְמַדָּה בְּלִמּוּד סִפְרֵי רַבּוּנוּ
וַיִּלְל.
- ט"ו עא** שכ
יִבְאֵר, פִּי הָעֶקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁלֹּא לְהִתְפַּחַד כָּלֵל, אֶלֶּא לְהִתְאַזֵּר בְּלֵב
חֲזָק וְאַמִּיץ כַּנְּגֵד תַּחְבוּלוֹת הַיָּצֵר.
- ט"ו עב** שכא
יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הָעֲנִיָּן לְנִסְעַ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאוּמָן, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה,
וְזֶה הִזָּה צוּוֵי רַבּוּנוּ וַיִּלְל, שֶׁנִּבְּאֵ אֵלָיו לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה.
- ט"ו עג** שכב
יַעֲזֹר עַל תַּפְּלָה וְהִתְבוּדוּת, שֶׁזֶה הִזָּה רַצוֹן רַבּוּנוּ וַיִּלְל, שֶׁיִּרְכָּה כָּל אָחֵד
בְּשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְאִזּוּ יִרְאֶה נִפְלְאוֹת.
- ט"ו עד** שכד
יִחְזַק בְּמַדַּת הַבְּטָחוֹן, אֲשֶׁר עַל יָדָה נִצּוּלִים מִפֶּחַד וּדְאָגוֹת.
- ט"ו עה** שכה
יִדְבֵּר בְּעֲנִיָּן הַשְּׂגָחָה פְּרֻטִית, וְאוֹי לוֹ לְמִי שֶׁמִּתְכַּנֵּן רַע עַל זוּלָתוֹ.
- ט"ו עו** שכה
יִחְזַק עַל שְׁמִירַת הַזְּמַן וְלִמּוּד חַיִּי פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת.
- ט"ו עז** שכו
יִבְאֵר מַעֲלַת הַשִּׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ.
- ט"ו עח** שכז
יִבְאֵר מַחְלָקֹת הַלֵּל וְשִׁמְאֵי בְּגֻטִין צ. בְּעֲנִיָּן לְמּוּד זְכוּת עַל גְּרוּשָׁה.
- ט"ו עט** שכח
יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַשְּׁפָלוּת, וְלִכְרִיחַ מִהִתְנַשְּׂאוֹת.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
אברהם בן אסתר ושירה בת שמחה
הצלחה בחינוך הילדים, לידה בריאה
וקלה, עובר בריא ושלם, הצלחה
בעבודת ה', בריאות, פרנסה בשפע,
קדושה, טהרה ושמחה, לזכות ללימוד
התורה.

רות, יעל, נהוראי, רחל, אבישג, לאה
בני שירה

שיזכו לילך בדרך ה', בדרך רביה"ק
מוהר"ן ומוהרא"ש זיע"א, שיהיו
צדיקים צנועים ויזכו לכל טוב רוחני
וגשמי בזה ובבא, אמן כן יהי רצון

עובדיה בן בתיה, אסתר בת שרה, שלום
בן שיכה, שמחה בת כלימה
שיזכו לרפו"ש, הצלחה, בריאות
ופרנסה טובה

ספר זה מוקדש
לרפואתו השלמה של
יחזקאל סקה בן ורדה
ולהצלחתם ברוחניות ובגשמיות של

יגאל בן זכיה
שולמית בת זכיה
סיגלית בת זכיה

הספר הקדוש הזה נדפס
הצלחה וסיעתא דשמיא
לאילן אברהם בן ראובן ומשפחתו
שיזכו לשלום בית בשלמות
ושהוא, אשתו וילדיו יחזרו בתשובה
שלמה מתוך בריאות איתנה.
שיומתקו מעליהם כל דין וכל דבר
רע, ויתפרנסו בשפע גדול דקדושה
אמן, כן יהי רצון

לזכות מורנו ורבנו
רבי אליעזר שלמה בן מנחם זאב
הרבנית יאכנע שפרה בת סאסיא

משפחת בכר:

שלמה בן אמירה נ"י

סיון בת יפה תחי'

נחמן נתן נ"י, מלכה תחי', אדל תחי', פייגא

תחי', אליהו נ"י, שרה תחי', חיה תחי'

בני סיון

שיזכו מתוך בריאות, בלי יסורים לנעימות
אמונת חכמים והכרת הטוב כל ימי חייהם.

להצלחת רבי יצחק שמואל אהרון בן

רעכיל

חזרה בתשובה:

רפאל בן קלרה

אוריאל אליהו בן חגית

רפואה שלמה: יפה בת גילה

לעילוי נשמת: אליהו בן כמוס

אורית בת אמירה

אמירה בת פרה

ספר זה מוקדש

לאסף בן אלה ולאלה בת לואיז

שזכות רבי נחמן בן פיגא ושמחה יגן על
מוהרא"ש ועליהם ועל כל הנלווים אליהם
הנשרשים בהם. שיזכו לדירה משלהם
ביבנאל. לרפואה שלמה בכל אבריהם
גידיהם ובכל טיפי דמיהם, רפאנו ה' ונרפא.
כי תהילתנו אתה והעלה רופא חולה עמו
ישראל. את השמיים ואת הארץ. שיזכו
לצלילות וישוב הדעת של רבנו רבות רבות
בשנים לאחד הפשוט של רבנו, תודיענו
אורח חיים שובע שמחות את פניך, שכל
רצונותיהם יהפכו לרצון העליון באופן
שיכנסו בליבך, הקשיבה לקול שועי מלכי
כי אליך אתפלל. אמן ואמן.

הספר הקדוש והנורא הזה הודפס
לעילוי נשמתם של

רבנו הקדוש "רבי נחמן" בן פייגא זי"ע

רבי אליעזר שלמה בן מלכה מוהרא"ש הקדוש
ולהצלחת

מורנו ורבנו עט"ר הרב יצחק שמואל אהרן בן רעכיל
ולזכות

אישתי היקרה מרת אורית בת בטי ביאה
לזכות ילדי ינון ו אליה

הרב אברהם בן רבקה שושן

הרבנית זרד בת רחל וכל יוצאי חלציהם

הרב בנימין בן אסתר מנו

הרבנית חגית בת רבקה וכל יוצאי חלציהם

הרב ניסים בן אסתר בוגנים

והרבנית חנה חיה בת מרים וכל יוצאי חלציהם

הרב יחזקאל ששון

הרבנית יפה בת גוליה

לזכות כל הרבנים שעוסקים במסירות נפש אדירה למען הצלחת

"היכל הקודש" בית הכנסת הגדול הרצלית

ולזכות כל תלמידי "היכל הקודש" בית הכנסת הגדול הרצלית

להצלחת הרב נפתלי הירץ ואישתו החשובה וכל יוצאי חלציהם

הרב ישראל דוד באך ואישתו וכל יוצאי חלציהם

לרפואת הרב מאיר בן עדה שלמה

ולהבדיל לעילוי נשמת הרבנית אסתר בת אסתריה שלמה

A decorative border with a repeating floral and leaf pattern, framing the central text.

הספר הקדוש הזה יהיה לזכות

אברהם אליהו בן אסתר

וזוגתו שרה הענטשא בת חנה לאה

ובניהם

ישראל

יוסף

הספר הקדוש הזה נדפס לכבוד נשמת
מורנו ורבנו כ"ק רבי אליעזר שלמה בן רבי מנחם זאב ומרת
מלכה זצוק"ל זיע"א
להצלחת וישועת
מורנו ורבנו כ"ק רבי יצחק שמואל אהרון בן רעכיל שליט"א

להצלחת וישועת משפחת גיסין
מישה בן שושנה זוהרה, כוכבית נועה בת דיאנה
וילדיהם - עילאי נחמיה, רפאל, רבקה, יהודה, רחל ומלכה בני
כוכבית נועה
שושנה זוהרה בת צביה - להצלחת בכל העניינים, רפואה שלמה
ונחת מכל יוצאי חלציה
מיטל וראובן בן שלום ובני ביתם,
סיגלית וניסים עופרי ובני ביתם,
אוסנת יונה ובניה,
יוסף חי ועפרה גיסין ובני ביתם
אביבית ונתנאל יוסף ובני ביתם

זיווגים הגונים והצלחה נצחית - שלמה חי בן דיאנה
אלברט יצחק, שהרם אברהם ואזי כוכבה בני נאהיד חנה
חגית, יהודה ושלמה בני שרה, כוכבה בת ציפורה
נח ואוריאל בני דיקלה, יעל בת אביבה
שני בת פנינה, מוריה בת רונית
נופך בת רינה, הודיה בת לאה
סימה בת פאוזיה יפה, גליה בת עליזה
ורד בת חנה, אסנת יונה בת שושנה זוהרה, ציון בן רינה
לזכות והצלחת כל המשמשים בקודש בכל מוסדות הצדיק
ביבנאל

ולהבדיל לעילוי נשמת
נחמיה בן שלמה ז"ל, חיים יוסף בן יצחק יעקב ז"ל
דרור יוסף בן מאיר ז"ל

ת.נ.צ.ב.ה

הספר הקדוש הזה נדפס
לע"נ ראובן בן שרה
לע"נ יעקב בן זרדה
ולהצלחה, בריאות, אריכות ימים, פרנסה
וזיווג הגון
לראובן בן מזל וכל משפחתו

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

משה בן סימי

רחל בת אירן

הודיה בת רחל

הדסה בת רחל

מלכה בת רחל

יוסף חיים בן רחל

אביטל בת רחל

ברוריה בת רחל

ישראל מאיר בן רחל

לוי יצחק בן הודיה

משה בן אירן עז עמוס בן אהובה

ישי בן מזל

שמעון בן סימי

חנניה בן רבקה

רחל בת צביה

יוסף חיים בן אילנה

אשר בן נינט

יונתן אייל

אליס בת סימי

שהקב"ה ישלח להם ברכה, חיי רויחא ומזוני
והצלחה בכל מעשה ידיהם.

הספר הקדוש הזה נדפס
לרפואת יצחק בן מסעודה והדר בת דינה
להצלחת מיכאל בן בידה שרה
מיכאל בן רנה, נוי בת מיכאל
תמיר בן מיכאל, אילה בת מיכאל
גד בן בידה שרה, הדר בת דינה
רחל בת הדר, שרה אדל בת הדר
אליעזר שלמה בן הדר, שיר דינה בת הדר
יוחנן בן בידה שרה, נטע בת שולה
אוריה בן דניאל, עדיאל בן דניאל
חגי בן עמליה, סול בת בידה שרה
אליאן בת סול, תהילה בת סול
דינה בת מזל, סאלי בת דינה
יצחק בן דינה, הדר בת דינה
ואלר בן דינה, סנדרה בת דינה
יהודה בן דינה

לעילוי נשמת :

בידה שרה בת סול, אהרון בן סעדה
סול בת צונה, בנימין בן סול
ציון בן סול, סטריה בת צונה
ניסים בן רחל, דויד בן מסעודה
ז"ל

להצלחת משפחת סעדו

אסף מסעוד בן יפה

רחל בת נעומי

אליעזר שלמה בן רחל

שמעון בן רחל

מלכה בת רחל

נחמן נתן בן רחל

יחזקאל בן רחל

נעומי יפה בת רחל

יפה בת חסיבה - בריאות, הצלחה ונחת
יחזקאל בן רחל - בריאות איתנה, הצלחה, נחת
ושמחה

יעקב יששכר בן רחל - בריאות איתנה, נחת והצלחה
נעומי בת תמרה - רפואה שלימה, נחת ושמחה
רבקה בת שרה - חזרה בתשובה, זיווג הגון, בריאות
והצלחה

רבקה בת ענת ובן ציון - חזרה בתשובה, זיווג הגון,
בריאות והצלחה

יוסף חיים בן נעומי - זיווג הגון

בנימין בן נעומי - זיווג הגון

בן ציון בן נעומי - זיווג הגון

שלי בת יפה - הצלחה ושמחה

אור בת יפה - לידה קלה

אביה בת יפה - נחת ושמחה

הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמתו הטהורה והזכה של
כ"ק אדמו"ר רבי אליעזר שלמה
שם יהודי קדוש בן מלכה
ת.נ.צ.ב.ה

שזכותו תגן בעדנו תמיד ובעד

נתן בן שושנה ואסתר בת פירחה

שיזכו לשמש את רבינו הקדוש ואת הצדיק באמת כל
ימי חייהם בשמחה עצומה ובבריאות השלמה, בריאות
הנפש והגוף. שיזכו להאריך ימים ושנים בטוב ובנעימים.
שאהבת הצדיק תהיה תקועה בליבם לעולמי עד ולנצח
נצחים ושיזכו להיות הקוקים בליבו של הצדיק לטובה כל
הימים ולעולמי עד ולנצח נצחים אמן ואמן. שיזכו להיות
תמיד בריאים שלמים וחזקים לעבודתו יתברך בנפש
ובגוף תמיד. שיזכו להיות שמחים ועליזים תמיד ולשמוח
בשמחה אין סופית בהתקרבות ובהתקשרות אמיתית
ולדבר תמיד מהצדיק את השמיים ואת הארץ.

ולרפואת אימי
פירחה בת יוכבד.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
מורנו ורבנו רבי אליעזר שלמה בן ר' מנחם
זאב זצוק"ל
והרבנית יחנא שפרה בת סוסיא ז"ל
ולעילוי נשמת:

אליעזר שלמה בן בנימין ז"ל

ולזכות הזוג

חיים חי הן ורחל ציפורה סויסה
ובנם אליעזר שלמה בן רחל ציפורה

שבע"ה יזכו בזכות תרומתם להדפסת ספרי "אשר בנחל"
לבית משלהם ביבנאל, שני רכבים ופרנסה ברווח ובנקל. שיזכו
לעוד בנים זכרים וקיימים ויזכו לגדל את בניהם לתורה חופה
מצוות ומעשים טובים, ויזכו להיות מקורבים לצדיק האמת
כל ימי חייהם ולציית אותו בכל, מתוך בריאות איתנה. ויזכו
להדפיס את כל חלקי "אשר בנחל" בתכלית היופי וההידור.
אמן סלה.

הספר הקדוש הזה נדפס להצלחת

משפחת ויצמן יבנאל

יהודה בן חנה - רפואה שלימה ונחת מהילדים.

מרגלית בת אסתר - בריאות איתנה ונחת

מהילדים.

אסף בן מרגלית ויהודיה בת גלית - שלום בית

ופנסה בנקל.

שולמית בת מרגלית, נחמן בן חגית, אדל בת

שולמית - שלום בית ופרנסה בנקל.

שרה בת מרגלית - ח.ב. זיווג הגון.

נאוה פייגא בת מרגלית - ח.ב. הצלחה

בלימודים.

אליעזר שלמה בן מרגלית - ח.ב.

מאיר בן מרגלית - ח.ב. רפואה שלמה.

חנה בת רחל ומאיר בן חביבה - רפואה שלמה

בנפש ובגוף, אריכות ימים

הספר הקדוש הזה הודפס
להצלחת החפץ בעילום שמו
וכל משפחתו ולכלל עם
ישראל לתשובה והתקרבות
לצדיק

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הכּלִי

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצנה לפרסמו לכל ישראל.
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובב"א

תקון הפללי

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהוה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות נריע לו: כי אל גדול יהוה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טז א מכתם לדוד שמרני אל פי חסיתי בך:
 ב אמרת ליהוה אדני אתה טובתי בל עליך:
 ג לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי
 ד בם: ירבו עצבותם אחר מהרו בל אסיד
 ה נספיהם מדם ובל אשא את שמותם על שפתי:
 ו יהוה מנת חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי:
 ז חבלים נפלו לי בנעמים אף נחלת שפרה עלי:
 ח אברך את יהוה אשר יעצני אף לילות יסרוני
 ט כליותי: שויתי יהוה לנגדי תמיד כי מימיני
 י בל אמוט: לכן א שמח לבי ויגל כבודי אף
 יא בשרי ישכן לבטח: כי לא תעזב נפשי לשאול
 יב לא תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח
 יג חיים שבע שמחות את פניך נעמות בימינדך
 נצח:

לב א לְדוֹד מִשְׁפִּיל אֲשֶׁר־י נִשְׁוִי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה:
 ב אֲשֶׁר־י אָדָם לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עוֹן וְאִין
 בְּרוּחוֹ רְמִיָה: ג כִּי־הֶחֱרַשְׁתִּי בְּלוֹ עֲצָמַי בְּשִׂאֲנָתִי
 כָּל־הַיּוֹם: ד כִּי א יוֹמָם וְלַיְלָה תִכְבֵּד עָלַי יָדְךָ נְהַפְךָ
 לְשִׂדֵי בְּחַרְבְּנִי קוֹץ סֵלָה: ה חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנִי
 לֹא־כִסִּיתִי אֲמַרְתִּי אוֹדָה עָלַי פֶשַׁעִי לִיהוָה וְאַתָּה
 נִשְׂאתָ עוֹן חֲטָאתִי סֵלָה: ו עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כָּל־חֹסֵד א אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מְצֵא רַק לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים
 אֱלֹוֹ לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה א סֵתֵר לִי * מְצַר תִּצְרַנִּי
 רַגְלִי פִלֵּט תִּסּוּבְּנִי סֵלָה: ח אֲשֶׁפִּילְךָ א וְאוֹרְךָ
 בְּדַרְךָ־זוֹ תִלְךָ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי: ט אֵל־תִּהְיֶה א
 כְּסוּם כְּפָרֵד אִין הַבַּיִן בְּמִתְגַּוְרָסֵן עֲדִיו לְבָלוֹם
 כָּל קָרֵב אֱלֹהֶיךָ: י רַבִּים מְכֹאזְבִּים לְרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ
 בִּיהוָה חֹסֵד יִסּוּבְּנֵנו: יא שְׂמַחוּ בִיהוָה וְגִילוּ
 צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא א לְמַנְצַח מְזֻמּוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁר־י מִשְׁפִּיל אֵל־
 דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה א יִשְׁמְרֵהוּ
 וַיִּחִיֵּהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֵל־תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אִיבִיו:
 ד יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל־עַרְשׂ דְּוִי כָּל־מִשְׁכְּבוֹ הַפְּכֵת
 בְּחִלּוֹ: ה אֲנִי־אֲמַרְתִּי יְהוָה חֲנֻנִי רַפָּאָה נַפְשִׁי
 כִּי־חֲטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת
 וְאֲבֵד שְׁמוֹ: ז וְאִם־בָּא לְרֹאוֹת א שְׂוֹא יְדַבֵּר לְבוֹ

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

יִקְבֹּץ אָזוֹן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר: ח יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
 כָּל-שִׁנְאָי עָלַי | יַחֲשֹׁבוּ רָעָה לִּי: ט דְּבַר-בְּלִיעַל
 יִצוּק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא-יוֹסִיף לָקוּם: י גַּם-אִישׁ
 שְׁלוּמִי | אֲשֶׁר-בְּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחֲמֵי הַגְּדִיל עָלַי
 עֶקֶב: יא וְאַתָּה יְהוָה חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי וְאַשְׁלֶמְהָ לָּהֶם:
 יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי-חֲפַצֶּת בִּי כִּי לֹא-יִרְיַע אֵיבִי
 עָלַי: יג וְאַנִּי בְּתַמִּי תַמְכֶּת בִּי וּתְצִיבֵנִי לְפָנֶיךָ
 לְעוֹלָם: יד בְּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם
 וְעַד-הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב * לְמַנְצַח מְשֻׁכֵּיל לְבָנֵי-קָרַח: ב כְּאֵיל תִּעְרַג
 עַל-אֲפִיקֵי-מַיִם כֵּן נַפְשִׁי תִּעְרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים:
 ג עֲמָאָה נַפְשִׁי | לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי מָתִי אָבוּא
 וְאַרְאֶה פָּנָי אֱלֹהִים: ד הִיִּתְהַלֵּלִי דְמַעֲתִי לָהֶם יוֹמָם
 וּלְלַיְלָה בְּאִמֹר אֵלֵי כָּל-הַיּוֹם אֵיחָ אֱלֹהֶיךָ: ה אֱלֹהֵי
 אֲזִכָּרָה | וְאֲשַׁפְּכָה עָלַי | נַפְשִׁי כִּי אֶעֱבֹר | בַּסֶּךְ
 אֲדִידָם עַד-בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל-רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן
 חוֹנֵג: ו מִהַתְּשׁוּחָתִי | נַפְשִׁי וְתַהֲמִי עָלַי הוֹחֲלִי
 לְאֱלֹהִים כִּי-עוֹד אוֹדְנֵנוּ יִשׁוּעוֹת פָּנִינוּ: ז אֱלֹהֵי עָלַי
 נַפְשִׁי תִּשְׁתַּוַּחַח עַל-כֵּן אֲזַכָּרְךָ מֵאֲרֶץ יִרְדֵּן
 וְחַרְמוֹנִים מִהַר מְצַעַר: ח תְּהוֹם-אֶל-תְּהוֹם קוֹרָא
 לְקוֹל צְנוּרִיךָ כָּל-מִשְׁבָּרֶיךָ וְגִלְיָךָ עָלַי עֲבְרוּ:
 ט יוֹמָם | יִצְוֶה יְהוָה | חֲסֵדוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי
 תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי: י אוֹמְרָה | לְאֵל סְלַעֵי לָמָּה

שְׂכַחְתָּנִי לְמַה־קָדַר אֵלֶיךָ בְּלַחֵץ אַיִב: ^א בְּרָצַח |
 בְּעַצְמוֹתַי חֲרַפּוֹנִי עוֹרְרִי בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם
 אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: ^ב מַה־תִּשְׁתַּוְּחָחִי | נַפְשִׁי וּמַה־תִּהְיֶה
 עָלַי הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אֹדְנוּ יְשׁוּעַת פָּנָי
 וְאֱלֹהֵי:

נט * לְמַנְצַח אֶל־תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם בְּשִׁלַּח
 שְׂאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ: ^ב הַצִּילֵנִי
 מֵאֵיבִי | אֱלֹהֵי מִמֶּת־קוֹמְמֵי תִשְׁנַבְּנִי: ^ג הַצִּילֵנִי
 מִפְּעָלֵי אֲזוֹן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ^ד כִּי הִנֵּה
 אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יְגוּרוּ עָלַי עֲזִים לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־
 חֲטָאתֵי יְהוָה: ^ה בְּלִי־עוֹן יִרְצוּן וַיְכַוְּנוּ עוֹרָה
 לְקַרְאתִי וּרְאָה: ^ו וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים | עֲבֹאוֹת
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִקִּיצָה לְפָקֵד כָּל־הַגּוֹיִם אֶל־תָּחֵן
 כָּל־בְּגֵדֵי אֲזוֹן סָלָה: ^ז יִשׁוּבוּ לְעָרְב יִהְמוּ כַּכֶּלֶב
 וַיִּסּוּבּוּ עִיר: ^ח הִנֵּה | יִבְיַעוּן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שִׁמְעַ: ^ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק
 לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: ^י עֲזוּ אֵלֶיךָ אֲשֶׁמְרָה כִּי־
 אֱלֹהִים מִשְׁנַבְּי: ^{יא} אֱלֹהֵי חֲסֵדֵי יִקְדֵּמֵנִי אֱלֹהִים
 יִרְאֵנִי בְּשִׁרְרֵי: ^{יב} אֶל־תִּהְרַגְם | פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי
 הַנִּיעְמוּ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידֵמוּ מִגִּבְרֵי אֲדָנִי: ^{יג} חֲטָאת־
 פִּימוֹ דְּבַר־שִׁפְתֵימוֹ וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם וּמֵאֲלֹהֵי
 וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: ^{יד} כִּלְהַבְּחָמָה כִּלְהַבְּחָמָה וַאֲיַנְמוּ וַיִּדְעוּ
 כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁלַל בִּיעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה:

טו וַיָּשְׁבוּ לְעָרְבַי יְהוּמוֹ כַּכֶּלֶב וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: טז הִמָּה
 יַנִּיעוֹן לְאָכַל אִם-לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיִנוּ: יז וְאֲנִי |
 אֲשִׁיר עֲזָךְ וְאַרְגֵּן לְבִקְרַת חֲסִדְךָ כִּי-הָיִיתָ מִשְׁגָּב לִי
 וּמְנוּס בַּיּוֹם צָר-לִי: יח עֲזִי אֵלֶיךָ אֲזַמְּרָה כִּי-אֱלֹהִים
 מִשְׁגָּבֵי אֱלֹהֵי חֲסִדֵי:

עז * לְמַנְצַח עַל-יְדוּתוֹן לְאֶסְפָּה מִזְמוֹר: ב קוּלִי *
 אֶל-אֱלֹהִים וְאֶצְעָקָה קוּלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין
 אֵלַי: ג בַּיּוֹם צָרְתִי אֲדַנִּי דָרְשָׁתִי יָדִי | לִילָה נִגְרָה
 וְלֹא תִפּוּג מֵאַנְהָה הִנָּחֵם נַפְשִׁי: ד אֲזַכָּרָה אֱלֹהִים
 וְאֶהְמִיָּה אֲשִׁיחָה | וְתַתְּעִטָּף רוּחִי סְלָה: ה אֲחִזֹּת
 שְׁמֵרוֹת עֵינַי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים
 מִקֶּדֶם שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכָּרָה נְגִינָתִי בְּלִילָה
 עִם-לִבִּי אֲשִׁיחָה וַיִּחַפֵּשׂ רוּחִי: ח הִלְעוֹלָמִים
 יִזְנַח | אֲדַנִּי וְלֹא-יִסִּיף לְרַצוֹת עוֹד: ט הָאֵפֶס לְנֶצַח
 חֲסִדוֹ גָּמַר אֲמַר לְדָר וְדָר: י הַשְּׁכַח חַנוּת אֵל
 אִם-קָפִין בְּאֵף רַחֲמָיו סְלָה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי הִיא
 שָׁנוֹת יָמִין עֲלִיוֹן: יב אֲזַכּוֹר מֵעַלְלִי-יְהָ כִּי-אֲזַכָּרָה
 מִקֶּדֶם פְּלֹאֵךְ: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל-פְּעֻלָּךְ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ
 אֲשִׁיחָה: יד אֱלֹהִים בִּקְדָשׁ דִּרְכָךְ מִי-אֵל גָּדוֹל
 כְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְלֵא הוֹדְעַת בְּעַמִּים
 עֲזָךְ: טז גְּאֻלַּת בְּזוֹרַע עֲמֶךָ בְּנִי-יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סְלָה:
 יז רְאוּךָ מִים | אֱלֹהִים רְאוּךָ מִים יַחִילוּ אֵף יִרְגְּזוּ

* באמרך אל אלהים תכווין המילווי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

תְּהַמּוֹת: יח זָרְמוּ מַיִם | עֲבוֹת קוֹל נְתַנּוּ שְׁחָקִים
 אֶף-חֲצִצְיִיךָ יִתְהַלְכוּ: יט קוֹל רַעְמֶךָ | בְּגִלְגֵּל הָאִירוּ
 בְּרָקִים תִּבֵּל רְגֹזָה וְהִרְעֵשׂ הָאָרֶץ: כ בַּיָּם דִּרְכֶךָ
 וְשִׁבִילְךָ בַּמַּיִם רַבִּים וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נִדְעוּ:
 כא נְחִית כְּצֹאן עֶמֶד בְּיַד-מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ * תִּפְלָה לְמֹשֶׁה אִישׁ-הָאֱלֹהִים אֲדַנִּי מְעוֹן אֶתָּה
 הֵייתָ לָנוּ בְּדֹר וּדֹר: ב בְּטָרֶם | הָרִים יִלְדוּ
 וְתַחֲוִיל אֶרֶץ וְתִבֵּל וּמְעוֹלָם עַד-עוֹלָם אֶתָּה אֵל:
 ג תָּשֵׁב אָנוּשׁ עַד-דֶּכָּא וְהִתְאַמַּר שׁוּבוּ בְּנֵי-אָדָם:
 ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כִּיּוֹם אֶתְמוּל כִּי יַעֲבֹר
 וְאַשְׁמוּרָה בְּלִילָה: ה זָרַמְתָּם שָׁנָה יֵהִיוּ בַּבֶּקֶר
 כַּחֲצִיר יִחְלֹף: ו בַּבֶּקֶר יִצִּיץ וְחִלְף לְעָרֵב יְמוּלֵל
 וַיָּבֵשׁ: ז כִּי-כָלִינוּ בְּאַפֶּךָ וּבַחֲמַתְךָ נִבְהַלְנוּ:
 ח שִׁתָּה עֹזְנֵתִינוּ לְנִגְדֶךָ עֲלִמְנוּ לְמֵאוֹר פְּנִיךָ: ט כִּי
 כָּל-יָמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרַתְךָ כָּלִינוּ שָׁנֵינוּ כְּמוֹ-הֶגְהָ:
 י יָמֵי-שָׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבַעִים שָׁנָה וְאִם בְּגִבּוֹרֵת |
 שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרֵהָבִם עָמַל וְאֹן כִּי-גֹז חִישׁ וְנִעְפָּה:
 יא מִי-יֹדַע עֹז אַפֶּךָ וּכְיִרְאַתְךָ עֲבָרְתְךָ: יב לְמִנּוֹת
 יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנָבֵא לִבְבִּי חֲכָמָה: יג שׁוּבָה יְהוָה
 עַד-מִתִּי וְהִנַּחֵם עַל-עֲבֹדֶיךָ: יד שְׁבַעֵנוּ בַּבֶּקֶר
 חֲסֹדְךָ וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמַחָה בְּכָל-יָמֵינוּ: טו שְׁמַחְנוּ
 כִּימוֹת עֲנִיתָנוּ שָׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: טז יִרְאֵה אֵל-
 עֲבֹדֶיךָ פִּעֲלֶךָ וְהִדְרֶךָ עַל-בְּנֵיהֶם: יז וַיְהִי | נַעַם

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ
 וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

קה * הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים
 עֲלִילוֹתָיו: ב שִׁירוֹ-לוֹ זַמְרוּ-לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל-
 נִפְלְאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קְדֹשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב |
 מִבְּקִשֵׁי יְהוָה: ד הֲרֹשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ בִּקְשׁוֹ פָּנָיו
 תָּמִיד: ה זְכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר-עָשָׂה מִפְּתֵיו
 וּמִשְׁפְּטֵי-פִיו: ו זֶרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב
 בְּחִירָיו: ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ
 מִשְׁפְּטָיו: ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דְּבַר צִוְה לְאַלְפָּה
 דּוֹר: ט אֲשֶׁר כָּרַת אֶת-אֲבָרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
 י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
 יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת-אֶרֶץ-כְּנָעַן חֶבְל נַחֲלַתְכֶם:
 יב בְּהֵיוֹתָם מְתֵי מִסְפָּר כַּמַּעַט וְגָרִים בָּהֶם:
 יג וַיִּתְּהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל-עַם אֲחֵר:
 יד לֹא-הִנִּיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקֶם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
 טו אֶל-תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחֵי וּלְנַבִּיאֵי אֶל-תִּרְעוּ:
 טז וַיִּקְרָא רָעַב עַל-הָאָרֶץ כָּל-מִטְהַ-לֶּחֶם שָׁבַר:
 יז שָׁלַח לְפָנֵיהֶם אִישׁ לְעֹבֵד נִמְכָּר יוֹסֵף: יח עָנּוּ
 בְּכָבֵל רָגְלוֹ בְּרוֹל בָּאָה נִפְשׁוֹ: יט עַד-עַתָּה
 בֹּא-דַבְּרוּ אִמְרַת יְהוָה צִרְפָּתָהּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ
 וַיִּתִּירָהּ מִשְׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ: כא שָׁמוֹ אָדוֹן
 לְבֵיתוֹ וּמִשְׁל בְּכָל-קְנִינָו: כב לְאִסֹּר שָׂרָיו בְּנִפְשׁוֹ

וְזָקְנָיו יַחֲבֹם: כג וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גֵּר
 בְּאֶרֶץ-חָם: כד וַיִּפֹּר אֶת-עַמּוֹ מֵאֵד וַיַּעֲצֵמָהּ
 מִצְרָיו: כה הִפְךָ לָבֶם לְשֵׁנָא עַמּוֹ לְהַתְנַפֵּל בַּעֲבָדָיו:
 כו שָׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדָיו אֶהֱרֹן אֲשֶׁר בָּחַר-בּוֹ: כז שָׁמוּ-
 בָם דְּבָרַי אֹתוֹתַי וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח
 חֲשֵׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ וְלֹא-מָרוּ אֶת-דְּבָרוֹ: כט הִפְךָ אֶת-
 מִימֵיהֶם לָדָם וַיָּמַת אֶת-דֹּגְתָם: ל שָׂרַץ אֲרָצָם
 אֲפָרְדֵּיעִים בְּחֲדָרֵי מְלִכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֹא עָרַב
 כְּנִים בְּכָל-גְּבוּלָם: לב נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם בְּרֹד אִשׁ
 לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיִּךְ גִּפְנָם וּתְאֲנַתָּם וַיִּשְׁפֹּר עַיִן
 גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֹא אֲרָבָה וַיִּלַּק וַאִין מִסְפָּר:
 לה וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:
 לו וַיִּךְ כָּל-בְּכוֹר בְּאֲרָצָם רֵאשִׁית לְכָל-אוֹנָם:
 לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאִין בְּשִׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
 לח שָׁמַח מִצְרַיִם בַּעֲאֲתָם כִּי-נִפְלַ פְּחָדָם עֲלֵיהֶם:
 לט פָּרַשׁ עֲנָן לְמִסְךְ וְאִשׁ לְהָאִיר לְלֵילָה: מ שָׁאֵל
 וַיָּבֹא שָׁלוֹ וְלָחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח צוּר
 וַיִּזְבּוּ מַיִם הִלְכוּ בַּעֲצוֹת נְהַר: מב כִּי-זָכַר אֶת-
 דְּבַר קִדְשׁוֹ אֶת-אַבְרָהָם עֲבָדָיו: מג וַיּוֹצֵא עַמּוֹ
 בְּשִׁשּׁוֹן בְּרִנָּה אֶת-בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
 גּוֹיִם וַעֲמַל לְאֻמִּים יִירָשׁוּ: מה בַּעֲבוּר | יִשְׁמְרוּ
 חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְצְרוּ הַלְלוּיָהּ:

קלז א על־נְהַרֹת | בְּבַל שָׁם יִשְׁבְּנוּ גַם־בְּכִינוּ
 בְּזָכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן: ב על־עָרְבִים בְּתוֹכָהּ תִּלְיֵנוּ
 בְּנִרְוֹתֵינוּ: ג כִּי שָׁם שְׁאֵלוּנוּ שׁוֹבֵינוּ דְּבִרֵי־שִׁיר
 וְתוֹלְלֵינוּ שְׁמַחָה שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: ד אִיךָ נָשִׁיר
 אֶת־שִׁיר־יְהוָה עַל אֲדָמַת נֹכַר: ה אִם־אֲשַׁכַּח
 יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: ו תִּדְבַק לְשׁוֹנִי | לְחַכִּי
 אִם־לֹא אֲזַכְּרֵי אִם־לֹא אֲעֲלֶה אֶת־יְרוּשָׁלַם עַל
 רֹאשׁ שְׁמַחְתִּי: ז זְכֹר יְהוָה | לְבָנֵי אֲדוֹם אֵת יוֹם
 יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוּ | עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ:
 ח בַּת־בְּבַל הַשְׁרוּדָה אֲשֶׁרִי שִׁישְׁלֶם־לָךְ אֶת־
 גְּמוּלָךְ שְׁנַמְלֵת לָנוּ: ט אֲשֶׁרִי | שִׁיאַחֲזוּ וְנַפֵּץ אֶת־
 עַלְלִיךָ אֶל־הַסֵּלַע:

קנ א הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ־אֵל בְּקֹדֶשׁוֹ הַלְלוּהוּ בְּרִקְיעַ
 עֲזוֹ: ב הַלְלוּהוּ בְּגְבוּרָתוֹ הַלְלוּהוּ בְּרַב גְּדָלוֹ:
 ג הַלְלוּהוּ בְּתִקְעַ שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וְכִנּוֹר:
 ד הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמַחֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעִנָּב:
 ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה:
 ו כֹּל הַנְּשָׁמָה תִּהְלֵל יְהוָה הַלְלוּיָהּ:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יִשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְהוָה שְׁבוֹת עִמּוֹ יִגַּל יַעֲקֹב יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל:
 וְתִשׁוּעַת צְדִיקִים מִיְהוָה מְעוֹזָם בְּעַת צָרָה: וַיַּעְזְרֵם יְהוָה וַיִּפְלְטֵם וַיִּפְלְטֵם
 מִרְשָׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ: